

Pecyn Cyhoeddus

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa,
Aberaeron, Ceredigion SA46 0PA
www.ceredigion.gov.uk

SYLWCH: Fe fydd y cyfarfod hwn yn cael ei ddarlledu'n fyw ar ffilmio i'w ddarlledu'n fyw neu ar ôl i'r cyfarfod orffen, a hynny drwy gyfrwng safle rhyngwyd y Cyngor. Hefyd gallai'r lluniau a'r sain a recordir cael eu defnyddio at ddibenion hyfforddi yn y Cyngor.

Ar ddechrau'r cyfarfod, bydd y Cadeirydd yn cadarnhau a fydd y cyfan neu ran o'r cyfarfod yn cael ei ffilmio ai peidio.

Yn gyffredinol ni fydd y rhannau lle mae'r cyhoedd yn eistedd yn cael eu ffilmio. Er hynny, trwy ddod i mewn i'r ystafell gyfarfod a defnyddio'r man lle mae seddi'r cyhoedd, mae'r cyhoedd yn cytuno y gallant gael eu ffilmio ac o bosibl i'r lluniau a'r sain a gaiff eu recordio cael eu defnyddio, fel y nodir uchod. Os bydd gennych unrhyw gwestiynau ynglŷn â hyn, cysylltwch â'r Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd.

28 Mehefin 2023

Annwyl Syr/Fadam

Ysgrifennaf i'ch hysbysu y cynhelir Cyfarfod o Cabinet yn Siambr y Cyngor, Neuadd Cyngor Ceredigion ac o bell trwy fideo-gynadledda Dydd Mawrth, 4 Gorffennaf 2023 am 10.00am i drafod y materion canlynol:

1. **Ymddiheuriadau**
2. **Materion Personol**
3. **Datgelu buddiannau personol / buddiannau sy'n rhagfarnu**
4. **Cadarnhau Cofnodion Cyfarfod Blaenorol y Cabinet ac unrhyw faterion sy'n codi o'r Cofnodion hynny**
ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 7 - 12)
5. **Unrhyw ddeisebau a dderbyniwyd**
6. **Unrhyw benderfyniadau (os oes rhai) a alwyd i mewn gan y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu**
7. **Unrhyw adborth gan y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu sydd ddim ar yr agenda (Tudalennau 13 - 14)**
a) Adroddiad gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol ar Gysylltedd Digidol
8. **Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Gofal ynghylch Darpariaeth Cartref Gofal yn Hafan y Waun yn Aberystwyth**
ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 15 - 34)

9. EITEM EITHRIEDIG (Tudalennau 35 - 40)

Nid yw'r adroddiad (Atodiad 1) ar yr eitem uchod ar gael i'w gyhoeddi gan ei fod yn cynnwys gwybodaeth eithriedig fel y'i diffiniwyd ym mharagraff 14 a 15 o Ran 4 o Atodlen 12A i Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth)(Amrywio)(Cymru) 2007. Os bydd y Cyngor yn penderfynu ystyried yr eitem hon yn breifat, yn unol ag Adran 100B(2) y Ddeddf ac ar ôl cynnal prawf budd y cyhoedd, caiff y cyhoedd a'r wasg eu heithrio o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth honno.

Wrth ddelio â'r eitem hyn, gofynnir i'r Aelodau ystyried a ydynt am gau'r cyhoedd a'r wasg allan o'r Cyfarfod.

**10. Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Gofal ynghylch System Brynu Ddeinamig ar gyfer Gofal Cartref
ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 41 - 44)**

11. EITEM EITHRIEDIG (Tudalennau 45 - 74)

Nid yw'r adroddiad (Atodiad A) ar yr eitem uchod ar gael i'w gyhoeddi gan ei fod yn cynnwys gwybodaeth eithriedig fel y'i diffiniwyd ym mharagraff 14 o Ran 4 o Atodlen 12A i Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth)(Amrywio)(Cymru) 2007. Os bydd y Cyngor yn penderfynu ystyried yr eitem hon yn breifat, yn unol ag Adran 100B(2) y Ddeddf ac ar ôl cynnal prawf budd y cyhoedd, caiff y cyhoedd a'r wasg eu heithrio o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth honno.

Wrth ddelio â'r eitem hyn, gofynnir i'r Aelodau ystyried a ydynt am gau'r cyhoedd a'r wasg allan o'r Cyfarfod.

**12. Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cynnal ynghylch Trefniadau Cydweithio Cenedlaethol ar gyfer gwasanaethau Mabwysiadu a Maethu Cymru (awdurdod lleol) gydag adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu
ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 75 - 140)**

**13. Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Ysgolion ynghylch Adroddiad ar waith ac effaith Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru (PACC) gydag adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu
ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 141 - 210)**

**14. Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Ysgolion ynghylch Canllawiau Pontio ar gyfer ysgolion a lleoliadau - model cymorth cynhwysol gydag adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu
ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 211 - 236)**

**15. Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Ysgolion ynghylch Polisi Derbyn Ysgolion 2024/2025
ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 237 - 254)**

16. **Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Ysgolion ynghylch Cynrychiolwyr yr Awdurdod Lleol ar Gyrrff Llywodraethol ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 255 - 256)**
17. **Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu ynghylch Trefniadau Tâl y Crwner Diwygiedig ar gyfer 2023/24 ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 257 - 262)**
18. **Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol ynghylch Ymgynghoriad Polisi Rheoli Harbyrau Ceredigion ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 263 - 284)**
19. **Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol ynghylch Cynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 285 - 318)**

20. EITEM EITHRIEDIG (Tudalennau 319 - 342)

Nid yw'r adroddiad (Atodiad A) ar yr eitem uchod ar gael i'w gyhoeddi gan ei fod yn cynnwys gwybodaeth eithriedig fel y'i diffiniwyd ym mharagraff 14 o Ran 4 o Atodlen 12A i Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth)(Amrywio)(Cymru) 2007. Os bydd y Cyngor yn penderfynu ystyried yr eitem hon yn breifat, yn unol ag Adran 100B(2) y Ddeddf ac ar ôl cynnal prawf budd y cyhoedd, caiff y cyhoedd a'r wasg eu heithrio o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth honno.

Wrth ddelio â'r eitem hyn, gofynnir i'r Aelodau ystyried a ydynt am gau'r cyhoedd a'r wasg allan o'r Cyfarfod.

21. **Nodi Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol ynghylch Diweddariad ar y Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus gan gynnwys yr ymarfer caffael diweddar ER GWYBODAETH (Tudalennau 343 - 348)**

22. EITEM EITHRIEDIG (Tudalennau 349 - 350)

Nid yw'r adroddiad (Atodiad 1) ar yr eitem uchod ar gael i'w gyhoeddi gan ei fod yn cynnwys gwybodaeth eithriedig fel y'i diffiniwyd ym mharagraff 14 o Ran 4 o Atodlen 12A i Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth)(Amrywio)(Cymru) 2007. Os bydd y Cyngor yn penderfynu ystyried yr eitem hon yn breifat, yn unol ag Adran 100B(2) y Ddeddf ac ar ôl cynnal prawf budd y cyhoedd, caiff y cyhoedd a'r wasg eu heithrio o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth honno.

Wrth ddelio â'r eitem hyn, gofynnir i'r Aelodau ystyried a ydynt am gau'r cyhoedd a'r wasg allan o'r Cyfarfod.

23. **Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol ynghylch Tendrau ar gyfer Gwasanaethau Bws Lleol 526, 585 a 588
ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 351 - 352)**
24. **EITEM EITHRIEDIG (Tudalennau 353 - 358)**
Nid yw'r adroddiad (Atodiad 1) ar yr eitem uchod ar gael i'w gyhoeddi gan ei fod yn cynnwys gwybodaeth eithriedig fel y'i diffiniwyd ym mharagraff 14 o Ran 4 o Atodlen 12A i Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth)(Amrywio)(Cymru) 2007. Os bydd y Cyngor yn penderfynu ystyried yr eitem hon yn breifat, yn unol ag Adran 100B(2) y Ddeddf ac ar ôl cynnal prawf budd y cyhoedd, caiff y cyhoedd a'r wasg eu heithrio o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth honno.
- Wrth ddelio â'r eitem hyn, gofynnir i'r Aelodau ystyried a ydynt am gau'r cyhoedd a'r wasg allan o'r Cyfarfod.
25. **Nodi Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyllid a Chaffael ynghylch Adroddiad Aildro'r Rhaglen Gyfalaf
ER GWYBODAETH (Tudalennau 359 - 370)**
26. **Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyllid a Chaffael ynghylch Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn - 2023/24-2025/26
ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 371 - 376)**
27. **Nodi Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyllid a Chaffael ynghylch Aildro Refeniw Rheoladwy 2022/23
ER GWYBODAETH (Tudalennau 377 - 384)**
28. **Nodi Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyllid a Chaffael ynghylch Perfformiad Rheoli'r Trysorlys 2022/23
ER GWYBODAETH (Tudalennau 385 - 394)**
29. **Nodi Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyllid a Chaffael ynghylch Grantiau a ddyfarnwyd o dan Gynllun Grantiau Cymunedol Ceredigion / Cronfa'r Degwm
ER GWYBODAETH (Tudalennau 395 - 400)**
30. **Nodi Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cymorth Cynnar ynghylch Cofnodion Cyfarfod Cyngor Ieuenctid Ceredigion (17.03.23)
ER GWYBODAETH (Tudalennau 401 - 532)**
31. **Nodi Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd ynghylch Adroddiad Blynyddol y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad 2022-2023 gydag adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu
ER GWYBODAETH (Tudalennau 533 - 552)**

32. Adendwm- Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cynnal ynghylch ystyried dull tymor canolig o gomisiynu gwasanaeth 'Tîm a Reolir' ar gyfer y Tîm Gofal a Gynlluniwyd, Porth Cynnal, i sicrhau bod digon o gapasiti i ddarparu gwasanaeth diogel a hyfyw yn unol â dyletswyddau statudol y Cyngor o ran diogelu ER PENDERFYNIAD (Tudalennau 553 - 556)
33. Unrhyw fater arall y penderfyna'r Cadeirydd fod arno angen sylw brysgan y Cabinet

Atgoffir yr Aelodau y dylent lofnodi'r Gofrestr Bresenoldeb

Darperir Gwasanaeth Cyfieithu ar y Pryd yn y cyfarfod hwn ac mae croeso i'r sawl a fydd yn bresennol ddefnyddio'r Gymraeg neu'r Saesneg yn y cyfarfod.

Yn gywir

Miss Lowri Edwards

Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democraidd

**At: Arweinydd y Cyngor ac Aelodau'r Cabinet
Weddill Aelodau'r Cyngor er gwybodaeth**

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Rhybudd o Benderfyniadau **Cyfarfod y Cabinet** a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron ac o bell ar **Ddydd Mawrth, 6 Mehefin 2023**

Cyhoeddir y Rhybudd hwn am 5.00pm Dydd Iau, 8 Mehefin 2023. Y dyddiad olaf i dderbyn cais i alw unrhyw benderfyniad i mewn yw 5.00pm Dydd Iau, 15 Mehefin 2023 drwy ei anfon at Bennaeth y Gwasanaethau Democrataidd. Daw'r penderfyniadau i rym (os na fydd yna gais dilys i'w galw i mewn) Dydd Gwener, 16 Mehefin 2023.

YN BRESENNOL: Y Cynghorydd Bryan Davies (Cadeirydd), y Cynghorwyr Catrin M S. Davies, Clive Davies, Gareth Davies, Keith Henson, Wyn Thomas ac Alun Williams.

HEFYD YN BRESENNOL: Y Cynghorwyr Euros Davies, Meirion Davies, Elizabeth Evans, Gwyn Wigley Evans, Rhodri Evans, Wyn Evans, Hugh Hughes, Maldwyn Lewis, Gareth Lloyd, Ann Bowen Morgan a Caryl Roberts.

(10.00am- 12.18pm)

1 Ymddiheuriadau

Ymddiheurodd y Cynghorydd Matthew Vaux am nad oedd yn gallu bod yn bresennol yn y cyfarfod.

2 Materion Personol

- i. Estynnwyd cydymdeimlad â theulu'r Arglwydd John Morris o Aberafan, cyn-Weinidog y Cabinet a chyn-Aelod Seneddol Llafur Cymru, a fu farw'n ddiweddar.
- ii. Estynnwyd llongyfarchiadau i Glwb Ffermwyr Ifanc Tregaron ar ennill rali'r sir ac i Glwb Ffermwyr Ifanc Felinfach ar gynnal y digwyddiad llwyddiannus.
- iii. Estynnwyd llongyfarchiadau i blant, pobl ifanc ac athrawon Ceredigion ar eu llwyddiant yn Eisteddfod yr Urdd yn Llanymddyfri.
- iv. Estynnwyd llongyfarchiadau i Claire Lloyd, sy'n ddisgybl yn Ysgol Gyfun Aberaeron, ar gael ei choronï'n bencampwraig bocsió Cymru ac ar ennill cystadlaethau'r delyn a'r piano yn Eisteddfod yr Urdd. Estynnwyd llongyfarchiadau i lanto Lloyd hefyd ar gael ei goroni'n bencampwr bocsió Cymru.
- v. Estynnwyd llongyfarchiadau i Stevie Williams ar gystadlu yn y Giro d'Italia yn ddiweddar.
- vi. Hefyd estynnwyd llongyfarchiadau i'r Athro Fonesig Elan Closs Stephens ar gael ei phenodi'n Gadeirydd Dros Dro Bwrdd y BBC.
- vii. Estynnwyd croeso cynnes i Clive Williams i'w gyfarfod cyntaf o'r Cabinet yn dilyn ei benodi'n Swyddog Arweiniol Corfforaethol Dros Dro: Ysgolion.

3 Datgelu buddiannau personol / buddiannau sy'n rhagfarnu

- i. Datganodd y Cynghorwyr Gareth Davies a Keith Henson fuddiant personol mewn perthynas ag eitem 8.
- ii. Datganodd y Cynghorydd Bryan Davies fuddiant personol mewn perthynas ag eitem 19.

Tudalen 8

4 **Cadarnhau Cofnodion Cyfarfod Blaenorol y Cabinet ac unrhyw faterion sy'n codi o'r Cofnodion hynny**

Cadarnhau bod cofnodion Cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 2 Mai 2023 yn gywir.

Materion yn codi: Nid oedd materion yn codi o'r cofnodion.

5 **Unrhyw ddeisebau a dderbyniwyd**

- a. Gwrthwynebiad i'r cyfyngiadau 20mya arfaethedig
- b. Gwrthwynebiad i'r cyfyngiadau 20mya arfaethedig
- c. Gwrthwynebiad i'r cyfyngiadau 20mya arfaethedig
- d. Gwrthwynebiad i'r cyfyngiadau 20mya arfaethedig
- e. Gwrthwynebiad i'r cyfyngiadau 20mya arfaethedig
- f. Gwrthwynebiad i'r cyfyngiadau 20mya arfaethedig

Nodwyd bod y deisebau uchod wedi dod i law ac y byddai'n cael ei thrin yn unol â'r canllawiau yn y Protocol Deisebau.

6 **Unrhyw benderfyniadau (os oes rhai) a alwyd i mewn gan y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu**

Dim.

7 **Unrhyw adborth gan y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu sydd ddim ar yr agenda**

Dim.

8 **Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cymorth Cynnar ynghylch Strategaeth Gorllewin Cymru ar Famolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar gydag adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu PENDERFYNIAD:**

- i. Cymeradwyo Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar ar gyfer Gorllewin Cymru.
- ii. Nodi adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Ymgynghorwyd yn helaeth ynghylch y strategaeth ac mae'n cynnig fframwaith ar gyfer darparu'r Gwasanaethau Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar mwyaf effeithiol yn ardal Hywel Dda.

9 **Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cynnal ynghylch Cyflwyno Cynllun Gweithredu yn dilyn Arolygiad Gwerthuso Perfformiad Arolygiaeth Gofal Cymru gydag adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu**

PENDERFYNIAD:

1. Derbyn y Cynllun Gweithredu drafft sydd wedi'i lunio i fynd i'r afael â'r materion a nodwyd yn adroddiad Arolygiaeth Gofal Cymru, fel ymateb cymesur i'r argymhellion yn yr adroddiad.
2. Bod y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach yn monitro'r Cynllun Gweithredu ar ôl chwe mis am gyfnod o flwyddyn er mwyn sicrhau bod cynnydd yn cael ei wneud a bod y momentwm yn cael ei gynnal hyd nes y bydd y gwaith wedi'i gwblhau.

Tudalen 9

3. Nodi adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Sicrhau bod y gwelliannau priodol yn cael eu gwneud yn unol â gofynion Arolygiaeth Gofal Cymru fel y gellir parhau i weithredu gwasanaeth cadarn a diogel.

10 Nodi Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cynnal ynghylch Adroddiad Diogelu Grwp Gweithredol Lleol ar y Cyd CYSUR/CWMPAS Chwarter 3 2022-23

Nodwyd yr adroddiad.

11 Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Economi ac Adfywio ynghylch y Cynnig o ran y Cynllun Tai Cymunedol gydag adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu

PENDERFYNIAD:

- i. Cymeradwyo Cynnig y Cynllun Tai Cymunedol.
- ii. Nodi adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Cefnogi llwybr newydd i berchentyaeth fforddiadwy ar gyfer trigolion Ceredigion sy'n gymwys.

12 Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol ynghylch Gorchmynion Rheoleiddio Traffig Arbrofol

PENDERFYNIAD:

Cymeradwyo gwneud dau Orchymyn Rheoleiddio Traffig ac y cyhoeddir Hysbysiad o Fwriad i'w Gwneud yn y wasg i'r perwyl hwnnw.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Fel bod effeithiau'r ddau Orchymyn Rheoleiddio Traffig Arbrofol yn rhai parhaol.

13 Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol ynghylch Mabwysiadu Ffordd Ddiddosbarth yn '100 Acre Wood', Cenarth: Mabwysiadu Ffordd sydd wedi'i Lledu

PENDERFYNIAD:

Cymeradwyo mabwysiadu'r ffordd ddiddosbarth sydd wedi'i lledu yn y safle a elwir yn '100 Acre Wood', drwy broses Adran 278 ac Adran 38 Deddf Priffyrdd 1980 a'i chynnal a'i chadw wedi hynny gan ddefnyddio arian cyhoeddus.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Er mwyn galluogi i'r ffordd gael ei chynnal a'i chadw gan ddefnyddio arian cyhoeddus.

- 14 Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol ynghylch Gorchymyn Cyngor Sir Ceredigion (Terfynau Cyflymder 20 mya, 30 mya, 40 mya a 50 mya a Ffyrdd Digyfyngiad) (Cydgrynhoi) 2014 (Amrywiol Leoliadau yn Newid i'r Terfyn Cyflymder Cenedlaethol) (Gorchymyn Diwygio Rhif 23) 2023**

PENDERFYNIAD:

- i. Nodi atebion Swyddogion i'r gwrthwynebiadau a gafwyd.
- ii. Cymeradwyo gwneud y Gorchymyn Rheoleiddio Traffig angenrheidiol.
- iii. Cymeradwyo cyhoeddi Hysbysiad Gwneud dilynol yn y wasg leol i'r perwyl hwn, a gweithredu'r terfynau cyflymder newydd.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Mae'r cyfiawnhad dros newidiadau i drefniadau terfyn cyflymder ar y seiliau eang a roddwyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y cynllun cenedlaethol hwn; diogelwch ar y ffyrdd, lleihau difrifoldeb anafiadau, ac annog Teithio Llesol a Chynaliadwy.

- 15 Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Gwasanaethau Democrataidd ynghylch Adroddiad Monitro Blynnyddol Safonau'r Gymraeg 2022-23**

PENDERFYNIAD:

- i. Cymeradwyo'r Adroddiad Monitro Blynnyddol Safonau'r Gymraeg Cyngor Sir Ceredigion 2022-23.
- ii. Cymeradwyo cyhoeddi'r adroddiad ar wefan corfforaethol y Cyngor yn unol â'r dyletswydd statudol.
- iii. Cyflwyno'r adroddiad at sylw Comisiynydd y Gymraeg.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Dyletswydd Statudol Rheoliadau Safonau'r Gymraeg, yn unol â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.

- 16 Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Gwasanaethau Democrataidd ynghylch Adroddiad Cyflawniad Strategaeth Hybu'r Gymraeg Ceredigion dros gyfnod 5 mlynedd, 2018-23**

PENDERFYNIAD:

Cymeradwyo'r Adroddiad, ac i:

- i. Gyflwyno at sylw Comisiynydd y Gymraeg
- ii. Gyflwyno'r adroddiad er gwybodaeth yng nghyfarfod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion
- iii. Gyhoeddi ar wefan corfforaethol y Cyngor, fel sy'n ofynnol o dan drefn Safonau'r Gymraeg.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Gofyniad Statudol o dan Rheoliadau Safonau'r Gymraeg yn unol â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011: Safon Rhif 146.

- 17 EITEM EITHRIEDIG**

Nid yw'r adroddiad sy'n ymwneud ag eitem 18 ar yr agenda, Atodiad 1, i'w gyhoeddi gan ei fod yn cynnwys gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym mharagraff 14 o Ran 4 o Atodlen 12A i Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth)

(Amrywio) (Cymru) 2007. Os bydd y Cyngor yn penderfynu ystyried yr eitem hon yn breifat, ar ôl cynnal prawf budd y cyhoedd, caiff y cyhoedd eu heithrio o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth honno, yn unol ag Adran 100B(2) o'r Ddeddf.

Gofynnwyd i'r Aelodau, wrth ymdrin â'r eitem, ystyried a ddylid gwahardd y cyhoedd a'r wasg o'r Cyfarfod.

PENDERFYNIAD:

Peidio gwahardd y cyhoedd a'r wasg o'r cyfarfod.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Ni thrafodwyd y ddogfen yn gyhoeddus.

18 Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Ysgolion a Diwylliant ynghylch Ysgol Ardal Newydd Dyffryn Aeron – Contract Adeiladu

PENDERFYNIAD:

1. Cymeradwyo rhoi Llythyr o Fwriad i C Wynne & Sons Ltd (sy'n masnachu fel Wynne Construction) gwerth hyd at £1.276m fel yr amlinellir yn yr adroddiad.
2. Derbyn y tendr oddi wrth C Wynne & Sons Ltd (sy'n masnachu fel Wynne Construction) ar gyfer y contract adeiladu gwerth £14,656,660 ar gyfer Ysgol Dyffryn Aeron, yn amodol ar y ffaith na fydd y contract hwn yn mynd rhagddo hyd nes y bydd Llywodraeth Cymru wedi hysbysu'n ffurfiol bod yr Achos Busnes Terfynol wedi'i gymeradwyo a bod y cyllid wedi'i gadarnhau.
3. Nodi, o dybio y bydd Llywodraeth Cymru yn cymeradwyo'r Achos Busnes Terfynol wedi hynny, y bydd gofyn i'r Cyngor neilltuo arian cyfatebol ychwanegol o oddeutu £1.1m yn niweddariad nesaf y Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Er mwyn caniatáu i'r gwaith o adeiladu ysgol ardal newydd yn Nyffryn Aeron ddechrau ar y safle cyn gynted ag y bo modd.

19 Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Ysgolion a Diwylliant ynghylch Cynrychiolwyr yr Awdurdod Lleol ar Gyrrff Llywodraethol

PENDERFYNIAD:

Cadarnhau enwebu'r sawl a enwir yn yr adroddiad yn gynrychiolwyr o'r Awdurdod Lleol ar Gyrrff Llywodraethol yr Ysgolion perthnasol.

Y rheswm dros y penderfyniad:

Enwebu cynrychiolwyr o'r Awdurdod Lleol ar Gyrrff Llywodraethol.

20 Ystyried Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cymorth Cynnar ynghylch Agoriad Swyddogol y Ganolfan Lles, Llanbedr Pont Steffan

PENDERFYNIAD:

Enwebu person priodol i agor y Ganolfan Lles yn swyddogol.

Tudalen 12

Y rheswm dros y penderfyniad:

Cytuno i wahodd person priodol i agor y Ganolfan Lles yn swyddogol.

- 21 Nodi Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd ynghylch Dyletswydd Trais Difrifol - Deddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu, a Llysoedd 2022**
Nododd Cabinet y ddyletswydd newydd ar y Cyngor a'r trefniadau ar gyfer gweithredu mewn partneriaeth ag asiantaethau eraill.
- 22 Unrhyw fater arall y penderfyna'r Cadeirydd fod arno angen sylw brysgan y Cabinet**
Dim.

**Cadarnhawyd yng Nghyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar
4 Gorffennaf 2023**

Cadeirydd: _____

Dyddiad: _____

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	Cabinet
DYDDIAD:	4 Gorffennaf 2023
LLEOLIAD:	Hybrid/Siambr y Cyngor
TEITL:	Adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol ynghylch Cysylltedd Digidol
DIBEN YR ADRODDIAD:	Darparu adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol yn dilyn y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mehefin 2023

Derbyniodd Aelodau'r Pwyllgor adroddiad diweddarau mewn perthynas â Chysylltedd Digidol, a oedd yn rhoi trosolwg o'r mentrau a'r prosiectau y mae Cyngor Sir Ceredigion yn ymgymryd â nhw ar hyn o bryd i gefnogi lefelau cysylltedd digidol ar draws y Sir.

Cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol ym mis Ionawr 2022 a oedd yn pwysleisio bod hygyrchedd i gysylltedd digidol dibynadwy o ansawdd 'da' yn hanfodol i breswylwyr, busnesau ac ymwelwyr wrth gefnogi economi Ceredigion. Gyda datblygiadau cydlynol, gall seilwaith digidol weithredu fel catalydd ar gyfer twf busnes ac arloesedd yn ein sectorau wedi'u targedu a darparu gwell mynediad i gymunedau at gyflogaeth, addysg a gwasanaethau. Bryd hynny, yn gynyddol oherwydd cyfyngiadau cyfnodau clo blaenorol, roedd yn amlwg bod cysylltedd digidol wedi dod yn rhan hanfodol o fywyd modern, gan ddylanwadu ar sut mae unigolion yn gweithio, cyfathrebu a chael mynediad at wasanaethau. Nid yw'r sefyllfa wedi newid wrth i ni i gyd barhau i addasu yn dilyn y pandemig gyda theuluoedd, busnesau a sefydliadau yn dibynnu fwyfwy ar y defnydd effeithiol o gysylltedd digidol i gynnal bywyd dydd-i-ddydd.

ARGYMHELLIAD:

Yn dilyn trafodaeth, cytunodd yr Aelodau y byddai'n fuddiol gwahodd cynrychiolwyr o'r Darparwyr Gwasanaeth i weithdy/cyfarfod o'r Cyngor Llawn yn y dyfodol ac argymhellwyd bod hyn yn cael ei ystyried gan y Cabinet.

Y Cynghorydd Rhodri Evans
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod:	4^{ydd} Gorffennaf 2023
Teitl:	Darpariaeth Cartref Gofal yn Hafan y Waun yn Aberystwyth
Pwrpas yr adroddiad:	Rhoi'r diweddaraf i'r Cabinet ar ddatblygiadau diweddar ac ystyried cynnig i sicrhau dyfodol Cartref Gofal Hafan y Waun.
Er:	Penderfyniad
Portffolio'r Cabinet ac Aelod y Cabinet:	Y Cynghorydd Alun Williams – Gydol Oed, Llesiant, Gwasanaethau Gofal a Chymorth

1. Cefndir a Chyd-destun

Mae Hafan y Waun (HYW) yn gartref gofal sy'n cael ei redeg a'i reoli gan *Methodist Homes for the Aged* (MHA) ar Waun Fawr yn Aberystwyth. Rhoddodd y Cyngor les i MHA ym mis Ionawr 2007, a roddodd ddarn o dir yr adeiladodd MHA y cartref gofal arno.

Mae gan y cartref 90 ystafell wely, pob un yn en-suite. Mae yna 4 adain i gyd, a gall pob un ohonynt fod yn hunangynhwysol, mae cyntedd mawr wrth i chi ddod i mewn i'r cartref ac mae mannau cyffredin ar gael yn yr adenydd ar wahân ond hefyd ym mhrif ran y cartref. Mae MHA wedi darparu gofal dydd mewn anecs y gellir ei gyrchu'n uniongyrchol o'r cartref ac yn allanol, ond daeth hyn i ben ym mis Chwefror 2017. Mae gan y cartref hefyd ardd fawr sy'n gyfeillgar o safbwynt 'dementia' ac sy'n canolbwyntio ar ddull gardd synhwyrdd o weithredu.

Pan agorodd y cartref am y tro cyntaf roedd gan y Cyngor gytundeb prynu bloc ar gyfer yr holl welyau preswyl am gyfnod o 10 mlynedd ac ar y llawr uchaf roedd 40 o welyau nyrsio cyffredinol. Ym mis Rhagfyr 2010 penderfynodd yr Awdurdod Lleol ac MHA ar y cyd ddod â'r pryniant bloc ar gyfer gofal nyrsio i ben a gostyngodd MHA ei nyrsio i 20 gwely mewn dim ond un o'r adenydd i fyny'r grisiau. Yn 2016, cyflwynodd MHA hysbysiad i weddill y ddarpariaeth nyrsio, gyda hwn yn dod i ben ym mis Mawrth 2016. Daeth taliadau bloc y gwelyau preswyl i ben ym mis Chwefror 2017, ac ers hynny mae'r holl leoliadau wedi'u comisiynu ar sail prynu yn ôl y galw.

Mae cynnal lefelau staffio digonol wedi bod yn her erioed, yn fwy felly ers Covid ac oherwydd hyn, mae MHA wedi gorfod cyfyngu ar nifer y derbyniadau i'r cartref, gyda nifer presennol y preswylwyr yn eistedd ar ychydig dros 50. Mae gan MHA bolisi ar waith ar hyn o bryd i beidio â derbyn derbyniadau oherwydd y sefyllfa staffio, er gwaethaf y ffaith y dywedwyd bod recriwtio diweddar yn fwy cadarnhaol. Nid oes dim

rheolwr cofrestredig ar y safle ar hyn o bryd yn dilyn ymddiswyddiad, gyda'r swyddogaeth yn cael ei chyflawni gan reolwr rhanbarthol.

2. Sefyllfa MHA

Cysylltodd uwch reolwyr MHA â thîm Comisiynu'r Cyngor ym mis Mawrth 2023 yn gofyn am gael cyfarfod. Dywedodd MHA fod y cartref yn ei chael hi'n anodd yn ariannol a'i fod am drafod cyfleoedd ac opsiynau posibl mewn perthynas â chynnal y cartref yn y dyfodol. Wedi hynny, gwnaeth Bwrdd MHA benderfyniad ffurfiol i gynnal trafodaethau pellach gyda'r Cyngor i ystyried cynllun ar gyfer y dyfodol, gyda mandad i fynd ar drywydd trosglwyddiad lesddaliad a reolir fel opsiwn.

Cyhoeddodd MHA gyfathrebiadau mewnol i'w staff ar 02/05/23 i gadarnhau bod yr MHA yn bwriadu rhoi'r gorau i nifer o Gartrefi Gofal ar draws y DU a'i fod yn chwilio am Ddarparwyr parod i ymgymryd â'r rhain fel busnes gweithredol, gan gynnwys Hafan y Waun.

Safbwynt y Cyngor bryd hynny oedd 'Mae MHA wedi cysylltu â'r Cyngor ynghylch Hafan y Waun ac rydym yn gwbl ymwybodol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â cholli cyfleuster mor bwysig yng Ngogledd y Sir. Fodd bynnag, mae'r Cyngor yn gweld hwn yn gyfle i ddatblygu a gwella gwasanaethau allweddol yn y dyfodol. Rydym ar hyn o bryd yn gweithio gyda MHA i ganfod atebion tymor canolig i hirdymor, gyda'r nod o sicrhau dyfodol y Cartref.'

3. Ystyriaethau Cychwynnol

Ar hyn o bryd mae gan y Cyngor les adeilad 125 mlynedd gyda MHA ar gyfer Hafan y Waun, felly mae'r adeilad yn rhan o'r 'Eiddo' y mae'r Cyngor yn berchen arno. Mae gan y les rent hedyn pupur ar yr amod bod Contract sy'n ymwneud â Gofal yn bodoli, fel arall mae'n dychwelyd i werth rhentu llawnach. Mae'n rhaid i'r tenant (MHA) gynnal a chadw'r adeilad ynghyd â gweddill y safle ond pan ddaw'r les i ben, sut bynnag y daw i ben, byddai'r adeilad (ynghyd â'r tir) yn dychwelyd i feddiant y Cyngor. O ystyried bod yr ased wedi'i adeiladu tua 2007, mae'n adeilad pwrpasol modern cwbl weithredol sy'n bodloni gofynion sylfaenol AGC. Dylai fod angen llai o fuddsoddiad cyfalaf a chynnal a chadw na Chartref Gofal mwy nodweddiadol o arddull hŷn.

Felly mae'r opsiwn o ddod â'r ddarpariaeth drosodd i berchnogaeth y Cyngor trwy drosglwyddiad lesddaliad a reolir wedi dechrau cael ei archwilio. Byddai'r dull hwn o weithredu yn sicrhau bod y Cartref Gofal yn parhau i weithredu, bod swyddi Ceredigion yn cael eu diogelu cyn belled ag y bo modd a bod adnodd gwerthfawr yn parhau i gael ei ddarparu i'r sir a'n cymunedau. Byddai'n rhoi sicrwydd i'r preswylwyr presennol a'u teuluoedd ac yn atal y cynnwrf a'r her logistaidd sylweddol o symud a rhoi dros 50 o unigolion mewn Gartrefi Gofal newydd o dan y senario posibl arall o Gau'r Cartref.

Mae risgiau sylweddol i'r Cyngor pe bai'r cartref yn cael ei roi mewn sefyllfa lle byddai'n cau. Byddai colli prif gyfleuster preswyl Dementia'r Sir gyda lle i 90 o welyau yn golygu y byddai'n rhaid i ddefnyddwyr y gwasanaeth a theuluoedd ystyried lleoliadau y tu

allan i'r sir ac ymhell o'u cartrefi. Byddai cau'r cartref hefyd yn golygu bod angen dod o hyd i leoliadau eraill ar gyfer preswylwyr presennol y cartref (50+ o breswylwyr). Gallai fod difrod i enw da'r Cyngor hefyd gyda chanfyddiad y cyhoedd y dylid bod wedi gwneud mwy i sicrhau parhad y ddarpariaeth.

Byddai hefyd yn rhoi cyfleoedd strategol amrywiol posibl i wneud y mwyaf o'r lle adeiladu sydd ar gael o safbwynt y Cyngor, yn ogystal â cheisio gweithio gyda phartneriaid allweddol i ddatblygu prosiectau arloesol trwy gydweithio, megis cefnogi darpariaeth cam-i-fyny a cham-i-lawr ar gyfer Ysbyty Bronglais.

4. Ystyriaethau Ariannol a Chyfreithiol

Er gwaethaf y cyfleoedd strategol a ddaw gyda'r opsiwn o drosglwyddo lesddaliad, o ystyried mai un o'r sbardunau ar gyfer sefyllfa MHA yw un o fynd i golledion ariannol, mae'n hollbwysig nad yw'r Cyngor yn ei dro yn mynd i golledion ariannol tebyg yn y pen draw.

Felly mae angen i strategaeth ariannol fod yn ei lle i reoli'r risgiau ariannol posibl. Byddai hyn yn cynnwys neilltuo cyllid refeniw (cynigir swm refeniw o £1.0m i'w glustnodi mewn cronfa wrth gefn i ganiatáu ar gyfer cyfnod trosiannol) ynghyd â rhywfaint o gyllid cyfalaf cychwynnol yn y flwyddyn ariannol gyfredol (cynigir swm cyfalaf o £200k i'w ddyrannu ar gyfer 23/24).

Ar yr ochr Gyfalaf, mae Arolwg o Gyflwr Adeiladau yn cael ei gynnal a bydd hyn yn helpu i fod yn sail i ofynion cyfalaf eraill yn y dyfodol gan gynnwys anghenion buddsoddi tymor canolig i hirdymor ar sail amnewid cydrannau ar ddiwedd cylch oes e.e. lifftiau / system wresogi / to ac ati. Adeiladwyd yr adeilad yn 2007, felly o'i gymharu â'r rhan fwyaf o Gartrefi Gofal eraill yn y sir, mae'n gyfleuster modern a adeiladwyd i'r pwrpas, er y gallai fod cydrannau allweddol yn dechrau cael eu hadnewyddu/amnewid.

Byddai'r dull hwn o weithredu hefyd yn golygu y byddai angen lefelau uwch o ddefnydd gwelyau. Byddai angen mwy o lwyddiant gyda recriwtio a chadw a dibyniaeth is ar staff Asiantaeth. Mae amodau a thelerau cyflogaeth y Cyngor (sy'n cynnwys lefelau Tâl a bennir yn genedlaethol gydag ychwanegiadau ar gyfer gweithio yn ystod y penwythnos a gyda'r nos, hawliau gwyliau blynyddol, cyfraniadau cyflogwr i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a thâl salwch y tu hwnt i dâl salwch statudol yn unig yn ogystal ag ystod lawer ehangach ar rai nad ydynt yn fuddion ariannol yn gynnig deniadol. Byddai proses TUPE ffurfiol ar gyfer staff presennol MHA o fewn cwmplas gweithrediadau presennol y Cartref Gofal. Mae cynhyrchu incwm ychwanegol o rannau dibreswyl o'r adeilad hefyd yn debygol o fod yn hanfodol. Byddai angen gwneud y defnydd mwyaf posibl o'r lle sydd ar gael, a ddylai roi cyfleoedd integreiddio sylweddol o ran lechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer gwasanaethau'r Cyngor a'r Bwrdd lechyd ac mae'n debygol y bydd ffrydiau cyllid grant Llywodraeth Cymru a ddylai gynorthwyo gyda'r wedd hon.

Mae'n hanfodol felly bod yr holl ystyriaethau ac opsiynau a allai ddod o dan ddull gweithredu Cam 2 yn cael eu datblygu a'u gweithredu cyn gynted â phosibl ar ôl i Gam 1 gael ei gyflawni'n ddiogel. Os na ddatblygir opsiynau arloesol yn y dyfodol (a bod

y Cartref Gofal yn cael ei redeg yn union yr un modd), yna ni fydd yn gynaliadwy yn ariannol. Hyd yn oed gydag ystyriaethau ac opsiynau ehangach yn cael eu dilyn, nid oes dim sicrwydd y gellir cwrdd â diffygion ariannol yn gyfan gwbl, felly mae risg y gallai fod angen dod o hyd i ddarpariaeth ychwanegol yn y gyllideb ar ryw adeg yn ystod 2024/25.

Dangosir materion masnachol gan gynnwys Diwydrwydd Dyladwy Ariannol a Chyfreithiol yn fanylach yn Atodiad 1 (papur EITHRIEDIG).

5. Camau Nesaf Arfaethedig

Mae dull gweithredu Rheoli Prosiect strwythuredig wedi'i roi ar waith er mwyn canolbwyntio ar lunio'r opsiwn a ffeirir. Cefnogir hyn gan ffrydiau gwaith sy'n edrych ar y meysydd allweddol i'w hystyried gan gynnwys Adnoddau Dynol, Eiddo, Ystadau, Cyfreithiol a Llywodraethu, Cyllid, TGCh, Gofal Cymdeithasol Proffesiynol a Chyfathrebu.

Y dull arfaethedig o weithredu yw ystyried 2 gam gwahanol:

Cam 1: Cynllunio a gweithredu trosglwyddiad Cartref Gofal Hafan y Waun o MHA i berchnogaeth y Cyngor gan gynnwys trosglwyddiad lesddaliad wedi'i reoli y cytunwyd arno ar y cyfle ymarferol cynharaf, gyda ffocws cychwynol i sicrhau parhad gweithrediadau'r cartref gan y Cyngor o adeg trosglwyddo'r teitl lesddaliadol ymlaen ac i sicrhau bod pob agwedd angenrheidiol ar hyn yn cael ystyriaeth ddyledus, gan gynnwys cwblhau'r holl gytundebau cyfreithiol angenrheidiol i gyflawni hyn.

Cam 2: Datblygu a gweithredu dulliau cydweithredol ac arloesol o weithredu, gan gynnwys gweithio gyda phartneriaid allweddol, er mwyn gwneud y mwyaf o botensial datblygu safle Cartref Gofal Hafan y Waun, gyda'r nod o sicrhau bod gweithrediad cartref gofal a gynhelir gan y Cyngor yn ariannol gynaliadwy ac y gwneir y mwyaf o'r cyfle sy'n cyflwyno ei hun yn awr.

Er y bydd cymorth o ran Rheoli Prosiect wedi'i neilltuo i'r prosiect hwn, mae hon yn fenter fawr ac mae angen canolbwyntio cryn dipyn o amser swyddogion ar y prosiect hwn, a bydd yn parhau i fod angen gwneud hynny, er mwyn cyflawni canlyniad llwyddiannus er mwyn sicrhau canlyniad llwyddiannus yn y tymor byr a'r tymor canolig. Nid yw'n bosibl cadarnhau dyddiad penodol ar gyfer trosglwyddo lesddaliad ar hyn o bryd, ond mae'n debygol y gellid ei gyflawni yn ystod Ch3 y flwyddyn ariannol gyfredol.

Bydd swyddogion yn gweithio'n agos gydag uwch staff MHA fel rhan o'r dull gweithredu Rheoli Prosiect strwythuredig i sicrhau y byddai'r trawsnewidiad i berchnogaeth y Cyngor yn cael ei wneud mor ddiogel â phosibl, tra hefyd yn sicrhau bod y cartref yn parhau i weithredu fel arfer a rhoi'r gofal gorau posibl i'r preswylwyr.

Tudalen 19

Argymhellion:	<ol style="list-style-type: none">1. Nodi cynnwys yr adroddiad.2. Cydnabod a nodi'r Materion Masnachol (gan gynnwys Diwydrwydd Dyladwy Ariannol a Chyfreithiol) a gynhwysir yn Atodiad 1 (Eitem EITHRIEDIG).3. Awdurdodi Swyddogion i fwrw ymlaen â'r dull gweithredu Cam 1 arfaethedig, sy'n cynnwys 'Cynllunio a gweithredu'r broses o drosglwyddo Cartref Gofal Hafan y Waun o MHA i berchnogaeth y Cyngor gan gynnwys trosglwyddiad lesddaliad a reolir y cytunwyd arno ar y cyfle ymarferol cynharaf, a chynnwys cwblhau'r holl gytundebau cyfreithiol angenrheidiol i gyflawni hyn'.4. Awdurdodi Swyddogion i wneud a gweithredu gwaith datblygu mewn perthynas â'r dull gweithredu Cam 2 arfaethedig.
Rhesymau dros y penderfyniad:	Diogelu dyfodol agos Cartref Gofal Hafan y Waun a chaniatáu i Swyddogion symud ymlaen fel yr amlinellwyd yn yr adroddiad.
Trosolwg a Chraffu:	Dim
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	Creu Cymunedau Gofalgar ac Iach Hybu'r Economi, Cefnogi Busnesau a Galluogi Cyflogaeth
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	<ul style="list-style-type: none">• Cynigir bod cyllid refeniw o £1.0m yn cael ei glustnodi yn y gronfa wrth gefn Creu Cymunedau Gofalgar ac Iach er mwyn caniatáu cyfnod trosiannol ar draws 23/24 a rhan o 24/25.• Cynigir dyrannu cyllid cyfalaf cychwynnol o £200k yn 23/24.• Risg o ddiffyg parhaus yn y Gyllideb y tu hwnt i'r cyfnod trosiannol cychwynnol.• Amlinellir ymhellach yn Atodiad 1 (Eitem Eithriedig)
Goblygiadau Cyfreithiol:	Amlinellir yn Atodiad 1 (Eitem Eithriedig)
Goblygiadau Staffio:	Amlinellir yn Atodiad 1 (Eitem Eithriedig)
Goblygiadau eiddo / asedau:	Amlinellir yn Atodiad 1 (Eitem Eithriedig)
Risg(iau):	Amlinellir yn Atodiad 1 (Eitem Eithriedig)

Tudalen 20

Pwerau Statudol:	Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 Rheoliadau Trosglwyddo Ymgymeriadau (Diogelu Cyflogaeth) 2006 (fel y'u diwygiwyd)
Papurau Cefndir:	Dim
Atodiadau:	Atodiad 1 – Materion Masnachol gan gynnwys Diwydrwydd Dyladwy Ariannol a Chyfreithiol (EITHRIEDIG)
Swyddogion Arweiniol Corfforaethol:	Donna Pritchard – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Gofal Audrey Somerton-Edwards – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cynnal Greg Jones – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cymorth Cynnar Duncan Hall – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyllid a Chaffael Elin Prysor – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyfreithiol a Llywodraethu Lowri Edwards – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Gwasanaethau Democrataidd Alan Morris – Swyddog Arweiniol Corfforaethol TGCh a Gwasanaethau i Gwsmeriaid Geraint Edwards – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Pobl a Threfniadaeth Russell Hughes-Pickering – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Economi ac Adfywio
Swyddogion Adrodd:	Donna Pritchard – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Gofal Duncan Hall – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyllid a Chaffael Elin Prysor – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyfreithiol a Llywodraethu Greg Jones – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Cymorth Cynnar Lowri Edwards – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Gwasanaethau Democrataidd Geraint Edwards – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Pobl a Threfniadaeth George Ryley – Rheolwr Corfforaethol Caffael a Chomisiynu
Dyddiad:	15/06/23

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

This **Integrated Impact Assessment tool** incorporates the principles of the Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 and the Sustainable Development Principles, the Equality Act 2010 and the Welsh Language Measure 2011 (Welsh Language Standards requirements) and Risk Management in order to inform effective decision making and ensuring compliance with respective legislation.

1. PROPOSAL DETAILS: (Policy/Change Objective/Budget saving)

Proposal Title	Hafan Y Waun Project				
Service Area	Residential care home	Corporate Lead Officer	Donna Pritchard	Strategic Director	James Starbuck
Name of Officer completing the IIA	Donna Pritchard	E-mail	Donna.pritchard@ceredigion.gov.uk	Phone no	

Please give a brief description of the purpose of the proposal

Hafan Y Waun (HYW) is a care home run and managed by Methodist Homes for the Aged (MHA) and is on Waun Fawr in Aberystwyth. Senior managers from MHA contacted the Council Commissioning team in March 2023 asking to meet and subsequently reported that the home has been struggling financially for the past couple of years. They wish to discuss with the Council potential opportunities in relation to maintaining the home within the county going forward.

The option of bringing the provision over to Council ownership in a managed is proposed and would ensure that the home continues to operate, providing a valuable resource to our county/ community whilst securing the placements already in situ, preventing the upheaval of moving 54 individuals to new homes under the possible alternative scenario of a potential Home Closure. A Project group has been initiated to focus on a number of key workstreams. These workstreams will include matters relating to several key areas of consideration including HR, Property, Estates, Legal and Governance, Finance, ICT, Professional Social Care & Communications

Who will be directly affected by this proposal? (e.g. The general public, specific sections of the public such as youth groups, carers, road users, people using country parks, people on benefits, staff members or those who fall under the protected characteristics groups as defined by the Equality Act and for whom the authority must have due regard).

The key groups affected will be the current cohort of residents residing in the home. The project will also impact on their families and carers as well as the staff currently employed in the home.

VERSION CONTROL: The IIA should be used at the earliest stages of decision making, and then honed and refined throughout the decision making process. It is important to keep a record of this process so that we can demonstrate how we have considered and built in sustainable development, Welsh language and equality considerations wherever possible.

Tudalen 21

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

Author	Decision making stage	Version number	Date considered	Brief description of any amendments made following consideration
Donna Pritchard	Initial draft	V1		N/A

COUNCIL STRATEGIC OBJECTIVES: Which of the Council's Strategic Objectives does the proposal address and how?

Boosting the Economy, supporting Business and enabling employment.	Hafan y Waun is a 90 bedded care home in the North of the County, it provides a valuable resource in delivering Dementia residential care. The home employs a high number of staff (Approx 90), ranging from management, care staff, catering and facilities staff. The success of this project will ensure the sustainability of the home for the future, secure the current workforce and provide opportunities for further employment in the future.
Creating caring and healthy communities	Dementia residential care is a specialist provision and there is currently limited availability within county. Without this facility people with dementia would have to be placed in homes out of county.
Providing the best start in life and enabling Learning at all ages	Possible future opportunities for working with Aberystwyth University on the delivery of the Nursing courses provided currently as well as potential to explore opportunities of working with Local Learning Establishments on the practical delivery of their care related courses including Social care
Creating sustainable, greener and well-connected communities	N/A

NOTE: As you complete this tool you will be asked for **evidence to support your views**. These need to include your baseline position, measures and studies that have informed your thinking and the judgement you are making. It should allow you to identify whether any changes resulting from the implementation of the recommendation will have a positive or negative effect. Data sources include for example:

- *Quantitative data - data that provides numerical information, e.g. population figures, number of users/non-users*
- *Qualitative data – data that furnishes evidence of people's perception/views of the service/policy, e.g. analysis of complaints, outcomes of focus groups, surveys*
- *Local population data from the census figures (such as Ceredigion Welsh language Profile and Ceredigion Demographic Equality data)*
- *National Household survey data*
- *Service User data*
- *Feedback from consultation and engagement campaigns*
- *Recommendations from Scrutiny*
- *Comparisons with similar policies in other authorities*

Tudalen 22

- Academic publications, research reports, consultants' reports, and reports on any consultation with e.g. trade unions or the voluntary and community sectors, 'Is Wales Fairer' document.
- Welsh Language skills data for Council staff

2. SUSTAINABLE DEVELOPMENT PRINCIPLES: How has your proposal embedded and prioritised the five sustainable development principles, as outlined in the Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015, in its development?

Sustainable Development Principle	Does the proposal demonstrate you have met this principle? If yes, describe how. If not, explain why.	What evidence do you have to support this view?	What action (s) can you take to mitigate any negative impacts or better contribute to the principle?
Long Term Balancing short term need with long term and planning for the future.	<ul style="list-style-type: none"> • The prevalence of dementia is increasing as our aging population increases. • There will be an increased need for specialist residential provision to support the rising demand for care 	The 2021 census reported that most people diagnosed as living with Dementia in Ceredigion are over 65 years of age (97%). This is the age group that has seen a dramatic increase in population change with 2,700 more 65+ people in Ceredigion than in 2011, leading to a 17.2% increase in 10 years.	Bringing Hafan Y Waun into Council ownership and operation will enable a long term plan to be developed to meet the needs of this population group in the future. It will create opportunities for integrated innovation and creative delivery models
Collaboration Working together with other partners to deliver.	<ul style="list-style-type: none"> • The project will require the Council to work collaboratively with the current owners of the provision as part of the transition arrangements and longer term with key partners such as the Health Board and 3rd Sector in supporting the delivery of services in the future. 	Project Board in place with partners involved in the process	Robust project management support to ensure the project board delivers on its objectives.
Involvement Involving those with an interest and seeking their views.	Following the initial phase of the project in managing the transfer of the home the project team will ensure that the residents, families and carers will be involved in the development of the	Communication plans from MHA Project plan	

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

	proposed model of care for the future, There is regular communication to all groups on the current situation and progress being made.		
Prevention Putting resources into preventing problems occurring or getting worse.	The project board monitors progress and risks associated with the work programme, identifies any emerging issues or challenges and ensures that actions are taken as needed.	Project plan	
Integration Positively impacting on people, economy, environment and culture and trying to benefit all three.	The project will have a positive impact in relation to maintaining job Security, future provision of dementia residential care and will create opportunities to work in Partnership with key stakeholders in delivering innovative services for the future.	Project plan	

3. WELL-BEING GOALS: Does your proposal deliver any of the seven National Well-being Goals for Wales as outlined on the Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015? Please explain the impact (positive and negative) you expect, together with suggestions of how to mitigate negative impacts or better contribute to the goal. We need to ensure that the steps we take to meet one of the goals aren't detrimental to meeting another.

Well-being Goal	Does the proposal contribute to this goal? Describe the positive or negative impacts.	What evidence do you have to support this view?	What action (s) can you take to mitigate any negative impacts or better contribute to the goal?
3.1. A prosperous Wales Efficient use of resources, skilled, educated people, generates wealth, provides jobs.	Successful completion of the project will support the ongoing employment of the current staff within the home as well as create opportunities for further employment in the future. There will be opportunities for Health and social care student placements and building of links with Aberystwyth University in the future.	Existing staffing numbers (approx. 90)	

Tudalen 24

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

<p>3.2. A resilient Wales Maintain and enhance biodiversity and ecosystems that support resilience and can adapt to change (e.g. climate change).</p>	<p>N/A</p>		
<p>3.3. A healthier Wales People's physical and mental wellbeing is maximised and health impacts are understood.</p>	<p>Ensuring the continuation of this important resource within the county is essential in the provision of local quality Standard care for the older population of Ceredigion</p>		
<p>3.4. A Wales of cohesive communities Communities are attractive, viable, safe and well connected.</p>	<p>Hafan y Waun has been an important establishment within the Town of Aberystwyth and the North of the County and has become an integral part of the local Community and this should continue in the new arrangements.</p>		
<p>3.5. A globally responsible Wales Taking account of impact on global well-being when considering local social, economic and environmental well-being.</p>	<p>N/A</p>		

Tudalen 25

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

<p>3.6. A more equal Wales People can fulfil their potential no matter what their background or circumstances.</p> <p><i>In this section you need to consider the impact on equality groups, the evidence and any action you are taking for improvement.</i> <i>You need to consider how might the proposal impact on equality protected groups in accordance with the Equality Act 2010?</i> <i>These include the protected characteristics of age, disability, gender reassignment, marriage or civil partnership, pregnancy or maternity, race, religion or beliefs, gender, sexual orientation.</i> Please also consider the following guide:: Equality Human Rights - Assessing Impact & Equality Duty</p>	<p>Describe why it will have a positive/negative or negligible impact.</p> <p><i>Using your evidence consider the impact for each of the protected groups. You will need to consider do these groups have equal access to the service, or do they need to receive the service in a different way from other people because of their protected characteristics. It is not acceptable to state simply that a proposal will universally benefit/disadvantage everyone. You should demonstrate that you have considered all the available evidence and address any gaps or disparities revealed.</i></p>	<p>What evidence do you have to support this view?</p> <p><i>Gathering Equality data and evidence is vital for an IIA. You should consider who uses or is likely to use the service. Failure to use <u>data</u> or <u>engage</u> where change is planned can leave decisions open to legal challenge. Please link to involvement box within this template. Please also consider the general guidance.</i></p>	<p>What action (s) can you take to mitigate any negative impacts or better contribute to positive impacts?</p> <p><i>These actions can include a range of positive actions which allows the organisation to treat individuals according to their needs, even when that might mean treating some more favourably than others, in order for them to have a good outcome. You may also have actions to identify any gaps in data or an action to engage with those who will/likely to be effected by the proposal. These actions need to link to Section 4 of this template.</i></p>												
<p>Age Do you think this proposal will have a positive or a negative impact on people because of their age? (Please tick ✓)</p> <table border="1" data-bbox="78 1029 786 1431"> <tr> <td data-bbox="78 1029 297 1177">Children and Young People up to 18</td> <td data-bbox="297 1029 448 1177">Positive</td> <td data-bbox="448 1029 618 1177">Negative</td> <td data-bbox="618 1029 786 1177">None/ Negligible N/A</td> </tr> <tr> <td data-bbox="78 1177 297 1294">People 18-50</td> <td data-bbox="297 1177 448 1294">Positive</td> <td data-bbox="448 1177 618 1294">Negative</td> <td data-bbox="618 1177 786 1294">None/ Negligible X</td> </tr> <tr> <td data-bbox="78 1294 297 1431">Older People 50+</td> <td data-bbox="297 1294 448 1431">Positive X</td> <td data-bbox="448 1294 618 1431">Negative</td> <td data-bbox="618 1294 786 1431">None/ Negligible</td> </tr> </table>	Children and Young People up to 18	Positive	Negative	None/ Negligible N/A	People 18-50	Positive	Negative	None/ Negligible X	Older People 50+	Positive X	Negative	None/ Negligible	<p>Hafan y Waun is a residential care home for older adults who have a diagnosis of dementia. There may be very rare occasions where younger people will be placed in the home who have a young onset dementia. The home environment is specifically designed to meet the needs of this cohort of residents.</p>	<p>Dementia friendly environments, staff trained in dementia care.</p>	
Children and Young People up to 18	Positive	Negative	None/ Negligible N/A												
People 18-50	Positive	Negative	None/ Negligible X												
Older People 50+	Positive X	Negative	None/ Negligible												

Tudalen 26

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

Disability Do you think this proposal will have a positive or a negative impact on people because of their disability? (Please tick ✓)				The environment at Hafan y waun is purposefully built and maintained to support people with dementia needs, this includes a sensory garden, appropriate décor and furnishings. Appropriate equipment is available to support disability needs and staff are trained to ensure that the range of needs are met.	Dementia focused environments Staff training plan	
Hearing Impairment	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Physical Impairment	Positive	Negative	None/ Negligible			
	X					
Visual Impairment	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Learning Disability	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Long Standing Illness	Positive	Negative	None/ Negligible			
	X					
Mental Health	Positive	Negative	None/ Negligible			
	X					
Other	Positive	Negative	None/ Negligible			

Transgender Do you think this proposal will have a positive or a negative impact on transgender people? (Please tick ✓)				The environment within the home – single ensuite rooms and private spaces will support transgender people		
Transgender	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

Marriage or Civil Partnership Do you think this proposal will have a positive or a negative impact on marriage or Civil partnership? (Please tick ✓)				No issues identified		
Marriage	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Civil partnership	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Pregnancy or Maternity Do you think this proposal will have a positive or a negative impact on pregnancy or maternity? (Please tick ✓)				HR policies in place to support staff		
Pregnancy	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Maternity	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Race Do you think this proposal will have a positive or a negative impact on race? (Please tick ✓)				No issues identified		
White	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Mixed/Multiple Ethnic Groups	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Asian / Asian British	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			

Tudalen 28

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

Black / African / Caribbean / Black British	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Other Ethnic Groups	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			

Religion or non-beliefs Do you think this proposal will have a positive or a negative impact on people with different religions, beliefs or non-beliefs? (Please tick ✓)				Although the home has been run by Methodist care homes since its opening, they report that there are no specific requirements re faith in relation to admission criteria, therefore all faiths can be accommodated and supported within the home.		
Christian	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Buddhist	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Hindu	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Humanist	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Jewish	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Muslim	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Sikh	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Non-belief	Positive	Negative	None/ Negligible			

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

			X			
Other	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			

Sex Do you think this proposal will have a positive or a negative impact on men and/or women? (Please tick ✓)				No impact as facilities are supportive of meeting the needs of both men and women.		
Men	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Women	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			

Sexual Orientation Do you think this proposal will have a positive or a negative impact on people with different sexual orientation? (Please tick ✓)				No impact as facilities are supportive of meeting the needs of all individuals regardless of their sexual orientation.		
Bisexual	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Gay Men	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Gay Women / Lesbian	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			
Heterosexual / Straight	Positive	Negative	None/ Negligible			
			X			

Tudalen 30

Having due regards in relation to the three aims of the Equality Duty - determine whether the proposal will assist or inhibit your ability to eliminate discrimination; advance equality and foster good relations.

3.6.2. How could/does the proposal help advance/promote equality of opportunity?

You should consider whether the proposal will help you to:

- Remove or minimise disadvantage
- To meet the needs of people with certain characteristics
- Encourage increased participation of people with particular characteristics

The facilities at Hafan y Waun are conducive to meeting the needs of all people and promote equality in the day to day living of the home.

3.6.3. How could/does the proposal/decision help to eliminate unlawful discrimination, harassment, or victimisation?

You should consider whether there is evidence to indicate that:

- The proposal may result in less favourable treatment for people with certain characteristics
- The proposal may give rise to indirect discrimination
- The proposal is more likely to assist or impeded you in making reasonable adjustments

The facilities at Hafan y Waun are conducive to meeting the needs of all people and promote equality in the day to day living of the home.

3.6.4. How could/does the proposal impact on advancing/promoting good relations and wider community cohesion?

You should consider whether the proposal with help you to:

- Tackle prejudice
- Promote understanding

The home currently has good relationships with the local community and the wider Aberystwyth area, the council will wish to continue with this going forwards as well as consider further opportunities to promote good relations and wider community cohesion.

Having due regard of the Socio-Economic Duty of the Equality Act 2010.

Socio-Economic Disadvantage is living in less favourable social and economic circumstances than others in the same society.

As a listed public body, Ceredigion County Council is required to have due regard to the Socio-Economic Duty of the Equality Act 2010. Effectively this means carrying out a poverty impact assessment. The duty covers all people who suffer socio-economic disadvantage, including people with protected characteristics.

3.6.5 What evidence do you have about socio-economic disadvantage and inequalities of outcome in relation to the proposal?

Describe why it will have a positive/negative or negligible impact.

The proposal is not anticipated to have either a positive or negative impact on people on the basis of socio-economic disadvantage or income inequality.

What evidence do you have to support this view?

Empty response box for evidence supporting the view.

What action(s) can you take to mitigate any negative impacts or better contribute to positive impacts?

N/A

3.7. A Wales of vibrant culture and thriving Welsh language Culture, heritage and Welsh Language are promoted and protected. <i>In this section you need to consider the impact, the evidence and any action you are taking for improvement. This in order to ensure that the opportunities for people who choose to live their lives and access services through the medium of Welsh are not inferior to what is afforded to those choosing to do so in English, in accordance with the requirement of the Welsh Language Measure 2011.</i>				Describe why it will have a positive/negative or negligible impact.	What evidence do you have to support this view?	What action (s) can you take to mitigate any negative impacts or better contribute to positive impacts?
Will the proposal be delivered bilingually (Welsh & English)?	Positive X	Negative	None/ Negligible	The project aims to continue to deliver a bilingual service with an emphasis on ensuring that individuals have the opportunity to use their language of choice.		
Will the proposal have an effect on opportunities for persons to use the Welsh language?	Positive X	Negative	None/ Negligible	No anticipated changes to the opportunities for people to use their language of choice.		
Will the proposal increase or reduce the opportunity for persons to access services through the medium of Welsh?	Positive	Negative	None/ Negligible X	No anticipated changes		
How will the proposal treat the Welsh language	Positive	Negative	None/ Negligible X	Any service changes or developments will be delivered in line with		

Tudalen 32

no less favourably than the English language?				existing Welsh Language Standards, which all partners (NHS, local authorities, and third sector) are required to adhere to.		
Will it preserve promote and enhance local culture and heritage?	Positive	Negative	None/ Negligible	No impact in this area		

4. STRENGTHENING THE PROPOSAL: If the proposal is likely to have a negative impact on any of the above (including any of the protected characteristics), what practical changes/actions could help reduce or remove any negative impacts as identified in sections 2 and 3?

4.1 Actions.

What are you going to do?	When are you going to do it?	Who is responsible?	Progress

4.2. If no action is to be taken to remove or mitigate negative impacts please justify why.

(Please remember that if you have identified unlawful discrimination, immediate and potential, as a result of this proposal, the proposal must be changed or revised).

--

4.3. Monitoring, evaluating and reviewing.

How will you monitor the impact and effectiveness of the proposal?

--

Cyngor Sir Ceredigion County Council - Integrated Impact Assessment (IIA)

An integrated tool to inform effective decision making

5. RISK: What is the risk associated with this proposal?

Impact Criteria	1 - Very low	2 - Low	3 - Medium	4 - High	5 - Very High
Likelihood Criteria	1 - Unlikely to occur	2 - Lower than average chance of occurrence	3 - Even chance of occurrence	4 - Higher than average chance of occurrence	5 - Expected to occur

Risk Description	Impact (severity)	Probability (deliverability)	Risk Score
Financial risks	3	3	9
Inability to progress due to legal issues	2	2	4
Risks associated with not progressing with the project leading to a home closure.	4	4	16

Does your proposal have a potential impact on another Service area?

Not anticipated at this time, moving into phase 2 of the project may require this to be reviewed

6. SIGN OFF

Position	Name	Signature	Date
Service Manager			
Corporate Lead Officer	Donna Pritchard		9 th June 2023
Strategic Director			
Portfolio Holder			

Tudalen 34

By virtue of paragraph(s) 14, 15 of Part 1 of Schedule 12A
of the Local Government Act 1972.

Document is Restricted

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION**Adroddiad i'r: Cabinet****Dyddiad y cyfarfod: 04/07/23****Teitl: System Brynu Ddeinamig ar gyfer Gofal Cartref****Pwrpas yr adroddiad: Rhannu canlyniad yr ymarfer caffael****Er Penderfyniad****Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Y Cynghorydd Alun Williams, Dirprwy Arweinydd y Cyngor ac Aelod Cabinet ar gyfer Gydol Oes a Llesiant****CEFNDIR:**

- Nid oedd y contract presennol ar gyfer Gofal Cartref bellach yn addas at y diben oherwydd y modd yr oedd wedi'i brisio. O ystyried hyn, roedd y Cyngor am gyflwyno model a fyddai'n cynnwys cyfradd safonol ar draws y darparwyr felly roedd angen System Brynu Ddeinamig newydd. Trwy osod y gwasanaethau ar dendr, mae hyn bellach wedi'i unioni ac mae'r gwasanaethau'n cydymffurfio â'r rheolau gweithdrefnau contractau.
- Gwnaed gwaith gwerthuso helaeth ac ymgysylltwyd â'r darparwyr o fewn y farchnad ac mae hyn oll wedi cyfrannu at y fframwaith newydd.
- Gan fod system brynu ddeinamig wedi'i defnyddio, mae darparwyr newydd yn gallu gweithio yng Ngheredigion i fodloni galw'r farchnad drwy gwblhau'r un broses â'r rheini a gymerodd ran yn y tendr cychwynnol. Rhestr o ddarparwyr a gymeradwywyd yw System Brynu Ddeinamig sy'n bodloni'r holl ofynion hanfodol. Bydd mini-gystadlaethau yn cael eu cynnal o dan y System Brynu Ddeinamig ar gyfer contractau penodol.

Mae'r ymarfer caffael bellach wedi'i gwblhau ac mae'r adroddiad hwn yn rhoi crynodeb o'r canlyniad.

CAFFAEL:

- **Mae'r cytundeb am £38,066,371 dros gyfnod o 5 mlynedd, gyda'r posibilrwydd o'i ymestyn am 24 mis.** Gan mai system brynu ddeinamig yw hon, dyfernir y swm o £38,066,371 drwy Gytundebau Lleoli Unigolyn yn dilyn proses yn ôl y gofyn gyda'r darparwyr sydd wedi'u derbyn i'r fframwaith. Mae'r ffigwr o £38,066,371 yn seiliedig ar gyllideb bresennol y flwyddyn ariannol sef £5,438,053 ac nid yw'n ystyried unrhyw gynnydd yn sgil chwyddiant.
- Amcan y cytundeb hwn yw darparu gwasanaethau sy'n medru galluogi unigolion i adennill a/neu gadw eu hannibyniaeth, drwy naill ai lleihau eu

Tudalen 42

hanghenion, neu atal eu hanghenion rhag gwaethygu a throï'n rhai y byddai angen gofal preswyl ar eu cyfer.

- Dechreuodd yr ymarfer caffael ar 04/04/2023. Defnyddiwyd proses gaffael agored, a hysbysebwyd y cytundeb ar y dudalen Canfod Tendr ar GwerthwchiGymru. 30 diwrnod oedd cyfnod y tendr.
- Mynegodd 16 o sefydliadau ddiddordeb yn y cytundeb. Erbyn y dyddiad cau ar 4/5/23, roedd 12 tendr wedi dod i law, ac aeth pob un o'r rhain drwy'r cam cymhwys.
- Methodd un o'r darparwyr â bodloni'r trothwy angenrheidiol ar gyfer ansawdd ac felly 11 o sefydliadau a lwyddodd i fynd y tu hwnt i'r rownd ansawdd. Cafodd hyn oll ei werthuso gan y Swyddog Arweiniol Corfforaethol, Rheolwr Corfforaethol, Rheolwr Tîm a'r Rheolwr Gwasanaethau. Mae'r sgoriau a roddwyd ganddynt i'w gweld yn Atodiad A (EITHRIEDIG)
- Gofynnir i'r Cabinet am ganiatâd i dderbyn y tendr a dyfarnu llefydd ar y System Brynu Ddynamig i'r 11 darparwr llwyddiannus.

**Llesiant
Cenedlaethau'r
Dyfodol:**

**A gwblhawyd
Asesiad Effaith
Integredig?
Os naddo, nodwch
pam**

Nid oes asesiad effaith integredig penodol wedi'i gwblhau ar gyfer y darn hwn o waith oherwydd ei fod yn dod o dan yr effeithiau ehangach sydd eisoes wedi'u hystyried o dan y cynllun gydol oed a llesiant.

Crynodeb:

Hirdymor:

Cytundeb 7 mlynedd yw hwn sy'n darparu sefydlogrwydd ar gyfer pobl sy'n derbyn gofal, y darparwyr gofal a'r Cyngor.

Cydweithio:

Er na cheir cydweithio fel y cyfryw, mae syniadau o Gyngorau eraill o ran arferion da wedi'u hystyried wrth ddatblygu'r cytundeb hwn.

Cynnwys:

Hysbysebwyd digwyddiad Cwrdd â'r Prynwr ar GwerthwchiGymru a mynychodd nifer o ddarparwyr y digwyddiad hwn ym mis Mawrth 2023.

Atal:

Bydd gwasanaeth gofal cartref effeithlon ac effeithiol yn caniatáu i bobl sydd angen gofal aros yn eu cartrefi cyn hired â phosibl.

Integreiddio:

Tudalen 43

Argymhelliad:	Argymhellir bod y Cabinet yn gwneud y canlynol: <ul style="list-style-type: none">• Cytuno i ddyfarnu lleoedd ar y System Brynu Ddeinamig i'r darparwyr sydd wedi bod yn llwyddiannus, yn amodol ar gyfnod segur statudol o 10 diwrnod
Rhesymau dros y penderfyniad:	Sicrhau bod gwasanaethau gofal cartref yn eu lle i ddiwallu anghenion gofal a chymorth a aseswyd, yn unol â rhwymedigaethau statudol y Cyngor.
Trosolwg a Chraffu:	Cymunedau Iachach
Fframwaith Polisi:	Llesiant Gydol Oes
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	Galluogi Cydnherthedd Unigolion a Theuluoedd
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Ar wahân i gydymffurfio â'r Rheolau Gweithdrefnau Contractau, nid oes dim goblygiadau ar hyn o bryd.
Goblygiadau Cyfreithiol:	Dim
Y Goblygiadau o ran Staff:	Dim yn fewnol – gall TUPE fod yn berthnasol i'r darparwyr allanol pan fydd contractau penodol yn cael eu gosod ar dendr o dan y System Brynu Ddeinamig.
Goblygiadau o ran Eiddo / Asedau:	Dim
Risgiau:	System Brynu Ddeinamig yw hon felly mae'r risg yn isel iawn gan y bydd 12 darparwr arall yn gallu gwneud y gwaith pe bai un yn methu.
Pwerau Statudol:	Dim
Papurau Cefndir:	Dim
Atodiadau:	Atodiad A- System Brynu Ddeinamig ar gyfer Gofal Cartref (EITHRIEDIG)
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Donna Pritchard, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Porth Gofal
Swyddog Adrodd:	Heather West
Dyddiad:	14/6/23

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

By virtue of paragraph(s) 14 of Part 1 of Schedule 12A
of the Local Government Act 1972.

Document is Restricted

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION**Adroddiad i'r: Cabinet****Dyddiad y Cyfarfod: 4 Gorffennaf 2023****Teitl: Trefniadau Cydweithio Cenedlaethol ar gyfer gwasanaethau Mabwysiadu a Maethu Cymru (awdurdod lleol)**

Pwrpas yr adroddiad:

1. Rhoi'r diweddaraf ynglŷn â'r cynigion ar gyfer datblygu'r llywodraethiant a'r galluogi ar gyfer Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru wrth iddo gymryd cyfrifoldeb am Faethu Cymru.
2. Dod i gytundeb i lofnodi Cytundeb y Cydbwyllgor ar gyfer y Cyd-bwyllgor arfaethedig.
3. Ceisio cytundeb i symud ymlaen drwy'r prosesau llywodraethu

Er: Penderfyniad**Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Y Cyngorydd Alun Williams, Dirprwy Arweinydd y Cyngor ac Aelod Cabinet ar gyfer Gydol Oes a Llesiant****CEFNDIR:**

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol wedi bodoli ers 2014 ac mae wedi galluogi newid a gwelliant sylweddol mewn gwasanaethau mabwysiadu ledled Cymru. Roedd pob cyngor bryd hynny wedi cytuno ar ei strwythur a'i lywodraethiant drwy drefniadau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol; arweiniodd adolygiad yn 2018 at gynigion i symleiddio llywodraethiant a gwella atebolrwydd. Mae rhai o'r rhain e.e. creu Bwrdd Llywodraethu Cyfunol (sy'n dod â'r Grŵp Cyngori a'r Bwrdd Llywodraethu sy'n ofynnol gan y ddeddfwriaeth ynghyd) a Chytundeb Partneriaeth newydd i ddisodli'r model swyddogaethol gwreiddiol eisoes wedi'u rhoi ar waith.

Mae sefydlu Maethu Cymru yn rhoi'r cyfle i uno'r trefniadau ar gyfer mabwysiadu a maethu yn un gyfarwyddiaeth yn weithredol a'r llywodraethiant ar gyfer y ddau weithgaredd i'w uno.

Bydd y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru yn cael eu rheoli gan Gyd-bwyllgor cyfun yn hytrach na sefydlu bob o bwyllgor ar wahân ar gyfer y gwaith mabwysiadu a maethu. Bydd hyn yn osgoi dyblygu a'r angen am fwy o bresenoldeb mewn cyfarfodydd.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam	Na- nid oes newidiadau i wasanaethau sy'n bodoli eisoes.
---	---	--

Tudalen 76

<i>Crynodeb:</i>	
Hirdymor:	Amherthnasol
Cydweithio:	Amherthnasol
Cynnwys:	Amherthnasol
Atal:	Amherthnasol
Integreiddio:	Amherthnasol
Argymhelliad / Argymhellion:	Ceisio cytundeb bod Ceredigion yn llofnodi Cytundeb y Cyd-bwyllgor ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru.
Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:	Bydd cytuno ar y cynigion hyn a llofnodi Cytundeb y Cyd-bwyllgor yn rhoi cydweithrediad Cyngor Sir Ceredigion yn y trefniadau cydweithio hyn ar sail ffurfiol yn ogystal ag egluro rolau a chyfrifoldebau ar gyfer cynnal a chyflawni swyddogaethau cenedlaethol sy'n cefnogi ac yn galluogi awdurdodau lleol i gyflawni eu cyfrifoldebau mabwysiadu a maethu.
Trosolwg a Chraffu:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach (24.05.23)
Fframwaith Polisi:	Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 Cyfarwyddiadau Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002 (Trefniadau Mabwysiadu ar y Cyd) (Cymru) 2015
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	Creu cymunedau gofalgwr ac iach
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Amherthnasol
Goblygiadau cyfreithiol:	Dim
Goblygiadau staffio:	Dim
Goblygiadau eiddo / asedau:	Amherthnasol
Risg(iau):	Risg o beidio cael trefniadau llywodraethu yn eu lle ar gyfer y Gwasanaeth Maethu.
Pwerau Statudol:	Amherthnasol
Papurau Cefndir:	Papur cyntaf
Atodiadau:	Atodiad A- Cytundeb Terfynol y Cyd-bwyllgor- Mabwysiadu a Maethu

Tudalen 77

**Swyddog Arweiniol
Corfforaethol:** Audrey Somerton-Edwards, Swyddog Arweiniol
Corfforaethol Dros Dro: Porth Cynnal a Chyfarwyddwr
Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol

Swyddog Adrodd: Audrey Somerton-Edwards, Swyddog Arweiniol
Corfforaethol Dros Dro: Porth Cynnal a Chyfarwyddwr
Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol

Dyddiad: 15.06.2023

Adroddiad Cabinet

4 Gorffennaf 2023

Trefniadau Cydweithio Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Mabwysiadu a Maethu (awdurdodau lleol) Cymru

Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru a Maethu Cymru – Cyfoethogi Llywodraethu, Arweinyddiaeth a Galluogi

Rheswm dros yr Adroddiad hwn

1. Rhoi'r diweddaraf ynglŷn â'r cynigion ar gyfer datblygu'r llywodraethiant a'r galluogi ar gyfer Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru wrth iddo gymryd cyfrifoldeb am Faethu Cymru
2. Dod i gytundeb i lofnodi Cytundeb y Cydbwyllgor ar gyfer y Cyd-bwyllgor arfaethedig

Cefndir

3. Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol wedi bodoli ers 2014 ac mae wedi newid a gwella gwasanaethau mabwysiadu ledled Cymru yn sylweddol. Cytunodd pob Cyngor ar ei strwythur a'i drefniadau llywodraethu drwy drefniadau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol bryd hynny; arweiniodd adolygiad yn 2018 at gynigion i symleiddio'r trefniadau llywodraethu a gwella atebolrwydd. Mae rhai o'r rhain eisoes wedi'u gweithredu e.e. creu Bwrdd Llywodraethu Cyfunol (gan ddod â'r Grŵp Cyngori a'r Bwrdd Llywodraethu sy'n ofynnol gan y ddeddfwriaeth at ei gilydd) a Chytundeb Partneriaeth newydd i ddisodli'r model swyddogaethol gwreiddiol.
4. Yn ôl y cyngor cyfreithiol a gafwyd gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC), roedd angen rhoi sail ffurfiol i'r cydweithrediad rhwng awdurdodau lleol Cymru er mwyn i'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol weithredu'n effeithiol ar ran pob un o'r 22 awdurdod, ac er mwyn rhoi trefniant cynnal cadarn i'r awdurdod lletyol (Caerdydd) ar gyfer y swyddogaethau cenedlaethol a galluogi. Dewis CLILC a Chymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (CCGCC) oedd y dylai hyn ddigwydd drwy Gyd-bwyllgor. Mae'r gwaith ar sefydlu Cyd-bwyllgor Cenedlaethol, i roi grym go iawn i'r cydweithrediad a goruchwyliaeth gan bob un o'r 22 awdurdod lleol, wedi parhau ac mae'n barod i'w weithredu.
5. Ers 2015, mae Cyfarwyddwr a thîm canolog y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol wedi bod yn cefnogi gwaith y Fframwaith Maethu

Cenedlaethol (FfMC) i greu trefniant cydweithredol cenedlaethol, rhanbarthol a lleol tebyg i wella gwasanaethau maethu Cymru, er nid drwy greu gwasanaeth maethu cenedlaethol. Mae Maethu Cymru bellach wedi'i greu o FfMC a bydd yn cefnogi ystod ddiffiniedig o swyddogaethau maethu sy'n gysylltiedig â recriwtio a chadw gofalwyr maeth awdurdodau lleol. Drwy gydol y cyfnod hwn, roedd CLILC ac CCGCC fel cyrff arweiniol am i'r swyddogaethau cenedlaethol ar gyfer maethu fod yn gysylltiedig â swyddogaethau cenedlaethol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol i leihau dyblygu a chostau yn ogystal â sicrhau'r cydnerthedd, yr hyblygrwydd a'r hirhoedledd mwyaf posibl ar draws y ddwy swyddogaeth.

6. Mae'r Cyd-bwyllgor arfaethedig a'r cytundeb sy'n sail iddo wedi'u hystyried i gynnwys Maethu Cymru yn yr un modd â'r capasiti a'r swyddogaethau ar gyfer galluogi a chydweithio'n genedlaethol drwy Dîm Canolog cyfunol. Mae'r cysylltiad â'r Cyd-bwyllgor yn hanfodol i Faethu Cymru o ystyried y diffyg sail ddeddfwriaethol sydd ar gyfer cydweithredu o'r fath ar gyfer gwasanaethau maethu.

Llywodraethu - Sefydlu Cyd-bwyllgor

7. Cyflwynir y strwythur llywodraethu arfaethedig drwy ddiagram a chyda naratif yn Atodiad un. Bydd y Cyd-bwyllgor cenedlaethol, ar ran y 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru, yn arfer ei bwerau i ddarparu'r trefniadau cydweithredol ar gyfer Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru ac ar gyfer Maethu Cymru. Bydd yn cynnwys aelodau'r Cyngor fydd yn cyfarfod ddwywaith y flwyddyn.
8. Mae cyfreithwyr CLILC wedi drafftio Cytundeb cyfreithiol ar gyfer y Cyd-bwyllgor i'w lofnodi gan bob un o'r 22 awdurdod lleol; mae hwn bellach yn barod i'w symud yn ei flaen ac mae ar gael ochr yn ochr â'r adroddiad hwn. Mae hyn hefyd yn cynnwys Cynllun Dirprwyo ffurfiol a darpariaeth ar gyfer y cytundeb ffurfiol gyda'r awdurdod lleol sy'n derbyn ar gyfer swyddogaethau cenedlaethol.
9. Bydd y Cyd-bwyllgor yn darparu'r mecanwaith i holl awdurdodau lleol Cymru gyflawni rôl weithredol a goruchwyllo ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru. Bydd yn cymeradwyo / derbyn:
 - Adroddiad Blynyddol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru;
 - Y rhaglen waith flynyddol ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ac ar gyfer Maethu Cymru;
 - Y gyllideb ar gyfer swyddfa'r Cyfarwyddwr a gwaith cenedlaethol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru; ac
 - Y cytundeb, ac unrhyw newidiadau i'r cytundeb, ar gyfer cefnogaeth yr awdurdod lletyol tuag at swyddfa'r Cyfarwyddwr a gwaith cenedlaethol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru.

Ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn unig, bydd hefyd yn goruchwyllo sut mae'r awdurdodau'n gweithio gyda'i gilydd i arfer eu pwerau a chydymffurfio â Chyfarwyddiadau'r Cynulliad Cenedlaethol.

Galluogi - Seilwaith cenedlaethol

10. Cynigir strwythur swyddogaethol sydd, o dan y Cyfarwyddwr, â swyddogaethau arweiniol ar wahân ar gyfer mabwysiadu a maethu, ond â swyddogaeth fusnes a galluogi gyfun sy'n cefnogi'r ddau. Disgrifir yr ystod o swyddogaethau a gyflawnir yn Atodiad Dau gyda strwythur staffio o 9.5 staff c.a.ll. (gan gynnwys y Cyfarwyddwr.)
11. Darperir y cyllid craidd ar gyfer swyddogaethau cenedlaethol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru drwy ailddyrrannu cyfran o gyllid y Grant Cynnal Refeniw sydd ar gael drwy CLILC. Mae'r dyraniad hwn, sef £473,000 y flwyddyn ar hyn o bryd ar gyfer mabwysiadu a £400,000 y flwyddyn ar gyfer maethu, yn amodol ar gytundeb pwyllgor perthnasol CLILC yn gyfnodol. Dyfarnwyd cyllid grant Llywodraeth Cymru i Faethu Cymru hyd at ddiwedd mis Mawrth 2023 i ariannu dibenion penodol, sef £573 ar gyfer 2021/22 gan ostwng ychydig ar gyfer 2022/23. Er bod buddsoddiad Llywodraeth Cymru ar gael i'r gwasanaeth mabwysiadu, mae hyn yn cael ei ddefnyddio'n llawn ar gyfer darparu gwasanaethau uniongyrchol drwy'r strwythur rhanbarthol. Mae adnoddau yn nyraniadau CLILC Maethu Cymru a chymorth grant Llywodraeth Cymru i Faethu Cymru sy'n ariannu swyddi'n rhannol ar sail ranbarthol i gefnogi gweithgareddau awdurdodau lleol yn uniongyrchol.
12. Cyfanswm cost y strwythur cenedlaethol arfaethedig yw £586,384 ar gyfer cyfraddau cyflog 2021/22. Cyfanswm y gyllideb graidd sydd ar gael ar draws y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru ar gyfer 2021/22 yw tua £1,449,000 er bod dros hanner ffrwd gyllido Maethu Cymru yn ddarostyngedig i amodau grant Llywodraeth Cymru at ddibenion penodol fel y nodir uchod.
13. Mae'r strwythur yn fforddiadwy hyd at ddiwedd cyfnod Grant Llywodraeth Cymru (31.03.23) ond mae pwysau ar gyllidebau staffio a gweithredu ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru y tu hwnt i hynny. Mae'r pwysau ariannol wedi'u nodi i Lywodraeth Cymru, ond mae gwaith yn dechrau i ystyried sut i ddatrys hyn y tu hwnt i'r cyfnod cymorth grant presennol. Bydd datrys hyn yn gofyn am ymrwymiad Llywodraeth Leol a Llywodraeth Cymru.
14. Mae'r cynigion a amlinellir yn cael eu datblygu er mwyn ffurfioli a chyfnerthu sefyllfa bresennol y Tîm Canolog mewn perthynas â'r gwaith y mae'n ei wneud ar hyn o bryd i'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ac ar gyfer Maethu Cymru. Bydd hyn yn caniatáu i drefniadau cydweithredol barhau i weithredu a bodloni cynlluniau ac ymrwymadau y cytunwyd arnynt yn y tymor byr i'r tymor canolig.

Ymgysylltu â rhanddeiliaid

15. Mae aelodau awdurdodau lleol wedi cael y wybodaeth ddiweddaraf drwy CLILC, yn fwyaf diweddar, ym mis Medi 2021 drwy Rwydwaith Aelodau'r Cabinet (gofal cymdeithasol ac iechyd) a Chyngor CLILC.
16. Mae Bwrdd Llywodraethu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol, Penaethiaid Arweiniol Maethu Cymru Gwasanaethau Plant a Chyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol drwy CCGCC wedi cytuno ar y cynigion hyn mewn egwyddor.
17. Mae'r cynigion wedi'u llywio a'u datblygu gydag ymgysylltiad llawn y grwpiau rhanddeiliaid allweddol hyn.

Goblygiadau Ariannol

18. Fel yr amlinellir uchod, darperir cyllid ar gyfer y trefniadau llywodraethu ac arweinyddiaeth a galluogi canolog / cenedlaethol gan CLILC drwy ailddyrrannu cyfran o gyllid y Grant Cynnal Ardrethi ynghyd â chyllid grant gan Lywodraeth Cymru. Nid oes disgwyl y bydd cynghorau unigol yn wynebu costau ychwanegol mewn perthynas â'r swyddogaethau hyn.

Goblygiadau Cyfreithiol

19. Mae awdurdodau lleol unigol yn parhau i fod yn gyfrifol yn gyfreithiol ac yn atebol am y gwasanaethau darparu a mabwysiadu a maethu. O ran gwasanaethau mabwysiadu, mae'r darpariaethau cyfreithiol a amlinellir ym mharagraff 20 isod yn ei gwneud yn ofynnol i gyfrifoldebau mabwysiadu gael eu cyflawni yn unol â'r trefniadau ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.
20. Mae'r sail gyfreithiol sy'n sail i'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol wedi'i chynnwys yn adran 3A Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002 [a fewnosodwyd gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014] a Chyfarwyddiadau Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002 (Trefniadau Mabwysiadu ar y Cyd) (Cymru) 2015. Mae'r rhain yn nodi'n fanwl y disgwyliadau sydd ar awdurdodau lleol i gydweithredu ar lefel ranbarthol a chenedlaethol i ddarparu a gwella gwasanaethau mabwysiadu. Fodd bynnag, nid ydynt yn cynnwys darpariaethau sy'n creu mecanwaith sy'n rhoi grym gyfreithiol briodol i'r cydweithrediad ar lefel genedlaethol nac i'r cytundeb gydag un awdurdod lleol i gynnal y swyddogaethau cenedlaethol. Bydd y Cyd-bwyllgor, a'r Cytundeb a fydd yn cyd-fynd ag ef, yn rhoi sail gyfreithiol ffurfiol i hyn yn ogystal â rhoi mwy o eglurder a sicrwydd i bob awdurdod, CLILC yn ogystal â'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru.
21. Nid oes dim rheoliadau wrth wraidd Maethu Cymru felly bydd y Cyd-bwyllgor yn darparu'r sail ar gyfer y cydweithredu sydd ei angen fel y gall y gwasanaeth weithredu fel y cynigiwyd.

Rheswm dros yr Argymhelliad

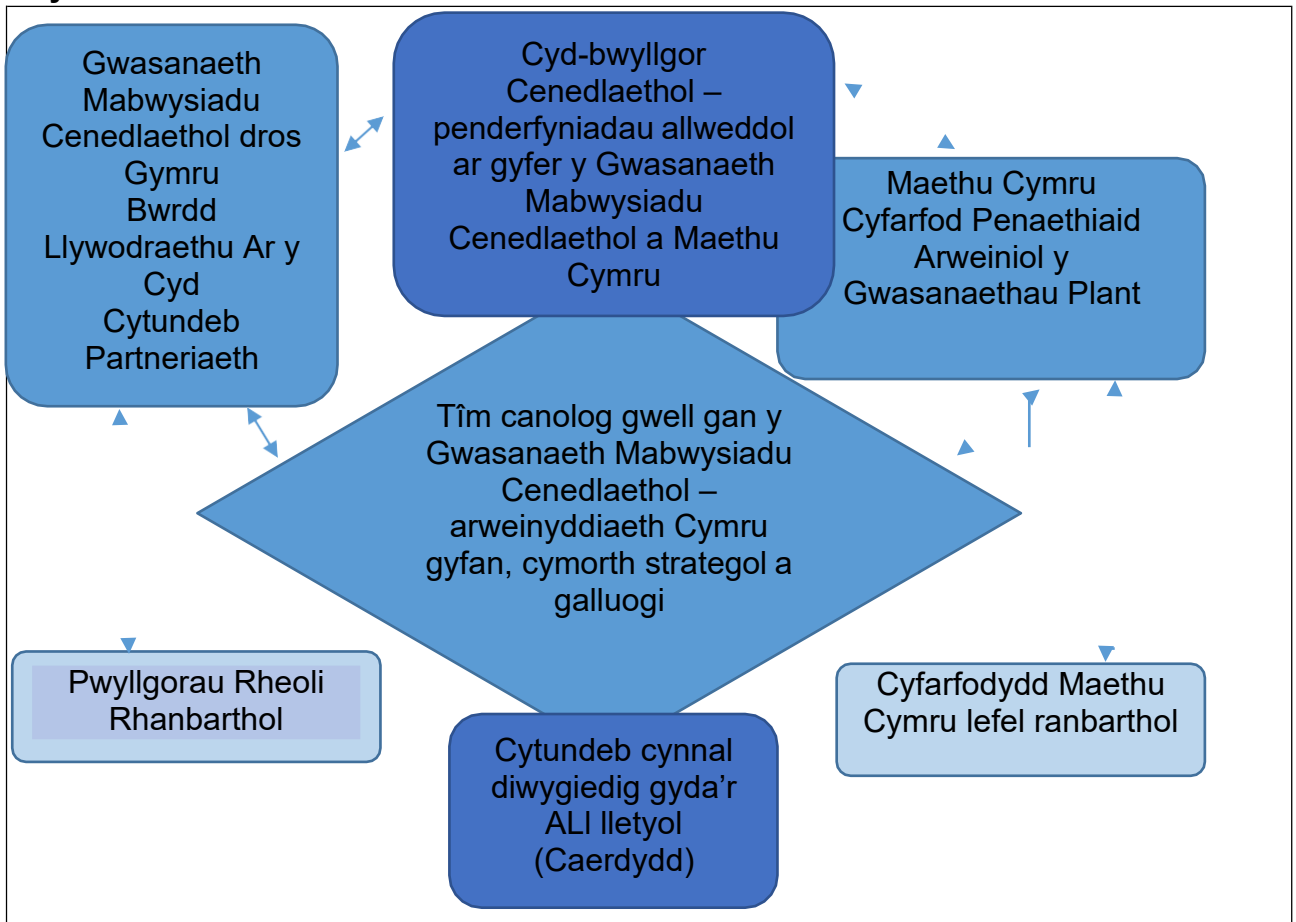
22. Bydd cytuno ar y cynigion hyn a llofnodi Cytundeb y Cyd-bwyllgor yn rhoi cydweithrediad Ceredigion yn y trefniadau cydweithredol hyn yn ffurfiol yn ogystal ag egluro rolau a chyfrifoldebau ar gyfer cynnal a chyflawni swyddogaethau cenedlaethol sy'n cefnogi ac yn galluogi awdurdodau lleol i gyflawni eu cyfrifoldebau mabwysiadu a maethu.

ARGYMHELLION

Yr argymhelliad yw:

1. Cytuno bod yr awdurdod yn llofnodi Cytundeb y Cyd-bwyllgor ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru

Noder: Cynhwysir copi o Gytundeb y Cyd-bwyllgor

Llywodraethu

Cyd-bwyllgor CLILC (pob un o'r 22 ALI) yn goruchwyllo'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru:

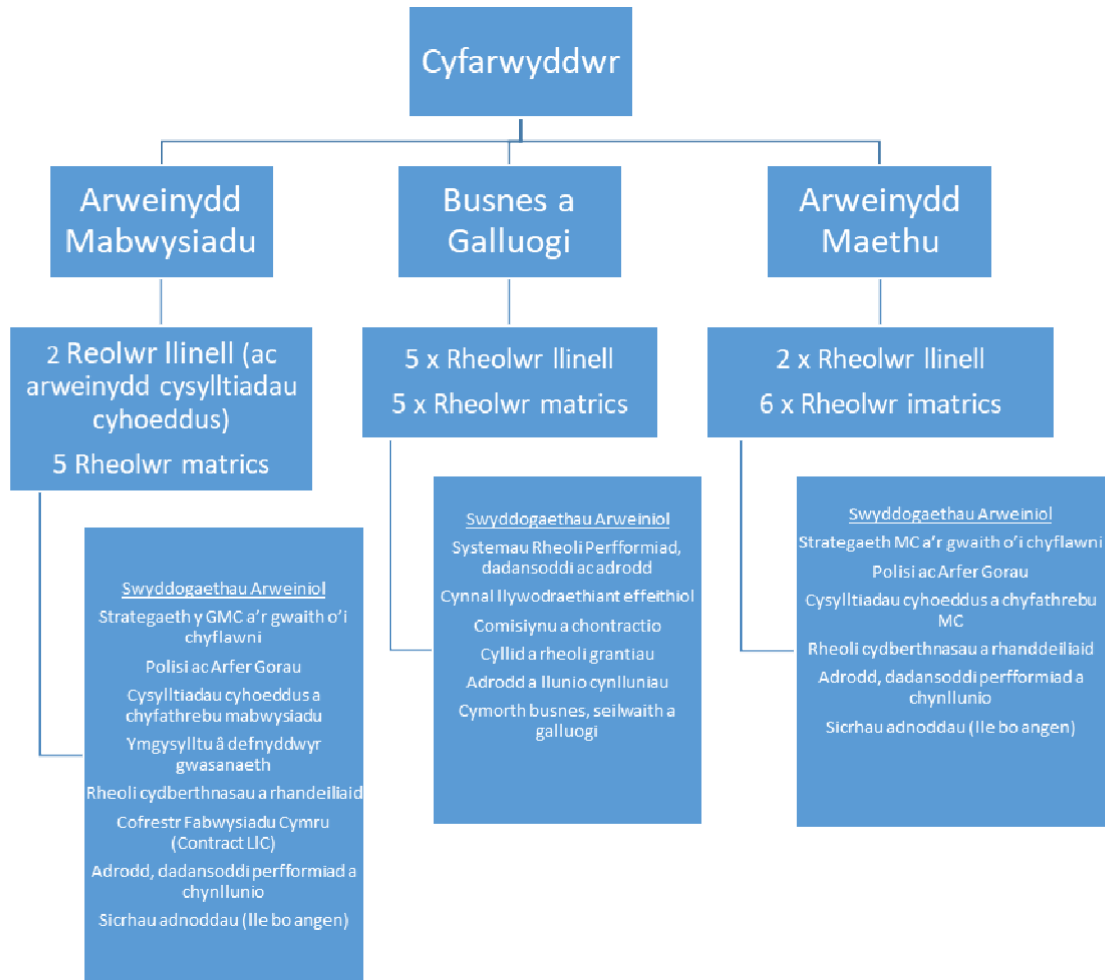
Bydd y Cyd-bwyllgor, ar ran y 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru, yn arfer ei bwerau i ddarparu'r trefniadau cydweithredol ar gyfer Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru ac ar gyfer Maethu Cymru. Caiff ei ategu gan gytundeb cyfreithiol (Cytundeb y Cyd-bwyllgor) a bydd yn cynnwys Aelodau'r Cyngor. Ei rôl fydd goruchwyllo gwaith y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru a chymeradwyo / derbyn yr isod yn benodol:

- Adroddiadau Blynyddol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru;
- Y rhaglenni gwaith blynyddol ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ac ar gyfer Maethu Cymru;
- Y gyllideb/au ar gyfer swyddfa'r Cyfarwyddwr a gwaith cenedlaethol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru; ac
- Y cytundeb, ac unrhyw newidiadau sydd eu hangen, ar gyfer cefnogaeth yr ALI Iletyol tuag at swyddfa'r Cyfarwyddwr i'w alluogi i hwyluso gwaith y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru.

Ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn unig, bydd hefyd yn goruchwyllo

<p>sut mae'r awdurdodau'n gweithio gyda'i gilydd i arfer eu pwerau a chydymffurfio â Chyfarwyddiadau'r Cynulliad Cenedlaethol.</p>	
<p><u>Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol - Lefel genedlaethol - Bwrdd Llywodraethu Cyfunol (BLIC)</u></p> <p>Yn darparu cyfeiriad strategol a gwneud penderfyniadau i hwyluso'r gwaith o ddarparu a gwella gwasanaethau mabwysiadu yng Nghymru drwy drefniadau'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn unol â Chyfarwyddiadau'r Senedd a'i Gylch Gorchwyl.</p>	<p><u>Maethu Cymru - Lefel genedlaethol - Cyfarfod Penaethiaid Arweiniol y Gwasanaethau Plant</u></p> <p>Yn darparu cyfeiriad strategol a gwneud penderfyniadau mewn perthynas â swyddogaethau cenedlaethol a rhanbarthol cytûn Maethu Cymru ar ran awdurdodau lleol Cymru yn unol â'i Gylch Gorchwyl.</p>
<p><u>Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol - lefel ranbarthol / ALI - Byrddau Rheoli Rhanbarthol a Byrddau'r Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol</u></p> <p>Mae pob rhanbarth yn cynnwys ardaloedd awdurdod lleol penodedig, a nodir yn y Cyfarwyddiadau ac a oruchwylir gan Fyrddau Rheoli Rhanbarthol (BRhRh). Y brif rôl yw cydgysylltu gweithgareddau mabwysiadu ar lefel ranbarthol a gweithredu penderfyniadau a strategaethau gan y Bwrdd Llywodraethu cenedlaethol; gallai fod ganddynt hefyd rolau a bennir gan eu cytundeb cyfreithiol. Ynghyd â'r hyn sy'n cyfateb i Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol.</p>	<p><u>Maethu Cymru - lefel ranbarthol / ALI - Cyfarfod Rhanbarthol y Penaethiaid Gwasanaethau</u></p> <p>Mae'r rhain bellach ar waith a gallant fod yn gyfarfod Maethu Cymru penodol neu wedi'u cynnwys yn agenda Penaethiaid Gwasanaethau sy'n bodoli eisoes a chyfarfodydd rhanbarthol Penaethiaid Gwasanaethau a Chyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol.</p>

Tîm canolog – arweinyddiaeth a galluogi

DATED

2022

- (1) BLAENAU GWENT COUNTY BOROUGH COUNCIL
 - (2) BRIDGEND COUNTY BOROUGH COUNCIL
 - (3) CAERPHILLY COUNTY BOROUGH COUNCIL
 - (4) THE COUNTY COUNCIL OF THE CITY AND COUNTY OF CARDIFF
 - (5) CARMARTHENSHIRE COUNTY COUNCIL
 - (6) CEREDIGION COUNTY COUNCIL
 - (7) CONWY COUNTY BOROUGH COUNCIL
 - (8) DENBIGHSHIRE COUNTY COUNCIL
 - (9) FLINTSHIRE COUNTY COUNCIL
 - (10) GWYNEDD COUNTY COUNCIL
 - (11) ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
 - (12) MERTHYR TYDFIL COUNTY BOROUGH COUNCIL
 - (13) MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL
 - (14) NEATH PORT TALBOT COUNTY BOROUGH COUNCIL
 - (15) NEWPORT CITY COUNCIL
 - (16) PEMBROKESHIRE COUNTY COUNCIL
 - (17) POWYS COUNTY COUNCIL
 - (18) RHONDDA CYNON TAF COUNTY BOROUGH COUNCIL
 - (19) THE COUNCIL OF THE CITY AND COUNTY OF SWANSEA
 - (20) TORFAEN COUNTY BOROUGH COUNCIL
 - (21) VALE OF GLAMORGAN COUNCIL
 - (22) WREXHAM COUNTY BOROUGH COUNCIL
- and
- (23) THE WELSH LOCAL GOVERNMENT ASSOCIATION

**AGREEMENT FOR THE ESTABLISHMENT OF A JOINT COMMITTEE FOR THE
NATIONAL ADOPTION SERVICE**

Geldards
law firm

CONTENTS

1.	Interpretation	3
2.	Aims of Joint Discharge of Functions	8
3.	Establishment of a Joint Committee	10
4.	Establishment of Combined Governance Board and other Advisory Groups	11
5.	Arrangements for the Discharge of Functions	12
6.	Governance	13
7.	Appointment of Host Council	13
8.	Responsibilities of the Host Council	13
9.	Expenses of Joint Committee Members	14
10.	Monitoring Officer	14
11.	Reviews	15
12.	Audit	15
13.	Costs of Discharge of Functions	15
14.	Costs of the Joint Committee	167
15.	Liabilities Under This Agreement	17
16.	Duration of This Agreement	17
17.	Variation of this Agreement	18
18.	Withdrawal from the Joint Committee on Notice	18
19.	Termination of this Agreement for Cause	189
20.	Termination of the Agreement by Agreement	19
21.	Termination – Consequential Matters	1920
22.	Dispute Resolution	20
23.	Notices	201
24.	Information and Confidentiality	21
25.	Data Protection	21
26.	Freedom of Information	22
27.	Intellectual Property	24

Tudalen 88

28.	Language	256
29.	Severability	266
30.	Relationship of Parties	26
31.	Third Party Rights	26
32.	Entire Agreement	26
33.	Law of Agreement or Jurisdiction	26
34.	Discretion of the Councils	267
	Schedule 1 Constitution of the Joint Committee	28
	Schedule 2 Terms of Reference of the Corporate Governance Board	31
	Schedule 3 Notice Provisions	314
	Schedule 4 Financial Memorandum	34
	Schedule 5 Specified Functions and Services	37
	Schedule 6 Terms of Reference for the Lead Head of Childrens Services Group	43
	Schedule 7 Functions Delegated to the Director of Operations	45

Tudalen 89

THIS AGREEMENT IS MADE ON

2022

BETWEEN:

- (1) Blaenau Gwent County Borough Council of Municipal Offices, Civic Centre Ebbw Vale NP23 6XB ("Council")
- (2) Bridgend County Borough Council of Civic Offices, Angel Street, Bridgend CF31 4WB ("Council")
- (3) Caerphilly County Borough Council of Ty Penallta, Tredomen Park, Ystrad Mynach Hengoed CF82 7PG ("Council")
- (4) The County Council of the City and County of Cardiff of County Hall, Atlantic Wharf, Cardiff CF10 4UW ("Council")
- (5) Carmarthenshire County Council of County Hall, Carmarthen, Carmarthenshire SA31 1JP ("Council")
- (6) Ceredigion County Council of Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron, Ceredigion SA46 OPA ("Council")
- (7) Conwy County Borough Council of Bodlondeb, Bangor Road, Conwy LL32 8DU ("Council")
- (8) Denbighshire County Council of County Hall, Wynnstay Road, Ruthin LL15 1YN ("Council")
- (9) Flintshire County Council of County Hall, Mold CH7 6NB ("Council")
- (10) Gwynedd Council of Council Offices, Shirehall Street, Caernarfon LL55 1SH ("Council")
- (11) Isle of Anglesey County Council of Council Offices, Llangefni, LL77 7TW ("Council")
- (12) Merthyr Tydfil County Borough Council of Civic Centre, Merthyr Tydfil CF47 8AN ("Council")
- (13) Monmouthshire County Council of PO Box 106, Caldicot NP26 9AN ("Council")
- (14) Neath Port Talbot County Borough Council of Port Talbot Civic Centre, Port Talbot SA13 1PJ ("Council")
- (15) Newport City Council of Civic Centre, Godfrey Road, Newport NP20 4UR ("Council")
- (16) Pembrokeshire County Council of County Hall, Haverfordwest, Pembrokeshire SA61 1TP ("Council")
- (17) Powys County Council of Powys County Hall, Spa Road East, Llandrindod Wells, Powys LD1 5LG ("Council")
- (18) Rhondda Cynon Taf County Borough Council of The Pavilions, Cambrian Park, Clydach Vale, Tonypany CF40 2XX ("Council")

Tudalen 90

- (19) The Council of the City and County of Swansea of Civic Centre, Oystermouth Road, Swansea SA1 3SN ("Council")
- (20) Torfaen County Borough Council of the Civic Centre, Pontypool, Torfaen NP4 6YB ("Council")
- (21) Vale of Glamorgan Council of Civic Offices, Holton Road, Barry, Vale of Glamorgan CF63 4RU ("Council")
- (22) Wrexham County Borough Council of The Guildhall, Wrexham LL11 1AY ("Council")

(collectively referred to as "the Councils" for the purposes of this Agreement) and

- (23) Welsh Local Government Association of One Canal Parade, Dumballs Road, Cardiff CF10 5BF("WLGA"); and

WHEREAS:

- A The parties to this Agreement have agreed to enter into this Agreement in order to provide a framework for the Councils to give effect to the obligations and arrangements for the Specified Functions set out by the Adoption and Children Act 2002 (Joint Adoption Arrangements) (Wales) Directions 2015 ("the Directions") made by the Welsh Ministers in exercise of their powers under section 3A of the Adoption and Children Act 2002 and to document and regulate their respective rights and obligations to each other in that regard. The Agreement also provides a framework for the parties to give effect to the co-ordination of identified foster service functions across Wales.
- B The Councils have agreed to establish and to participate in a joint committee to facilitate the delivery of the Specified and Agreed Functions with a view to their economical, efficient and effective discharge.
- C This Agreement sets out the arrangements in relation to the manner in which the Councils will work together and use the Joint Committee to deliver the Specified and Agreed Functions.
- D The Councils have agreed that the Director of Operations shall be responsible for the day to day management of the delivery of the Specified and Agreed Functions.
- E The Councils have entered into this Agreement in reliance on the powers of Welsh local authorities under:
 - (i) sections 101, 102, 112 and 113 of the Local Government Act 1972 and sections 19 and 20 of the Local Government Act 2000 and the regulations made under these Acts to make arrangements to discharge functions jointly and to employ staff and place them at the disposal of other local authorities;
 - (ii) the powers in section 9 of the Local Government (Wales) Measure 2009 to collaborate;
 - (iii) the incidental powers in section 111 of the Local Government Act 1972, and

Tudalen 91

(iv) all other powers them so enabling.

F The Councils have each taken decisions compliant with the requirements of their respective constitutions to participate in the Joint Committee and enter into this Agreement.

G The Parties to the Agreement have agreed to comply with the requirements of this Agreement to enable the Director of Operations to fulfil their legal obligations.

IT IS AGREED AS FOLLOWS:

1. Interpretation

1.1 The following definitions and rules of interpretation apply in this Agreement:

Term here	Definition here
“Agreed Functions	the functions relating to fostering to be discharged by the Joint Committee pursuant to this Agreement being set out at Schedule 5 and any other functions which from time to time the Councils arrange for the Joint Committee or one or other of the Councils to discharge pursuant to the Powers
“Assets”	any tangible assets or property acquired, leased, licensed, loaned or purchased as required by the Host Council or another Council for the administration of this Agreement;
“Business Day”	any day other than a Saturday or Sunday or a public or bank holiday in Wales;
Combined Governance Board	the group established in accordance with clause 4 to comply with the requirements of the Directions;
“Commencement Date”	the date of this Agreement or such later date as the Councils, by resolution of each them, agree;
“Conflict of Interest Protocol”	The protocol agreed by the Combined Governance Board as required by the Adoption and Children Act 2002 (Joint Adoption Arrangements) (Wales) Directions

	2015 for identifying and avoiding conflicts of interests;
“Constitution of the Joint Committee”	the constitution set out at Schedule 1 to this Agreement;
“Council”	each of Blaenau Gwent County Borough Council, Bridgend County Borough Council, Caerphilly County Borough Council, the County Council of the City and County of Cardiff, Carmarthenshire County Council, Ceredigion County Council, Conwy County Borough Council, Denbighshire County Council, Flintshire County Council, Gwynedd Council, Isle of Anglesey County Council, Merthyr Tydfil County Borough Council, Monmouthshire County Council, Neath Port Talbot County Borough Council, Newport City Council, Pembrokeshire County Council, Powys County Council, Rhondda Cynon Taf County Borough Council, City and County of Swansea Council, Torfaen County Borough Council, Vale of Glamorgan Council, Wrexham County Borough Council and “Councils” shall be construed accordingly;
Data Protection Legislation	all applicable data protection and privacy legislation in force from time to time in the UK including the UK GDPR; the Data Protection Act 2018 (DPA 2018) (and regulations made thereunder) and the Privacy and Electronic Communications Regulations 2003 (SI 2003/2426) as amended;
“Director of Operations”	the person employed by the Host Council in compliance with the Directions with day to day responsibility for leadership, co-ordination of the service as a whole as well as delivery of national functions
“Directions”	The Adoption and Children Act 2002 (Joint Adoption Arrangements) (Wales) Directions 2015;

“Exempt Information”	any information or class of information relating to this Agreement which may fall within an exemption to disclosure under FOI Legislation;
“Financial Memorandum”	the approach to financial and accounting matters agreed by the Councils as set out at Schedule 4 to this Agreement;
“FOI Legislation”	the Freedom of Information Act 2000 and subordinate legislation made under this and the Environmental Information Regulations 2004;
Foster Wales	The collaborative endeavour agreed by local government to deliver and improve certain fostering functions through national and regional leadership and enabling.
“Governance Board”	the board which the Councils are required by the Adoption and Children Act 2002 (Joint Adoption Arrangements) (Wales) Directions 2015 to establish to provide national oversight of regional collaboration on adoption services;. Since 2019 this function is managed through the Combined Governance Board
“Host” and “Host Council”	the Council appointed as Host Council in accordance with clause 7 of this Agreement;
“IP Material”	the Intellectual Property in the Material;
“Information Request	a request for information under FOI Legislation;
“Intellectual Property Rights”	patents, rights to inventions, copyright and related rights, trade-marks, trade names and domain names, rights in get-up, rights in goodwill or to sue for passing off, rights in designs, rights in computer software, database rights, rights in confidential information (including know-how and trade secrets) and any other intellectual property rights, in each case whether registered or unregistered and including all

applications (or rights to apply) for, and renewals or extensions of, such rights and all similar or equivalent rights or forms of protection which may now or in the future subsist in any part of the world;

“Joint Committee”

a committee of elected members from the Councils which will be responsible for ensuring and overseeing the delivery of the Specified and Agreed Functions in Accordance with the Directions and with a view to securing their more economical, efficient and effective discharge;

“Material”

all data, text, graphics, images and other materials or documents created, used or supplied by a Council in connection with this Agreement unless before the first use or supply the Council notifies the other Councils that the data or text supplied is not to be covered by this definition;

“National Adoption Service”

The adoption services and functions delivered collectively by the Joint Committee, the Regional Collaboratives, the Councils and partners;

“Personal Data”

Personal data as defined in the Data Protection Legislation;

“Powers”

The powers of Welsh local authorities under:

sections 101, 102, 112 and 113 of the Local Government Act 1972 and sections 19 and 20 of the Local Government Act 2000 and the regulations made under these Acts to make arrangements to discharge functions jointly and to employ staff and place them at the disposal of other local authorities;

the powers in section 9 of the Local Government (Wales) Measure 2009 to collaborate;

	<p>the incidental powers in section 111 of the Local Government Act 1972,</p> <p>the powers in section 1 of the Local Authorities (Goods and Services) Act 1970 and section 25 of the Local Government (Wales) Act 1994 to provide services;</p> <p>all other powers them so enabling;</p>
“Proportionate Basis”	<p>in accordance with the relevant proportion for each Council by reference to their respective percentage contribution as set out in the Financial Memorandum</p>
“Regional Collaboratives”	<p>the groupings of the Councils as set out in Schedule to the Directions for the purpose of collaboration on adoption services;</p>
“Secondment Agreement”	<p>an agreement made between the Councils for the secondment of staff from one Council to the Host Council or another Council relating to arrangements for the discharge of the Specified and Agreed Functions pursuant to this Agreement;</p>
“Section 151 Officer”	<p>the officer designated by a local authority as the person responsible for the proper administration of its financial affairs as required by section 151 of the Local Government Act 1972;</p>
“Hosting Agreement”	<p>an agreement made between the Councils pursuant to this Agreement relating to arrangements for the provision of specified support by the Host Council to assist the Joint Committee to discharge the Specified and Agreed Functions delegated to it pursuant to this Agreement;</p>
“Services”	<p>the Services to be provided on behalf of the Councils pursuant to the discharge of the Specified and Agreed Functions being set out at Schedule 5</p>
“Specified Functions”	<p>the functions relating to adoption to be discharged by the Joint</p>

Committee pursuant to this Agreement being set out at Schedule 5 and any other functions which from time to time the Councils arrange for the Joint Committee or one or other of the Councils to discharge pursuant to the Powers;

“Staff Transfer Agreement”

an agreement made between the Councils for the transfer of staff from one Council to the Host Council or another Council relating to arrangements for the discharge of the Specified and Agreed Functions pursuant to this Agreement;

- 1.2 References to any statute or statutory provision shall, unless the context otherwise requires, be construed in accordance with the Interpretation Act 1978.
- 1.3 The headings are inserted for convenience only and shall not affect the construction of this Agreement.
- 1.4 Words importing one gender include all other genders and words importing the singular include the plural and vice versa.
- 1.5 A reference in this Agreement to any clause, paragraph or schedule is, except where it is expressly stated to the contrary, a reference to a clause or paragraph of or schedule to this Agreement.
- 1.6 Any reference to this Agreement or to any other document unless otherwise specified shall include any variation, amendment or supplements to such document expressly permitted by this Agreement or otherwise agreed in writing between the relevant parties.
- 1.7 Words preceding “include”, “includes”, “including” and “included” shall be construed without limitation by the words which follow those words unless inconsistent with the context, and the rule of interpretation known as “*eiusdem generis*” shall not apply.
- 1.8 The schedules form part of this Agreement and will have the same force and effect as if expressly set out in the body of this Agreement and references to this Agreement includes the Schedules.
- 1.9 References to “the parties” shall be to the parties to this Agreement.

2. Aims of Joint Discharge of Functions

2.1 The aims of the joint discharge of the Specified Functions relating to adoption services under the provisions of this Agreement are:

- (a) The consistent delivery of high quality adoption services throughout Wales.

Tudalen 97

- (b) Keeping delay to a minimum in the placement of children for adoption.
- (c) Ensuring the widest choice possible of placements for adoption of children.
- (d) Ensuring that high quality and timely training and assessment for prospective adopters is consistently available.
- (e) Improving the process of matching children with prospective adopters.
- (f) The streamlining of adoption processes and improved liaison between social workers involved in adoption cases.
- (g) Keeping adoption breakdown to a minimum by the provision of adoption support services according to assessed need.
- (h) Collaborative working between local authorities, registered adoption societies, NHS local health boards and NHS Trusts and education services.

2.2 The aims of the joint discharge of the Agreed Functions relating to fostering are:

- (a) To support the strategic oversight of Foster Wales.
- (b) To consider the implications at local and regional level arising from the transition to Foster Wales.
- (c) To consider the development needs of services at local, regional, and national level.
- (d) To seek and support solutions to overcome barriers and challenges.
- (e) To continue to develop and maintain collaboration across local authority fostering.
- (f) To consider reports presented, agree actions, make decisions, and monitor progress.
- (g) To consider performance reports and monitor KPIs as identified and agreed.
- (h) To make recommendations for future areas of work programme development.

2.3 The Director of Operations and a central team of staff to support the Director of Operations are employed by the Host Council to fulfil a range of functions related to leadership, management and oversight of the National Adoption Service. The functions of the Director of Operations and central team include:

- (a) Providing leadership to set the direction for the National Adoption Service including strategic planning by agreeing priorities, targets and resourcing following engagement with partners and stakeholders as well as support to operational planning.

Tudalen 98

- (b) Reviewing progress including analysis of performance data and service information from the regions and Registered Adoption Agencies (otherwise known as Voluntary Adoption Agencies (VAA's's).
 - (c) Providing annual and mid-year reports each year for agreement by the Combined Governance Board, endorsed by the Joint Committee and submission to Welsh Ministers as well as to WLGA and the Association of Directors of Social Services Cymru where required.
 - (d) Providing specific functions nationally to support and enable National Adoption Service operations (currently as below).
 - (e) Establishing and maintaining a website for the National Adoption Service for Wales.
 - (f) Management of the Adoption Register for Wales (under contract from Welsh Government).
 - (g) Commissioning and contracting national contracts to support service delivery functions and support.
 - (h) Maintaining arrangements for service user engagement across Wales.
 - (i) Leadership, matrix management oversight, advice and support to regions and VAA's.
 - (j) Promotion of best practice and a culture of continuous improvement throughout the National Adoption Service.
 - (j) Securing appropriate resourcing through new / additional finance or re-profiling of existing as well as managing the central team allocation, grants and investment.
 - (k) Strategic commissioning as necessary for the discharge of functions.
 - (l) Maintaining arrangements for national governance and allied sub / task & finish groups to engage stakeholders in carrying out the actions / work agreed by the Combined Governance Board.
 - (m) Promotion of adoption, including national PR and marketing and the provision of the 'face and voice' of adoption in Wales.
 - (n) Stakeholder and relationship management including with allied services and organisations in Wales and UK, Ministers and Welsh Government.
 - (o) Strategic support and enabling functions, as agreed, for the National Fostering Framework / Foster Wales.
- 2.4 In addition Schedule 7 sets out a Scheme of Functions delegated to the Director of Operations to facilitate the achievement of the objectives of this Agreement.

3. Establishment of a Joint Committee

- 3.1 In exercise of their powers under sections 101(5) and 102 of the Local Government Act 1972, sections 19 and 20 of the Local Government Act

2000 and all other enabling powers the Councils hereby create a joint committee to be known as the National Adoption Joint Committee with effect from the Commencement Date.

- 3.2 The Joint Committee shall take decisions relating to the use of the National Adoption Service budget which shall be provided as a topslice from the Revenue Support Grant via the Welsh Local Government Association for the discharge of the Specified Functions, a similar topslice from the Revenue Support Grant via the Welsh Local Government Association for the discharge of the Agreed Functions, to meet the costs of the Host Council and the Joint Committee relating to this Agreement and shall have regard to reports and advice from the Combined Governance Board, Lead Heads of Children's Service's Meeting and Director of Operations.
- 3.3 The Joint Committee shall ensure the Scheme of Delegation set out in Schedule 7 is kept under review in accordance with paragraphs 5.2 and 5.3 of Schedule 7.
- 3.4 The Joint Committee shall operate and conduct its business in accordance with the terms of this Agreement including the Constitution set out at Schedule 1.
- 3.5 The Joint Committee shall review the terms of reference of the Joint Committee towards the end of each council term and shall make recommendations to the Councils and the WLGA for their consideration as to any amendments that the Joint Committee are required to discharge the Specified and Agreed Functions in accordance with the Directions.
- 3.6 This Agreement is without prejudice to each Council's other powers and responsibilities for its area.

4. Establishment of Combined Governance Board and other advisory groups

- 4.1 The Councils have established the Combined Governance Board. The Combined Governance Board shall act as an advisory group to the Joint Committee and shall discharge the role of the Governance Board and Advisory Group which the Councils are required by the Directions to establish for the purpose of providing national oversight of regional collaboration arrangements over adoption services.
- 4.2 The terms of reference of the Combined Governance Board shall be as set out in Schedule 2.
- 4.3 In respect of fostering services, the Councils have established the Lead Head of Children's Services Group as an advisory group to the Joint Committee. The Lead Head of Children's Services Group shall advise the Joint Committee on issues relating to Foster Wales. The terms of reference for the Lead Head of Children's Services Group shall be as set out in Schedule 6.
- 4.4 The Joint Committee may establish other advisory groups to advise the Joint Committee.

5. Arrangements for the Discharge of Functions

- 5.1 The Councils agree to use their Powers to enter into these arrangements under which the Joint Committee shall discharge on their behalf the Specified and Agreed Functions.
- 5.2 The Joint Committee shall discharge the Specified and Agreed Functions through the Host Council which shall, subject to and within the limitations and constraints of the resources allocated and paid to it pursuant to this Agreement, deliver the Services to support the delivery of the Specified and Agreed Functions. The Councils agree and acknowledge that the responsibility for discharging the Specified and Agreed Functions will none the less remain with the Joint Committee and notes the limitation of the Host Council's liability in that regard.
- 5.3 The Joint Committee may agree to bring additional functions and services within the scope of this Agreement but the Joint Committee may not agree to do so unless it has first received approval from all the Councils to discharge the additional functions and deliver the additional services. The provisions of this Agreement shall apply to any such additional functions and services.
- 5.4 The Councils here by agree the Financial Memorandum. The Councils shall have the discretion to agree variations to the Financial Memorandum at any time without varying the rest of this Agreement. For the avoidance of any doubt variation of the Financial Memorandum is subject to unanimous agreement of the Councils and is not a matter for decision by the Joint Committee.
- Each of the Councils shall contribute to the costs of the discharge of the Specified and Agreed Functions pursuant to this Agreement in accordance with the terms of the body of this Agreement and the Financial Memorandum. Subject to the overarching terms set out in this Agreement, particulars of the arrangement may be further detailed, (including for example the mechanics of payment), in any Hosting Agreement, Secondment Agreement or Staff Transfer Agreement that may be entered into by the Councils.
- 5.5 The Councils intend to enter into a Hosting Agreement with the County Council of the City and County of Cardiff for the delivery of services (subject to all Councils being satisfied as to the terms and conditions proposed) pursuant to the discharge of the Specified and Agreed Functions. The Councils may enter into further Hosting Agreements to record the detailed requirements of further individual arrangements made in connection with the discharge of the Specified and Agreed Functions pursuant to this Agreement.
- 5.6 The Councils may also enter into a Secondment Agreement to record the arrangements for the secondment of staff for further individual arrangements made in connection with the discharge of the Specified and Agreed Functions pursuant to this Agreement.
- 5.7 The Councils may also agree to enter into a Staff Transfer Agreement to record the arrangements for the transfer of staff for further individual

arrangements made in connection with the discharge of the Specified and Agreed Functions pursuant to this Agreement.

6. Governance

- 6.1 The Councils each undertake to ensure that they make any changes to their own constitutions as are necessary to facilitate the operation of this Agreement. Each Council shall notify the other Councils and WLGA in writing within twenty-eight days of the date of this agreement either that it has made (or is in the process of making) the necessary changes to its constitution or that no changes are considered necessary.

7. Appointment of Host Council

- 7.1 Subject to the provisions of clauses 7.2 and 7.3 the Councils agree that the Council of the City and County of Cardiff should be the Host Council for the purposes of this Agreement.

- 7.2 The Council of the City and County of Cardiff and any other Council which is appointed as Host Council may terminate its appointment as Host Council by giving not less than twelve months' written notice or such other period of notice as is agreed by all the Councils to the other Councils of its intention to terminate its appointment. Such twelve months' written notice shall end at the end of a financial year.

- 7.3 The Joint Committee may terminate the appointment of City and County of Cardiff Council or any other Council as the Host Council by giving at not less than twelve months' written notice or such other period of notice as is agreed by all the Councils to the Host Council of the Joint Committee's intention to terminate the appointment of the Host Council. Such twelve months' written notice shall end at the end of a financial year.

- 7.4 If the appointment of a Council as the Host Council is terminated in accordance with clause 7.2 or clause 7.3 the Joint Committee may appoint one of the Councils as Host Council such appointment to be effective from the commencement of the financial year following the expiry of notice of termination under clause 7.2 or 7.3.

- 7.5 If the appointment of a Council as the Host Council is terminated in accordance with clause 7.2 or clause 7.3 any outstanding payment due to that Council from the Joint Committee for costs incurred in the role of the Host Council and any costs it incurs upon or as a consequence of Termination shall be paid in accordance with the terms of this Agreement, including the Financial Memorandum.

- 7.6 Any dispute over the appointment or the termination of the appointment of a Council as the Host Council shall be dealt with in accordance with the dispute resolution procedure in clause 23 of this Agreement.

8. Responsibilities of the Host Council

- 8.1 (i) Subject to and within the limitations of the funding allocated and received by the Host Council, the Host Council shall provide Assets, staff and other resources as are necessary to discharge the Specified and Agreed Functions pursuant to this Agreement.

(ii) Subject to the overarching terms and principles set out in in this Agreement, in particular clause 13, the detailed provisions as to the payment of the costs of the Host Council in providing such Assets, staff and other resources shall be in accordance with a Hosting Agreement between the Councils, and the Host Council and shall be facilitated by the Welsh Local Government Association. Any such Hosting Agreement must be in a form to the satisfaction of the Host Council.

8.2 The Host Council shall employ the Director of Operations and the staff required for undertaking the national functions.

8.3 The Host Council has agreed and arranged for the Director of Operations to have the day-to-day responsibility for the management and delivery of the Services.

8.4 In carrying out its role the Host Council shall have regard to :

- (a) all applicable Laws and Regulations.
- (b) best practice.
- (c) the aims, principles and objectives of this Agreement and any applicable policies agreed by the Councils.
- (d) any relevant guidance issued or specified by the Care and Social Services Inspectorate Wales and any other relevant regulator.
- (e) the Councils duties under the Welsh Language (Wales) Measure 2011.

And shall facilitate the proper discharge of the Specified and Agreed Functions of the Councils and discretionary provision of in-scope elements of the Services.

8.4.2 The Host Council shall ensure that its health and safety policy statements together with related policies and procedures are made available to the Joint Committee on request.

8.4.3 The Host Council shall comply with any investigation by any statutory ombudsman or tribunal relating to the discharge of the Specified or Agreed Functions.

9. Expenses of Joint Committee Members

9.1 Each Council shall be responsible for meeting any expenses to which any Joint Committee Member or officer appointed by it as its representative is entitled as a result of their attendance at duly authorised meetings.

10. Monitoring Officer

10.1 The Councils agree that at the date of the Agreement the Monitoring Officer of Cardiff Council shall act as Monitoring Officer for the Joint Committee. The appointment of Cardiff Council's Monitoring Officer as Monitoring Officer to the Joint Committee shall cease at the earlier of (i) such date as Cardiff Council ceases to act as Host Council or (ii) the Councils unanimously decide to appoint the Monitoring Officer of a different Council as Monitoring Officer to the Joint Committee pursuant to clause 10.2.

- 10.2 The Councils may decide that the Monitoring Officer of a different Council shall be designated as Monitoring Officer for the Joint Committee. This shall require a unanimous decision from the Councils. Following such a decision the Host Council shall notify the officer who is currently acting as Monitoring Officer and the officer who has been designated as Monitoring Officer for the future.
- 10.3 The Councils acknowledge and agree that the Monitoring Officer will need to be provided with such resources as the Monitoring Officer considers sufficient to allow her to perform her duties and that this will be a cost of the Joint Committee.
- 10.4 For such time as the Host Council and the Monitoring Officer to the Joint Committee is being performed by the same Council then the Monitoring Officer's cost will be added to the Host Council's costs and the provisions of clause 13 of this Agreement shall apply.

11. Reviews

- 11.1 The Joint Committee shall review the discharge of the Specified and Agreed Functions at least annually alongside the Combined Governance Board reviewing service progress and performance quarterly and reporting to the Joint Committee on the results of its review.
- 11.2 The Director of Operations shall submit a quarterly report to the Combined Governance Board and an annual report to the Joint Committee, setting out details of:
- (a) The performance of the Specified and Agreed Functions.
 - (b) Income and expenditure and compliance with the Financial Memorandum.
- 11.3 The Councils and the Regional Collaboratives shall carry out a review of their discharge of the regional Specified Functions for adoption and provide the following to the Director of Operations
- (a) An annual work programme by 31 March each year
 - (b) Quarterly performance reporting
 - (c) An annual report by 31 May each containing the items detailed in the Directions.
- 11.4 The Director of Operations will use this information as the basis for reporting to the Joint Committee for adoption services.

12. Audit

- 12.1 The discharge of the Specified and Agreed Functions on behalf of the Councils and the finances relating to the discharge of the Specified or Agreed Functions shall be subject to an annual external audit by the central team of the National Adoption Service which shall be commissioned by the Host Council in accordance with the Host Council's audit processes.

13. Costs of Discharge of Functions

- 13.1 The Host Council agrees that any of the Services it provides for the discharge of the Specified and Agreed Functions shall be on a cost recovery basis. For the avoidance of any doubt such costs shall be deemed to include all costs incurred howsoever arising, including , without limitation to the generality of the foregoing;
- (i) costs of any additional employees required in order to carry out the Host Council role/provide capacity to carry out such role and all associated recruitment costs,
 - (ii) all employee related costs including on costs,pension strain, termination costs and any employee related claims,
 - (iii) fees and charges incurred (including external fees or charges for any third party services, goods or works procured) and
 - (iv) expenses, legal costs, claims, damages, insurance premiums and the like that the Host Council reasonably incurs in carrying out its role.
- 13.2 The Councils shall each year apply the central National Adoption Services budget to fund the payment of the costs of the Host Council. Any shortfall in such funding shall be paid by the Councils within 30 days of demand by the Host Council and as follows. Each Council's contribution shall be calculated by reference to their respective percentage contribution as set out in the Financial Memorandum.
- 13.3 To aid transparency and accountability the Host Council shall:
- (i) Provide the Joint committee, at its first meeting, with a report outlining its estimated costs for acting as Host Council for the financial year 2022/2023. For the avoidance of any doubt the estimated costs submitted will be for noting purposes only and the Council's will be obliged to meet the Hosts Council's actual costs as set out in this Agreement.
 - (ii) For each subsequent financial year ('Subsequent Financial Year') the Host Council shall, prior to the Subsequent Financial Year in question, present to the Joint committee a report as to its estimate costs for acting as Host Council for the Subsequent Financial Year.
 - (iii) If, in any year, the Joint Committee does not find acceptable the estimated costs for the Subsequent Financial year then the Joint Committee may terminate the appointment of the then Host Council and the provision of clause 7.3 shall be deemed to apply save that the termination date of the appointment of the then Host Council shall be the 31st March, in the financial year proceeding the Subsequent Financial Year or such latter date as all the Councils may agree.
 - (iv) As part of its financial reporting to the Joint Committee the Host Council shall from time to time present to the Joint Committee reports of the actual costs incurred in carrying out the Host Council role.
- 13.4 The Host Council in determining the level of resources it requires to carry out its role under the Agreement shall (i) act responsibly and prudently (ii) use its reasonable endeavours to put in place and maintain in place sufficient assets staff and other resource to undertake its role and (iii) wherever reasonably practicable report to the Joint Committee and/or Director of Operations for information if in any financial year its costs are likely to materially exceed the estimated costs that have previously been submitted to the Joint Committee.

14. Costs of the Joint Committee

14. The Councils shall apply the central National Adoption Services budget to fund any costs of the Joint Committee, including the Host Councils costs. Any shortfall in such funding shall be paid by the Councils. Each Council's contribution shall be calculated by reference to their respective percentage contribution as set out in the Financial Memorandum. The Welsh Local Government Association shall be responsible for the administration of the payment of costs involved in the administration of the Joint Committee.

15. Liabilities Under This Agreement

- 15.1 The Host Council shall indemnify and keep indemnified each of the other Councils to this Agreement against any losses, claims, expenses, actions, demands, costs and liability suffered by that Council to the extent arising from any wilful default or wilful breach by the Host Council of its obligations under this Agreement or its statutory duties (and "wilful" in this context shall, for the avoidance of doubt, not include matters which are outside the reasonable control of the Host Council or matters arising from any negligent act or omission in relation to such obligations).
- 15.2 No claim shall be made against the Host Council by the other Councils or any of them to recover any loss or damage which may be incurred by reason of or arising out of the carrying out by the Host Council of its obligations under this Agreement unless and to the extent such loss or damage arises from a wilful default or wilful breach by the Host Council under clause 15.1.
- 15.3 Each of the other Councils (acting severally) shall indemnify and keep indemnified the Host Council against all losses, claims, expenses, actions, demands, costs and liabilities which the Host Council may incur by reason of or arising out of the carrying out by the Host Council of its obligations under this Agreement for that Council or arising from any wilful default or wilful breach by a Council of its obligations under this Agreement (and wilful in this context shall, for the avoidance of doubt, not include matters which are outside the reasonable control of that Council or matters arising from any negligent act or omission in relation to such obligations) unless and to the extent that the same result from any wilful breach by the Host Council of any such obligations.
- 15.4 The amount to be paid to the Host Council by any of the other Councils under clause 15.3 shall be borne by each of the Councils to the extent of its responsibility, however in the event that the responsibility is a shared one between the Councils (so that it is not reasonably practicable to ascertain the exact responsibility between the Councils) then the amount to be paid shall be divided between the Councils on a Proportionate Basis.
- 15.5 In the event of a claim under this clause 15 in which it is not reasonably practicable to determine the extent of responsibility as between the Councils then the amount shall be divided amongst the Councils on a Proportionate Basis.
- 15.6 A Council which receives a claim for losses, expenses, actions, demands, costs and liabilities related to the discharge of the Specified and Agreed

Functions shall notify and provide details of such claim as soon as is reasonably practicable to the other Councils.

- 15.7 Failure to give notice in accordance with clause 15.6 shall not relieve a party of its obligations to indemnify another under this clause 15.
- 15.8 Each Council shall not be obliged to indemnify the other Councils to the extent that the insurances maintained by the other Councils at the relevant time provide an indemnity against the loss giving rise to a claim and to the extent that another Council recovers under a policy of insurance save that the Council responsible for liabilities suffered by another Council shall be responsible for (i) the deductible under any such policy of insurance (ii) any amount over the maximum amount insured under such policy of insurance and (iii) any resultant increase in future year premiums (for a maximum of 10 years) incurred by the Council who claims on its insurance.
- 15.9 The indemnities given under this Agreement are in addition to any Hosting Agreement between the Host Council and any of the other Councils.

16. Duration of this Agreement

- 16.1 This Agreement shall come into force on the Commencement Date and shall continue from year to year or until terminated in accordance with the provisions of this Agreement.

17. Variation of This Agreement

- 17.1 Any of the Councils may request a variation to this Agreement by making such a written request to the officer acting as Monitoring Officer to the Joint Committee.
- 17.2 The officer acting as Monitoring Officer to the Joint Committee shall circulate the request to each of the Councils within ten Business Days of receipt of the request for consideration and approval by the Councils.
- 17.3 If each of the Councils approve such variation, then the officer acting as Monitoring Officer to the Joint Committee shall arrange for the preparation of an appropriate Deed of Variation to this Agreement to be prepared for execution by the Councils and such change shall only take effect upon completion of that Deed and the costs associated with the preparation of such Deed of Variation shall be shared equally between the Councils. Such Deed of Variation may be executed in parts by each Council that is then a party to this Agreement.
- 17.4 If one of the Councils does not approve such variation, then the variation to this Agreement shall not occur.

18. Withdrawal from the Joint Committee on Notice

- 18.1 Any Council may withdraw from the Joint Committee in accordance with the following procedure:
- 18.2 Any Council which wishes to withdraw from the Joint Committee shall give not less than twelve months' written notice terminating at the end of a financial year to the other Councils and the officer acting as Monitoring

Officer to the Joint Committee shall consult the other Councils giving due consideration to:

- (a) Any loss of funding arising from such withdrawal and including any non-payment, clawback or repayment of such funding;
- (b) Any other loss, liability, damage, claim or expense,

which would be incurred by the Councils upon which notice has been served by reason of such withdrawal from the Joint Committee.

18.3 Any Council wishing to withdraw from the Joint Committee undertakes as a condition of such withdrawal to make, prior to withdrawal such reasonable payment or payments which fairly reflect the actual losses caused by or anticipated as a result of the withdrawal as shall be determined by the other Councils pursuant to clauses above and no notice under this clause 18 shall take effect unless and until such payment has been agreed or referred to the Dispute Resolution procedure under Clause 22.

18.4 Subject to the provisions of clause 15 or unless agreed otherwise by the parties, each Council reserves the right to recover from any party to this Agreement the costs of any claims, costs, expenses, losses or liabilities of any nature or which have been caused by any act or omission of that party and which are discovered after the party's withdrawal from this Agreement.

18.5 Any Council that withdraws from the Joint Committee shall be responsible for ensuring that it is able to comply with its legal obligations in respect of the discharge of the Specified and Agreed Functions. Any Council that withdraws from the Joint Committee shall include in its notice to the other Councils confirmation that it shall comply with its legal obligations in respect of the discharge of the Specified and Agreed Functions

19. Termination of this Agreement for Cause

19.1 Without prejudice to any other rights or remedies, this Agreement may be terminated in relation to any other Council ("Defaulter") by the other Councils ("Non-Defaulting Councils") acting unanimously in giving sixty-five Business Days written notice to the Defaulter where the Defaulter materially breaches any of the provisions of this Agreement or in the case of a breach capable of remedy fails to remedy the same within thirty Business Days (or such other period as agreed by the Non-Defaulting Councils) of being notified of each breach in writing by the Non-Defaulting Councils and being required to remedy the same.

19.2 If this Agreement is terminated each Council shall be responsible for ensuring that it is able to comply with its legal obligations in respect of the discharge of the Specified and Agreed Functions.

20. Termination of the Agreement by Agreement

20.1 The Councils agree that this Agreement may be determined upon terms agreed by all the Councils.

20.2 Upon termination of this Agreement the parties agree that the Joint Committee shall cease to exist and any arrangement for the discharge of

Specified and Agreed Functions which has been made pursuant to this Agreement shall cease on the expiry of the notice period specified in the relevant Hosting Agreement and the Specified and Agreed Functions shall be returned to the Councils which were responsible for them prior to this Agreement.

- 20.3 If this Agreement is terminated each Council shall be responsible for ensuring that it is able to comply with its legal obligations in respect of the discharge of the Specified and Agreed Functions.

21. Termination – Consequential Matters

- 21.1 In the event of termination of this Agreement under Clause 20 as the case may be, any party shall supply to any other party when requested any information which the other party requires for the continuing discharge of the Specified and Agreed Functions; and

- 21.2 Any Intellectual Property Rights created under this Agreement shall be owned by the then parties in equal proportions; and

- 21.3 Each of the parties shall undertake to make such reasonable payment or payments which fairly reflect the obligations of that Council pursuant to this Agreement.

- 21.4 In the event of termination of this Agreement all Assets held by any of the Councils for the purposes of this Agreement shall be dealt with in accordance with the Financial Memorandum.

- 21.5 The Host Council shall: -
21.5.1 be reimbursed by the Councils for all costs it incurs upon or as a consequence of Termination with each Council's contribution to such costs being calculated by reference to their respective percentage contribution as set out in the Financial Memorandum and
21.5.2. transfer any relevant information it holds to the Council to which the relevant information relates.

- 21.6 It shall be the duty of the Councils to try to minimise any losses arising from the termination of this Agreement.

- 21.7 Each Council is responsible for its own compliance with the Directions and any other relevant law that applies to the Specified and Agreed Functions and shall take any action necessary to ensure that it is able to comply with its legal obligations following termination of this Agreement.

22. Dispute Resolution

- 22.1 The Councils undertake and agree to pursue a positive approach towards dispute resolution which seeks in the context of this joint working arrangement to identify a solution at the lowest operational level that is appropriate to the subject of the dispute, and which avoids legal proceedings and maintains a strong working relationship between the parties.

- 22.2 Any dispute arising in relation to any aspect of this Agreement shall be resolved in accordance with this clause 22.

- 22.3 All disputes, claims or differences between the Councils arising out of or in connection with this Agreement or its subject matter or formation, including any question regarding its existence, validity or termination, (a "Dispute") shall be referred to the Director of Operations who shall produce and implement a plan for resolving the dispute.
- 22.4 If the plan of the Director of Operations does not resolve the dispute it may at the written request of any Council involved in the dispute, be referred by each Council to its chief executive.
- 22.4 If the Councils' chief executives do not agree a resolution of the Dispute within one month of the date of service of any such request, the Councils may agree a process to attempt to settle the Dispute by mediation or arbitration.

23. Notices

Form of Notice

- 23.1 Any demand, notice or other communication given in connection with or required by this Agreement shall be made in writing and shall be delivered to or sent by pre-paid first class post to the recipient at the address stated in Schedule 3 (or such other address as may be notified in writing from time to time) or sent by facsimile transmission to the recipient to the facsimile number stated in Schedule 3 or sent electronically to the e-mail address stated in Schedule 3.

Service

- 23.2 Any such demand, notice or communication shall be deemed to have been duly served:
- (a) If delivered by hand, when left at the proper address for service.
 - (b) If given or made by pre-paid first-class post two Business Days after being posted;
 - (c) If sent by facsimile at the time of transmission provided that a confirmatory copy is on the same day that the facsimile is transmitted sent by pre-paid first class post in the manner provided for in clause 23.1 Provided That in each case that if the time of such deemed service is either after 4.00pm on a Business Day or on a day other than a Business Day service shall be deemed to occur at 10.00am on the next following Business Day; or
 - (d) If sent by e-mail, when it has been sent to the e-mail address stated in Schedule 4 and receipt of such e-mail has been acknowledged.

24. Information and Confidentiality

- 24.1 Without prejudice to clauses 25 and 26 the parties shall keep confidential all matters relating to this Agreement or the Intellectual Property Rights of the parties and shall use all reasonable endeavours to prevent their employees and agents from making any disclosure to any person of any matter relating to the Agreement or Intellectual Property Rights of the parties.

24.2 Clause 24.1 shall not apply to:

- (a) Any disclosure of information that is reasonably required by persons engaged in the performance of their obligations under this Agreement.
- (b) Any matter which a party can demonstrate is already generally available and in the public domain otherwise than as a result of a breach of this clause.
- (c) Any disclosure which is required by any law (including any order or a court of competent jurisdiction) any Parliamentary obligation or the rules of any stock exchange or governmental or regulatory authority having the force of law.
- (d) Any disclosure of information which is already lawfully in the possession of the disclosing party prior to its disclosure by the disclosing party.
- (e) Any disclosure which is required or recommended by the rules of any governmental or regulatory authority including any guidance from time to time as to openness and disclosure of information by public bodies.
- (f) Any disclosure which is necessary to be disclosed to provide relevant information to any insurance broker in connection with obtaining any insurance required by this Agreement.
- (g) Any disclosure by a party to a department, office or agency of the Government.
- (h) Any disclosure for the purpose of the examination and certification of a party's accounts.

Where disclosure is permitted under clauses 24.2(a), 24.2(f), 24.2(g), or 24.2(h) the recipient of the information shall be placed under the same obligation of confidentiality as that contained in this Agreement by the disclosing Council.

25. Data Protection

25.1 In relation to the subject matter of this agreement each party undertakes at all times to comply with the Data Protection Legislation. This clause 25 is in addition to and does not relieve remove or replace a party's obligations under the Data Protection Legislation.

25.2 Each Council:

- (a) Shall process Personal Data belonging to any other Council only on the instructions of that Council (subject to compliance with applicable law);
- (b) Shall only undertake processing of Personal Data reasonably required in connection with this Agreement.
- (c) Shall ensure that it has in place appropriate technical and organisational measures to protect against unauthorised or unlawful processing of Personal Data and against accidental loss or destruction

of or damage to Personal Data appropriate to the harm that might result from the unauthorised or unlawful processing or accidental loss destruction or damage and the nature of the data to be protected having regard to the state of technological development and the cost of implementing any measures (those measures may include where appropriate pseudonymising and encrypting Personal Data ensuring confidentiality integrity availability and resilience of its systems and services ensuring (subject to the terms of any third party arrangements that may be in place) that availability of and access to Personal Data can be restored in a timely manner after an incident and regularly assessing and evaluating the effectiveness of the technical and organisational measures adopted by it);

- (d) Shall ensure that all personnel who have access to and/or process Personal Data are obliged to keep the Personal Data confidential.
- (e) Shall not transfer any Personal Data outside of the European Economic Area unless the prior written consent of the other Councils has been obtained and the following conditions are fulfilled.
 - (i) The Council transferring the Personal Data has provided appropriate safeguards in relation to the transfer.
 - (ii) The data subject has enforceable rights and effective legal remedies.
 - (iii) The Council transferring the Personal Data complies with its obligations under the Data Protection Legislation by providing an adequate level of protection to any Personal Data that is transferred
- (f) Shall assist the other Councils in responding to any request from a data subject and in ensuring compliance with their obligations under the Data Protection Legislation with respect to security breach notifications impact assessments and consultations with supervisory bodies.
- (g) Shall use its reasonable endeavours to procure that all relevant sub-contractors and third parties comply with this clause 25.

25.3 The Councils shall not disclose Personal Data to any third parties other than:

- (a) To employees and sub-contractors and third parties to whom such disclosure is reasonably necessary in order for the Councils to discharge the Councils' obligations in relation to this Agreement; or
- (b) To the extent required under a court order or to comply with any applicable laws

provided that any disclosure to any sub-contractor or any third parties under clause 25.3 shall be made subject to written terms substantially the same as, and no less stringent than, the terms contained in this clause 25 and that the Councils shall give notice in writing to all other Councils of any disclosure of Personal Data belonging to them which they or a sub-contractor or third parties are required to make under clause 25 immediately they are aware of such a requirement.

- 25.4 Any Council may, at reasonable intervals, request a written description of the technical and organisational methods employed by any other Council and the relevant sub-contractors. Within five Business Days of such a request, the Council requested to do so shall supply written particulars of all such measures as it is maintaining detailed to a reasonable level such that the requesting Council can determine whether or not, in connection with the Personal Data, it is compliant with the Data Protection Legislation. Each Council shall use its reasonable endeavours to ensure that the sub-contractors and any third parties also comply with such request from any other Council.
- 25.5 All Councils shall ensure that any Personal Data they obtain and provide to any other Council has been lawfully obtained and complies with the Data Protection Legislation and that the use thereof in accordance with this Agreement shall not breach any of the provisions of the Data Protection Legislation.
- 25.6 Each Council shall provide the other Councils as soon as reasonably practicable, with such information in relation to Personal Data and their processing as the other Councils may reasonably request in writing and the party asked to provide the relevant data may reasonably be able to provide in order for the other Council to comply with its obligations under this clause and the Data Protection Legislation.
- 25.7 Each Council shall take reasonable precautions (having regard to the nature of their respective obligations under this Agreement) to preserve the integrity of any Personal Data.
- 25.8 The Councils shall continually review any existing information sharing protocols being used in relation to this Agreement to ensure they remain relevant and to identify which Personal Data needs to be processed and on what basis to ensure compliance with this clause 25.
- 25.9 Each Council shall maintain complete and accurate records to demonstrate its compliance with this clause 25.

26. Freedom of Information

- 26.1 The parties recognise that the Councils are public authorities as defined by FOI Legislation and therefore recognise that information relating to this Agreement may be the subject of an Information Request.
- 26.2 The Councils shall assist each other in complying with their obligations under FOI Legislation, including but not limited to assistance without charge in gathering information to respond to an Information Request.
- 26.3 Any Council shall be entitled to disclose any information relating to this Agreement and the Specified and Agreed Functions in response to an Information Request save that in respect of any Information Request which is in whole or part a request for Exempt Information.
- 26.4 The Council which receives the Information Request shall circulate the Information Request and shall discuss it with the other Councils and the Director of Operations.

- 26.5 The Council which receives the Information Request shall in good faith consider any representations raised by other Councils when deciding whether to disclose Exempt Information and
- 26.6 The Council which receives the Information Request shall not disclose any Exempt Information beyond the disclosure required by FOI Legislation without the consent of the Council or Councils to which it relates.
- 26.7 The parties to this Agreement acknowledge and agree that any decision made by a Council which receives an Information Request as to whether to disclose information relating to this Agreement pursuant to FOI Legislation is solely the decision of that Council. A Council will not be liable to any party to this Agreement for any loss, damage, harm or detrimental effect arising from or in connection with the disclosure of information in response to an Information Request.

27. Intellectual Property

- 27.1 Each Council will retain all Intellectual Property in its Material.
- 27.2 Each Council will grant all of the other Councils a non-exclusive, perpetual, non-transferable and royalty free licence to use, modify, amend and develop its IP Material for the discharge of the Councils' obligations in relation to this Agreement whether or not the Council granting the licence remains a party to this Agreement.
- 27.3 Without prejudice to clause 27.1, if more than one Council owns or has a legal or beneficial right or interest in any aspect of the IP Material for any reason (including without limitation that no one Council can demonstrate that it independently supplied or created the relevant IP Material without the help of one or more of the other Councils), each of the Councils who contributed to the relevant IP Material will grant to all other Councils to this Agreement a non-exclusive, perpetual, non-transferable and royalty free licence to use and exploit such IP Material as if all the other Councils were the sole owner under the Copyright Design and Patents Act 1988 or any other relevant statute or rule of law.
- 27.4 Any entity or person who is at the date of this Agreement a party to this Agreement and who has licensed any Intellectual Property under this Agreement shall have a non-exclusive, perpetual right to continue to use the licensed Intellectual Property.
- 27.5 Each Council warrants that it has or will have the necessary rights to grant the licences set out in clause 27.2 and 27.3 in respect of the IP Material to be licensed.
- 27.6 Each Council agrees to execute such further documents and take such actions or do such things as may be reasonably requested by any other Councils (and at the expense of the Council or Councils making the request) to give full effect to the terms of this Agreement.

28. Language

- 28.1 The Joint Committee shall arrange for the Specified and Agreed Functions to be discharged in such a way that each of the Councils comply with their duties under the Welsh Language (Wales) Measure 2011

29. Severability

- 29.1 If at any time any clause or part of a clause or schedule or appendix or part of a schedule or appendix to this Agreement is found by any court, tribunal or administrative body of competent jurisdiction to be wholly or partly illegal, invalid or unenforceable in any respect:

- (a) That shall not affect or impair the legality, validity or enforceability of any other provision of this Agreement.
- (b) The parties shall in good faith amend this Agreement to reflect as nearly as possible the spirit and intention behind that illegal, invalid or unenforceable provision to the extent that such spirit and intention is consistent with the laws of that jurisdiction and so that the amended Agreement complies with the laws of that jurisdiction.

30. Relationship of Parties

- 30.1 Each of the parties is an independent organisation and nothing contained in this Agreement shall be construed to imply that there is any relationship between the parties of partnership or principal/agent or of employer/employee. No party shall have any right or authority to act on behalf of another party nor to bind another party by contract or otherwise except to the extent expressly permitted by the terms of this Agreement.

31. Third Party Rights

- 31.1 The parties to this Agreement do not intend that any of its terms will be enforceable by virtue of the Contracts (Rights of Third Parties) Act 1999 by any person not a party to it.

32. Entire Agreement

- 32.1 This Agreement and all documents referred to in this Agreement set forth the entire agreement between the parties with respect to the subject matter covered by them and supersede and replace all prior communications, representations (other than fraudulent representations), warranties, stipulations, undertakings and agreements whether oral or written between the parties. Each party acknowledges that it does not enter into this Agreement in reliance on any warranty, representation or undertaking other than those contained in this Agreement and that its only remedies are for breach of this Agreement, provided that this shall not exclude any liability which either party would otherwise have to the other in respect of any statements made fraudulently by or on behalf of it prior to the date of this Agreement.

33. Law of Agreement or Jurisdiction

- 33.1 This Agreement shall be governed by the laws of England and Wales and the parties submit to the exclusive jurisdiction of the courts of England and Wales.

34. Discretion of the Councils

- 34.1 The discretion of any Council shall not be fettered or otherwise affected by the terms of this Agreement.

THE COMMON SEAL OF

[] Council

was affixed in the presence of

SIGNED BY

Duly authorised for and

on behalf of Welsh Local Government Association

in the presence of

Schedule 1 Constitution of the Joint Committee

- 1 All 22 Councils shall appoint one representative as voting members of the Joint Committee.
- 2 The Joint Committee shall appoint one of its voting members as chair and one of its voting members as vice chair.
- 3 Unless they have already been appointed by their Council as its representative the Councils shall appoint the following persons (subject to the agreement of such persons) as non-voting members of the Joint Committee:
 - 3.1 A WLGA spokesperson for health and social services.
 - 3.2 A WLGA deputy spokesperson for health and social services.
 - 3.3 The executive leader or a deputy in respect of one of those roles of the Host Council.
 - 3.4 The Co-chairs of the Combined Governance Board.
- 4 The relevant Councils may nominate one or more substitute members from, subject to notification being given to the officer acting as Monitoring Officer to the Joint Committee before the start of the meeting. The member appointed as a substitute shall have full voting rights where the member for whom they are substituting does not attend.
- 5 Each voting member of the Joint Committee shall comply with the Code of Conduct of their Council when acting as a Member of the Joint Committee.
- 6 The Host Council or, as the case may be the relevant councils may remove any voting member or substitute voting members of the Joint Committee and appoint a different representative of the Host Council or, as the case may be, the same council as the member or substitute being replaced by giving written notice to the officer who is acting as Monitoring Officer to the Joint Committee.
- 7 Each voting member of the Joint Committee shall have one vote.
- 8 Each member of the Joint Committee shall serve upon the Joint Committee for as long as he or she is appointed to the Joint Committee by the relevant Councils, but a member shall cease to be a member of the Joint Committee if he or she ceases to be a member of the Council of which he or she was a member when he or she was appointed to the Joint Committee or if the Councils remove him or her as a member of the Joint Committee.
- 9 Any casual vacancies howsoever arising shall be filled by the Councils by notice in writing sent to the officer who is acting as Monitoring Officer to the Joint Committee.
- 10 Unless otherwise agreed by the Councils, meetings of the Joint Committee shall be held at the offices of the WLGA, Host Council or virtually.
- 11 The Joint Committee shall meet at least once annually.

Tudalen 117

- 12 The officer who is acting as Monitoring Officer to the Joint Committee shall call additional meetings at the direction of the chair by providing at least three clear days' notice to members of the Joint Committee, unless the meeting is called at shorter notice. The officer who is acting as Monitoring Officer to the Joint Committee must call a meeting of the Joint Committee if all the voting members of the Joint Committee request it or the Head of Paid Service of each Council requests it.
- 13 Meetings shall be notified to members of the Joint Committee by the officer who is acting as Monitoring Officer to the Joint Committee.
- 14 The officer who is acting as Monitoring Officer to the Joint Committee shall send electronically to all members and relevant officers of each Council the agenda for each meeting of the Joint Committee no later than three clear days before the date of the relevant meeting unless the meeting is convened at shorter notice
- 15 The officer who is acting as Monitoring Officer to the Joint Committee shall arrange for written minutes to be taken of each meeting of the Joint Committee and shall present them to the Joint Committee at its next meeting for approval as a correct record. The Officer who is acting as Monitoring Officer to the Joint Committee shall circulate the minutes to the Councils prior to the next meeting of the Joint Committee. If the Joint Committee confirms that the minutes contain an accurate record of the previous meeting, those minutes shall be signed by the chair or vice-Chair.
- 16 A meeting of the Joint Committee shall require a quorum of 60% of the voting members. If there is a quorum of members present but neither the chair nor the vice-chair is present, the members present shall designate one member to preside as chair for that meeting.
- 17 Subject to the provisions of any enactment all questions coming or arising before the Joint Committee shall be decided by a majority of the members of the Joint Committee immediately present and voting thereon. In the case of an equality of votes the chair shall have a casting vote. Subject to paragraph 18 below all voting shall be by a show of hands.
- 18 Any member of the Joint Committee may request the Joint Committee to record the votes of individual members of the Joint Committee on a matter for decision.
- 19 The order of business shall be indicated in the agenda for the meeting.
- 20 Any member of the Councils who is not a member of the Joint Committee is entitled to attend the Joint Committee but he or she shall not be entitled to vote, shall not take part in the consideration or discussion of any business, save by leave of the chair and comments will be recorded only on the direction of the chair.
- 21 A meeting of a principal council shall be open to the public except to the extent that they are excluded (whether during the whole or part of the proceedings).The public may be excluded from a meeting of the Joint Committee during an item of business whenever it is likely, in view of the nature of the business to be transacted or the nature of the proceedings that if members of the public were present during that item, confidential information as defined in section 100A(3) of the Local Government Act 1972 or exempt

Tudalen 118

information as defined in section 100I of the Local Government Act 1972 would be disclosed to them. In view of the sensitivity of the matters for which the Joint Committee is responsible it is to be expected that most business to be transacted at meetings of the Joint Committee will include confidential or exempt information but the Joint Committee will consider this in respect of every item of business to be considered at a meeting of the Joint Committee.

- 22 Unless members of the public are excluded from a meeting of the Joint Committee in accordance with paragraph 21 above meetings of the Joint Committee will be open to the public.
- 23 Members of the public wishing to address the Joint Committee (or a sub-committee of the Joint Committee) on reports contained within the agenda for the meeting may at the discretion of the Chair be given the opportunity to do so.
- 24 Each Council may call in any decision of the Joint Committee in accordance with the overview and scrutiny provisions of that Council's constitution. If any decision of the Joint Committee is subject to call in by a Council, the Joint Committee shall take no action to implement that decision unless the call in process upholds the decision.
25. The Joint Committee may delegate a function to an officer. At the commencement of this agreement, the Joint Committee has delegated functions to the Director of Operations as outlined in Schedule 5

Schedule 2 Terms of Reference of the NAS Combined Governance Board

Functions and responsibilities of the Combined Governance Board

- 1 The Combined Governance Board shall have the following responsibilities:
 - 1.1 To provide political and professional leadership and advice to inform the overall strategic direction of the National Adoption Service in Wales.
 - 1.2 To hold the Regional Collaboratives (and their staff), the Director of Operations and central team, the VAA's and other services accountable for the delivery and performance of their services within the National Adoption Service arrangements.
 - 1.3 To approve for submission to the Joint Committee as prepared by the Director of Operations / central team.
 - An annual programme of work for the National Adoption Service.
 - A half year and full year progress report for the Welsh Local Government Association (WLGA – Full Council), the Minister for Health and Social Service and the Welsh Government.
 - The budget and financial management arrangements of services and the office of the Director of Operations.
 - 1.4 To monitor and have oversight of:
 - The performance of the National Adoption Service to ensure its successful delivery and improvements in the adoption process to lead to positive outcomes for children and adults affected by adoption.
 - The quality of engagement with the Voluntary Adoption Agencies (VAAs) and service user representatives at central and regional levels.
 - Compliance with The Directions
 - Compliance with the Conflict-of-Interest Protocol
 - 1.5 To consider and make recommendations for the future direction of the National Adoption Service using:
 - Information and data, including from the National Performance System in relation to the services as a whole, each Regional Collaborative, the VAA's and other services.
 - Professional and best practice advice from the sector.
 - The views of children, young people and adults who use services.
 - Other evidence including reports from the Director of Operations.

Tudalen 120

- 1.6 To ensure arrangements are in place for the flow of information, including receipt of minutes and papers, between the Combined Governance Board and:
 - The Joint Committee.
 - Regional Management Committees.
 - Local government members and officers across Wales.
 - Equivalent bodies in VAA's and other services.
 - 1.7 To encourage and enable the statutory and voluntary sectors to work in partnership to deliver the best outcomes for children and adults affected by adoption.
 - 1.8 To ensure that the views of all stakeholders, including those who use adoption services, are represented effectively both at national and regional levels.
 - 1.9 To ensure the National Adoption Service is working within Welsh Government guidance and strategies for children particularly looked after and adopted children.
 - 1.10 To ensure that due consideration is given to the need for Welsh Language services in planning and delivery of adoption services throughout Wales.
 - 1.11 To support the delivery of adoption services through the National Adoption Service arrangements to ensure it reflects the best possible practice and is based on a culture of continuous improvement.
 - 1.12 To notify Joint Committee and Welsh Ministers of any issues regarding the National Adoption Service which it considers need to be drawn to their attention.
- 2 Membership of the Combined Governance Board will comprise of:
- WLGA Spokesperson for Health and Social Services or their representative.
 - WLGA Deputy Spokesperson for Health and Social Services
 - Independent Chair of the National Adoption Service Advisory Group (Chair of the Advisory Group and Co-Chair of the Combined Governance Board Meeting).
 - Leader (or nominated executive representative) of Host Council.
 - Elected member representative for each of the 5 Regional Adoption Collaboratives (from which the Vice Chair will be drawn).
 - Director / Head of Service from each of the Regional Collaboratives.
 - Senior officer representative of the Host Council.
 - Representative of the 5 VAAs in Wales.
 - Officer representative from the WLGA.

Tudalen 121

- Representative from the Association of Directors for Social Services Cymru (ADSSC).
 - Representative of Association of Directors of Education in Wales (ADEW).
 - A Designated doctor for Safeguarding/Looked After Children.
 - A current RAC Adoption Panel Medical Advisor.
 - Child and Adolescent Mental Health Services (CAMHS) representative.
 - Representative of a Social Research Centre (currently Cardiff University, CASCADE).
 - Representative of Children's Commissioner for Wales.
 - Representative of CAF/CASS Cymru
 - Citizen or service user.
 - Legal services representative from the Host Council.
 - Director of Operations, National Adoption Service and secretariat.
- 3 The Joint Committee may invite other persons to attend meetings of the Combined Governance Board as observers.
- 4 The terms of reference of the Combined Governance Board shall be reviewed by the Joint Committee at least once a year which may make amendments to the terms of reference.

Schedule 3 Notice Provisions

Welsh Local Government Association
One Canal Parade,
Dumballs Road
CARDIFF
CF10 5BF

Blaenau Gwent County Borough Council
Municipal Offices
Civic Centre
Ebbw Vale
NP23 6XB

Bridgend County Borough Council
Civic Offices
Angel Street
Bridgend
CF31 4WB

Caerphilly County Borough Council
Ty Penalta
Tredomen Park
Ystrad Mynach Hengoed
CF82 7PG

The County Council of the City and County of Cardiff
County Hall
Cardiff
CF10 4UW

Carmarthenshire County Council
County Hall
Carmarthen
Carmarthenshire
SA31 1JP

Ceredigion County Council
Neuadd Cyngor
Ceredigion
Penmorfa
Aberaeron
Ceredigion
SA46 OPA

Conwy County Borough Council
Bodlondeb
Bangor Road
Conwy
LL32 8DU

Denbighshire County Council
County Hall
Wynnstay Road
Ruthin
LL15 1YN

Flintshire County Council
County Hall
Mold
CH7 6NB

Gwynedd Council
Council Offices
Shirehall Street
Caernarfon
LL55 1SH

Isle of Anglesey County Council
Council Offices
Llangefni
LL77 7TW

Merthyr Tydfil County Borough Council
Civic Centre
Merthyr Tydfil
CF47 8AN

Monmouthshire County Council
PO Box 106
Caldicot
NP26 9AN

Neath Port Talbot County Borough Council
Port Talbot Civic Centre
Port Talbot
SA13 1PJ

Newport City Council
Civic Centre
Godfrey Road
Newport
NP20 4UR

Pembrokeshire County Council
County Hall
Haverfordwest
Pembrokeshire
SA61 1TP

Powys County Council
Powys County Hall
Spa Road East
Llandrindod Wells
Powys
LD1 5LG

Tudalen 124

Rhondda Cynon Taf County Borough Council
The Pavilions
Cambrian Park
Clydach Vale
Tonypany
CF40 2XX

The Council of the City and County of Swansea
Civic Centre
Oystermouth Road
Swansea
SA1 3SN

Torfaen County Borough Council
Civic Centre
Pontypool
Torfaen
NP4 6YB

Vale of Glamorgan Council
Civic Offices
Holton Road
Barry
Vale of Glamorgan
CF63 4RU

Wrexham County Borough Council
The Guildhall
Wrexham
LL11 1AY

[The Councils to provide details of fax numbers and e-mail addresses.]

Schedule 4 Financial Memorandum

- 1 The core budget for the office of the Director of Operations and national functions of the National Adoption Service is provided by a 'top slice' of the Revenue Support Grant and made available to the NAS via the Welsh Local Government Association. This arrangement was agreed by the Co-ordinating Committee of the WLGA in March 2014 as part of its agreement to the proposals to establish NAS.
- 2 The Councils shall ensure that:
 - 2.1 The Joint Committee, the Combined Governance Board and the Director of Operations make appropriate use of the National Adoption Services budget to perform their functions and to facilitate achievement of the aims in clause 2 of this Agreement.
 - 2.2 There are adequate financial and accounting procedures for the purposes of this Agreement.
- 3 The Host Council will provide the financial administrative accounting system and appropriate associated support for the discharge of the Specified and Agreed Functions on behalf of the Councils. Subject to the statutory role of each Council's Section 151 Officer in relation to their Council, the Host Council shall provide for the purposes of this Agreement the services of its Section 151 Officer to the Joint Committee.
- 4 The Director of Operations shall submit annual monitoring and accounting reports to the Joint Committee which shall include explanations for any variances against the profiled budget.
- 5 The Joint Committee shall review the expenditure and forecast to ensure that the allocated budget is being correctly adhered to.
- 6 The Joint Committee shall be presented with a report on the proposed use of the budget for the discharge of the Specified and Agreed Functions for approval on behalf of the Councils for the following financial year.
- 7 The Host Council shall apply its Financial Regulations and Contract Procedure Rules to the discharge of the Specified and Agreed Functions on behalf of the Councils pursuant to this Agreement.
- 8 Proportionate Basis for costs and liabilities of the Councils arising under the Agreement:

The Proportionate Basis for which each Council shall be liable for costs arising under the Agreement (to the extent that the same exceed the 'top slice' of the Revenue Support Grant made available to the Joint Committee) shall be calculated by reference to the proportion that the population of each Council's area makes of the total population of Wales. Any indemnity to be funded by all Councils shall be calculated on the same basis.

Schedule 5 Specified and Agreed Functions and Services

1 Service Vision

- 1.1 The Councils wish to use the joint discharge of the Specified Functions to improve the performance of the Councils and partners in meeting the needs of those children who require permanence through adoption by bringing together the best practice from each authority and partner into an integrated adoption service and similarly for an agreed range of fostering functions.
- 1.2 The Councils agree that the joint discharge of the Specified and Agreed Functions should be underpinned by the guiding principles that looked after children and prospective adopters alike are advantaged by the joint discharge of functions and that the joint discharge of functions is demonstrably more efficient and flexible in delivering the Services.

2 Aims, Principles and Objectives of the joint discharge of the Specified Functions for adoption services

- 2.1 Enabling the Councils to comply with their obligations under the Directions.
- 2.2 Delivering a comprehensive adoption service at a national level.
- 2.3 Exercising oversight of Councils' compliance with legislation, regulations, minimum standards, local procedures and the performance management framework set by the Welsh Government and accountable to the Senedd / Welsh Parliament in line with the Directions.
- 2.4 Ensuring that services are carried out in a timely and efficient way and based upon the assessed needs of those persons requiring the service.
- 2.5 Ensuring that persons seeking approval as adoptive parents are welcomed without prejudice and delay and that their applications are considered on their individual merit.
- 2.6 Developing a recruitment strategy which ensures a range of adoptive placements are available nationally or through external agencies to ensure timely placements for all children where the placement plan is adoption.
- 2.7 Providing a child focused placement service to ensure that children are appropriately matched with adopters who can meet their needs throughout their childhood.
- 2.8 Providing a range of pre and post adoption support and intermediary services in conjunction with statutory and voluntary sector providers.
- 2.9 Establishing effective working links with key stakeholders.

- 2.10 Maintaining effective working links with local authority children's services departments to ensure that agency functions in relation to children requiring adoptive placements are maintained.
- 2.11 Utilising and building upon examples of good practice and promote consistency, excellence and continuous improvement.
- 2.12 Complying with the requirements of external audit and inspection.
- 2.13 Ensuring that customer feedback and the views of service users are obtained and considered in the development of services.

3 Aims, Principles and Objectives of the joint discharge of the Agreed Functions for fostering services through Foster Wales

- 3.1 National leadership to ensure consistency of approach on a regional and local authority basis
- 3.2 Commission / monitoring of the programme management contract with Association for fostering and adoption Cymru (AFA Cymru) / creation of a post for this function plus oversight / support of programme manager's work
- 3.3 Maintaining a performance framework and supporting performance reporting at national and regional level to inform improvement
- 3.4 Production of annual report and any other reporting required
- 3.5 Administration of agreed Foster Wales national Governance arrangements and support to Regional Development Manager meetings, practice forums and task & finish groups
- 3.6 Promotion of best practice and culture of continuous improvement currently as below:
 - Oversight and ongoing development of the Foster Wales brand
 - Production of national Policy and Procedures handbook incl. for recruitment
 - Core Offer of support
 - Fees and Allowances
 - Learning and Development framework
- 3.7 Commissioning and contract monitoring of contracts required for FW work – incl. website, brand repository, national marketing manager, launch & campaigns.
- 3.8 Administration of FW finance and grants and accountancy support. Securing resourcing through new / additional finance where possible.

4 The Specified and Agreed Functions

- 4.1 The Specified and Agreed Functions are:

Tudalen 128

The functions of the Director of Operations and central team including the following:

- Providing leadership to set the direction for NAS and Foster Wales including strategic planning by agreeing priorities, targets and resourcing following engagement with partners and stakeholders as well as support to operational planning.
- Reviewing progress including analysis of performance data and service information from the regions and VAA's.
- Providing annual and mid-year reports each year for agreement by the Combined Governance Board, Joint Committee and submission to Welsh Ministers as well as to WLGA and ADSS-C where required.
- Providing specific functions nationally to support and enable NAS operations (currently as below)
 - Establishing and maintaining a website for the National Adoption Service for Wales
 - Management of the Adoption Register for Wales (under contract from Welsh Government)
 - Commissioning and contracting national contracts to support service delivery functions and support
 - Maintaining arrangements for service user engagement across Wales
 - Leadership, matrix management oversight, advice and support to regions and VAA's.
 - Promotion of best practice and a culture of continuous improvement throughout the NAS.
 - Securing appropriate resourcing through new / additional finance or re-profiling of existing as well as managing the central team allocation, grants and investment.
 - Strategic commissioning as necessary for the discharge of functions
 - Maintaining arrangements for national governance and allied sub / task & finish groups to engage stakeholders in carrying out the actions / work agreed by the Combined Governance Board
 - Promotion of adoption, including national PR and marketing and the provision of the 'face and voice' of adoption in Wales.
 - Stakeholder and relationship management including with allied services and organisations in Wales and UK, Ministers and Welsh Government.
- Providing specific functions nationally to support and enable Foster Wales operations (currently as below)
 - Establishing and maintaining a national website for Foster Wales

- Commissioning and contracting national contracts to support service delivery functions and support
- Leadership, matrix management oversight, advice and support to regions and LA's
- Promotion of best practice and a culture of continuous improvement
- Managing the central team allocation, grants and investment, enabling negotiations with funding bodies to secure ongoing resourcing.
- Maintaining arrangements for national governance and allied sub / task & finish groups to engage stakeholders in carrying out the actions / work agreed by the Lead Heads of Children's Services Group
- Promotion of Foster Wales, including national PR and marketing.
- Stakeholder and relationship management including with allied services and organisations in Wales and UK, Ministers and Welsh Government.

5 The Services

5.1 The services to be provided by the host local authority to facilitate the discharge of the Joint Committee's function shall be detailed in a separate agreement but will be provided subject to and on the overarching terms and conditions set out in this Agreement. Such Host services may include:

(i) Office accommodation and allied facilities services

(ii) Employment of staff, associated human resource functions and advising on workforce planning / issues

(iii) Use of its IT systems and databases, including provision of a separate email domain/s and stand-alone websites as needed

(iv) Finance / accounting services, supporting management of core budget and grant aid including facilitating the transfer of funds to relevant local government or partners agencies of NAS and Foster Wales.

(v) Information security advice and support, ensuring compliance with changing legislation

(vi) Facilitation of procurement and contracting requirements to deliver functions

(vii) Legal advice as required incl. for contracts.

(viii) Engagement of Officers and Members in governance arrangements as required by the Directions

5.2 The Host Authority may make arrangements with third parties for the discharge of the Services and recharge such costs to the Joint

Tudalen 130

Committee. The Host Authority shall first discuss such matters with the Director of Operations.

Schedule 6 Terms of Reference for the Lead Head of Children's Services Group

1 Objectives and Scope

- 1.1 The main objectives of this group are:
- (a) To support the strategic oversight of Foster Wales
 - (b) To consider the implications at local and regional level arising from the transition to Foster Wales
 - (c) To consider the development needs of services at local, regional, and national level
 - (d) To seek and support solutions to overcome barriers and challenges
 - (e) To continue to develop and maintain collaboration across local authority fostering
 - (f) To consider reports presented, agree actions, make decisions, and monitor progress
 - (g) To consider performance reports and monitor KPIs as identified and agreed
 - (h) To make recommendations for future areas of work programme development

2 Membership

- 2.1 Core membership will include:
- (a) 6 x Regional designated Lead Head of Children's Services
 - (b) Director of the National Adoption Service
 - (c) 6 x Regional Development Managers
 - (d) A Director of Social Services
 - (e) Programme Manager
 - (f) An officer of the Welsh Local Government Association
- 2.2 Arrangements will be put in place to ensure good links between this meeting and members including briefing the WLGA spokesperson for health and Social Care or their nominated Deputy with responsibility for children's services.

3 Frequency of meetings

- 3.1 Meetings will be held at an agreed frequency no less than quarterly (currently monthly), dates and times will be scheduled and provided with advanced notice.

4 Accountability and communication

- 4.1 The group is accountable to the Joint Committee, which holds responsibility for overall oversight of the National Adoption Service and Foster Wales.
- 4.2 Regional representatives are responsible for ensuring that effective communication channels are in place. This should include mechanisms for the sharing of information, decisions, and outcomes from this group to relevant forums and individuals within their own region.

Schedule 7 Scheme of Functions Delegated to the Director of Operations

Part One

SCHEME OVERVIEW

1. Purpose

- 1.1. The National Adoption Service for Wales (NAS) operates in a multi-agency partnership context. This is a complex arrangement best described as a local government led collaborative with a range of different interfaces including the voluntary sector. In order that the NAS national / central team staff can carry out its functions effectively under the Adoption and Children Act 2002 (Joint Adoption Arrangements) (Wales) Directions 2015, it is essential that employees at all levels of the organisation are clear that they have the delegated authority to make decisions. It is also important that employees are clear where they do not have the authority to make decisions.
- 1.2. The Scheme of Delegation is the framework creating the authority to make a decision or discharge a function. Delegation also means that those to whom responsibility has been given are prepared to be accountable for the decisions they have been asked to make and the functions they discharge. Effective and transparent decision making also requires that those making a decision must be confident about the scope of their authority.
- 1.3. The aim of the Scheme of Delegation is to set out who has the authority to make decisions within the national / central team of the National Adoption Service for Wales. It is a companion document to the National Adoption Service in Wales Partnership Agreement and the Agreement for the Establishment of a Joint Committee for the National Adoption Service.
- 1.4. This Scheme of Delegation sets out who can carry out the functions. It does not explain how they are to be carried out. The NAS has adopted the procedures of the Host Council (Cardiff Council) which set out the rules for this. The Host Council is also the employer of NAS staff. As a result, NAS Officers must be familiar with the Host Council's:
 - Financial Procedure Rules (Part 4.6 of the Constitution)
 - Contract Standing Orders and any Procurement guidelines issued by the Host Council
 - Human Resources guidance and procedures
- 1.5. All powers within the Scheme of Delegation are to be exercised within approved budgets and all staffing and recruitment delegations take effect subject to approved HR guidelines.
- 1.6. At the commencement of this Agreement the full arrangements for Foster Wales are being developed but it is anticipated that its relationship to the Joint Committee will be the same as for NAS albeit that governance is managed through the Lead Heads of Children's Services (LHOCS) meeting and that delegated authority will operate in the same way. The Terms of Reference of the Lead Heads of Children's Services meeting are in Schedule 6 of this Joint Committee Agreement.

2. Arrangement of the Scheme of Delegation

- 2.1. . The Scheme of Delegation is arranged in three parts.
 - a) Scheme Overview
 - b) The Joint Committee and Combined Governance Board
 - c) The Director of Operations

3. The Joint Committee, Combined Governance Board and Regional Collaboratives

- 3.1. The complex nature of the arrangements has a number of key bodies either delivering the Adoption Services or setting overall strategy. They interact in a way that influences the approach to delegation.
- 3.2. The Joint Committee will, on behalf of the 22 Welsh Local Authorities, exercise their powers with reference to the provision of the collaborative arrangements for the National Adoption Service for Wales (NAS) and for Foster Wales (FW). It will be underpinned by a legal agreement (Joint Committee Agreement) and be comprised of Council Members. Its role will be to oversee the work of NAS and Foster Wales and specifically approve / receive the below:
 - The Annual Reports of NAS and of Foster Wales;
 - The annual programmes of work for the NAS and for Foster Wales;
 - The budget/s for the office of the Director and the national work of NAS and for Foster Wales; and
 - The agreement, and any changes required, for the Host Council support of the office of the Director to enable it to facilitate the work of NAS and FW.
- 3.3. For NAS (only) it will also oversee how the authorities work together to exercise their powers and comply with the National Assembly Directions (now Senedd Wales).
- 3.4. The Joint Committee has primary responsibility for the delegation framework as it may delegate a function to an officer.
- 3.5. The terms of reference for the Combined Governance Board are contained in schedule 2 of the Agreement for the Establishment of a Joint Committee for the National Adoption Services. The schedule indicates the Board must approve as prepared by the Director of Operations / central team the following:
 - An annual programme of work for the National Adoption Service.
 - A half year and full year progress report for the Welsh Local Government Association (WLGA – Full Council), the Minister for Health and Social Service and the Welsh Government.
 - The budget and financial management arrangements of services and the office of the Director of Operations.
- 3.6. The terms of reference also hold the following accountable for the delivery and performance of their services within the NAS arrangements:
 - Regional Collaboratives (and their staff),
 - the Director of Operations and central team,
 - the Voluntary Adoption Agencies and other services
- 3.7. In order to support the work of the Combined Governance Board the Director of Operations will prepare the items listed in section 3.3 using the support of the Host Council where appropriate.
- 3.8. As the lead executive of the NAS, the Director of Operations has delegated authority from the Joint Committee to manage the organisation. The Director of Operations is also responsible for delegating other decision-making responsibilities to officers within NAS.
- 3.9. The Joint Committee delegates to the Combined Governance Board or Director of Operations all matters which it does not reserve to itself for decision.

- 3.10. The Director of Operations shall provide regular reports to the Combined Governance Board and Joint Committee on the discharge of the Specified Functions.
- 3.11. The delegation of functions and responsibilities both from the Joint Committee and the Director of Operations requires those using delegated authority to carry out those functions in a way that will not prevent the effective discharge of any functions or bring the NAS into disrepute or in any other way have an adverse effect on the NAS.
- 3.12. The scheme of delegation can be removed by the Joint Committee if it takes a formal decision to do so. In these circumstances the Joint Committee would assume those responsibilities that it had previously delegated or delegate these responsibilities to the Combined Governance Board. The Director of Operations can also remove delegations they have granted to their team and in doing so would assume the previously delegated responsibilities or transfer these to another member of their team.
- 3.13. Each region is made up of a number of specified local authorities. These are regional collaboratives overseen by Regional Management Boards. For the NAS to work effectively Partnership Agreement states there should be robust links between RMBs, the Combined Governance Board and the central team (led by the Director of Operations). The RMBs are required to produce an annual report submitted to the Director of Operations by 31st May each year. Other aspects of regional working include the Regional Joint Committees, Regional Operation Groups and a lead authority for each region.
- 3.14 There is no legislation underpinning Foster Wales. Existing regional meetings link to the national Lead Heads of Children's Services meeting which in turn reports to the Joint Committee.

4. Principles of Delegation

- 4.1. The scheme of delegation has a number of principles that underpin the approach adopted so that the transfer of responsibility for a task or function from the Joint Committee, Board Meeting or Director of Operations does not change the overall accountability.
 - The Joint Committee, Combined Governance Board LHOC's meeting and the Director of Operations remain accountable for all their functions, even those they have delegated. In order to be assured that the responsibilities that they have delegated are being discharged properly they require information about the exercise of those functions. Appropriate management oversight must be exercised to ensure there is sharing of delegated decisions.
 - In order to make sound decisions, the authority to take decisions must be supported by appropriate skills and knowledge. Those exercising delegated decision-making powers must be made aware of the decisions that have been delegated to them, the limits of their authority and have access to relevant advice if appropriate.
 - A record of delegated decisions will be kept and shared with the Joint Committee and the Combined Governance Board. The frequency of the information to be received will be determined by the Joint Committee and Board but should not be less than quarterly. Where a decision has been formally delegated to the Director of Operations by the Joint Committee or the Combined Governance Board, the decision to delegate will be recorded in the Committee or Board minutes. The decision and its outcome will then be contained in a separate section within the Director of Operations' Quarterly Report to the following

Combined Governance Board. An equivalent process will be developed for Foster Wales

- If the post holder for a delegated decision is absent the line manager will be expected to make the decision. Should the decision be urgent, and a matter delegated to the Director of Operations the Chair of the Combined Governance Board will be able to make the decision in consultation with the Board and, in the case of the absence of the Director of Operations, the relevant staff reporting to the Director of Operations.
- Where a delegated decision is viewed by the postholder as requiring further discussion due to the sensitivity of the issue they should consider approaching the Director of Operations for advice. In the case of the Director of Operations this would involve the Chair of the Joint Committee or the Combined Governance Board as appropriate.

5. Variation, ownership and review of the scheme

- 5.1. The constitution of the Joint Committee includes authority to delegate a function to an officer (Schedule 1, paragraph 25). Variations to the Scheme of delegation will be approved by the Joint Committee and any deviation from it must be approved by the Joint Committee, with such deviations being reported to the next meeting.
- 5.2. For administrative purposes, the Director of Operations, on behalf of the Joint Committee, is the manager of the Scheme of Delegation and will keep the scheme under review in consultation with the Joint Committee Monitoring Officer who will be required to comment on the proposals. Any suggested amendments will be subject to consultation with the Combined Governance Board. Any proposed changes will be submitted to the Joint Committee unless authority to amend the scheme is delegated to the Combined Governance Board. If delegation occurs any changes to the Scheme of Delegation will be reported to the next Joint Committee.
- 5.3. However, the Scheme will be updated as often as is necessary to ensure it remains current, following review and consultation in accordance with paragraph 5.2.

Part Two

The Joint Committee, the Combined Governance Board, Regional Collaboratives, Lead Heads of Children's Services meeting and Director of Operations

a. The Joint Committee

1. The Agreement for the Establishment of a Joint Committee for the National Adoption Service indicates Welsh Councils have agreed to establish and participate in a joint committee to facilitate the delivery of the Specified and Agreed Functions with a view to their economical, efficient and effective discharge.
2. The Joint Committee is specifically responsible for:
 - a. The overall scheme of delegation.
 - b. establishing and delivering the NAS and Foster Wales strategic aims and objectives consistent with its overall strategic direction and within the agreed Welsh Government policy.
 - c. strategic direction and decisions as submitted by the Combined Governance Board and LHOC's meeting.
 - d. ensuring that the responsible minister is kept informed of any changes which are likely to impact on NAS strategic direction or the delivery of the

obligations set out in the Adoption and Children Act 2002 (Joint Adoption Arrangements) (Wales) Directions 2015.

b. The Combined Governance Board

3. The terms of reference of the Combined Governance Board (the Board) indicates the overall role is to provide strategic direction and decisions for submission to the Joint Committee to facilitate the delivery and improvement of adoption services on Wales through the National Adoption Service (NAS) arrangements.
4. The Board also holds the Regional Collaboratives and the Director of Operations and central team accountable for delivery and performance of their services within the NAS arrangements.
5. The Board is responsible for ensuring the Director of Operations has adequate resources to discharge the Specified Functions and deliver an effective NAS. In coming to a decision whether to recommend this to the Joint committee the Board will rely on the advice of the Director of Operations.

c. Regional Collaboratives

6. The Regional Collaboratives must provide an annual report to the Director of Operations by 31st May covering
 - a. The performance of the regional collaborative against the performance measures in the National Performance Management Framework
 - b. An analysis of the implementation of the annual work programme and plans to address any under-performance
 - c. Plans to develop the adoption service within the region in accordance with the national business priorities
 - d. Information regarding the resolution of complaints and determination of disputes at local and regional level and any impact on the provision of adoption services
7. The Scheme of Delegation recognises that the Director of Operations will need to act on behalf of the Combined Governance Board and the Joint Committee when working with the Regional Collaboratives.
8. The Scheme of Delegation recognises that the Director of Operations is not only a member of the Combined Governance Board but is also the principal professional advisor on delivery and improvement of adoption services in Wales through the National Adoption Service arrangements. This will include providing advice to the Joint Committee and Combined Governance Board on the Regional Collaborative arrangements including reporting on the position to the Board based on the reports that Regional Collaboratives must provide to the Director of Operations by 31st May of each year

d. The Director of Operations

7. The scheme of delegation will operate to enable the Director of Operations to carry out the following Specified and Agreed Functions:
 - a. Providing leadership to set the direction for NAS including strategic planning by agreeing priorities, targets and resourcing following engagement with partners and stakeholders as well as support to operational planning.
 - b. Reviewing progress including analysis of performance data and service information from the regions and VAA's.
 - c. Providing annual and mid-year reports each year for agreement by the Combined Governance Board, Joint Committee, and submission to

Welsh Ministers as well as to WLGA and ADSS-C where required;
and

- d. Providing specific functions nationally to support and enable NAS operations including those outlined in the table below.

MATTERS DELEGATED BY THE JOINT COMMITTEE TO THE DIRECTOR OF OPERATIONS. *(The delivery of these delegated functions will be overseen on a day-to-day basis by the Combined Governance Board for NAS and the Lead Heads of Services meeting for Foster Wales)*

Strategic Direction and Business Planning

The Director of Operations is responsible for:

- Overseeing the development of the annual programme of work and budget for the National Adoption Service (incl. Foster Wales). This will include a medium term (3 year) financial plan accompanied by the assumptions on which longer term planning is based
- A half year and full year progress report for the Welsh Ministers and the Welsh Government with required oversight of the Combined Governance Board and the Joint Committee.

Financial Management, Commissioning, Propriety and Value for Money

The Director of Operations is responsible for:

- Ensuring the NAS stays within its overall budget
- Ensuring the NAS operates within the financial regulations of the Host Council
- Signing agreements or other documents on behalf of the Joint Committee and/or the Combined Governance Board
- Securing appropriate resourcing through new/additional finance or reprofiling of existing as well as managing the central team allocation, grants and investment
- Ensuring the NAS complies with any requirements to publish information as required by legislation and the Welsh Government
- Approving the level of delegation for non-pay expenditure within the overall delegation scheme as approved by the Joint Committee and/or the Combined Governance Board
- Approving those posts as having the responsibility of Budget Holder
- Authorising contracts up to £1m, and in excess of £1m in conjunction with the Combined Governance Board
- Taking overall responsibility for the control of the NAS's fixed assets
- Ensures the Host Council's agreed systems of control are applied within the NAS to protect against fraud and losses including data losses
- Strategic Commissioning as necessary for the discharge of functions
- Ensuring all staff are aware that the NAS operates within the Host Council's:
 - Financial Regulations and procedures.
 - Contract Standing Orders and any Procurement guidelines issued by the Host; and
 - Human Resources guidance and procedures

Risk Management and Assurance

The Director of Operations is responsible for:

- Ensuring the risks to the Annual Plan are identified, assessed, managed and escalated where necessary in accordance with the Host Council's risk management policy
- Monitoring, controlling and assuring the Joint Committee and Combined Governance Board of the business and regulatory risks for which they are responsible

Information and Information Governance

The Director of Operations is responsible for:

- Understanding and addressing the risks to the information assets under their control or delegated to them by the Joint Committee and/or Combined Governance Board
- Providing assurance to the Host Council's SIRO on the security and use of information assets
- Ensuring data is managed in accordance with the requirements of the Data Protection Act 1998
- Approving the release of information about the provision of National Adoption Services
- Establishing and maintaining a website for the National Adoption Service for Wales
- Promotion of adoption, including PR and marketing and the provision of the 'face and voice' of adoption in Wales
- Management of the Adoption Register for Wales (under contract from the Welsh Government)
- Maintaining arrangements for service user engagement across Wales

Dispute Resolution

The Director of Operations is responsible for:

- Producing and implementing a plan to resolve any dispute that arises in relation to any aspect of the Agreement for the Establishment of a Joint Committee for the National Adoption Service

Regional Arrangements and Regional Collaboratives

- Advising the Joint Committee and/or the Combined Governance Board on the working arrangements for the Regional Collaboratives
- Leadership, matrix management oversight, advice and support to regions and VAA's
- Maintaining arrangements for national governance and allied sub/task & finish groups to engage stakeholders in carrying out the actions/work agreed by the Combined Governance Board

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	Cabinet
DYDDIAD:	4 Gorffennaf 2023
LLEOLIAD:	Siambr y Cyngor/Hybrid
TEITL:	Trefniadau Cydweithio Cenedlaethol ar gyfer gwasanaethau Mabwysiadu a Maethu Cymru (awdurdod lleol).
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Rhoi adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach a gynhaliwyd ar 24 Mai 2023

CEFNDIR:

Ystyriodd Aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach adroddiad ar drefniadau Cydweithio Cenedlaethol ar gyfer gwasanaethau Mabwysiadu a Maethu Cymru (awdurdod lleol).

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol wedi bodoli ers 2014 ac mae wedi galluogi newid a gwelliant sylweddol mewn gwasanaethau mabwysiadu ledled Cymru. Roedd pob cyngor bryd hynny wedi cytuno ar ei strwythur a'i lywodraethiant drwy drefniadau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol; arweiniodd adolygiad yn 2018 at gynigion i symleiddio llywodraethiant a gwella atebolrwydd. Mae rhai o'r rhain e.e. creu Bwrdd Llywodraethu Cyfunol (sy'n dod â'r Grŵp Cyngori a'r Bwrdd Llywodraethu sy'n ofynnol gan y ddeddfwriaeth ynghyd) a Chytundeb Partneriaeth newydd i ddisodli'r model swyddogaethol gwreiddiol eisoes wedi'u rhoi ar waith.

Mae sefydlu Maethu Cymru yn rhoi'r cyfle i uno'r trefniadau ar gyfer mabwysiadu a maethu yn un gyfarwyddiaeth yn weithredol a'r llywodraethiant ar gyfer y ddau weithgaredd i'w uno.

Yn dilyn trafodaeth, ystyriodd yr Aelodau'r argymhellion canlynol:

ARGYMHELLION:

Ceisio cytundeb bod Ceredigion yn llofnodi Cytundeb y Cyd-bwyllgor ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru.

Bod y papur hwn yn mynd drwy'r prosesau llywodraethu llawn i'w gymeradwyo'n llawn.

RHESWM DROS YR ARGYMHELLION:

Bydd cytuno ar y cynigion hyn a llofnodi Cytundeb y Cyd-bwyllgor yn rhoi cydweithrediad Cyngor Sir Ceredigion yn y trefniadau cydweithio hyn ar sail ffurfiol yn ogystal ag egluro rolau a chyfrifoldebau ar gyfer cynnal a chyflawni swyddogaethau cenedlaethol sy'n cefnogi ac yn galluogi awdurdodau lleol i gyflawni eu cyfrifoldebau mabwysiadu a maethu.

Cytunodd yr Aelodau i argymhell bod y Cabinet yn:

1. Cymeradwyo Cytundeb y Cyd-bwyllgor ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a Maethu Cymru.

Y Cynghorydd Caryl Roberts
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach

CYNGOR SIR CEREDIGION**Adroddiad i'r: Cabinet****Dyddiad y Cyfarfod: 4^{ydd} o Orffennaf 2023****Teitl: Adroddiad ar waith ac effaith Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru (PACC)****Pwrpas yr adroddiad: Cytuno ar y Memorandwm o Ddealltwriaeth ar gyfer 2023 - 2026****Er: Penderfyniad****Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Y Cyngorydd Wyn Thomas, Aelod Cabinet ar gyfer Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau****Cefndir:**

- Ffurfiwyd Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru (PACC) sef partneriaeth addysg rhwng Awdurdodau Lleol Powys a Cheredigion ym mis Medi 2021. Fe'i seilir ar Femorandwm o Ddealltwriaeth (Atodiad A) sy'n nodi'r meysydd ac amodau bydd y ddwy sir yn cyd-weithio arnynt, megis:
 - Cefnogaeth ar gyfer diwygio'r cwricwlwm / datblygu'r Cwricwlwm i Gymru
 - Llwybrau Arweinyddiaeth
 - Cymorth i Athrawon Newydd Gymhwyso ac athrawon gyrfa gynnar
 - Datblygiad proffesiynol Cynorthwywyr Dysgu
 - Lleihau effaith difreintedd gwledig, sicrhau ecwiti ar gyfer pob dysgwr a gwella lles
- Mae'r Memorandwm o Ddealltwriaeth yn amlinellu'n glir amodau a telerau'r cydweithio rhwng Awdurdodau Lleol Ceredigion a Phowys am y cyfnod 2023 – 2026 er mwyn sicrhau atebolrwydd democrataidd. Mae'r Memorandwm o Ddealltwriaeth yn gosod allan yr egwyddorion canlynol o:
 - gydweithio a chydweithredu
 - sicrhau atebolrwydd
 - cyfathrebu'n agored
 - ofynion statudol ac arfer orau
 - gweithredu'n amserol
- Yn flynyddol cyflwynir Cynllun Busnes i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo (Atodiad B). Yn dilyn hyn, ceir adolygiad blynyddol cadarn a thrylwyr gyda'r Gweinidog Addysg ac uwch-swyddogion o Lywodraeth Cymru. Mae Arolygwyr Estyn hefyd yn monitro cynnydd y cynllun busnes a gwaith y bartneriaeth yn rheolaidd.

- Blaenoriaethau 2022 – 2023 PACC:
 - Sicrhau bod ysgolion yn hyderus wrth roi'r Cwricwlwm i Gymru ar waith o Fedi 2022 ymlaen, a pharhau i ganolbwyntio ar wella'r dysgu ac addysgu
 - Cefnogi a datblygu gweithwyr addysg proffesiynol rhagorol
 - Datblygu a rhoi strategaeth degwch ar waith, a chefnogi lles ac anghenion emosiynol disgyblion ac ymarferwyr
 - Sicrhau bod trefniadau cefnogi a gwella ysgolion yn glir, ac arwain ysgolion i barhau i ddatblygu fel sefydliadau dysgu sy'n dysgu sy'n gweithredu'r trefniadau diwygiedig ar gyfer gwelliannau, gwerthuso ac atebolrwydd
 - Sicrhau trefniadau mewnlol effeithlon, a chyfathrebu ac ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid.
- Mae'r ddau Awdurdod Lleol yn cynnal eu gwasanaethau gwella ysgolion eu hunain, fodd bynnag, trwy gydweithio ar y pum maes a amlinellir uchod, mae'n ychwanegu gwerth am arian sylweddol, ehangder a dyfnder y gefnogaeth i wasanaethau addysg ac ysgolion Ceredigion a Phowys. Er enghraifft, trwy rannu'r baich ar y fforymau cenedlaethol, rhannu adnoddau a chyd-gynllunio. Mae yna hefyd feysydd gwaith penodol i Geredigion a Phowys, megis y gefnogaeth bwrpasol i athrawon ar ddechrau eu gyrfa ac effaith amddifadedd gwledig sy'n flaenoriaethau allweddol i'r bartneriaeth.
- Mae cefnogaeth bwrpasol a chyfleoedd dysgu proffesiynol yn cael ei frocera drwy'r Ymgynghorwyr Cefnogi Ysgolion, gyda blaenoriaethau'r ysgol unigol yn cael eu rhannu gyda swyddogion i lywio eu cynllun cefnogi. Yn 2022 - 2023, roedd 66 ysgol ar draws PACC wedi nodi'r Cwricwlwm i Gymru fel blaenoriaeth ysgol gyfan a 37 blaenoriaeth ar asesiad a dilyniant. Ar gyfer yr ysgolion hyn, darparwyd cefnogaeth bwrpasol i ganiatáu sgysiau unigol ar gynllunio cwricwlwm ysgol gyfan a chynlluniau dilyniant ac asesu pwrpasol. Ym mis Medi 2022 bu i holl ysgolion cynradd / cyfnodau a chwe ysgol uwchradd, pob oed ac arbennig (un yng Ngheredigion a phump ym Mhowys) fabwysiadu'r Cwricwlwm i Gymru. Yn unol â'r gofynion gorfodol, gyda chymorth a chanllawiau gan PACC, mae pob un o'r ysgolion hyn wedi datblygu gweledigaeth ysgol bwrpasol. Mewn llawer o ysgolion PACC, datblygwyd y weledigaeth ar y cyd â rhanddeiliaid allweddol i ymgorffori cyfleoedd gwerthfawr i ddysgwyr archwilio nodweddion hanesyddol, diwylliannol, a chymdeithasol eu cynefin a Chymru yn llwyddiannus. Yn yr ysgolion mwyaf effeithiol, mae gweledigaeth yr ysgol hefyd wedi llwyddo i ymgorffori cyfleoedd i ddysgu am amrywiaeth y gymdeithas yng Nghymru a'r byd ehangach. Er enghraifft, ym mis Mai 2022, bu i Estyn arolygu ysgol Penglais a holi iddynt baratoi astudiaeth achos ar ei gwaith yn gweithredu'r Cwricwlwm i Gymru wrth iddynt nodi bod *'dylunio'r cwricwlwm wedi'i seilio ar ymchwil ac wedi'i gysylltu'n fuddiol â datblygu addysgu'*. Yn Ysgol Uwchradd Aberteifi bu i arolygiad mis Mawrth 2022 adrodd *'mae gwaith ar ddylunio'r cwricwlwm, ynghyd â ffocws ar wella addysgu, wedi arwain at weledigaeth gref a chllir ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru'*. Ac yn Ysgol y Dderi, bu i arolygiad mis Mawrth 2023 adrodd *"mae'r ysgol wedi ymateb yn greadigol ac yn flaengar i ofynion y Cwricwlwm i Gymru"*.
- Darperir cefnogaeth gyffredinol a phwrpasol i ymarferwyr PACC (waeth beth fo'u cam yn eu gyrfa) i wella eu hymarfer a datblygu fel arweinwyr y dyfodol. Er

Tudalen 143

enghraifft, cefnogaeth, arweiniad a rhwydweithio ar gyfer penaethiaid newydd a phenaethiaid dros dro yn eu rolau yn arwain a rheoli ysgol fel agweddau o iechyd a diogelwch, cynnal a chadw safle'r ysgol, cyllid ac adnoddau dynol; neu gymorth i athrawon gyrfa cynnar ym mlynnyddoedd 2 i 5 o'u gyrfaoedd addysgu drwy'r cynllun peilot mae PACC yn rhedeg.

- Gwelir effaith gadarnhaol gwaith y bartneriaeth hefyd ar ymarferwyr a datblygiad arweinwyr Ceredigion a Phowys. Er enghraifft, bu i 14 o arweinwyr llwyddo yn eu cymhwyster CPCP i benaethiaid yn 2023 (1 o Geredigion a 13 o Bowys). Mae 21 o ymarferwyr eraill o PACC wedi llwyddo i gwblhau'r rhaglen datblygu i arweinwyr canol yn llwyddiannus, 12 y rhaglen datblygu i uwch arweinwyr ac 8 y rhaglen i ddatblygu darpar benaethiaid, sy'n eu galluogi i gyfrannu'n gadarnhaol at welliant a darpariaeth eu hysgolion.
- Yn 2022 – 2023 bu i holl ysgolion PACC cael mynediad at adnoddau a chefnogaeth RADY, sy'n canolbwyntio ar godi cyrhaeddiad pobl ifanc difreintiedig. Mae dull haenog o gefnogi, sy'n cyd-fynd ag anghenion ysgol, blaenoriaethau ysgolion ac argymhellion yr awdurdodau lleol. Yn 2022 – 2023 cafwyd cam 1 o gyflwyniad RADY ar draws PACC:

		Ceredigion	Powys
RADY ysgol – y lefel uchaf o gefnogaeth	↓	2	2
RADY – cadw mewn cysylltiad		1	-
RADY – hyfforddiant a chymell o bell		4	4
RADY – cefnogaeth wedi ei recordio		10	22 (2 grwp)
Adnoddau RADY – y lefel isaf o gefnogaeth	Lefel isaf o gefnogaeth	26	20

Mae llawer o ysgolion sy'n ymgysylltu â RADY ysgol, cadw mewn cysylltiad â'r hyfforddiant a chymell o bell yn ystyried pob agwedd o'r rhaglen yn ofalus ac yn dechrau gwireddu 'llawn botensial' eu dysgwyr difreintiedig. Mae gwaith cychwynnol llwyddiannus yn ymwneud â chynrychiolaeth gyfrannol dysgwyr difreintiedig a chael 'llyn aur' yn llifo drwy holl gynlluniau datblygu a pholisïau academaidd a bugeiliol ysgol er mwyn sicrhau bod y lefel addas o her a chymorth ar gael i'r dysgwyr a bod pob aelod o staff yn berchen ar yr ethos RADY. Nodwyd gwaith ysgolion i wella tegwch yn y ddarpariaeth ac i leihau effaith tldi ac amddifadedd ar ddysgwyr o fewn adroddiadau arolygu Estyn diweddar. Er enghraifft, cofnodwyd gan Estyn yn dilyn ei arolygiad o Ysgol Uwchradd Aberteifi ym mis Mawrth 2022 *'Mae arweinwyr ar bob lefel wedi darparu arweinyddiaeth gadarn ar hyrwyddo blaenoriaethau cenedlaethol a lleol. Ar ôl y cyfnodau clo,*

mae arweinwyr wedi canolbwyntio'n gryf ar wella'r ddarpariaeth ar gyfer datblygu medrau llythrennedd a rhifedd disgyblion. Yn ychwanegol, maent wedi blaenoriaethu cymorth ar gyfer disgyblion bregus i leihau effaith tloedi ar gyrhaeddiad addysgol. Ceir darpariaeth gynhwysfawr i sicrhau bod y disgyblion hyn yn yr ysgol ac yn barod i ddysgu'.

- Yn dilyn cydweithio agos rhwng swyddogion Ceredigion a Phowys ac yn unol â blaenoriaethau cenedlaethol a lleol, mae'r pum blaenoriaeth ganlynol wedi'u nodi yn y cynllun busnes (Atodiad B) ar gyfer y flwyddyn ariannol 2023– 2024:
 - Cefnogi holl ysgolion PACC i ddatblygu dulliau dysgu ac addysgu effeithiol er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn gwneud y cynnydd disgwylidig.
 - Cefnogi holl ysgolion PACC i sicrhau bod dylunio a gweithrediad y cwricwlwm o ansawdd uchel, gan adeiladu arferion addysgeg, dilyniant ac asesu effeithiol gyda ffocws penodol ar fedrau llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol.
 - Datblygu cefnogaeth bellach i ysgolion i sefydlu ymagwedd ysgol gyfan wrth gefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr a sicrhau ecwiti o ran profiadau er mwyn lleihau effaith tloedi ac amddifadedd ar gynnydd dysgwyr.
 - Cefnogi ymarferwyr PACC i ddilyn llwybrau arweinyddiaeth a datblygiad cenedlaethol a lleol fel bod arferion pob ymarferydd PACC yn gryf ac effeithiol gan ddylanwadu'n gadarnhaol ar les a chynnydd dysgwyr.
 - Datblygu ymhellach drefniadau cyfathrebu, ymgysylltu â rhanddeiliaid a llywodraethu cryf PACC.
- Bydd swyddogion yn monitro'r cynnydd yn erbyn y blaenoriaethau uchod pob chwarter yng nghyd â sesiynau adrodd tymhorol i Brif Weithredwyr ac Aelodau Etholedig Ceredigion a Phowys.

	Oes Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam	Asesiad Effaith	
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Crynodeb: Hirdymor: Cydweithio: Cynnwys: Atal: Integreiddio:		Nac oes, nid oes newid i'r cytundeb cydweithio rhwng y ddwy sir.
Argymhelliad / Argymhellion:			Cytuno ar y Memorandwm o Ddealltwriaeth ar gyfer 2023 – 2026 (Atodiad A).
Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:			I sicrhau cyd-weithio cadarn yn y meysydd penodol a amlinellwyd yn y Memorandwm o Ddealltwriaeth rhwng Awdurdodau Lleol Powys a Cheredigion am y cyfnod 2023 – 2026.
Trosolwg a Chraffu:			Do ar Ddydd Iau yr 8 ^{fed} o Fehefin a nodwyd cynnwys yr adroddiad

Tudalen 145

Fframwaith Polisi:	Strategaeth Gorfforaethol 2022 – 2027
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	Darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a galluogi pobl o bob oed i ddysgu
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	<ul style="list-style-type: none">• Ariennir gwaith cydweithiol Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru o Grant Consortia Rhanbarthol (RCG) blynyddol gan Lywodraeth Cymru. Derbynnir y grant yn unigol gan y ddau Awdurdod Lleol er mwyn ariannu'r gwaith cydweithredol i gyflawni'r telerau ac amodau o:<ul style="list-style-type: none">○ Galluogi pob dysgwr, yn arbennig y rhai o gefndiroedd difreintiedig i wneud cynnydd ar hyd eu llwybr dysgu eu hunain a chodi eu dyheadau i gyflawni eu llawn botensial, sy'n gysylltiedig ag ystod o ddulliau asesu i ddeall a chefnogi'r cynnydd hwn.○ Cyd-lunio cwricwlwm sy'n hyrwyddo ystod eang o wybodaeth, medrau a phrofiadau (gan gynnwys profiadau cymdeithasol a rhyngweithio) gyda dealltwriaeth glir o'r hyn sy'n bwysig - mae cymwysterau yn rhan allweddol o hyn.○ Sicrhau bod amgylchedd yr ysgol yn cefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr.○ Cefnogi dealltwriaeth ymarferwyr o'r hyn sy'n gweithio wrth ddylunio'r cwricwlwm drwy fuddsoddi yn sgiliau ymholiad ac addysgeg yr holl staff.○ Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol ar gyfer yr holl ymarferwyr mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliadau sy'n dysgu.○ Ymgorffori myfyrio, hunan-werthuso a gwelliant o fewn ysgolion a phwysigrwydd arweinyddiaeth dda mewn ysgolion fel sail ar gyfer hynny.○ Bod yn ganolog i'w cymunedau – meithrin gwell perthynas rhwng ysgolion a theuluoedd, cymunedau a chyflogwyr, i gefnogi a hyrwyddo cyflawniad addysgol a chyflogaeth ardderchog, y camau nesaf mewn addysg a hyfforddiant.○ Gwranddo ar blant a phobl ifanc wrth iddynt ymgysylltu â'u dysgu a'u cefnogi i gyflawni eu dyheadau.• Trwy weithio ar y cyd, mae'n rhoi mynediad uniongyrchol i gyllid grant Consortia Rhanbarthol (RCG) Llywodraeth Cymru ac felly yn ychwanegu capasiti gwerthfawr i wasanaethau addysg Ceredigion a Phowys.

Tudalen 146

Goblygiadau cyfreithiol:	Mae swyddogion o Awdurdodau Lleol Ceredigion a Phowys wedi adolygu'r Memorandwm o Ddealltwriaeth (atodiad A)
Goblygiadau staffio:	Ddim yn berthnasol
Goblygiadau eiddo / asedau:	Ddim yn berthnasol
Risg(iau):	Dim
Pwerau Statudol:	Polisiau addysg
Papurau Cefndir:	Dim
Atodiadau:	Atodiad A: MWEF MoU 2023 - 2026 Atodiad B: PACC – Gwerthusiad 22-23 a Cynllun Busnes Lefel Uchel 23-24
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Elen James – Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Dysgu Gydol Oes a Clive Williams - Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Ysgolion
Swyddog Adrodd:	Anwen Orrells - Arweinydd Strategol Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru a Mary Davies - Rheolwr Corfforaethol: Gwella Ysgolion
Dyddiad:	14.06.2023
Acronymau:	<ul style="list-style-type: none">• PACC: Partneriaid Addysg canolbarth Cymru (MWEF: Mid Wales Education Partners)• RCG: Regional Consortia Grant• CPCP: Cymhwyster proffesiynol Cenedlaethol ar gyfer Prifathrawiaeth• RADY: Codi cyrhaeddiad pobl ifanc difreintiedig / Raising the Attainment of Disadvantaged Youngsters'

Cytundeb Lefel Gwasanaeth | Memorandum of Understanding
Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru | Mid Wales Education Partners
01/04/2023 – 31/03/2026

This Agreement is dated _____

BETWEEN

- (1) **POWYS COUNTY COUNCIL** of County Hall, Llandrindod Wells, LD1 5LG (“**Powys**”)
and
- (2) **CYNGOR SIR CEREDIGION COUNTY COUNCIL** whose principal address is Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron SA46 0PA (“**Ceredigion**”)
(together referred to as "**the Councils**" and individually as a "**Council**")

BACKGROUND

Both Ceredigion and Powys wish to work collaboratively on school improvement priorities to ensure benefits for all schools within the administrative areas of Ceredigion and Powys. The Mid Wales Education Partners collaboration aligns with other collaborations also on the same Mid Wales footprint.

COMMENCEMENT AND DURATION

This Agreement shall commence on 1st April 2023 for an initial period of three years up until 31st March 2026, unless the Councils mutually agree in writing to extend the Agreement for a further period.

If either party wish to terminate this agreement, this should be confirmed in writing with at least twelve months’ notice.

WORKING ARRANGEMENTS

This Agreement is entered into by the Councils on a basis of co-operation and good faith.

Principles of Collaboration between Ceredigion and Powys on elements of school support:

The parties agree to adopt the following principles:

- (a) collaborate and co-operate to ensure that activities are delivered and actions taken as required

Cytundeb Lefel Gwasanaeth | Memorandum of Understanding
Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru | Mid Wales Education Partners
01/04/2023 – 31/03/2026

- (b) be accountable - take on, manage and account to each other for performance of the respective roles and responsibilities
- (c) be open - communicate openly about major concerns, issues or opportunities
- (d) behave in a positive, proactive manner
- (e) adhere to statutory requirements and best practice - comply with applicable laws and standards including applicable procurement rules, data protection and freedom of information legislation; and
- (f) act in a timely manner - recognise and respond accordingly to requests for support.

The Parties agree:

- a) That Powys will appoint a Strategic Lead for the Mid Wales Education Partners collaboration who will be responsible for working with officers from both Councils to develop and submit an annual business plan to Welsh Government. Both Councils will be part of the recruitment process.
- b) That a suitable member of staff from either Ceredigion or Powys shall represent the Councils in cross regional and national meetings and as set out in Annexe A. The representation at these cross regional and national meetings can be amended at any time by agreement in writing of the Councils and Annex A amended in accordance with such agreement. This work will be co-ordinated and managed by the Mid Wales Education Partners collaboration Strategic Lead under the leadership of Powys' Director of Education and Children and Ceredigion's Chief Education Officer.
- c) Staff from either Ceredigion or Powys will only engage with the schools in the other Council's area with the consent of the Head of School Improvement in Ceredigion and Head of Education in Powys and with appropriate DBS checks conducted by the employer.
- d) Delivery of professional learning across both Ceredigion and Powys may be co-designed and co-delivered with the consent of the Head of School Improvement in Ceredigion and Service Manager Leads in Powys.
- e) All staff used by the collaboration will be employed either by Powys or Ceredigion. The line management and performance management of staff will be the responsibility of the employing Council. If a Council provides services to the other Council, it shall ensure that it provides staff tasked with the role who are appropriately and suitably qualified and have suitable skills, knowledge and experience in the specified aspect of work. If any matters of concern arise the Chief Education Officer receiving the service should raise the matter directly with the Mid Wales Education Partners Strategic Lead and Chief Education Officer providing the service.

Cytundeb Lefel Gwasanaeth | Memorandum of Understanding
Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru | Mid Wales Education Partners
01/04/2023 – 31/03/2026

The parties undertake to:

- a) supply to the other party information and assistance reasonably requested by the other party relating to the collaboration as is necessary to enable that other party to perform its own obligations in relation to the collaboration in respect of:
 - i. Providing leadership programmes
 - ii. Providing induction support for Newly Qualified Teachers
 - iii. Providing professional learning for Teaching Assistants
 - iv. Dealing with deprivation and rural poverty/challenges
 - v. Providing support for the Curriculum for Wales
 - vi. Providing Mid Wales Education Partners collaboration representation and attendance at national fora and meetings
 - vii. Arranging for senior officers from Powys and Ceredigion to meet fortnightly to further develop future joint working.

- b) facilitate regular discussions between appropriate members of their respective personnel in relation to the collaboration, including in relation to:
 - i. performance and issues of concern in relation to the collaboration and staff
 - ii. any additional resource requirements; and
 - iii. such other matters as may be agreed between the parties from time to time.

- c) provide all reasonable assistance and cooperation as reasonably requested by the other parties to maintain the operation of this Agreement.

- d) to inform each other as soon as reasonably practicable of any other significant matter that may arise during the term of this Agreement, including any significant matter that may arise in relation to a member of staff.

- e) hold termly meetings between the Chief Education Officers/ Directors of both Councils and the portfolio Cabinet members of both Councils.

- f) facilitate such Scrutiny as may be required by the appropriate Scrutiny Committees of both Councils, including joint scrutiny if appropriate.

- g) collaborate to prepare and present an annual report to Powys and Ceredigion Scrutiny Committees.

Equalities, Information, Environmental Information Regulations and Welsh Language requirements **Freedom of**

The parties shall not unlawfully discriminate within the meaning and scope of any law, enactment, order, or regulation relating to discrimination whether in race, gender, religion, disability, sexual orientation or otherwise.

The parties acknowledge that each is subject to the requirements of the Freedom of Information Act 2000 (as amended) and the Environmental Information Regulations 2004 (as amended) and shall assist and co-operate with each another to enable each other to comply with these information disclosure requirements, where necessary.

The parties' conduct and communications in relation to this Agreement shall comply with the Welsh Language (Wales) Measure 2011.

FINANCIAL ARRANGEMENTS

- (a) Each Council will receive and manage their individual funding allocations from Welsh Government. If the funding from Welsh Government ceases or decreases significantly, then these arrangements will need to be revised.
- (b) The parties agree to equally fund the following roles and associated costs and invoice the relevant party quarterly in arrears.
 - a) MWEF Strategic Lead (Powys based)
 - b) MWEF Deprivation and Rural Challenges Co-ordinator (Ceredigion based)
- (c) Payment terms: payment is due within 14 days.
- (d) Apart for the roles identified in point b above, the parties shall each bear their own costs and expenses incurred in complying with their obligations under this Agreement.
- (e) Where regional invoices are raised i.e. for national projects, these will be split equally between both parties.
- (f) If one partner receives funding on behalf of the Mid Wales Education Partners collaboration, this will be transferred promptly within 14 days.
- (g) The transactions relating to this arrangement will be reflected separately in each of the Councils annual accounts.

Confidentiality

In this clause the following expressions shall have the following meanings:

“**Confidential Information**” means any information, data or material of any nature which:

- a) has been designated as confidential by a party in writing; or
- b) the release of which is likely to prejudice the commercial interests of a party or
- c) that ought to be considered as confidential (however it is conveyed or on whatever media it is stored) including information which relates to, business, affairs, properties, assets, trading practices, services, developments, trade secrets, intellectual property rights, know-how, personnel, customers and suppliers of either of the parties, all personal data and sensitive personal data within the meaning of the Data Protection Act 2018, subject to the provisions as set out in the clause dealing with confidentiality and the clause in relation to freedom of information.

“**Information**” has the meaning given under Section 84 of the Freedom of Information Act 2000, as amended.

- a) Each party agrees to keep confidential all documents relating to or received from the other party under this Agreement that are labelled as confidential and shall not use such Confidential Information except for the purpose of exercising or performing its rights and obligations under this Agreement in relation to the collaboration or disclose such Confidential Information in whole or in part to any third party, except as expressly permitted by this clause.
- b) Where any party receives a request to disclose Information that another party has designated as confidential, the receiving party shall consult with the disclosing party before deciding whether the Information is subject to disclosure.
- c) The provisions of clauses a) and b) of this clause shall not apply to any Confidential Information received by any party from another party:
 - i. which is or becomes public knowledge (otherwise than by breach of this clause); which was in the possession of the party, without restriction as to its disclosure, before receiving it from the disclosing party
 - ii. which is received from a third party who lawfully acquired it and who is under no obligation restricting its disclosure
 - iii. which the parties agree in writing is not confidential or may be disclosed
 - iv. which must be disclosed pursuant to a statutory, legal or parliamentary obligation placed upon the disclosing party making the disclosure, including any requirements for disclosure under the Freedom of Information Act 2000 or the Environmental Information Regulations 2004.

DISPUTE RESOLUTION

If any party has any issues, concerns or complaints about the collaboration, or any matter in this Agreement, that party shall notify the party in writing to which the issue, concern, complaint or matter has been directed and the parties shall attempt in good faith to resolve any such issue, concern, complaint or matter. Where possible, dispute resolution shall be managed by the Mid Wales Education Partners collaboration Strategic Lead in the first instance and / or relevant service lead for each party involved in the collaboration.

If the issue cannot be resolved within a reasonable period of time, the matter shall be escalated in writing to the respective Chief Executives Officers to resolve the dispute between them.

If the Chief Executives Officers fail to resolve the dispute within a reasonable period of time of the dispute having been referred to them, the parties shall give consideration to alternative dispute resolution options.

Atodiad A / Annexe A

Representing the Mid Wales Education Partners at Regional and National meetings and fora:

<p>Cyn y Cyfarfod:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rhannu manylion cyswllt cynrychiolwyr Ceredigion a Phowys â'r trefnydd Mae angen anfon gwahoddiadau i gyfarfodydd gan gynnwys agendâu a phapurau at gynrychiolwyr o Geredigion a Phowys Mae angen sgwrs cyn y cyfarfod rhwng cynrychiolwyr o Geredigion a Phowys i sicrhau bod safbwyntiau a gofynion pob awdurdod yn cael cynrychiolaeth lawn yn ystod trafodaethau'r cyfarfod 	<p>Before the Meeting:</p> <ul style="list-style-type: none"> Contact details of Ceredigion and Powys representatives shared with meeting organiser Invitation to meeting including any agendas and papers to be sent to representatives from both Ceredigion and Powys Pre-meeting to take place between Ceredigion and Powys representatives to ensure full representation of each authority's perspective and requirements during discussion in the meeting
<p>Yn Ystod y Cyfarfod:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dim ond un cynrychiolydd o Geredigion a Phowys i fynychu'r cyfarfod. Os na all y cynrychiolydd y cytunwyd arno/arni ddod, bydd cynrychiolydd o'r awdurdod arall yn cymryd ei le/ei lle dros dro Rhaid cofnodi nodiadau a champau gweithredu gan ddefnyddio profform a nodyn briffio Partneriaid Canolbarth Cymru Bydd y cynrychiolwyr sy'n dod i'r cyfarfod yn rhannu pwyntiau perthnasol a godwyd mewn trafodaethau cyn y cyfarfod i sicrhau bod safbwynt pob awdurdod yn cael ei gynrychioli'n llawn 	<p>During the Meeting:</p> <ul style="list-style-type: none"> Only one representative from Ceredigion or Powys will attend the meeting. If the agreed representative is unable to attend, the representative from the other authority will stand in as a temporary replacement. Notes and actions to be recorded using the Mid Wales Education Partners briefing note pro forma. The representative attending the meeting will share any relevant points raised in pre-meeting discussions to ensure each authority's perspective is fully represented.
<p>Wedi'r cyfarfod:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dylid anfon unrhyw gofnodion neu gamau gweithredu ffurfiol y cytunwyd arnynt yn y cyfarfod at gynrychiolwyr Ceredigion a Phowys Dylid rhannu nodiadau briffio a luniwyd gan y cynrychiolydd o Bowys neu Geredigion o fewn 24 awr o'r cyfarfod Gellid trefnu cyfarfod dilynol (pan fo galw) rhwng cynrychiolwyr o Geredigion a Phowys i drafod cynnwys y nodyn briffio a nodi camau gweithredu priodol ar gyfer pob awdurdod lleol 	<p>After the Meeting:</p> <ul style="list-style-type: none"> Any formal minutes or actions agreed in the meeting by the chair should be sent to both Ceredigion and Powys representatives Briefing notes produced by the Ceredigion or Powys representative should be shared within 24 hours of the meeting A follow up meeting may be arranged (when necessary) between Ceredigion and Powys representatives to discuss the content of the briefing note and identify appropriate actions for each local authority.

Local leads and representation at cross regional and national meetings and for a have been agreed as the following for the 2022/23 and 2023/24 academic years:

National and Cross-Regional Teams / Groups/Meetings	Powys lead	Ceredigion lead	To represent Mid Wales Education Partners
MD Meetings	Lynette Lovell Anwen Orrells	Clive Williams Anwen Orrells	Anwen Orrells – MWEPE Strategic Lead
WG Consortia / Partnerships PL Leads Meeting	Sally Llewellyn Chris Davies	Aled Rumble Elen Davies Rhianydd James	Chris Davies Sally Llewellyn / Aled Rumble
WG Consortia / Partnerships Curriculum Leads Meeting	Sally Llewellyn Chris Davies	Aled Rumble	Sally Llewellyn Chris Davies
WG CAMAU Project: CAMAU ar gyfer Y Dyfodol & CAMAU I'R Dyfodol	Chris Davies	Elen Davies	Chris Davies Elen Davies
WG National Professional Enquiry Project	Sally Llewellyn	Alwyn Ward	Alwyn Ward
WG Schools as Learning Organisations (SLOs) Ysgolion Sy'n Dysgu	Sally Llewellyn	Aled Rumble	Aled Rumble Sally Llewellyn
WG National Strategy for Educational Research and Enquiry (EREIS)	Sally Llewellyn	Alwyn Ward / Gareth Evans	Alwyn Ward
WG Talk Pedagogy	Sally Llewellyn	Gareth Lanagan	Sally Llewellyn
WG Digital Professional Learning Journey	Rob Walters	Kay Morris	Kay Morris
Cross-Regional Digital Leads Team	Rob Walters	Kay Morris	Rob Walters Kay Morris
Cross-Regional Post-16 Team	Chris James	Gareth Hughes	Gareth Hughes
Cross-Regional National Evaluation and Improvement Resource Team	Eurig Towns	Clive Williams	Eurig Towns

Cross-Regional Induction Team	Sarah Perdue	Alwyn Ward	Alwyn Ward Sarah Perdue
Cross-Regional Leadership Team	Sarah Perdue	Dafydd Iolo Davies	Sarah Perdue Dafydd Iolo Davies
Cross-Regional TALP Team	Sarah Perdue	Alwyn Ward	Alwyn Ward Sarah Perdue
Cross-Regional Well-Being Team	Mary Strong Andrew Farrell	Laurie Hughes Gillian Evans	Laurie Hughes Mary Strong
Cross-Regional Coaching and Mentoring Team	Sarah Perdue	Dafydd Iolo Davies	Sarah Perdue Dafydd Iolo Davies
Cross-Regional Reading and Oracy	Delyth Jones	Menna Beaufort Jones Menna Sweeny	Menna Beaufort Jones Delyth Jones
Cross-Regional Vulnerable and Disadvantaged Group	Mary Strong Andrew Farrell	Gareth Lewis	Gareth Lewis
Cross-Regional Rural Deprivation Grant	Mary Strong Sarah Quibell	Gareth Lewis	Gareth Lewis
Qualifications Wales	Sally Llewellyn	Gareth Lanagan	Gareth Lanagan Sally Llewellyn
Foundation Learning	Sharon Hughes	Vanessa Bowen	Vanessa Bowen
Cross-Regional Welsh History / BAME Group	Mary Strong		Mary Strong
Cross-Regional Creative Learning Group	Lynsey McCrohon		Lynsey McCrohon
Cross-Regional: Arweinwyr Strategol Y Gymraeg	Bethan Price	Menna Beaufort Jones	Menna Beaufort Jones Bethan Price
Cross-Regional: Cydlynwyr Y Gymraeg	Bethan Price	Menna Beaufort Jones	Menna Beaufort Jones Bethan Price
Cross-Regional PDG Group	Mary Strong Sarah Quibell	Gareth Lewis	Gareth Lewis
Cross-Regional Citizenship and Politics Group	Fiona Thomas		Fiona Thomas

Cytundeb Lefel Gwasanaeth | Memorandum of Understanding
Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru | Mid Wales Education Partners
01/04/2023 – 31/03/2026

CSAGRE Cymru / NAPfRE	Fiona Thomas	Mary Davies	Mary Davies
WG UNCRC / UNCRPD Professional Learning	Chris Davies		Chris Davies
British Sign Language	Heidi Lorenz	Sian Williams	Heidi Lorenz
Cross-Regional MAT Group	Fiona Thomas	Gareth Lanagan	Gareth Lanagan
Cross-Regional Communications Group (PinchPoint)	Chris Davies		Chris Davies
Governance (Evaluation Toolkit)	Anwen Orrells		Anwen Orrells
WG RSE Catch up	Chris Davies		Chris Davies
WG Re-designing accountability / impact measures	Anwen Orrells	Gareth Lanagan Gwion Dafydd	Gwion Dafydd Anwen Orrells / Gareth Lanagan

**Cytundeb Lefel Gwasanaeth | Memorandum of Understanding
Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru | Mid Wales Education Partners
01/04/2023 – 31/03/2026**

Mae pob Awdurdod Lleol yn rhoi eu caniatâd ysgrifenedig penodol i weithredu ar ran y llall fel a gytunwyd uchod.

Each Local Authority gives their express written consent to act on behalf of the other as outlined above.

Cyngor Sir Powys / Powys County Council

.....

(Argraffu Enw / Print Name)

(Llofnod / Signature)

(Swydd / Position)

Cyngor Sir Ceredigion / Ceredigion County Council

.....

(Argraffu Enw / Print Name)

(Llofnod / Signature)

(Swydd / Position)

**PARTNERIAID ADDYSG
CANOLBARTH CYMRU**

**MID WALES EDUCATION
PARTNERS**

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

**Partneriaid Addysg
Canolbarth Cymru**

**Mid Wales
Education Partners**

**Cynllun busnes | Business plan
2023 – 2026**

(gan gynnwys | including annual plan for
2023 – 2024)

This document is also available in English.

CYNNWYS

Cyflwyniad	3
Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru mewn Cyd destun	5
Strwythur a Llywodraethant PACC	8
Gwerthusiad 2022 – 2023	10
Gwerthusiad o 22/23: Blaenoriaeth 1	11
Gwerthusiad o 22/23: Blaenoriaeth 2	17
Gwerthusiad o 22/23: Blaenoriaeth 3	22
Gwerthusiad o 22/23: Blaenoriaeth 4	25
Gwerthusiad o 22/23: Blaenoriaeth 5	28
Trefniadau darpariaeth	29
Blaenoriaethau 3 mlynedd: 2023 - 2026	31
Blaenoriaethau PACC: 2023 – 2026	34
Blaenoriaethau PACC yn 2023 – 2024	35
Trosolwg o Flaenoriaethau 2023 - 2024	35
Cynllun Cyflawni 2023 – 2024	36
Blaenoriaeth 1 Priority 1	38
Blaenoriaeth 2 Priority 2	41
Blaenoriaeth 3 Priority 3	44
Blaenoriaeth 4 Priority 4	46
Blaenoriaeth 5 Priority 5	48
Cyllid RCG PACC - 2023 – 2024	50

CYFLWYNIAD

Ffurfiwyd Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru (PACC) ym mis Medi 2021 wrth i Adran Addysg Cyngor Sir Ceredigion a Phowys ddod at ei gilydd i gydweithio ar rai agweddau i gefnogi a ddiwallu anghenion ysgolion, dysgwyr ac ymarferwyr ar draws Canolbarth Cymru. Mae'r Memorandwm o Ddealltwriaeth yn cadarnhau gwaith y Bartneriaeth ar meysydd o gyd-weithio:

1. Datblygiad y Cwricwlwm
2. Datblygiad Proffesiynol ac Ymholiad
3. Ecwiti ac amddifadedd gwledig
4. Llwybrau arweinyddiaeth
5. Cefnogaeth i athrawon newydd gymhwyso / sefydlu ac athrawon gyrfa cynnar
6. Llwybrau datblygiad Cynorthwywyr Addysg

Ein gweledigaeth a'n gwerthoedd:

Fel Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru byddwn yn darparu ysgolion â gwasanaeth gwella rhagorol a chwbl integredig. Bydd ein gwaith o safon rhagorol a bydd yn sicrhau arloesedd a thrylwyredd wrth ddarparu gwasanaethau gwella cynaliadwy. Byddwn yn:

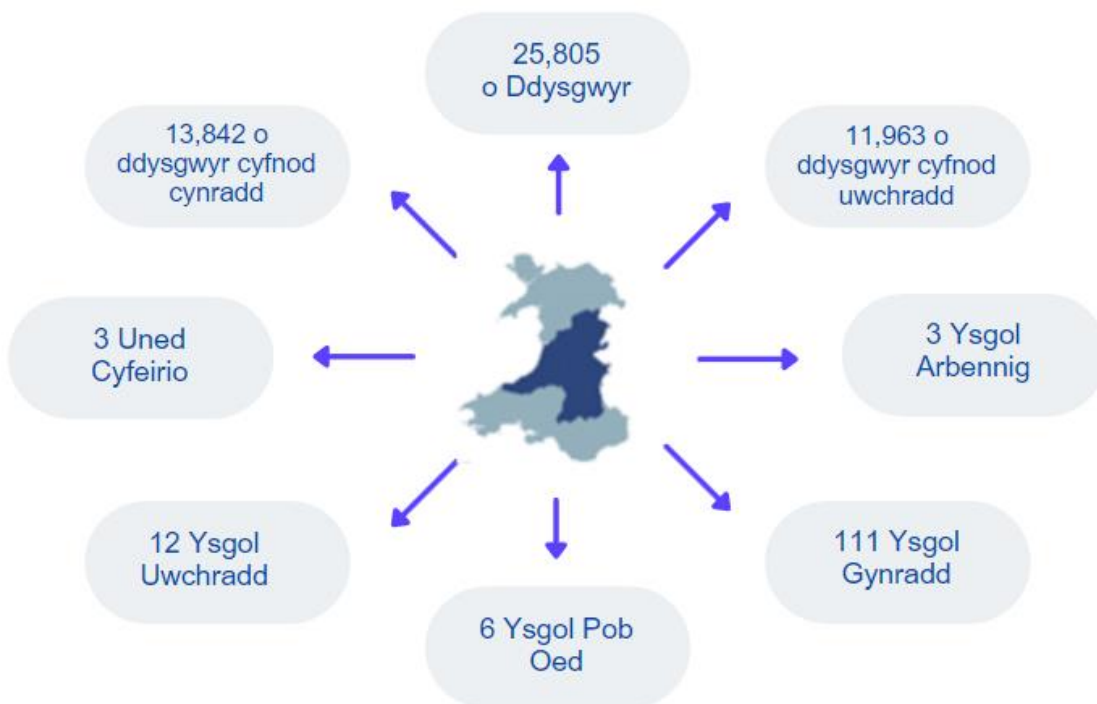
- Cefnogol a chydweithredol yn ein hymagwedd
- Creadigol, hyblyg a gonest yn ein ffyrdd o weithio
- Effeithiol ac effeithlon fel partneriaeth

Ein nodau:

Wrth ystyried gwaith PACC yn cefnogi ysgolion Canolbarth Cymru i gyflawni 'Cenhadaeth ein cenedl: Safonau a dyheadau uchel i bawb' a chydabod yr angen i leihau'r amrywiaeth rhwng ysgolion ac ardaloedd daearyddol, bydd PACC yn gweithio'n agos gyda'r Awdurdodau Lleol a'u timau Gwella Ysgolion i gyflawni'r nodau canlynol:

- cefnogi arweinwyr a'u datblygiad proffesiynol a datblygu amrywiaeth eang o arweinwyr effeithiol yn y dyfodol i ddiwallu anghenion Canolbarth Cymru
- cefnogi athrawon a chynorthwyrwyr addysgu gyda chynnig dysgu proffesiynol cynhwysfawr, pwrpasol, safonol ac effeithiol, sy'n hygyrch i aelodau staff, ac yn cyd-fynd â'u meysydd blaenoriaeth lleol
- cefnogi ysgolion wrth iddynt adfer yn dilyn y pandemig i gael effaith gadarnhaol ar lesiant staff a disgyblion
- cefnogi ysgolion i ddatblygu cynnig cwricwlwm sy'n sicrhau cynnydd, a'r pedwar diben sy'n greiddiol i hynny
- cefnogi ysgolion i wella ansawdd y dysgu a'r addysgu'n barhaus i gael effaith gadarnhaol ar gyfleoedd bywyd disgyblion
- sicrhau cefnogaeth, her ac ymyrraeth drylwyr o ansawdd uchel i ysgolion
- datblygu rhwydweithiau cefnogi pwrpasol ac effeithiol rhwng ysgolion a hwyluso system hunan-wella
- darparu cymorth pwrpasol i ysgolion yn unol â meysydd blaenoriaeth Datblygu Ysgolion
- datblygu cyd-ddealltwriaeth o amddifadedd gwledig a thegwch i sicrhau bod pob disgybl yn cael cyfleoedd i lwyddo, beth bynnag fo'i heriau cymdeithasol
- sicrhau bod Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru'n gweithio'n effeithlon ac yn ymdrechu i sicrhau gwerth am arian; a
- gweithio'n effeithiol ag amrywiaeth eang o bartneriaid priodol i ddarparu gwasanaeth sy'n ymateb i anghenion ein hysgolion, blaenoriaethau Llywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol, ac sy'n cyd-fynd yn strategol â 'Tyfu Canolbarth Cymru' a Bwrdd y Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Rhanbarthol.

PARTNERIAID ADDYSG CANOLBARTH CYMRU MEWN CYD DESTUN

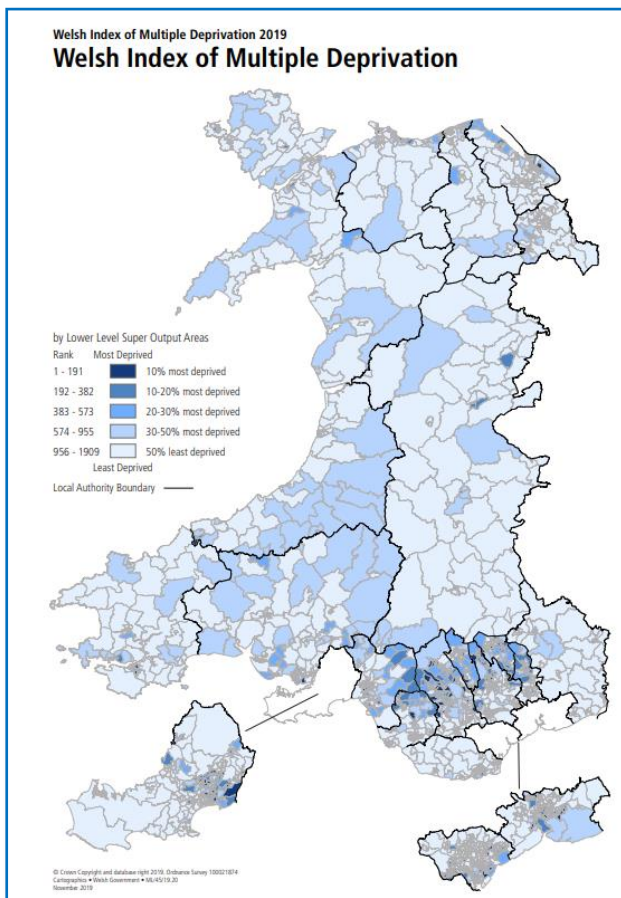

	Partneriaid Addysg Canol Cymru	Awdurdod Lleol Ceredigion	Awdurdod Lleol Powys
			
Ysgolion (Medi 2022)			
Cynradd	111	36	75
Pob oed	6	3	3
Uwchradd	12	4	8
Arbennig	3	0	3
Unedau Cyfeirio	3	1	2
Cyfanswm ar draws PACC	135	44	91
Dysgwyr (Ffynhonnell CYBLD 2022)			
Cyfnod Cynradd	13,842	4,847	8,995
Cyfnod Uwchradd	11,963	4,348	7,615
Cyfanswm dysgwyr PACC – Oedran Ysgol statudol	25,805	9,195	16,610

	Partneriaid Addysg Canol Cymru 	Awdurdod Lleol Ceredigion 	Awdurdod Lleol Powys
Dysgwyr (Ffynhonnell CYBLD 2022)			
Nifer PyDd	3,948	1,363	2,585
% PYDd	18.0	17.8	18.1
Nifer ADY - Cynradd	2,752	943	1,809
% ADY – Cynradd	23.2	23.2	23.3
Nifer ADY – Uwchradd	2,178	572	1,606
% ADY – Uwchradd	21.6	15.9	24.8
Nifer Saesneg fel Iaith Ychwanegol (SfIY)	135	44	91
% SfIY	0.6	0.6	0.6
Nifer yn dysgu'r Gymraeg fel iaith gyntaf	7,825	5,457	2,368
% yn dysgu'r Gymraeg fel iaith gyntaf	35.7	71.3	16.6
Staff (Ffynhonnell Staff ysgol (CYBLD) (llyw.cymru))			
Nifer o athrawon	1,730	620	1,110
Athrawon – Cyfwerth ag amser llawn	1,515	550	965
Nifer o staff cymorth	1,705	590	1,115
Staff cymorth – Cyfwerth ag amser llawn	1,385	515	870

Gweithgaredd economaidd (Blwyddyn yn gorffen 30 ^{ain} o Fedi 2022) Economic inactivity rates (including students) by Welsh local area and year (gov.wales)			
% o'r gweithlu (oedran 16 – 64) Sydd yn economaidd weithgar	Cymru: 24.1% Canolbarth Cymru: 22.0%	24.8%	20.2%

Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (2019) Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (llyw.cymru)			
Pob 4 i 5 mlynedd, mae Llywodraeth Cymru yn mesur amddifadedd cymharol ar gyfer ardaloedd bach yng Nghymru, sef y Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC). Fe'i gyhoeddwyd diwethaf yn 2019. Mae MALIC yn gosod yr holl ardaloedd bach yng Nghymru mewn safleoedd rhwng 1 (mwyaf difreintiedig) a 1,909 (lleiaf difreintiedig).			
Nifer yr ardaloedd o fewn y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru		1/46	1/79
Nifer yr ardaloedd o fewn y 20% mwyaf difreintiedig yng Nghymru		2/46	5/79

STRWYTHUR A LLYWODRAETHANT PACC

Mae Partneriaeth Addysg Canolbarth Cymru yn cael ei lywodraethu gan Femorandwm o Ddealltwriaeth a gytunwyd gan y ddau Awdurdod Lleol am y cyfnod 2023 – 2026, ac sy'n amlinellu rolau, cyfrifoldebau, atebolrwydd a dulliau llywodraethu y bartneriaeth.

Mae Cynllun Busnes 2023 – 2024 PACC yn cyfateb i Gynlluniau Busnes unigol Awdurdodau Lleol Powys a Cheredigion. Mae hyn yn sicrhau bod y blaenoriaethau a rennir yn gweddu gyda'i gilydd.

Mae Ceredigion a Phowys yn cynnal eu tîm craidd o staff gwella ysgolion eu hunain, megis Ymgynghorwyr Gwella / Cefnogi Ysgolion, arweinwyr pwnc, swyddogion gweinyddol a chyllid. Fe'i ariannir o gyllideb graidd yr Awdurdod Addysg Lleol. Mae pob grant, felly, yn ychwanegu capasiti i dargedu gweithgareddau maes blaenoriaeth penodol.

Cyfeiriad Strategol L1 (cyfarfodydd tymhorol) Prif Weithredwyr Prif Swyddogion Addysg Arweinydd Strategol PACC		<ul style="list-style-type: none"> • Cynllun Busnes Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru (PACC) • Cynllun Busnes Awdurdod Lleol a Bwrdd dal i gyfrif • Cyfarfodydd Aelodau Etholedig tymhorol • Grŵp cyfeirio penaethiaid tymhorol • Adroddiad blynyddol i bwyllgor craffu Ceredigion a Phowys 				Grŵp Cyfeirio Penaethiaid (cyfarfodydd tymhorol)
Cyfeiriad Strategol L2 (cyfarfodydd tymhorol) Prif Swyddogion Addysg Arweinydd Strategol PACC						
Grŵp Gweithredol (cyfarfodydd misol) Arweinydd Strategol PACC Rheolwyr Gwasanaeth Arweinwyr Gwella ysgolion						
Datblygiad y Cwricwlwm	Dysgu Proffesiynol ac Ymholiad	Ecwiti ac amddifadedd gwledig	Llwybrau arweinyddiaeth	Cefnogaeth ANG a Gyrrfa Cynnar	Llwybrau datblygiad cynorthwyr addysg	
Sally Llewellyn	Sally Llewellyn	Gareth Lewis	Sarah Perdue	Alwyn Ward	Alwyn Ward	
Aled Rumble	Chris Davies	Laurie Hughes	Dafydd Iolo Davies	Sarah Perdue	Sarah Perdue	
Chris Davies	Aled Rumble	Mary Strong				
Elen Davies	Elen Davies	Andy Farrell				
	Rhianydd James					
	Menna Jones					
	Kay Morris					
	Rob Walters					
	Gareth Lanagan					
Rhwydweithiau MDaPh Traws ranbarthol a PACC (cyfarfodydd tymhorol)						
Celfyddydau Mynegiannol	Iechyd a Lles	Y Dyniaethau	Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu	Mathemateg a Rhifedd	Gwyddoniaeth a Thechnoleg	
Lynsey McCrohon	Laurie Hughes	Aled Rumble	Laura Evans	Liz Evans	Anthony Bebb	
Elen Davies	Mary Strong	Fiona Thomas	Menna Beaufort Jones	Rhian Arch Rees	Kay Morris	
Nia Vaughan	Andy Farrell	Eurig Towns	Rhianydd James	Liws Harries	Rob Walters	
Claire Bradford	Gareth Lewis	Bethan James	Sarah Perdue	Gwyn Williams	David Quick	
Ross Bennett	Chris Davies	Bethan Jones	Bethan Price	Rachel Jones	Kay Hughes	
Claire Pritchard	Hannah Davies	Leah Acreman	Delyth Jones	Lowri Morgan	Sarah Cuthbertson	
	Nicole Jenkins		Wendi Terry / Lorna Tuffin	Adrienne Davies	Faye Brodrick	
			Ashley Bennett			
			Keri Bosley			
Cynrychiolaeth ar holl gyfarfodydd traws ranbarthol gyda systemau cyfathrebu clir yn ôl i swyddogion PACC a'r Awdurdodau Lleol						

GWERTHUSIAD 2022 – 2023

Un o brif amcanion Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru yw i sicrhau bod ein gwaith yn cael effaith gadarnhaol ar les, arferion a chynnydd ein hysgolion, ymarferwyr a dysgwyr. Adlewyrchwyd hyn, yng nghyd ar blaenoriaethau cenedlaethol a lleol, yn y pum maes blaenoriaeth ar gyfer 2022 – 2023, er mwyn cefnogi ysgolion Canolbarth Cymru i adfer yn dilyn effaith y pandemig ac i gofleidio'r broses o ddiwygio'r cwricwlwm yn llwyddiannus. Roedd hyn yn cynnwys cryfhau'r gwaith o fewn clystyrau ac o ysgol i ysgol i gefnogi gwelliant parhaus yn ansawdd yr addysgu a'r dysgu a dylunio'r cwricwlwm ar gyfer y continwmm 3 – 16.

Blaenoriaethau 2022 – 2023:

1. Sicrhau bod ysgolion yn hyderus wrth roi'r Cwricwlwm i Gymru ar waith o Fedi 2022 ymlaen, a pharhau i ganolbwyntio ar wella'r dysgu ac addysgu
2. Cefnogi a datblygu gweithwyr addysg proffesiynol rhagorol
3. Datblygu a rhoi strategaeth degwch ar waith, a chefnogi lles ac anghenion emosiynol disgyblion ac ymarferwyr
4. Sicrhau bod trefniadau cynorthwyo a gwella ysgolion yn glir, ac arwain ysgolion i barhau i ddatblygu fel sefydliadau dysgu sy'n rhoi'r trefniadau gwella, gwerthuso ac atebolrwydd diwygiedig ar waith
5. Sicrhau trefniadau mewnol effeithlon, a chyfathrebu ac ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid.

GWERTHUSIAD O 22/23: BLAENORIAETH 1

Sicrhau bod ysgolion yn hyderus wrth roi Cwricwlwm i Gymru ar waith o Fedi 2022 ymlaen, a pharhau i ganolbwyntio ar wella'r dysgu ac addysgu.

Mae bron pob ysgol ar draws PACC yn parhau i ymgysylltu'n gadarnhaol â rhaglen ddiwygio'r cwricwlwm i Gymru.

Ar gyfer yr ysgolion cynradd a'r ysgolion uwchradd, arbennig a lleoliadau hynny a fabwysiadwyd y cwricwlwm newydd o fis Medi 2022, mae bron pob un wedi cyhoeddi eu gweledigaeth a'u crynodeb o'r cwricwlwm. Mae'r rhan fwyaf o ysgolion yn parhau i ymgysylltu'n dda gyda'r cymorth cyffredinol sydd ar gael ar lefel cenedlaethol, rhanbarthol a / neu lleol yng nghyd â'r cymorth pwrpasol. Mae llawer yn cydnabod pwysigrwydd amser cynllunio ar gyfer cyfleoedd dysgu proffesiynol rheolaidd i staff barhau i ddatblygu dealltwriaeth ddyfnach o fframwaith y Cwricwlwm i Gymru. Mae llawer o ysgolion yn adrodd bod staff yn datblygu mwy o hyder a gwybodaeth am y cydrannau o fewn y fframwaith, gyda mwyafrif yr ymarferwyr yn cydweithio gyda'u cyfoedion i ddylunio a chynllunio eu cynnig i'r cwricwlwm.

Mae gweddill yr ysgolion uwchradd, arbennig a lleoliadau yn parhau i baratoi'n dda ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru o fis Medi 2023. Mae bron pob un o'r ysgolion hyn yn ymgysylltu'n pwrpasol â'r cynnig cyffredinol and phwrpasol ar draws y bartneriaeth ac yn defnyddio disgwyliadau'r system o fewn 'Cwricwlwm i Gymru: y daith i 2022' i gefnogi eu cynllunio strategol.

Mae'r rhan fwyaf o ysgolion yn adolygu'r weledigaeth, gwerthoedd a'r ymddygiadau yn eu lleoliadau unigryw ac wedi ymgysylltu'n dda â staff i ddatblygu hyn ar draws eu hysgol a'u clwstr. Mae gan lawer o arweinwyr ysgol ddealltwriaeth gadarn o fframwaith y cwricwlwm a'r ymagweddau dylunio ac maent wedi nodi ystod o gyfleoedd dysgu proffesiynol i staff barhau i ddatblygu dealltwriaeth glir a rennir o addysgeg effeithiol, egwyddorion o ddilyniant ac asesu ffurfiannol a chrynodol.

Ar draws Partneriaeth Addysg Canolbarth Cymru, mae gan pob ysgol, ymarferydd a swyddogion y gwasanaethau ysgol mynediad i'r cynnig dysgu proffesiynol ac adnoddau cenedlaethol, rhanbarthol PACC ac Awdurdodau Lleol trwy Hwb. Ceir mynediad i'r cynnig dysgu proffesiynol naill ai yn fyw dros Teams, wyneb yn wyneb neu'n asynronig wedi ei recordio ar ôl y digwyddiad trwy wefan Consortia Addysg Cymru neu trwy SharePoint y ddau Awdurdod Lleol at Hwb.

Bu i'r cynnig dysgu proffesiynol rhanbarthol ac Awdurdodau Lleol cael ei rannu gydag ysgolion ymhell cyn y flwyddyn academaidd newydd er mwyn rhoi amser i ysgolion ymgorffori'r cynnig yn eu calendrau ysgol. Atgoffir ysgolion hefyd o'r cynnig dysgu proffesiynol drwy eu safleoedd SharePoint lleol a'r cylchlythyr Cwricwlwm i Gymru tymhorol. Lle mae ysgolion wedi llwyddo i ganfod yr amser a'r gofod ar gyfer dysgu proffesiynol, mae gan arweinwyr gynlluniau effeithiol ar waith ac yn gwneud defnydd da o'r grant dysgu proffesiynol. Fodd bynnag, cydnabyddir bod angen cymorth

ychwanegol ar ambell ysgol i alluogi arweinyddiaeth gref fel bod dysgu proffesiynol wedi'i gynllunio'n dda ac yn cymryd i ystyriaeth blaenoriaethau'r ysgol gyfan a'r Meysydd Dysgu.

Ar draws Canolbarth Cymru, mae swyddogion yn cymryd rôl weithgar a phwysig ar lefel genedlaethol drwy gyd-adeiladu a chymryd rhan lawn o fewn y rhaglenni cenedlaethol ar 'Cwricwlwm a dylunio asesu' a 'Dilyniant'. Anogir pob ysgol i fynychu'r digwyddiadau dysgu proffesiynol cenedlaethol, gyda chyfranogiad ysgolion Ceredigion a Phowys wedi'u hamlinellu yn y tabl isod. Dangosir ffigyrau ymgysylltu o'r cyfleoedd dysgu proffesiynol cenedlaethol bod ychydig o ysgolion PACC yn mynd ati i ymgysylltu gyda'r cynnig dysgu proffesiynol cenedlaethol. Mae ymgysylltu â'r cynnig cenedlaethol yn parhau'n flaenoriaeth ar gyfer 2023 – 2024.

Ffigurau ymgysylltu ar gyfer digwyddiadau dysgu proffesiynol cenedlaethol byw (efallai na fydd yn cynnwys ymgysylltu ag adnoddau asynronig) https://drive.google.com/file/d/1U4YJwM-G-y1z2FUCM9x9JYRmtgaNv49K/view				
Dyddiad yr hyfforddiant	Hyfforddiant	Cyfanswm nifer o ysgolion PACC a mynychwyd	Math o ysgol	Rôl o fewn yr ysgol (Er sylw: Bu i rai ysgolion cael mwy nag un yn mynychu)
20.09.2022	Trosolwg o asesu a chynnydd o fewn Cwricwlwm i Gymru	23	Cynradd - 21 Uwchradd - 0 Pob Oed - 2 Arbennig - 0 UG - 0	Athro – 3 Rheolwr canol - 1 Arweinyddiaeth – 5 Pennaeth – 14
04.10.2022	Datblygu gweledigaeth a rennir: Adolygu rhywfaint o'r theori sylfaenol, gydag enghreifftiau ysgolion a chyfleoedd i drafod dulliau	8	Cynradd - 7 Uwchradd - 0 Pob Oed - 1 Arbennig - 0 UG - 0	Athro – 0 Rheolwr canol - 0 Arweinyddiaeth – 4 Pennaeth – 4
07.12.2022	Cynllunio ar gyfer cynnydd ac asesu	8	Cynradd - 8 Uwchradd - 0 Pob Oed - 0 Arbennig - 0 UG - 0	Athro – 6 Rheolwr canol - 0 Arweinyddiaeth – 8 Pennaeth – 3
26.01.2023	Cynllunio gwahanol fodelau cwricwlwm: Enghreifftiau ymarferol o sut y mae ysgolion wedi mynd ati i ddatblygu modelau cwricwlwm a chyfleoedd i drafod dulliau	4	Cynradd - 3 Uwchradd - 0 Pob Oed - 0 Arbennig - 1 UG - 0	Athro – 0 Rheolwr canol - 0 Arweinyddiaeth – 4 Pennaeth – 0

08.02.2023	Cynllunio ar gyfer cydlyniad cwricwlaidd: Datblygu cynllunio ar gyfer cynnydd gydag enghreifftiau ymarferol i ysgolion	2	Cynradd - 2 Uwchradd - 0 Pob Oed - 0 Arbennig - 0 UG - 0	Athro – 1 Rheolwr canol - 0 Arweinyddiaeth – 1 Pennaeth – 0
07.03.2023	Rhwydwaith MDaPh Cenedlaethol Iechyd a Lles ac Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu	20	Cynradd - 9 Uwchradd - 2 Pob Oed - 1 Arbennig - 1 UG – 0 Swyddog - 7	Athro – 3 Rheolwr canol - 4 Arweinyddiaeth – 2 Pennaeth – 3
08.03.2023	Rhwydwaith MDaPh Cenedlaethol Y Dyniaethau a Mathemateg a Rhifedd	12	Cynradd - 4 Uwchradd - 1 Pob Oed - 2 Arbennig - 0 UG – 0 Swyddog - 4	Athro – 2 Rheolwr canol - 2 Arweinyddiaeth – 4 Pennaeth – 0
09.03.2023	Rhwydwaith MDaPh Cenedlaethol Gwyddoniaeth a Thechnoleg ac Y Celfyddydau Mynegiannol	12	Cynradd - 8 Uwchradd - 01 Pob Oed - 1 Arbennig - 0 UG – 0 Swyddog - 2	Athro – 5 Rheolwr canol - 3 Arweinyddiaeth – 1 Pennaeth – 1

Ar lefel ranbarthol a lleol, mae ymgysylltiad ysgolion ac ymarferwyr yn gryfach gydag ysgolion yn cael y cynnig o gyfuniad o hyfforddiant cyffredinol a phwrpasol i'w cefnogi i gwireddu'r cwricwlwm newydd ac egwyddorion addysgol cryf. Er enghraifft, yn haf 2022, mynychodd 155 o ymarferwyr PACC y gweminar Asesu a Dilyniant a lansiad llwyddiannus y wefan asesu a gynhaliwyd ar gyfer pob ysgol ac ymarferydd. Yn defnyddio'r model gwerthusol Kirkpatrick, dangosodd yr adborth cychwynnol o'r gweminar hwn bod 97.6% o'r ymarferwyr yn cytuno bod y cyfle dysgu proffesiynol yn gwella eu gwybodaeth am y pwnc a sgoriwyd 4.07/5 am y potensial i gael effaith gadarnhaol ar ymarfer. Yn y gwerthusiad dilynol, nododd adborth yr ymarferwyr o ran effaith y dysgu ar ganlyniadau dysgwyr bod y dysgu proffesiynol a dderbyniwyd ar asesu a dilyniant wedi arwain at newid i'w gweithdrefnau asesu o ran canolbwyntio ar asesu ffurfiannol a chynnydd dysgwyr.

I gefnogi dulliau addysgu a dysgu ymhellach, sefydlwyd rhwydweithiau tymhorol ar gyfer pob un o'r chwe MDaPh. Mae dros 600 o ymarferwyr unigol o ysgolion PACC wedi cofrestru gyda'r rhwydweithiau ar lein gyda nod y rhwydweithiau i ganiatáu ymarferwyr o bob rhan o'r Canolbarth i ddod at ei gilydd i rannu arfer effeithiol ac adnoddau. Mae'r ymgysylltiad gyda'r rhwydweithiau MDaPh PACC yn gwella fel yr amlinellir yn y tabl trosodd, ac mae'n parhau'n flaenoriaeth ar gyfer 2023 – 2024. Mae adborth gan ymarferwyr yn nodi bod y rhwydweithiau MDaPh yn profi'n werthfawr i alluogi cydweithio, trafod arferion a rhannu arferion effeithiol. Mae'r holl sesiynau yn cael eu recordio ac adnoddau yn cael eu rhannu yn ardal y tîm ar Hwb. Mae gan bob

rhwydwaith sianeli unigol ar gyfer cydweithio cynradd, uwchradd, pontio a chyfrwng Cymraeg.

Rhwydwaith MDaPh						
	Celfyddydau Mynegiannol	Iechyd a Lles	Y Dyniaethau	Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu	Mathemateg a Rhifedd	Gwyddoniaeth a Thechnoleg
Nifer o ysgolion PACC wedi cofrestru gyda'r rhwydwaith	64	75	67	72	66	71
Haf 2022	27	18	14	18	19	15
	Cynradd - 17 Uwchradd - 6 Pob oed- 2 Arbennig - 1 UG - 1	Cynradd - 13 Uwchradd - 3 Pob oed- 1 Arbennig - 0 UG - 1	Cynradd - 8 Uwchradd - 2 Pob oed- 2 Arbennig - 1 UG - 1	Cynradd - 13 Uwchradd - 2 Pob oed- 2 Arbennig - 0 UG - 1	Cynradd - 14 Uwchradd - 3 Pob oed- 1 Arbennig - 0 UG - 1	Cynradd - 10 Uwchradd - 5 Pob oed- 0 Arbennig - 0 UG - 0
Hydref 2022	13	28	23	27	26	23
	Cynradd - 9 Uwchradd - 2 Pob oed- 1 Arbennig - 1 UG - 0	Cynradd - 20 Uwchradd - 3 Pob oed- 4 Arbennig - 1 UG - 0	Cynradd - 15 Uwchradd - 4 Pob oed- 3 Arbennig - 1 UG - 0	Cynradd - 18 Uwchradd - 5 Pob oed- 3 Arbennig - 1 UG - 0	Cynradd - 20 Uwchradd - 4 Pob oed- 1 Arbennig - 1 UG - 0	Cynradd - 15 Uwchradd - 6 Pob oed- 1 Arbennig - 1 UG - 0
Gwanwyn 2023	15	20	16	16	18	19
	Cynradd - 11 Uwchradd - 2 Pob oed- 0 Arbennig - 2 UG - 0	Cynradd - 16 Uwchradd - 2 Pob oed- 1 Arbennig - 1 UG - 0	Cynradd - 7 Uwchradd - 6 Pob oed- 2 Arbennig - 1 UG - 0	Cynradd - 11 Uwchradd - 4 Pob oed- 0 Arbennig - 1 UG - 0	Cynradd - 13 Uwchradd - 3 Pob oed- 2 Arbennig - 0 UG - 0	Cynradd - 13 Uwchradd - 6 Pob oed- 0 Arbennig - 0 UG - 0

Lle mae ymgysylltu â'r cynnig dysgu proffesiynol yn gryf, naill ai fel rhan o'r sesiynau byw neu asynronig, ceir tystiolaeth o adroddiadau ysgol diweddar gan Estyn ac adroddiadau Gwella Ysgolion yr Awdurdodau Lleol fod yr ysgolion hynny yn gwneud cynnydd gwerthfawr wrth gynllunio a gweithredu'r Cwricwlwm i Gymru. Yn ysgol Calon Cymru, nodwyd hyn gan yr arolygiaeth gan ddweud "*Caiff pob aelod o staff gyfleoedd buddiol i gymryd rhan mewn ystod eang o weithgorau sy'n eu galluogi i rannu a datblygu eu harferion ystafell ddosbarth a datblygu eu medrau arwain. Mae hyn yn dechrau cael effaith gadarnhaol ar ychydig o feysydd gwaith yr ysgol*" (Estyn, Hydref 2022). Fodd bynnag, mae'n rhy gynnar i werthuso'n llawn effaith y rhwydweithiau ar ddarpariaeth a chynnydd dysgwyr ar draws ysgolion Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru.

Mae cefnogaeth pwrpasol a chyfleoedd dysgu proffesiynol yn cael ei frocera drwy'r Ymgynghorwyr Gwella / Cefnogi Ysgolion, gyda'r blaenoriaethau ysgol unigol yn cael eu rhannu gyda swyddogion i lywio eu cynllun cefnogi. Yn 2022 – 2023 roedd 66 ysgol ar draws PACC wedi gosod y Cwricwlwm i Gymru fel blaenoriaeth ysgol gyfan a 37 asesiad a dilyniant. Ar gyfer yr ysgolion hyn, darparwyd cefnogaeth bwrpasol i

ganiatáu sgysiau unigol a gwneud cynnydd o ran cynllunio cwricwlwm, dilyniant ac asesu ysgol a chlwstwr cyfan.

Ym mis Medi 2022, ar draws PACC, fe fabwysiadodd yr holl ysgolion / cyfnodau cynradd a chwech ysgol / cyfnod uwchradd, pob oed ac arbennig (un yng Ngheredigion a phump ym Mhowys) y Cwricwlwm i Gymru. Yn unol â'r gofynion gorfodol, gyda chymorth a chanllawiau gan PACC, mae pob un o'r ysgolion sydd wedi mabwysiadu'r cwricwlwm wedi datblygu gweledigaeth ysgol bwrpasol. Mewn llawer o ysgolion PACC, datblygwyd y weledigaeth ar y cyd â rhanddeiliaid allweddol er mwyn ymgorffori'r cyfleodd gwerthfawr i ddysgwyr archwilio nodweddion hanesyddol, diwylliannol a chymdeithasol eu cynefin a Chymru yn llwyddiannus. Yn yr ysgolion mwyaf effeithiol, mae gweledigaeth yr ysgol hefyd wedi llwyddo i ymgorffori cyfleodd i ddysgu am amrywiaeth y gymdeithas yng Nghymru a'r byd ehangach. Er enghraifft, nodir gweledigaeth ysgolion fel Trefonnen ac Ysgol Penglais am eu cynwysoldeb gyda'i gweledigaethau wedi cael eu rhannu'n genedlaethol ac yn lleol ar draws y bartneriaeth, a'u hadroddiadau Estyn diweddar yn datgan, "*Mae'r paratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd yn drylwyr a chynhwysol ac yn ystyried gweledigaeth a gwerthoedd yr ysgol.*" (Adroddiad Trefonnen, Gorffennaf 2022) ac "*Mae gan yr ysgol weledigaeth glir ar gyfer ei chwricwlwm sydd wedi'i seilio ar yr egwyddorion y mae'r ysgol wedi'u nodi ynghylch Cyfathrebu, Lles a Bod yn Gadarnhaol, Gwybodaeth, Diwylliant Creadigol a Chynwysoldeb*" (Adroddiad Ysgol Penglais, Mai 2022).

Mae ysgolion a lleoliadau heb eu cynnal sydd wedi mabwysiadu'r cwricwlwm newydd wedi ystyried a chyhoeddi crynodebau cwricwlwm pwrpasol a phriodol ac ar gael i'w gweld gan yr holl ran-ddeiliaid. Er enghraifft, crynodebau cwricwlwm Bontnewydd ar Gwy ac Ysgol Gynradd Aberteifi. Fodd bynnag, cydnabyddir bod angen cymorth pellach ar leiafrif o ysgolion i sicrhau bod crynodebau'r cwricwlwm yn cael eu rhannu'n bwrpasol â rhanddeiliaid.

Er mwyn cefnogi'r cydweithio yn natblygiad y continwmm 3 – 16 wrth ddylunio'r cwricwlwm, cynlluniau pontio cryf ac addysgeg effeithiol, mae gwaith ysgol i ysgol a chlwstwr wedi'i annog. Datblygwyd hyn drwy'r hyfforddiant clwstwr cyffredinol a'r gefnogaeth bwrpasol a ddarparwyd i ysgolion Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru gan swyddogion PACC. Mae'r gefnogaeth hon hefyd wedi ei ddarparu i lawer o leoliadau nas gynhelir. O ganlyniad, mae llawer o glystyrau wedi sefydlu a chyhoeddi gweledigaethau clwstwr clir ac o ganlyniad, gan ymarferwyr ddefnyddio'r weledigaeth i yrru eu cwricwlwm clwstwr. Mae cryfder y cydweithio ysgol i ysgol a chlwstwr wedi'i nodi yn Ysgol Calon Cymru, Ysgol Eglwys Llansantffraid ac Ysgol Penglais gan Estyn, yn ddiweddar, gyda'r arolygiaeth yn nodi "*Er bod hyn megis dechrau, mae arweinwyr wedi ffurfio egwyddorion cwricwlwm addas, sef 'Adduned y Cwricwlwm'. Roedd yr ymarfer hwn yn cynnwys ymgynghori â staff, disgyblion, ysgolion clwstwr, rhieni, llywodraethwyr ac aelodau o'r gymuned leol*" (Adroddiad Ysgol Calon Cymru, Hydref 2022). "*Leaders and staff have worked systematically on their journey to creating an exciting whole school curriculum. They have worked closely with pupils, parents and governors to develop a purposeful curriculum vision based on the school's core values*

‘Mesen ddyry Dderwen’ ‘Learning to grow, growing to learn’. Through this vision and working collaboratively with other local schools, they have trialled new ideas and evaluated the impact of any new approaches on pupils’ learning. As a result, their newly designed curriculum is relevant and meets the needs of all pupils well’ (Adroddiad Ysgol Eglwys yng Nghymru, Llansantffraid, Tachwedd 2022). *“Mae gan yr ysgol drefniadau buddiol ag ysgolion cynradd lleol i sicrhau bod y cwricwlwm ym Mlwyddyn 7 yn adeiladu’n dda ar brofiadau disgyblion yn ystod cyfnod allweddol 2. Megis dechrau y mae gwaith gyda’r ysgolion cynradd hyn i ddatblygu cynnydd dysgu yn y Cwricwlwm i Gymru”.* (Adroddiad Ysgol Penglais, Mai 2022).

Mae ysgolion Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru wedi cael eu nodi fel eu bod yn defnyddio’r dysgu proffesiynol sydd ar gael yn genedlaethol, yn rhanbarthol ac yn lleol i nid yn unig baratoi ar gyfer diwygio’r cwricwlwm, ond hefyd, wrth weithio tuag at ddulliau o wella addysgeg ymarferwyr. Er enghraifft, yn Ysgol Uwchradd Aberteifi, nodir gan Estyn *“Mae gwaith ar ddylunio’r cwricwlwm, ynghyd â ffocws ar wella addysgu, wedi arwain at weledigaeth gref a chlr ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru”* (Adroddiad Estyn, Mawrth 2022).

O ganlyniad i’r gweithio clwstwr / rhanbarthol cryfach, mae bron pob un clwstwr wedi datblygu a mabwysiadu cynlluniau pontio yn llwyddiannus a fydd yn cefnogi cynnydd dysgwyr. Mae’r camau nesaf wedi’u nodi i gefnogi clystyrau i gyd-weithio ar ddatblygu continwmm cwricwlwm 3 – 16 ar gyfer pob MDaPh. Cydnabyddir bod lleiafrif o ysgolion ar draws Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru angen cymorth pwrpasol pellach i sicrhau bod eu datblygiad o’r cwricwlwm a’r gweithdrefnau asesu yn bwrpasol a bod cynlluniau pontio cryf yn eu lle. Mae’n bwysig hefyd bod pob swyddog cymorth a gwella ysgolion yn gyfarwydd a hyderus yng ngweithdrefnau dilyniant ac asesu’r cwricwlwm newydd.

GWERTHUSIAD O 22/23: BLAENORIAETH 2

Cefnogi a datblygu gweithwyr addysg proffesiynol rhagorol

Fel rhan o Bartneriaid Addysg Canolbarth Cymru, mae gan holl ysgolion ac ymarferwyr Canolbarth Cymru fynediad i'r llwybrau arwain cenedlaethol a rhanbarthol. Wedi'i hwyluso gan swyddogion rhanbarthol, mae ysgolion ac ymarferwyr yn parhau i ymgysylltu'n dda â'r llwybrau arweinyddiaeth cenedlaethol fel y dangosir yn y tabl isod.

Rhaglenni Arweinyddiaeth Cenedlaethol a ddilynr gan ymarferwyr PACC	2021 – 2022	2022 – 2023
Sefydlu ar gyfer Athrawon Newydd Gymhwyso (ANG)	91 Ceredigion: 37 Powys: 54	99 Ceredigion: 30 Powys: 69
Rhaglen Gyrfa Cynnar (Peilot newydd – Gwanwyn 2023)	N/A	18 Ceredigion: 9 Powys: 9
Llwybr Dysgu Cynorthwywyr Addysgu (LlwdCA)		
Sefydlu ar gyfer Cynorthwywyr Addysgu Newydd eu penodi	18	33
Rhaglen Cynorthwywyr Addysgu wrth eu gwaith	34	8
Darpar Gynorthwydd Addysgu Lefel Uwch (CALU)	35	16 (Cylch / Cohort 5 and 6)
Rhaglenni Datblygu Arweinyddiaeth Cenedlaethol		
Rhaglen Datblygu Arweinyddiaeth Ganol	25	21
Rhaglen Datblygu Uwch Arweinwyr	14	12
Rhaglen Datblygu Darpar Benaethiaid – paratoi ar gyfer CPCP	12	8
Asesiad CPCP	27 Ceredigion 9 Powys: 18 O'r rhain bu i 25 lwyddo Cynradd – 15 Uwchradd - 8 Arbennig – 2 UG - 0	15 Ceredigion: 1 Powys: 14 O'r rhain bu i 14 lwyddo Cynradd – 10 Uwchradd - 3 Arbennig – 1 UG - 0
Rhaglen Datblygu Penaethiaid Newydd a Phenathiaid mewn Gofal	Cohort 4: 8	Cohort 5: 11

Rhaglen Datblygu Penaethiaid Profiadol	1	2
Rhaglen cymell a mentora cenedlaethol	10	18
	Ceredigion: 2 Powys: 8	Ceredigion: 1 Powys: 17

Er ei bod hi'n anodd barnu effaith lawn y rhaglenni arweinyddiaeth ar arweinyddiaeth, darpariaeth ac yn y pen draw dysgu a chynnydd dysgwyr ar draws ysgolion PACC, mae arolygiadau diweddar Estyn wedi cyfeirio at gyfleoedd sydd ar gael i ymarferwyr ddatblygu eu hymarfer a'r effaith gadarnhaol y maent yn ei chael ar arfer arweinwyr. Er enghraifft, yn Ysgol Penglais "*rhoddir cyfleoedd buddiol i staff ennill cymwysterau ychwanegol i gefnogi eu gwybodaeth a'u datblygiad proffesiynol. Rhoddir amser i bob aelod o staff ddilyn eu diddordebau proffesiynol eu hunain. Mae'r ffocws parhaus ar wella arferion yn yr ysgol yn cael effaith nodedig ar ansawdd yr addysgu a'r dysgu*" (Adroddiad Estyn, Mai 2022). Ac yn Ysgol Calon Cymru, nodwyd gan Estyn "*Mae arweinwyr wedi creu ethos cadarnhaol sy'n hyrwyddo dysgu proffesiynol parhaus ar gyfer pob un o'r staff. Maent wedi datblygu 'Siarter Dysgu Proffesiynol' glir sy'n amlinellu ei uchelgais i fod yn sefydliad dysgu sy'n defnyddio'r safonau proffesiynol mewn addysgu i fyfyrion ar ei arfer a gwella. Caiff staff gyfle i elwa ar ystod o gyfleoedd datblygiad proffesiynol priodol sy'n diwallu eu hanghenion unigol a blaenoriaethau strategol yr ysgol, ar y cyfan. Mae'r rhain yn cynnwys diwrnodau datblygu yn yr ysgol bob tymor, sesiynau a ddarperir gan ddarparwyr allanol a chyrsiau ar ddatblygu'r Cwricwlwm i Gymru.*" (Adroddiad Estyn, Hydref 2022).

O ganlyniad i'r rhaglen datblygu darpar benaethiaid, gan arwain at gymhwyster CPCP, mae'r rhan fwyaf o ysgolion sydd â swyddi penaethiaid dros dro wedi llwyddo i benodi penaethiaid parhaol rhwng mis Ebrill 2022 a Mawrth 2023. Fodd bynnag. Cydnabyddir fod hwn yn ddarlun sy'n newid yn barhaus ac mae angen ffocws parhaus ar sicrhau arweinyddiaeth gref a chynllunio olyniaeth ledled Canolbarth Cymru.

	Ysgol	Sefyllfa'r pennaeth ym mis Ebrill 2021 – Mawrth 2022	Sefyllfa'r pennaeth ym mis Ebrill 2022 – Mawrth 2023	Nodiadau
Powys	Ysgol Uwchradd Caereinion	Dros dro	Parhaol	Apwyntiad ar gyfer ysgol pob oed newydd –Ysgol Bro Caereinion o mis Medi 2022
	Ysgol Gynradd Llanfair Caereinion	Dros dro	Parhaol	
	Welshpool High School	Dros dro	Parhaol	Apwyntiad o Medi 2022
	Llanrhaeadr ym Mochnant	Parhaol	Dros dro	Wedi hysbysebu tair gwaith – dim ceisiadau hyd yma

	Ysgol Gynradd Crughywel	Dros dro	Dros dro	Ym mynd allan i hysbyseb, Gwanwyn 2023
	Ysgol Uwchradd Crughywel	Parhaol	Dros dro	
	Ysgol Uwchradd Gwernyfed	Parhaol	Pennaeth gweithredol dros dro	Pennaeth newydd wedi ei apwyntio o Ebrill 2023
	Ysgol Cradoc	Dros dro	Dros dro	Ysgol yn cau – Awst 2024. Bydd yn rhan o ysgol gynradd newydd yn Aberhonddu
	Ysgol Cefnlllys	Parhaol	Dros dro	Wedi hysbysebu – dim apwyntiad
Ceredigion	Ysgol Penparc	Dros dro	Parhaol	Apwyntiad o Fedi 2022
	Ysgol Rhos Helyg	Dros dro	Parhaol	Dim ceisiadau hyd yma
	Ceredigion PRU	Parhaol	Dros dro	Pennaeth ar secondiad dwy flynedd
	Ysgol Gynradd Aberaeron	Dros dro	Dros dro	Yn mynd allan i hysbyseb, Haf 2023
	Ysgol Ciliau Parc	Parhaol	Dros dro	Ysgol yn cau – am uno gydag ysgol ardal newydd (Dyffryn Aeron)
	Ysgol Penweddig	Parhaol	Pennaeth gweithredol dros dro	Hysbyseb allan (Gwanwyn 2023)
Crynodeb: Nifer o benodiadau pennaeth dros dro				
		8	9	

Er mwyn cefnogi'r rhaglenni a llwybrau arweinyddiaeth cenedlaethol, mae cefnogaeth bwrpasol hefyd wedi'i chynllunio a'i ddarparu ar draws PACC gydag effaith gadarnhaol. Mae'r rhain yn cynnwys cymorth mentora ychwanegol a rhaglen gymorth pwrpasol i benaethiaid newydd a phenaethiaid dros dro ar thema perthnasol megis cyllid, eiddo, gweithdrefnau cwynion, rheoli perfformiad a sesiynau diogelu. Mae presenoldeb yn y sesiynau hyn wedi bod yn gryf, gyda bron pob pennaeth newydd a dros dro yn defnyddio'r sesiynau cymorth. O ganlyniad, mae penaethiaid newydd a dros dro yn fwy hyderus o ran rheolaeth ac arweinyddiaeth eu hysgolion a dealltwriaeth o'u dyletswyddau statudol.

O'r deuddeg uwch arweinydd a gwblhaodd y rhaglen i uwch arweinwyr yn llwyddiannus, dywedodd pob un fod y rhaglen yn ddefnyddiol neu'n hynod ddefnyddiol, a gallai'r rhan fwyaf ddarparu enghreifftiau o sut roedd y sesiynau wedi cefnogi eu datblygiad arweinyddiaeth yn eu hysgol. Er enghraifft, tra'n arwain ar flaenoriaethau ysgol gyfan fel addysgu a dysgu a lles. Yn ystod y 6 mis ar ôl cwblhau'r rhaglen, cyfeiriodd chwarter y cyfranogwyr at y rhaglen fel un oedd wedi eu cefnogi i gael

dyrchafiad. Roedd lleiafrif o'r uwch arweinwyr yn gallu dangos effaith mwy hir dymor eu tasg profiad arweinyddiaeth.

Roedd bron pob un o'r ymarferwyr a mynychwyd y rhaglen datblygu arweinyddiaeth ganol yn graddio'r sesiynau fel rhai hynod ddefnyddiol neu ddefnyddiol iawn ac roedd mwyafrif yn gallu nodi sut y cafodd y sesiynau effaith gadarnhaol ar eu datblygiad arweinyddiaeth. Fodd bynnag, mewn lleiafrif o achosion, nid oedd yr arweinwyr canol yn gallu triongli gwybodaeth yn dda er mwyn dangos effaith eu tasg profiad arweinyddiaeth ar gynnydd dysgwyr.

Dywedodd bron pob un o'r ymarferwyr ar y rhaglen i gynorthwywyr addysgu y byddai'r dysgu proffesiynol yn effeithio'n gadarnhaol ar eu hymarfer, ond dywedodd lleiafrif y bydden nhw'n hoffi cael cefnogaeth bellach o amgylch y CiG.

Mae'r gefnogaeth i athrawon sydd newydd gymhwyso (ANG) yn gryf, trwy gyflwyno'r rhaglen sefydlu cenedlaethol a rhaglen dysgu proffesiynol ychwanegol a phwrpasol i ANG, mentoriaid ysgol ac allanol led led PACC. O ganlyniad i'r rhaglen genedlaethol sy'n cefnogi ac yn gosod disgwyliadau clir ar yr ANG a mentoriaid, mae bron pob un ANG yn llwyddo i gwblhau eu cyfnod sefydlu o fewn blwyddyn. Dywedodd llawer o ANG y byddai'r rhaglen sefydlu yn cael effaith gadarnhaol ar eu ymarfer dros y flwyddyn nesaf.

Mae'r rhaglenni dysgu proffesiynol pwrpasol ychwanegol fel yr hyfforddiant llythrennedd a rhifedd cynradd ac uwchradd, ADY ac asesu yn cefnogi'r ANG yn eu hymarfer addysgol ac mae hyn yn cael ei wella ymhellach gan y gefnogaeth a'r arsylwadau ymarfer rheolaidd a wneir gan y mentoriaid ysgol ac allanol. Dywed llawer o'r ANG fod y sesiynau dysgu proffesiynol wedi gwella eu gwybodaeth am y pwnc a'u bod yn briodol i'w hanghenion a'u lefel sgiliau. Nododd y rhan fwyaf o ANG y byddai'r dysgu proffesiynol yn effeithiol wrth gefnogi datblygiad eu hymarfer.

Er gwaethaf y gefnogaeth a llwyddiant y rhaglen sefydlu, mae swyddogion PACC wedi nodi bod athrawon cynnar yn eu gyrfa yn aml teimlo'n ynysig, yn rhannol o ganlyniad i'r pandemig, ond hefyd cyflymder frenetig bywyd ysgol sy'n gadael fawr ddim lle i gydweithio. Mae'r lle i fyfyrion yn hynod gyfyngedig ac mae dod o hyd i amser i adeiladu ar eu sgiliau ymholi a datblygu addysgeg yn heriol. Gall dod o hyd i'r amser a gofod yn y diwrnod ysgol i gysgodi cydweithwyr neu i ddarganfod mwy am rolau proffesiynol y tu allan i'r ystafell ddosbarth fod yn heriol i lawer o athrawon ar ddechrau eu gyrfa (blynyddoedd 2 – 5 o'u gyrfa addysgu). Felly, nodir mae dim ond ychydig o athrawon ar ddechrau eu gyrfa sy'n gallu mynegi sut y byddent yn datblygu a chyflawni eu nodau gyrfa ar gyfer y tymor canolig a hir dymor. Mae hyn yn bryder i gadw athrawon o fewn y proffesiwn a chefnogi datblygiad athrawon PACC. O ganlyniad i'r canfyddiadau hyn, gan ddechrau yn ystod tymor y gwanwyn 2023, mae'r PACC yn cynnal rhaglen beilot i gydnabod a datblygu sgiliau arwain ac ymholi athrawon sydd ym mlwyddyn 2 i 5 eu gyrfa addysgu. Y bwriad yw mai pont fydd y rhaglen rhwng y rhaglen sefydlu a'r rhaglen datblygu arweinwyr canol neu'r rhaglen MA mewn Addysg. Bydd hefyd yn

rhoi'r cyfle i'r rhai sydd wedi dod i'r proffesiwn ar ôl dilyn gyrfaoedd eraill addasu a datblygu eu sgiliau arwain ac ymholi. Bydd y rhaglen yn cefnogi'r recriwtio a chadw athrawon yng nghefn gwlad Cymru yn enwedig mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg ardal Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru.

Mae tair rhaglen datblygiad proffesiynol a gytunwyd yn genedlaethol ac yn lleol ar gyfer cynorthwyrwyr addysgu:

- i. Sefydlu ar gyfer Cynorthwyrwyr Addysgu Newydd eu penodi: Rhaglen ar-lein sy'n cynnwys pedair sesiwn ac i'w cwblhau o fewn un flwyddyn academaidd.
- ii. Rhaglen Cynorthwyrwyr Addysgu wrth eu gwaith: Rhaglen ar-lein o bedair sesiwn hanner diwrnod ar gyfer cynorthwyrwyr gydag o leiaf 2 flynedd o brofiad.
- iii. Darpar Gynorthwydd Addysgu Lefel Uwch (CALU): Rhaglen ar-lein o wyth sesiwn hanner diwrnod ar gyfer cynorthwyrwyr sy'n anelu at ennill statws CALU. Ar ddiwedd yr wyth sesiwn mae'r cynorthwydd yn cofrestru eu diddordeb mewn cael eu hasesu am statws CALU. Mae'r asesiad yn cynnwys casgliad o 10 myfyrdod ysgrifenedig yn seiliedig ar eu harfer sy'n gysylltiedig â'r disgrifiadau safonau ar gyfer cynorthwyrwyr addysgu. Rhaid i un fod yn adlewyrchiad o arwain y dysgu o ddsbarth cyfan ac yr ail ar ddefnyddio ymchwil i lywio ymarfer effaith. Mae'r cynorthwyrwyr, athro a'r pennaeth yn cael eu cyfweld fel rhan o'r broses asesu. Yn dilyn asesiad, mae proses drwyadl o gymedroli rhanbarthol a chenedlaethol. Cynhelir digwyddiad dathlu i longyfarch y rhai sydd wedi ennill statws CALU.

O ganlyniad i'r llwybrau dysgu ar gyfer cynorthwyrwyr addysgu, mae lleiafrif o'r CALU yn hyderus i ymgymryd â rolau arwain pellach yn y 2 fis yn dilyn y rhaglen. Er enghraifft, cymryd cyfrifoldeb am ddsbarthiadau cyfan yn eu lleoliad, ymgymryd â rôl hyrwyddwr llywodraethwyr, ymgymryd â hyfforddiant MeLSA neu ELSA, arwain darpariaeth feithrin neu ymgymryd â'r rhaglen hyfforddi a mentora genedlaethol.

GWERTHUSIAD O 22/23: BLAENORIAETH 3

Datblygu a rhoi strategaeth degwch ar waith, a chefnogi lles ac anghenion emosiynol disgyblion ac ymarferwyr.

Ar draws Partneriaeth Addysg Canolbarth Cymru, mae cyfleoedd dysgu proffesiynol wedi'u cyflwyno, megis hyfforddi emosiwn, dull ysgol gyfan a thîm o amgylch y clwstwr. Yn ogystal, mae adnoddau wedi'u rhannu gydag ysgolion i gefnogi ysgolion i wreiddio dull ysgol gyfan o les. Yn y mwyafrif o ysgolion mae hyn wedi'u gweithredu'n effeithiol gyda lles wrth wraidd eu holl gwaith. Yn 2022 – 2023, nododd 43 o ysgolion ar draws PACC fod lles yn flaenoriaeth ysgol gyfan, ac felly wedi llwyddo i gael mynediad at gefnogaeth bwrpasol ar lefel ysgol a / neu clwstwr. Er enghraifft, rhannodd ysgol Dafydd Llwyd eu hagwedd ysgol gyfan at les yn ystod cyfarfod y clwstwr gyda phwyslais arbennig ar ymatebion dosbarth cyfan ac ymatebion ar lefelau gwahanol wrth ymateb â lles dysgwyr a phwysigrwydd gwirio lles yn rheolaidd. O ganlyniad i'r gefnogaeth sydd ar gael, mae 35 o ymarferwyr wedi llwyddo i gwblhau'r hyfforddiant i fod yn Bencampwyr Hyfforddi Emosiwn ac yn gallu cefnogi ymarferwyr a dysgwyr yn llwyddiannus yn eu hysgolion eu hunain.

Mae pob ysgol / cyfnod uwchradd ledled Ceredigion a Phowys wedi llwyddo i gynnal arolwg ar-lein blynyddol SHRN ac wedi ymateb i'r canlyniadau gyda chefnogaeth swyddogion a thîm Ysgolion Iach. Er enghraifft, nodi a chefnogi meysydd iechyd a materion cymdeithasol a godwyd o'r arolwg SHRN a phryderon a godwyd ar gyfer grwpiau blwyddyn unigol fel cyfraddau cynyddol o wain (vaping) ymhlith oedolion ifanc.

Trwy gydol 2022 – 2023, mae swyddogion PACC wedi gweithio'n effeithiol gydag asiantaethau allanol i gryfhau'r ddealltwriaeth a'r ddarpariaeth o gymorth lles sy'n cael ei dderbyn gan ysgolion. Mae hyn wedi cynnwys asiantaethau allan sy'n cefnogi gyda hyfforddiant i ysgolion fel Ysgolion Gwybodus Trawma a Chymorth Cyntaf Iechyd Meddwl Ieuenctid. Mae wedi ei drefnu yn ystod y cyfarfodydd tîm o amgylch y clwstwr gyda gwell presenoldeb o'r ysgolion (o leiafrif yn ystod haf 2022 i lawer yn ystod cyfarfodydd gwanwyn 2023) ac asiantaethau allanol (gyda eu cynrychiolaeth wedi dyblu). O ganlyniad, mae ysgolion yn teimlo'n fwy hyderus yn eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o'r gefnogaeth sydd ar gael. Er enghraifft, dywedodd ymarferydd "*mae wedi bod yn wych cael dealltwriaeth o'r gwasanaethau a'r bobl sydd allan yna i'n cefnogi ni. Fel ysgol fach mae wir yn helpu i weld a siarad â phobl ac yn eich helpu i sylweddoli nad ydych chi ar pen eich hun*".

Un maes blaenoriaeth allweddol fu gwaith y bartneriaeth wrth ddatblygu strategaeth ar gyfer cefnogi ysgolion sy'n profi amddifadedd gwledig ac yn eu gwaith yn mynd i'r afael â thlodi. O ganlyniad, mae Awdurdodau Lleol Ceredigion a Phowys wedi mabwysiadu strategaeth ecwiti sy'n gosod cyrhaeddiad dysgwyr bregus a difreintiedig wrth wraidd eu gwaith.

Mae gan bob ysgol PACC fynediad at adnoddau 'Addysg Heriol – Codi Cyrhaeddiad Pobl Ifanc Dan Anfantais (RADY) (Challenging Education – Raising the Attainment of

Disadvantaged Youngsters (RADY) a 'Meddwl yn Wahanol'. Mae RADY yn brosiect hir dymor sy'n canolbwyntio ar wireddu potensial pob person ifanc. Mae dull haenog o gefnogi, sy'n cyd-fynd ag anghenion ysgol, blaenoriaethau ysgolion ac argymhellion awdurdodau lleol.

Cyflwyno Cam 1 fesul Awdurdod Lleol (2022-23):

		Ceredigion	Powys
RADY ysgol – y lefel uchaf o gefnogaeth	Lefel uchaf o gefnogaeth	2	2
RADY – cadw mewn cysylltiad	↓	1	-
RADY – hyfforddiant a chymell o bell		4	4
RADY – cefnogaeth wedi ei recordio		10	22 (2 grwp)
Adnoddau RADY – y lefel isaf o gefnogaeth		26	20
	Lefel isaf o gefnogaeth		

Mae llawer o ysgolion sy'n ymgysylltu gyda'r RADY ysgol, hyfforddiant a chymell o bell a chefnogaeth wedi ei recordio yn ystyried pob agwedd o'r rhaglen yn ofalus ac yn dechrau gwireddu 'potensial di-ben-draw' pob ifanc difreintiedig. Mae gwaith cychwynol llwyddiannus yn ymwneud â chynrychiolaeth gyfrannol a chael llinyn aur drwy eu cynlluniau datblygu mewn perthynas â chefnogaeth academiaidd a bugeiliol effeithiol. Er enghraifft, mae Ysgol Gymunedol Plascrug wedi newid sut y pleidleisir dysgwyr i'r cyngor ysgol drwy symud o broses gwbl ddemocrataidd i gyfuniad o lais disgyblion a llais staff. Yn sgil hyn mae canran uwch o ddysgwyr ifanc difreintiedig yn cael rôl fwy egniol ym mywyd yr ysgol. Yn yr un modd, mae Ysgol Uwchradd Aberteifi yn defnyddio egwyddorion y 'codiad' i ailystyried dysgwyr MATH yn yr ysgol ac yn defnyddio cyllid GDD i sicrhau bod pob ifanc difreintiedig yn cael mynediad cyfartal at gyfleoedd fel ariannu taith i Rydychen i godi a chynnal dyheadau.

Nodwyd gwaith ysgolion i wella tegwch yn y ddarpariaeth ac i leihau effaith tlodi ac amddifadedd ar ddysgwyr yn adroddiadau arolygu Estyn diweddar. Er enghraifft yn Ysgol Calon Cymru (Hydref 2022) nododd yr arolygiaeth fod *“Mae arweinwyr wedi rhoi camau gweithredu ar waith yn llwyddiannus ar gyfer lleihau effaith tlodi ar gyrhaeddiad addysgol. Mae hyn yn bennaf trwy ddefnydd gofalus o'r grant amddifadedd disgyblion ar gyfer gofal bugeiliol, cyflenwi brechwast am ddim, ariannu ymweliadau addysgol, sicrhau bwrsariâu gan fusnes lleol a darparu gwisg ysgol”*. Yn Ysgol Uwchradd Aberteifi (Mawrth 2022) nodwyd gan Estyn, *“Ar ôl y cyfnodau clo, mae arweinwyr wedi canolbwyntio'n gryf ar wella'r ddarpariaeth. Yn ychwanegol, maent wedi blaenoriaethu cymorth ar gyfer disgyblion bregus i leihau effaith tlodi ar gyrhaeddiad addysgol”*, ac

yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Trallwng (Mawrth 2022) cydnabuwyd bod uwch arweinwyr wedi “..successfully led many improvements in the school, particularly to improve pupils' welfare. For example, the very good provision for pastoral care ensures that vulnerable pupils attend school regularly and that the school meets their emotional needs effectively”.

GWERTHUSIAD O 22/23: BLAENORIAETH 4

Sicrhau bod trefniadau cynorthwyo a gwella ysgolion yn glir, ac arwain ysgolion i barhau i ddatblygu fel sefydliadau dysgu sy'n rhoi'r trefniadau gwella, gwerthuso ac atebolrwydd diwygiedig ar waith.

Mae'r rhan fwyaf o ysgolion wedi addasu a mireinio eu prosesau hunan-werthuso i adlewyrchu'r cwricwlwm newydd ac i alluogi'r gwerthusiad o'r effaith cynnar ar ddysgu dysgwyr a'u cynnydd. Er enghraifft, trwy alluogi llais dysgwyr i fwydo i fewn i brosesau hunan-werthuso ysgol. Yn yr enghreifftiau gorau, mae'r cyfrifolaeth ddilys y mae'r cwricwlwm newydd yn ei gynnig wedi caniatáu i arweinyddiaeth yr ysgolion hynny wella ar y ddarpariaeth ar gyfer eu dysgwyr yn enwedig y rhai ag anghenion dysgu ychwanegol neu yr ystyrir eu bod yn agored i niwed.

Mae gan arweinwyr ysgolion ymwybyddiaeth gynyddol o'r 8 'ffactor cyfrannu' yn y Canllawiau Gwella Ysgolion a gyhoeddwyd yn 2022 a sut mae hyn yn cyd-fynd â gwireddu'r cwricwlwm newydd. Mae'r mwyafrif o ysgolion yn cymryd rhan weithredol mewn ystod o brosesau hunan-werthuso cadarn sy'n canolbwyntio ar fyfyrion ystyriaeth gofalus o'r cynnydd a wnaed gan bob dysgwr.

Mae Ceredigion a Phowys yn cynnal eu hymweliadau craidd gydag ysgolion yn annibynnol, fodd bynnag, ceir egwyddorion cyffredin y cedwir atynt ar draws y cydweithio, ac sy'n cyd-fynd â chanllawiau cenedlaethol gwella ysgolion: fframwaith ar gyfer gwerthuso, gwella ac atebolrwydd, sy'n awgrymu bod ysgolion yn defnyddio'r ddau gwestiwn canlynol fel man cychwyn ar gyfer gweithgareddau gwella:

1. Pa mor dda y mae dysgwyr yn gwneud cynnydd yn y ffyrdd a ddisgrifiwyd yn yr egwyddorion cynnydd, gan eu cefnogi i ddatblygu tuag at y pedwar diben?
2. A yw cyflymder cynnydd dysgwyr yn unol â disgwyliadau athrawon a'r cwricwlwm?

O ganlyniad, bu i Geredigion a Phowys sicrhau cysondeb ar yr elfennau canlynol o'u ymweliadau cymorth a her blyneddol:

- cynnydd dysgwyr
- gweithredu'r cwricwlwm newydd
- gweithredu'r bil ADY newydd
- ffocws ar y strategaeth amddifadedd, tegwch a lles
- pecynnau cymorth pwrpasol wedi'u cynllunio

Mae pob Cynllun Datblygu Ysgol (CDY) yn cael eu craffu fel rhan o'r ymweliad gefnogaeth craidd cyntaf yng nghyd â chynnydd yn erbyn y blaenoriaethau a chynllunio blaenoriaethau'r flwyddyn academaidd nesaf yn cael eu trafod yn ystod ymweliad craidd dau. Mae blaenoriaethau ysgolion yn cael eu coladu er mwyn cynorthwyo'r cynllunio pwrpasol a'r cynnig dysgu proffesiynol.

Cafodd blaenoriaethau 2022 – 2023 pob ysgol ar draws Ceredigion a Phowys eu coladu a'u rhannu gyda swyddogion gwella / cefnogi ysgolion PACC er mwyn gallu

teilwra cefnogaeth wedi'i thargedu a phwrpasol ar gyfer anghenion unigol yr ysgolion. Lle'n bosibl hefyd, gwnaed ymdrech i annog cefnogaeth ysgol i ysgol le'r oedd ymarfer effeithiol wedi'i nodi.

Mae'r tabl isod yn amlinellu'r blaenoriaethau a nodwyd ar draws PACC ar gyfer 2022 – 2023:

2022 - 2023 Blaenoriaethau / Priorities	Ceredigion	Powys	PACC / MEWP	ALI / LAs	PACC / MWEF
Adborth / Feedback	4	7	11	✓	✓
ADY / ALN	30	11	41	✓	
Amddifadedd / Deprivation	4	2	6	✓	✓
Arall / Other	1	19	20	✓	
Arweinyddiaeth / Leadership	15	30	45	✓	✓
Asesu / Assessment	8	29	37	✓	✓
CiG / CfW	33	33	66	✓	✓
Cyllid / Finance	0	4	4	✓	
Cymreictod	5	24	29	✓	
Darllen / Reading	8	13	21	✓	
Digidol / Digital	1	6	7	✓	
Diogelu / Safeguarding	0	1	1	✓	
Dysgu ac Addysgu / T&L	11	26	37	✓	✓
Dysgu Sylfaen / Foundation Learning	2	1	3	✓	
Llywodraethwyr / Governors	1	10	11	✓	
Iechyd & Diogelwch / H&S	0	2	2	✓	
Llafaredd / Oracy	10	2	12	✓	
Lles / Well-being	20	23	43	✓	✓
Llythrennedd / Literacy	5	19	24	✓	
Medrau / Skills	4	11	15	✓	
Presenoldeb / Attendance	0	3	3	✓	
Rhifedd / Numeracy	8	36	44	✓	
RVE: Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg / Religion, Values and Ethics	0	4	4	✓	
Safonau / Standards	0	8	8	✓	
Sillafu / Spelling	1	1	2	✓	
Ysgrifennu / Writing	1	14	15	✓	

Mae'r ymweliad cefnogaeth dau yn canolbwyntio ar sicrhau ansawdd y ddarpariaeth sy'n rhoi cyfleoedd i werthuso effaith y dysgu proffesiynol a ddarperir a llywio'r cynllunio ar gyfer y gefnogaeth a'r blaenoriaethau i'r flwyddyn academiaidd olynol.

GWERTHUSIAD O 22/23: BLAENORIAETH 5

Sicrhau trefniadau mewnol effeithlon, a chyfathrebu ac ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid.

Ar ôl ystyriaeth ar lefel Cabinet Awdurdod Lleol Ceredigion a Phowys, cytunwyd ar y Memorandwm o Ddealltwriaeth ar y 11^{eg} o Ionawr 2022 a 18^{fed} o Ionawr 2022 yn eu tro i sicrhau bod y ddau Gyngor yn gweithio ar y cyd ac â llais rhanbarthol a chenedlaethol cryf er budd ysgolion, ymarferwyr a dysgwyr Canolbarth Cymru. O ganlyniad, sicrhawyd llywodraethu a dealltwriaeth llwyddiannus o'r rolau a'r cyfrifoldebau gan y rhan fwyaf o swyddogion allweddol gyda chydweithio cryf o ran y llwybrau arweinyddiaeth, diwygio'r cwricwlwm a'r gefnogaeth i liniaru effaith tldi ac amddifadedd yn nodwedd gref. Fodd bynnag, mae'n cael ei gydnabod nad yw pob ysgol ar draws Ceredigion a Phowys yn deall gwaith y bartneriaeth yn llawn ar hyn o bryd.

Ar adegau priodol ar hyd y flwyddyn, mae prif swyddogion addysg wedi adrodd ar flaenoriaethau a chynnydd y gwaith cydweithredol i bwyllgorau craffu a Chabinet Ceredigion a Phowys. O ganlyniad, trwy gyfrwng y pwyllgorau craffu a'r Cabinet mae Awdurdodau Lleol Ceredigion a Phowys wedi herio'n llwyddiannus ar y cymorth i ddarperir i ysgolion o ran diwygio'r cwricwlwm, lefel yr ymgysylltu a'r effaith ar ysgolion, ymarferwyr a dysgwyr.

Mae gan PACC lais a pherthynas cryf gyda Llywodraeth Cymru a'r Rhanbarthau / Partneriaethau eraill ledled Cymru. O ganlyniad, profir cydweithio cadarnhaol i lywio datblygiadau ar bob lefel, gan gynnwys gweithgoreu gweithio trawsranbarthol lle mae ymarfer effeithio o ysgolion PACC wedi'i rannu ar lwyfan cenedlaethol.

Er mwyn cefnogi gwaith PACC, penodwyd Arweinydd Strategol a dechreuodd yn ei rôl ym mis Ionawr 2023. Ers ei phenodiad, gwelwyd cydweithio llwyddiannus rhwng swyddogion Ceredigion a Phowys o ran sefydlu gwefan PACC ac wrth baratoi hunan werthusiad a chynllun busnes i sicrhau cydberchenogaeth ar y blaenoriaethau i sicrhau effaith gadarnhaol ar ysgolion, ymarferwyr a dysgwyr Canolbarth Cymru. Fodd bynnag, mae'n rhy gynnar i arfarnu'n llawn effaith y gwaith a a dim digon o amser i ddatblygu llais PACC yn llawn ar lwyfannau cyfryngau cymdeithasol ac wrth sefydlu grŵp cyfeirio penaethiaid.

TREFNIADAU DARPARIAETH

Yn unol â blaenoriaethau Llywodraeth Cymru fel a osodwyd o fewn 'Cenhadaeth ein cenedl: Safonau a dyheadau uchel i bawb'¹ (Mawrth 2023), mae'r cynllun busnes hwn wedi ei seilio y model cenedlaethol ar chwech amcan Addysg Genedlaethol a'r Iaith Gymraeg gyffredinol er mwyn cyflawni safonau a dyheadau uchel i bawb, gan fynd i'r afael ag effaith tlodi ar gyrhaeddiad ac uchelgais. Cefnogir pob dysgwr, beth bynnag eu cefndir, i fod yn ddinesydd iach, sy'n ymgysylltu, sy'n fentrus ac sy'n foesebol, yn barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith.

I gyflawni'r nod hwn, mae Llywodraeth Cymru wedi gosod allan chwe amcan lefel uchel a'u ymrwymiad i gyrraedd pob un.

Amcan	Yr hyn a wnawn
1. Dysgu am oes fel bod pawb yng Nghymru yn dysgu, ac yn parhau i ddysgu, gan ddatblygu eu gwybodaeth a'u sgiliau, a chymryd rhan mewn profiadau sy'n berthnasol i'w bywydau heddiw ac yn y dyfodol.	Sicrhau bod yr holl ddysgu'n cael ei arwain gan bedwar diben y cwricwlwm, drwy gydweithio ar draws darparwyr a chyda diwydiannau a chyflogwyr
2. Chwalu rhwystrau er mwyn sicrhau bod cyfleoedd a deilliannau addysg rhagorol yn gallu cael eu cyflawni gan bob dysgwr, o bob oed, mewn ystafelloedd dosbarth, ar-lein, ac yn y gwaith.	Drwy adnabod yn gynnar, drwy gymorth a thrwy gamau gweithredu wedi'u targedu, sicrhau bod pob dysgwr yn cael yr wybodaeth, y sgiliau a'r profiadau i fod yn ddinesydd gweithredol, gan gynnwys sgiliau trawsgwricwlaidd llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol.
3. Profiad addysg cadarnhaol i bawb , gyda dysgwyr a staff yn cael cefnogaeth gyda'u lles a'u gwydnwch, sy'n hanfodol ar gyfer gwella deilliannau addysg a chyfleoedd bywyd	Sicrhau bod dysgwyr yn cael eu cefnogi i fod yn unigolion iach a hyderus, yn barod i fyw bywydau llawn fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas, mewn mannau dysgu sy'n gefnogol, sy'n ddiogel, sy'n gynhwysol ac sy'n rhydd o wahaniaethu a bwlio.
4. Addysgu ac arweinyddiaeth o ansawdd uchel , lle mae pawb yn cael budd o'r dysgu proffesiynol gorau fel y gallant gefnogi llwyddiant pob dysgwr, yn enwedig y rhai sydd dan anfantais yn economaidd-gymdeithasol	Dysgu a chymorth proffesiynol gwarantedig i'r holl staff gydol eu gyrfa, o'r hyfforddiant cychwynnol hyd at lefel arweinyddiaeth, sy'n canolbwyntio ar wireddu pedwar diben y cwricwlwm, a chapasiti a galluogrwydd i gefnogi llwyddiant pob dysgwr.
5. Dysgu yn y gymuned , gyda sefydliadau cryf yn ymgysylltu, yn integreiddio ac yn cael eu grymuso gan eu cymunedau	Grymuso pob dysgwr, teulu a chymuned i feithrin cydberthynas a phartneriaeth cryf â darparwyr addysg, er mwyn sicrhau ein bod yn mynd i'r afael ag anfantais ac yn darparu addysg o'r radd flaenaf yn lleol ac yn genedlaethol.

¹ [Cenhadaeth ein cenedl | LLYW.CYMRU](#)

<p>6. Mae'r Gymraeg yn perthyn i ni i gyd, gan roi'r cyfle i bob dysgwr gael mynediad cyfartal i'r iaith a'r cyfle i wireddu ei botensial</p>	<p>Annog pobl i ddefnyddio'r Gymraeg ar draws y system addysg, fel rhan annatod o Gwricwlwm i Gymru, ein huchelgeisiau Cymraeg 2050 ac ehangu'r ddarpariaeth sydd ar gael ôl-16 i astudio drwy'r Gymraeg a chyfleoedd i ddysgu'r iaith fel dinasyddion gweithredol a gweithgar.</p>
--	---

I gyflawni nod ac amcanion strategol lefel uchel Llywodraeth Cymru, derbynir amrywiaeth o grantiau. Mae gwaith Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru wedi ei ariannu gan y Grant Consortia Rhanbarthol (RCG – gweler tudalennau 50 - 51). Pwrpas y cyllid hwn yw cyflawni dyheadau a blaenoriaethau Cymru ar gyfer ysgolion ac addysg yn unol â 'Cenhadaeth ein cenedl: Safonau a dyheadau uchel i bawb'. Bwriad yr grant RCG yw:

1. Galluogi pob dysgwr, yn arbennig y rhai o gefndiroedd difreintiedig i wneud cynnydd ar hyd eu llwybr dysgu eu hunain a chodi eu dyheadau i gyflawni eu llawn botensial, sy'n gysylltiedig ag ystod o ddulliau asesu i ddeall a chefnogi'r cynnydd hwn.
2. Cyd-lunio cwricwlwm sy'n hyrwyddo ystod eang o wybodaeth, medrau a phrofiadau (gan gynnwys profiadau cymdeithasol a rhyngweithio) gyda dealltwriaeth glir o'r hyn sy'n bwysig - mae cymwysterau yn rhan allweddol o hyn.
3. Sicrhau bod amgylchedd yr ysgol yn cefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr.
4. Cefnogi dealltwriaeth ymarferwyr o'r hyn sy'n gweithio wrth ddylunio'r cwricwlwm drwy fuddsoddi yn sgiliau ymholiad ac addysgeg yr holl staff.
5. Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol ar gyfer yr holl ymarferwyr mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliadau sy'n dysgu.
6. Ymgorffori myfyrio, hunan-werthuso a gwelliant o fewn ysgolion a phwysigrwydd arweinyddiaeth dda mewn ysgolion fel sail ar gyfer hynny.
7. Bod yn ganolog i'w cymunedau – rydym am feithrin gwell perthynas rhwng ysgolion a theuluoedd, cymunedau a chyflogwyr, i gefnogi a hyrwyddo cyflawniad addysgol a chyflogaeth ardderchog, y camau nesaf mewn addysg a hyfforddiant.
8. Gwranddo ar blant a phobl ifanc wrth iddynt ymgysylltu â'u dysgu a'u cefnogi i gyflawni eu dyheadau.

BLAENORIAETHAU 3 MLYNEDD: 2023 - 2026

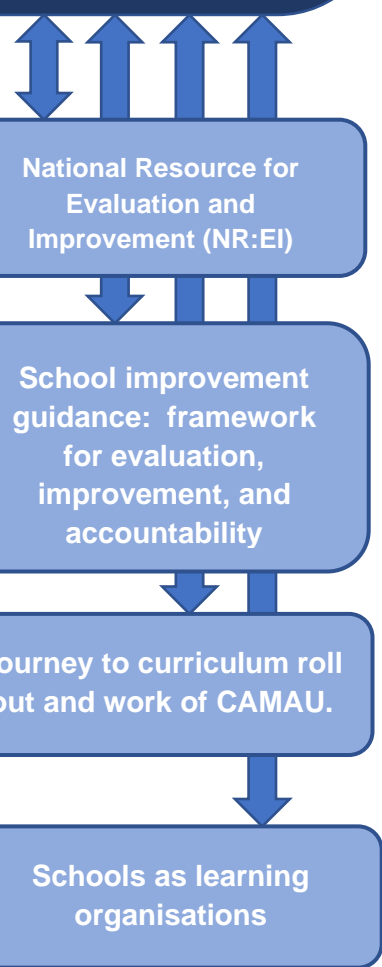
Wrth bennu blaenoriaethau tair mlynedd a 23/24 Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru rhoddwyd ystyriaeth gofalus ar flaenoriaethau cenedlaethol Llywodraeth Cymru. Maent yn cynnwys:

Chwe Amcan Addysg Genedlaethol a'r Gymraeg yn perthyn i ni gyd:

1. **Dysgu am oes** fel bod pawb yng Nghymru yn dysgu, ac yn parhau i ddysgu, gan ddatblygu eu gwybodaeth a'u sgiliau, a chymryd rhan mewn profiadau sy'n berthnasol i'w bywydau heddiw ac yn y dyfodol.
2. **Chwalu rhwystrau** er mwyn sicrhau bod cyfleoedd a deilliannau addysg rhagorol yn gallu cael eu cyflawni gan bob dysgwr, o bob oed, mewn ystafelloedd dosbarth, ar-lein, ac yn y gwaith.
3. **Profiad addysg cadarnhaol i bawb**, gyda dysgwyr a staff yn cael cefnogaeth gyda'u lles a'u gwydnwch, sy'n hanfodol ar gyfer gwella deilliannau addysg a chyfleoedd bywyd
4. **Addysgu ac arweinyddiaeth o ansawdd uchel**, lle mae pawb yn cael budd o'r dysgu proffesiynol gorau fel y gallant gefnogi llwyddiant pob dysgwr, yn enwedig y rhai sydd dan anfantais yn economaidd-gymdeithasol
5. **Dysgu yn y gymuned**, gyda sefydliadau cryf yn ymgysylltu, yn integreiddio ac yn cael eu grymuso gan eu cymunedau
6. **Mae'r Gymraeg yn perthyn i ni i gyd**, gan roi'r cyfle i bob dysgwr gael mynediad cyfartal i'r iaith a'r cyfle i wireddu ei potensial

Wyth ffactor gyfrannol – fel a osodwyd yn rhan 1 o'r Grant Consortia Rhanbarthol ar gyfer 23/24:

1. Galluogi pob dysgwr, yn arbennig y rhai o gefndiroedd difreintiedig i wneud cynnydd ar hyd eu llwybr dysgu eu hunain a chodi eu dyheadau i gyflawni eu llawn potensial, sy'n gysylltiedig ag ystod o ddulliau asesu i ddeall a chefnogi'r cynnydd hwn.
2. Cyd-lunio cwricwlwm sy'n hyrwyddo ystod eang o wybodaeth, medrau a phrofiadau (gan gynnwys profiadau cymdeithasol a rhyngweithio) gyda dealltwriaeth glir o'r hyn sy'n bwysig - mae cymwysterau yn rhan allweddol o hyn.
3. Sicrhau bod amgylchedd yr ysgol yn cefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr.
4. Cefnogi dealltwriaeth ymarferwyr o'r hyn sy'n gweithio wrth ddylunio'r cwricwlwm drwy fuddsoddi yn sgiliau ymholiad ac addysgeg yr holl staff.
5. Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol ar gyfer yr holl ymarferwyr mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliadau sy'n dysgu.
6. Ymgorffori myfyrio, hunan-werthuso a gwelliant o fewn ysgolion a phwysigrwydd arweinyddiaeth dda mewn ysgolion fel sail ar gyfer hynny.
7. Bod yn ganolog i'w cymunedau – rydym am feithrin gwell perthynas rhwng ysgolion a theuluoedd, cymunedau a chyflogwyr, i gefnogi a hyrwyddo cyflawniad addysgol a chyflogaeth ardderchog, y camau nesaf mewn addysg a hyfforddiant.
8. Gwrando ar blant a phobl ifanc wrth iddynt ymgysylltu â'u dysgu a'u cefnogi i gyflawni eu dyheadau.

O fewn PACC, mae swyddogion pob un o'r meysydd blaenoriaeth yn gweithio ar y cyd wrth gyflawni blaenoriaethau y cynllun hwn, sef:

- Diwygio'r cwricwlwm
- Llwybrau arweinyddiaeth
- Dysgu proffesiynol i gynorthwyr addysg
- Strategaeth ecwiti a thlodi gwledig

Mae Awdurdodau Lleol Ceredigion a Phowys yn parhau i gynnal tîm craidd o staff cymorth a fydd yn gweithio ar y cyd i:

- adnabod ein hysgolion yn dda, yn cydnabod eu cyd-destunau amrywiol ac yn parhau i ddatblygu arferion gwaith rhagorol;
- canolbwyntio ar sicrhau'r canlyniadau gorau i ddysgwyr bob amser, o fewn amgylchedd ysgol cynhwysol, tra'n sicrhau bod plant a phobl ifanc Ceredigion a Phowys yn ddysgwyr uchelgeisiol sy'n unigolion iach a hyderus, yn gyfranwyr mentrus ac yn ddinasyddion moesegol a gwybodus;
- cefnogi arweinwyr i nodi cryfderau a meysydd i'w gwella, sicrhau ansawdd a sicrhau bod gwelliannau yn cael eu cynllunio, eu gweithredu, eu gwreiddio a'u cynnal yn dda;
- hwyluso cynnig dysgu proffesiynol rhagorol drwy'r llwybr proffesiynol cyfan, a fydd yn canolbwyntio ar addysgu, dysgu ac arweinyddiaeth ar bob lefel;
- sicrhau arfer myfyriol, ac ymgysylltu ag ymchwil ac ymholi;
- gwreiddio diwylliant o gymell a mentora ar bob lefel mewn ysgolion;
- datblygu dull cydweithredol o wella a hwyluso cymunedau dysgu proffesiynol at ddibenion datblygu a chyd-adeiladu, gyda'r nod o weithio tuag at system hunan-wella; ac
- adnabod a dysgu gan y gorau ar draws Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru a'r gymuned addysg ehangach, a broceri partneriaethau penodol a pherthnasol ar gyfer ein hysgolion.

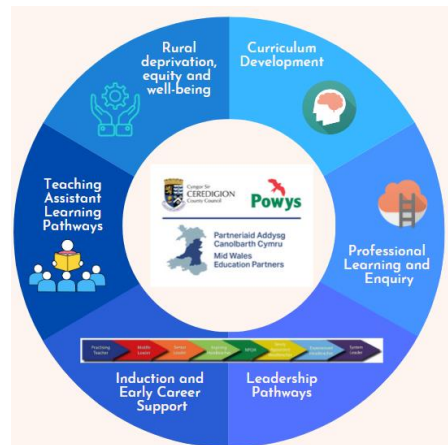
Bydd ysgolion yn cael eu cefnogi i gydweithio ar feysydd blaenoriaeth ar y cyd a datblygu egwyddorion Ysgolion fel Sefydliadau Dysgu, 'Camau ar gyfer y dyfodol' a 'Camau i'r dyfodol' drwy rwydweithiau a chadwyni a sefydlir i hwyluso dull cydweithredol o wella ysgolion.

Yn ogystal â bodloni blaenoriaethau cenedlaethol Llywodraeth Cymru, mae Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru yn cyd-weithio gydag Awdurdodau Lleol Ceredigion a Phowys ac felly bydd blaenoriaethau hefyd yn cyd-fynd â'u hamcanion lleol eu hunain. Mae'r amcanion hyn yn cael eu cofnodi o fewn y cynlluniau canlynol:

<p style="text-align: center;">Ceredigion</p> <p style="text-align: center;">Lefel 1: Strategaeth Gorfforaethol 2022 - 2027</p>	<p style="text-align: center;">Powys</p> <p style="text-align: center;">Cynllun Cydraddoldeb Corfforaethol a Strategol</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth 2. Creu cymunedau gofalgarg ac iach 3. Darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a galluogi pobl o bob oed i ddysgu 4. Creu cymunedau cynaliadwy a gwyrdd sydd wedi'u cysylltu'n dda â gilydd. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Byddwn yn gwella ymwybyddiaeth pobl o wasanaethau a sut i'w derbyn fel y gall pobl wneud dewisiadau gwybodus. 6. Byddwn yn cefnogi cyflogaeth dda, gynaliadwy o ansawdd da gan ddarparu cyfleoedd hyfforddiant a gweithio tuag at fod yn gyflogwr cyflog byw gwirioneddol achrededig. 7. Byddwn yn gweithio i ddelio â thlodi ac anghydraddoldeb i gefnogi lles pobl Powys.
<p style="text-align: center;">Lefel 2: Ysgolion a Diwylliant</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwella ysgolion • Isadeiledd ac adnoddau • Atebolrwydd a chynnydd • ADY, ymddygiad a lles • Diwylliant <p>Amcan lles corfforaethol 2: Creu cymunedau gofalgarg ac iach.</p>	<p style="text-align: center;">Cynllun datblygu'r gwasanaeth addysg</p>
<p style="text-align: center;">Cynlluniau Lefel 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cwricwlwm • Arweinyddiaeth a Llywodraethant • Cefnogi ysgolion i wella • Llythrennedd, Rhifedd a TGCh • Sefydliadau nas-gynhelir • Ôl 16 • CSGA • Difreintedd • Lles 	<p style="text-align: center;">Cynlluniau tîm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cwricwlwm a Dysgu Proffesiynol • Lles a chynhwysiad • Strategaeth gwella ysgolion uwchradd • Gwella ysgolion cynradd ac arbennig

Fel a nodwyd yn y cyflwyniad ar dudalen 3, mae'r Memorandwm o Ddealltwriaeth rhwng Ceredigion a Phowys wedi cytuno i gydweithio yn y meysydd canlynol:

1. Datblygiad y Cwricwlwm
2. Datblygiad Proffesiynol ac Ymholiad
3. Ecwiti ac amddifadedd gwledig
4. Llwybrau arweinyddiaeth
5. Cefnogaeth i athrawon newydd gymhwyso / sefydlu ac athrawon gyfa cynnar
6. Llwybrau datblygiad Cynorthwywyr Addysg

BLAENORIAETHAU PACC: 2023 – 2026

1. Darparu cymorth cryf i bob ysgol a'u cymunedau yn unol â'r canllawiau gwella ysgolion fel bod ysgolion yn rhoi'r profiadau a'r deilliannau dysgu gorau posibl i ddysgwyr, beth bynnag fo'u cefndir neu eu hamgylchiadau, er mwyn sicrhau **safonau ac uchelgeisiau uchel** i bawb.
2. Bod pob ysgol ar draws PACC wedi mabwysiadu **cynlluniau cwricwlwm** lefel ysgol a chlwtwr **effeithiol** a **gweithdrefnau asesu sy'n hyrwyddo ystod eang o wybodaeth, sgiliau a phrofiadau** fel y gall pob dysgwr gyflawni i'w llawn botensial.
3. Cefnogi **lles ac ymarfer pob ymarferydd** ar draws PACC drwy brofiadau **dysgu proffesiynol o ansawdd uchel** fel bod yr holl staff yn fyfyrion ac yn ymgysylltu'n llawn ag ymholiad i **gryfhau eu sgiliau addysgeg fel bod pob dysgwr yn gwneud y cynnydd disgwylidig.**
4. **Cefnogi arweinwyr** ar bob lefel i ddod yn arweinwyr system cryf sy'n arwain at ysgolion sy'n perfformio'n uchel ac yn fyfyrion lle mae pob ymarferydd a dysgwr yn ffynnu.
5. Sicrhau **llywodraethu ac atebolrwydd cryf** PACC fel bod y blaenoriaethau uchod yn cael eu cwrdd.

BLAENORIAETHAU PACC YN 2023 – 2024

Mae cefnogi ein hysgolion i sicrhau bod pob dysgwr yn y cyfleoedd gorau oll i ffynnu yn eu bywydau ac yn eu cymunedau lleol yn parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol ar gyfer 2023 – 2024.

Deallwn y bydd adferiad o effaith y pandemig yn cymryd blynyddoedd lawer, ac felly mae cefnogi datblygiad proffesiynol ymarferwyr ar bob lefel yn parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol. Byddwn yn cefnogi ein hysgolion i gynllunio'n effeithiol ar gyfer cyfleoedd dysgu proffesiynol buddiol i bob ymarferwr, beth bynnag fo'u cyfnod yn eu gyrfa i wella'r ddarpariaeth ar gyfer lles a chynnydd dysgwyr a sicrhau bod prosesau hunan-werthuso yn onest ac yn gywir wrth nodi'r cryfderau a'r meysydd i'w gwella.

O werthu ein gwaith o 2022 – 2023, ystyried y blaenoriaethau cenedlaethol a lleol a'r telerau ac amodau a nodir yn Atodiad 1 a 2 y Grant Consortia Rhanbarthol (RCG), bydd Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru yn canolbwyntio ar y blaenoriaethau canlynol ar gyfer 2023 – 2024:

TROSOLWG O FLAENORIAETHAU 2023 - 2024

1. Cefnogi holl ysgolion PACC i ddatblygu **dulliau dysgu ac addysgu effeithiol** er mwyn sicrhau bod **dysgwyr yn gwneud y cynnydd** disgwylidig.
2. Cefnogi holl ysgolion PACC i sicrhau bod **dylunio a gweithrediad y cwricwlwm o ansawdd uchel**, gan adeiladu arferion addysgeg, dilyniant ac asesu effeithiol gyda ffocws penodol ar fedrau llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol.
3. Datblygu cefnogaeth bellach i ysgolion i sefydlu ymagwedd ysgol gyfan wrth gefnogi **lles dysgwyr ac ymarferwyr a sicrhau ecwiti** o ran profiadau er mwyn **lleihau effaith tloedi ac amddifadedd ar gynnydd dysgwyr**.
4. Cefnogi ymarferwyr PACC i ddilyn **llwybrau arweinyddiaeth a datblygiad** cenedlaethol a lleol fel bod arferion pob ymarferydd PACC yn gryf ac effeithiol gan **ddylanwadu'n gadarnhaol ar les a chynnydd dysgwyr**.
5. Datblygu ymhellach **drefniadau** cyfathrebu, ymgysylltu â rhanddeiliaid a **llywodraethu cryf** PACC.

Mae'r 5 blaenoriaeth ar gyfer 23/24 yn cyd-fynd â'r meysydd canlynol yn atodiad 2 o'r RCG:

		datblygu dulliau dysgu ac addysgu effeithiol er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn gwneud y cynnydd disgwylidig	dylunio a gweithrediad y cwricwlwm o ansawdd uchel	ymagwedd ysgol gyfan wrth gefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr a sicrhau ecwiti o ran profiadau er mwyn lleihau effaith tlodi ac amddifadedd ar gynnydd dysgwyr	Ilwybrau arweinyddiaeth a datblygiad cenedlaethol a lleol fel bod arferion pob ymarferydd PACC yn gryf ac effeithiol gan ddylanwadu'n gadarnhaol ar les a chynnydd dysgwyr	Datblygu ymhellach drefniadau cyfathrebu, ymgysylltu â rhanddeiliaid a llywodraethu cryf PACC.
A. Cymorth cwricwlwm ac asesu	Gwella gwybodaeth ac ymarfer wrth ddylunio, asesu a sicrhau dilyniant o fewn y cwricwlwm	✓	✓	✓		✓
	Hyrwyddo ymgysylltiad uniongyrchol ysgolion â thrafodaethau polisi ac ymarfer drwy'r Rhwydwaith Cenedlaethol	✓	✓			✓
	Gwella medrau llythrennedd, rhifedd a digidol yng Nghymru fel y nodir yn Sgiliau Traws Gwricwlwm	✓	✓			✓
	Ymateb yn adeiladol i flaenoriaethau presennol a datblygol y llywodraeth ar gyfer cefnogi'r cwricwlwm ysgol	✓	✓			✓
	Adeiladu capasiti yr haen ganol i gefnogi ysgolion ac Unedau Cyfeirio drwy ddiwygio'r cwricwlwm			✓		

		datblygu dulliau dysgu ac addysgu effeithiol er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn gwneud y cynnydd disgwylidig	dylunio a gweithrediad y cwricwlwm o ansawdd uchel	ymagwedd ysgol gyfan wrth gefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr a sicrhau ecwiti o ran profiadau er mwyn lleihau effaith tloedi ac amddifadedd ar gynnydd dysgwyr	llywybrau arweinyddiaeth a datblygiad cenedlaethol a lleol fel bod arferion pob ymarferydd PACC yn gryf ac effeithiol gan ddylanwadu'n gadarnhaol ar les a chynnydd dysgwyr	Datblygu ymhellach drefniadau cyfathrebu, ymgysylltu â rhanddeiliaid a llywodraethu cryf PACC.
B. Addysgu ac arweinyddiaeth o ansawdd uchel	Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol i bob ymarferwyr mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliad dysgu	Cyllid yn cael ei rannu yn uniongyrchol i ysgolion er mwyn ymgysylltu â dysgu proffesiynol				
	Cefnogi dealltwriaeth ymarferwyr o'r hyn sy'n gweithio ym maes cynllunio'r cwricwlwm drwy fuddsoddi yn medrau ymholi ac addysgeg yr holl staff (NPEP)		✓			✓
	Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol i bob ymarferydd mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliad sy'n dysgu		✓			✓
	Cefnogi dealltwriaeth ymarferwyr o'r hyn sy'n gweithio ym maes cynllunio'r cwricwlwm drwy fuddsoddi yn medrau ymholiadau ac addysgeg yr holl staff	✓	✓			✓
	Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol ar gyfer yr holl ymarferwyr mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliad sy'n dysgu. Llwybr Dysgu Cynorthwywyr Addysgu Lefel A ac WBQ Sefydlu / Cymorth Gyrfa Cynnar				✓	✓
	Ymgorffori myfyrdod, hunan-werthuso a gwella mewn ysgolion a phwysigrwydd arweinyddiaeth ysgol dda fel rhag-amod ar gyfer hynny				✓	✓
	Mae'r Gymraeg yn perthyn i ni i gyd	✓				✓
	Cefnogi dysgwyr sy'n agored i niwed	✓	✓	✓	✓	✓

<p>Maes Blaenoriaeth 1</p> <p>Priority Area 1</p>	<p>Cefnogi holl ysgolion PACC i ddatblygu dulliau dysgu ac addysgu effeithiol er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn gwneud y cynnydd disgwylledig.</p>
<p>Blaenoriaethau Llywodraeth Cymru Welsh Government Priorities</p>	<p>RCG - Rhan o'r wyth ffactor gyfrannol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Galluogi pob dysgwr, yn arbennig y rhai o gefndiroedd difreintiedig i wneud cynnydd ar hyd eu llwybr dysgu eu hunain a chodi eu dyheadau i gyflawni eu llawn botensial, sy'n gysylltiedig ag ystod o ddulliau asesu i ddeall a chefnogi'r cynnydd hwn. • Sicrhau bod amgylchedd yr ysgol yn cefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr. • Cefnogi dealltwriaeth ymarferwyr o'r hyn sy'n gweithio wrth ddylunio'r cwricwlwm drwy fuddsoddi yn sgiliau ymholiad ac addysgeg yr holl staff. • Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol ar gyfer yr holl ymarferwyr mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliadau sy'n dysgu. • Ymgorffori myfyrio, hunan-werthuso a gwelliant o fewn ysgolion a phwysigrwydd arweinyddiaeth dda mewn ysgolion fel sail ar gyfer hynny. • Gwrando ar blant a phobl ifanc wrth iddynt ymgysylltu â'u dysgu a'u cefnogi i gyflawni eu dyheadau.
<p>Prif Swyddog (ion) Lead Officer (s)</p>	<p>Chris Davies, Sally Llewellyn, Aled Rumble, Rhianydd James & Elen Gwenllian Davies</p>
<p>Rhesymeg Rationale</p>	<p>Ledled Ceredigion a Phowys nodir arferion addysgeg cryf, fodd bynnag, o fewn ac ar draws PACC ceir gormod o amrywiaeth o hyd o ran ansawdd y dysgu a'r addysgu.</p> <p>Mae dulliau addysgol cryf ac effeithiol yn ganolog i wella cynnydd a chanlyniadau dysgwyr, ac mae ymchwil wedi dangos sut y gall addysgu o ansawdd uchel wneud y gwahaniaeth mwyaf i ddysgu, ac yn y pen draw lleihau'r bwlch anfantais. Er mwyn cefnogi pob ysgol ac ymarferydd i ddarparu addysgu o ansawdd uchel, mae'n bwysig eu bod yn cael datblygiad proffesiynol effeithiol. Fel yr eglura gan Rauch a Coe gellid dadlau mai dyma'r peth pwysicaf y gall athrawon ac arweinwyr ysgol ganolbwyntio arno i wneud gwahaniaeth ym maes dysgu plant. Yn fwy na hynny, nid yw ansawdd yr</p>

	<p>addysgu yn sefydlog: gellir gwella athrawon, a gellir eu gwella drwy ddatblygiad proffesiynol effeithiol.²</p> <p>Mae cefnogi dysgwyr i symud ymlaen a chyflawni yn hanfodol ac un agwedd o addysgu effeithiol yw darparu adborth effeithiol.</p>
<p>Bwriad cyffredin</p> <p>Overarching intention</p>	<p>Darparu dysgu proffesiynol cyffredinol ac wedi'i dargedu ar gyfer ysgolion, lleoliadau nas gynhelir a chlystyrau, fel bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yr holl dysgu proffesiynol a ddarperir o ansawdd uchel ac effeithiol gan arwain at allu addysgu gwell ymarferwyr • cefnogaeth i ysgolion i gynllunio a gwneud yr amser a'r lle ar gyfer dysgu proffesiynol yn effeithiol fel bod y grant dysgu proffesiynol yn cael ei ddefnyddio i'r perwyl gorau gyda diwylliant cadarnhaol o welliant parhaus ym mhob ysgol • y rhan fwyaf o ysgolion yn ymgysylltu ac yn hyderus yn y defnydd effeithiol o'r adnodd cenedlaethol "Cefnogi Dysgwyr Bregus trwy Addysgu a Dysgu effeithiol"³ fel bod dysgu proffesiynol ar gyfer pob ymarferydd wedi'i strwythuro a'i hwyluso i gynyddu eu gallu addysgu • gan ymarferwyr arferion effeithiol i gefnogi gwelliant mewn addysgu a dysgu gyda ffocws ar adborth effeithiol ac asesu ffurfiannol.
<p>Meini Prawf Llwyddiant</p> <p>Success Criteria</p>	<p><u>Tymor byr:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgysylltu cryf gan y rhan fwyaf o ysgolion PACC yn y rhaglen dysgu proffesiynol • Adborth cadarnhaol gan y grŵp cyfeirio penaethiaid ynglŷn â chynnig dysgu proffesiynol PACC. <p><u>Hir dymor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwell arferion addysgu a dysgu ar draws pob ysgol PACC • Mae triongli gydag adroddiadau YGY yn dangos cynnydd mewn arferion addysgu a dysgu ar draws ysgolion PACC

² [Effective Professional Development | EEF \(educationendowmentfoundation.org.uk\)](https://www.eef.org.uk/effective-professional-development)

³ [Supporting Vulnerable Learners](#)

- Mae canlyniadau arolygiadau gan Estyn o ysgolion Ceredigion a Phowys yn dangos gostyngiad yn nifer yr ysgolion mewn categori statudol ac yn adnabod arfer da i'r rannu trwy astudiaethau achos. (Ym mis Ebrill 2023, roedd dwy ysgol PACC mewn categori statudol (Powys: 2 | Ceredigion: 0))
- Canlyniadau dysgwyr cryf – canlyniadau CAP9 ysgolion PACC.

<p>Maes Blaenoriaeth 2</p> <p>Priority Area 2</p>	<p>Cefnogi holl ysgolion PACC i sicrhau bod dylunio a gweithrediad y cwricwlwm o ansawdd uchel, gan adeiladu arferion addysgeg, dilyniant ac asesu effeithiol gyda ffocws penodol ar fedrau llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol.</p>
<p>Blaenoriaethau Llywodraeth Cymru Welsh Government Priorities</p>	<p>RCG - Rhan o'r wyth ffactor gyfrannol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Galluogi pob dysgwr, yn arbennig y rhai o gefndiroedd difreintiedig i wneud cynnydd ar hyd eu llwybr dysgu eu hunain a chodi eu dyheadau i gyflawni eu llawn botensial, sy'n gysylltiedig ag ystod o ddulliau asesu i ddeall a chefnogi'r cynnydd hwn. • Cyd-lunio cwricwlwm sy'n hyrwyddo ystod eang o wybodaeth, medrau a phrofiadau (gan gynnwys profiadau cymdeithasol a rhyngweithio) gyda dealltwriaeth glir o'r hyn sy'n bwysig - mae cymwysterau yn rhan allweddol o hyn. • Cefnogi dealltwriaeth ymarferwyr o'r hyn sy'n gweithio wrth ddylunio'r cwricwlwm drwy fuddsoddi yn sgiliau ymholiad ac addysgeg yr holl staff. • Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol ar gyfer yr holl ymarferwyr mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliadau sy'n dysgu. • Ymgorffori myfyrio, hunan-werthuso a gwelliant o fewn ysgolion a phwysigrwydd arweinyddiaeth dda mewn ysgolion fel sail ar gyfer hynny.
<p>Prif Swyddog (ion)</p> <p>Lead Officer (s)</p>	<p>Sally Llewellyn, Aled Rumble, Rhianydd James, Elen Gwenllian Davies & Chris Davies,</p>
<p>Rhesymeg</p> <p>Rationale</p>	<p>Ym mis Medi 2022, ledled Ceredigion a Phowys, mabwysiadodd holl ysgolion / cyfnodau cynradd a chwech ysgol / cyfnod uwchradd, pob oed ac arbennig (un yng Ngheredigion a 5 ym Mhowys) y Cwricwlwm i Gymru. O fis Medi 2023 ymlaen bydd pob ysgol / cyfnod yn mabwysiadu'r cwricwlwm newydd yn llawn. Wrth baratoi ar gyfer mis medi 2022 paratôdd Llywodraeth Cymru ganllaw i ysgolion 'Y daith i 2022'⁴ a'r newidiadau i ganllawiau'r</p>

⁴ [WG41302 Curriculum for Wales document english \(gov.wales\)](#)

	<p>Cwricwlwm i Gymru o fis Ionawr 2023⁵. Wrth i ysgolion gychwyn ar y ‘Daith tu hwnt i 2022’, mae’n bwysig bod PACC yn cefnogi ysgolion yn llawn wrth sicrhau eu bod yn gwerthuso eu cynlluniau a darpariaeth yn ofalus ac yn ymgymryd â mireinio eu cwricwlwm a’u cynlluniau asesu parhaus i sicrhau bod pob ysgol PACC yn rhoi’r profiadau a’r canlyniadau dysgu gorau posibl i ddysgwyr, beth bynnag fo’u cefndir neu eu hamgylchiadau, er mwyn sicrhau safonau a dyheadau uchel i bawb.</p>
<p>Bwriad cyffredin Overarching intention</p>	<p>Darparu dysgu proffesiynol a chymorth cyffredinol, pwrpasol ac wedi’i dargedu i ysgolion a lleoliadau, gan gynnwys trwy glystyrau, fel bod pob ysgol PACC yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyderus yn eu dyluniad o’r cwricwlwm wedi ei arwain gan y pedwar diben a’u prosesau sicrhau ansawdd • sicrhau bod y cwricwlwm ysgol a’r ddarpariaeth ar gyfer medrau yn hynod ddiddorol ac yn darparu profiadau dysgu eang a chytbwys yn y gwersi ac yn allgyrsiol, ac yn cefnogi pob dysgwr i wneud cynnydd uchel a chyson o ran eu dysgu a lles • gweithio’n dda gydag ysgolion clwstwr / bwydo, fel bod cynllunio a dealltwriaeth gref ar sut i adeiladu ar ddysgu blaenorol dysgwyr er mwyn sicrhau cynnydd parhaus • hyderus yn eu cynllunio, mapio ac adrodd am ddilyniant dysgwyr.
<p>Meini Prawf Llwyddiant Success Criteria</p>	<p><u>Tymor byr:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgysylltu cryf gan y rhan fwyaf o ysgolion PACC yn y rhaglen dysgu proffesiynol • Adborth cadarnhaol gan y grŵp cyfeirio penaethiaid ynglŷn â chynnig dysgu proffesiynol PACC. <p><u>Hir dymor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arferion effeithiol yn cael ei nodi gan ysgolion PACC ar gyfer ei rannu ar lefel leol, rhanbarthol a chenedlaethol

⁵ <https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru>

- Canlyniadau cadarnhaol ac astudiaethau achos yn cael eu adnabod gan arolygiadau Estyn
- Mae triongli gydag adroddiadau YGY yn dangos cynnydd cryf wrth gyflwyno'r cwricwlwm gydag effaith gadarnhaol ar ddysgwyr.

<p>Maes Blaenoriaeth 3</p> <p>Priority Area 3</p>	<p>Datblygu cefnogaeth bellach i ysgolion i sefydlu ymagwedd ysgol gyfan wrth gefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr a sicrhau ecwiti o ran profiadau er mwyn lleihau effaith tlodi ac amddifadedd ar gynnydd dysgwyr.</p>
<p>Blaenoriaethau Llywodraeth Cymru Welsh Government Priorities</p>	<p>WG2: Cymru gydnerth WG3: Cymru lachach WG5: Cymru o gymunedau cydlynol</p> <p>RCG - Rhan o'r wyth ffactor gyfrannol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Galluogi pob dysgwr, yn arbennig y rhai o gefndiroedd difreintiedig i wneud cynnydd ar hyd eu llwybr dysgu eu hunain a chodi eu dyheadau i gyflawni eu llawn botensial, sy'n gysylltiedig ag ystod o ddulliau asesu i ddeall a chefnogi'r cynnydd hwn. • Cyd-lunio cwricwlwm sy'n hyrwyddo ystod eang o wybodaeth, medrau a phrofiadau (gan gynnwys profiadau cymdeithasol a rhyngweithio) gyda dealltwriaeth glir o'r hyn sy'n bwysig - mae cymwysterau yn rhan allweddol o hyn. • Sicrhau bod amgylchedd yr ysgol yn cefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr. • Bod yn ganolog i'w cymunedau – rydym am feithrin gwell perthynas rhwng ysgolion a theuluoedd, cymunedau a chyflogwyr, i gefnogi a hyrwyddo cyflawniad addysgol a chyflogaeth ardderchog, y camau nesaf mewn addysg a hyfforddiant. • Gwrando ar blant a phobl ifanc wrth iddynt ymgysylltu â'u dysgu a'u cefnogi i gyflawni eu dyheadau.
<p>Prif Swyddog (ion) Lead Officer (s)</p>	<p>Gareth Lewis</p>
<p>Rhesymeg Rationale</p>	<p>I wella lles a chynnydd pob dysgwr, waeth beth fo'u cefndir fel eu bod yn barod ar gyfer y camau nesaf yn eu bywyd, boed yn yr ysgol, addysg bellach, prentisiaethau neu'r byd gwaith.</p>

<p style="text-align: center;">Bwriad cyffredin</p> <p style="text-align: center;">Overarching intention</p>	<p>I gefnogi pob ysgol PACC i ganolbwyntio ar gefnogi pob dysgwr i ddatblygu agweddau cadarnhaol at ysgol, dysgu a lles a sicrhau bod gan bob dysgwr fynediad teg at addysg a chyfleoedd teg i'w cynnwys yn yr ysgol a gweithgareddau allgyrsiol.</p> <p>Cefnogi dysgwyr bregus a'u teuluoedd trwy gwella ymgysylltiad teuluoedd gyda'r ysgol a gwella'r gefnogaeth o fewn y gymuned a thrwy aml-asiantaethau.</p> <p>Cefnogi ysgolion wrth sefydlu a gwreiddio dull ysgol gyfan o les emosiynol a meddyliol yn eu hysgolion fel bod pob arweinydd ac ymarferydd yn ymgorffori ethos ysgol gyfan i sicrhau amgylchedd cefnogol lle mae pob dysgwr yn gallu cymryd rhan yn effeithiol yn eu dysgu.</p>
<p style="text-align: center;">Meini Prawf Llwyddiant</p> <p style="text-align: center;">Success Criteria</p>	<p><u>Tymor byr:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgysylltu cryf gan y rhan fwyaf o ysgolion PACC yn y rhaglen dysgu proffesiynol • Adborth cadarnhaol gan y grŵp cyfeirio penaethiaid ynglŷn â chynnig dysgu proffesiynol PACC. • Mae'r rhan fwyaf o ysgolion PACC yn ymgymryd ac yn ymateb yn gadarnhaol i ganlyniadau'r data SHRN. <p><u>Hir dymor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Canlyniadau cadarnhaol ac astudiaethau achos yn cael eu adnabod gan arolygiadau Estyn • Mae triongli gydag adroddiadau YGY yn dangos bod ysgolion PACC wedi sefydlu diwylliant cyson, lle mae cynnydd a lles disgyblion yw'r brif flaenoriaeth • Ffigyrau presenoldeb gwell ar gyfer ysgolion PACC (data presenoldeb yn cael ei ail gasglu gan Llywodraeth yn dilyn cyfnod o oedi yn ysgol y pandemig) • Canlyniadau dysgwyr cryf – canlyniadau CAP9 ysgolion PACC.

<p>Maes Blaenoriaeth 4</p> <p>Priority Area 4</p>	<p>Cefnogi ymarferwyr PACC i ddilyn llwybrau arweinyddiaeth a datblygiad cenedlaethol a lleol fel bod arferion pob ymarferydd PACC yn gryf ac effeithiol gan ddylanwadu'n gadarnhaol ar les a chynnydd dysgwyr.</p>
<p>Blaenoriaethau Llywodraeth Cymru Welsh Government Priorities</p>	<p>RCG - Rhan o'r wyth ffactor gyfrannol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol ar gyfer yr holl ymarferwyr mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliadau sy'n dysgu. • Ymgorffori myfyrio, hunan-werthuso a gwelliant o fewn ysgolion a phwysigrwydd arweinyddiaeth dda mewn ysgolion fel sail ar gyfer hynny.
<p>Prif Swyddog (ion)</p> <p>Lead Officer (s)</p>	<p>Sarah Perdue, Alwyn Ward & Dafydd Iolo Davies</p>
<p>Rhesymeg</p> <p>Rationale</p>	<p>Mae arweinyddiaeth gref ac effeithiol ar bob lefel yn hollbwysig ar gyfer sicrhau canlyniadau cadarnhaol i bob dysgwr. Ar draws PACC cydnabyddir mai ychydig iawn o symudiad sydd mewn staff ac felly mae adnabod a chefnogi arweinwyr ar bob lefel yn gynnar yn bwysig.</p>
<p>Bwriad cyffredin</p> <p>Overarching intention</p>	<p>I godi ymwybyddiaeth gan benaethiaid, uwch arweinwyr ac arweinwyr canol, a chyrrff llywodraethu o lwybrau arweinyddiaeth cenedlaethol a rhanbarthol sydd ar gael. Trwy ddysgu proffesiynol effeithiol, cymell a mentora, bydd gan arweinwyr ar bob lefel y sgiliau a'r wybodaeth i ddefnyddio amrywiaeth o arddulliau i gynnal safonau uchel ar draws pob agwedd ar eu gwaith. Bydd arweinwyr effeithiol yn grymuso pob aelod o staff i gymryd risgiau priodol a gwneud dewisiadau gwybodus yn seiliedig ar werthoedd, ymddygiad a gweledigaeth yr ysgol.</p>
<p>Meini Prawf Llwyddiant</p> <p>Success Criteria</p>	<p><u>Tymor byr:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgysylltu cryf a chadarnhaol gyda rhaglenni datblygu ac arweinyddiaeth ar bob lefel • Adnabod ymarferwyr cryf yn gynnar.

Hir dymor:

- Canlyniadau cadarnhaol ac astudiaethau achos yn cael eu adnabod gan arolygiadau Estyn
- Mae triongli gydag adroddiadau YGY yn dangos bod ysgolion PACC wedi sefydlu diwylliant cyson, lle mae cynnydd a lles disgyblion yw'r brif flaenoriaeth.

<p>Maes Blaenoriaeth 5</p> <p>Priority Area 5</p>	<p>Datblygu ymhellach drefniadau cyfathrebu, ymgysylltu â rhanddeiliaid a llywodraethu cryf PACC</p>
<p>Blaenoriaethau Llywodraeth Cymru</p> <p>Welsh Government Priorities</p>	<p>RCG - Rhan o'r wyth ffactor gyfrannol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Galluogi pob dysgwr, yn arbennig y rhai o gefndiroedd difreintiedig i wneud cynnydd ar hyd eu llwybr dysgu eu hunain a chodi eu dyheadau i gyflawni eu llawn botensial, sy'n gysylltiedig ag ystod o ddulliau asesu i ddeall a chefnogi'r cynnydd hwn. • Cyd-lunio cwricwlwm sy'n hyrwyddo ystod eang o wybodaeth, medrau a phrofiadau (gan gynnwys profiadau cymdeithasol a rhyngweithio) gyda dealltwriaeth glir o'r hyn sy'n bwysig - mae cymwysterau yn rhan allweddol o hyn. • Sicrhau bod amgylchedd yr ysgol yn cefnogi lles dysgwyr ac ymarferwyr. • Cefnogi dealltwriaeth ymarferwyr o'r hyn sy'n gweithio wrth ddylunio'r cwricwlwm drwy fuddsoddi yn sgiliau ymholiad ac addysgeg yr holl staff. • Galluogi dysgu proffesiynol uchelgeisiol ar gyfer yr holl ymarferwyr mewn ysgol sy'n ymroddedig i fod yn sefydliadau sy'n dysgu. • Ymgorffori myfyrio, hunan-werthuso a gwelliant o fewn ysgolion a phwysigrwydd arweinyddiaeth dda mewn ysgolion fel sail ar gyfer hynny. • Bod yn ganolog i'w cymunedau – rydym am feithrin gwell perthynas rhwng ysgolion a theuluoedd, cymunedau a chyflogwyr, i gefnogi a hyrwyddo cyflawniad addysgol a chyflogaeth ardderchog, y camau nesaf mewn addysg a hyfforddiant. • Gwrando ar blant a phobl ifanc wrth iddynt ymgysylltu â'u dysgu a'u cefnogi i gyflawni eu dyheadau.
<p>Prif Swyddog (ion)</p> <p>Lead Officer (s)</p>	<p>Anwen Orrells</p>
<p>Rhesymeg</p> <p>Rationale</p>	<p>Wedi sefydliad PACC ym mis Medi 2021, mae'r gwaith a'r ddealltwriaeth o'r cydweithio rhwng Ceredigion a Phowys yn parhau i gael eu datblygu. Nod blaenoriaethau 2023 – 2024 yw sicrhau gwell dealltwriaeth, gan bob parti, o waith, cefnogaeth ac effaith cefnogaeth a dysgu proffesiynol Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru.</p>

<p>Bwriad cyffredin</p> <p>Overarching intention</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adeiladu perthynas waith gref a chadarnhaol gyda'r holl rhanddeiliaid, gan gynnwys penaethiaid ledled Ceredigion a Phowys fel bod gwaith PACC yn parhau i gael effaith gadarnhaol ar ysgolion, ymarferwyr a dysgwyr. • Datblygu sianeli cyfathrebu effeithiol ar gyfer ysgolion ac ymarferwyr PACC fel bod pob ysgol yn deall y gwaith, y dysgu proffesiynol a'r cymorth sydd ar gael drwy PACC. • Sicrhau bod prosesau cynllunio gwerthusol a datblygu cadarn ar waith fel bod cydweithio a gwaith PACC yn cefnogi anghenion gwasanaethau ac ysgolion Ceredigion a Phowys yn effeithiol.
<p>Meini Prawf Llwyddiant</p> <p>Success Criteria</p>	<p><u>Tymor byr:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dealltwriaeth gref o rôl a gwaith PACC gan yr holl rhanddeiliaid • Ymgysylltu cryf gan rhanddeiliaid mewn gwefan PACC, llwyfannau cyfryngau cymdeithasol a'r cylchlythyr • Mesurau cynllunio, gwerthuso ac atebolrwydd cadarn ar waith. <p><u>Hir dymor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae gwaith PACC yn rhoi cefnogaeth gref i holl ysgolion Ceredigion a Phowys • Dim ysgolion yng nghategori swyddogol Estyn.

CYLLID RCG PACC - 2023 – 2024

Disgrifiad o'r gyllideb	Cymru	Powys £1,092,272	Ceredigion £706,038
A. Cymorth cwricwlwm ac asesu			
Cymorth rhanbarthol ar gyfer diwygio'r cwricwlwm ac asesu (CYBLD)	£3,400,000	£137,276	£69,591
Datblygiad y cwricwlwm ac asesu i ysgolion, gan gynnwys rhwydweithiau cenedlaethol a dilyniant dysgu (CYBLD)	£9,346,000	£377,347	£191,294
Cefnogaeth ranbarthol ar gyfer ieithoedd modern (Global Futures) (Dosbarthiad cyfartal)	£462,000	£19,250	£19,250
Ieithoedd Tramor Modern – meithrin gallu ar gyfer ieithoedd modern yn y sector cynradd (CYBLD)	£271,000	£10,942	£5,547
Grant llythrennedd a rhifedd / cymorth ar gyfer gwella'r cwricwlwm (Dosbarthiad cyfartal)	£500,000	£20,833	£20,833
Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd cynradd – Cynllun llafaredd i Gymru (CYBLD)	£400,000	£16,150	£8,187
Fframwaith Cymhwysedd Digidol (Dosbarthiad cyfartal)	£100,000	£4,167	£4,167
Codio a medrau digidol (CYBLD)	£300,000	£12,113	£6,140
B. Addysgu ac arweinyddiaeth o ansawdd uchel			
Cyllid dysgu proffesiynol i ysgolion (Fformiwla / FTE athrawon a staff cynorthwyol. Wedi ei ddisbarthu gan yr ALL yn syth i ysgolion).	£12,000,000	(£489,251) Dosbarthwyd trwy'r ALL yn uniongyrchol i ysgolion	(£263,384) Dosbarthwyd trwy'r ALL yn uniongyrchol i ysgolion
Dysgu, ymholiadau ac ymchwil proffesiynol dan arweiniad yr ysgol i wireddu'r cwricwlwm (CYBLD)	£3,000,000	£121,126	£61,404
Rhaglen dysgu proffesiynol i ddiwygio'r cwricwlwm (Dosbarthiad cyfartal)	£2,700,000	£112,500	£112,500

Dysgu proffesiynol ar gyfer datblygu ymarfer a myfyrio (Dosbarthiad cyfartal)	£900,000	£37,500	£37,500
Llwybr dysgu i gynorthwyyr addysgu (Dosbarthiad cyfartal)	£950,000	£39,583	£39,583
Dysgu proffesiynol lefel A a'r Fagloriaeth Cymru (Seiliedig ar y nifer o ddysgwyr 6ed dosbarth)	£650,000	£35,880	£13,455
Sefydlu / Cymorth gyrfa cynnar (Dosbarthiad cyfartal)	£250,000	£10,417	£10,417
Rhaglen arweinyddiaeth y dyfodol (cymorth i ddarpar arweinwyr, arweinwyr canol, cymell a mentora) (Dosbarthiad cyfartal)	£850,000	£35,417	£35,417
Cymhwyster cenedlaethol ar gyfer prifathrawon (CPCP)	£550,000	Yn seiliedig ar nifer y cyfranogwyr	
Cymraeg – datblygiad proffesiynol (CYBLD)	£2,500,000	£100,938	£51,170
Grant cynhwysedd Cymraeg (Dyraniadau)	£226,000	(£11,667) Dosbarthwyd trwy'r ALI yn uniongyrchol i ysgolion	(£17,917) Dosbarthwyd trwy'r ALI yn uniongyrchol i ysgolion
Cefnogi Dysgwyr sy'n agored i niwed	£75,000		£18,750
C. Arall			
Grant Gwella Addysg i Ysgolion (EIG) (wedi'i bwysoli yn ôl mis a CYBLD – Dosbarthwyd trwy'r ALI yn uniongyrchol i ysgolion)		(£4,724,930) Dosbarthwyd trwy'r ALI yn uniongyrchol i ysgolion	(£2,495,706) Dosbarthwyd trwy'r ALI yn uniongyrchol i ysgolion
Gwobrau Addysgu Proffesiynol Cymru (Dosbarthiad cyfartal)	£20,000	£833	£833
		£6,318,120 O hyn bydd £5,225,848 yn cael ei ddosbarthu yn uniongyrchol i'r ysgolion gan yr ALI. Cyfanswm yn weddill ar gyfer gwaith PACC: £1,092,272.00	£3,483,045 O hyn bydd £2,777,007 yn cael ei ddosbarthu yn uniongyrchol i'r ysgolion gan yr ALI. Cyfanswm yn weddill ar gyfer gwaith PACC: £706,038.00

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	Cabinet
DYDDIAD:	4 Gorffennaf 2023
LLEOLIAD:	Hybrid
TEITL:	Adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu ar waith ac effaith Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru (PACC)
DIBEN YR ADRODDIAD:	Darparu adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu yn dilyn y cyfarfod a gynhaliwyd ar 8 Mehefin 2023

CEFNDIR:

Bu'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu yn ystyried gwaith ac effaith adroddiad Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru (PACC) yn ei gyfarfod ar 8 Mehefin 2023. Rhoddodd Arweinydd Strategol PACC a'r Ymgynghorydd Cefnogi Ysgolion gyflwyniad ar adroddiad Partneriaid Addysg Canolbarth Cymru (PACC). Cyflwynwyd y wybodaeth ganlynol:-

- Pwrpas
- Y strwythur a threfniadau llywodraethu ar draws awdurdodau lleol
- Cyllid
- Gwerthusiad o waith PACC
- Blaenoriaethau 2022 – 2023
- Yr ystod o ddysgu proffesiynol a'r cymorth a gynigir
- Cynllunio ar gyfer 2023 – 2024
- Chwe Amcan Cyffredinol ar gyfer Addysg Genedlaethol a'r Iaith Gymraeg
- Wyth Ffactor Gyfrannol – fel a osodwyd yn rhan 1 o'r Grant Consortia Rhanbarthol ar gyfer 23/24
- Blaenoriaethau 2023 – 2024
- Camau Nesaf

Cytunodd y Pwyllgor i nodi'r adroddiad er gwybodaeth.

Y Cyngorydd Endaf Edwards
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION**Adroddiad i'r:** Cabinet**Dyddiad y Cyfarfod:** 04-07-2023**Teitl:** Canllawiau Pontio ar gyfer ysgolion a lleoliadau - model cymorth cynhwysol**Pwrpas yr adroddiad:** Darparu gwybodaeth ac arweiniad ar gyfer ysgolion, lleoliadau a cholegau ar drefniadau pontio a chymorth cynhwysol effeithiol. Bydd y canllaw yn rhannu arferion da gan ddarparu arweiniad effeithiol, er mwyn cefnogi pob plentyn a pherson ifanc i ffynnu, byw bywydau llawn ac ystyrlon, a dod yn aelodau a chyfranwyr gwerthfawr yn eu cymuned leol.**Er:** Penderfyniad**Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:** Y Cyngorydd Wyn Thomas, Aelod Cabinet ar gyfer Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau**CEFNDIR:**

Mae Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (2018) Cymru yn rhan o'r rhaglen diwygio addysg ehangach yng Nghymru ac yn sicrhau darpariaeth o 0-25. Mae Ceredigion wedi ymrwmo i greu amgylchedd addysgol sy'n gynhwysol, yn meithrin gwytnwch ac yn hybu annibyniaeth, gan alluogi pob plentyn a pherson ifanc i ffynnu, byw bywydau llawn ac ystyrlon, a dod yn aelodau a chyfranwyr gwerthfawr yn eu cymuned leol.

Bydd pontio'n llyfn trwy gydol eu gyrfa addysgol ac i fyd oedolion yn galluogi plant a phobl ifanc i gyrraedd eu potensial.

Mae hyn yn golygu y bydd plant a phobl ifanc:

- yn cael eu hanghenion holistig wedi'u nodi yn gynnar;
- yn cael cydnabyddiaeth i'w hannibyniaeth a'u bod yn gallu gwneud dewisiadau am benderfyniadau sy'n effeithio ar eu bywydau;
- lle bo'n briodol, yn cael cymorth aml-asiantaeth mewn da bryd a'r cymorth hwnnw yn effeithiol wrth hyrwyddo eu hanghenion addysgol yn ogystal â'u lles personol; ac
- yn gallu manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd addysg a hyfforddiant.

Mae'r ddogfen hon yn rhoi arweiniad yn sgil y ddeddf trawsnewid ADY, gan roi ffocws ar arferion effeithiol o bontio yn ystod y tri cyfnod allweddol o bontio ar gyfer ein plant a'n pobl ifanc.

Cyfnod 1: Pontio yn y Blynyddoedd Cynnar

Cyfnod 2: Pontio o'r Cynradd i'r Uwchradd

Cyfnod 3: Pontio cynhwysol ôl 16

Mae'n darparu arweiniad ac yn rhannu arferion da o ran y gwahanol lefelau o gymorth fydd angen eu cynllunio yn unol ag anghenion dysgu yr unigolyn.

Yn unol a gweledigaeth gynhwysol Ceredigion, mi fydd anghenion y rhan fwyaf o blant a phobl ifanc yn cael eu diwallu ar y lefel pontio cynhwysol. Pan fo cymhlethdod yr anghenion yn cynyddu, bydd y trefniadau ychwanegol ar bob lefel yn ymgorffori trefniadau'r lefel flaenorol. Bydd hyn yn sicrhau bod y plentyn a'r person ifanc yn trosglwyddo'n llyfn i ddiwallu lefel eu hangen unigol hwy.

Pan fo plentyn neu berson ifanc sydd ag ADY yn symud yn annisgwyl i ysgol/lleoliad, dylai'r ysgol sy'n eu derbyn gynnal adolygiad cyn gynted â phosibl i sicrhau cynllunio darpariaeth sy'n diwallu'r anghenion a nodwyd. Dylai'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol briodol fod wedi'i hadlewyrchu yng Nghynllun Datblygu Unigol (CDU) y plentyn/person ifanc.

Lefelau'r cymorth o bontio

Pontio cynhwysol:

Trefniadau pontio cynhwysol sydd ar gael i bob plentyn a pherson ifanc yn ôl trefniadau lleoliad/ysgol.

Pontio wedi'i dargedu:

Cymorth wedi'i dargedu ar gyfer plant a phobl ifanc y nodwyd bod ganddynt angen sy'n dod i'r amlwg/angen dynodedig (wedi'i fonitro o fewn trefniadau presennol cyfan y lleoliad/ysgol).

Pontio wedi'i adolygu:

Cymorth wedi'i dargedu wrth adolygu'r pontio ar gyfer plant a phobl ifanc sydd â CDU.

Pontio dwysach:

Cymorth dwysach i blant a phobl ifanc y nodwyd bod ganddynt lefelau anghenion difrifol, cymhleth, cyson a pharhaus.

Nid oes un ffordd unigol o gynllunio pontio. Bydd pob lleoliad a phob ysgol wedi datblygu dulliau pontio sy'n cyd-fynd â'u hethos, eu cyd-destun a'u diwylliant nhw eu hunain.

Y SEFYLLFA SYDD OHONI:

Mae'r ddogfen hon wedi'i datblygu gan nifer o gyfranwyr e.e. yr ysgolion, staff cynhwysiant Ceredigion gan gynnwys swyddogion ym maes Anghenion Dysgu Ychwanegol. Mae'r ddogfen hon yn rhoi arweiniad ar gyfer ysgolion ac yn adlewyrchu'r ffordd o weithio yn unol a thrawsnewid ADY. Bydd hyn yn sicrhau cysondeb gweithredu ar draws y Sir.

**Llesiant
Cenedlaethau'r
Dyfodol:**

Oes Aseiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam

**Crynodeb:
Hirdymor:
Cydwethio:
Cynnwys:
Atal:
Integreiddio:**

Tudalen 213

Argymhelliad / Argymhellion:	Cytuno i fabwysiadu cynnwys y canllaw pontio ar gyfer ysgolion a lleoliadau Ceredigion.
Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:	<ol style="list-style-type: none">i. Er mwyn cydymffurfio â gofynion Trawsnewid ADY. Bydd y ddogfen yn sicrhau bod trefniadau pontio ar draws Ceredigion yn gyson gynhwysol ac o'r safon uchaf.ii. Datblygu cysondeb gweithredu a phontio llyfn ar gyfer plant a phobl ifanc trwy gydol eu gyrfa addysgol ac i fyd oedolion , gan eu galluogi i gyrraedd eu potensial.
Trosolwg a Chraffu:	Cyflwynwyd i'r Pwyllgor Craffu ar yr 8fed o Fehefin, gyda pawb o blaid ac yn cefnogi mabwysiadu.
Fframwaith Polisi:	
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	Creu Cymunedau Gofalgar ac Iach
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	
Goblygiadau cyfreithiol:	
Goblygiadau staffio:	
Goblygiadau eiddo / asedau:	
Risg(iau):	
Pwerau Statudol:	
Papurau Cefndir:	<ul style="list-style-type: none">• Adroddiad Craffu
Atodiadau:	Atodiad 1- Canllawiau Pontio Ceredigion 2023
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Clive Williams, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Ysgolion (dros dro)
Swyddog Adrodd:	Gillian Evans (Rheolwr Corfforaethol – ADY, Cynhwysiant a Lles) ac Angharad Behnan (Prif Seicolegydd Addysg)
Dyddiad:	15/06/23

Gwasanaethau Ysgolion Ceredigion

**Canllawiau Pontio ar gyfer
ysgolion a lleoliadau:
'model' cymorth
cynhwysol**

Cynnwys

1.	Cyflwyniad a datganiad gweledigaeth	t. 2
2.	Canllawiau ar gyfer pontio <i>holl</i> blant a phobl ifanc Ceredigion	t. 4
3.	Lefelau cymorth pontio	t. 5
4.	Arferion da wrth Bontio – y Blynyddoedd Cynnar	t. 6
	O'r Cartref i leoliad Cyn-Ysgol y Blynyddoedd Cynnar	t. 7
	Lleoliad Blynyddoedd Cynnar i Ysgol Gynradd	t. 9
5.	Arferion da wrth Bontio – Cynradd i Uwchradd	t.13
6.	Arferion da wrth Bontio – Ôl-16	t.17

Atgoffir ysgolion Ceredigion bod yn rhaid cadw at reoliadau GDPR wrth rannu unrhyw wybodaeth fel rhan o'r pontio.

1. Cyflwyniad

Mae Ceredigion wedi ymrwymo i greu amgylchedd addysgol sy'n gynhwysol, yn meithrin gwytnwch ac yn hybu annibyniaeth, gan alluogi pob plentyn a pherson ifanc i ffynnu, byw bywydau llawn ac ystyrlon, a dod yn aelodau a chyfranwyr gwerthfawr yn eu cymuned leol.

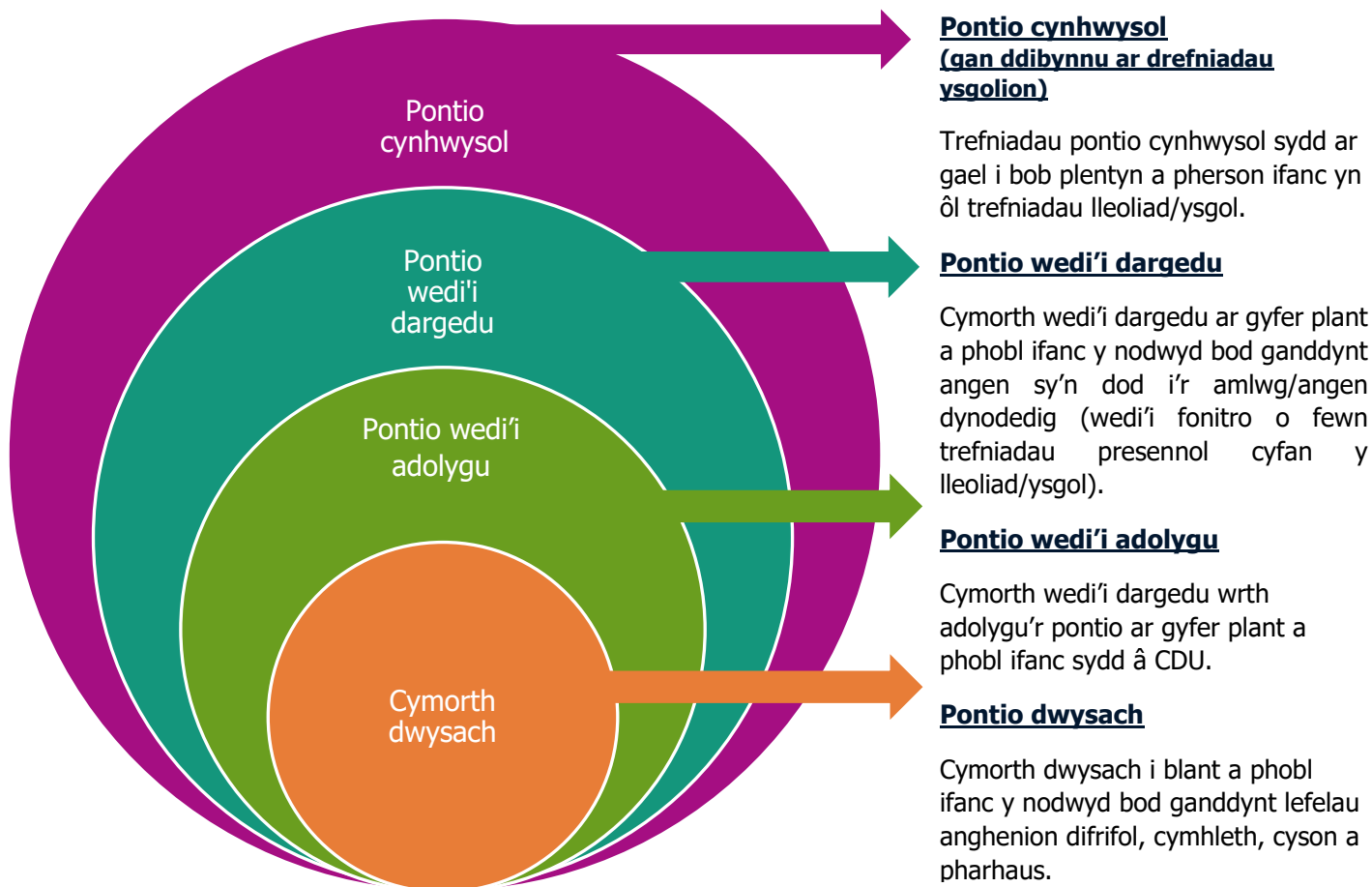
Bydd pontio'n llyfn trwy gydol eu gyrfa addysgol ac i fyd oedolion yn galluogi plant a phobl ifanc i gyrraedd eu potensial.

Mae hyn yn golygu y bydd plant a phobl ifanc:

- yn cael eu hanghenion holistig wedi'u nodi yn gynnar;
- yn cael cydnabyddiaeth i'w hannibyniaeth a'u bod yn gallu gwneud dewisiadau am benderfyniadau sy'n effeithio ar eu bywydau;
- lle bo'n briodol, yn cael cymorth aml-asiantaeth mewn da bryd a'r cymorth hwnnw yn effeithiol wrth hyrwyddo eu hanghenion addysgol yn ogystal â'u lles personol; ac
- yn gallu manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd addysg a hyfforddiant.

2. Canllawiau ar gyfer pontio *holl* blant a phobl ifanc Ceredigion.

Mae'r model pontio a ddangosir isod yn ceisio nodi lefel y cymorth sydd ei angen yn ystod y cyfnod pontio.

O'r llun uchod, mae'n amlwg y bydd anghenion y rhan fwyaf o blant a phobl ifanc yn cael eu diwallu ar y lefel pontio cynhwysol (cylch porffor). Pan fo cymhlethdod yr anghenion yn cynyddu, bydd y trefniadau **ychwanegol** ar bob lefel yn ymgorffori trefniadau'r lefel flaenorol. Bydd hyn yn sicrhau bod y plentyn a'r person ifanc yn trosglwyddo llyfn i ddiwallu lefel eu hangen unigol hwy.

Pan fo plentyn neu berson ifanc sydd ag ADY yn symud yn annisgwyl i ysgol/lleoliad, dylai'r ysgol sy'n eu derbyn gynnal adolygiad cyn gynted â phosibl i sicrhau cael darpariaeth sy'n diwallu'r anghenion a nodwyd. Dylai'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol briodol nawr fod wedi'i hadlewyrchu yng Nghynllun Datblygu Unigol (CDU) y plentyn/person ifanc.

3. Lefelau'r cymorth pontio

Nid oes un ffordd unigol o gynllunio pontio. Bydd pob lleoliad a phob ysgol wedi datblygu dulliau pontio sy'n cyd-fynd â'u hethos, eu cyd-destun a'u diwylliant nhw eu hunain. Mae'r tabl isod yn cynnig arweiniad o ran yr hyn y gallai pob lefel o gymorth pontio ei gynnwys:

Pontio cynhwysol	Pontio wedi'i dargedu	Pontio wedi'i adolygu	Pontio dwysach
<p>Mae pob lleoliad ac ysgol yn dilyn eu prosesau a'u gweithdrefnau pontio eu hunain y cytunwyd arnynt eisoes ac sy'n berthnasol i'r cyfnod pontio priodol yn unol â threfniadau'r ysgol.</p> <p>Bydd pontio cynhwysol yn cael ei wneud o fewn amserlenni penodol pan fydd plant a phobl ifanc yn symud i leoliad neu ysgol newydd.</p> <p>Mae'r pontio hyn nid yn unig yn cynnwys o ysgol i ysgol ond hefyd o flwyddyn i flwyddyn, e.e. o flwyddyn 1 i flwyddyn 2.</p>	<p>Mae lefel hon y cymorth yn canolbwyntio ar yr angen sy'n codi/a nodwyd ar adeg y pontio. Er enghraifft, gallai hyn gynnwys plentyn/person ifanc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - y gwyddys ei fod yn mynd yn bryderus mewn sefyllfaoedd cymdeithasol. - sydd wedi dioddef gofid diweddar yn eu bywydau. - sydd ag anghenion meddygol tymor byr, er enghraifft, salwch. <p>Mae cymorth pontio ar y lefel hon yn gofyn bod yn fwy gwylidwrus o fewn trefniadau presennol y lleoliad/ysgol gyfan, yn unol â'r prosesau pontio cynhwysol y cytunwyd arnynt. Bydd pennu dull i drafod a chynllunio yn ddefnyddiol ar gyfer y lleoliad/ysgol ill dau wrth gynllunio ar gyfer pontio ar y lefel hon a gallai hyn fod trwy ddilyniant cymorth sy'n seiliedig ar ddeilliannau.</p>	<p>Mae lefel hon y cymorth pontio yn canolbwyntio ar y gefnogaeth sydd ar gael i bob disgybl ag ADY. Gallai hyn gynnwys plentyn/person ifanc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sydd angen cymorth ADY ac mae ganddo CDU. - sydd dan ofal yr Awdurdod. - sydd ag anghenion meddygol hirdymor. - sydd yn hynod sensitif i newid a gall ddangos eu trallod ar draws ystod o ymddygiadau ar adeg y pontio. <p>Bydd angen cyfleoedd cynllunio a chymorth pontio ychwanegol ar y plentyn/person ifanc. Y Cydlynnydd ADY neu'r gweithwyr proffesiynol sy'n arwain y pontio fyddai'r cyswllt dynodedig fel arfer a byddent yn cydlynu, monitro a rhaeadru gwybodaeth i eraill yn dilyn y cyfarfod adolygu'r pontio.</p> <p>Mae'r broses o gynllunio pontio yn ystyried a oes angen darpariaeth ddysgu ychwanegol yn y lleoliad newydd. Ni waeth a yw'r angen am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol yn parhau ai peidio, mae'n bwysig dewis lefel gywir y pontio i ddiwallu anghenion holistig y plentyn/person ifanc.</p>	<p>Mae cymorth ar y lefel hon yn canolbwyntio ar blant/pobl ifanc sydd â lefelau anghenion cymhleth, difrifol a pharhaus. Gallai hyn gynnwys plentyn/person ifanc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sydd ag ADY llai cyffredin /cymhlethod uchel. - sydd ag anghenion meddygol hirdymor, cymhleth - anawsterau dysgu dwys a lluosog. - yn sensitif iawn i newid a gall ddangos eu trallod ar draws ystod o ymddygiadau ar adeg y pontio. <p>Cefnogir y plentyn/person ifanc gan wasanaethau cymorth arbenigol ac/neu wedi'u targedu ac mae'n debygol y bydd amryw o asiantaethau yn rhan. Efallai y bydd angen cyfarfod fim aml-ddisgyblaethol ychwanegol, cyd-gynllunio a chymorth integredig, ynghyd â chyswllt a monitro agos ar gyfer y cyfnod pontio. Y Cydlynnydd ADY (sef fel arfer y gweithiwr proffesiynol dynodedig) fydd y pwynt cyswllt a bydd yn cydlynu, monitro a rhaeadru gwybodaeth i eraill. Bydd yna gynllun yn seiliedig ar ganlyniadau i gefnogi'r plentyn/person ifanc a'i deulu.</p> <p>Mae'n bwysig nodi – er na fydd angen pontio dwysach ar bob plentyn/person ifanc sydd ag ADY, dylid enwi'r rheiny sy'n annhebygol o bontio'n llwyddiannus heb gynllun pontio erbyn hanner tymor mis Hydref eu blwyddyn olaf.</p>

Mae'r adrannau canlynol yn canolbwyntio'n fanylach ar y mathau o drefniadau a gweithgareddau pontio y gellid eu cynnwys ar bob lefel o gymorth pontio ar y gwahanol gamau.

4. Arferion da wrth Bontio– y Blynyddoedd Cynnar

Gall pontio achosi straen i blant a theuluoedd yn y Blynyddoedd Cynnar. Mae trefn reolaidd a chysondeb yn bwysig iawn ym mlynyddoedd cynnar plentyn ond mae newid yn anochel wrth iddynt symud o'r cartref i leoliad addysg/gofal ac o'r lleoliad hwnnw i'r ysgol. Gall plant ag ADY fod yn arbennig o fregus ar adegau o newid. Bydd angen cymorth ychwanegol, hyblyg ar blant ag ADY.

Mae cysylltiad rhwng pontio gwael a chanlyniadau llai llwyddiannus e.e. presenoldeb gwael ac ymddieithrio. Fodd bynnag, os yw plant a rhieni yn fwy gwybodus ac yn cael eu cefnogi yn ystod cyfnodau pontio, mae'n bosibl iawn y bydd y plentyn yn mwynhau profiadau newydd ac yn teimlo'n fwy aeddfed. Drwy reoli'r pontio'n ofalus, gallwn gynorthwyo â'r broses o newid. Yr allwedd i lwyddiant yw paratoi a chynllunio ymlaen llaw a chymorth i setlo yn y lleoliad newydd wedyn.

Mae pontio yn broses barhaus ac nid yn un digwyddiad sy'n digwydd unwaith. Dyma'r hyn sydd gan Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol Cymru 2021 ei ddweud:

27.14 Trwy gynllunio prosesau pontio yn gynnar ac mewn modd cydgysylltiedig, gellir cynorthwyo plant a phobl ifanc ag ADY i gael profiad pontio cadarnhaol. Mae'n arfer da gweld cynlluniau pontio fel proses barhaus yn hytrach nag yn un digwyddiad, a theilwra'r broses honno yn ôl anghenion unigol y plentyn neu'r person ifanc.

Pontio cynhwysol: o'r Cartref i lleoliad Cyn-Ysgol y Blynnyddoedd Cynnar

Sail a sylfaen **pob** cynllunio da ar bontio:

Gweinyddol:

- Sefydlu cyfathrebu da a meithrin perthynas o ymddiried yn ei gilydd.
- Gwerthfawrogi a pharchu'r berthynas gyda rhieni/gofalwyr, gan gynnwys tadau.
- Casglu gwybodaeth: hoff a chas bethau'r plentyn, iaith a diwylliant, cymuned a diddordebau.
- Trafod sut y bydd y plentyn yn ymateb i rŵtin, gweithgareddau, teganau, pethau y bydd yn eu mwynhau, pethau y gall eu cael yn anodd.
- Datblygu Proffil Un Dudalen gyda'r rhieni yn cyfrannu ato.
- Darparu amrywiaeth o wybodaeth hygyrch i deuluoedd e.e. diwrnodau agored, digwyddiadau gwybodaeth, cyfarfodydd rhieni, cylchlythyrau.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Parhad yn y profiad rhwng y cartref a'r lleoliad: llyfrau cyfarwydd, eitemau neu wrthrychau sy'n rhoi cysur.
- Ymweliadau pontio: yn raddol, cynyddu faint o amser y mae'r plentyn yn ei dreulio yn y lleoliad, yn dibynnu ar faint o bryder a straen.
- Ffotograffau o'r teulu yn y lleoliad a hefyd ffotograffau o'r lleoliad/staff yn y cartref.
- Rhoi digon o amser i blentyn arsylwi ar yr amgylchedd.

y Cwricwlwm:

- Esbonio dull gweithio Dysgu Sylfaen: Cynllunio ar y pryd, Dysgu drwy chwarae, Dilyn arweiniad y plentyn, Dysgu drwy brofiad.

Addysgeg:

Rhaid i weithiwr allweddol y plentyn:

- Adeiladu perthynas waith agos gyda'r teulu.
- Rhoi cefnogaeth i'r plentyn a'r teulu trwy'r cyfnod pontio.
- Rhoi sicrwydd emosiynol.
- Bod yn effro i ymateb emosiynol plentyn.
- Rhoi cysur ac arweiniad.
- Gwneud sylwadau am gynnydd y plentyn.
- Meithrin hyder.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Egluro'r ymagwedd at gynhwysiant, polisi ADY, ymrwymiad i gyfle cyfartal.
- Deunydd gweledol: defnyddio symbolau i labelu'r amgylchedd.
- Cardiau Nawr a Nesaf/Amserlen Weledol.
- Laniard: symbolau allweddol ar laniard.

Pontio dwysach: o'r Cartref i lleoliad Cyn-Ysgol y Blynyddoedd Cynnar

Gweinyddol:

- Yr Awdurdod Lleol yn cydweithio â'r cartref, y lleoliad ac asiantaethau.
- Sawl asiantaeth wedi'u cynnwys.
- Gwybodaeth fanwl wedi'i rhannu a gwybodaeth wedi'i rhoi gan y cartref/asiantaethau/Awdurdod Lleol.
- Cyfarfod Cynllunio sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn wedi'i drefnu. Cytuno yn y cyfarfod ar Ganlyniadau, Dilyniant Cefnogaeth a Chynllun Gweithredu.
- CDU wedi'i gwblhau a'i gyhoeddi gan yr ALI.
- Ystyried yr angen am asesiadau risg.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Ymuno'n raddol â'r lleoliad newydd.
- Nodi unrhyw addasiadau rhesymol y gall fod angen eu gwneud cyn i'r plentyn gyrraedd y lleoliad.
- Cael gwared ar yr holl rwystrau a all atal plentyn rhag dysgu neu ymuno â'r plant eraill cyn iddynt gyrraedd. Mae hon yn ddyletswydd gyfreithiol.
- Swyddog Sefydlu i gynnal Archwiliadau Amgylcheddol (ar gyfer plant sydd â nam ar y golwg) yn ystod y cyfnod pontio cynnar.
- Ymweliadau ymgyswrtedig a hyfforddiant symudedd pwrpasol mewn ysgolion/lleoliadau (disgyblion â nam ar y golwg).

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Dilyn diddordebau penodol y plentyn.

Addysgeg:

- Cael profiad/ymarfer defnyddio offer.
- Hyfforddi staff – defnyddio deunyddiau ac adnoddau pwrpasol.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Cymorth yn cael ei gynnig drwy'r Cynllun Atgyfeirio.
- Dull Cyfathrebu Cyflawn: defnyddio ystumiau, lluniau, tŷn y llais ac iaith syml i gefnogi dealltwriaeth y plentyn.
- Cefnogaeth weledol – cardiau Nawr a Nesaf, cardiau cyfathrebu ar laniard.
- Dilyn unrhyw argymhellion gan wasanaethau asiantaethau.

- **Adolygiad ar ôl y pontio:** Yr Awdurdod Lleol yn adolygu cynnydd a CDU plentyn gyda chefnogaeth y lleoliad, rhieni ac aml-asiantaeth.

Pontio cynhwysol: Lleoliad Blynyddoedd Cynnar i Ysgol Gynradd

Sail a sylfaen **pob** cynllunio da ar bontio:

Gweinyddol:

Po fwyaf y bydd lleoliadau ac ysgolion yn cydweithio, y mwyaf cadarnhaol fydd y broses bontio. Gellir gwneud hyn yn y ffyrdd canlynol:

- Amserlen pontio flynyddol i gynllunio cyfleoedd i'r ysgol a'r lleoliad gydweithio h.y. teithiau, cyngherddau, diwrnodau mabolgampau, sesiynau stori a chanu.
- Gwahodd athro/athrawes neu aelod o staff yr ysgol yn rheolaidd i ddarllen stori neu arwain sesiwn ganu yn y lleoliad Blynyddoedd Cynnar.
- Nodi ac egluro rolau a chyfrifoldebau yn ystod y cyfnod pontio er mwyn sicrhau pontio llyfn.
- Rhannu gwybodaeth berthnasol gyda chaniatâd y rhieni.
- Trefnu a chynnal ymweliadau a chyfarfodydd.
- Rheolaeth gyffredinol ar nosweithiau cael blas ar yr ysgol gynradd ar gyfer darpar ddisgyblion a rhieni/gwarcheidwaid.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Rhannu Proffil Un Dudalen diweddar.
- Cyfleoedd i ymweld â'r ysgol ar adegau gwahanol y diwrnod: bore, prynhawn, amser cinio a'r diwrnod cyfan.
- Cyfleoedd i dreulio amser yn yr ystafell ddosbarth newydd a'r holl lefydd pwysig yn yr ysgol.
- Cyfleoedd cymdeithasol.
- Trefnu system 'cyfaiil' (cydweithio ag ysgolion/lleoliadau eraill os oes plentyn yn pontio ar eu pen eu hunain)
- Fideos ar gyfer y pontio - teithiau rhithwir o gwmpas yr ysgol/lleoliad newydd.
- Gadael i'r plentyn/teulu dynnu ffotograffau o'r amgylchedd newydd.
- Edrych ar wefan yr ysgol.
- Profiadau/canllawiau ar y trefniadau cludiant.
- Creu llyfr o ffotograffau a gwybodaeth i helpu i baratoi at symud.
- Gwybod ble/at bwy i fynd i gael cefnogaeth.
- Trafod emosiynau trwy gydol y broses bontio.
- Datblygu sgiliau hunanofal annibynnol plant.
- Creu blwch neu lyfr 'Amdanaf i'.
- Troi'r ardal chwarae rolau yn amgylchedd ysgol.

y Cwricwlwm:

- Nosweithiau agored a chyfleoedd i edrych o gwmpas yr amgylchedd.
- Yr ysgol a'r lleoliad i rannu'r un amcanion, dibenion ac athroniaeth o ran addysg.
- Parhad mewn ymarfer da o'r lleoliad i'r ysgol – patrymau iaith, amser tocyn, gweddi.
- Nosweithiau rhieni i rannu gwybodaeth ynghylch disgwyladau/newidiadau.
- Polisi 'drws agored' – cyfleoedd i ofyn cwestiynau.
- Cwrdd â'r athro/athrawes/staff.

Addysgeg:

- Cysondeb yn yr iaith a ddefnyddir i sicrhau cysondeb i'r plentyn (er enghraifft, rheolau ysgol, enwau athrawon a therminoleg newydd).

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Profiadau amser cinio/amser egwyl (llai o oruchwyliaeth a gwneud dewisiadau).

Pontio wedi'i dargedu: Lleoliad Blynnyddoedd Cynnar i Ysgol Gynradd

Mae anghenion plentyn yn cael eu diwallu drwy CDU, fodd bynnag, mae angen mynd ati mewn ffordd sy'n canolbwyntio ar y person i sicrhau parhau i gefnogi'r anghenion hynny heb yr angen am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol yn ystod y pontio.

Gweinyddol:

- Asiantaeth ychwanegol o bosibl wedi'i chynnwys.
- Yr Awdurdod Lleol o bosibl wedi'i gynnwys. Cyfarfod pontio wedi'i drefnu â'r cartref ac asiantaethau.
- Y Cydlynedd ADY o bosibl wedi'i gynnwys.
- Rhannu gwybodaeth allweddol – e.e. Proffil Un Dudalen, asesiadau Wellcomm, cynlluniau Chwarae Unigol, cynlluniau gofal iechyd, cymorth y Cynllun Atgyfeirio.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Ymweliadau ychwanegol wedi'u trefnu.
- Ymweliadau mewn grwpiau bychain wedi'u trefnu.
- Fideo 'cerdded o gwmpas' pwrpasol sy'n benodol i anghenion y plentyn.
- Dull cyffyrddiad ysgafn – cerdded o gwmpas yr ysgol ar ôl amser ysgol.

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Gweithgareddau pontio mewn grwpiau bychain.

Addysgeg:

- Staff i ymweld â'r plentyn yn y lleoliad i arsylwi/dod i adnabod y staff, yr amgylchedd.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Cyfathrebu â'r rhieni/cartref – llyfrau cyswllt.
- Pecynnau croeso i rieni newydd.

- **Posibilrwydd ar gyfer adolygiad ar ôl y pontio:** Adolygu cynnydd y plentyn gyda'r ysgol, rhieni a chefnogaeth aml-asiantaethau yn ystod y tymor.

Pontio wedi'i adolygu: Lleoliad Blynnyddoedd Cynnar i Ysgol Gynradd

Mae gan y plentyn ADY ac yn ystod y broses adolygu CDU rhaid ystyried a chynllunio ar gyfer pontio.

Rhaid cofnodi'r wybodaeth hon yn adran 3C y CDU.

Gweinyddol:

- Yr Awdurdod Lleol wedi'i gynnwys: Adolygiad pontio wedi'i gynnal wrth adolygu CDU (ac ystyried a fydd yr angen am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol yn parhau yn y lleoliad newydd).
- Asiantaeth arall wedi'i gynnwys.
- Y Cydlynnydd ADY wedi'i gynnwys.
- A fydd angen darpariaeth ddysgu ychwanegol yn y lleoliad newydd? Ystyried diwedd/trosglwyddo CDU.
- Rhannu gwybodaeth allweddol – cyflwyniad Cynllunio sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn, CDU, Proffil Un Dudalen wedi'i ddiweddarau.
- Adran 3C i'w llenwi yn y CDU.
- Adolygu unrhyw asesiadau risg sy'n bodoli eisoes/ ystyried yr angen am rai.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Ymweliadau ychwanegol wedi'u trefnu.
- Ymweliadau mewn grwpiau bychain wedi'u trefnu.
- Fideo 'cerdded o gwmpas' pwrpasol sy'n benodol i anghenion y plentyn.
- Dull cyffyrddiad ysgafn – cerdded o gwmpas yr ysgol ar ôl amser ysgol.
- Archwiliadau Amgylcheddol o'r lleoliad newydd os oes angen.
- Nodi unrhyw addasiadau rhesymol y gall fod angen eu gwneud cyn i'r plentyn gyrraedd y lleoliad.
- Cael gwared ar yr holl rwystrau a all atal plentyn rhag dysgu neu ymuno â'r plant eraill cyn iddynt gyrraedd. Mae hon yn ddyletswydd gyfreithiol.

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Gweithgareddau pontio mewn grwpiau bychain.

Addysgeg:

- Staff i ymweld â'r plentyn yn y lleoliad i arsylwi/dod i adnabod y staff, yr amgylchedd.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Cyfathrebu â'r rhieni/cartref – llyfrau cyswllt.

- Adolygiad yr ALI ar ôl y pontio: Adolygu cynnydd y plentyn gyda'r Awdurdod Lleol, yr ysgol, rhieni ac aml-asiantaeth cyn diwedd y tymor. Trafod trosglwyddo'r CDU.

Pontio dwysach: Lleoliad Blynnyddoedd Cynnar i Ysgol Gynradd

Gweinyddol:

- Sawl asiantaeth wedi'u cynnwys.
- Yr Awdurdod Lleol wedi'i gynnwys
- Cyfarfod Cynllunio sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn wedi'i drefnu. Cytuno yn y cyfarfod ar Ganlyniadau, Dilyniant Cefnogaeth a Chynllun Gweithredu.
- CDU wedi'i gwblhau a'i gyhoeddi gan yr ALI. Trosglwyddo cyfrifoldeb i'r ysgol.
- Y Cydlynnydd ADY wedi'i gynnwys.
- A fydd angen darpariaeth ddysgu ychwanegol yn y lleoliad newydd? Ystyried diweddu/trosglwyddo CDU.
- Gwybodaeth fanwl wedi'i rhannu a'i rhoi gan y lleoliad/ysgol ill dau.
- Trefnu sgwrs gyda'r rheini a'r plentyn i holi a ydi popeth yn iawn.
- Creu amserlen strwythuredig o ddigwyddiadau ar gyfer profiadau pontio.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Ymuno'n raddol â'r lleoliad newydd os oes angen.
- Lle bo modd, darparu profiadau ymarferol penodol i'r plentyn – yn unol â'i anghenion.
- Swyddog Sefydlu i gynnal Archwiliadau Amgylcheddol (ar gyfer plant sydd â nam ar y golwg) yn ystod y cyfnod pontio cynnar.
- Ymweliadau ymglyfarwyddo a hyfforddiant symudedd pwrpasol mewn ysgolion/lleoliadau (disgyblion â nam ar y golwg).
- Nodi unrhyw addasiadau rhesymol y gall fod angen eu gwneud cyn i'r plentyn gyrraedd y lleoliad.
- Cael gwared ar yr holl rwystrau a all atal plentyn rhag dysgu neu ymuno â'r plant eraill cyn iddynt gyrraedd. Mae hon yn ddyletswydd gyfreithiol.

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Gweithdai pontio mewn grwpiau bychain.
- Dilyn diddordebau penodol y plentyn.

Addysgeg:

- Cael profiad/ymarfer defnyddio offer.
- Hyfforddi staff – defnyddio deunyddiau ac adnoddau pwrpasol.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Staff yr ysgol i weithio yn y lleoliad gyda'r plentyn yn ystod tymor olaf y pontio.
- Dull Cyfathrebu Cyflawn: defnyddio ystumiau, lluniau, tôn y llais ac iaith syml i gefnogi dealltwriaeth y plentyn.
- Cefnogaeth weledol – amserlen weledol, cardiau Nawr a Nesaf, cardiau cyfathrebu ar laniard.
- Dilyn unrhyw argymhellion gan wasanaethau asiantaethau.

Adolygiad ar ôl y pontio: y Cydlynnydd ADY yr ysgol i arwain yr adolygiad ar ddiwedd y tymor cyntaf ar ôl y pontio.

5. Arferion da wrth Bontio – Cynradd i Uwchradd

Pontio cynhwysol: Cynradd i Uwchradd

Sail a sylfaen **pob** cynllunio da ar bontio:

Gweinyddol:

Archwilio'r prosesau a gweithdrefnau pontio yn y lleoliad/ysgol gan asesu cyfraniadau'r prif egwyddorion pontio at les cyffredinol y plentyn. Dylid rhoi clod i'r hyn sy'n gweithio, ynghyd â:

- Nodi ac egluro rolau a chyfrifoldebau yn ystod y cyfnod pontio er mwyn sicrhau pontio llyfn.
- Rhannu gwybodaeth berthnasol.
- Trefnu a chynnal ymweliadau a chyfarfodydd.
- Sicrhau rheolaeth gyffredinol ar nosweithiau blasu Blwyddyn 5 a 6 i'r ysgolion uwchradd ar gyfer darpar ddisgyblion a rhieni/gwarcheidwaid
- Sicrhau cynllunio cyffredinol a threfnu ymweliadau yn unol â threfniadau ysgol gyfan.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Sesiynau pontio ar yr amserlen (ABCh/Iechyd a Lles) gyda ffocws ar Arferion sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn; dyheadau/nodau/cyraeddiadau/cryfderau/ hobiau a diddordebau/camau nesaf/cynlluniau ar gyfer y dyfodol.
- Rhannu Proffil Un Dudalen wedi'i ddiweddarau.
- Cyfleoedd cymdeithasol.
- Trefnu system 'cyfaiil' (cydweithio ag ysgolion/lleoliadau eraill os oes plentyn yn pontio ar eu pen eu hunain)
- Fideos ar gyfer y pontio - teithiau rhithwir o gwmpas yr ysgol/lleoliad newydd.
- Gadael i'r plentyn/teulu dynnu ffotograffau o'r amgylchedd newydd.
- Edrych ar wefan yr ysgol.
- Profiadau/arweiniad ar y trefniadau cludiant.
- Sesiynau cefnogi cyfoedion – gwrando ar ei gilydd, rhannu enghreifftiau o waith a chyfleoedd i ddathlu llwyddiant.
- Creu llyfr o ffotograffau a gwybodaeth i helpu i baratoi at symud.
- Gwybod ble/at bwy i fynd i gael cefnogaeth.
- Cefnogaeth a chynghor ar y glasoed a chyfeillgarwch.
- Ymwybyddiaeth o fwlio.
- Ymwybyddiaeth ofalgar, gwydnwch, a chymorth iechyd meddwl.

y Cwricwlwm:

- Nosweithiau agored a chyfleoedd i archwilio meysydd pwnc/yr amgylchedd.
- Nosweithiau rhieni i rannu gwybodaeth ynghylch disgwyliadau/newidiadau i'r cwricwlwm.
- Polisi 'drws agored' – cyfleoedd i ofyn cwestiynau.
- Cwrdd â'r athro/athrawes/staff.
- Rheoli amserlen a chael cyfle i ymgyswrtio â chynnwys pwnc newydd.
- Archwilio defnyddio offer, llyfrau, deunyddiau newydd ar gyfer pynciau penodol.

Addysgeg:

- Profiadau gwersi.
- Cysondeb yn yr iaith a ddefnyddir i sicrhau cysondeb i'r plentyn (er enghraifft, rheolau ysgol, enwau athrawon a therminoleg newydd).

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Mynediad i'r amserlen.
- Llythrennedd ariannol (sgiliau trin arian).
- Profiadau amser cinio/amser egwyl (llai o oruchwyliaeth a gwneud dewisiadau).

Pontio wedi'i dargedu: **Cynradd i Uwchradd**

Caiff anghenion y plentyn eu diwallu drwy CDU, fodd bynnag, mae angen mynd ati mewn ffordd sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn i sicrhau parhau i gefnogi'r anghenion hynny heb yr angen am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol yn ystod y pontio.

Gweinyddol:

- Trefnu cyfarfod sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn (os oes angen).
- Asiantaeth ychwanegol o bosibl wedi'i chynnwys.
- Yr Awdurdod Lleol o bosibl wedi'i gynnwys.
- Rhannu gwybodaeth allweddol – e.e. Proffil Un Dudalen.
- Adolygu unrhyw asesiadau risg sy'n bodoli eisoes / ystyried yr angen am asesiadau o'r fath.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Ymweliadau ychwanegol wedi'u trefnu.
- Ymweliadau mewn grwpiau bychain wedi'u trefnu.
- Defnyddio offer Cynllunio sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn mewn sesiynau pontio wedi'u hamserlennu gan fod â ffocws ar ddyheadau.
- Cyfleoedd sgiliau bywyd ar yr amserlen (er enghraifft, paratoi pecyn bwyd/beth i'w gynnwys mewn bag ar gyfer yr ysgol, defnyddio drama/straeon cymdeithasol/chwarae rôl).
- Fideo 'cerdded o gwmpas' pwrpasol sy'n benodol i anghenion y plentyn.
- Dull cyffyrddiad ysgafn – cerdded o gwmpas yr ysgol ar ôl amser ysgol.

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Gweithdai pontio mewn grwpiau bychain.

Addysgeg:

- Staff i ymweld â'r plentyn yn y lleoliad/ysgol i arsylwi/dod i adnabod staff, yr amgylchedd.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Cyfleoedd hyfforddiant yn ymwneud â chludiant ysgol.
- Cyfleoedd sgiliau trin arian.
- Cyfathrebu â'r rhieni/cartref – llyfrau ysgol.

Pontio wedi'i adolygu: **Cynradd i Uwchradd**

Mae gan y plentyn ADY ac yn ystod y broses adolygu CDU rhaid ystyried a chynllunio ar gyfer pontio. Rhaid cofnodi'r wybodaeth hon yn adran 3C y CDU.

Gweinyddol:

- Adolygiad pontio wedi'i gynnal wrth adolygu CDU (ac ystyried a fydd yr angen am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol yn parhau yn y lleoliad newydd). Ystyried diwedd/trosglwyddo CDU.
- Adran 3C i'w llenwi yn y CDU.
- Asiantaeth ychwanegol o bosibl wedi'i chynnwys.
- Yr Awdurdod Lleol o bosibl wedi'i gynnwys.
- Rhannu gwybodaeth allweddol – trefniadau mynediad, Proffil Un Dudalen.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Ymweliadau ychwanegol wedi'u trefnu.
- Ymweliadau mewn grwpiau bychain wedi'u trefnu.
- Defnyddio offer Cynllunio sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn mewn sesiynau pontio wedi'u hamserlennu gan fod â ffocws ar ddyheadau.
- Cyfleoedd sgiliau bywyd ar yr amserlen (er enghraifft, paratoi pecyn bwyd/beth i'w gynnwys mewn bag ar gyfer yr ysgol, defnyddio drama/straeon cymdeithasol/chwarae rôl).
- Fideo 'cerdded o gwmpas' pwrpasol sy'n benodol i anghenion y plentyn.
- Dull cyffyrddiad ysgafn – cerdded o gwmpas yr ysgol ar ôl amser ysgol.

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Gwaith 'prosiect' pontio – adeiladu portffolio/pasbort pontio ar gryfderau/ymchwil i gyrchfan a ffefrir/tebygol.
- Gweithdai pontio mewn grwpiau bychain.

Addysgeg:

- Staff i ymweld â'r plentyn/person ifanc yn y lleoliad/ysgol i arsylwi/dod i adnabod staff, yr amgylchedd.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Cyfleoedd hyfforddiant yn ymwneud â chludiant ysgol.
- Cyfleoedd sgiliau trin arian.

Adolygiad ar ôl y pontio: Dylai Cydlynnydd ADY yr ysgol uwchradd gynnal yr adolygiad ar ddiwedd y tymor cyntaf ar ôl pontio.

Pontio dwysach: Cynradd i Uwchradd

Gweinyddol:

- Sawl asiantaeth wedi'u cynnwys.
- Yr Awdurdod Lleol wedi'i gynnwys.
- Gwybodaeth fanwl wedi'i rhannu a'i rhoi gan y lleoliad/ysgol ill dau.
- Trefnu sgwrs gyda'r rheini a'r plentyn i holi a ydi popeth yn iawn.
- Creu amserlen strwythuredig o ddigwyddiadau ar gyfer profiadau pontio.
- A fydd angen darpariaeth ddysgu ychwanegol yn y lleoliad newydd? Ystyried diweddu/trosglwyddo CDU.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Ymuno'n raddol â'r lleoliad newydd.
- Lle bo modd, darparu profiadau ymarferol penodol i'r plentyn – yn unol â'i anghenion.
- Swyddog Sefydlu i gynnal Archwiliadau Amgylcheddol (ar gyfer plant sydd â nam ar y golwg) yn ystod y cyfnod pontio cynnar.
- Ymweliadau ymglyfarwyddo a hyfforddiant symudedd pwrpasol mewn ysgolion/lleoliadau (disgyblion â nam ar y golwg).

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Gweithdai pontio mewn grwpiau bychain.

Addysgeg:

- Cael profiad/ymarfer defnyddio offer.
- Hyfforddi staff – defnyddio deunyddiau ac adnoddau pwrpasol.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Staff uwchradd i weithio yn yr ysgol gyda'r plentyn yn ystod y cyfnod pontio.

Adolygiad ar ôl y pontio: Dylai Cydlynnydd ADY yr ysgol uwchradd gynnal yr adolygiad ar ddiwedd y tymor cyntaf ar ôl pontio.

6. Arferion da wrth Bontio – Ôl-16

Mae'r egwyddorion uchod ar gyfer pontio yn dal yn berthnasol i'r grŵp oedran hwn, ond mae rhai ystyriaethau unigryw sy'n berthnasol i ddysgwyr dros 16 oed.

Gwneud eu penderfyniadau eu hunain

Wrth i blant ddod yn bobl ifanc (yn 16 oed) mae ganddyn nhw'r hawl i wneud eu penderfyniadau eu hunain ar faterion sy'n effeithio ar eu dyfodol. Mae'n hollbwysig parchu eu barn, eu dymuniadau a'u teimladau. Mae angen i ysgolion sicrhau bod pobl ifanc yn cael y wybodaeth a'r cymorth angenrheidiol i'w galluogi i fod yn rhan o'r penderfyniadau. Mae'n bwysig bod y person ifanc yn gwybod y gall newid ei feddwl ar unrhyw adeg a dylai roi gwybod i'r lleoliad newydd os yw'n gwneud hynny.

Cyn Blwyddyn 11, mae angen i ysgolion sefydlu gallu person ifanc i wneud penderfyniadau penodol ac mae angen iddynt sicrhau y caiff deunyddiau a gwybodaeth eu cyflwyno iddynt mewn fformat sy'n galluogi'r person ifanc hwnnw i ddefnyddio'u dealltwriaeth a'u galluogi i benderfynu drostynt eu hunain. Rhaid cofnodi'r gweithgareddau hyn a phenderfyniad y person ifanc i roi/peidio â rhoi caniatâd. Os oes amheuaeth ynghylch gallu person ifanc i wneud penderfyniadau penodol yn dilyn y gweithgareddau uchod, rhaid sicrhau asesiad galluedd meddyliol a, lle bo angen, penodi cynrychiolwyr i wneud penderfyniadau ar ran y person ifanc.

Dewisiadau Ôl-16

Yn y cyfnod Ôl-16, efallai y bydd dysgwyr yn gwneud cynlluniau i aros yn yr ysgol, symud i leoliad addysg bellach/hyfforddiant newydd neu'n gwneud cynlluniau i adael addysg yn gyfan gwbl. Mae angen i ddisgyblion fod yn ymwybodol o'u dewisiadau trwy'r Cynnig Lleol (h.y. beth yw'r ddarpariaeth yn lleol – boed hynny'n addysg/hyfforddiant, cyflogaeth neu gefnogaeth y gwasanaethau cymdeithasol i gymryd rhan mewn gweithgareddau cymunedol). Mae'n hollbwysig sefydlu ar y cam hwn a oes angen rhesymol am addysg bellach/hyfforddiant er mwyn bodloni dyheadau'r person ifanc, neu a yw llwybr arall i fyd oedolion yn fwy priodol.

Bydd ysgolion yn cynorthwyo gyda'r pontio, beth bynnag fo'r cyrchfan a ddewisir ac yn cynnig cyngor a chymorth ynghylch yr hyn sy'n digwydd pan ddaw eu CDU i ben, er mwyn galluogi'r person ifanc i gyrraedd ei botensial a byw bywyd annibynnol, bodlon.

POST 16**Pontio cynhwysol: Ôl-16**
Sail a sylfaen pob cynllunio da ar bontio**Gweinyddol:**

Archwilio prosesau a gweithdrefnau pontio'r lleoliad/ysgol gan asesu cyfraniadau'r prif egwyddorion pontio at les cyffredinol y person ifanc. Rhoi clod i'r hyn sy'n gweithio a sicrhau'r canlynol:

- Bod y person ifanc yn cydsynio i'r gweithgareddau canlynol er mwyn hwyluso pontio llyfn. Dylid cofnodi'r caniatâd a roddwyd.
- Bod eglurhad ar y rolau a'r cyfrifoldebau yn y cyfnod pontio er mwyn sicrhau pontio llyfn.
- Caniatâd y person ifanc i rannu gwybodaeth berthnasol.
- Trefnu a chynnal ymweliadau a chyfarfodydd.
- Rheolaeth gyffredinol ar nosweithiau blasu i'r lleoliad ar gyfer darpar ddisgyblion a rhieni/gwarcheidwaid.
- Cynllunio cyffredinol a threfnu ymweliadau yn unol â threfniadau'r ysgol/lleoliad newydd.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Sesiynau pontio ar yr amserlen (ABCh/Iechyd a lles) gyda ffocws ar Arferion sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn; dyheadau/nodau/cyraeddiadau/cryfderau/ hobiau a diddordebau/camau nesaf/cynlluniau ar gyfer y dyfodol/ archwilio'r cynnig lleol.
- Rhannu Proffil Un Dudalen wedi'i diweddarau.
- Cyfleoedd cymdeithasol.
- Trefnu system 'cyfail' (cydweithio ag ysgolion/lleoliadau eraill os oes plentyn yn pontio ar eu pen eu hunain)
- Fideos ar gyfer y pontio - teithiau rhithwir o gwmpas yr ysgol/lleoliad newydd.
- Gadael i'r person ifanc/teulu dynnu lluniau o'r amgylchedd newydd.
- Archwilio gwefan yr ysgol/sefydliad AB.
- Profiad/arweiniad ar y trefniadau cludiant.
- Sesiynau cefnogi cyfoedion – gwrandao ar ei gilydd, rhannu enghreifftiau o waith a chyfleoedd i ddathlu llwyddiant.
- Creu llyfr o ffotograffau a gwybodaeth i helpu i baratoi at symud.
- Gwybod ble/at bwy i fynd am gefnogaeth.
- Cefnogaeth a chyngor iechyd rhywiol/cael perthynas a chyfeillgarwch.
- Ymwybyddiaeth o fwlio.
- Ymwybyddiaeth ofalgar, gwydnwch, a chymorth iechyd meddwl.

y Cwricwlwm:

- Nosweithiau agored a chyfleoedd i archwilio meysydd pwnc/amgylchedd.
- Nosweithiau rhieni i rannu gwybodaeth ynghylch disgwyladau/newidiadau i'r cwricwlwm.
- Polisi 'drws agored' – cyfleoedd i ofyn cwestiynau.
- Cwrdd â'r athrawes/athro/tiwtor/staff.
- Rheoli amserlen a chael cyfle i ymgyfarwyddo â chynnwys pwnc newydd.
- Archwilio defnyddio offer, llyfrau, deunyddiau newydd ar gyfer pynciau penodol.

Addysgeg:

- Profiadau gwersi.
- Cysondeb yn yr iaith a ddefnyddir i sicrhau cysondeb i'r person ifanc (er enghraifft, rheolau'r lleoliadau, enwau athrawon/tiwtoriaid a staff cymorth a therminoleg newydd).

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Mynediad i'r amserlen.
- Llythrennedd ariannol (sgiliau trin arian).
- Profiadau amser cinio/amser egwyl (llai o oruchwyliaeth a gwneud dewisiadau).
- Cyngor ar yrfa/llwybr/beth sydd ar gael yn lleol.
- Cyfleoedd profiad gwaith/ ffug gyfweiliadau.
- Ystyried gwneud cais am fuddion consesiynau (e.e. tocyn bws/grantiau dysgu)

POST 16**Pontio wedi'i dargedu: Ôl-16**

Caiff anghenion y person ifanc eu diwallu drwy CDU, fodd bynnag, mae angen mynd ati mewn ffordd sy'n canolbwyntio ar y person i sicrhau parhau i gefnogi'r anghenion hynny heb yr angen am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol yn ystod y pontio.

Gweinyddol:

- Gofyn am ganiatâd y person ifanc i wneud y gweithgareddau canlynol i hwyluso pontio llyfn. Rhaid cofnodi'r caniatâd a roddwyd.
- Trefnu cyfarfod sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn (os oes angen).
- Asiantaeth ychwanegol o bosibl wedi'i chynnwys.
- Yr Awdurdod Lleol o bosibl wedi'i gynnwys.
- Rhannu gwybodaeth allweddol – e.e. Proffil Un Dudalen.
- Adolygu unrhyw asesiadau risg sy'n bodoli'n barod/ ystyried yr angen amdanynt

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Ymweliadau ychwanegol wedi'u trefnu.
- Ymweliadau mewn grwpiau bychain wedi'u trefnu.
- Defnyddio offer Cynllunio sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn mewn sesiynau pontio wedi'u hamserlennu gan fod â ffocws ar ddyheadau.
- Cyfleoedd sgiliau bywyd ar yr amserlen (er enghraifft, paratoi pecyn bwyd/sut i archebu a thalu am ginio yn y cantîn / beth i'w gynnwys mewn bag ar gyfer yr ysgol/ coleg, defnyddio drama/straeon cymdeithasol/chwarae rôl).
- Fideo 'cerdded o gwmpas' pwrpasol sy'n benodol i anghenion y person ifanc.
- Dull cyffyrddiad ysgafn –ymweliadau â'r darpar leoliad newydd pan fo hi'n dawel yno.

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Gweithdai pontio mewn grwpiau bychain.
- Gwaith 'prosiect' pontio – adeiladu portffolio/pasbort pontio ar gryfderau/ymchwil i gyrchfan a ffefrir neu un tebygol

Addysgeg:

- Staff i ymweld â'r person ifanc yn y lleoliad/ysgol i arsylwi/dod i adnabod staff, yr amgylchedd.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Cyfleoedd hyfforddiant teithio.
- Cyfleoedd sgiliau trin arian.

POST 16**Pontio wedi'i adolygu: Ôl-16**

Mae gan y person ifanc ADY ac yn ystod y broses adolygu CDU rhaid ystyried a chynllunio ar gyfer pontio. Rhaid cofnodi'r wybodaeth hon yn adran 3C y CDU.

Gweinyddol:

- Sicrhau bod gan y person ifanc y gallu i ddeall a gwneud penderfyniadau sy'n ymwneud ag ef/hi ei hun. Dylid cofnodi sut y cynhaliwyd yr asesiad hwn.
- Sicrhau y gofynnwyd am ganiatâd y person ifanc i gadw/diweddu/trosglwyddo'r CDU, bod y caniatâd wedi'i roi ac wedi'i gofnodi.
- Cofnodi caniatâd y person ifanc i rannu ei wybodaeth ag eraill.
- Adolygiad pontio wedi'i gynnal wrth adolygu CDU.
- Trafodaeth wedi'i chofnodi ynghylch a oes angen rhesymol am hyfforddiant ac addysg bellach yn seiliedig ar ddyheadau a chanlyniadau'r person ifanc.
- A fydd angen darpariaeth ddysgu ychwanegol yn y lleoliad newydd? Ystyried diweddu/trosglwyddo CDU.
- Adran 3C i'w llenwi yn y CDU.
- Asiantaeth ychwanegol o bosibl wedi'i chynnwys.
- Yr Awdurdod Lleol o bosibl wedi'i gynnwys.
- Rhannu gwybodaeth allweddol – trefniadau mynediad, Proffil Un Dudalen.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Ymweliadau ychwanegol wedi'u trefnu.
- Ymweliadau mewn grwpiau bychain wedi'u trefnu.
- Defnyddio offer Cynllunio sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn mewn sesiynau pontio wedi'u hamserlennu gan fod â ffocws ar ddyheadau.
- Cyfleoedd sgiliau bywyd ar yr amserlen (er enghraifft, paratoi pecyn bwyd/sut i archebu a thalu am ginio yn y cantîn / beth i'w gynnwys mewn bag ar gyfer yr ysgol/coleg, defnyddio drama/straeon cymdeithasol/chwarae rôl).
- Fideo 'cerdded o gwmpas' pwrpasol sy'n benodol i anghenion y person ifanc.
- Dull cyffyrddiad ysgafn – ymweliadau â'r darpar leoliad newydd pan fo hi'n dawel yno.

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Gwaith 'prosiect' pontio – adeiladu portffolio/pasbort pontio ar gryfderau/ymchwil cyrchfan a ffefrir/tebygol.
- Gweithdai pontio mewn grwpiau bychain.

Addysgeg:

- Staff i ymweld â'r plentyn/person ifanc yn y lleoliad/ysgol i arsylwi/dod i adnabod staff, yr amgylchedd.
- Hyfforddi staff i ddefnyddio deunyddiau ac adnoddau pwrpasol i sicrhau y gall y person ifanc ddeall a chydysynio i'r penderfyniadau a wneir.
- Hyfforddi staff i fod yn ymwybodol o alluedd meddyliol.
- Sicrhau bod staff yn deall hawl y person ifanc i wrthod rhannu gwybodaeth a allai hwyluso'r pontio.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Cyfleoedd hyfforddiant teithio.
- Cyfleoedd sgiliau trin arian.

Adolygiad ar ôl y pontio: I'w gwblhau gan y Cydlynnydd ADY yn y ddarpariaeth sy'n derbyn erbyn diwedd y tymor cyntaf yn dilyn y cyfnod pontio.

POST 16

Pontio dwysach: Ôl-16

Gweinyddol:

- Sicrhau bod gan y person ifanc y gallu i ddeall a gwneud penderfyniadau sy'n ymwneud ag ef/hi ei hun. Cofnodwch sut y cynhaliwyd yr asesiad hwn. Os oes amheuaeth ynghylch galluedd, gofynnwch i'r gweithiwr cymdeithasol gynnal asesiad galluedd meddyliol a chael cynrychiolydd priodol.
- Pan fo gallu'r person ifanc i benderfynu wedi'i gadarnhau, rhaid sicrhau y gofynnwyd am ganiatâd y person ifanc i gadw/diweddu/trosglwyddo'r CDU, bod y caniatâd wedi'i roi ac wedi'i gofnodi.
- Os yw gallu'r person ifanc i benderfynu wedi'i gadarnhau, cofnodwch gydsyniad y person ifanc i rannu ei wybodaeth ag eraill.
- Trafodaeth wedi'i chofnodi ynghylch a oes angen rhesymol am hyfforddiant ac addysg bellach yn seiliedig ar ddyheadau a chanlyniadau'r person ifanc.
- A fydd angen darpariaeth ddysgu ychwanegol yn y lleoliad newydd? Ystyried diweddu / trosglwyddo CDU.
- Sawl asiantaeth wedi'u cynnwys.
- Yr Awdurdod Lleol wedi'i gynnwys.
- Gwybodaeth fanwl wedi'i rhannu a'i rhoi gan y lleoliad/ysgol ill dau.
- Trefnu sgwrs gyda'r bobl ifanc, rheini/cynrychiolwyr i holi a ydi popeth yn iawn.
- Creu amserlen strwythuredig o ddiwyddiadau ar gyfer profiadau pontio.

Personol, Cymdeithasol ac Emosiynol:

- Pontio dwysach i'r lleoliad newydd.
- Lle bo'n bosibl, profiadau ymarferol penodol yn cael eu cynnig i'r person ifanc – yn ôl eu hanghenion.
- Archwiliadau Amgylcheddol o'r lleoliad newydd os oes angen.

y Cwricwlwm:

- Cyfleoedd i arsylwi.
- Gweithdai pontio mewn grwpiau bychain.

Addysgeg:

- Cael profiad/ymarfer defnyddio offer.

Rheoli'r dysgu/Diwallu anghenion

- Staff yn y lleoliad newydd i weithio yn yr ysgol gyda'r person ifanc yn ystod blwyddyn olaf y pontio.
- Cynghorydd Gyrfa Arbenigol / Cyngor ar Lwybrau / Cynnig Lleol
- Cyfleoedd profiad gwaith/cyfweliadau ffug lle bo'n briodol.
- Ystyried a oes angen cofrestru gyda'r gwasanaethau brys fel oedolyn bregus.

Adolygiad ar ôl y pontio: I'w gwblhau gan y Cydlynnydd ADY yn y ddarpariaeth sy'n derbyn erbyn diwedd y tymor cyntaf yn dilyn y cyfnod pontio.

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	Cabinet
DYDDIAD:	4 Gorffennaf 2023
LLEOLIAD:	Hybrid
TEITL:	Adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu ar y Canllawiau Pontio ar gyfer Ysgolion a Lleoliadau- model cymorth cynhwysol
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Rhoi adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu a gynhaliwyd ar 8 Mehefin 2023

CEFNDIR:

Ystyriodd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu'r Canllawiau Pontio ar gyfer Ysgolion a Lleoliadau: model cymorth cynhwysol yn eu cyfarfod ar 8 Mehefin 2023. Roedd y canllawiau wedi'u cyflwyno er mwyn darparu gwybodaeth ac arweiniad i ysgolion, lleoliadau a cholegau ar drefniadau pontio a chymorth cynhwysol effeithiol. Byddai'r canllawiau'n rhannu arferion da gan ddarparu arweiniad effeithiol, er mwyn cefnogi pob plentyn a pherson ifanc i ffynnu, byw bywydau llawn ac ystyrlon, a dod yn aelodau a chyfranwyr gwerthfawr yn eu cymuned leol.

Yn dilyn cwestiynau o'r llawr, CYTUNWYD i argymhell i'r Cabinet:-

- I. mabwysiadu cynnwys y canllawiau pontio ar gyfer ysgolion a lleoliadau Ceredigion; a
- II. datblygu cysondeb gweithredu a phontio llyfn ar gyfer planta phobl ifanc trwy gydol e u gyrfa addysgol ac i fyd oedolion, gan eu galluogi i gyrraedd eu potensial

Y Cynghorydd Endaf Edwards
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod:	04 Gorffennaf 2023
Teitl:	Polisi Derbyn Ysgolion 2024/2025
Pwrpas yr Adroddiad:	I fabwysiadu'r trefniadau derbyn 2024/2025 fel polisi
Er:	Penderfyniad
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Wyn Thomas, Aelod Cabinet ar gyfer Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau

Mae'r trefniadau derbyn a gynigwyd ar gyfer 2024/2025 nawr wedi mynd trwy'r broses ymgynghorol, fel y pennwyd yn Nghod Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru.

Atgynhychir y polisi arfaethedig yn ddogfen atodedig.

	A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os na, nodwch pam	Amherthnasol – Ni fu unrhyw newidiadau i'r polisi ers y llynedd ac eithrio dyddiadau wedi'u diweddarau
Lles Cenedlaethau'r Dyfodol:	Crynodeb: Tymor Hir: Integreiddio: Cydwethio: Cyfranogiad: Atal:	
Argymhelliad:	Gofynnir i'r aelodau gadarnhau'r Polisi derbyn disgyblion 2024/2025.	
Rheswm dros y penderfyniad:	I gael polisi mewn lle ar gyfer 2024/2025.	
Trosolwg a Chraffu:	Dim yn Berthnasol.	
Fframwaith Polisi:	Y Cod Derbyn I Ysgolion: Dogfen Cod Statudol Rhif: 005/2013.	
Blaenoriaethau Corfforaethol:	Mae'r polisi'n berthnasol i Amcan Strategol y Cyngor: <ul style="list-style-type: none"> • Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl. 	
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Dim yn Berthnasol.	

Tudalen 238

Goblygiadau cyfreithiol:	Methu â chydymffurfio â gofyniad statudol.
Goblygiadau staffio:	Dim yn Berthnasol
Goblygiadau eiddo/asedau:	Dim yn Berthnasol
Risg(iau):	Methu â chydymffurfio â gofyniad statudol.
Pwerau Statudol:	Y Cod Derbyn I Ysgolion: Dogfen Cod Statudol Rhif: 005/2013.
Papurau Cefndir:	Cabinet 07/06/2022 – Polisi Derbyn Ysgolion 2023/2024 – Cadarnhau'r Polisi Derbyn Disgyblion ar gyfer 2023/2024.
Atodiadau:	Atodiad 1- Polisi Derbyn Ysgolion 2024-2025
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Clive Williams, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Ysgolion
Swyddog Adrodd:	Gwion Dafydd: Rheolwr Corfforaethol: Atebolrwydd a Chynnydd
Dyddiad:	05/06/2023

Cyngor Sir Ceredigion

Gwasanaeth Ysgolion

Polisi Derbyn Ysgolion 2024/2025

Contents

DERBYN	3
AWDURDODAU DERBYN.....	3
GWYBODAETH DDEFNYDDIOL.....	4
Fforwm Derbyn	4
Cludiant	4
Addysg Ddewisol yn y Cartref.....	4
1. OED Y GALL PLANT DDECHRAU YSGOL	5
2. AMSERLEN DDERBYN	6
3. Y BROSES DDERBYN	7
3.1 DEWIS Y RHIENI	7
3.2 DEWIS YSGOL	7
3.3 GWNEUD CAIS AM LE MEWN YSGOL	7
3.4 DYRANNU LLEOEDD	8
3.5 MEINI PRAWF GORDANYSGRIFIO.....	8
3.6 CYFEIRIAD CARTREF.....	9
3.7 NEWID CYFEIRIAD	9
3.8 TEULUOEDD GWEITHWYR LLUOEDD ARFOG Y D.U. A GWEISION ERAILL Y GORON (gan gynnwys DIPLOMYDDION)	9
3.9 DISGYBLION A WAHARDDWYD	9
4. CYNIG LLE MEWN YSGOL (RHOI GWYBOD AM GYNNIG).....	10
4.1 YSGOL AML-SAFLE	10
4.2 GRWPIAU BLWYDDYN	10
4.3 DECHRAU YSGOL	10
4.4 TYNNU'R CYNIG O LE YN ÔL.....	10
5. CEISIADAU AFLWYDDIANNUS	11
5.1 APELIADAU	11
5.2 RHESTRAU AROS	11
6. GWNEUD CAIS Y TU ALLAN I'R ROWND DERBYN ARFEROL	12
6.1 SYMUD I'R ARDAL.....	12
6.2 NEWID YSGOL YN YSTOD Y FLWYDDYN.....	12
6.3 LLEOEDD CHWECHED DOSBARTH	12
ATODIAD A – Niferoedd Derbyn a Chapasiti Ysgolion	13
Ysgol Gynradd (Ysgol 3 – 11 gyda Darpariaeth Feithrin)	13
Ysgol Gynradd (Ysgol 4 – 11 heb Ddarpariaeth Feithrin)	13
Ysgol Ganol 3 - 16	14
Ysgol Ganol 3 - 19	14
Ysgolion Uwchradd.....	15
ATODIAD B – EITHRIADAU I'R FENTER MAINT DOSBARTHIADAU BABANOD	16

DERBYN

Mae Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 yn pennu swyddogaethau i Awdurdodau Derbyn, Paneli Apêl a Fforymau Derbyn mewn perthynas â derbyn disgyblion i ysgolion.

Awdurdod Lleol (ALI) Ceredigion yw'r Awdurdod Derbyn ar gyfer yr holl ysgolion a gynhelir ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir yng Ngheredigion.

Gydag Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyr, mae'r Corff Llywodraethu'n gweithredu fel Awdurdod Derbyn. Mae Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyr yn ysgol a ariannir gan y wladwriaeth lle mae sefydliad neu ymddiriedolaeth (sefydliad crefyddol fel arfer) yn cyfrannu at y costau adeiladu ac yn cael dylanwad sylweddol ar y ffordd mae'r ysgol yn cael ei rhedeg.

Mae gan bob un o'r cyrff hyn ddyletswydd statudol i "weithredu" yn unol â'r Cod Derbyn i Ysgolion a'r Cod Apelau Derbyn i Ysgolion.

AWDURDODAU DERBYN

Ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir

Mae holl ysgolion Ceredigion (ac eithrio Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant) yn dod o fewn y categori hwn, a rheolir y broses dderbyn gan ALI Ceredigion, nid yr Ysgolion neu'u Cyrff Llywodraethu. Gydag ysgolion o'r fath, dylid gwneud pob cais i'r ALI ac nid i'r Ysgol am mai'r ALI yw'r unig gorff a all gynnig lleoedd ysgol.

Mae manylion cyswllt yr Awdurdod Derbyn fel a ganlyn:

Tîm Derbyniadau

Gwasanaeth Ysgolion
Canolfan Rheidol
Rhodfa Padarn
Llanbadarn Fawr
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 3UE

Dylid gwneud ceisiadau trwy ddefnyddio'r ffurflen dderbyn ar-lein, sydd ar gael ar wefan Ceredigion (www.ceredigion.gov.uk).

Ar gyfer Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyr

Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant yw'r unig ysgol o'i math yng Ngheredigion. Dylid gwneud ymholiadau derbyn i'w Chorff Llywodraethu, er y bydd unrhyw ffurflenni ar-lein a dderbynnir gan yr ALI yn cael eu hanfon ymlaen i'r ysgol. Mae cyfeiriad yr ysgol fel a ganlyn:

Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant

Ffordd Llanbadarn
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 1EZ

GWYBODAETH DDEFNYDDIOL

Fforwm Derbyn

Mae Fforwm Derbyn Ceredigion yn cwrdd ddwywaith y flwyddyn i drafod materion derbyn lleol. Cynrychiolir Penaethiaid, Llywodraethwyr, Rhieni ac Awdurdodau Esgobaethol.

Mae cofnodion y cyfarfodydd ar gael ar wefan Ceredigion.

Trwy gydol y ddogfen hon bydd y gair **Rhieni** yn golygu nid yn unig y rhieni ond unrhyw berson(au) sydd â chyfrifoldeb cyfreithiol fel rhiant plentyn.

Cludiant

Mae'r ALI yn darparu cludiant am ddim i'r ysgol ar gyfer plant oed ysgol statudol (y tymor ar ôl eu 5^{ed} pen-blwydd) ar sail y canlynol:

- Disgyblion oed cynradd sy'n byw dros ddwy filltir i ffwrdd o'r ysgol gynradd addas agosaf;
- Disgyblion oed uwchradd sy'n byw dros dair milltir i ffwrdd o'r ysgol uwchradd addas agosaf.

Mesurir y pellter yn ôl y llwybr cerdded byrraf rhwng yr ysgol â'r cartref. O'r ffordd fawr agosaf at yr eiddo at brif fynedfa'r ysgol.

Mae gwybodaeth bellach ar gael oddi wrth yr Uned Cludiant (01545 570881).

Addysg Ddewisol yn y Cartref

Gall rhieni hefyd ddewis addysgu'u plant gartref. Gelwir hyn yn Addysg Ddewisol yn y Cartref. Mae angen meddwl yn ofalus cyn penderfynu addysgu gartref, am ei fod yn gofyn llawer yn nhermau ymrwymiad, amser a chost.

Cynghorir rhieni sy'n ystyried yr opsiwn hwn i gysylltu â'r ALI, a gofyn am arweiniad oddi wrth y Swyddog Addysg Ddewisol yn y Cartref, ar 01970 633624.

1. OED Y GALL PLANT DDECHRAU YSGOL

1.1 Plant Oed Meithrin – 3 Oed

Oed	Dyddiad y mae'n rhaid cyrraedd yr oed priodol	Tymor Derbyn
3	31 Rhagfyr 2023 31 Mawrth 2024 31 Awst 2024	Gwanwyn 2024 Haf 2024 Hydref 2024

Nid yw bod yn ddisgybl mewn Dosbarth Meithrin yn golygu bod plentyn yn gymwys i gael ei dderbyn i'r Dosbarth Derbyn. Bydd angen i Rieni/Gwarcheidwaid wneud cais ar wahân.

1.2 Plant Oed Cynradd - 4 Oed

Oed	Dyddiad y mae'n rhaid cyrraedd yr oed priodol	Tymor Derbyn
4	31 Rhagfyr 2023 31 Mawrth 2024 31 Awst 2024	Gwanwyn 2024 Haf 2024 Hydref 2024

Nid yw deddfwriaeth yn gwneud hi'n ofynnol i blentyn ddechrau ysgol tan y tymor ar ôl ei bumed pen-blwydd, a gall y rhiant ohirio'r mynediad tan yr oed hwnnw. Fodd bynnag, rhaid cyflwyno ceisiadau am dderbyn gohiriedig erbyn yr un dyddiad cau â cheisiadau arferol (gweler adran 2 am fanylion dyddiadau cau).

1.3 Plant Oed Uwchradd – 11 Oed

Oed	Dyddiad y mae'n rhaid cyrraedd yr oed priodol	Tymor Derbyn
11	31 Awst 2024	Hydref 2024

Gwahoddir rhieni disgyblion blwyddyn 6 i fynegi'u dewis o Ysgol Uwchradd yn Nhymor yr Hydref yn y flwyddyn cyn y trosglwyddo.

Ni fydd disgyblion Blwyddyn 6 sy'n mynychu Ysgol Ganol ac sy'n bwriadu aros yn yr ysgol honno yn gorfod gwneud cais ar gyfer y cyfnod Uwchradd.

Gweler Atodiad A am enwau Ysgolion Ceredigion a'r math o ddarpariaeth a gynnigir h.y. Meithrin, Cynradd neu Uwchradd.

2. AMSERLEN DDERBYN

Darpariaeth	Oed	Dechrau Ysgol	Dyddiad Cau ar gyfer Ceisiadau	Dyddiad Cynnig/Hysbysu	Dyddiad Cau ar gyfer Apelio
Plant Oed Meithrin.	3ydd Penblwydd 1af Medi 2023 i 31ain Awst 2024	Ionawr, Ebrill, Medi 2024	31^{ain} Ionawr 2023	17 ^{eg} Ebrill 2023	Dim hawl i Apelio
Plant Oed Cynradd. (Does dim trosglwyddo awtomatig o'r ddarpariaeth Feithrin – bydd angen gwneud cais ar wahân).	4ydd Penblwydd 1af Medi 2023 i 31ain Awst 2024	Ionawr, Ebrill, Medi 2024	31^{ain} Ionawr 2023	17 ^{eg} Ebrill 2023	10 Diwrnod Gwaith o dderbyn y Llythyr Gwrthod.
Plant Oed Uwchradd. (Ceisiadau ar gyfer disgyblion cynradd sy'n dechrau Blwyddyn 7 yn yr uwchradd).	Penblwydd yn 11 oed 1af Medi 2023 i 31ain Awst 2024	Medi 2024	20^{fed} Rhagfyr 2023	1 ^{af} Mawrth 2024	10 Diwrnod Gwaith o dderbyn y Llythyr Gwrthod.

3. Y BROSES DDERBYN

3.1 DEWIS Y RHIENI

Er bod y rhan fwyaf o rieni'n anfon eu plentyn i'r ysgol agosaf, mae ganddynt yr hawl i ddewis unrhyw ysgol yng Ngheredigion.

Gellir gwneud newidiadau i'r dewis o ysgol ar unrhyw adeg hyd at y dyddiad cau (gweler y Tabl Derbyn yn adran 2) – bydd angen i rieni wneud hyn yn ysgrifenedig (i'r Tîm Derbyn) yn ogystal â chyflwyno cais newydd.

Bydd unrhyw newid o ran y dewis o ysgol ar ôl y dyddiad cau yn cael ei drin fel cais hwyr.

Gellir dewis tair ysgol (gan nodi trefn blaenoriaeth). Os na fydd yr ALI yn gallu cynnig lle yn y dewis cyntaf, yna ystyrir yr ail ddewis ac yn y blaen.

3.2 DEWIS YSGOL

Pa bynnag ysgol a ddewisir gan y rhieni, argymhellir eu bod yn cysylltu, yn trafod, ac yn ymweld â'r ysgol(ion) a ddewiswyd er mwyn cael gwybod pa gyfleusterau a chyfleoedd sydd ar gael.

3.3 GWNEUD CAIS AM LE MEWN YSGOL

Bydd angen i bob cais gael eu gyflawni a'u gyflwyno erbyn y dyddiadau cau a osodir yn yr Amserlen Dderbyn yn Adran 2. Ar ôl y dyddiad cau, bydd yr holl geisiadau a dderbyniwyd erbyn y dyddiad cau'n cael eu prosesu. Bydd unrhyw geisiadau a dderbynnir ar ôl y dyddiad cau'n cael eu hystyried ar ôl yr holl geisiadau a dderbyniwyd erbyn y dyddiad cau, oni bai bod yna resymau eithriadol dros gyflwyno cais hwyr

e.e. pan fydd y teulu wedi symud i'r ALI rhwng y dyddiad cau a'r dyddiad cynnig lle (ac os felly bydd angen tystiolaeth o'r newid cyfeiriad) neu pan fydd yna resymau eithriadol dros fethu â chyflwyno cais ar amser.

Rhaid nodi rhesymau dros geisiadau hwyr yn ysgrifenedig gyda'r cais, gan gynnwys unrhyw ddogfennau/datganiadau ategol priodol.

3.4 DYRANNU LLEOEDD

Bydd yr ALI yn derbyn plant hyd at nifer derbyn yr ysgol a ffeirir. Serch hynny, pan fydd y lle olaf a ddyrannir (hyd at y nifer derbyn) yn un o enedigaeth luosog, bydd yr ALI hefyd yn derbyn y brawd/chwaer neu frodyr/chwiorydd arall/eraill.

Mae'r Nifer Derbyn yn nodi nifer y disgyblion y gellir eu derbyn i bob grŵp blwyddyn yn yr ysgol.

Mae'r Nifer Derbyn ar gyfer pob ysgol i'w weld yn Atodiad A: Niferoedd Derbyn a Chapasiti Ysgolion.

Cyfrifir y nifer gan ddefnyddio fformiwla Llywodraeth Cymru - 'Mesur capasiti ysgolion yng Nghymru'. Mae'r ddogfen hon ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru ar www.wales.gov.uk.

3.5 MEINI PRAWF GORDANYSGRIFIO

Mewn achosion lle mae nifer y ceisiadau'n fwy na'r Nifer Derbyn yna bydd y lleoedd ysgol yn cael eu dyrannu yn ôl y meini prawf gordanysgrifio isod (a restrir yn nhrefn blaenoriaeth):

- plant sy'n derbyn gofal neu a oedd yn arfer derbyn gofal (sydd wedi'u mabwysiadu neu'n destun gorchymyn preswyl neu orchymyn gwarcheidwaeth arbennig yn union ar ol bod mewn gofal). Bydd angen tystiolaeth bod y plentyn yn arfer derbyn gofal;
- yr ysgol a ffeirir yw'r ysgol addas agosaf ac mae gan y plentyn **frawd neu chwaer** yn mynychu'r ysgol pan fyddant hwy'n dechrau ei mynychu;
- yr ysgol a ffeirir yw'r ysgol addas agosaf;
- plant nad yr ysgol honno yw'r ysgol addas agosaf atynt, ond sydd â brawd neu chwaer yn mynychu'r ysgol pan fyddant hwy'n dechrau ei mynychu.

Diffinnir brodyr a chwiorydd fel a ganlyn: disgyblion gyda brodyr neu chwiorydd llawn, hanner brodyr neu chwiorydd, llys frodyr neu chwiorydd, neu blant a fabwysiadwyd neu blant maeth sy'n mynychu'r ysgol a ffeirir, ac sy'n byw ar un aelwyd.

Pan fod mwy nag un plentyn yn cwrdd â'r meini prawf hyn a bod yna ymgeiswyr ar ôl o hyd, yna bydd y plentyn sy'n byw agosaf at yr ysgol yn cael ei dderbyn. Mesurir pob pellter yn ôl y llwybr cerdded byrraf (gan ddefnyddio Google Maps) rhwng prif gât yr ysgol â'r man lle mae cartref y plentyn yn cwrdd â'r briffordd.

3.6 CYFEIRIAD CARTREF

Cyfeiriad cartref y disgybl yw'r eiddo preswyl sy'n unig gartref neu'n brif gartref swyddogol iddo/iddi, sydd un ai:

- yn berchen i'r rhiant/rhieni neu'r sawl sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn; neu
- ar brydles neu'n cael ei rentu gan riant/rhieni'r plentyn neu'r sawl sydd â chyfrifoldeb rhiant dan gytundeb rhentu ysgrifenedig.

Pan fydd y cyfrifoldeb rhiant yn cael ei rannu, a bod y plentyn yn byw gyda'r ddau riant neu berson sydd â chyfrifoldeb rhiant, am ran o'r wythnos, yna ystyrir mai'r cartref swyddogol yw'r cyfeiriad y mae'r plentyn yn byw ynddo am y rhan fwyaf o'r wythnos ysgol (h.y. 3 allan o 5 diwrnod).

Mae'r ALI yn cadw'r hawl i ofyn am brawf o gyfeiriad ar unrhyw adeg yn ystod y broses dderbyn.

3.7 NEWID CYFEIRIAD

Pan fydd teulu'n symud a bod y rhieni'n gwneud cais am dderbyn plentyn i ysgol ar sail eu cyfeiriad newydd, gall yr ALI gymryd camau i wirio'r trefniadau. Bydd yr ALI yn derbyn un ai:

- llythyr cyfreithiwr yn nodi bod cytundeb wedi'i gyfnewid ynghyd â dyddiad cwblhau;
- cytundeb tenantiaeth sydd wedi'i lofnodi a'i ddyddio.

Os na ellir darparu prawf o'r cyfeiriad newydd, yna seilir y cais ar y cyfeiriad presennol.

3.8 TEULUOEDD GWEITHWYR LLUOEDD ARFOG Y D.U. A GWEISION ERAILL Y GORON (gan gynnwys DIPLOMYDDION)

Mae'r teuluoedd uchod yn tueddu i symud yn aml o fewn y Deyrnas Unedig ac o dramor, a hynny'n aml ar rybudd cymharol fyr. O ganlyniad, bydd ceisiadau am leoedd ar gyfer y flwyddyn ysgol sydd i ddod yn cael eu hystyried os byddant yn dod gyda llythyr swyddogol gan y Weinyddiaeth Amddiffyn neu'r Swyddfa Dramor a Chymanwlad, yn nodi dyddiad dychwelyd. Yna dyrannir lleoedd ysgol os byddai'r ymgeisydd yn cwrdd â'r meini prawf ar ôl symud i'r cyfeiriad newydd.

Bydd cyfeiriadau post unedau'n cael eu derbyn hefyd ar gyfer ceisiadau oddi wrth y lluoedd arfog, yn absenoldeb cyfeiriad post newydd.

3.9 DISGYBLION A WAHARDDWYD

Os bydd disgybl eisoes wedi'i wahardd yn barhaol o ddwy ysgol neu ragor, er y gall rhiant nodi ei fod yn ffafrio ysgol benodol ar gyfer addysg y plentyn, does dim rhaid i'r ALI gydymffurfio â'r dymuniad hwnnw am gyfnod o ddwy flynedd o ddyddiad y gwaharddiad diweddaraf.

4. CYNNIG LLE MEWN YSGOL (RHOI GWYBOD AM GYNNIG)

Bydd rhieni'n derbyn e-bost yn cadarnhau, neu beidio, bod lle ar gael yn yr ysgol ac yn cynnig cyfle iddyn nhw dderbyn y lle hwnnw.

Anfonir ebysts ynghylch penderfyniadau ceisiadau **Ysgolion Uwchradd** ar y **1^{af} o Fawrth 2023** ac ar gyfer ceisiadau **Ysgolion Cynradd** ar y **19^{eg} Ebrill 2022**.

Bydd angen derbyn yr holl gynigion. Mi fydd yr ebost a anfonir atoch yn cynnwys dolen a fydd yn caniatáu i chi wneud hynny.

Os nad yw'r cynnig yn cael ei dderbyn, yna gall y lle hwnnw gael ei dynnu'n ôl a'i gynnig i ddisgybl arall.

4.1 YSGOL AML-SAFLE

Bydd cynigion Ysgol sy'n gweithredu ar fwy nag un safle ar gyfer yr Ysgol ac nid ar gyfer safle penodol.

Mater ar gyfer trefniadaeth fewnol yr ysgol yw'r safle a fynychir gan y plant. Ni ellir apelio yn erbyn y safle a ddyrannir.

4.2 GRWPIAU BLWYDDYN

Bydd disgyblion yn cael eu derbyn i'r grŵp blwyddyn sy'n briodol ar gyfer eu hoed cronolegol. Mae hyn yn gyson gyda Pholisi Anghenion Addysg Arbennig Ceredigion (<http://www.ceredigion.gov.uk/preswylwr/ysgolion-ac-addysg/anghenion-addysg-arbennig-aaa/>) a Dogfen Egwyddorion a Disgwyliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol Ceredigion (<https://www.ceredigion.gov.uk/preswylwr/ysgolion-ac-addysg/anghenion-dysgu-ychwanegol/>), sy'n datgan y gall ysgol ei chael yn briodol i gynnig gwersi penodol i ddisgyblion, am gyfnod cyfyngedig, mewn grwpiau addysgu is neu uwch fel rhan o wahaniaethu arferol o fewn y brif ffrwd, ond ni ddylid gosod disgyblion yn barhaol mewn grwpiau cofrestru hŷn neu iau na'u hoed cronolegol.

Nid oes unrhyw hawl i apelio os bydd lle wedi'i gynnig, ond nid yn y grŵp blwyddyn a ddymunir.

4.3 DECHRAU YSGOL

Oni bai bod yna resymau eithriadol, disgwylir i'r plentyn ddechrau'r ysgol ar y dyddiad a nodir yn y cynnig. Bydd angen trafod unrhyw oedi o ran dechrau gyda'r Ysgol oherwydd ni fydd modd cadw'r lle am gyfnod amhenodol. Gwneir penderfyniadau ynghylch pa mor hir y dylid cadw lle fesul achos, ac mewn ymgynghoriad â'r rhieni a'r ysgol. Fodd bynnag, ni ragwelir y bydd lle'n cael ei gadw am fwy na 6 wythnos.

4.4 TYNNU'R CYNNIG O LE YN ÔL

Bydd y cynnig o le mewn ysgol yn cael ei dynnu'n ôl ar sail y canlynol:

- Darganfod ar ôl gwneud y cynnig bod y cais yn un twyllodrus neu'n fwriadol gamarweiniol (megis rhoi cyfeiriad ffug sy'n agosach at yr ysgol).
- Cadarnhad bod y lle'n cael ei dderbyn heb ei ddychwelyd i'r ALI erbyn y dyddiad a nodwyd yn y cynnig.

5. CEISIADAU AFLWYDDIANNUS

Os na fydd rhieni'n llwyddo i gael lle i'w plentyn yna byddant yn cael gwybod beth yw'r rheswm am hynny, a'u hawl i wneud apêl annibynnol.

5.1 APELIADAU

Bydd angen i'r rhieni anfon llythyr yn gofyn am apêl i Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Ysgolion o fewn 10 diwrnod o'r dyddiad y cawsant eu hysbysu bod eu cais am le'n aflwyddiannus.

Gwneir trefniadau i'r panel apêl gwrdd trwy adran Gwasanaethau Cyfreithiol Cyngor Sir Ceredigion.

Nid oes unrhyw hawl i apelio yn erbyn darpariaeth feithrin anstatudol.

Nid yw'r penderfyniad i wrthod yn cael ei wneud yn ysgafn, ac fe'i gwneir pan fydd y nifer derbyn wedi'i gyrraedd yn unig a/neu pan fydd dosbarth babanod (h.y. blwyddyn derbyn, blwyddyn 1 a blwyddyn 2) yn croesi'r trothwy 30. Mae Rheoliadau Llywodraeth Cymru'n gofyn bod Awdurdodau'n cyfyngu maint dosbarthiadau babanod i 30 o ddisgyblion. Byddai derbyn mwy na hynny'n creu rhagfarn maint dosbarth, hynny yw, yn rhagfarnu yn erbyn addysg effeithlon neu ddefnydd effeithlon o adnoddau. Ni fyddai rhagfarn maint dosbarth babanod i'w gael mewn achosion lle nad oedd nifer derbyn yr ysgol wedi'i gyrraedd.

Mae yna, fodd bynnag, eithriadau i'r rheoliadau hyn (a elwir yn "ddisgyblion a eithrir") a all ganiatáu croesi'r trothwy o 30 disgybl mewn dosbarth. Ceir rhestr lawn o 'ddisgyblion a eithrir' yn Atodiad B.

5.2 RHESTRAU AROS

Bydd unrhyw blentyn sydd ddim yn cael cynnig lle yn ei ddewis cyntaf o ysgol yn cael ei gadw ar restr aros tan 30ain Medi yn y flwyddyn academaidd berthnasol.

Os bydd lleoedd yn dod ar gael yna byddant yn cael eu dyfarnu yn unol â'r meini prawf gordanystrifio, yn hytrach na maint yr amser ers cyflwyno'r cais.

6. GWNEUD CAIS Y TU ALLAN I'R ROWND DERBYN ARFEROL

6.1 SYMUD I'R ARDAL

Dylai rhieni sy'n symud i'r ardal gyflwyno cais ddim cynharach na thymor cyn y dyddiad y rhagwelir y bydd eu plentyn/plant yn dechrau

e.e. os oes angen lle yn nhymor y gwanwyn yna dylid cyflwyno'r cais ddim cynharach na dechrau tymor yr hydref blaenorol.

Bydd ceisiadau a gyflwynir dros dymor ymlaen llaw'n cael eu cadw tan yr adeg briodol.

Gall oedi o ran symud i'r ardal arwain at dynnu cynigion yn ôl.

6.2 NEWID YSGOL YN YSTOD Y FLWYDDYN

Mae angen ystyried yn ofalus cyn newid ysgol a dylid trafod y mater yn llawn gyda Phennaeth ysgol bresennol y plentyn yn y lle cyntaf.

Os bydd rhieni'n dal i fod angen symud eu plentyn o un ysgol i un arall, yna rhaid iddyn nhw gyflwyno cais i wneud hynny.

6.3 LLEOEDD CHWECHED DOSBARTH

Mae holl Ysgolion Uwchradd ac Ysgolion Canol Ceredigion yn gyfrifol am eu derbyniadau 6ed dosbarth eu hunain a dylech gyflwyno bob cais yn uniongyrchol i'ch dewis ysgol.

ATODIAD A – Niferoedd Derbyn a Chapasiti Ysgolion**Ysgol Gynradd (Ysgol 3 – 11 gyda Darpariaeth Feithrin)**

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn
Aberaeron	201	28
Aberteifi	421	60
Bro Sion Cwilt	147	21
Cenarth	97	13
Dyffryn Cledlyn	120	17
Llwyn-Yr-Eos	219	31
Plascrug	409	58
Rhydypennau	190	27
T. Llew Jones	180	25
Y Dderi	133	19
Y Gymraeg	370	52

Bydd angen i ddisgyblion Meithrin wneud cais ar gyfer y Cyfnod Cynradd.

Ysgol Gynradd (Ysgol 4 – 11 heb Ddarpariaeth Feithrin)

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn
Aberporth	181	25
Cei Newydd	98	14
Ciliau Parc	68	9
Comins Coch	202	28
Craig yr Wylfa	74	10
Dihewyd	35	5
Felinfach	60	8
Llanarth	86	12
Llanfarian	56	8
Llanfihangel-y-Creuddyn	37	5
Llangwryfon	55	7
Llanilar	173	24
Llannon	59	8
Llechryd	90	12
Myfenydd	91	13
Mynach	51	7

Tudalen 252

Padarn Sant	134	19
Penllwyn	55	7
Penparc	146	20
Penrhyncoch	110	15
Pontrhydfendigaid	98	14
<u>Rhos Helyg</u>	104	14
- Campws Llangeitho	Mae Rhos Helyg yn gweithredu ar ddau safle. Bydd y lleoedd a gynigir ar gyfer yr ysgol yn hytrach na safle penodol. Mater ar gyfer trefniadaeth fewnol yr ysgol fydd y safle a fynychir gan y plant.	
- Campws Rhos Y Wlad		
Syr John Rhys	39	5
Talgarreg	63	9
Talybont	127	18

Ysgol Ganol 3 - 16

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn
Henry Richard		
Henry Richard 3 - 11	120	17
Henry Richard 11 – 16	373	74

Ysgolion Ganol 3 - 19

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn
Bro Pedr		
Bro Pedr (3-11)	376	53
Bro Pedr (11-19)	841	150 (Bl. 7 – 11)
Bro Teifi		
Bro Teifi (3-11)	360	51
Bro Teifi (11 – 19)	678	111 (Bl. 7 – 11)

Ni fydd disgyblion oed Cynradd (4 – 11) sy'n bwriadu aros yn eu hysgol yn gorfod gwneud cais i'r Cyfnod Uwchradd.

Ysgolion Uwchradd

Ysgol	Capasiti	Nifer Derbyn (Bl. 7 – 11)
Aberaeron	965	156
Aberteifi	691	115
Penglais	1336	209
Penweddig	1070	170

ATODIAD B – EITHRIADAU I'R FENTER MAINT DOSBARTHADAU BABANOD

- Plant y mae eu datganiadau AAA yn nodi y dylent gael eu haddysgu yn yr ysgol dan sylw, ac a dderbyniwyd i'r ysgol y tu allan i rownd dderbyn arferol.
- Plant y mae awdurdodau lleol yn gofalu amdanynt (plant sy'n derbyn gofal), neu nad ydynt yn cael gofal bellach (plant oedd yn arfer derbyn gofal) am eu bod wedi'u mabwysiadu neu'u gosod gyda theulu, neu wedi cael gwarcheidwad arbennig, ac sy'n cael eu derbyn i'r ysgol y tu allan i rownd dderbyn arferol.
- Plant na chafodd eu derbyn i ysgol yn y lle cyntaf, ond a gafodd gynnig lle wedi hynny yn sgil cyfarwyddyd panel apeliadau derbyn, neu am fod y sawl oedd yn gyfrifol am wneud y penderfyniad gwreiddiol yn cydnabod bod camgymeriad wedi'i wneud wrth weithredu trefniadau derbyn yr ysgol.
- Plant a dderbynnir y tu allan i'r rownd dderbyn arferol:
 - y mae'r awdurdod lleol cynhaliol wedi cadarnhau na allant gael lle mewn unrhyw ysgol addas arall o fewn pellter rhesymol i'w cartref am eu bod wedi symud i'r ardal y tu allan i rownd dderbyn arferol, neu
 - sydd am gael addysg grefyddol neu addysg Gymraeg, ac mai'r ysgol dan sylw yw'r unig ysgol addas o fewn pellter rhesymol.
- Plant a dderbyniwyd i'r ysgol y tu allan i rownd dderbyn arferol y trefnodd yr ysgol ei dosbarthiadau yn ei sgil ac ar ôl diwrnod cyntaf y flwyddyn ysgol, y byddai ei effaith yn golygu y byddai'r ysgol yn gorfod cymryd mesur perthnasol os nad oedd y plant yn ddisgyblion a eithrir.
- Plant gweithwyr y lluoedd arfog a dderbynnir y tu allan i rownd dderbyn arferol.
- Plant y mae eu hefaill neu frawd neu chwaer o enedigaeth luosog wedi'u derbyn fel y disgybl(ion) nas eithrir olaf cyn croesi'r trothwy nifer derbyn.
- Plant sy'n ddisgyblion cofrestredig mewn ysgolion arbennig, ond sy'n cael rhan o'u haddysg mewn ysgol brif ffrwd.
- Plant gydag AAA sydd fel arfer yn cael eu haddysgu mewn uned arbennig o fewn ysgol brif ffrwd, sy'n derbyn rhan o'u gwersi mewn dosbarth nad yw'n un arbennig.

Bydd disgyblion a eithrir yn parhau felly, unwaith eu bod wedi'u derbyn, am weddill eu hamser mewn dosbarth babanod, neu nes bod y nifer yn y dosbarth yn gostwng a bod modd eu trefnu i gydymffurfio â'r cyfyngiad ar faint dosbarthiadau babanod. Er enghraifft, os bydd plentyn nas eithrir yn gadael dosbarth, bydd un lle ychwanegol yn y dosbarth babanod, neu os penodir athro ychwanegol, yna ni fydd y plentyn hwnnw'n ddisgybl a eithrir bellach. Rhaid trefnu dosbarthiadau i gydymffurfio a'r cyfyngiadau lle bynnag y bo'n bosib.

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	04 Gorffennaf 2023
Teitl:	Cynrychiolwyr yr Awdurdod Lleol ar Gyrrff Llywodraethol
Pwrpas yr adroddiad:	Cadarnhau enwebu Cynrychiolydd Awdurdod Lleol ar Gorff Llywodraethol
Er:	Penderfyniad
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Wyn Thomas, Aelod Cabinet ar gyfer Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau

Ysgol Gynradd Gymunedol Y Dderi: Ail-enwebu Sheila Pugh fel Llywodraethwr Awdurdod Lleol ar gais Corff Llywodraethol Ysgol Gynradd Gymunedol Y Dderi.

Ysgol Gynradd Gymunedol Llangwryfon: Ail-enwebu Nudd Lewis fel Llywodraethwr Awdurdod Lleol ar gais Corff Llywodraethol Ysgol Gynradd Gymunedol Llangwryfon.

Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam Na – nid yw'r adroddiad yn cyfeirio at newid Polisi neu Wasanaeth.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:

**Crynodeb:
Hirdymor:
Cydwethio:
Cynnwys:
Atal:
Integreiddio:**

Argymhelliad / Argymhellion:

Gofynnir i Aelodau gadarnhau'r enwau a enwebwyd uchod fel cynrychiolwyr o'r Awdurdod Lleol ar Gyrrff Llywodraethol yr Ysgolion perthnasol.

Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:

Enwebu cynrychiolwyr o'r Awdurdod Lleol ar Gyrrff Llywodraethol.

Trosolwg a Chraffu:

Amherthnasol

Fframwaith Polisi:

Amcanion Llesiant Corfforaethol:

Amherthnasol

Goblygiadau Cyllid a Chaffael:

Dim

**Goblygiadau
cyfreithiol:**

Goblygiadau staffio: Dim

**Goblygiadau eiddo /
asedau:** Dim

Risg(iau): Amherthnasol

Pwerau Statudol: Amherthnasol

Papurau Cefndir: Amherthnasol

Atodiadau: Amherthnasol

**Swyddog Arweiniol
Corfforaethol:** Clive Williams, Dirprwy Brif Swyddog Addysg a Swyddog
Arweiniol Corfforaethol: Ysgolion (Dros dro)

Swyddog Adrodd: Nia James, Rheolwr Corfforaethol, Adnoddau Dysgu,
Gwasanaethau Ysgolion

Dyddiad: 14/06/2023

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod:	4 Gorffennaf 2023
Teitl:	Trefniadau Tâl y Crwner Diwygiedig ar gyfer 2023/24
Diben yr adroddiad:	Cymeradwyo trefniadau tâl y Crwner a'r Crwner Cynorthwyol
Er:	Penderfyniad
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Matthew Vaux, Aelod Cabinet ar gyfer Partneriaethau, Tai, Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu a Diogelu'r Cyhoedd

CEFNDIR

Ar 7 Mawrth 2023, cymeradwyodd y Cabinet drefniadau tâl y Crwner a'r Crwner Cynorthwyol ar gyfer 2023/24 yn unol â'r cyfraddau tâl a nodwyd yng Nghylchlythyr 67 y Cydgyngor Trafod Telerau (JNC):

Gosodwyd y cyfraddau tâl ar gyfer 2023/24 (1/4/23-31/3/24) fel a ganlyn (Cofnod 177):

Uwch Grwner rhan-amser:

- i) Cyflog Cadw o £21,449 y flwyddyn i gwmpasu cadw/argaeledd gwasanaeth y tu allan i oriau o 1 Ebrill 2023 hyd at 31 Mawrth 2024.
- ii) Defnyddio'r gyfradd ddyddiol o £472.25 i dalu cyflog blynyddol o £11,806 i'r Crwner (25 diwrnod gan gynnwys diwrnodau hyfforddiant) o 1 Ebrill 2023 hyd at 31 Mawrth 2024.

Cyfanswm blynyddol o £33,255 y flwyddyn (ynghyd ag argostau).

Crwner Cynorthwyol:

- diwrnod llawn: £403;
- hanner diwrnod: £202.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

Ar 5 Mehefin 2023 cyhoeddodd y JNC Gylchlythyr 68 (**Atodiad 1**):

“O 1 Ebrill 2023 ymlaen, dylai'r cyflogau lleol a chyfraddau dydd ar gyfer unigolion, sy'n deillio o drefniadau'r JNC isod, godi 3.5%”

Tudalen 258

Nodir ffigurau newydd y JNC yn y tabl isod:

Uwch Grwner rhan-amser

Uwch Grwner rhan-amser	1 Ebrill 2023
Cyflog sylfaenol	£22,200
Cyfradd ddyddiol	£489 i £555

Crwner Cynorthwyol

Crwner Cynorthwyol	1 Ebrill 2023
Cyfradd ddyddiol	£417 i £503

Argymhellir bod y cyfraddau tâl y cytunwyd arnynt gan y Cabinet ar 7 Mawrth 2023 yn cael eu diwygio i ystyried gofynion Cylchlythyr 68 y JNC o ran graddfeydd cyflog diwygiedig, a'u hôl-ddyddio i 1 Ebrill 2023.

Cynigion 2023/24

Gofynnir i'r Cabinet gymeradwyo'r trefniadau tâl a ffioedd diwygiedig canlynol mewn perthynas â'r Uwch Grwner a'r Crwner Cynorthwyol a fydd mewn grym oddi ar 1 Ebrill 2023 hyd at 31 Mawrth 2024.

1) Uwch Grwner rhan-amser:

- i) Cyflog Cadw o £22,200 y flwyddyn i gwmpasu cadw/argaeledd gwasanaeth y tu allan i oriau o 1 Ebrill 2023 hyd at 31 Mawrth 2024.
- ii) Defnyddio'r gyfradd ddyddiol o £489 i dalu cyflog blynyddol o £12,225 i'r Crwner (25 diwrnod y flwyddyn gan gynnwys diwrnodau hyfforddiant) o 1 Ebrill 2023 hyd at 31 Mawrth 2024.
Cyfanswm o £34,425 y flwyddyn (ynghyd ag argostau).

Mae'r newidiadau'n cynrychioli swm ychwanegol o £1,170 y flwyddyn.

2) Crwner Cynorthwyol

Diwrnod llawn: £417;
Hanner diwrnod: £209.

Mae'r newidiadau'n cynrychioli swm ychwanegol o £20 a £7 yn y drefn honno.

Nid oes newid i dreuliau/lwfans cymorth busnes Swyddfa'r **Uwch Grwner** - £5,000 y flwyddyn - o 1 Ebrill 2023 hyd at 31 Mawrth 2024.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	<p>A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os na, nodwch pam</p> <p>Crynodeb: Nid yw'r adroddiad hwn yn cynrychioli newid mewn polisi na strategaeth</p> <p>Hirdymor:</p> <p>Cydweithio:</p> <p>Cynnwys:</p> <p>Atal:</p> <p>Integreiddio:</p>	Naddo
Argymhelliad:	<p>Bod y cabinet yn cymeradwyo'r cyfraddau tâl canlynol ar gyfer yr Uwch Grwner a'r Crwner Cynorthwyol ar gyfer 2023/24 yn unol â Chylchlythyr 68 y JNC:</p> <p>1) Uwch Grwner rhan-amser</p> <p>i) Cyflog Cadw o £22,200 y flwyddyn i gwmpasu cadw/argaeledd gwasanaeth y tu allan i oriau o 1 Ebrill 2023 hyd at 31 Mawrth 2024.</p> <p>ii) Defnyddio'r gyfradd ddyddiol o £489 i dalu cyflog blyneddol o £12,225 i'r Crwner (25 diwrnod y flwyddyn gan gynnwys diwrnodau hyfforddiant o 1 Ebrill 2023 hyd at 31 Mawrth 2024).</p> <p>Cyfanswm: £34,425 y flwyddyn (ynghyd ag argostau).</p> <p>2) Crwner Cynorthwyol:</p> <p>Diwrnod llawn: £417;</p> <p>Hanner diwrnod: £209.</p>	
Y rhesymau dros y penderfyniad:	<p>I gydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol a Chylchlythyr y JNC; lliniaru heriau a diogelu arian cyhoeddus.</p>	
Trosolwg a Chraffu:	Dim	
Fframwaith Polisi:	Amherthnasol	
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	Hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth (darparu gwasanaeth effeithlon y crwner)	
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Parhau â'r trefniadau cyfredol; potensial ar gyfer cynnydd yng nghostau cyflogau a goblygiadau i'r gyllideb yn ymwneud â thâl y Crwner a'r Crwner Cynorthwyol.	
Goblygiadau Cyfreithiol:	Cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol	
Goblygiadau Staffio:	Dim - Nid yw'r Crwner a'r Crwner Cynorthwyol wedi'u dynodi fel cyflogeion i'r Cyngor	

Tudalen 260

Goblygiadau Eiddo/ Asedau:	Dim
Risgiau:	Her gyfreithiol gan y Crwner a'r Crwner Cynorthwyol os na ddilynir yr argymhellion.
Pwerau Statudol:	Deddf Crwneriaid a Chyfiawnder 2009: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2009/25/contents Rheoliadau Treuliau, Ffioedd a Lwfansau Crwneriaid 2013: https://www.legislation.gov.uk/uksi/2013/1615/made
Papurau cefndir:	Cylchlythyr 67 y JNC (16 Chwefror 2023): https://www.local.gov.uk/our-support/workforce-and-hr-support/coroners/coroners-circulars/jnc-coroners-circular-no-67 Cylchlythyr 68 y JNC (5 Mehefin 2023): https://www.coronersociety.org.uk/announcements/jnc---coroners-circular-no-68-with-effect-from-1st-april-2023/ Adroddiad Cabinet 7/03/23: https://council.ceredigion.gov.uk/ieListDocuments.aspx?CId=148&MId=392&Ver=4&LLL=0
Atodiadau:	Atodiad 1: Cylchlythyr 68 y JNC
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Elin Prysor, Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu (a Swyddog Monitro)
Swyddog Adrodd:	Elin Prysor
Dyddiad:	12 Mehefin 2023

Management Side Secretary, Sarah Ward
Local Government Association
18 Smith Square,
London, SW1P 3HZ
coroners.queries@local.gov.uk

**JOINT NEGOTIATING COMMITTEE
FOR CORONERS**

Officers' Side Secretary, Joanne Kearsley
2/3rd Floor, Newgate House
Rochdale,
OL16 1AT
joanne.kearsley@rochdale.gov.uk

To: Chief Executives (London Boroughs, Metropolitan Districts, County Councils and Unitary Councils in England and Wales)

5 June 2023

CORONERS' CIRCULAR No 68

Dear Sir/Madam

JNC for Coroners – Pay 2023/24

We write to confirm that agreement has now been reached. With effect from 1st April 2023, local salaries and day rates for individuals derived from the JNC arrangements below should be increased by 3.5%.

The new JNC figures are provided in the table below:

Senior coroner	1st April 2023
Range	£129,872 to £144,303
Part-time senior coroner	1st April 2023
Base salary	£22,200
Daily rate	£489 to £555
Area coroner	1st April 2023
Range	£96,572 to £111,002
Assistant coroner	1st April 2023
Daily rate	£417 to £503

Detailed discussion will take place on potential terms of reference following on from the previous in principle JNC agreement that, subject to the terms of reference being agreed, there will be a joint update of the 2017 Korn Ferry Hay report. This would be with the intention of such work informing the pay negotiation for 2024.

Yours faithfully

**SARAH WARD
JOANNE KEARSLEY**

Joint Secretaries

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod:	4 Gorffennaf 2023
Teitl:	Ymgynghoriad ynghylch Polisi Rheoli Harbyrau Ceredigion
Pwrpas yr adroddiad:	Gofyn am ganiatâd i ddechrau ymgynghoriad cyhoeddus ynghylch fersiwn ddiwygiedig o Bolisi Rheoli Harbyrau Ceredigion
Er:	Penderfyniad
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Keith Henson – Aelod Cabinet dros Briffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol, a Rheoli Carbon

CEFNDIR

Cymeradwyodd y Cyngor y fersiwn bresennol o Bolisi Rheoli Harbyrau Ceredigion ar 19 Hydref 2010.

Mae'r Polisi wedi darparu fframwaith clir, defnyddiol ac addas ar gyfer darparu a rheoli gweithgarwch harbyrau'r Cyngor yn Aberaeron, Aberystwyth a Cheinewydd. Fodd bynnag, credir ei bod hi'n briodol ac yn amserol adolygu'r Polisi a'i ddiweddarau er mwyn adlewyrchu'r newidiadau a fu ers cyflwyno'r Polisi, ynghyd â mynd i'r afael ag unrhyw fylchau rhwng y Polisi a gweithgarwch presennol yr harbyrau sydd wedi dod i'r amlwg drwy brofiad.

Adeilada'r newidiadau arfaethedig ar y Polisi presennol sydd wedi bod yn adnodd gwerthfawr i randdeiliaid am dros ddegawd. Mae'r newidiadau'n cydnabod ac yn adlewyrchu'r ffaith fod yr harbyrau'n gyfleusterau amldeffnydd sy'n cael eu cyd-ddefnyddio, a nod y Cyngor yw cryfhau'r Polisi fel y gellir parhau i'w rheoli mewn ffordd sy'n deg, tryloyw a chytbwys er budd yr holl randdeiliaid.

Paratowyd Polisi diwygiedig drafft ac fel rhan o'r broses ar gyfer newid polisiâu mae'n rhaid cynnal ymgynghoriad cyhoeddus i roi cyfle i'r rhanddeiliaid ddarparu eu hadborth. Felly, gofynnir i'r Cabinet am ganiatâd i gynnal ymgynghoriad cyhoeddus.

Ar ôl gwerthuso'r ymatebion i'r ymgynghoriad a gwneud unrhyw newidiadau priodol yn sgil yr ymatebion hynny, bydd y Polisi terfynol arfaethedig yn cael ei gyflwyno i'w ystyried gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus, cyn cael ei gyflwyno i'w ystyried gan y Cabinet.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam	Naddo – diben yr adroddiad yw gofyn am ganiatâd i ddechrau ymgynghoriad cyhoeddus. Bydd Asesiad Effaith Integredig yn cael ei gwblhau ar ôl gwerthuso'r ymatebion a geir i'r ymgynghoriad.
	Crynodeb: Hirdymor: Cydwethio: Cynnwys: Atal: Integreiddio:	
Argymhelliad / Argymhellion:	Dylid rhoi caniatâd i ddechrau ymgynghoriad cyhoeddus.	
Rhesymau dros y penderfyniad:	Er mwyn sicrhau bod Polisi'r Cyngor ar gyfer Rheoli Harbyrau Ceredigion yn addas i'w ddiben.	
Trosolwg a Chraffu:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus	
Fframwaith Polisi:	Amherthnasol	
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	Hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth	
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Dim	
Goblygiadau Cyfreithiol:	Dim	
Goblygiadau o ran Staff:	Dim	
Goblygiadau o ran Eiddo / Asedau:	Dim	
Risg / Risgiau:	Dim	
Pwerau statudol:	Pwerau'r Cyngor fel Awdurdod Harbyrau a'r pwerau o dan y Deddfau Harbyrau perthnasol.	
Papurau Cefndir:	Dim	
Atodiadau:	Atodiad 1- Polisi Rheoli Harbyrau Ceredigion	

Tudalen 265

**Swyddog Arweiniol
Corfforaethol:**

Rhodri Llwyd, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Priffyrdd
a Gwasanaethau Amgylcheddol

Swyddog Adrodd:

Gerwyn Jones, Rheolwr Corfforaethol – Gwasanaethau
Amgylcheddol

Dyddiad:

01 Mehefin 2023

Polisi Rheoli Harbyrau Ceredigion

Awdur a gwasanaeth: Owen Morgan –
Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol.
Dyddiad cymeradwywyd gan y Cabinet: I'w
gadarnhau
Asesiad Effaith Integredig (Ie/Na):
Dyddiad cyhoeddi: I'w gadarnhau
Dyddiad adolygu: I'w gadarnhau

Cynnwys

Cyflwyniad.....	2
Amcanion y Polisi.....	3
Swyddogaethau Harbyrau Ceredigion.....	3 & 4
Mathau o Angorfeydd a Chyfleusterau.....	4, 5, 6 & 7
Rhestrau Aros Angori Hamdden, Dingis a Stondin Offer Gweithgareddau Dŵr.....	7
Angorfeydd Masnachol – Rhestrau Aros.....	7 & 8
Rhestr Aros am Angorfa Dŵr Dwfn	8
Hyd Cytundebau Angori, Lansio a Chyfleusterau.....	8 & 9
Costau a Rheolau Angori, Cyfleusterau a Lansio.....	9 & 10
Adnewyddu Angorfa/Cyfleuster a Ddyrannwyd	10
Canslo Cytundebau Ffurflen Angori a Gwrthod Ceisiadau Rhestr Aros.....	10 & 11
Risg, Atebolrwydd, Gofynion Yswiriant ac Argymhellion.....	11 & 12
Cychod a Badau Dŵr Eraill neu Offer sy'n Niweidiol i Amwynder yr Harbwr.....	12
Gwahardd Aseinio/Is-osod Angorfeydd/Cyfleusterau	12
Etifeddiaeth	13
Dull Adnabod.....	13
Newid Cwch, Bad Dŵr neu Offer Arall.....	13
Trosglwyddiadau Angori.....	13
Partneriaethau.....	13
Defnyddio Angorfeydd.....	14
Llenwi ac ail-lenwi â thanwydd	14
Llygredd a Gwastraff	14
Ymddygiad Di-hid ac Ymddygiad Afreolus	14
Cydymffurfio â Deddfau, Is-ddeddfau a Chyfarwyddiadau Rheolwr yr Harbwr.....	14 & 15
Contractwyr	15
Glanio Teithwyr	16
Glanio Nwyddau.....	16
Dogfennau.....	16
Manylion Cysylltu	17
Atodiad 1	18
Gweithdrefn Rhestrau Aros Hamdden, Masnachol, Dŵr Dwfn a Chyfleusterau.....	18

Polisi Rheoli Harbyrau Ceredigion

Cyflwyniad

1.1 Polisi yw hwn ar gyfer rheoli cyfleusterau ac angorfeydd gwahanol gychod yn harbyrau Ceredigion a reolir gan y Cyngor, sef Aberystwyth, Aberaeron a Cheinewydd.

1.2 Tra mai harbyrau Aberystwyth, Aberaeron a Cheinewydd yw cwmpas presennol y polisi, os bydd unrhyw harbyrau eraill neu gyfleusterau cysylltiedig yn dod yn gyfleusterau a reolir gan y Cyngor yn y dyfodol, bydd y polisi hwn yn ymestyn yn awtomatig i gynnwys y cyfleusterau hynny.

1.3 Mae'r holl angorfeydd a chyfleusterau eraill yn rhan o wasanaeth dewisol a ddarperir gan Awdurdod yr Harbwr. Dyrennir pob angorfa a chyfleuster cysylltiedig yn amodol ar gais ar sail dymhorol (Haf 1 Ebrill – 31 Hydref, Gaeaf 1 Tachwedd – 31 Mawrth) yn unig, ac mae wedi'i gwmpasu gan Ffurflen Cytundeb Angori neu Gyfleuster gyda thelerau ac amodau defnydd cysylltiedig.

1.4 Pwrpas y polisi hwn yw sicrhau bod dull cyson, teg a chyfartal yn cael ei gymhwyso i ddeiliaid angorfeydd a defnyddwyr harbwr newydd, presennol a phosibl yn harbyrau Ceredigion. Ei nod yw sicrhau y deallir yn llawn y Polisi gweithredol a'r amodau cysylltiedig a'u bod yn deg, yn rhesymol ac yn gyfartal i bawb yn yr hyn sy'n gyfleusterau defnydd a rennir.

1.5 Mae'r datganiad polisi gweithredol hwn yn ategu Deddf Harbwr Aberystwyth 1987, Deddf Harbwr Aberaeron 1807, a Deddf Harbwr Ceinewydd 1835, Deddf Cymalau Harbyrau, Dociau a Phierau 1847 (a phob deddfwriaeth berthnasol arall gan gynnwys unrhyw Orchmynion a deddfwriaeth atodol a diwygio dilynol), yr Is-ddeddfau Harbwr cysylltiedig, a'r Telerau ac Amodau ar gyfer defnyddio harbyrau Cyngor Sir Ceredigion. Lle Cyngor Sir Ceredigion yw'r Awdurdod Harbwr Statudol mae'r Polisi hwn yn berthnasol.

1.6 Defnyddir y term 'Harbwr Feistr', fel y'i diffinnir mewn deddfwriaeth genedlaethol, i ddisgrifio'r term 'Rheolwr yr Harbwr' yn y polisi hwn.

1.7 Teclyn rheoli yw'r Polisi hwn, ni fydd dim ynddo yn amharu ar allu cyffredinol Rheolwr yr Harbyrau i ddyrannu neu reoleiddio nifer, lleoliad, maint a math yr angorfeydd a chyfleusterau a ddefnyddir ar unrhyw adeg o fewn tri Harbwr Ceredigion.

Amcanion y Polisi

2.1 Bydd prif amcanion y polisi fel a ganlyn:

- (i) Diffinio'n glir y meini prawf ar gyfer gweithredu a rheoli angorfeydd yn yr harbwr ac unrhyw ddefnydd perthnasol wrth ochr y cei, gan roi sylw dyledus i anghenion a dymuniadau lleol yn ogystal ag annog defnydd a mwynhad y cyhoedd o geiau'r harbwr.
- (ii) Parhau i hyrwyddo'r harbyrau fel rhai o'r prif leoliadau yn y sir fel harbyrau gweithredol ac ar gyfer adloniant a gweithgareddau hamdden ar y dŵr, gan ystyried yr angen i ddarparu mynediad diogel a hawdd ar gyfer holl aelodau'r cyhoedd.
- (iii) Cyfrannu'n gadarnhaol at reoli amgylchedd naturiol ac adeiledig yr harbyrau sy'n cynnwys dilyn yr holl ddeddfwriaeth amgylcheddol berthnasol.
- (iv) Darparu trosolwg cyffredinol o gyfrifoldebau a rhwymedigaethau deiliaid angorfeydd/cyfleusterau a darparu amlinelliad o rai o'r telerau allweddol sy'n sail i ddyrannu'r angorfa/cyfleuster.

2.2 Darperir copi o'r polisi os gofynnir amdano i ymgeiswyr, ymgeiswyr posibl, aelodau'r cyhoedd a phersonau neu gyrrff eraill sydd â diddordeb. Bydd copi yn cael ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor hefyd.

Swyddogaethau Harbyrau Ceredigion

3.1 Bydd y paragraffau canlynol yn cadarnhau'r amrywiaeth gymhleth o swyddogaethau sydd gan yr harbyrau ac yn tanlinellu'r angen am bolisi angori clir fel sail i'w rheoli'n briodol.

(a) Gweithgarwch Masnachol

3.2 Bydd y cwmnïau masnachol sy'n gysylltiedig â'r porthladd yn yr harbyrau yn cynnwys cwmnïau siartr sy'n rhedeg teithiau ym Mae Ceredigion, nifer o fusnesau cychod pysgota masnachol, a darparwyr gweithgareddau ar y dŵr.

(b) Gweithgarwch Hamdden

3.3 Mae defnydd o'r harbyrau yn parhau i fod gan ddeiliaid angori hamdden yn bennaf sydd ar hyn o bryd yn amrywio o gychod hwylio i gychod pŵer. Hwylusir mynediad i gychod sy'n ymweld yn ogystal â deiliaid angorfeydd.

3.4 Mae defnydd o'r harbyrau ar gyfer adloniant ar y dŵr wedi cynyddu, yn enwedig ond heb ei gyfyngu i hwylfyrddio a hwylio dingis, canŵio, caiacio, rhwyfo, padlfyrddio a physgota. Lleolir llithrfeydd a chyfleusterau ar gyfer gweithgareddau dŵr ym mhob harbwr.

(c) Atyniadau Ymwelwyr

3.5 Yn ogystal â digwyddiadau blynyddol ar y dŵr megis regatas, mae ardaloedd yr harbwr yn cyfrannu'n helaeth at economi twristiaeth y sir yn ogystal â bod yn adnodd hamdden werthfawr i bobl leol. Bydd yr harbyrau yn darparu mynediad i ymwelwyr a

phobl leol i'r ddwy Ardal Gadwraeth Forol Arbennig, cartref i ddolffiniaid enwog Bae Ceredigion a bywyd gwyllt arall o bwysigrwydd rhyngwladol.

Mathau o Angorfeydd a Chyfleusterau

4.1 Mae'r dosbarthiad ar gyfer angorfeydd a chyfleusterau mewn harbyrau a reolir gan Gyngor Sir Ceredigion fel a ganlyn:

- (a) Angorfeydd hamdden
- (b) Angorfeydd masnachol
- (c) Angorfeydd dŵr dwfn
- (d) Angorfeydd tymor byr i ymwelwyr
- (e) Cyfleusterau
- (f) Maint a manylion cychod, badau dŵr ac offer arall

4.2 Heblaw am y trefniadau penodol y cyfeirir atynt yn ymwneud â'r parcio cyfyngedig ger y cei yn Harbwr Ceinewydd nid oes darpariaeth o ran parcio wedi ei gwneud na thocynnau tymor wedi eu rhoi i ddefnyddwyr yr Harbwr ym meysydd parcio Talu ac Arddangos y Cyngor.

(a) Angorfeydd Hamdden

4.3 Mae darparu angorfeydd ar gyfer cychod hamdden (fel arfer cychod bach a ddefnyddir gan unigolion preifat at eu defnydd eu hunain) yn rhan hanfodol o ddefnydd hamdden y tri harbwr. Darperir angorfeydd hamdden mewn amrywiol leoliadau er mwyn galluogi hyblygrwydd rheoli a gweithredu. Mae hyn yn golygu y gellir diwallu'r galw amrywiol am angorfeydd o'r fath yn ystod y flwyddyn.

4.4 Mae'r rhain yn angorfeydd a ddefnyddir am gyfnod aros o fwy na phythefnos. Nid yw tymor hir yn golygu bod yr angorfeydd hyn yn barhaol nac ychwaith yn glwm wrth leoliad neu ddeiliad angorfa penodol. Defnyddir y math hwn o angorfa gan berchnogion cychod hamdden a hoffai gadw eu cychod yn yr harbwr am gyfnodau hwy yn seiliedig ar gytundeb tymhorol. Nid yw perchnogion y cychod yn berchen ar yr hawliau i'r angorfa, ac ni chaniateir iddynt drosglwyddo hawliau defnyddio'r angorfa os ydynt yn gwerthu'r cwch sydd ar yr angorfa ar hyn o bryd. Mae Cyngor Sir Ceredigion yn hyrwyddo defnydd o'r harbyrau gan gychod hamdden, ac mae darparu cyfleusterau gwasanaethau ychwanegol yn parhau i fod yn flaenoriaeth. Gall y rhain gael eu darparu gan y Cyngor neu mewn partneriaeth ag eraill.

(b) Angorfeydd Masnachol

4.5 Mae nifer cyfyngedig o angorfeydd ar gyfer cychod pleser sy'n cludo teithwyr, chwaraeon dŵr masnachol a chychod pysgota masnachol wedi'u cytuno ym mhob harbwr. Cydnabyddir y gellir darparu angorfeydd pellach fel rhan o gyfleoedd datblygu yn y dyfodol neu lle bydd capasiti ar gael yn y dyfodol.

4.6 Mae angorfeydd masnachol yn amodol ar y rheolaethau canlynol:

(i) Gellir categoraiddio angorfeydd masnachol fel a ganlyn:

Angorfeydd Cychod Pleser sy'n Cludo Teithwyr

Gellir defnyddio rhai angorfeydd ar gyfer cychod pleser sy'n cludo teithwyr i gynnig teithiau bywyd gwyllt, teithiau pysgota a gweithgareddau dŵr ym Mae Ceredigion.

Angorfeydd Cychod Pysgota Masnachol

Gall angorfeydd penodol gael eu defnyddio gan gychod masnachol i bysgota ym Mae Ceredigion.

(ii) Bydd angen i bob cwch sydd am gael angorfa fasnachol benodedig feddu ar y trwyddedau masnachol, codio ac ardystio angenrheidiol yn ogystal â chytundeb angori.

(iii) Bydd yn ofynnol i unrhyw gwch masnachol sy'n masnachu mewn lleoliadau strategol o'r harbwr y bydd digwyddiadau yn effeithio arnynt allu symud er mwyn ei adleoli o dro i dro.

(iv) Caiff yr holl wastraff a gynhyrchir gan y defnyddiwr ei gadw lle bynnag y bo'n bosib ar y cwch. Rhaid cadw biniau ar y cwch a'u storio mewn modd boddhaol fel nad ydynt yn amharu ar edrychiad y cwch. Bydd yn ofynnol i gychod gydymffurfio â gofynion Rheolwr yr Harbwr o ran gwaredu gwastraff, a all amrywio o dro i dro yn dibynnu ar y cynllun gwaredu gwastraff sy'n weithredol ar y pryd. Rhaid i bob defnyddiwr masnachol waredu gwastraff yn unol â'r Cynllun Rheoli Gwastraff Porthladdoedd diweddaraf.

(vi) Mae cwota ar gyfer angorfeydd masnachol sef:

Aberystwyth:

Teithwyr Masnachol: 3.

Pysgota Masnachol: 9.

Aberaeron:

Teithwyr Masnachol: 6.

Pysgota Masnachol: 1.

Ceinewydd:

Teithwyr Masnachol: 11.

Pysgota Masnachol: 6.

Angorfeydd Dŵr Dwfn Masnachol: 12.

Gallai cwotâu newid yn dibynnu ar gyfleoedd datblygu yn y dyfodol neu lle bydd capasiti ar gael yn y dyfodol. Ni fydd unrhyw hawliau parcio ceir yn rhan o unrhyw angorfa fasnachol, er y bydd mynediad ar gyfer gwasanaethu'r cwch yn bosibl fel rheol.

(c) Angorfeydd Dŵr Dwfn

4.7 Ar hyn o bryd mae 18 angorfa dŵr dwfn wedi eu lleoli oddi ar yr arfordir yng Ngheinewydd. Mae angorfeydd penodol wedi eu dynodi ar gyfer cymysgedd o gychod masnachol a hamdden. Mae nifer yr angorfeydd dŵr dwfn bellach yn llawn.

(d) Angorfeydd Ymwelwyr Tymor Byr

4.8 Angorfeydd Hamdden Ymwelwyr Tymor Byr

Bydd angorfeydd ymwelwyr arhosiad byr/dros nos ar gael ym mhob harbwr lle mae capasiti yn caniatáu hynny. Mae ffi benodol fesul dydd ac wythnos ar gyfer yr angorfeydd hyn (gweler llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau'). Yr hwyaf y gallwch aros ar yr angorfeydd hyn yw pythefnos a byddant ar gael ar sail y cyntaf i'r felin yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr. Gellir ymestyn hyd arhosiad yn ystod tymor y gaeaf, yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.

4.9 Angorfeydd Masnachol Ymwelwyr Tymor Byr

Bydd angorfeydd ymwelwyr masnachol arhosiad byr/dros nos ar gael ym mhob harbwr lle mae capasiti yn caniatáu hynny. Mae ffi benodol fesul dydd ac wythnos ar gyfer yr angorfeydd hyn (gweler llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau'). Yr hwyaf y gallwch aros ar yr angorfeydd hyn yw pythefnos a byddant ar gael ar sail y cyntaf i'r felin yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr. Gellir ymestyn hyd arhosiad yn ystod tymor y gaeaf yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.

(e) Cyfleusterau Eraill

4.10 Bydd angen i unrhyw gychod hamdden, tendars, cychod, ceir ac offer pysgota ac ati ar harbyrau, pierau, dociau a llithrfeydd mewn lleoliadau strategol neu unrhyw leoliad arall yn yr harbwr a effeithir gan ddirgwyddiadau allu symud i ganiatáu ar gyfer adleoli ac anghenion gweithredu o dro i dro yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.

4.11 Mae stondin offer gweithgareddau dŵr ar gael at ddefnydd tymor hir yn harbwr Ceinewydd. Gellir defnyddio'r stondin i storio offer gweithgaredd dŵr, ond heb ei gyfyngu i, gaiacau, padlfyrddau, hwylyfyrddau, byrddau syrffio yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr. Nid yw tymor hir yn golygu fod y lleoedd stondin/cyfleuster yn barhaol nac ychwaith yn glwm wrth leoliad penodol.

Defnyddir y cyfleuster gan berchnogion offer gweithgareddau dŵr sy'n dymuno eu storio yn yr harbwr am gyfnodau hir yn amodol ar gytundeb blyneddol. Nid yw'r defnyddwyr yn berchen ar yr hawliau i'r gofod, ac nid oes ganddynt yr hawl i drosglwyddo'r defnydd o'r gofod os ydynt yn gwerthu'r offer a ddyrannwyd ar gyfer y gofod.

(f) Maint a Manylion Cychod, Badau Dŵr ac Offer Arall

4.12 Ni chaniateir gosod unrhyw gwch/bad dŵr/offer ar angorfa ac eithrio'r cwch/bad dŵr/offer y gwneir cais amdano. Dyrennir yr angorfa/cyfleuster yn unol â manylion y cwch ac ni ddylai deiliad yr angorfa/cyfleuster gynyddu maint ei gwch/bad dŵr/offer heb ganfod a oes angorfa/cyfleuster arall addas ar gael ai peidio a heb gytundeb

ymlaen llaw gyda Rheolwr yr Harbyrau. Gall deiliad yr angorfa/cyfleuster golli ei angorfa/cyfleuster heb i un arall gael ei gynnig yn ei le.

Rhestrau Aros Angori Hamdden, Dingis a Stodin Offer Gweithgareddau Dŵr

5.1 Gellir cynnig angorfa neu ofod storio a'i dyrannu i'r person sydd â'i enw nesaf ar y rhestr aros briodol yn unig ar gyfer harbwr/cyfleuster penodol yn amodol ar addasrwydd y cwch/offer y gwneir cais amdano, y diffiniadau blaenoriaeth isod ac yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr. Bydd angen talu blaendal (gweler llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau') cyn y gellir ymuno â'r rhestr aros a bydd y rhestrau'n cau pan fydd tri deg enw ar y rhestr gan yr ystyrir wedyn y bydd wedi ei gordanysgrifio. Mae'r gweithdrefnau ar gyfer y rhestr aros a'r modd y defnyddir y blaendal i'w gweld yn Atodiad 1 isod.

5.2 Nid yw angorfeydd, ar ôl eu dyrannu, yn drosglwyddadwy.

5.3 Caiff y rhestr aros ei rhannu i'r categorïau /trefn blaenoriaeth ganlynol:

1af: Pobl sy'n talu treth y cyngor y mae eu cartref parhaol yng Ngheredigion ac sy'n talu treth y cyngor yn llawn i Gyngor Sir Ceredigion. Bydd angen anfon prawf o drefniadau treth y cyngor i Awdurdod yr Harbwr ar gais.

2ail: Pobl sy'n talu treth y cyngor y mae eu prif gartref y tu allan i Geredigion ond sy'n berchen ar eiddo o fewn y sir, hynny yw, perchnogion ail gartrefi. Bydd angen anfon prawf o drefniadau treth y cyngor i Awdurdod yr Harbwr ar gais.

3ydd: Pawb arall.

5.4 Oni bai am y rheiny sydd eisoes ar y rhestr aros am angorfa ar 1 Ionawr 2011, caiff angorfeydd eu dyrannu yn unol â'r blaenoriaethau a nodwyd uchod.

Angorfeydd Masnachol – Rhestrau Aros

6.1 Gall angorfa fasnachol gael ei chynnis a'i dyrannu i fusnes masnachol sydd nesaf ar y rhestr aros am angorfa fasnachol briodol yn unig (un ar gyfer cychod plaser sy'n cludo teithwyr ac un ar gyfer cychod pysgota masnachol ym mhob harbwr), ac yn amodol ar addasrwydd y cwch y gwneir cais amdano yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr. Bydd angen talu blaendal, gweler llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau' i ymuno â'r rhestr aros, a bydd y rhestrau'n cau pan fyddant yn cyrraedd pymtheg o enwau am yr ystyrir wedyn iddynt fod wedi eu gordanysgrifio. Mae'r gweithdrefnau ar gyfer y rhestr aros a'r modd y defnyddir y blaendal i'w gweld yn Atodiad 1 o'r polisi hwn.

6.2 Nid yw'r ddau fath o angorfeydd masnachol, ar ôl eu dyrannu, yn drosglwyddadwy.

6.3 Gan fod cryn alw am y mathau hyn o angorfeydd a'r cyfraniad sylweddol a wneir gan gychod plaser sy'n cludo teithwyr a chychod pysgota masnachol i'r economi a'r portffolio twristiaeth yng Ngheredigion, bydd Awdurdod yr Harbwr yn gweithredu polisi "ei ddefnyddio neu ei golli". Os na fydd perchennog cwch masnachol

yn rhoi cwch ar y cyfleuster angori dynodedig erbyn 31 Mai a/neu nid yw'n gweithredu cwch yn fasnachol, ar 1 Mehefin caiff y cyfleuster angori ei ddyrannu i'r ymgeisydd priodol nesaf ar y rhestr aros yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.

6.4 Gellir cynnig lle parcio ceir ar lithrfa harbwr Ceinewydd a'i ddyrannu dim ond i fusnes masnachol sydd nesaf ar restr aros manau parcio masnachol Ceinewydd ac yn amodol ar addasrwydd y cerbyd a'r busnes y gwneir cais amdano yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr. Bydd angen talu blaendal, gweler llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau' i ymuno â'r rhestr aros, a bydd y rhestrau'n cau pan fyddant yn cyrraedd pum enw am yr ystyrir wedyn iddynt fod wedi eu gordanysgrifio. Mae'r gweithdrefnau ar gyfer y rhestr aros a'r modd y defnyddir y blaendal i'w gweld yn Atodiad 1 o'r polisi hwn.

Nid yw lleoedd parcio ceir yn drosglwyddadwy ac ni all unrhyw gerbydau eraill eu defnyddio ac eithrio'r cerbyd sydd wedi'i ddyrannu ar gyfer y gofod hwnnw.

Rhestr Aros am Angorfa Dŵr Dwfn

7.1 Oni bai am y cychod hamdden hynny y dyrannwyd iddynt angorfa dŵr dwfn yn flaenorol ac sy'n dewis parhau i'w defnyddio yn dilyn cyflwyno tâl amdani, caiff pob angorfa dŵr dwfn a fydd ar gael yn y dyfodol eu dyrannu i gychod masnachol yn unig.

7.2 Gellir cynnig a dyrannu angorfa dŵr dwfn i fusnes masnachol sydd nesaf ar y rhestr aros am angorfa dŵr dwfn yn unig. Bydd angen talu blaendal, gweler llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau', cyn y gellir ymuno â'r rhestr aros, a chaiff y rhestr ei chau pan fydd 10 busnes ar y rhestr am yr ystyrir iddi wedyn fod wedi ei gordanysgrifio. Mae'r gweithdrefnau ar gyfer y rhestr aros a'r modd y defnyddir y blaendal i'w gweld yn Atodiad 1 isod.

Hyd Cytundebau Angori, Lansio a Chyfleusterau

Angorfeydd Tymor Hir

8.1 Mae hyd y cytundeb angori yn dibynnu ar y tymor y gwneir cais amdano.

Hyd tymor yr haf yw 1 Ebrill – 31 Hydref bob blwyddyn.

Hyd tymor y gaeaf yw 1 Tachwedd – 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol.

Codir ffioedd angori'r gaeaf ar unrhyw gwch sy'n eiddo i ddeiliad angori tymor hir sydd ar angorfa neu ar lawr caled ar safle'r harbwr/Cyngor ar ôl 1 Tachwedd.

Angorfeydd Hamdden Ymwelwyr Tymor Byr

8.2 Cyfnod hwyaf cytundeb angori hamdden ymwelwyr tymor byr yw pythefnos yn cychwyn ar y dyddiad arhosiad cyntaf. Gellir ymestyn hyn yn ystod tymor y gaeaf yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.

Angorfeydd Masnachol Ymwelwyr Tymor Byr

8.3 Cyfnod hwyaf cytundeb angori masnachol ymwelwyr tymor byr yw pythefnos yn cychwyn ar y dyddiad arhosiad cyntaf. Gellir ymestyn hyn yn ystod tymor y gaeaf yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.

Lansio Tymor Hir

8.4 Mae hyd y cytundeb lansio blynyddol yn dechrau gyda phob blwyddyn ariannol ar 1 Ebrill ac yn dod i ben ar 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol.

Ni chynigir Cytundebau Lansio Blynyddol ar sail pro rata, mae ffioedd llawn yn gymwys waeth beth fo'r dyddiad lansio.

Nid oes unrhyw hawliau parcio ceir yn gysylltiedig â'r Cytundeb Lansio Blynyddol.

Nid yw'r Cytundeb Lansio Blynyddol yn benodol i'r harbwr ac mae'n ddilys ar gyfer lansio yn unrhyw un o harbyrau Ceredigion a gwmpesir gan y polisi hwn.

Lansio Tymor Byr

8.5 Mae hyd y cytundeb lansio tymor byr yn dibynnu ar anghenion y defnyddiwr ac yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.

Nid oes unrhyw hawliau parcio ceir yn gysylltiedig â'r Cytundeb Lansio Tymor Byr.

Nid yw'r Cytundeb Lansio Tymor Byr yn benodol i'r harbwr ac mae'n ddilys ar gyfer lansio yn unrhyw un o harbyrau Ceredigion a gwmpesir gan y polisi hwn.

Cytundebau Cyfleuster

8.6 Hyd Cytundeb y Cyfleuster yw 11 mis yn dechrau 1 Mai ac yn dod i ben 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol. Rhaid i bob eitem/offer **gael ei symud** oddi ar y rhesel ar gyfer mis Ebrill er mwyn caniatáu ar gyfer unrhyw waith cynnal a chadw/ail-rifo gofynnol. Gall y Cyngor symud unrhyw offer/eitem sy'n parhau i fod ar y cyfleuster yn ystod mis Ebrill heb rybudd.

Costau a Rheolau Angori, Cyfleusterau a Lansio

9.1 Mae pob mater yn ymwneud â chodi tâl am angorfeydd hamdden, angorfeydd masnachol, ffioedd lansio, ymweld, stondin bwrdd hwylyfyrddio a chaiacio, mannau parcio cychod a chyfleusterau eraill i'w gweld yn llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau'.

9.2 Os na fydd deiliad angorfa/cyfleuster wedi talu'r ffi ofynnol yn llawn erbyn 31 Mai, yna o 1 Mehefin caiff yr angorfa/cyfleuster ei ailddyrranu i'r ymgeisydd priodol nesaf ar y rhestr aros yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.

9.3 Os na fydd deiliad angorfa/cyfleuster yn rhoi cwch ar y cyfleuster angori penodol erbyn 31 Mai, yna o 1 Mehefin caiff yr angorfa ei hailddyrranu i'r ymgeisydd priodol nesaf ar y rhestr aros yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.

9.4 Ni chynigir angorfeydd ar sail pro rata, mae ffioedd llawn yn gymwys bob tymor ni waeth pryd y dyrannwyd yr angorfa neu bryd y cafodd ei meddiannu.

9.5 Codir tâl ar gwch ar sail hyd cyffredinol wedi'i fesur mewn metrau (wedi'i dalgrynnu i fyny i'r metr agosaf), a fydd yn cynnwys unrhyw bolyn blaen, rheilen ôl, camlath starn a phlatfform ymdrochi.

9.6 Os nad yw deiliad yr angorfa/cyfleuster yn rhoi ei gwch/bad dŵr/offer ei hun ar yr angorfa awdurdodedig am gyfnod o flwyddyn, bydd y cyfleuster yn cael ei fforffedu a'i ailddyrranu o'r rhestr aros briodol.

Adnewyddu Angorfa/Cyfleuster a Ddyrannwyd

10.1 Bydd y Cyngor yn ceisio anfon ffurflen gais at bob deiliad angorfa/cyfleuster presennol yn gofyn am Gytundeb Ffurflen Angori/Cyfleuster i'w chwblhau a'i dychwelyd cyn dechrau pob tymor. Os bydd deiliad yr angorfa/cyfleuster yn dychwelyd y ffurflen yn nodi nad yw am adnewyddu'r Cytundeb Ffurflen Angori/Cyfleuster, caiff yr angorfa/cyfleuster ei dyrannu i'r person nesaf ar y rhestr aros briodol, a bydd y Cyngor yn anfon ffurflen gais ac anfoneb fel uchod. Ar ôl derbyn y Cytundeb Ffurflen Angori/Cyfleuster bydd y Cyngor yn anfon anfoneb at ddeiliad yr angorfa/cyfleuster.

10.2 Os na fydd y Cyngor yn derbyn cais angori wedi'i gwblhau erbyn 30^{ain} Ebrill, ystyrir nad yw deiliad yr angorfa am adnewyddu ei gytundeb angori a bydd yn cael ei ddyrannu i'r person nesaf ar y rhestr aros briodol.

10.3 Ar ôl derbyn y tâl bydd y Cyngor yn dyrannu angorfa/cyfleuster i'r ymgeisydd mewn lleoliad ar gyfer yr harbwr penodol y gwnaed cais amdano. Rheolwr yr Harbwr fydd yn penderfynu ar union leoliad yr angorfa.

Canslo Cytundebau Ffurflen Angori a Gwrthod Ceisiadau Rhestr Aros

11.1 Gall deiliad yr angorfa ganslo'r Cytundeb Ffurflen Angori/Cyfleuster unrhyw bryd trwy roi rhybudd o 14 diwrnod yn ysgrifenedig i'r Cyngor. Fodd bynnag bydd y ffi a/neu'r blaendal a dalwyd eisoes yn cael ei gadw gan y Cyngor.

11.2 Gall y Cyngor ganslo'r Cytundeb Ffurflen Angori/ Cyfleuster ar unrhyw adeg trwy roi 1 mis o rybudd ysgrifenedig i fanylion cyswllt hysbys diwethaf deiliad yr angorfa sydd gan yr Awdurdod. Gellir canslo angorfa/cyfleuster am nifer o resymau, a gall y rhain gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, dyled ddrwg, methu â chydymffurfio â pholisi'r harbwr, rheoliadau, cyfarwyddiadau, ymddygiad di-hid, ymddygiad afreolus a cham-drin staff yr harbwr.

11.3 Ni fydd ad-daliadau llawn neu pro rata yn ddyledus os mai'r rheswm dros ganslo yw ymddygiad deiliad yr angorfa/cyfleuster o ran cydymffurfio â'r polisi hwn a/neu unrhyw gyfarwydddebau neu ofynion cyfreithiol eraill y Cyngor. Bydd y Cyngor yn mynd ar ôl unrhyw ddyled sydd heb ei thalu, ni waeth a yw deiliad yr angorfa/cyfleuster wedi gadael yr angorfa/cyfleuster neu wedi cael ei symud o'r angorfa/cyfleuster.

11.4 Bydd ceisiadau rhestr aros yn cael eu gwrthod o ganlyniad i unrhyw achosion o gam-drin staff yr harbwr.

Risg, Atebolrwydd, Gofynion Yswiriant ac Argymhellion

12.1 Yr ymgeisydd sy'n ysgwyddo'r risg pan gaiff pob cwch/bad dŵr ei angori, ei lansio, ei symud a'i dynnu allan o'r dŵr ac nid yw'n gyfrifoldeb y Cyngor. Felly gofynnir i'r ymgeisydd sicrhau fod ei gwch/bad dŵr a'i eiddo wedi ei yswirio'n ddigonol yn erbyn pob risg. Nid yw'r Cyngor yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw golled neu ddifrod i eiddo am ba bynnag reswm yr achoswyd ef.

12.2 Bydd yn rhaid i berchennog y cwch/bad dŵr/offer adfer a symud o'r harbwr unrhyw gychod/badau dŵr/offer a ystyrir yn niweidiol i amwynder yr harbwr fel y'i diffinnir isod. Os methir â symud eiddo o'r fath o'r harbwr o fewn y cyfnod a nodwyd gan Reolwr yr Harbwr yn ôl ei ddisgresiwn llwyr (gan gynnwys hysbysiad symud ar unwaith) bydd y Cyngor yn adfer ac yn symud yr eiddo gan godi tâl priodol am wneud hynny. Nodir ffioedd o'r fath fel dyled sy'n ddyledus i'r Awdurdod gan ddeiliad y Cytundeb Ffurflen Angori/Cyfleuster. Felly argymhellir yn gryf y dylai unrhyw bolisi yswiriant gynnwys symud drylliad.

12.3 Bydd deiliad yr angorfa/cyfleuster yn indemnio'r Cyngor, ei weithwyr a'i asiantau yn erbyn unrhyw achosion, hawliadau, costau a gorchmynion mewn perthynas â niwed neu farwolaeth unrhyw berson yn ogystal ag unrhyw ddifrod i eiddo o ganlyniad i feddiannaeth a defnydd yr ymgeisydd o gyfleusterau'r harbwr, gan gynnwys llithrfeydd, grisiau, glanfeydd a llwyfannau, ac i'r perwyl hwn bydd yn cynnal polisi atebolrwydd cyhoeddus yn erbyn risgiau o'r fath. Os methir â chynnal y polisi yswiriant priodol caiff yr hawl i ddefnyddio'r angorfa, yr hawl i lansio a defnyddio cyfleusterau eraill ei thynnu yn ôl.

12.4 Disgwylir i ddeiliad pob angorfa/cyfleuster sy'n defnyddio unrhyw ran o gyfleusterau'r harbwr gan gynnwys llithrfeydd, grisiau, glanfeydd a llwyfannau am ba bynnag reswm sy'n gysylltiedig â'r cais hwn, ac os yw hynny yn ôl gwahoddiad y Cyngor neu beidio, gwneud hynny gan ystyried ei ddiogelwch ei hun a'r risg i'w hunan hefyd.

12.5 Bydd deiliad yr angorfa/cyfleuster bob amser yn gyfrifol am ddiogelwch ei gwch/bad dŵr/offer a bydd yn atebol am unrhyw ddifrod a wneir i eiddo'r Cyngor, sut bynnag y'i hachosir, wrth i'r ymgeisydd neu ei weithiwr neu asiantau fordwyo unrhyw long/bad dŵr, neu dra bod cwch/bad dŵr yr ymgeisydd wedi'i angori, neu ei lansio, neu wrth i'r cwch/bad dŵr adael ei angorfa, ei angori neu ei ollwng yn rhydd, a bydd yn talu i'r Cyngor ar gais unrhyw hawliad am iawndal o ran difrod o'r fath.

12.6 Ni fydd Rheolwr yr Harbwr y Cyngor a swyddogion a gweithwyr eraill ag awdurdod, wrth ymgymryd â'u gwaith, yn gyfrifol am unrhyw golled neu ddifrod a all godi o ganlyniad i gydymffurfio neu geisio cydymffurfio ag unrhyw orchymyn neu gyfarwyddeb gyfreithiol gan Reolwr yr Harbwr, neu swyddogion neu weithwyr eraill, ac ni fydd y Cyngor yn atebol am unrhyw golled neu ddifrod sy'n codi yn sgil cydymffurfio neu geisio cydymffurfio â gorchmynion cyfreithiol y swyddogion. Ni fydd

y Cyngor, ei weithwyr, ei asiantau neu ei swyddogion yn atebol am niwed i unrhyw berson oni bai y digwydd niwed o ganlyniad i esgeulustod y Cyngor.

12.7 Rhaid i unrhyw ddeiliad angorfa sydd am gadw cwch yn yr harbwr dros y gaeaf neu ymweld â harbwr Ceredigion arall heblaw'r un y gwnaed cais amdano/a ddyrannwyd iddo, wneud cais am yr harbwr hwnnw. Rhaid i ddeiliad yr angorfa sicrhau bod ei gwch wedi'i yswirio'n ddigonol ar gyfer yr harbwr hwnnw.

12.8 Mae deiliad yr angorfa/cyfleuster yn gyfrifol ac yn atebol am unrhyw gadwyni, rhaffau, dolenni, taclau neu unrhyw ddyfeisiadau angori eraill a ddefnyddir i angori ei gwch/bad dŵr/offer i unrhyw bwynt ar stad yr harbwr neu eiddo'r Cyngor.

Cychod a Badau Dŵr Eraill neu Offer sy'n Niweidiol i Amwynder yr Harbwr

13.1 Os na fydd Awdurdod yr Harbwr yn fodlon am unrhyw reswm fod cwch drylliedig neu strwythur neu offer sydd wedi ei angori neu'n gorwedd yn y dŵr neu ar flaendraeth yr harbwr neu eiddo arall y Cyngor mewn cyflwr fel y byddai'n debygol o achosi niwed difrifol i amwynder y rhan honno o'r harbwr neu eiddo'r Cyngor lle y mae wedi ei angori, yn gorwedd neu'n sefyll, gall Awdurdod yr Harbwr roi hysbysiad i'r perchennog o fewn cyfnod o amser penodol a nodwyd yn yr hysbysiad i gymryd camau fel y bo'n angenrheidiol i leihau unrhyw niwed i'r amwynder. Gall yr Awdurdod ystyried cwch neu unrhyw fath arall o fad dŵr neu offer yn niweidiol i amwynder yr harbwr neu eiddo arall y Cyngor am resymau sy'n cynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i fod yn ddadfeiliedig, yn hyll oherwydd esgeulustod, yn ddifrifol flêr, yn anaddas i'r môr a/neu mewn perygl o suddo, ac ati.

13.2 Bydd methu â chydymffurfio â hysbysiad o'r fath a gyflwynir gan Awdurdod yr Harbwr yn golygu y bydd yn rhaid i gamau gael eu cymryd yn uniongyrchol gan Awdurdod yr Harbwr a'r costau priodol yn cael eu codi. Bydd costau o'r fath yn ddyled sy'n ddyledus o ddeiliad Cytundeb Ffurflen Angorfa/cyfleuster i'r Awdurdod.

13.3 Caiff unrhyw dendars a threilars nad oes arnynt enw'r fam gwch eu symud heb unrhyw rybudd.

13.4 Bydd badau dŵr eraill yn cynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i gaiacau, canwod, hwylyrddau, padlfyrddau, dingis neu unrhyw ddisgrifiad arall o fadau dŵr. Bydd offer yn cynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i dreilars, cerbydau, offer pysgota neu unrhyw eiddo neu eitemau eraill y mae'r defnyddiwr yn berchen arnynt neu'n eu defnyddio.

Gwahardd Aseinio/Is-osod Angorfeydd/Cyfleusterau

14.1 Mae'r angorfa/cyfleuster wedi'i ddyrannu i ddeiliad yr angorfa/cyfleuster ac ni ellir ei rannu, ei aseinio, ei drosglwyddo, ei is-osod neu ei ddefnyddio mewn modd arall neu ei roi i unrhyw un heblaw deiliad yr angorfa. Os darganfyddir bod deiliad angorfa/cyfleuster yn is-osod yr angorfa neu'n caniatáu iddi gael ei defnyddio gan rywun arall, caiff yr angorfa/cyfleuster ei dynnu nôl ar unwaith.

Etifeddiaeth

15.1 Nid oes dim hawliau etifeddiaeth mewn perthynas ag angorfeydd neu gyfleusterau o fewn Harbyrau a reolir gan Geredigion.

Dull Adnabod

16.1 Rhaid i bob cwch/bad dŵr ac offer gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i dreilars a thendars a ddefnyddir o fewn yr harbyrau ac eiddo'r Cyngor gael eu henwau wedi'u harddangos yn amlwg i foddhad Rheolwr yr Harbwr. Dylai deiliad yr angorfa hefyd sicrhau bod enw'r cwch a rhif yr angorfa i'w gweld yn glir ar unrhyw fwi angori. Rhaid i dendars gael eu marcio gydag enw'r fam gwch. Rhaid rhifo/enwi caiacau/hwylfyrddau ac offer arall fel y'u diffinnir uchod i foddhad Rheolwr yr Harbwr.

Newid Cwch, Bad Dŵr neu Offer Arall

17.1 Os bydd deiliad yr angorfa/cyfleuster yn gwerthu neu'n gwaredu fel arall ar y cwch/bad dŵr a awdurdodwyd i ddefnyddio'r angorfa/cyfleuster, bydd y partion i'r newid yn sicrhau bod hysbysiad ysgrifenedig ymlaen llawn yn cael ei roi ar unwaith cyn gwerthu neu waredu i Reolwr yr Harbwr.

17.2 Pan fydd perchennog presennol am newid ei gwch/bad dŵr/offer bydd rhaid cyflwyno cais newydd ar gyfer y cwch/bad dŵr/offer newydd. Mae'r Cyngor yn cadw'r hawl i benderfynu lle mae deiliad angorfa/cyfleuster yn rhoi ar angorfa/cyfleuster gwch/bad dŵr/offer arall nad yw'n addas ar gyfer yr angorfa/cyfleuster a ddyrannwyd, gan ystyried maint a natur y cwch/bad dŵr/offer, a gall wrthod y cais. Lle na chymeradwyir ceisiadau, bydd ymgeiswyr yn gallu ail-ymuno â'r rhestr aros berthnasol ar y cyfle nesaf sydd ar gael (yn amodol ar adrannau 5 a 6 ac Atodiad 1) neu gadw'r cwch/bad dŵr/offer presennol ar yr angorfa/cyfleuster hwnnw.

Trosglwyddiadau Angori a Chyfleusterau

18.1 Nid oes dim hawliau trosglwyddo mewn perthynas ag angorfeydd neu gyfleusterau o fewn Harbyrau a reolir gan Geredigion.

Partneriaethau

19.1 Bydd yn rhaid cofnodi partneriaethau gydag Awdurdod yr Harbwr pan gafodd/gaiff yr angorfa ei dyrannu am y tro cyntaf. Ni chydabyddir unrhyw newid perchnogaeth neu bartneriaeth yn dilyn hyn ac ni fydd ychwaith yn cyfrif tuag at ddyrannu'r angorfa.

Defnyddio Angorfeydd

20.1 Gellir defnyddio angorfeydd at y pwrpas a nodwyd yn y cais gwreiddiol yn unig (hynny yw, hamdden, masnachol neu ddŵr dwfn).

20.2 Ni ellir defnyddio angorfeydd at bwrpas preswyl, hynny yw, ni ellir byw ar y cwch ac ni ellir ychwaith ei ddefnyddio fel unig neu brif fan preswyl ar gyfer unrhyw unigolyn neu grŵp. Ni ddisgwylir i gwsmeriaid gysgu yn eu cychod oni bai fod gan y cwch danc priodol gan wneuthurwyr penodol ar gyfer dal dŵr llwyd a charthffosiaeth. Caiff yr angorfa ei thynnu'n ôl oddi wrth unrhyw ddefnyddwyr yr harbwr sy'n torri'r amod hwn.

Llenwi ac ail-lenwi â thanwydd

21.1 Ni chaniateir cadw unrhyw danwydd na deunyddiau fflamadwy ar yr angorfa ddynodedig neu oddi fewn iddi oni bai am danciau a chynwysyddion storio awdurdodedig. Ni chaniateir ail-lenwi â phetrol o ganiau na chynwysyddion wrth ochr yr harbwr, pontynau, grisiau, ar lithrfeydd nac angorfeydd. Yr unig eithriad i hyn yw offer pwmpio/seiffon cymeradwy y cytunwyd gan Reolwr yr Harbwr i'w ddefnyddio. Rhaid adrodd am unrhyw ollyngiad tanwydd i Reolwr yr Harbwr, Asiantaeth y Môr a Gwylwyr y Glannau, a Chyfoeth Naturiol Cymru ar unwaith.

Llygredd a Gwastraff

22.1 Ni ddylai deiliaid angorfeydd/cyfleuster lygru'r harbwr trwy ollyngiadau, gwaredu gwastraff, elifiant, gwastraff dynol, glanedydd a/neu danwydd nac ychwaith gadael sbwriel neu sgrap ar stad yr harbwr, yn nŵr yr harbwr neu ar waelod yr harbwr. Rhaid i holl ddefnyddwyr yr harbwr gadw at y Cynllun Rheoli Gwastraff Porthladdoedd diweddaraf.

Ymddygiad Di-hid ac Ymddygiad Afreolus

23.1 Ni fydd deiliad yr angorfa/cyfleuster yn defnyddio'r angorfa/cyfleuster mewn modd di-hid fel yr achosir perygl i ddefnyddwyr eraill yr harbwr neu ddifrod i'w heiddo. Ni fydd deiliad yr angorfa/cyfleuster (gan gynnwys unrhyw berson ar y cwch/bad dwr ar yr harbwr o fewn terfynau'r harbwr) yn achosi sŵn afresymol, niwsans na phoendod i ddefnyddwyr eraill yr harbwr. Mae'n rhaid i ddefnyddwyr yr harbwr ddilyn Cod Ymddygiad neu Gyfarwyddeb y Cyngor bob amser. Gall unrhyw ymddygiad o'r fath olygu bod y Cyngor yn terfynu'r Cytundeb Ffurflen Angori/Cyfleuster.

Cydymffurfio â Deddfau, Is-ddeddfau a Chyfarwyddiadau Rheolwr yr Harbwr

24.1 Rhaid i ddefnyddiwr yr harbwr a phawb sydd â rheolaeth neu sydd â gofal neu sydd ar fwrdd ei gwch/bad dŵr/offer gydymffurfio a chyflawni'r holl rwymedigaethau

statudol ac eraill sy'n ymwneud â'r harbwr, gan gynnwys yr holl is-ddeddfau a rheoliadau a wneir gan y Cyngor, a'r cyfarwyddiadau a roddir gan Swyddogion yr Harbwr.

24.2 Os bydd deiliad y Cytundeb Ffurflen Angori/ Cyfleuster yn methu â chydymffurfio ag amodau'r Cytundeb Angori/Ffurflen Cyfleuster, polisi neu unrhyw gyfarwydddeb arall gan y Cyngor, gall y Cyngor roi hysbysiad i symud y cwch/bad dŵr/offer. Os na chydymffurfir â'r hysbysiad hwn neu os na chaiff yr amodau eu bodloni o fewn 14 diwrnod (neu o fewn y cyfnod o amser a nodir yn yr hysbysiad) o ddyddiad yr hysbysiad a anfonwyd i gyfeiriad hysbys diwethaf defnyddiwr yr harbwr, gall yr Awdurdod symud y cwch i unrhyw fan arall ac ar ôl cyfnod o 14 diwrnod caiff ei waredu os na chaiff ei adfer gan ddefnyddiwr yr harbwr. Bydd defnyddiwr yr harbwr yn atebol i dalu costau symud, storio, angori neu waredu o'r fath lle bo'n berthnasol. Bydd ffioedd o'r fath yn ddyled sy'n ddyledus i'r Awdurdod gan ddefnyddiwr yr harbwr.

24.3 Ni chaiff unrhyw un o fewn unrhyw harbwr caeedig ddefnyddio rhaffau codi nofiadwy ar angorfeydd.

24.4 Ni fydd meistr y cwch yn achosi nac yn caniatáu i'r cwch symud, dod i angori neu gael ei angori neu ei osod mewn modd a fyddai'n rhwystro'n fwriadol mewn unrhyw fodd symud cychod i mewn ac allan o'r harbwr.

24.5 Ni chaiff unrhyw un ganiatáu i unrhyw gwch rwystro unrhyw bontynau, grisiau na llithrfeydd heb ganiatâd Rheolwr yr Harbwr.

Contractwyr

25.1 Rhaid i unrhyw fusnes sydd wedi'i gontractio gan ddefnyddiwr yr harbwr i wneud unrhyw waith ar stad yr harbwr wneud cais am drwydded ystadau ddilys a chael caniatâd ar gyfer unrhyw waith a allai effeithio ar yr harbwr megis, ond heb fod yn gyfyngedig i, waith codi, atgyweirio/cynnal a chadw cychod, gwaith eiddo neu unrhyw ddirwyddiadau eraill a allai effeithio ar briffyrdd cyhoeddus a/neu eiddo cyhoeddus neu breifat.

Bydd unrhyw fusnes a gontractir gan ddefnyddiwr yr harbwr ar gyfer unrhyw fân atgyweiriadau ar gychod, badau dŵr, angorfeydd neu offer arall nad ydynt yn effeithio ar drefniadau sy'n ymwneud â'r uchod yn sicrhau'r canlynol:

- Mae yswiriant atebolrwydd trydydd parti ac yswiriant indemniad cyhoeddus digonol yn ei le.
- Mae datganiad dull priodol ac asesiad risg yn eu lle.
- Nid yw'r gwaith yn gweithredu'n groes i'r polisi, unrhyw gyfarwydddeb y Cyngor neu ddeddfwriaeth arall.
- Mae'r contractwr yn indemnio'r Cyngor, ei weithwyr a'i asiantau yn erbyn pob gweithred, hawliad, cost a gorchymyn mewn perthynas ag unrhyw anaf neu farwolaeth unrhyw berson ac unrhyw ddifrod i unrhyw eiddo sut bynnag y'i hachoswyd yn ystod unrhyw waith ar stad yr Harbwr.

Glanio Teithwyr

26.1 Yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr, gall cychod sy'n ymweld sy'n dod o'r tu allan i Sir Ceredigion adael i deithwyr fynd ar ac oddi ar gwch o unrhyw un o'r tri harbwr yng Ngheredigion, yn amodol ar gais, talu'r tâl perthnasol (gweler llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau') a phrawf o yswiriant. Mae'n ofynnol i gychod o'r fath roi hysbysiad i'r Awdurdod, mwy na phythefnos os oes modd.

Glanio Nwyddau

27.1 Yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbyrau, gall Cychod Masnachol sy'n ymweld laniu teithwyr neu nwyddau o unrhyw un o dri harbwr Ceredigion yn amodol ar gais, talu'r tâl perthnasol (gweler llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau') a phrawf o yswiriant ac ardystiad perthnasol. Nodir y tâl hwn yn llyfryn cyfredol 'Ffioedd a Thaliadau'. Mae'n ofynnol i gychod o'r fath roi digon o rybudd i'r Awdurdod, mwy na phythefnos os oes modd.

Dogfennau

27.1 Gellir dod o hyd i'r dogfennau cysylltiedig canlynol ar wefan y Cyngor neu drwy gysylltu â'r Awdurdod yn clic@ceredigion.gov.uk neu ar 01545 570881.

- Ffioedd a Thaliadau.
- Cynllun Rheoli Gwastraff Porthladdoedd.
- Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd.
- Cynlluniau Angori Harbyrau.
- Is-ddeddfau a Deddfau Harbyrau.
- Cyfansoddiad yr Harbyrau.
- Cofnodion Cyfarfodydd Ymgynghorol Defnyddwyr yr Harbwr.
- Ymgynghoriad Cyhoeddus Byw.
- Unrhyw ddogfennau eraill sy'n gysylltiedig â'r harbwr sydd ar gael i'r cyhoedd.

Manylion Cysylltu

28.1 Os dymunwch gysylltu â'r Cyngor mewn perthynas ag unrhyw faterion yn ymwneud â'r harbwr gallwch wneud hynny trwy'r dulliau canlynol:

E-bost: clic@ceredigion.gov.uk

Ffôn: 01545 570881

Neuadd Cyngor Ceredigion

Penmorfa

Aberaeron

Ceredigion

SA46 0PA

Atodiad 1

Gweithdrefn Rhestrau Aros Hamdden, Masnachol, Dŵr Dwf a Chyfleusterau.

- 1) Rhoddir manylion am y ffioedd rhestr aros yn llyfryn 'Ffioedd a Thaliadau' y flwyddyn ariannol gyfredol. Ar ôl derbyn y ffi briodol a'r ffurflen gais, bydd manylion yr ymgeisydd yn cael eu rhoi ar y rhestr aros berthnasol. Mae'r taliad yn unol â'r cyfarwyddyd wrth ymgeisio.
- 2) Bydd y dyddiad ar y rhestr aros yr un dyddiad â'r amser y derbynnir y blaendal.
- 3) NI ELLIR AD-DALU NA THROSGLWYDDO'R blaendal ond bydd yn cael ei gredydu i'r tâl angori/cyfleuster os, a phryd, y dyrennir angorfa/cyfleuster addas.
- 4) O dan amgylchiadau arferol dim ond un cynnig i gael angorfa/cyfleuster gaiff ei roi i ymgeisydd.
- 5) Pan fydd angorfa/cyfleuster yn cael ei gynnig a'i dderbyn, gellir ei ddyrannu i'r person/busnes sydd â'i enw ar y rhestr aros briodol yn unig, ac yn amodol ar addasrwydd y cwch/offer y gwneir cais amdano yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Harbwr.
- 6) Pan fydd angorfa/cyfleuster yn cael ei gynnig a'i dderbyn, ac nid yw cwch/offer ar gael ar unwaith, rhaid i'r ymgeisydd dalu'r ffi lawn am faint y cwch/offer y gwneir cais amdano, ac yna mae ganddo dri mis i roi ei gwch/offer ar yr angorfa/cyfleuster. Os yw'r angorfa/cyfleuster yn cael ei gynnig yn ystod tymor y gaeaf, gellir rhoi'r cwch/offer erbyn dechrau tymor yr haf canlynol os yw'r cyfnod hwn yn hwy.
- 7) Yn aml iawn caiff rhestr aros ei bandio yn unol â maint yr angorfa/cyfleuster. Felly mae'n bwysig bod ymgeiswyr yn hollol sicr beth yw maint y cwch/offer. Mae'n bosibl y bydd yr hyd a nodir ar y ffurflen rhestr aros yn cael ei newid cyn i'r cynnig o angorfa gael ei wneud, fodd bynnag, gallai hyn arwain at drosglwyddo i fand newydd gyda dyddiad newydd.
- 8) O dro i dro gofynnir i ymgeiswyr ddarparu cadarnhad ysgrifenedig o'u dymuniad i aros ar restr aros benodol. Bydd lle'r ymgeisydd ar y rhestr aros yn cael ei fforffedu a'i fanylion yn cael eu dileu o gofnodion y rhestr aros os na ddarperir cadarnhad ysgrifenedig o fewn 28 diwrnod i anfon y cais am gadarnhad at fanylion cyswllt hysbys diwethaf yr ymgeisydd.
- 9) Bydd yn gyfrifoldeb ar yr ymgeisydd i hysbysu Awdurdod yr Harbwr o unrhyw newid ym manylion yr ymgeisydd, yn enwedig os bydd newid yn y manylion cysylltu.

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad:	4 Gorffennaf 2023
Teitl:	Cynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron
Diben yr adroddiad:	Cadarnhau cytundeb i ymrwymo i gontract gyda'r Contractwr a ffefrir yn amodol ar drafodaethau ynghylch prisiau tendro, dyraniad cyllid a chymeradwyaeth ffurfiol ar gyfer yr Achos Busnes Llawn gan Lywodraeth Cymru
Er:	Penderfyniad
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Keith Henson, Aelod Cabinet ar gyfer Prifffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol a Rheoli Carbon

1. Cefndir

Mae angen cynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron er mwyn lleihau'r risgiau sy'n gysylltiedig â llifogydd arfordirol yn y dref, darparu amddiffyniad rhag y cynnydd a ragwelir yn lefel y môr, a chynnal amddiffynfeydd Traeth y De a Phier y De, sy'n strwythur Rhestredig Gradd II, ar gyfer y dyfodol.

Mae pen Pier y De wedi'i ffensio ar hyn o bryd oherwydd ei fod yn anniogel i'w ddefnyddio ac mae angen ei ailadeiladu oherwydd ei fod yn nodwedd hollbwysig wrth amddiffyn rhag llifogydd, gan gynnal y graean bras ar Draeth y De.

Mae muriau llifogydd presennol yr harbwr yn rhy isel ac mae angen eu codi i ddarparu amddiffyniad rhag llifogydd nawr ac yn y dyfodol.

Mae'r gost o £1.7m sy'n gysylltiedig â dylunio a datblygu'r Achos Busnes Llawn fel sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru wedi'i hariannu'n llawn â grant, ac mae'r cynllun, sydd wedi bod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus, bellach yn barod i symud ymlaen i'r cam adeiladu, ar ôl iddo lwyddo i fynd drwy bob cam blaenorol yr achos busnes.

Mae'r cynllun yn cynnwys pum elfen allweddol sydd wedi'u cydgysylltu fel rhannau annatod o'r cynllun amddiffyn rhag llifogydd ac maent fel a ganlyn:

Pier y De - Ailadeiladu pen Pier y De yn rhannol a gwella gwydnwch y strwythur sy'n weddill drwy gwtio.

Morglawdd - Adeiladu morglawdd cerrig sy'n ymestyn allan o Bier y Gogledd
Muriau llifogydd yr harbwr - Codi rhannau o'r muriau llifogydd ym Mhen Cei a Phwll Cam gyda gwaith cerrig a phaneli gwydr. Cynnwys rhwystrau gogwyddo (llifddorau) o fewn y muriau hyn i gynnal mynediad. Gwella gwydnwch waliau presennol yr harbwr trwy gwtio. Codi wal bresennol afon Aeron gyda phaneli gwydr. Ymestyn ac adeiladu wal newydd rhwng y bont

droed hyd at gefn Gwesty Mynachdy. Bydd gwelliannau i fioamrywiaeth ac amwynderau yn cael eu cyflawni hefyd.

Llifddor Pwll Cam - Adeiladu llifddor a chiosg rheoli ym Mhwll Cam i gynnal defnydd o ardal fewnol yr harbwr.

Traeth y De - Gwelliannau i Draeth y De drwy dynnu'r grwynau pren presennol a gosod rhai newydd yn eu lle. Ailosod ac ymestyn wal gynnal y graig a gosod graean bras er mwyn maethu'r traeth.

Ariannu – O dan y Rhaglen Rheoli Perygl Arfordirol (CRMP), mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i gyd-ariannu'r gwaith adeiladu gyda Llywodraeth Cymru yn ariannu 85% drwy'r CRMP, ac ar hyn o bryd bydd y 15% sy'n weddill yn cael ei ariannu gan Gyngor Sir Ceredigion.

Mae cyfarfod Uwch Swyddogion i'w gynnal yn fuan gyda Llywodraeth Cymru i ymchwilio i gyfleoedd cyllido amgen/ychwanegol ac i gadarnhau sail yr 85% o gyllid gan Lywodraeth Cymru (sy'n debygol o fod yn Fenthyca â Chymorth ar ffurf Menter Benthycu Llywodraeth Leol yn hytrach na chyllid grant syml) cyn cyflwyno'r Achos Busnes Llawn, a'r bwriad yw lleihau'r baich o 15% ar Gyngor Sir Ceredigion gan fod hyn yn alw sylweddol (tua £4.5m) ar ddyraniad cyfalaf y Cyngor.

2. Y Sefyllfa Bresennol a'r Dull Arfaethedig

Mae Cyngor Sir Ceredigion wedi cael y caniatâd canlynol i gyflawni'r cynllun: -

Trwydded Forol – Mae angen trwydded gan CNC ar gyfer yr holl waith adeiladu, addasu neu wella mewn ardal drwyddedadwy forol. Rhif y Drwydded yw CML2133.

Penderfyniad Cynllunio – Mae angen caniatâd cynllunio ar gyfer pob agwedd ar y cynllun, a nodir o dan eitem 1 yr adroddiad cabinet hwn uchod. Rhif y Cais/Caniatâd yw A211020

Trwyddedau Gweithgaredd Perygl Llifogydd (FRAP) – Mae angen y rhain i gyflawni'r system ddraenio newydd ar hyd Pen Cei a'r muriau llifogydd newydd ar hyd yr harbwr ac afon Aeron.

Caniatâd System Ddraenio Drefol Gynaliadwy – Mae angen caniatâd ar gyfer compownd safle'r contractwr mewn lleoliad tua'r môr o ysgol gynradd Aberaeron.

Caniatâd o dan Ddeddf Amddiffyn y Glannau 1949 (CPA) – Pan fydd Awdurdod Diogelu'r Arfordir yn dymuno gwneud gwaith newydd i amddiffyn yr arfordir, yn hytrach na gwaith cynnal a chadw parhaus, mae'n ofynnol iddynt geisio caniatâd yn unol â Ddeddf Amddiffyn y Glannau.

Caniatâd Ystâd y Goron - Mae angen cael caniatâd i adeiladu'r morglawdd newydd a fydd yn ymestyn oddi ar Bier y Gogledd, a deallir y bydd hyn yn digwydd yn fuan.

Mae swyddogion wedi cynnal proses dendro a ddaeth i ben ar 22 Chwefror 2023, a daeth 3 chynnig i law; cafodd un contractwr ei ddiystyru yn ystod y broses ansawdd gyda 2 yn symud ymlaen i'r cam masnachol.

Yn dilyn gwiriadau diwydrwydd dyladwy ariannol gan Wasanaeth Cyllid a Chaffael y Cyngor cafodd un contractwr ei ddiystyru oherwydd nad oedd yn bodloni'r trothwyon gofynnol o dan yr adran Sefyllfa Ariannol ac Economaidd, ac felly mae un contractwr yn parhau.

Argymhellir felly bod y contractwr a ffeirir yn cael ei enwebu, a bod cymeradwyaeth yn cael ei roi i swyddogion ymrwymo i gontract gyda nhw unwaith y bydd trafodaethau ynghylch eu cynnig tendro a chyllid gyda Llywodraeth Cymru wedi dod i ben a bod LIC yn cytuno ar/cymeradwyo'r Achos Busnes Llawn ar gyfer y cynllun.

Bydd ffioedd a chostau pellach o £800k y tu allan i'r prif gontract hefyd yn cael eu cynnwys yng nghost gyffredinol cyflawni'r cynllun. Mae £3.95m o arian cyfatebol gan y Cyngor wedi'i neilltuo'n flaenorol mewn cronfa wrth gefn a glustnodwyd i ddarparu arian cyfatebol ar gyfer cynlluniau Diogelu'r Arfordir yn y dyfodol. Felly, mae angen swm pellach o tua £550k os oes angen i'r 15% cyfan o arian cyfatebol gael ei dalu o gyllid craidd y Cyngor.

Mae'r dogfennau canlynol ynghlwm:

Atodiad A: Adroddiad Asesu Tendr (eithriedig)

Atodiad B: Penderfyniad Cynllunio

Atodiad C: Trwydded Forol

Atodiad D: Llythyr CPA

3. Casgliad

Mae prosiect Amddiffyn Arfordir Aberaeron yn gynllun y mae Cyngor Sir Ceredigion a Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo'n llwyr iddo a bydd cymeradwyo'r cynllun yn amddiffyn yr harbwr, busnesau cyfagos a chartrefi ac eiddo preifat.

Ni ellir dyfarnu Contract llawn hyd nes y bydd yr Achos Busnes Llawn wedi'i gymeradwyo gan LIC a bod llythyr cynnig cyllid grant cysylltiedig gan Lywodraeth Cymru wedi'i gyhoeddi a'i dderbyn.

Felly, gofynnir am gymeradwyaeth y Cabinet i:

- 1) awdurdodi swyddogion i gael trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru er mwyn ceisio sicrhau cyllid ychwanegol i ategu cyfraniad disgwylid y Cyngor, ac
- 2) ar ôl i Lywodraeth Cymru gymeradwyo'r Achos Busnes Llawn, cynnal trafodaethau ffurfiol ac ymrwymo i gontract gyda'r contractwr a ffeirir yn unol â'u cynnig tendro.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	A gwblhawyd Aseiad Effaith Naddo Integredig? Os na, nodwch pam – Amherthnasol Crynodeb: Hirdymor: Cydweithio: Cynnwys: Atal: Integreiddio:
Argymhellion:	Gofynnir i'r Cabinet: <ol style="list-style-type: none">1) Nodi'r adroddiad a'r trafodaethau sy'n dal i fynd rhagddynt gyda LIC.2) Os bydd trafodaethau swyddogion gyda Llywodraeth Cymru yn llwyddiannus ac os ceir cymeradwyaeth grant ar ôl cymeradwyo'r Achos Busnes Llawn, bod trafodaeth ffurfiol yn cael ei chynnal gyda'r contractwr a ffeirir gyda'r bwriad o gynnig contract hyd at y gwerth uchaf a amlinellwyd yn eu cynnig am y tendr.3) Fel bod yr awdurdod i ddyfarnu'n ffurfiol a chymeradwyo derbyn tendr ar gyfer contract cynllun Amddiffyn yr Arfordir Aberaeron yn cael ei ddirprwyo i Aelodau'r Cabinet dros Briffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol, a thros Gyllid a Chaffael, mewn ymgynghoriad â'r Swyddogion Arweiniol Corfforaethol ar gyfer Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol a Chyllid a Chaffael.4) Nodi, gan dybio y ceir cymeradwyaeth gan Lywodraeth Cymru ar gyfer yr Achos Busnes Llawn, y bydd angen hyd at tua £550k ychwanegol o arian cyfatebol gan y Cyngor a fydd yn cael ei adlewyrchu yn y Rhaglen Gyfalaf Aml-Flwyddyn.
Y rhesymau dros y penderfyniad:	Galluogi i waith adeiladu Cynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron fynd rhagddo cyn gynted â phosibl unwaith y derbynnir cymeradwyaeth ar gyfer yr Achos Busnes Llawn ac unwaith y bydd cyllid grant LIC wedi'i gadarnhau.
Trosolwg a Chraffu:	Amherthnasol
Fframwaith Polisi:	Amherthnasol
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	<ul style="list-style-type: none">• Hybu'r Economi, Cefnogi Busnesau a Galluogi Cyflogaeth• Creu Cymunedau Cynaliadwy a Gwyrdd sydd wedi'u Cysylltu'n Dda â'i Gilydd

Tudalen 289

Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Fel yr amlinellwyd yn yr adroddiad
Goblygiadau Cyfreithiol:	Amherthnasol
Goblygiadau staffio:	Bydd adnoddau staffio ychwanegol i fonitro a goruchwyllo'r gwaith adeiladu yn cael ei gynnwys yn yr Achos Busnes Llawn a gyflwynir i Lywodraeth Cymru
Goblygiadau eiddo/asedau:	Amherthnasol
Risgiau:	Mae dyfarnu'r contract adeiladu yn amodol ar negodi gyda Llywodraeth Cymru mewn perthynas â'r proffil cyllido a gyda'r contractwr a ffefrir mewn perthynas â'u pris ar gyfer y tendr.
Pwerau Statudol:	Deddf Amddiffyn y Glannau 1949
Papurau Cefndir:	Adroddiad Cabinet 28.11.2017- Cyngor Sir Ceredigion
Atodiadau:	Atodiad A: Adroddiad Asesu Tendr (Eithriedig) Atodiad B: Penderfyniad Cynllunio Atodiad C: Trwydded Forol Atodiad D: Llythyr CPA
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Rhodri Llwyd – Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol
Swyddog Adrodd:	Phil Jones – Rheolwr Corfforaethol Gwasanaethau Priffyrdd Marc Chapple – Rheolwr Prosiect Cynlluniau Amddiffyn yr Arfordir
Dyddiad:	20 Mehefin 2023

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

Russell Hughes-Pickering

Swyddog Arweiniol Corfforaethol : Economi ac Adfywio
Corporate Lead Officer : Economy and Regeneration

Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron. SA46 0PA
www.ceredigion.gov.uk

PLANNING DECISION

Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Act 1990
The Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Regulations 2012
The Historic Environment (Wales) Act 2016

NOTIFICATION OF DECISION ON APPLICATION FOR LISTED BUILDING CONSENT

Applicant:

Mr. Rhodri Llwyd,
Cyngor Sir Ceredigion County Council,
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA.

Agent:

Mr. Neil Carpenter,
Atkins,
The Hub 500 Park Avenue,
Aztec West,
Almondsbury,
Bristol,
BS32 4RZ.

Application No: A211020 **Grid Ref:** 245388.73 262845.88

In pursuance of its powers under the above mentioned Act and Regulations, **CYNGOR SIR CEREDIGION COUNTY COUNCIL** as the Local Planning Authority hereby **CONSENTS** to the:

Aberaeron Coastal Defence Scheme, including the construction of a rock breakwater extending out from North Pier, refurbishment and re-building of pier head of South Pier, construction of flood walls, construction of flood gate at Pwll Cam inner harbour and improvements to the existing defences on South Beach at Aberaeron Harbour & South Beach, Aberaeron, subject to the following conditions: -

1. The works covered by this consent must be begun no later than the expiration of 5 years beginning with the date of this consent.
2. The development hereby approved shall be carried out in complete accordance with the following approved plans and documents:

Tudalen 291

Drawing No	Title	Revision
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-1000	Overall Scheme Location	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-2000	Site Compound and Beach Access	P02
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-2001	River Aeron and Pwll Cam Accommodation Works	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-3000	River Aeron Plan	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-3001	River Aeron Wall Elevations	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-3100	River Aeron Wall Setting Out Details Plan	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-3101	River Aeron wall Cross Sections Sheet 1 of 4	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-3102	River Aeron wall Cross Sections Sheet 2 of 4	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-3103	River Aeron wall Cross Sections Sheet 3 of 4	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-3104	River Aeron wall Cross Sections Sheet 4 of 4	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-3105	River Aeron wall Long Sections Sheet 1 of 2	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-3106	River Aeron wall Long Sections Sheet 2 of 2	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-4000	Pwll Cam Plan	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-4001	Pwll Cam – Proposed Flood Wall and Flood Gate Elevations and Sections	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-4002	Pwll Cam - Elevation from rear of inner harbour	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-4003	Pwll Cam Gate - General Arrangement	P02
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-4004	Pwll Cam – Proposed Electrical Arrangement	P02
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-4005	Pwll Cam - The Hive - Wall Grouting Details	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-4100	Pwll Cam Wall - Wall Setting Out Details Plan	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-4101	Pwll Cam Wall - Cross Sections	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-4102	Pwll Cam Wall - Long Sections	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-4103	Pwll Cam Wall – Hive Wall Details	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-4121	Pwll Cam Gate – Plan and Cross Sections	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-4122	Pwll Cam Gate – General Arrangement	P02
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-4123	Pwll Cam Gate - Sections	P02
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-4124	Pwll Cam Gate - Sections	P02
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-M-4201	Gate General Arrangement	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-M-4202	Gate General Arrangement Details	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-M-4203	Electrical Feed to Gate Plan	P01

Tudalen 292

5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-5000	Quay Parade - General Arrangement	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-5001	Quay Parade - Plan 1	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-5002	Quay Parade - Plan 2	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-5003	Quay Parade - Elevation	
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-5004	Quay Parade and North Pier Grouting Details	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-5005	Quay Parade - Drainage.	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-5006	Quay Parade – Proposed Electrical Arrangement	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-5100	Quay Parade Wall Setting Out Details Plan	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-5101	Quay Parade Sections Sheet 1 of 2	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-5102	Quay Parade Sections Sheet 2 of 2	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-5103	Quay Parade Long Sections Sheet 1 of 2	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-5104	Quay Parade Long Sheet 2 of 2	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-5105	Quay Parade Tilt Barrier Cross Sections	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-6000	North Pier Breakwater General Arrangement	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-6002	North Pier Breakwater – Proposed Electrical Arrangement	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-7000	South Pier - Existing and Proposed Plan	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-7001	South Pier - Proposed and Existing Elevations Sheet 1 of 2	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-7002	South Pier - Proposed and Existing Elevations Sheet 2 of 2	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-7003	South Pier - Grouting Details	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-7100	South Pier – Proposed Plan Sheet 1 of 2	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-7101	South Pier – Proposed Plan Sheet 2 of 2	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-7102	South Pier – Elevations	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-7103	South Pier – Sections 1 of 2	P01
5182114-ATK-STR-GEN-DR-C-7104	South Pier – Sections 1 of 2	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8000	South Beach - Key Plan	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8001	South Beach - Proposed Rock Revetment Sections	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8002	South Beach - Proposed Beach Nourishment Sections	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8003	South Beach - Existing Groyne Sections	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8004	South Beach - Proposed Groyne Sections	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8005	South Beach - Proposed Groyne Details	P01
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8006	South Beach - Proposed Groyne Step Details	P01

Tudalen 293

5182114-ATK-MAR-GEN-DR- C-9001	Glass Wall - Typical Details	P01
-----------------------------------	------------------------------	-----

Tudalen 294

- Aberaeron Coastal Defence Scheme – Environmental Statement – Ceredigion County Council dated November 2021 by Atkins.
- Aberaeron Coastal Defence Scheme – Habitat Regulations Assessment – Stage 1 Screening and Stage 2 Appropriate – Ceredigion County Council dated October 2022 by Atkins.
- Aberaeron Coastal Defence Scheme Flood Consequence Assessment dated October 2022.

3. Prior to the construction of the flood walls hereby granted full planning permission, a 1m x 1m sample of the stonework which is to be used in the construction of the walls shall be prepared for the Local Planning Authority's inspection and written approval. The development shall thereafter be carried out in strict accordance with the approved details.

4. No development shall take place until a qualified and competent archaeologist has submitted a written scheme of investigation (WSI) for approval in writing by the local planning authority. This WSI will describe the different stages of the work and demonstrate that it has been fully resourced and given adequate time. On behalf of the local planning authority, their archaeological advisors (DAT DM) will monitor all aspects of this work through to the final discharging of the condition. This work will not be deemed complete until all aspects of the WSI have been addressed and the final report submitted and approved.

5. Prior to the commencement of works to the North Pier, South Pier and Quayside Walls, a detailed methodology for their repair, including a specification for any replacement stone, grout and mortar mix shall be submitted to and approved in writing by the Local Planning Authority. The works shall thereafter be carried out in strict accordance with the approved details.

6. Both a sample of the replacement stone which is to be used for the repair of South Pier and a sample of the stone which is to be used in the construction of the rock breakwater shall be submitted to and approved in writing by the Local Planning Authority, prior to their use in the scheme. The works shall thereafter be carried out in strict accordance with the approved details.

Reasons:

1. To ensure compliance with Section 18(1) of the Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Act 1990.
2. To ensure compliance with the approved plans and to ensure a satisfactory form of development.

Tudalen 295

3. To ensure a satisfactory form of development, which is compatible with the character and heritage value of Aberaeron.
4. To protect historic environment interests, whilst enabling development
5. To ensure that any repair works are in keeping with the character and historic fabric of the structures.
6. To ensure that the stone is in keeping with the character and historic fabric of the structure and compatible with the wider character and heritage value of Aberaeron.

INFORMATIVES:

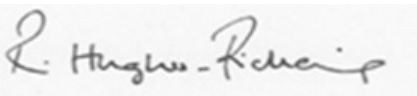
DYFED ARCHAEOLOGY ADVISORY NOTES:

It is anticipated that the written scheme of investigation would need to consider the following.

1. The presentation of a written scheme of investigation, prepared for the applicant by a qualified archaeological contractor. This document will need to be approved in writing by your Authority before development commences.
2. The document should provide specific information on the scope of the work, the methodologies and standards to be applied and the name of the personnel selected to carry out this work. In addition to considering the buried archaeological resource, this should also include an appropriate programme of building recording.
3. The Written Scheme should specify archaeological monitoring arrangements with the Dyfed Archaeological Trust-Heritage Management, the archaeological advisors to the planning authority.
4. A report will need to be produced on the results of the work.
5. The applicant is strongly advised to consider contingency arrangements in the event of the unexpected discovery of significant archaeological material.

The conditions are required to be imposed pursuant to Section 18 of the Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Act 1990 for the reasons stated.

Attention is drawn to section 8 of the Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Act 1990, the effect of which is that demolition may not be undertaken (despite the terms of the consent granted by the local planning authority) until notice of the proposal has been given to the Royal Commission on Ancient Monuments in Wales, Crown Buildings, Plascrug, Aberystwyth, Ceredigion, and the Commission subsequently have either been given reasonable access to the building for at least one month following the grant of consent, or have stated that they have completed their record of the building or that they do not wish to record it. A form on which to notify them (Form RCHM(W)1) is enclosed for your attention.

Russell Hughes-Pickering
Corporate Lead Officer: Economy and Regeneration
Ceredigion County Council

Date: 31-03-2023

1. If the applicant is aggrieved by the decision of the local planning authority to refuse listed building consent for the proposed works, or to grant it subject to conditions, then they can appeal to the Welsh Ministers in accordance with sections 20 and 21 of the Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Act 1990 within six months of the receipt of this notice. (Appeals must be made on a form which is obtainable from the Welsh Ministers). The Welsh Ministers have power to allow a longer period for the giving of a notice of appeal but they will not normally exercise this power unless there are special circumstances which excuse the delay in giving notice of appeal.
2. If listed building consent is refused or granted subject to conditions, whether by the local planning authority or by the Welsh Ministers, and the owner of the land claims that the land has become incapable of reasonably beneficial use in its existing state and cannot be rendered capable of reasonable beneficial use by the carrying out of any works which have been or would be permitted, the owner may serve on the council of the county in which the land is situated a purchase notice requiring that council to purchase the interest in the land in accordance with the provisions of section 32 of the Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Act 1990.

IMPORTANT INFORMATION

1. Please note that for all decisions issued after 16th March 2016 for outline or full planning permission, a revised decision notice will be issued whenever a subsequent consent is given, for example providing details of any Reserved Matters approvals (outline applications only) and/or approval of conditions (including on Reserved Matters). This will ensure that the current status of the conditions applied to a consent is clear. Accordingly you are advised to visit www.ceredigion.gov.uk/planning to view the application documentation to see if this is the current version, or whether it has been superseded by a more up-to-date revision of this Decision Notice. For Reserved Matters approvals the revised Decision Notice will only be shown under the Outline approval.
2. Please note that this consent is specific to the plans and particulars approved as part of the application. Any departure from the approved plans will constitute unauthorised development and may be liable to enforcement action. You (or any subsequent developer) should advise the Council of any actual or proposed variations from the approved plans immediately so that you can be advised how to best resolve the matter.
3. In addition, any conditions that the Council has imposed on this consent will be listed above and should be read carefully. It is your (or any subsequent developers) responsibility to ensure that the terms of all conditions are met in full at the appropriate time (as outlined in the specific condition). Please note that any works carried out without compliance with the conditions attached to this approval will be entirely at the risk of the persons involved and may result in formal action being taken by the Local Planning Authority.
4. The developer should have regard to Sections 4, 7, 8 and 8A of the Chronically Sick and Disabled Persons Act 1970 and to the British Standards Institution's Code of Practice for "Design of buildings and their approaches to meet the needs of disabled people" (BS 8300:2009+A1:2010).
5. From 1st October 2012 it has been an offence to install a public sewer or lateral drain without having an adoption agreement in place. From the 1st October 2012 the vast majority of all existing private sewers and lateral drains which link with the public sewer network were transferred to Welsh Water. For further details on how this will affect your development please contact: Welsh Water Developer Services, PO Box 3146, Cardiff, CF30 0EH. Telephone No. 0800 9172652 or email: developer.services@dwrcymru.com

Tudalen 297

IMPORTANT INFORMATION: TOWN AND COUNTRY PLANNING ACT 1990

The applicant's attention is drawn to the notes below.

1. If the applicant is aggrieved by the decision of the Local Planning Authority to refuse permission for the proposed development or to grant it subject to conditions, then you can appeal to the Welsh Government under Section 78 of the Town and Country Planning Act 1990 (as amended).
2. You can also appeal to the Welsh Government against a decision to refuse permission or grant subject to conditions in respect of applications made for :- Listed Building or Conservation Area Consent; Consent under a Tree Preservation Order; Advertisement Consent.
3. You can also appeal If your application for a Certificate of Lawful Existing Use or Lawful Proposed Use is partly or wholly refused or is granted differently from what you asked for (under Section 195/196) of the Town and Country Planning Act 1990 (as amended).
4. If you are aggrieved of the LPAs decision, the following deadlines apply for appeals to be submitted to the Welsh Government (from the date of the Council's decision)
 - Planning Permission (with the exception of Minor Commercial and Householder Applications - see below) Within 6 Months
 - Householder Appeal see endnote i Within 12 Weeks
 - Minor Commercial Appeal see endnote i Within 12 Weeks
 - Listed Building or Conservation Area Consent Appeals Within 6 Months
 - Tree Preservation Order (TPO) Consent Within 28 Days
 - Advertisement Consent Within 8 Weeks
 - Certificate of Lawfulness of Existing (Section 191) or Proposed (Section 192) Use or Development Within 6 Months
 - Hazardous Substances Consent Within 6 Months
5. Appeals must be made on a form which is obtainable from the Planning Inspectorate, Crown Buildings, Cathays Park, Cardiff, CF10 3NQ – Tel 0303 444 5938, or online at www.planningportal.gov.uk/pcs
6. The Welsh Government has power to allow a longer period for the giving of notice of appeal but they will not normally be prepared to exercise this power unless there are special circumstances which excuse the delay in giving notice of appeal.
7. The Welsh Government is not required to entertain an appeal if it appears to them that permission for the proposed development could not have been granted having regard to the statutory requirements to the provisions of the development order, and to any directions given under the Order. They do not in practice refuse to entertain appeals solely because the decision of the Local Planning Authority was based on a direction given by them.
8. If permission to develop land is refused or granted subject to conditions, whether by the Local Planning Authority or by the Welsh Government, and the owner of the land claims that the land has become incapable of reasonable beneficial use in its existing state and cannot be rendered capable of reasonable beneficial use by the carrying out of any development which has been or would be permitted, he may serve on the County Borough Council, in which the land is situated, as the case may be, a purchase notice requiring that Council purchase his interest in the land in accordance with the provisions of Part VI of the Town and Country Planning Act 1990.

Making an Appeal

9. Please note that for all applications received by the LPA after 5th May 2017, it is now a requirement that any appeal made to the Planning Inspectorate (other than Householder and Minor Commercial Appeals, and appeals against refusal to grant advertisement consent) must be accompanied by all the information and evidence you intend to rely upon (a "full statement of case"). You must also send a copy of the notice of appeal and full statement of case to the LPA.
10. In addition, for 'planning appeals' an amendment to an application following notice of appeal may only be made to correct an error.
11. Additional details and information on making an appeal to the Welsh Government is available from the Planning Inspectorate at the above address and website. The relevant documents are entitled "making your planning appeal" and "planning appeals Public Local Inquiries".
12. Further correspondence regarding this application should bear the reference number quoted on the top of the decision notice

THIS NOTICE RELATES ONLY TO A PLANNING DECISION AND DOES NOT RELATE TO OTHER LEGISLATION INCLUDING ANY LEGISLATION UNDER:

- BUILDING REGULATIONS – Please contact buildingcontrol@ceredigion.gov.uk or 01545 572 484 to discuss all aspects of the service that is offered by Building Control
- HIGHWAY LEGISLATION – Please contact technical.services@ceredigion.gov.uk or 01545 572 405

IF PLANNING CONSENT HAS BEEN GRANTED IT IS ADVISABLE TO ESTABLISH WHETHER ANY OTHER FORM OF CONSENT IS REQUIRED AND TO OBTAIN SUCH CONSENT BEFORE COMMENCING DEVELOPMENT.

[i] Please see the Town and Country Planning (Referred Applications and Appeals Procedure) (Wales) Regulations 2017 for appeal procedures and for full definitions of:

- “householder application” (essentially an application for the enlargement, improvement or other alteration of a dwellinghouse, or development within the curtilage of such a dwellinghouse, or change of use to enlarge the curtilage of a dwelling house)
- “householder appeal” means an appeal in relation to a householder application, but excludes an appeal against conditions on the grant of planning permission; or an appeal which is accompanied by an enforcement or listed building consent appeal.
- “minor commercial application” (essentially relates to existing buildings of no more than 250 square metres gross external floor space at ground floor level, currently in use for any of the purposes set out in Schedule 1A to The Town and Country Planning (Development Management Procedure) (Wales) (Amendment) Order 2015 which is an application for change of use from Class A1 to A2 or A3; or Class A2 to A3); or the carrying out of building or other operations to a shop front.

“minor commercial appeal” means an appeal in relation to a minor commercial application but excludes an appeal against conditions on the grant of planning permission; or an appeal which is accompanied by an enforcement or listed building consent appeal.

Marine Licence with introductory note

The Marine and Coastal Access Act (2009)

Licence Holder: Ceredigion County Council

Neuadd Cyngor Ceredigion
Penmorfa
Aberaeron
SA46 0PA

Coastal defence works at Aberaeron,
Ceredigion

Licence Number:

CML2133

Licence Number: CML2133

Coastal defence works at Aberaeron, Ceredigion

Marine Licence number: CML2133

Introductory note

This introductory note does not form a part of the marine licence

The main features of the marine licence are as follows.

Coastal defence works at Aberaeron, Ceredigion which comprise of five elements. This includes, construction of a new breakwater extending out for the North Pier, refurbishment and rebuilding of the pier-head of South Pier, flood wall construction, construction of the flood gate and improvements to existing defences on South Beach.

The status log of the marine licence sets out the marine licence history, including any subsequent marine licence variation(s)

Status log of this marine licence		
Description	Date	Comments
Application	14 July 2021	Application received and considered to be duly made
Date licence determined	03 January 2023	Determination date

Related marine licences or applications under determination

Not applicable.

End of introductory note.

Licence Number: CML2133

MARINE LICENCE, NUMBER CML2133

1 LICENCE DETAILS

1.1 Marine Licence

This is a licence granted by the Licensing Authority in respect of an application numbered CML2133 and duly made on 14 July 2022 and authorises the Licence Holder to carry on activities for which a licence is required under Part 4 of the Marine and Coastal Access Act 2009, (2009 Act). This licence should be interpreted in accordance with **Section 4**.

1.2 Licence Holder

The Licence Holder is the organisation set out below:

Organisation name: Ceredigion County Council

Address: Neuadde Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron, SA46 0PA

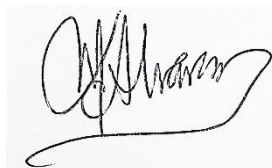
1.3 Licence Validity

Licence Start Date	03 January 2023
Licence End Date	30 June 2025
Licence Issue Date	03 January 2023

1.4 Conditions

This licence is subject to the conditions set out in **Section 3**.

Signed:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. Williams', written over a light grey rectangular background.

For and on behalf of the Licensing Authority

Licence Number: CML2133

2 LICENSED ACTIVITIES

2.1 Project

Coastal defence works at Aberaeron, Ceredigion

The following Licensed Activities can be conducted within the Licence Period, within the Licensed Area and in accordance with the Approved Application and the Approved Supporting Documents:

Table 1 Licensed Activities

Activity 1 Construction works at North Pier, South Pier, Quay Parade, River Aeron, Pwll Cam and South Beach.	
Type of Licensed Activity	Deposit/Removal/Construction
Description	<p>Construction works include partial reconstruction of the seaward head of the South Pier, including grouting repairs of the walls.</p> <p>Construction of a rock breakwater extending out from the North Pier.</p> <p>Construction of a flood gate and control kiosk at Pwll Cam and improvement works to South Beach including replacing timber groynes and replacing and extending the existing rock revetment and shingle nourishment.</p> <p>The construction of harbour flood walls which includes raising parts of the set-back flood walls at Quay Parade and Pwll Cam with masonry and glass panels. Incorporating tilt barriers (flood gates) within these walls to maintain access. Improving durability of existing harbour walls by grouting. Raising the existing River Aeron wall with glass panels. Extending and constructing a new wall between the footbridge up to the rear of the Monachty Hotel. Biodiversity enhancements and amenity improvements are also provided.</p> <p>Up to 21,764m³ of extracted sediment will be used for beach nourishment.</p>
Material types to be deposited	Timber, Iron/Steel, Concrete, Stone/Rock, Gravel, Plastic/Synthetics, Sand
Material types to be removed	Timber, Concrete, Stone/Rock, Gravel, Sand
Quantities/Dimensions	1000m ³ of concrete and stone to be removed from the end of the South Pier and 300m ³ of concrete and stone material will be

Tudalen 303

Licence Number: CML2133

	<p>removed from the cill of the Pwll Cam harbour. 30m³ of concrete from the end of the timber groynes will be removed.</p> <p>The breakwater and rock armour structures will use a synthetic geofabric membrane laid on the sea bed and 6 – 10t rock placed on top.</p> <p>Up to 21,764m³ of extracted sediment will be used for beach nourishment.</p>
--	---

2.2 Licensed Area

The Licence Holder is authorised to conduct the activities described in Table 1 in the vicinity of Aberaeron bounded by the coordinates specified in Table 2 and as indicated in the plan attached at Appendix 1:

Table 2 **Coordinates**

Longitude	Latitude
-4.2701	52.2402
-4.2690	52.2406
-4.2659	52.2436
-4.2663	52.2438
-4.2661	52.2441
-4.2665	52.2442
-4.2668	52.2441
-4.2671	52.2440
-4.2675	52.2439
-4.2678	52.2441
-4.2679	52.2443
-4.2672	52.2446
-4.2668	52.2448
-4.2663	52.2448
-4.2660	52.2447
-4.2651	52.2443
-4.2645	52.2441
-4.2617	52.2425
-4.2613	52.2427
-4.2607	52.2428
-4.2606	52.2427
-4.2608	52.2426
-4.2606	52.2425
-4.2603	52.2424
-4.2598	52.2422
-4.2597	52.2421
-4.2598	52.2421
-4.2615	52.2423
-4.2617	52.2424
-4.2642	52.2432
-4.2655	52.2436

Tudalen 304

Licence Number: CML2133

-4.2657	52.2433
-4.2659	52.2430
-4.2663	52.2424
-4.2668	52.2418
-4.2673	52.2413
-4.2679	52.2408
-4.2680	52.2408
-4.2684	52.2403
-4.2689	52.2399
-4.2697	52.2393
-4.2700	52.2393
-4.2699	52.2395
-4.2694	52.2398

In the event of any discrepancy between the coordinates set out above and the plan attached at Appendix 1, the coordinates shall take precedence.

2.3 Approved Supporting Documents

Title/Description of Document	Date Submitted
5182114-ATK-MAR-GEN-RP-EN-3012 Environmental Statement	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-RP-EN-3013 Water Framework Directive Assessment (WFD)	15 November 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-RP-EN-3018 WNMP Signposting Doc	05 August 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-RP-EN-3014 Habitat Regulation Assessment (HRA)	16 June 2021
App C Public Survey Consultation Survey	16 June 2021
App D Integration of ES comments	16 June 2021
App E Technical Report – Eco Marine	16 June 2021
App G Aberaeron Coastal Defences Heritage DBA	16 June 2021

Tudalen 305

Licence Number: CML2133

App I Landscape viewpoints photographs	16 June 2021
App J Landscape Constraints Plan	16 June 2021
App K Historic LiDAR Comparisons	16 June 2021
App M Aberaeron Envirocheck maps	16 June 2021
App N Impact Assessment Table_final	16 June 2021
App O Noise_Appendices	16 June 2021
Beach Nourishment Technical Note	15 November 2021
Ground Investigation Factual Report 2008	15 November 2021
Ground Investigation Factual Report 2019	15 November 2021
Ground Investigation Factual Report 2021	15 November 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-RP-EN-3015 Construction Methodology document	16 June 2021
Non Technical Summary Final	21 July 2021
Aberaeron Coastal Defence GI Report	16 June 2021
Sediment Transport Modelling Report	15 November 2021
Titan Geophysics Aberaeron	19 August 2021
Vegetation Survey June 2021	15 November 2021

Tudalen 306

Licence Number: CML2133

Quantum Ground Investigation Factual Report – Q0377/FR.01	16 June 2021
WYG, 2019. A111150-2 Aberaeron Coastal Defence Scheme: Ground Investigation Factual Report	16 June 2021
CML2133 Final Coordinates	14 July 2021
CML2133 Application Form	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-1000 Overall Scheme Arrangement	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-2000 Site Compound and Beach Access	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-2001 River Aeron and Pwll Cam Accomodation Works	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-3000 River Aeron Plan	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-3001 River Aeron Wall Elevations	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-3002 River Aeron Wall Sections	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-4000 Pwll Cam Plan	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-4001 Pwll Cam - Elevations and Sections	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L 4002 Pwll Cam - Elevation from rear of inner harbour	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-5000 Flood Defences - General Arrangement	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-5001 Quay Parade - Plan 1	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-5002 Quay Parade - Plan 2	16 June 2021

Tudalen 307

Licence Number: CML2133

5182114-ATK-MAR-GEN-DR-L-5003 Quay Parade - Elevation	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-7003 South Pier - Grouting Details	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8000 South Beach - Key Plan	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-5004 Quay Parade and North Pier Grouting Details	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-7000 South Pier - Existing and Proposed Plan	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-7001 South Pier - Proposed and Existing Elevations Sheet 1 of 2	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-7002 South Pier - Proposed and Existing Elevations Sheet 2 of 2	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8001 South Beach - Proposed Rock Revetment Sections	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8002 South Beach - Proposed Beach Nourishment Sections	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8003 South Beach - Existing Groyne Sections	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-8004 South Beach - Proposed Groyne Sections	16 June 2021
5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-9001 Glass Wall - Typical Details	16 June 2021
Appendix A Drawing 5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-6000/C04	15 November 2021
Appendix A Drawing 5182114-ATK-MAR-GEN-DR-C-4003/C04	15 November 2021

Tudalen 308

Licence Number: CML2133

5182114-ATK-MAR-GEN-RP-EN-3021-Coastal Squeeze	28 2022	October
5182114-ATK-MAR-GEN-RP-EN-3014 HRA Stage 1 and Stage 2 Rev 5 Oct 22	28 2022	October
5182114-ATK-MAR-GEN-RP-C-1048 Conceptual Understanding of Baseline v2.0	28 2022	October
5182114-ATK-MAR-GEN-RP-C-1033 Numerical Modelling v1.0	28 2022	October

Licence Number: CML2133

3 CONDITIONS

Notification and Inspection

3.1 Notification of Commencement

- 3.1.1 The Licence Holder must notify the Licensing Authority no less than **10 days** before the commencement of the Licensed Activities, or an individual phase of the Licensed Activities, is expected to commence.
- 3.1.2 The Licence Holder must notify Welsh Government Marine & Fisheries Division (Control & Enforcement Branch) no less than **10 days** before the commencement of the Licensed Activities, or an individual phase of the Licensed Activities, is expected to commence.
- 3.1.3 The Licence Holder must ensure that local mariners and fishermen's organisations are made fully aware of the Licensed Activities through local notices to mariners **10 days** prior to the commencement of the Licensed Activities.
- 3.1.4 The Licence Holder must ensure that notification is sent to The Source Data Receipt team, UK Hydrographic Office (email: sdr@ukho.gov.uk) at least **10 days** prior to commencement of the Licensed Activities. The information supplied must include the start date and end date, a description of the works, positions of the work area (WGS84), and details of any marking arrangements.
- 3.1.5 The Licence Holder must ensure that Ministry of Defence safeguarding are made aware of the Licensed Activities no less than **10 days** prior to commencement by contacting: DIO-Safeguarding-Offshore@mod.uk.

3.2 Notification of Vessels and/or Vehicles

The Licence Holder must ensure that the details of the vessels and/or vehicles utilised to undertake the Licensed Activities are submitted to the Licensing Authority and Welsh Government Marine & Fisheries Division (Control & Enforcement Branch) at least **24 hours** prior to the commencement of the Licensed Activities.

3.3 Notification of Agents/Contractors/Sub-contractors

The Licence Holder must ensure that details of any agent(s), contractor(s) or sub-contractor(s) utilised to undertake the Licensed Activities are submitted to the Licensing Authority at least **24 hours** prior to the commencement of Licensed Activities.

3.4 Notification of HM Coastguard

The Licence Holder must ensure that HM Coastguard is made aware of the Licensed Activities at least **24 hours** prior to commencement by contacting The National Maritime Operations Centre at **zone29@hmcg.gov.uk**.

3.5 Inspection of Licensed Activities

Licence Number: CML2133

The Licence Holder must allow Marine Enforcement Officers or any other person authorised by the Licensing Authority to inspect the Works at any reasonable time.

3.6 Notification of Completion

- 3.6.1** The Licence Holder must notify the Licensing Authority within **10 days** of completion of the Licensed Activities.
- 3.6.2** The Licence Holder must notify Welsh Government Marine & Fisheries Division (Control & Enforcement Branch) within **10 days** of completion of the Licensed Activities.
- 3.6.3** The Licence Holder must notify the Harbour Authority within 10 days of completion of the Licensed Activities. Any change data including engineering drawings, hydrographic surveys, details of new or changed aids to navigation must then be sent to the Harbour Authority with the instruction to pass onto the UKHO as per guidance in 'Harbour Master's Guide to Hydrographic and Maritime Information Exchange' published on the UKHO website.
- 3.6.4** The Licence Holder must ensure that notification is sent to The Source Data Receipt team, UK Hydrographic Office (email: sdr@ukho.gov.uk) within 10 days of completion of the Licensed Activities. The information supplied must include the start date and end date, a description of the works, positions of the work area (WGS84), and details of any marking arrangements.

3.7 Accident or Emergency

- 3.7.1** If, by reason of force majeure any substances or articles are deposited otherwise than as permitted as part of the Licensed Activities or in the Licensed Area full details of the circumstances shall be notified to the Licensing Authority within **48 hours** of the incident occurring.
- 3.7.2** If it is necessary for the Licence Holder to recover or remove any equipment, plant or machinery used to undertake the Licensed Activities that have been dropped as a result of an accident or emergency, the Licence Holder is permitted to do so provided that the methodology for such recovery or removal has been approved by the Licensing Authority.
- 3.7.3** The Licence Holder must ensure, in case of damage to, or destruction or decay of the authorised development seaward of MHWS or any part thereof, that could result in a danger or obstruction to navigation, notification must be issued to the NRW, Maritime and Coastguard Agency, Trinity House/NLB, the Kingfisher Information Service of Seafish and the UKHO, as soon as possible and no later than 24 hours following the identification of damage, destruction or decay.

3.8 Distribution of Copies of this Licence

Licence Number: CML2133

The Licence Holder is required to ensure that a copy of this Licence is given to:

- All agent(s), contractor(s) and sub-contractor(s) whose names have been provided to the Licensing Authority under condition 3.3 and
- The Masters of any vessels and transport managers responsible for the vehicles employed in accordance with this Licence whose details have been submitted to the Licensing Authority under condition 3.2.

3.9 Inspection of Documents

Copies of this Licence shall be made available at the following locations:

- at the address of the Licence Holder specified in section 1.2;
- at any site office, located at or adjacent to the Licensed Area, used by the Licence Holder or its agent(s), contractor(s) or sub-contractor(s) responsible for the loading transportation or deposit of any substances or articles permitted as part of the Licensed Activities;
- on board each vessel or vehicle carrying out Licensed Activities.

The documents referred to in this Condition shall be available at all reasonable times for inspection by officers appropriately authorised by the Licensing Authority and authorised Marine Enforcement Officers at the locations stated in that paragraph.

Vessels, Plant and Equipment

3.10 Notified Contractors, Vessels and/or Vehicles only to Carry out Licensed Activities

Only those agent(s), contractor(s), sub-contractor(s), vessels and/or vehicles whose details have been notified to the Licensing Authority may operate under the terms of this Licence. Any changes must be notified to and be approved by the Licensing Authority in writing prior to any such agent, contractor, subcontractors or vehicles carrying out any Licensed Activities pursuant to or otherwise operating under this Licence.

3.11 Refuelling of Plant and Equipment

The Licence Holder must ensure that plant, vehicles and machinery are not refuelled on the foreshore or in the sea.

3.12 Equipment, Structures and Access

The Licence Holder must ensure that all equipment, temporary structures, access tracks, waste and/or debris associated with the Licensed Activities are removed on completion of the Licensed activities.

Safety

3.13 Removal of Deposited Material

Licence Number: CML2133

If the Licensing Authority considers it necessary or advisable for the safety of navigation, the Licence Holder must remove any deposit specified by the Licensing Authority or Marine Enforcement Officers within one month of notice being given by the Licensing Authority, and shall not replace such material until the Licensing Authority has given its written approval.

Pollution control

3.14 Pollution Prevention

The Licence Holder must ensure that pollution prevention best practice is adhered to at all times. Any incidents must be reported to the Licensing Authority as soon as possible using the hotline number **0300 065 3000**.

3.15 Spillage of Pollutants

The Licence Holder must employ bunding, storage facilities and spill kits to contain and prevent the release of fuel, oils and chemicals associated with the plant, refuelling and construction equipment into the marine environment. Secondary containment must be used with a capacity of **no less than 110%** of the container's storage capacity.

3.16 Prevention of Disposal of Man-made Debris

The Licence Holder must ensure that all reasonable precautions are taken to prevent the disposal of man-made debris to the marine environment. Such material must be removed immediately and be disposed of appropriately. If it is not possible to prevent manmade debris from entering the marine environment during the Licensed Activities, the Licensed Activities must cease immediately.

3.17 Cleanliness of Equipment

The Licence Holder must ensure that equipment, machinery and PPE are washed with freshwater and/or thoroughly airdried before deployment and before moving between locations.

Activity-specific Conditions

3.18 Construction Environment Management Plan

3.18.1 The Licence Holder must submit a Construction Environment Management Plan (CEMP) to the Licensing Authority for written approval at least **6 weeks** prior to commencement of the Licensed Activities. The CEMP must incorporate the mitigation detailed within *Appendix F Habitat Regulation Assessment*. No Licensed Activities may be undertaken prior to written approval from the Licensing Authority.

3.18.2 The Licence Holder must ensure that any actions outlined in the documents detailed in condition 3.18.1 are implemented as approved in writing by the Licensing Authority. Any proposed changes to the actions outlined in the documents must be submitted to, and approved in writing by the Licensing Authority prior to any changes being enacted.

3.19 Biosecurity Risk Assessment and Management Plan

Licence Number: CML2133

3.19.1 The Licence Holder must submit a Biosecurity Risk Assessment and Management Plan to the Licensing Authority for written approval at least **6 weeks** prior to commencement of the Licensed Activities. No Licensed Activities may be undertaken prior to written approval from the Licensing Authority.

3.19.2 The Licence Holder must ensure that any actions outlined in the documents detailed in condition 3.19.1 are implemented as approved in writing by the Licensing Authority. Any proposed changes to the actions outlined in the documents must be submitted to, and approved in writing by the Licensing Authority prior to any changes being enacted.

3.20 Access

The Licence Holder must only access the Licensed Area within the area specified in Method Statement document dated 16 June 2021. Any proposed changes to the access area will need to be submitted to and approved in writing by the Licensing Authority prior to any changes being enacted.

3.21 Navigation

3.21.1 The Licence Holder must ensure that any navigational aids are returned to, or as close as reasonably practicable to, their original location following the completion of the works unless otherwise agreed in writing with the Licensing Authority.

3.21.2 The Licence Holder must ensure that the project exhibit such lights, marks, sounds, signals and other aids to navigation and to take such steps for the prevention of danger to navigation as directed by Trinity House.

3.21.3 The Licence Holder must provide notification to Trinity House detailing the availability of aids to navigation.

3.22 Percussive Piling Soft-start Procedures

The Licence Holder must ensure that if percussive piling is used, soft-start procedures are used to ensure incremental increase in pile power over a set time period until full operational power is achieved. The soft-start duration should be a period of no less than 20 minutes. Should piling cease for a period greater than 10 minutes, then the soft start procedure must be repeated.

3.23 Piling Timing Restriction

The Licence Holder must ensure piling activities are undertaken at low tide.

3.24 Construction Time Restrictions

The Licence Holder must ensure that no Licensed Activities within water in the estuary take place between 01 April and 31 October inclusive, without prior written approval from the Licensing Authority. This includes the transfer of materials to and around site, as well as construction activities. The restriction is from the end of the existing South

Licence Number: CML2133

Pier running north east to form a right angle with the central line of the proposed new breakwater to the tidal limit of the estuary.

3.25 Working Hours Time Restrictions

The Licence Holder must ensure that no Licenced Activities take place during night time hours between the North and South pier, to avoid disturbance to migratory fish.

3.26 Written Scheme of Investigation (WSI)

3.26.1 The Licence Holder must submit a WSI to the Licensing Authority for written approval at least **6 weeks** prior to commencement of the Licensed Activities. No Licensed Activities may be undertaken prior to written approval from the Licensing Authority.

3.26.2 The Licence Holder must ensure that any actions outlined in the documents detailed in condition 3.26.1 are implemented as approved in writing by the Licensing Authority. Any proposed changes to the actions outlined in the documents must be submitted to, and approved in writing by the Licensing Authority prior to any changes being enacted.

3.27 Lighting Plan

3.27.1 The Licence Holder must submit a Lighting Plan to the Licensing Authority for written approval at least 6 weeks prior to commencement of the Licensed Activities. No Licensed Activities may be undertaken prior to written approval from the Licensing Authority.

3.27.2 The Licence Holder must ensure that any actions outlined in the documents detailed in condition 3.27.1 are implemented as approved in writing by the Licensing Authority. Any proposed changes to the actions outlined in the documents must be submitted to, and approved in writing by the Licensing Authority prior to any changes being enacted.

3.28 Use of Render and Concrete

3.28.1 The Licence Holder must ensure that no waste concrete slurry or wash water from the use of concrete or cement are discharged into the marine environment. Concrete and cement mixing and washing areas should be contained and sited at least 10 metres from any watercourse or surface water drain to minimise the risk of runoff entering a watercourse.

3.28.2 The Licence Holder must ensure that if concrete is to be sprayed in the vicinity of the marine environment (e.g. bridges, retaining walls, etc.), suitable pollution prevention measures are taken to prevent rebounded or windblown concrete from entering the water environment.

3.29 Concrete Cure Time

The Licence Holder must ensure materials used are suitable for use in the marine environment and works should be timed to ensure maximum concrete cure time.

Licence Number: CML2133

4 INTERPRETATION

In this Licence terms are as defined in section 115 of the Marine and Coastal Access Act unless otherwise stated.

- (a) **“2009 Act”** means the Marine and Coastal Access Act 2009;
- (b) **“Approved Application”** means the Marine Licence Application Form together with the Approved Supporting Documents;
- (c) **“Approved Supporting Documents”** means the documents supporting, or supplementary to, the Approved Application, submitted prior to the Licence Issue Date, listed in the Table at paragraph 2.3 above;
- (d) **“Commencement”** means the first undertaking of any Licensed Activities;
- (e) **“Force majeure”** may be deemed to apply when, due to stress of weather or any other cause, the master of a vessel determines that it is necessary to deposit the substances or articles because the safety of human life and/or of the vessel is threatened;
- (f) **“Licensed Activities”** means the activities authorised by this licence as specified in 2.1;
- (g) **“Licensed Area”** means the area within which Licensed Activities are authorised by this licence as specified in section 2.2;
- (h) **“Licence Holder”** means the person(s) or organisation(s) named in section 1.2 to whom this licence is granted;
- (i) **“Licence Period”** means the period beginning with the Licence Start Date and ending on the Licence End Date;
- (j) **“Licensing Authority”** means Natural Resources Wales acting on behalf of the Welsh Ministers;
- (k) **“Marine Enforcement Officers”** means the relevant officers appointed by Welsh Ministers under section 235 of the 2009 Act, contact details for whom are provided in section 5;
- (l) **“Marine Licence Application Form”** means the application form forming part of the application referred to in paragraph 1.1;
- (m) **“Method Statement”** means the Method Statement(s) forming part of the Approved Application or Approved Supporting Documents;

Licence Number: CML2133

- (n) **“Works”** means any construction activities comprised in the Licensed Activities and, where the context permits, includes any plant, equipment or materials used to carry out those activities or operations but excludes monitoring, minor routine maintenance or other ongoing operational activities following completion of any construction activities;
- (o) all times shall be taken to be the time in Greenwich Mean Time (GMT) on any given day;
- (p) all co-ordinates shall be taken to be latitude and longitude decimal degree (WGS 84).
- (q) in the event of any discrepancy between the coordinates listed in paragraph 2.2 and the plan attached at Appendix 1, the coordinates shall take precedence.

5 CONTACTS

Except where otherwise indicated, the primary point of contact with the Licensing Authority and the address for returns, correspondence and requests for variations of the licence is:

Marine Licensing Team
Natural Resources Wales
Permitting Service
29 Newport Road
Cambria House
Cardiff
CF24 0TP

Tel: 0300 065 3000
Email: marinelicensing@naturalresourceswales.gov.uk

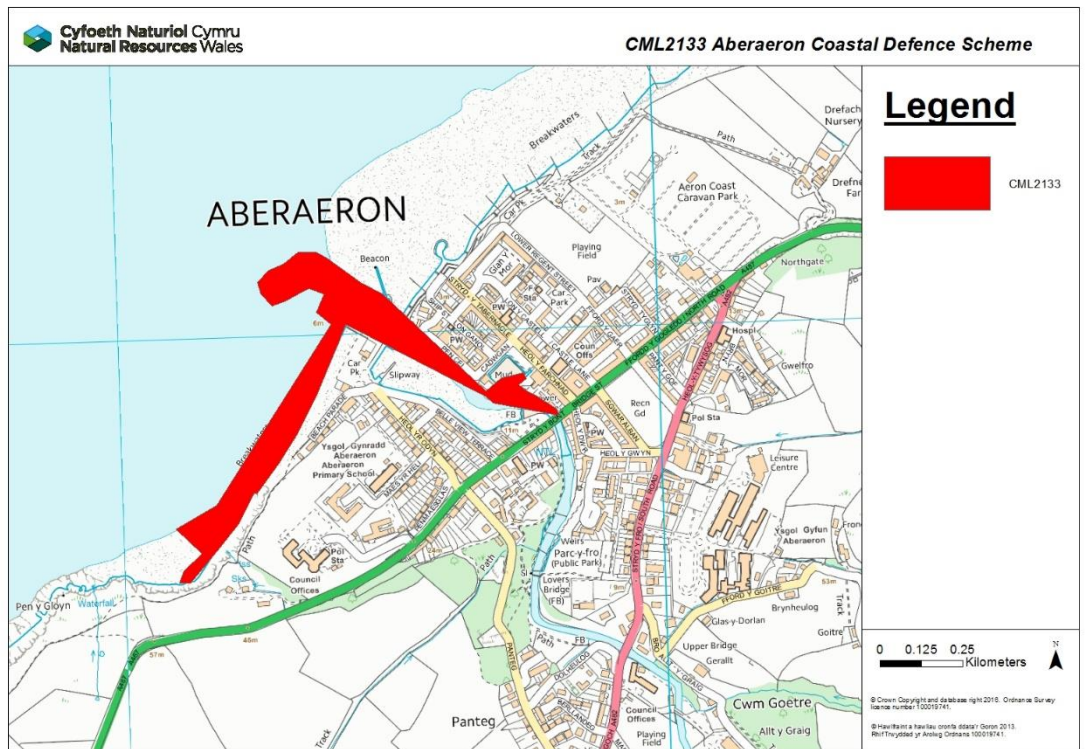
Welsh Government Marine Enforcement Officers may be contacted at:

Welsh Government
Suite 3
Cedar Court
Haven's Head Business Park
Milford Haven Pembrokeshire
SA73 3LS

Tel: 03000253500
Email: wfmccmpc@gov.wales

Licence Number: CML2133

Appendix 1

Mr. Marc Chapple
Ceredigion County Council
County Hall
Penmorfa
Aberaeron
Ceredigion
SA46 0PA

Our ref: 2023 – CPA15

Date: 21/04/2023

Dear Mr. Chapple,

Consent under the Coast Protection Act 1949 – Coast Protection Works – Aberaeron Coastal Defence Scheme

Thank you for your Authority's recent application, received in full on 20th April 2023, regarding proposed works to Aberaeron Coastal Defence scheme.

We can confirm that the submission contains all required information, and we hereby grant consent for delivery of the works in accordance with Section 5(5) of the Coast Protection Act 1949.

Receipt of this consent should now be added to your Authority's submission to Welsh Government in application for funding to facilitate scheme delivery.

Yours sincerely

Tracy Brown
Permit Support Officer

Ffôn/Tel 0300 065 3770
Ebost/Email canolfanderbyntrwyddedau@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk
permitreceiptcentre@naturalresourceswales.gov.uk

Canolfan Derbyn Trwyddedau, Cyfoeth Naturiol Cymru, Ty Cambria, 29 Heol Casnewydd, Caerdydd. CF24 0TP
Permit Receipt Centre, Natural Resources Wales, Cambria House, 29 Newport Road, Cardiff. CF24 0TP

Gwefan/Website www.cyfoethnaturiolcymru.gov.uk
www.naturalresourceswales.gov.uk

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg
Correspondence welcomed in Welsh and English

By virtue of paragraph(s) 14 of Part 1 of Schedule 12A
of the Local Government Act 1972.

Document is Restricted

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod:	4 Gorffennaf 2023
Teitl:	Diweddariad ar y Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus gan gynnwys yr ymarfer caffael diweddar
Diben yr adroddiad:	Rhoi diweddariad i'r Cabinet ar y sefyllfa bresennol
Er:	Gwybodaeth
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Keith Henson – Aelod Cabinet ar gyfer Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol a Rheoli Carbon

CEFNDIR**1.0 Cyllid y tu hwnt i'r Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau**

Ym mis Ebrill 2023, cadarnhawyd y byddai'r Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau yn dod i ben. Dywedwyd i ddechrau y byddai'n dod i ben ar 30 Mehefin 2023, fodd bynnag, cafodd hyn ei ymestyn wedyn i 24 Gorffennaf 2023 i gyd-fynd â diwedd y flwyddyn ysgol.

Yn dilyn y cyhoeddiad hwn, cododd Awdurdodau Lleol a Gweithredwyr bryderon sylweddol gyda Llywodraeth Cymru (LIC) mewn perthynas â'r effaith y byddai tynnu cyllid yn ôl yn ei chael ar hyfywedd gwasanaethau cyhoeddus, a'r potensial i weithredwyr bysiau dynnu gwasanaethau masnachol yn ôl yn ogystal â rhoi contractau yn ôl ar gyfer gwasanaethau sy'n cael cymhorthdal o 24 Gorffennaf 2023.

Yn dilyn hynny, mae LIC wedi cadarnhau ei bod yn ceisio cyflwyno mecanwaith cyllido dros dro i gefnogi Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus wrth iddi geisio cyflwyno model masnachfreinio yn raddol ledled Cymru.

Bydd hyn yn gefnogaeth a ddarperir yn uniongyrchol i Ranbarthau (cydnabyddir Ceredigion fel Rhanbarth yn ei rhinwedd ei hun), yn hytrach na chefnogaeth uniongyrchol i Weithredwyr unigol fel y gwnaed gyda'r Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau.

Mae swyddogion o Geredigion wedi bod yn cymryd rhan mewn cyfres barhaus o gyfarfodydd ar lefel ranbarthol a chenedlaethol gyda Thrafnidiaeth Cymru (TrC), LIC a Gweithredwyr i gadarnhau'r canlynol:

1. Y lefelau gwasanaeth presennol ym mhob Rhanbarth (amlder, dyddiau gweithredu a ffenestr weithredu) ac a fyddai posibilrwydd i leihau'r lefelau gwasanaeth presennol a'r lefelau cyllid sydd eu hangen i'w cynnal.

Tudalen 344

- Mae rhwydwaith bysiau cyhoeddus lleol Ceredigion (ac eithrio gwasanaethau Traws Cymru) eisoes yn cael ei ystyried yn is-optimadd gyda lefelau gwasanaeth yn parhau i fod yn is na'r lefelau cyn Covid.
 - Mae TrC/LIC wedi cydnabod nad oes fawr ddim posibilrwydd o leihau lefelau gwasanaethau yng Ngheredigion yn fwriadol ymhellach.
2. Yr effaith bosibl ar lefelau gwasanaeth wrth ddod â'r Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau i ben.
- Mae tebygolrwydd uchel y bydd y gwasanaethau sydd wedi'u cefnogi gan y Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau hyd yma naill ai'n cael eu canslo ac yn peidio â gweithredu neu'n cael eu rhoi'n ôl (yn achos llwybrau sy'n cael cymhorthdal gan y Cyngor) ac, ar ôl cwblhau ymarferion caffael, bydd cynnydd sylweddol ar gost contractau.
3. Pa ddiffyg cyllid sy'n debygol o godi o ganlyniad i gontractau sy'n cael cymhorthdal yn cael eu rhoi'n ôl neu'n dod i ben yn naturiol ac yn cael eu hail-dendro.
- Gan fod yr holl gontractau ar gyfer Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus sy'n cael cymhorthdal gan Geredigion i fod i ddod i ben naill ai ar 31 Awst 2023 neu 31 Rhagfyr 2023, roedd y Cyngor mewn sefyllfa ffodus ei fod eisoes wedi dechrau proses gaffael.
 - Felly, mae swyddogion wedi gallu cyfrifo'r diffyg ariannol rhwng prisiau'r contractau yr oedd y Cyngor yn eu talu yn 2022 a'r cynigion a gyflwynwyd gan Weithredwyr.
 - Gan ddefnyddio'r wybodaeth o'r broses gaffael mae'r Cyngor wedi cadarnhau wrth TrC/LIC mai ei ofyniad am gymorth o 24 Gorffennaf 2023 – 31 Mawrth 2024 yw £518,000. Mae'r Cyngor hefyd wedi cadarnhau wrth TrC/LIC y bydd ganddo ofyniad cyllid blynyddol parhaus o £846,000 ar gyfer oes y contractau a ddyfernir (2 flynedd + opsiwn i ymestyn am 1 flwyddyn + 1 flwyddyn arall).
4. Pa ddiffyg ariannol a all godi os bydd yn ofynnol i Gynghorau ddarparu gwasanaethau newydd yn lle'r gwasanaethau masnachol presennol sy'n cael eu terfynu gan Weithredwyr.
- Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw Weithredwyr wedi cadarnhau eu bod yn bwriadu canslo gwasanaethau masnachol sy'n gweithredu yng Ngheredigion, fodd bynnag, oherwydd natur y farchnad gwasanaethau masnachol, mae'n debygol na fydd Gweithredwyr eisiau cadarnhau eu sefyllfa i Awdurdodau Lleol.
 - Hyd nes y bydd Gweithredwyr yn cyflwyno unrhyw hysbysiadau canslo i'r Comisiynydd Traffig, nid yw'r Cyngor mewn sefyllfa i adolygu nac ystyried y goblygiadau.
 - Mae'r Cyngor wedi cadarnhau wrth TrC/LIC, os caiff unrhyw wasanaethau masnachol eu canslo, yna gallai'r cyllid sydd ei angen ar Geredigion gynyddu os oes angen i'r Cyngor ystyried darparu

Tudalen 345

gwasanaethau newydd sy'n cael cymhorthdal yn lle'r gwasanaethau masnachol a ganslwyd.

Er nad oes cadarnhad ffurfiol/ysgrifenedig wedi dod i law eto, mae'r Cyngor yn deall y bydd y cais am gyllid o £518,000 ar gyfer y cyfnod 24 Gorffennaf 2023 – 31 Mawrth 2024 yn cael ei ganiatáu, ac yn seiliedig ar yr arian hwn y bydd y dyfarniadau contract yn cael eu cadarnhau.

2.0 Ymarfer Caffael Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus Ebrill / Mai 2023

Roedd disgwyl i'r holl Wasanaethau Bysiau Cyhoeddus sy'n cael cymhorthdal ac a reolir gan Gyngor Sir Ceredigion ddod i ben yn 2023, ac roedd hyn yn gyfuniad o'r canlynol:

- contractau tymor hir sy'n dod i ben yn naturiol (408 a 588),
- y rheini a gafodd eu hail-dendro'n ddiweddar ar ddiwedd 2022 ac a ddyfarnwyd ar gontractau 6 mis gydag opsiwn i ymestyn am 6 mis i ganiatáu adolygiad pellach (T21, 525, 526 a 588) yn amodol ar ddyfodol y Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau.

Yn ystod mis Ebrill a mis Mai 2023, gwahoddodd y Cyngor dendrau ar gyfer ei holl wasanaethau bysiau lleol sy'n cael cymhorthdal. Roedd y manylebau ar gyfer y gwasanaethau i gyd yn ceisio:

- Sicrhau bod y lefelau gwasanaeth yn dychwelyd i'r lefelau yr oeddent cyn Covid fan lleiaf
- Darparu gwasanaethau yn fwy aml mewn ardaloedd sydd ar hyn o bryd ond yn cael gwasanaethau ar nifer gyfyngedig o ddyddiau yr wythnos
- Safoni amseroedd gadael neu gyrraedd mewn cyrchfannau allweddol lle bo hynny'n bosibl
- Cyfuno contractau yn un contract unigol lle roedd llwybrau yn cynnwys nifer o gontractau llai
- Defnyddio tablau prisiau cyson yn seiliedig ar y pellter a deithir a lluosyddion safonol y diwydiant
- Optimeiddio cyfleoedd i integreiddio gwasanaethau dysgwyr a gwasanaethau cyhoeddus ymhellach

Y contractau y gwahoddwyd tendrau amdanynt oedd:

Rhif y llwybr	Disgrifiad o'r llwybr
T21	Aberystwyth – Llanafan – Tyn-Y-Graig – Pontrhydygroes – Pontrhydfendigaid – Tregaron (nid yw pob lleoliad yn cael ei wasanaethu bob dydd)
408	Aberteifi (llwybr cylchol o amgylch y dref) – Llandudoch
525	Aberystwyth – Ponterwyd – Llanidloes
526	Aberystwyth – Capel Dewi – Penrhyncoch
585	Aberystwyth – Llanilar – Tregaron – Llanddewi Brefi – Llanbedr Pont Steffan

Tudalen 346

588	Aberystwyth – Llangwryfon – Penuwch – Tregaron – Betws Bledrws – Llanbedr Pont Steffan
710	Aberystwyth – Llanfihangel y Creuddyn – Llanafan – Tyn-Y-Graig – Swyddffynnon – Tregaron (nid yw hwn yn wasanaeth sy'n bodoli eisoes ond roedd yn opsiwn gwella a allai, ochr yn ochr â'r 720, fod wedi disodli'r T21)
720	Aberystwyth - Capel Seion - Pontarfynach – Pontrhydygroes - Ysbyty Ystwyth – Pontrhydfendigaid - Tregaron (nid yw hwn yn wasanaeth sy'n bodoli eisoes ond roedd yn opsiwn gwella a allai, ochr yn ochr â'r 710, fod wedi disodli'r T21)

Gofynnwyd am gynigion ar gyfer contractau 2 flynedd + estyniad o 1 flwyddyn + 1 flwyddyn arall, a 5 mlynedd + estyniad o 1 flwyddyn + 1 flwyddyn arall yn ogystal ag ar sail cost Gros a Net.

(Cost gros yw pan fo'r Cyngor yn cadw'r incwm a chostau Net yw pan fo'r Gweithredwr yn cadw'r incwm, sy'n cynnwys teithwyr sy'n talu, ad-daliadau tocynnau consesiwn a Thaliadau Cilomedr Byw y Grant Cynnal Gwasanaethau Bysiau.)

Yn anffodus, ym mhob achos ond un, ni dderbyniwyd unrhyw gynigion gan Weithredwyr ar gyfer y manylebau a ddarparwyd gan y Cyngor.

Mae hyn yn golygu nad yw'r Cyngor wedi gallu caffael y lefel o wasanaeth y byddai wedi hoffi ei weithredu a'i gynnig i'r cyhoedd sy'n teithio.

Fodd bynnag, yn y rhan fwyaf o achosion, anfonodd Gweithredwyr fanylebau amgen ar gyfer llwybrau yn seiliedig ar yr hyn yr oeddent yn gallu ac yn fodlon ei ddarparu.

Nid oedd pob Gweithredwr wedi cyflwyno cynigion cost gros, a lle cyflwynwyd cynigion Net a Gros, mae'r Cyngor wedi ystyried incwm disgwylidig y gwasanaeth a'r gwahaniaeth ym mhrisiau'r cynigion wrth benderfynu ai dyfarnu ar sail Gros neu Net sydd fwyaf manteisiol i'r Cyngor.

Mae **Atodiad 1- Crynodeb o'r broses Caffael Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus (eithriedig)** yn rhoi rhagor o fanylion am y cynigion a dderbyniwyd a dyma ganlyniadau allweddol y broses:

- Yr holl contractau i'w dyfarnu ar sail 2 flynedd + opsiwn i ymestyn am 1 flwyddyn + 1 flwyddyn arall
- 408 i'w ddyfarnu yn seiliedig ar y cynnig ar gyfer manyleb y Cyngor ac ar sail cost net
- T21, 585 a 588 i'w dyfarnu yn seiliedig ar gynigion amgen gan y gweithredwyr ac ar sail cost net
- 526 i'w ddyfarnu yn seiliedig ar gynnig amgen gan y gweithredwr ac ar sail cost gros
- Ni fydd contract yn cael ei ddyfarnu ar gyfer y 525. Mae opsiwn amgen wedi cael ei ystyried gyda Chyngor Sir Powys i Geredigion gyfrannu at y gwasanaeth X47 ar gost o £58,500 y flwyddyn. Er y bydd hyn yn arwain at gael gwared ar rai cyfleoedd teithio, bydd yn cael gwared ar ddyblygu ar y

llwybr gan sicrhau cludiant i ddysgwyr cymwys ar yr un pryd. Mae'r gost hon tua £175,000 yn is y flwyddyn na'r gost o ddyfarnu contract 2 flynedd ar gyfer y 525.

- 710 – methu dyfarnu gan na chafwyd unrhyw gynigion
- 720 – methu dyfarnu gan na chafwyd unrhyw gynigion

Bydd contractau'n cael eu dyfarnu i ddechrau ar 1 Medi 2023 (ac eithrio'r 408 a fydd yn dechrau ar 1 Ionawr 2024) gyda dyddiad terfyn cychwynnol o 31 Awst 2025.

Bydd angen cytuno ar drefniant cymorth dros dro gyda LIC ar gyfer y cyfnod 25 Gorffennaf 2023 – 31 Awst 2023 / 31 Rhagfyr (fel sy'n briodol yn unol â dyddiadau terfyn y contractau presennol) i gwmpasu'r cyfnod rhwng yr adeg y daw'r Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau i ben a'r adeg y bydd y contractau gwasanaeth newydd yn dechrau.

3.0 Dyfodol Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus yng Nghymru

Mae'r diwydiant Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus yn parhau i brofi heriau sylweddol, wedi'u gwaethygu gan Covid-19 ac ansicrwydd parhaus ynghylch adennill nifer y teithwyr a ffrydiau ariannu, ac mae hyn yn golygu y bydd rhywfaint o anwadalrwydd sylweddol yn debygol ledled Cymru.

Fodd bynnag, oherwydd y nifer cymharol isel o wasanaethau, y cynnig masnachol bach ac amseriad proses gaffael y Cyngor, ystyrir bod y sefyllfa yng Ngheredigion yn y tymor byr iawn yn fwy sefydlog na rhanbarthau eraill ar hyn o bryd.

Fodd bynnag, mae'r Cyngor yn ymwybodol o ddyheadau LIC i fasnachfreinio Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus yng Nghymru, a bydd swyddogion yn parhau i ymgysylltu â TrC a LIC mewn perthynas â'r cynigion hyn ac yn adrodd ar unrhyw ddatblygiadau arwyddocaol fel y bo'n briodol.

	A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os na, nodwch pam	Naddo – diben yr adroddiad hwn yw rhoi diweddariad i'r Cabinet ar y sefyllfa bresennol
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Crynodeb: Hirdymor: Cydweithio: Cynnwys: Atal: Integreiddio:	
Argymhelliad:	Bod yr adroddiad yn cael ei nodi	
Y rhesymau dros y penderfyniad:	Amherthnasol	
Trosolwg a Chraffu:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus	
Fframwaith Polisi:	Amherthnasol	

Tudalen 348

Amcanion Llesiant Cenedlaethol:	Hybu'r Economi, Cefnogi Busnesau a Galluogi Cyflogaeth a Chreu Cymunedau Cynaliadwy a Gwyrdd sydd wedi'u Cysylltu'n Dda â'i Gilydd
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Pwysau cyllidebol ychwanegol, fodd bynnag bydd hyn yn cael ei fodloni gan Lywodraeth Cymru
Goblygiadau Cyfreithiol:	Dim
Goblygiadau staffio:	Dim
Goblygiadau eiddo/asedau:	Dim
Risgiau:	Bydd cyllid gan Lywodraeth Cymru yn cael ei dynnu'n ôl
Pwerau Statudol:	Deddf Trafnidiaeth 1985 a Deddf Trafnidiaeth (Cymru) 2006
Papurau Cefndir:	Dim
Atodiadau:	Atodiad 1- Crynodeb o'r broses Caffael Gwasanaethau Bysiau Cyhoeddus (Eithriedig)
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Rhodri Llwyd, Swyddog Arweiniol Corfforaethol Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol
Swyddog Adrodd:	Gerwyn Jones, Rheolwr Corfforaethol Gwasanaethau Amgylcheddol / Katy Spain, Rheolwr Gwasanaeth – Gwasanaethau Trafnidiaeth
Dyddiad:	12 Mehefin 2023

By virtue of paragraph(s) 14 of Part 1 of Schedule 12A
of the Local Government Act 1972.

Document is Restricted

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod:	4 Gorffennaf 2023
Teitl:	Tendrau ar gyfer Gwasanaethau Bws Lleol 526, 585 a 588
Pwrpas yr adroddiad:	Cymeradwyo'r Tendrau ar gyfer Gwasanaethau Bws Lleol 526, 585 a 588
Er:	Penderfyniad
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Keith Henson – Aelod Cabinet dros Briffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol, a Rheoli Carbon

Tendrwyd ar gyfer y Gwasanaethau Bws Lleol sy'n cael cymhorthdal gan Gyngor Sir Ceredigion drwy broses dendro agored rhwng mis Ebrill a mis Mai 2023 ar sail 2 flynedd + 1 flwyddyn +1 flwyddyn, ac yn unol â'r meini prawf ar gyfer derbyn tendrau mae'n rhaid i gontractau sydd gwerth dros £1m gael eu cymeradwyo gan y Cabinet.

Mae cyfanswm gwerth y contract ar gyfer tri o'r llwybrau, sef:

- 526
- 585
- 588

dros £1m os bydd y ddau opsiwn i ymestyn am 1 flwyddyn yn cael eu dewis ar gyfer pob contract (cyfanswm o 4 blynedd).

Felly, gofynnir i'r Cabinet gymeradwyo penodi'r cynigwyr llwyddiannus ar gyfer pob llwybr er mwyn caniatáu i'r gwasanaethau barhau i weithredu o 1 Medi 2023 ymlaen.

	A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam	Amherthnasol
	Crynodeb:	
	Hirdymor:	
	Cydweithio:	
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Cynnwys:	
	Atal:	
	Integreiddio:	
Argymhelliad / Argymhellion:	Dylid cymeradwyo dyfarnu'r contractau i'r cynigwyr llwyddiannus.	

Tudalen 352

Rhesymau dros y penderfyniad:	Er mwyn galluogi i'r gwasanaethau barhau i weithredu o 1 Medi 2023 ymlaen.
Trosolwg a Chraffu:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus
Fframwaith Polisi:	Cyfansoddiad y Cyngor – Rheolau Gweithdrefn Contractau
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	Hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth Creu cymunedau cynaliadwy a gwyrdd sydd wedi'u cysylltu'n dda â'i gilydd
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Pwysau ychwanegol ar y gyllideb, fodd bynnag, bydd Llywodraeth Cymru'n talu am hyn.
Goblygiadau Cyfreithiol:	Dim
Goblygiadau o ran Staff:	Dim
Goblygiadau o ran Eiddo / Asedau:	Dim
Risg / Risgiau:	Bod y cyllid oddi wrth Lywodraeth Cymru'n cael ei dynnu yn ôl.
Pwerau Statudol:	Deddf Trafnidiaeth 1985 a Deddf Trafnidiaeth (Cymru) 2006
Papurau Cefndir:	Dim
Atodiadau:	Atodiad 1- Crynodeb o'r Tendrau a Gymeradwywyd (Eithriedig)
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Rhodri Llwyd, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Prifffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol
Swyddog Adrodd:	Gerwyn Jones, Rheolwr Corfforaethol: Gwasanaethau Amgylcheddol Lleol / Katy Spain, Rheolwr Gwasanaeth – Gwasanaethau Trafnidiaeth
Dyddiad:	19 Mehefin 2023

By virtue of paragraph(s) 14 of Part 1 of Schedule 12A
of the Local Government Act 1972.

Document is Restricted

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	4 Gorffennaf 2023
Teitl:	Adroddiad Alldro'r Rhaglen Gyfalaf
Pwrpas yr Adroddiad:	Adrodd ar sefyllfa Alldro'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2022/23
Er:	Gwybodaeth
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Gareth Davies, Aelod Cabinet ar gyfer Cyllid a Chaffael

1. Y Sefyllfa Gyffredinol

Yr union wariant ar gyfer y flwyddyn oedd £25,704m o gymharu â'r gyllideb o £33.897m a bennwyd (ac eithrio'r arian wrth gefn). Roedd y gwariant £8.2m yn uwch na'r hyn a wariwyd yn 2021/22. Roedd y prif amrywiannau fel a ganlyn:-

Enw'r Cynllun	Tan / (gor) wariant £'000
Amddiffyn yr Arfordir - Aberaeron	2,000
Gwaith Cyfalaf Ychwanegol - Ysgolion	1,145
Uwchraddio ceginau - Prydau Ysgol am Ddim	798
Prosiectau Ffyniant Bro	619
Trawsnewid Trefi - Prosiect 'Mash Aberteifi'	540
Grant Cyfleusterau i'r Anabl	526
Grant Mesurau Ynni Cartrefi Cynnes	320
Neuadd y Farchnad Aberteifi	246
Seilwaith Bysiau Ceredigion	241
Uwchraddio Cartrefi Preswyl	236
Amddiffyn yr Arfordir - Aberystwyth	232
Canolfan Lles Llambod	189
Rhaglen Datblygu Asedau	180
Gwaith Brys ar Gartrefi Preswyl	165
Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif (Band B)	(264)
Amrywiannau eraill o dan £150k	1,020

2. Amrywiannau

Mae dadansoddiad manwl o sefyllfa'r alldro i'w weld yn Atodiad A, ac mae'r lefel arfaethedig o gyllid i'w chario ymlaen i 2023/24 i'w gweld yn Atodiad B.

3. Cyfarwyddyd Cyfalafu

Defnyddiodd y Cyngor Gyfarwyddyd Cyfalafu ar gyfer 2022/23. Mae hyn wedi galluogi'r Cyngor i gyfalafu £281k o wariant cymwys yn unol â'r canllawiau perthnasol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. Roedd y costau a gyfalafwyd yn ymwneud ag Ail-lunio Gwasanaethau.

Ariannwyd y costau hyn gan dderbyniadau cyfalaf a dderbyniwyd ers mis Ebrill 2016 ac mae hyn yn cymryd pwysau oddi ar Gyllideb Refeniw'r Cyngor.

4. Derbyniadau Cyfalaf

Derbyniwyd £349k o Dderbyniadau Cyfalaf yn ystod y flwyddyn.

5. Llithriant i 2023/24

Bydd cynlluniau a ariennir gan grant a chanddynt danwariant yn cael eu cario ymlaen i 2023/24 (pan fo amodau'r grantiau penodol yn caniatáu hynny) a byddant yn cael eu hailbroffilio fel rhan o'r diwygiadau i'r Rhaglen Gyfalaf Amlflwyddyn.

Yn Atodiad B ceir crynodeb o gynlluniau cyfalaf y Gronfa Gyffredinol sydd ag ymrwymadau i'w cario ymlaen i 2023/24. Maent yn dod i gyfanswm o £5.478m, ynghyd â £1.140m i ariannu Gwaith Cyfalaf Ychwanegol mewn Ysgolion yn 2023/24 oherwydd defnyddiwyd cyllid grant i ariannu Rhaglen Gyfalaf 2022/23. Yn ogystal, mae angen £1.287m i ariannu cynlluniau newydd a chynlluniau sydd angen cyllid ychwanegol. Bydd y Rhaglen Gyfalaf Amlflwyddyn yn cael ei diweddarau gyda'r ymrwymadau hyn.

A wnaed Aseiad Effaith Nid yw'r adroddiad hwn yn cyfeirio at newid polisi neu integredig? wasanaeth.
Os na, esboniwch pam

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol: **Crynodeb:**
Hirdymor:
Integreiddio:
Cydweithio:
Cynnwys:
Atal:

Argymhelliad: Nodi'r adroddiad a'r perfformiad ariannol llwyddiannus.

Rheswm am yr Argymhelliad: Nid oes angen un

Trosolwg a Chraffu: Ystyriwyd yn ystod y broses o bennu'r gyllideb

Fframwaith Polisi: Strategaeth Ariannol Tymor Canolig

Tudalen 361

Blaenoriaethau Corfforaethol:	Mae'r Rhaglen Gyfalaf yn sail i'r holl Amcanion Corfforaethol
Goblygiadau Ariannol:	Yn cydymffurfio
Pwerau Statudol:	Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1972
Papurau Cefndirol:	Rhaglen Gyfalaf Amflwyddyn
Atodiadau:	Atodiad A – Adroddiad Alldro'r Rhaglen Gyfalaf Atodiad B – Ymrwymadau a Gariwyd Ymlaen
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Duncan Hall, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael
Swyddogion Adrodd:	Liz Jones, Cyfrifydd Cynorthwyol
Dyddiad:	15 Mehefin 2023

Capital Programme Outturn Report 2022/23

Corporate/ Service Managers	General Funding £	Grant Funding £	Total £	Total Expenditure to Finance £	Under/(Over) spend against budget
-----------------------------------	-------------------------	--------------------	------------	---	---

Schools and Culture

21st Century Schools programme (Band B)	NJ	1,724,000	3,598,000	5,322,000	5,586,100	(264,100)
Reducing Infant Class Sizes	NJ	-	909,000	909,000	908,816	184
Childcare Provision	NJ	-	365,000	365,000	332,367	32,633
Kitchen upgrade - Free School Meals	NJ	570,000	798,000	1,368,000	570,227	797,773
Welsh Medium Immersion Centre and New classroom block	NJ	-	30,000	30,000	165,771	(135,771)
Community Focus Schools	NJ	-	456,000	456,000	456,171	(171)
Support for Learners with Additional Learning needs	NJ	-	456,000	456,000	456,171	(171)
School - additional Capital works	NJ	2,102,000	-	2,102,000	957,386	1,144,614
Underfloor Heating System - Schools	NJ	196,000	-	196,000	198,928	(2,928)
Urgent Works Schools	NJ	150,000	-	150,000	18,956	131,044
Total - Schools and Culture		4,742,000	6,612,000	11,354,000	9,650,891	1,703,109

Porth Cymorth Cynnar

Wellbeing Centre - Lampeter	CY	159,000	1,180,000	1,339,000	1,149,530	189,470
Wellbeing Centres - Urgent Works	CY	105,000	-	105,000	30,081	74,919
Sports Wales Wellbeing Centres Facilities upgrades	CY	-	134,000	134,000	59,682	74,318
Artificial Sports Pitches	CY	33,000	500,000	533,000	495,612	37,388
Grants to Aberaeron and Calon Tysul Swimming Pools	CY	-	280,000	280,000	191,459	88,541
Total - Porth Cymorth Cynnar		297,000	2,094,000	2,391,000	1,926,364	464,636

Tudalen 362

Capital Programme Outturn Report 2022/23

Corporate/ Service Managers	General Funding £	Grant Funding £	Total £	Total Expenditure to Finance £	Under/(Over) spend against budget
Sewage Treatment Works	100,000	-	100,000	68,513	31,487
Urgent Works Other	100,000	-	100,000	137,610	(37,610)
Buildings - Invest to Save	148,000	-	148,000	73,039	74,961
Public Conveniences - Charging Mechanisms	50,000	-	50,000	44,600	5,400
Asset Development Programme	-	183,000	183,000	2,726	180,274
Market Hall Cardigan	380,000	96,000	476,000	229,335	246,665
Footbridge Replacement Programme	50,000	-	50,000	56,248	(6,248)
Lampeter Town Centre Green infrastructure Enhancements	-	82,000	82,000	80,196	1,804
Access Improvement Grant	-	79,000	79,000	79,070	(70)
Green Recovery Delivery Partnership PriorityThemes	-	20,000	20,000	2,576	17,424
Local Places for nature Capital	-	267,000	267,000	222,693	44,307
Levelling up Projects	-	1,905,000	1,905,000	1,286,385	618,615
Nature Network Fund - Afon Teifi SAC Catchment	-	150,000	150,000	4,998	145,002
Small Business Grant (Underspend from Prior years)	-	-	-	5,519	(5,519)
Transforming Towns Cardigan Mash Project	540,000	-	540,000	-	540,000
Total - Economic and Regeneration	1,368,000	2,782,000	4,150,000	2,293,509	1,856,491

Tudalen 363

Capital Programme Outturn Report 2022/23

Highways and Environmental Services

Highways Infrastructure Renewal / Improvements
 Environmental Services
 Public Highways Refurbishment
 Street Lighting Programme
 Ultra Low Emissions Vehicle Transformation
 EV Charging Infrastructure Grant (WLGA)
 On Street Residential Chargepoint Scheme
 ATF Core Funding 2022/23
 LTF Regional Bus Core Allocation
 20mph Core Allocation
 SRIC Llanrhystud
 Ceredigion Bus Infrastructure
 Flood Alleviation Schemes Llandre/Borth Leat
 Coastal Protection Aberaeron
 Coastal Protection Aberystwyth
 Borth & Ynyslas Coastal Protection
 Flood, Coastal and Risk Management, Capel Bangor and Tal-y-bont
 Llangrannog Coastal Protection
 Coastal Protection Aberaeron
 Fleet Replacement
 Absorbent Hygiene Product (AHP) Waste

**Corporate/
Service
Managers**

	General Funding £	Grant Funding £	Total £	Total Expenditure to Finance £	Under/(Over) spend against budget
PJ	2,281,000	-	2,281,000	2,202,535	78,465
GJ	90,000	-	90,000	84,432	5,568
PJ	-	165,000	165,000	165,735	(735)
PJ	57,000	-	57,000	60,545	(3,545)
PJ	-	364,000	364,000	364,431	(431)
PJ	27,000	300,000	327,000	310,804	16,196
PJ	-	273,000	273,000	273,172	(172)
PJ	-	510,000	510,000	486,330	23,670
PJ	-	250,000	250,000	249,735	265
PJ	-	391,000	391,000	314,333	76,667
PJ	-	40,000	40,000	34,684	5,316
PJ	-	1,952,000	1,952,000	1,711,186	240,814
RLL	-	69,000	69,000	8,122	60,878
RLL	-	269,000	269,000	238,178	30,822
RLL	-	275,000	275,000	43,407	231,593
RLL	-	23,000	23,000	3,364	19,636
RLL	-	151,000	151,000	30,303	120,697
RLL	-	28,000	28,000	4,302	23,698
RLL	2,000,000	-	2,000,000	-	2,000,000
GJ	845,000	-	845,000	747,368	97,632
GJ	24,000	-	24,000	23,820	180
Total - Highways and Environmental Services	5,324,000	5,060,000	10,384,000	7,356,786	3,027,214

Tudalen 364

Capital Programme Outturn Report 2022/23

Corporate/ Service Managers	General Funding £	Grant Funding £	Total £	Total Expenditure to Finance £	Under/(Over) spend against budget	
Disabled Facilities Grants	LH	1,400,000	-	1,400,000	873,895	526,105
Promote the independence of people in their own homes Grant	LH	-	229,000	229,000	228,952	48
Home Improvement & Houses into Homes Loan Schemes	LH	100,000	-	100,000	38,958	61,042
Enable Grant for Independent Living	LH	-	146,000	146,000	145,928	72
Warm Homes Energy Measures Grants	LH	-	486,000	486,000	165,281	320,719
Camu Mlaen - Canolfan Steffan	NL	78,000	-	78,000	78,084	(84)
Urgent Works - Residential Homes	NL	223,000	-	223,000	57,956	165,044
Day Centres - Public Protection and Environmental improvements	NL	224,000	-	224,000	207,560	16,440
Intermediate Care Fund - Hafan Deg Dementia Project	NL	29,000	244,000	273,000	406,909	(133,909)
Intermediate Care Fund - Safe Accommodation for Children	NL	-	-	-	30,260	(30,260)
Residential Homes upgrade	NL	499,000	-	499,000	262,852	236,148
Intermediate Care Fund- Property Purchases & Renovations	LH	155,000	30,000	185,000	175,347	9,653
Land and Buildings Development Fund	LH	400,000	-	400,000	312,145	87,855
HCF - Housing with Care Fund	LH	-	161,000	161,000	241,082	(80,082)
Total - Porth Gofal		3,108,000	1,296,000	4,404,000	3,225,208	1,178,792

Tudalen 365

Capital Programme Outturn Report 2022/23

Corporate/ Service Managers	General Funding £	Grant Funding £	Total £	Total Expenditure to Finance £	Under/(Over) spend against budget
<u>UK Shared Prosperity Fund</u>					
Uk Shared Prosperity Fund (Powys and Ceredigion)	-	655,000	655,000	630,621	24,379
Total - Uk Shared Prosperity Fund	-	655,000	655,000	630,621	24,379
<u>Customer Contact</u>					
ICT Hardware	297,000	-	297,000	299,798	(2,798)
Smart Mobile Phones	30,000	-	30,000	18,250	11,750
Total - Customer Contact	327,000	-	327,000	318,048	8,952
<u>Finance & Procurement</u>					
Community Grant Scheme	200,000	-	200,000	90,701	109,299
Total - Finance & Procurement	200,000	-	200,000	90,701	109,299
<u>Democratic Services</u>					
Council Chamber Equipment upgrade Phase 2	32,000	-	32,000	39,347	(7,347)
Total - Democratic Services	32,000	-	32,000	39,347	(7,347)

Tudalen 366

Capital Programme Outturn Report 2022/23

	Corporate/ Service Managers	General Funding £	Grant Funding £	Total £	Total Expenditure to Finance £	Under/(Over) spend against budget
		15,398,000	18,499,000	33,897,000	25,531,475	8,365,525
Service Reform						
Capitalisation Direction - Service Reform		-	-	-	213,037	(213,037)
Total - Service Reform		-	-	-	213,037	(213,037)
Brought Forward Commitments						
Brought forward Commitments (Old schemes)		-	-	-	(40,760)	40,760
		-	-	-	(40,760)	40,760
TOTAL WORKING PROGRAMME		15,398,000	18,499,000	33,897,000	25,703,751	8,193,249
	JD	351,000	-	351,000	-	351,000
New Approved Grants/Match funding for grant schemes	JD	-	1,030,000	1,030,000	-	1,030,000
Total - Contingencies		351,000	1,030,000	1,381,000	-	1,381,000
TOTAL OVERALL PROGRAMME		15,749,000	19,529,000	35,278,000	25,703,751	9,574,249

Tudalen 367

Capital Programme Outturn Report 2022/23

**Corporate/
Service
Managers**

General Funding £	Grant Funding £	Total £	Total Expenditure to Finance £
----------------------------------	----------------------------	--------------------	---

**Under/(Over)
spend against
budget**

PROGRAMME FUNDING

General Capital Grant / Supported Borrowing
 Additional General Capital Grant given in 21/22 £2.277m
 General Capital Grant c/f from 21/22
 Supported Borrowing c/f from previous years
 Supported Prudential Borrowing (Coastal Protection Schemes)
 Capital Receipts from Loans Committed in Programme
 Capital Receipts Sale of Schools
 Developing Education Reserves
 Corporate earmarked Reserves
 Revenue/Reserve Contribution
 Grants

1,795,000	-	1,795,000
2,277,000	-	2,277,000
2,012,000	-	2,012,000
4,947,000	-	4,947,000
1,700,000	-	1,700,000
100,000	-	100,000
400,000	-	400,000
1,324,000	-	1,324,000
300,000	-	300,000
894,000	-	894,000
-	19,529,000	19,529,000

TOTAL PROGRAMME FUNDING

15,749,000	19,529,000	35,278,000
-------------------	-------------------	-------------------

Tudalen 368

Ymrwymadau o 2022/23 i'w cario ymlaen i 2023/24

(Cyfrifon cyffredinol yn unig - ni chynhwysir Grantiau ar hyn o bryd)

<u>Cynllun</u>	<u>Swm arfaethedig</u> <u>i'w gario ymlaen i</u> <u>23/24</u> £
<u>Eitemau y cynigir eu cario ymlaen</u>	
Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif (Band B)	9,000
Prydau Ysgol am Ddim - cyllid dadleoli	798,000
Ysgol Henry Richard	37,000
Gwaith Ychwanegol Ysgolion - tanwariant yn 22/23	1,145,000
Canolfan Lles Llambod	67,000
Canolfannau Lles - Gwaith brys	75,000
Gwaith Trin Carthion	31,000
Neuadd y Farchnad Aberteifi	269,000
Trawsnewid Trefi - Prosiect 'Mash Aberteifi'	540,000
Gwasanaethau Amgylcheddol	6,000
Grant Seilwaith Gwefru Cerbydau Trydan (CLILC)	8,000
Amddiffyn yr Arfordir Aberaeron/Aberystwyth	2,000,000
Newid y Fflyd	98,000
Cynlluniau Gwella Cartrefi a Benthyciadau Troi Tai'n Gartrefi	61,000
Uwchraddio Cartrefi Preswyl	236,000
ICF 12 Lôn Cambria	10,000
Cronfa Datblygu Tir ac Adeiladau	88,000
Is-gyfanswm	5,478,000
<u>Cynllun newydd neu fod angen cyllid ychwanegol</u>	
Chwaraeon Cymru - Uwchraddio cyfleusterau Canolfannau Lles	20,000
Gwaith Ychwanegol Ysgolion (cyllid dadleoli)	1,140,428
Contract Inphase	30,000
Neuadd y Farchnad Aberteifi	100,000
Ysgolion yr 21ain Ganrif - cyllid ychwanegol Ysgol Dyffryn Aeron	1,136,857
Is-gyfanswm	2,427,285
Is-gyfanswm	7,905,285
<u>Cyllid</u>	
Grant Cyfalaf Cyffredinol	1,795,000
Benthycia â chymorth wedi ei gario ymlaen o ymrwymadau 20/21	2,819,285
Benthycia darbodus â chymorth - Cynlluniau Amddiffyn yr Arfordir	1,700,000
Hybu'r Economi - cronfa wrth gefn	300,000
Benthyciadau Derbyniadau Cyfalaf	61,000
Datblygu Addysg - cronfa wrth gefn	798,000
Derbyniadau Cyfalaf Addysg	9,000
Gwaith Trin Carthion - cronfa wrth gefn	423,000
Cyfanswm	7,905,285

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y cyfarfod: 4 Gorffennaf 2023

Teitl: Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn – 2023/24-2025/26

Pwrpas yr adroddiad: Adrodd am y Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn a ddiweddarwyd

ER PENDERFYNIAD

Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Y Cynghorydd Gareth Davies, Aelod Cabinet dros y Gwasanaethau Cyllid a Chaffael

1. CYFLWYNIAD

Ar 24 Ionawr 2023, cymeradwyodd y Cabinet y Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn ddiweddaraf ar gyfer y cyfnod rhwng 2022/23 a 2025/26, a hynny fel rhan o'r broses gyffredinol o bennu'r gyllideb. Yn sgil cau cyfrifon 2022/23, mae angen diwygio a diweddarau'r Rhaglen i adlewyrchu'r canlynol:

- Yr ymrwymadau a gariwyd ymlaen o 2022/23.
- Ail-broffilio'r cynlluniau a ariennir gan grantiau er mwyn adlewyrchu'r proffiliau diweddaraf ynghyd â'r grantiau newydd a gymeradwywyd.

2. CRYNODEB CYFFREDINOL

Mae'r Rhaglen Gyfalaf 3 Blynedd ddiweddaraf i'w gweld yn Atodiad A ac mae'n dangos bod £121m yn y rhaglen gyfalaf dros y 3 blynedd nesaf. Cyfanswm y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2023/24 yw £57.1m ac mae hyn yn cynnwys cyllid o £589,000 i'w ddyrannu. Caiff y rhaglen ei diweddarau maes o law i adlewyrchu strwythur diweddaraf y Cyngor a chaiff hyn ei nodi yn adroddiad monitro chwarter un.

3. NEWIDIADAU ALLWEDDOL

Ymrwymadau a gariwyd ymlaen o 2022/23:

Mae Atodiad B Adroddiad Alldro Rhaglen Gyfalaf 2022/23, yr adroddir arno ar wahân ar agenda'r cyfarfod hwn o'r Cabinet, yn dangos y cynlluniau a ariennir gan y Cyngor sydd ag ymrwymadau yn 2023/24. Felly mae angen cario'r cynlluniau hyn a'r cyllid cysylltiedig ymlaen (sef cyfanswm o £5.78m).

Gofynion ychwanegol o ran cyllid:

Dyfarnwyd cyllid grant ar gyfer 'Offer Cegin Ychwanegol ar gyfer Ysgolion' a 'Gwaith ychwanegol ar gyfer Ysgolion' yn hwyr yn 2022/23. Daethpwyd i gytundeb â Llywodraeth Cymru y gallai'r cyllid gael ei ddefnyddio i ariannu cyllidebau eraill yn y rhaglen ar gyfer 2022/23. O ganlyniad, gall y Cyllid Cyfalaf Cyffredinol a'r arian wrth gefn o £1.94m a glustnodwyd yn wreiddiol ar gyfer 2022/23 gael eu trosglwyddo i 2023/24 er mwyn sicrhau y gellir ariannu'r gwariant ar gyfer y ddau gynllun. Mae'r cytundeb â Llywodraeth Cymru wedi sicrhau bod yr holl gyllid grant wedi'i ddefnyddio.

Diogelu'r Arfordir yn Aberaeron – Mae angen £1.050m o arian cyfatebol ychwanegol o Gyllid Cyffredinol y Cyngor oherwydd costau cynyddol y cynllun. Caiff hyn ei adlewyrchu yn y Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn. Mae'r cyllid fel a ganlyn: £500k sydd eisoes wedi'i neilltuo o'r gronfa Creu Cymunedau Cynaliadwy a Gwyrdd sydd wedi'u Cysylltu'n Dda â'i Gilydd a chynigir yn awr fod y £550k ychwanegol yn dod o'r Derbyniadau Cyfalaf a'r rhaglen graidd. Rhoddir sylw i hyn mewn adroddiad ar wahân sydd wedi'i gynnwys ar yr agenda hwn o'r Cabinet.

Ysgolion yr 21ain Ganrif – Band B - Ysgol Dyffryn Aeron – Mae Panel Buddsoddi Cyfalaf Llywodraeth Cymru wedi cymeradwyo'r Achos Busnes Llawn mewn egwyddor ac rydym yn awr yn aros am gymeradwyaeth y Gweinidog. Oherwydd y cynnydd yng nghostau'r tendr, mae angen cyllid ychwanegol o £1.287m ar ffurf arian cyfatebol o Gyllid Cyffredinol y Cyngor. Caiff hyn unwaith eto ei adlewyrchu yn y Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn. Mae'r cyllid fel a ganlyn:- £1.137m o'r tanwariant yn Rhaglen Gyfalaf 2022/23 a £150k o'r rhaglen graidd.

Ail-broffilio Cynlluniau a Ariennir gan Grant a Grantiau Newydd a Gymeradwywyd

Mae amryw o gynlluniau grant wedi'u diweddarau, naill ai oherwydd grantiau newydd neu er mwyn adlewyrchu'r proffiliau diweddaraf a gymeradwywyd.

Yn ogystal, dyfarnwyd nifer o grantiau newydd – dyma'r prif rai:-

- Y Gronfa Teithio Llesol – Cyllid Craidd
- Teithio Llesol - Cyswllt Waunfawr i IBERS
- Y Gronfa Drafnidiaeth Leol – Gwelliannau i Seilwaith Coridorau Bysiau TrawsCymru
- Y Gronfa Drafnidiaeth Leol – Cyllid Craidd Coridorau Bysiau
- Trawsnewid Cerbydau Allyriadau Isel lawn
- Terfynau Cyflymder 20 mya
- Gofal Plant (Cyllid Grantiau Bychain 2023/24)

Asesiad Effaith Integredig:

A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam

Naddo, nid yw'r adroddiad hwn yn cyfeirio at newid mewn polisi neu wasanaeth

Tudalen 373

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Hirdymor: Integreiddio: Cydweithio: Cynnwys: Atal:
Argymhelliad:	Cymeradwyo'r Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn ddiwygiedig ar gyfer y cyfnod rhwng 2023/24 a 2025/26, fel y'i hamlinellir yn Atodiad A.
Rhesymau dros y penderfyniad:	Er mwyn cymeradwyo'r Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn ddiweddaraf
Trosolwg a Chraffu:	Ystyriwyd yn ystod y broses o bennu'r gyllideb
Fframwaith Polisi:	Strategaeth Ariannol Tymor Canolig
Blaenoriaethau Corfforaethol:	Mae'r Rhaglen Gyfalaf yn sail i'r holl Flaenoriaethau Corfforaethol.
Goblygiadau Ariannol:	Yn cydymffurfio
Pwerau Statudol:	Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992
Papurau Cefndir:	Y Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 24/01/2023
Atodiadau:	Atodiad A – Y Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn 2023/24 – 2025/26
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Duncan Hall, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael
Swyddog Adrodd:	Liz Jones, Cyfrifydd Cynorthwyol
Dyddiad:	16 Mehefin 2023

Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn Arfaethedig 2023/24 - 2025/26

Cyllideb arfaethedig 2023/24	Cyllideb ddangosol 2024/25	Cyllideb ddangosol 2025/26	
CYFANSWM	CYFANSWM	CYFANSWM	FFYNHONNELL
£'000	£'000	£'000	ARIANNU

Ysgolion a Diwylliant

Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif (Band B)

Ysgol Henry Richard

Offer cegin ychwanegol ar gyfer ysgolion i gefnogi'r broses o gyflwyno

Prydau Ysgol am Ddim

Canolfan trochi iaith a bloc newydd o ddosbarthiadau

Darpariaeth Gofal Plant

Ysgolion - Gwaith Cyfalaf Ychwanegol

Ysgolion - Systemau gwresogi o dan y llawr

Ysgolion - Gwaith brys

9,565	5,969	-	CSC/Grant
37			CSC
798	-	-	Grant
1,284	3,925	199	Grant
1,380	576	-	Grant
2,285	-	-	Grant
445	150	-	CSC
150	150	150	CSC

Cyfanswm - Ysgolion

15,944	10,770	349
--------	--------	-----

Porth Cymorth Cynnar

Hwb Cymunedol - Llanbedr Pont Steffan

Caeau Chwaraeon Artiffisial

Pyllau Nofio Aberaeron a Chalon Tysul Cyf

Uwchraddio cyfleusterau llesiant - Cam 2 - Chwaraeon Cymru

Canolfannau Llesiant - Gwaith Brys

265	-	-	CSC/Grant
95	-	-	CSC/Grant
89	-	-	GRANT
777	-	-	CSC/Grant
375	-	-	CSC

Cyfanswm - Porth Cymorth Cynnar

1,601	-	-
-------	---	---

Economi ac Adfywio

Gwaith Trin Carthion

Gwaith Brys - Arall

Adeiladau - Buddsoddi i Arbed

Buddsoddiadau - Cynlluniau Ynni

Rhaglen Datblygu Asedau

Neuadd y Farchnad Aberteifi

Rhaglen Adnewyddu Pomprennau

Grant Gwella Mynediad

Grant Adferiad Gwyrdd

Y Gronfa Rhwydweithiau Natur - Dalgylch Ardal Gadwraeth Arbennig Afon Teifi

Lleoedd Lleol ar gyfer Natur - Cyfalaf

Prosiectau Ffyniant Bro

Trawsnewid Trefi - Prosiect MASH Aberteifi

Datblygiad Tai Hafan y Waun

656	-	-	CSC
100	100	100	CSC
175	175	175	CSC
750	250	-	CSC
180	-	-	Grant
397	-	-	CSC
50	50	50	Grant
103	103	-	Grant
32	-	-	Grant
445	-	-	Grant
11	-	-	Grant
5,008	4,557	-	Grant
540	-	-	Grant
500	500	-	CSC

Cyfanswm - Economi ac Adfywio

8,947	5,735	325
-------	-------	-----

Tudalen 375

Cyllideb arfaethedig 2023/24	Cyllideb ddangosol 2024/25	Cyllideb ddangosol 2025/26	
CYFANSWM	CYFANSWM	CYFANSWM	FFYNHONNELL
£'000	£'000	£'000	ARIANNU

Prifffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol

Adnewyddu / Gwella Seilwaith y Prifffyrdd
 Gwasanaethau Amgylcheddol
 Y Gronfa Drafnidiaeth Leol – Gwelliannau i Seilwaith Coridorau Bysiau TrawsCymru
 Y Gronfa Drafnidiaeth Leol – Cyllid Craidd Coridorau Bysiau
 Trawsnewid Cerbydau Allyriadau Isel Iawn
 Grant Seilwaith Gwefru ar gyfer Cerbydau Trydan (Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru)
 Teithio Llesol - Cyswllt Waunfawr i IBERS
 Y Gronfa Teithio Llesol – Cyllid Craidd
 Dyraniad Craidd - 20 mya
 Llwybrau Diogel Mewn Cymunedau - Llanrhystud
 Cynlluniau Lliniaru Llifogydd Dyfrffos Llandre / Y Borth
 Rheoli Risg Llifogydd ac Erydu Arfordirol Capel Bangor a Thal-y-bont
 Manylion Dylunio Gwaith Diogelu'r Arfordir yn Aberaeron
 Diogelu'r Arfordir yn Aberystwyth
 Diogelu'r Arfordir yn Llangrannog
 Diogelu'r Arfordir yn y Borth ac Ynyslas
 Cynlluniau Diogelu'r Arfordir - Aberaeron
 Cerbydau newydd i'r fflyd
 Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff

2,200	2,200	2,200	CSC
66	60	60	CSC
950	950	-	Grant
250	-	-	Grant
298	370	-	Grant
16	-	-	CSC/Grant
1,490	-	-	Grant
500	-	-	Grant
739	-	-	Grant
50	-	-	Grant
61	-	-	Grant
121	-	-	Grant
31	-	-	Grant
232	-	-	Grant
24	-	-	Grant
40	-	-	Grant
10,000	20,000	-	CSC/Grant
848	238	350	CSC
350	675	-	CSC

Cyfanswm - Prifffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol

18,266	24,493	2,610
--------	--------	-------

Porth Gofal

Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl
 Cynlluniau Benthyciadau Gwella Cartrefi a Benthyciadau Troi Tai'n Gartrefi
 Cylch Caron
 Grant Hwyluso i Fyw'n Annibynnol
 Gwaith brys - Cartrefi Preswyl
 Y Gronfa Gofal Integredig - Llety Diogel i Blant
 Uwchraddio Cartrefi Preswyl
 Cronfa Datblygu Tir ac Adeiladau
 Cynllun Grantiau Cartrefi Gwag Cenedlaethol
 Buddsoddiad Cyfalaf Hafan y Waun
 Y Gronfa Gofal Integredig - Prynu ac Adnewyddu Eiddo

1,400	1,400	1,400	CSC
61	-	-	Grant/Benthyciad
252	-	-	CSC/Grant
146	-	-	Grant
100	100	100	CSC
200	-	-	CSC
500	636	-	CSC
1,688	-	-	Grant
82	82	-	CSC
200	-	-	CSC
171	-	-	Grant

Cyfanswm - Porth Gofal

4,800	2,218	1,500
-------	-------	-------

Tudalen 376

Cyllideb arfaethedig 2023/24	Cyllideb ddangosol 2024/25	Cyllideb ddangosol 2025/26	
CYFANSWM £'000	CYFANSWM £'000	CYFANSWM £'000	FFYNHONNELL ARIANNU

Cronfa Ffyniant Gyffredin y Deyrnas Unedig

Cronfa Ffyniant Gyffredin y Deyrnas Unedig (Powys a Cheredigion)

1,773	4,910	-	Grant
-------	-------	---	-------

Cyfanswm - Cronfa Ffyniant Gyffredin y Deyrnas Unedig

1,773	4,910	-	
-------	-------	---	--

Cyswllt Cwsmeriaid

Buddsoddi mewn offer a seilwaith TGCh

390	240	240	CSC
-----	-----	-----	-----

Cyfanswm - Cyswllt Cwsmeriaid

390	240	240	
-----	-----	-----	--

Cyllid a Chaffael

Cynllun Grantiau Cymunedol

200	200	200	CSC
-----	-----	-----	-----

Cyfanswm - Cyllid a Chaffael

200	200	200	
-----	-----	-----	--

Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd

Contract Inphase

30	-	-	CSC
----	---	---	-----

Cyfanswm - Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd

30	-	-	
----	---	---	--

Cyllid i'w ddyrannu

589	193	925	CSC
-----	-----	-----	-----

CYFANSWM Y RHAGLEN WAITH

52,540	48,759	6,149	
--------	--------	-------	--

Arian wrth gefn

Grantiau newydd a gymeradwywyd / Arian cyfatebol ar gyfer cynlluniau grant

350	250	350	CSC
4,200	4,200	4,200	CSC/Grant

Cyfanswm - Arian wrth gefn

4,550	4,450	4,550	
-------	-------	-------	--

CYFANSWM Y RHAGLEN GYFFREDINOL

57,090	53,209	10,699	
--------	--------	--------	--

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	04/07/23
Teitl:	Alldro Refeniw Rheoladwy 2022/23
Pwrpas yr Adroddiad:	Adrodd ar sefyllfa Alldro Refeniw 2022/23
Er:	Gwybodaeth
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Gareth Davies, Aelod Cabinet ar gyfer Cyllid a Chaffael

1. CRYNODEB

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi gwybodaeth i'r Cabinet am berfformiad y Gyllideb Refeniw Rheoladwy derfynol ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23. Roedd adroddiad monitro Chwarter 3 ar gyfer y cyfnod hyd at 31/12/23 yn rhagweld y byddai'r gyllideb yn cael ei mantoli ar ddiwedd y flwyddyn, gyda thanwariant bychan o £9k.

Y sefyllfa refeniw derfynol yw bod y gyllideb yn dal i fod wedi ei mantoli ar y cyfan, gyda gorwariant bychan o £6k ar sail Cyllideb o £165.8m ar gyfer 2022/23. O ganlyniad bydd y Balansau Cyffredinol yn parhau ar £6.7m, sy'n cyfateb i 3.7% o Gyllideb 23/24 (dal o fewn yr ystod targed o rhwng 3% a 5%).

Mae'r Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd yn cael eu hadolygu'n rheolaidd ac yn cael eu gosod yn ôl y blaenoriaethau, yr ymrwymadau a'r anghenion posib sy'n codi. Edrychwyd ar hyn ymhellach fel rhan o'r broses Alldro ac mae dadansoddiad llawn o'r Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd i'w weld yn Atodiad 1. At ei gilydd, ar ddiwedd y flwyddyn mae'r Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd (heb gynnwys y Balansau Cyffredinol) wedi lleihau o £53.9m i £48.8m (sef 27% o Gyllideb 2023/24). Roedd wastad disgwyl y byddai'r Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd yn mynd i fod ar eu hanterth ar 31/03/22 ac y byddent yn dechrau lleihau wedi hynny, ac y byddai hyn yn digwydd mewn ffordd ofalus ac o dan reolaeth.

Dyma'r materion allweddol sydd wedi cael sylw drwy'r sefyllfa Alldro:

- Neilltuo swm o £1.0m yn y gronfa Creu Cymunedau Iach a Gofalgar ar gyfer cyfnod pontio mewn perthynas â Chartref Gofal Hafan y Waun yn Aberystwyth (gweler adroddiad ar wahân yn yr agenda yma i'r Cabinet).
- Mae dyfarniad cyflog cyffredinol y staff ar gyfer 23/24 yn parhau heb ei gwblhau ac mae'r cynnig a gyflwynwyd (sydd wedi'i wrthod gan yr Undebau), yn fwy na'r ddarpariaeth a wnaed yng Nghyllideb 23/24. Felly mae swm wrth gefn pellach wedi'i neilltuo ar gyfer yr elfen hon.
- Mae'r arian sydd ar gael – gan ddefnyddio derbynebau premiwm Treth y Cyngor – ar gyfer y cynllun Tai Cymunedol sydd newydd ei gymeradwyo bellach yn £1.8m ar 31/03/23.

- Mae'r Gronfa Hybu'r Economi, Cefnogi Busnesau a Galluogi Cyflogaeth wedi cynyddu ac yn £8.0m ar 31/03/23.

2. **PERFFORMIAD Y GYLLIDEB**

Bu llawer o bwysau cyllidebol i ymrafael ag ef yn ystod y flwyddyn gyda'r mwyaf yn cael sylw helaeth yn y broses o osod Cyllideb 23/24. Yn ystod y flwyddyn mae pwysau'r gyllideb wedi cynnwys:

- Dyfarniadau cyflog uwch i'r staff yn sgil chwyddiant yn yr economi. Nid yw'r Cyngor yn pennu, yn penderfynu nac yn negodi unrhyw ddyfarniadau cyflog staff ei hun – fe'i hysbysir o benderfyniadau a wneir gan gyrff eraill (Llywodraeth Cymru yn achos cyflogau Athrawon, a chorff Cyflogwyr Llywodraeth Leol y DU ar gyfer staff cyffredinol y Cyngor) ac yna mae ganddo ddyletswydd i'w gweithredu.
- Ym mis Tachwedd 2022 penderfynwyd ar ddyfarniad cyflog cyffredinol y staff, a osodwyd ar lefel y DU, ac roedd yn 7.5% ar gyfartaledd ar ôl darparu ar gyfer 2.5% yn y gyllideb wreiddiol.
- Roedd dyfarniad cyflog yr Athrawon, a osodwyd gan Lywodraeth Cymru ym Medi 2022, wedi dechrau ar 3.5% cyn iteru/cynyddu i 6.5% (ni fydd 1.5% yn ailadrodd ar ôl hyn). Er inni gael ein sicrhau droeon gan Lywodraeth Cymru y byddai'r cynnydd iteru yn cael ei ariannu'n llawn, nid felly y bu yng Ngheredigion gydag ond tua 92% ohono'n cael ei ariannu yn 22/23. Cysylltwyd yn ffurfiol â Llywodraeth Cymru ynglŷn â'r diffyg, ond heb lwyddiant.
- Ynni – Mae'r cynnydd mewn prisiau contract a ddaeth i rym ar 01/10/22 wedi cael effaith ar gostau nwy a thrydan mewn rhan o flwyddyn 22/23 – mae hyn wedi arwain at orwariant o £956k (gyda £551k ohono yn effeithio ar ysgolion) ar sail cyllideb Ynni gyfan o £2.3m. Hefyd, bu toriadau gyda'r canolfannau Biomass yn Aberaeron ac Aberystwyth yn ystod y flwyddyn, gan arwain at gynnydd dros dro o tua £90k mewn costau ynni ar gyfer y cyfleusterau hyn.
- Nid yw'r galwadau cynyddol ar Ofal Cymdeithasol yn gostegu dim. Bu pwysau cost sylweddol mewn meysydd megis Plant sy'n Derbyn Gofal (yn y sir), Lleoliadau y Tu Allan i'r Sir i Blant (y mae cyfrif amdanynt o dan y Grŵp Arweiniol), Lleoliadau Pobl Hŷn a Lleoliadau Anabledd Dysgu. Ar draws model Gydol Oed y Pyrrth, gorwariant o £1.577m oedd y sefyllfa alldro derfynol, sy'n agos iawn i'r hyn a ragwelwyd yn ystod Chwarter 3, sef £1.526m.
- Roedd y cyllid untro hwyr gwerth £1.0m oddi wrth Lywodraeth Cymru ym mis Chwefror 2022, a effeithiodd ar y broses o bennu Cyllideb 22/23 (gan arwain at lefel is Treth y Cyngor o 2.5%), wedi golygu bod angen dod o hyd i £1.0m yn rheolaidd.
- Gwelodd nifer o wasanaethau bwysau chwyddiant ar dendrau newydd, contractau a gwariant yn ystod y flwyddyn. Roedd hyn yn cynnwys tanwydd y fflyd, rhannau ar gyfer cerbydau'r fflyd a chludiant o'r cartref i'r ysgol. Defnyddiwyd swm o £545k o'r gronfa Pwysau ar Gostau a Chwyddiant i liniaru'r rhain dros dro.
- Yn 22/23 parhaodd yr adferiad ar ôl COVID felly defnyddiwyd cyllideb COVID gorfforaethol y Cyngor, ac roedd angen ariannu £1.084m (gan gynnwys £334k o gronfeydd wrth gefn). Y prif feysydd a gefnogwyd yn gorfforaethol oedd athrawon Cyflenwi Ysgolion (£199k), llefydd gwag a chostau ychwanegol ar gyfer deunyddiau glanhau yng Nghartrefi Gofal yr Awdurdod Lleol (£243k), costau Ailagor yr economi ymwelwyr (£217k) a diffygion o ran incwm Gwastraff Masnach (£162k).

Tudalen 379

Serch hynny, gwrthbwyswyd yr uchod gan sawl elfen gadarnhaol:

- Gyda chyfraddau llog yn cynyddu ym mhob cyfarfod olynol o Bwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr, gan sefyll ar 4.5% erbyn hyn, mae'r cyllidebau Rheoli Trysorlys wedi bod ar eu hennill o ran y balansau arian parod. Yn ogystal, ni fu'n rhaid benthg arian allanol newydd yn ystod y flwyddyn. Felly cyflawnwyd cynnydd sylweddol o £1.3m ar draws y cyllidebau Rheoli Trysorlys.
- Mae swyddogion mewn amryw o wasanaethau wedi gweithio'n galed i fanteisio i'r eithaf ar gyfleoedd ariannu gan grantiau allanol. Er enghraifft, mae ceisiadau am gyllid refeniw wedi bod yn llwyddiannus o dan Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU a hefyd Cronfa Integreiddio Ranbarthol Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Hefyd tynnwyd arian sylweddol i lawr mewn perthynas â chefnogi ffoaduriaid o Wcráin.
- Cyfrifwyd enillion untro yn 22/23 mewn perthynas â newid statws TAW incwm Canolfannau Hamdden a hawliadau cysylltiedig - wedi eu hôl-ddyddio - a gyflwynwyd i Gyllid a Thollau EF. Mae hyn yn gyfanswm net o ychydig dros £700k.
- Mae arian yn weddill yn dilyn casglu Treth y Cyngor, er bod rhan fawr o hyn eisoes yn hysbys ac wedi'i chyllidebu, ac wedi cael ei hadlewyrchu yn sefyllfa Chwarter 3.

Mae Ysgolion wedi dibynnu, i raddau, ar y Cyllidebau a Ddirprwywyd i Ysgolion yn ystod 22/23. Roedd balansau yn uchel wrth ddod allan o gyfnod COVID, a oedd wedi cynnwys y budd o gael enillion cyllid untro dros y ddwy flynedd flaenorol. Ar y cyfan, mae Balansau Ysgolion wedi gostwng o £8.3m i £5.1m, sy'n golygu bod £3.2m wedi'i ddefnyddio y tu hwnt i ddyraniadau'r fformiwla cyllido. Fodd bynnag, roedd hyn yn ddefnydd is na'r disgwyl oherwydd y rhagolygon oedd y byddai Balansau Ysgolion yn haneru'n fras i ychydig dros £4m. Ar 31/03/23 nid oedd gan yr un o ysgolion Ceredigion ddiffyg yn y fantolen. Mae'r Cyngor yn parhau i fynd ati i gefnogi pob Ysgol ar ôl pennu Cyllideb 23/24.

Gellir crynhoi'r sefyllfa ar gyfer 22/23 fel a ganlyn, gydag amrywiad o £6k ar y llinell waelod:

	Cyllideb ddiweddaraf 2022/23 £'000	Union Wariant 2022/23 £'000	Tan/ (Gor) wariant £'000
<u>Cyllid</u>			
Treth y Cyngor	(46,424)	(47,468)	1,044
Amrywiad o £700k ar gyfer gwarged Treth y Cyngor a gyllidebwyd yng Nghyllideb 22/23 NNDR + RSG	-	700	(700)
	(119,419)	(119,421)	2
Cyfanswm Cyllid	(165,843)	(166,189)	346
<u>Cyllideb Reoladwy</u>			
Cyllideb Reoladwy Graidd	165,843	166,895	(1,052)
Amrywiad o £700k ar gyfer gwarged Treth y Cyngor a gyllidebwyd yng Nghyllideb 22/23	-	(700)	700
Cyfanswm Perfformiad y Gyllideb Reoladwy	165,843	166,195	(352)
Sefyllfa Alldro Cyffredinol	-	6	(6)

Mae dadansoddiad pellach o Berfformiad y Gyllideb Reoladwy i'w weld ar y ddalen nesaf:

Swyddog Arweiniol Corfforaethol /Gwasanaeth	Cyllideb ddiweddaraf 2022/23 £'000	Union Wariant 2022/23 £'000	Tan/ (Gor) wariant £'000	Sylw
Cyswllt Cwsmeriaid a TG	6,144	6,144	-	Dim mater o bwys i'w adrodd.
Gwasanaethau Democraataidd	4,628	4,609	19	Dim mater o bwys i'w adrodd. Defnyddiwyd cronfeydd wrth gefn Etholiadau a'r Eisteddfod yn ôl y disgwyl.
Economi ac Adfywio	3,637	3,752	(115)	Gorwariant yn bennaf oherwydd problemau yn y ddwy ganolfan Biomas yn ystod y flwyddyn (mae'r ddwy bellach yn gweithio yn ôl yr arfer).
Cyllid a Chaffael	18,800	17,608	1,192	Tanwariant yn erbyn cyllidebau corfforaethol Diswyddiadau, gwaith y gwasanaethau craidd a hefyd arbedion/incwm ychwanegol Rheoli Trysorlys, sydd wedi galluogi trosglwyddiad o'r gronfa wrth gefn i helpu gyda dyfarniadau cyflog 23/24.
Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol	18,078	18,288	(210)	Roedd costau cynnal a chadw dros y gaeaf wedi mynd dros y gyllideb gan £122k, felly roedd gofyn trosglwyddo o'r cronfeydd wrth gefn. Cafodd costau casglu gwastraff uwch eu gwrthbwysu gan arbedion gwaredu gwastraff. Costau uwch ym maes Ymatebol y Priffyrdd.
Cyfreithiol a Llywodraethu	1,566	1,599	(33)	Gwelir cynnydd parhaus yng nghostau cyfreithiol Gofal Cymdeithasol.
Pobl a Threfniadaeth	2,161	2,161	-	Dim mater o bwys i'w adrodd.
Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd	2,346	2,167	179	Mae achos adfer tir halogedig yn dal ar waith, ond cafwyd tanwariant yn sgil swyddi gwag a gwneud y mwyaf o gyllid allanol.
<u>Model Gydol Oes y Pyrth</u>				At ei gilydd, mae sefyllfa'r model yn adlewyrchu'r sefyllfa a ragwelwyd yn Chwarter 3 gyda thuedd barhaus i gael galwadau a chymhlethdodau cynyddol ym meysydd costau Plant sy'n Derbyn Gofal (yn y sir) - gorwariant o £295k; Lleoliadau Pobl Hŷn - costau £576k yn uwch na'r gyllideb; Lleoliadau Anabled Dysgu - £1.056m yn uwch na'r gyllideb (gan gynnwys cynnydd hanesyddol ym Mhlas Gwyn). Mae taliadau atodol i Weithwyr Cymdeithasol ar sail y farchnad, a chontract a gomisiynwyd parthed Gofal wedi'i Gynllunio, wedi cael eu hariannu o gronfeydd wrth gefn. Mae costau staff Asiantaeth ar gyfer Gweithwyr Cymdeithasol Proffesiynol wedi eu hysgwyddo ar y cyfan o arbedion swyddi gwag. Mae costau staff Asiantaeth yng nghartrefi gofal yr awdurdod lleol yn cael eu hariannu'n bennaf gan arbedion yn y cyllidebau Gwasanaethau Dydd, a Gofal wedi'i dargedu a Galluogi.
Porth Cymorth Cynnar	4,355	4,258	97	
Porth Cynnal	28,602	30,252	(1,650)	
Porth Gofal	13,303	13,327	(24)	
	46,260	47,837	(1,577)	
<u>Ysgolion a Diwylliant</u>				
Ysgolion a Diwylliant (Awdurdod Addysg Lleol)	6,169	5,877	292	Tanwariant sy'n deillio'n rhannol o dderbyn arian grant yn hwyr a gwneud y mwyaf o gyfleoedd eraill am grantiau. Bu gostyngiad o £3.2m ar y cyfan ym Malansau Ysgolion.
Cyllidebau Dirprwyedig Ysgolion	44,718	44,718	-	

	50,887	50,595	292	
Grŵp Arweiniol	7,281	7,253	28	Mae cynnydd TAW Hamdden o tua £700k wedi'i gyfrif yma, ar y cyd â neilltuo swm o £1.0m ar gyfer cynnig Cartref Gofal Hafan y Waun. Mae costau Lleoliadau y Tu Allan i'r Sir yn dal i fod yn faich sylweddol, gyda gwariant o £4.018m.
Ardollau, Premiwm Treth y Cyngor a Chronfeydd wrth gefn	4,055	4,182	(127)	Mae £677k o arian premiwm Treth y Cyngor wedi'i drosglwyddo i gronfa sy'n sefyll ar £1.8m ar hyn o bryd, yn barod ar gyfer lansio'r cynllun Tai Cymunedol.
Cyfanswm y Gyllideb Reoladwy	165,843	166,195	(352)	

3. CASGLIAD

Mae perfformiad y gyllideb ar gyfer 2022/23 yn parhau i ddangos fod sefyllfa ariannol gyffredinol y Cyngor yn parhau'n gadarnhaol ac yn wydn ac yn cael ei reoli'n ofalus drwy gyfnod ariannol hynod o anodd o hyd. Mae mantolen y Cyngor yn parhau'n gadarn ond serch hynny mae'r rhagolygon yn heriol o hyd (gyda chwyddiant yn parhau yn uchel am fwy o amser nag y disgwyliai economegwyr).

A wnaed Asesiad Effaith Integredig?	Naddo
Os na, esboniwch pam	Mae'r adroddiad er gwybodaeth, nid penderfyniad.
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	<p>Crynodeb:</p> <p>Hirdymor: Ddim yn berthnasol</p> <p>Integreiddio: Ddim yn berthnasol</p> <p>Cydweithio: Ddim yn berthnasol</p> <p>Cynnwys: Ddim yn berthnasol</p> <p>Atal: Ddim yn berthnasol</p>
Argymhelliad:	Nodi sefyllfa Alldro Refeniw 2022/23
Trosolwg a Chraffu:	Ystyriwyd yn ystod y broses o bennu'r gyllideb
Blaenoriaethau Corfforaethol:	Mae'r gyllideb yn sail i'r holl Amcanion Corfforaethol
Goblygiadau Ariannol:	Fel y nodwyd yn yr adroddiad
Pwerau Statudol:	Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1972
Papurau Cefndirol:	Cyllideb Refeniw 2022/23
Atodiadau:	Atodiad 1 – Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Duncan Hall, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael
Swyddogion Adrodd:	Duncan Hall a Justin Davies
Dyddiad:	15/06/23

DATGANIAD O'R CRONFEYDD WRTH GEFN A GLUSTNODWYD A'R BALANSAU CYFFREDINOL

	<u>Gwir</u> <u>Drosglwyddiada</u> <u>u</u> <u>(i)/wrth</u> <u>y Cronfeydd</u> <u>Wrth Gefn</u>	<u>Trosglwyddiada</u> <u>u (i)/wrth y</u> <u>Balansau</u> <u>Cyffredinol</u>	<u>Gwir Falansau ar</u> <u>31/03/22</u> <u>£'000</u>	<u>Gwir Falansau ar</u> <u>31/03/23</u> <u>£'000</u>
Cyllidebau Dirprwyedig Ysgolion - Cynradd	(4,230)	1,636	-	(2,594)
Cyllidebau Dirprwyedig Ysgolion - Uwchradd	(2,401)	951	-	(1,450)
Cyllidebau Dirprwyedig Ysgolion - Gydol Oed	(1,681)	598	-	(1,083)
Cyllideb Dirprwyedig Ysgolion - Is-gyfanswm Pob Ysgol	(8,312)	3,185	-	(5,127)
Yswiriant - Cyflenwi	(185)	100	-	(85)
Gwasanaeth Ysgolion, Diwylliant a Dysgu Gydol Oes	(496)	(274)	-	(770)
Gwasanaeth Ysgolion, Diwylliant a Dysgu Gydol Oes	(8,993)	3,011	-	(5,982)
Cyfalaf Gorfforaethol	(6,196)	-	-	(6,196)
Addysg PFI Penweddig	(1,614)	-	-	(1,614)
Corfforaethol - Trefniadau ar y cyd	(8)	8	-	-
Cyllid / cyfartalu CTRS	(700)	-	-	(700)
Diswyddiadau Corfforaethol	(1,062)	-	-	(1,062)
Yswiriant	(1,104)	(102)	-	(1,206)
Cynllun Costau byw (yn ôl Disgresiwn)	(486)	486	-	-
Cyllid - Cyffredinol	(250)	(230)	-	(480)
Cyllid a Chaffael	(11,420)	162	-	(11,258)
Gwasanaethau Democraataidd	(112)	-	-	(112)
Cronfa wrth gefn etholiadau'r Cyngor Sir	(200)	165	-	(35)
Gwasanaethau Democraataidd	(312)	165	-	(147)
Pobl a Threfniadaeth	(58)	41	-	(17)
Pobl a Threfniadaeth	(58)	41	-	(17)
Porth Cymorth Cynnar	(2)	-	-	(2)
Buddsoddiad y Pyrth	(250)	-	-	(250)
Porth Gofal	(363)	313	-	(50)
Model Gydol Oes y Pyrth	(615)	313	-	(302)
Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd	(102)	(25)	-	(127)
Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd	(102)	(25)	-	(127)
Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol	(2,298)	1,212	-	(1,086)
Cynnal a Chadw dros y Gaeaf/ Atgyweirio ar ôl Stormydd	(277)	122	-	(155)
Amddiffyn Amgylcheddol a rhag Llifogydd	(177)	-	-	(177)
Gorfodi Sifil - Parcio	(86)	(16)	-	(102)
Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol	(2,838)	1,318	-	(1,520)
Cynllun Datblygu Lleol	(248)	15	-	(233)
Economi ac Adfywio	(177)	84	-	(93)
Canolfan Fwyd Cymru (Horeb)	(217)	19	-	(198)
Y Fargen Dwf	(250)	31	-	(219)
Rhaglen Wella Gwaith Trin Carthffosiaeth	(452)	-	-	(452)
Economi ac Adfywio	(1,344)	149	-	(1,195)
Buddsoddiad TGCh a Digidol	(1,000)	-	-	(1,000)
Cyswilt â Chwsmeriaid	(209)	28	-	(181)
Cyswilt â Chwsmeriaid a TG	(1,209)	28	-	(1,181)
Cyfreithiol a Llywodraethu	(125)	125	-	-
Cyfreithiol a Llywodraethu	(125)	125	-	-
Wrth gefn/Contingency a Rheoli'r Gyllideb	(4,463)	326	-	(4,137)
Pwysau Costau a Chwyddiant	(1,435)	113	-	(1,322)
Cydraddoli Lleoliadau/Placements	(1,000)	1,000	-	-
Cynllun Tai Cymunedol (Premiwm Treth y Cyngor)	(1,120)	(677)	-	(1,797)
Eisteddfod Genedlaethol 2020	(170)	170	-	-
Darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a galluogi pobl o bob oed i ddysgu	(5,403)	526	-	(4,877)
Hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth	(6,884)	(1,116)	-	(8,000)
Creu cymunedau gofalgarg ac iach	(1,500)	(802)	-	(2,302)
Creu cymunedau cynaliadwy a gwyrdd sydd wedi'u cysylltu'n dda â'i gilydd	(4,950)	310	-	(4,640)
Gnŵp Arweiniol	(26,925)	(150)	-	(27,075)
Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	(53,941)	5,137	-	(48,804)
BALANSAU CYFFREDINOL				
Balansau Cyffredinol	(6,720)	-	6	(6,714)
Cyfanswm y Balansau Cyffredinol	(6,720)	-	6	(6,714)
CYFANSWM TERFYNOL	(60,661)	5,137	6	(55,518)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod:	4 Gorffennaf 2023
Teitl:	Perfformiad Rheoli'r Trysorlys 2022/23
Pwrpas yr adroddiad:	Adrodd am Berfformiad Rheoli'r Trysorlys 2022/23
Er:	Gwybodaeth
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Gareth Davies, Aelod Cabinet ar gyfer Gwasanaethau Cyllid a Chaffael

1. CYFLWYNIAD

Cyflwynir yr adroddiad hwn yn unol â Chod Ymarfer Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) ar gyfer Rheoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus (y cod). Mae'n un o ofynion y cod i adrodd i'r Cabinet ar weithgarwch disgwylid y trysorlys ar gyfer y flwyddyn i ddod ac yna ar berfformiad rheoli trysorlys y Cyngor yn ystod y flwyddyn honno.

Mae CIPFA yn diffinio rheoli'r trysorlys fel a ganlyn:

“Rheoli buddsoddiadau'r awdurdod a'i lif arian, ei drefniadau bancio, ei drafodion ar y marchnadoedd arian a'r marchnadoedd cyfalaf; rheolaeth effeithiol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hynny a cheisio'r perfformiad gorau yn unol â'r risgiau hynny.”

2. Y STRATEGAETH

Cafodd Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2022/23 ei chymeradwyo gan y Cyngor Llawn ym mis Mawrth 2022.

Yn Strategaeth Fuddsoddi'r Cyngor amlinellir mai blaenoriaethau'r Cyngor o ran buddsoddi yw diogelu cyfalaf a hylifedd. Y nod yw sicrhau'r elw gorau ar y buddsoddiadau a hynny'n gydnaws â'r lefelau priodol o ddiogelwch a hylifedd. Yn gyffredinol, rhagwelwyd y byddai'r buddsoddiadau ar gyfer gofynion llif arian craidd yn para am gyfnodau o hyd at 3 mis, ond byddai cyfle i fuddsoddi am gyfnodau hirach (hyd at flwyddyn) pe byddai balansau dros ben ar gael ar gyfer buddsoddi.

Ni fenthycwyd o'r newydd yn ystod 2022/23 gan fod y Cyngor yn parhau i gynnal ei fenthyciadau mewnol sy'n helpu i sicrhau arbedion refeniw yn y tymor byr.

3. YMGYNGHORWYR Y TRYSORLYS

Mae'r Cyngor yn cyflogi Link Treasury Services Ltd yn ymgynghorydd allanol i'r Cyngor parthed y Trysorlys ar gontract sy'n rhedeg tan 30/08/2026.

4. CONTRACT BANCIO

Mae gan y Cyngor gontract gyda Barclays ar gyfer darparu gwasanaethau bancio, sy'n rhedeg tan 29/02/2024. Mae Barclays yn fanc sydd wedi'i leoli yn y DU, mae ganddo statws credyd A1 (Moody's) hirdymor ac mae'n parhau i ddarparu gwasanaeth gwych i'r Cyngor.

Mae Barclays wedi arbenigo yn y sector llywodraeth leol ers dros 15 mlynedd ac ar hyn o bryd mae'n darparu gwasanaethau bancio trafodol i bron i 25% o'r holl awdurdodau lleol ac mae'n dal perthynas trysorlys gyda bron i 70% yn y DU. Cyfyng iawn yw nifer y darparwyr sy'n darparu gwasanaethau bancio i'r sector llywodraeth leol a dylid nodi mai Barclays oedd yr unig fanc a fynegodd ddiddordeb ym musnes y Cyngor y tro diwethaf y cafodd y contract ei gaffael. Mae hyder mawr yn y mesurau sydd ar waith gan Barclays i atal twyll, sy'n ystyriaeth hanfodol yn yr oes sydd ohoni. Mae Barclays wedi darparu hyfforddiant o safon yn rhad ac am ddim i swyddogion y Cyngor i godi ymwybyddiaeth o dwyll seiber. Dyma enghraifft dda o'r gwasanaethau cymorth ychwanegol a dderbyniwyd fel rhan o'r contract hwn.

Bydd contract gwasanaethau bancio'r Cyngor yn mynd allan i dendr yn ystod 2023/24.

5. SEFYLLFA'R PORTFFOLIO

Isod nodir sefyllfa'r Cyngor o ran dyledion a buddsoddiadau ar ddechrau a diwedd y flwyddyn:

	Y prif bethau'n weddill ar	
	<u>31/03/22</u>	<u>31/03/23</u>
	<u>£m</u>	<u>£m</u>
<u>Benthyciadau Allanol</u>		
Benthyciadau'r BBGC	108.9	101.1
Benthyciad Marchnad Barclays	5.8	5.8
Benthyciad Ad-daladwy	0.9	0.9
Llywodraeth Cymru		
<i>Cyfanswm y Ddyled</i>	115.6	107.8
<u>Buddsoddiadau</u>		
Mewnol	55.5	38.7
<i>Cyfanswm y Buddsoddiadau</i>	55.5	38.7
<i>Dyled Net</i>	60.1	69.1

Mae manylion y buddsoddiadau yr oedd y Cyngor yn eu dal ar ddiwedd y flwyddyn i'w gweld yn Atodiad A ac mae manylion dyledion allanol y Cyngor ar ddiwedd y flwyddyn i'w gweld yn Atodiad B.

6. CYFRADDAU LLOG

Cyfraddau llog tymor byr

Mewn ymateb i'r lefelau chwyddiant sy'n parhau'n uchel, mae Banc Lloegr wedi cynyddu'r gyfradd llog sylfaenol ymhob un o'r deuddeg cyfarfod diwethaf o'r Pwyllgor Polisi Ariannol. Ym mis Mehefin 2023 mae'r gyfradd sylfaenol yn 4.5%, sydd wedi codi o'r gyfradd isaf erioed o 0.1% a welwyd mor ddiweddar â mis Rhagfyr 2021.

Barn ein Hymgynghorwyr Trysorlys yw y bydd y cyfraddau llog yn parhau i godi tan y bydd yn cyrraedd 5.0% ym mis Medi 2023 ac yna bydd yn gostwng yn raddol i 3.25% dros y 18 mis nesaf.

Rhagolwg Link Treasury Services o'r Cyfraddau Llog – ar 9 Mehefin 2023.

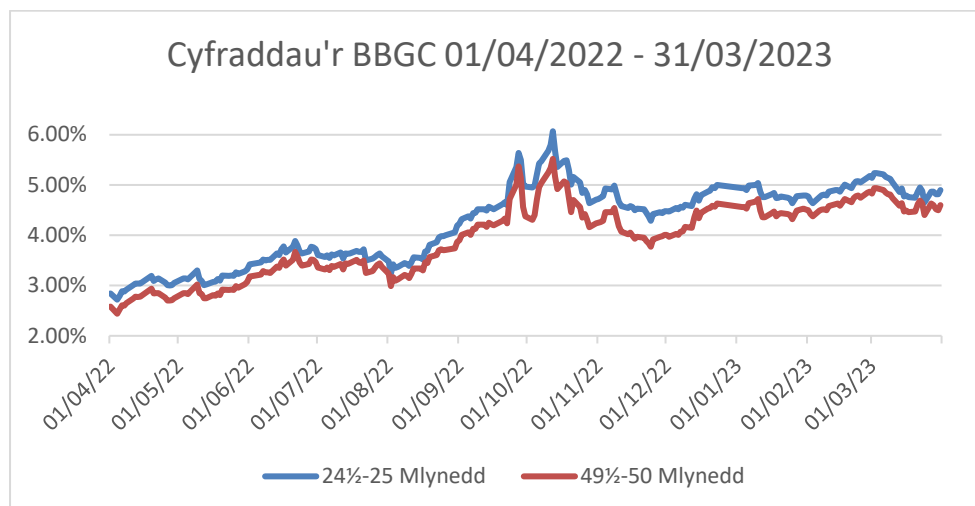
	Meh-23	Medi-23	Rhag-23	Maw-24	Meh-24	Medi-24	Rhag-24	Maw-25
Rhagolwg o'r Gyfradd Llog	4.75%	5.00%	5.00%	4.75%	4.50%	4.00%	3.50%	3.25%

Cyfraddau llog y tymor hir

(ar gyfer benthyciadau aeddfedu newydd ac eithrio cyfradd Sicr / Rhagamcanol y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (BBGC))

Ddechrau'r flwyddyn yr oedd cyfradd 49½ hyd 50 mlynedd y BBGC yn 2.3% ac mae wedi cynyddu'n gyson gan orffen y flwyddyn ar 4.6%. Gwelwyd cyfnod cythryblus iawn o ran y cyfraddau yn ystod yr hydref yn 2022 oherwydd 'cyllideb fach' Llywodraeth y DU ym mis Medi 2022, a arweiniodd at gyfnod cythryblus ar gyfer llogau Gilt y Llywodraeth. Cyrhaeddodd cyfradd 49½ hyd 50 mlynedd y BBGC 5.5% yn ystod y cyfnod hwn.

Dilynodd cyfradd 24½ hyd 25 mlynedd y BBGC batrwm tebyg gan ddechrau'r flwyddyn ar 2.8% ac yna gorffennodd y flwyddyn ar 4.9%.

7. BENTHYCIADAU

Yn ystod 2022/23 aeddfedodd un benthyciad aeddfedu'r BBGC, ac mae'r manylion yn y tabl isod. Ni chymerwyd unrhyw fenthyciadau aeddfedu newydd gan y BBGC.

Benthyciadau'r BBGC sydd wedi Aeddfedu

Rhif y Benthyciad	Cyfradd Llog	Dyddiad Dechrau	Dyddiad Gorffen	Cyfanswm y Benthyciad
493401	5.40%	22-Meh-07	30-Medi-22	6,700,000

Yr oedd cyfanswm o £1.1m o amrywiol ad-daliadau ar gyfer benthyciadau blwydd-dâl yn ôl yr amserlen.

Mewn termau cyllidebol, yr oedd yr union log a dalwyd ar fenthyciadau allanol ar gyfer 2022/23 yn £4.638m o gymharu â'r gyllideb ddiweddaraf a oedd yn £5.148m, gan esgor ar amrywiant ffafriol o £510k.

8. BUDDSODDIADAU

Cafodd y buddsoddiadau a reolir yn fewnol eu buddsoddi gyda'r sefydliadau a oedd wedi'u rhestru ar restr fenthycia gymeradwy'r Cyngor ar yr adeg y gwnaethpwyd y buddsoddiad. Yn bennaf buddsoddodd y Cyngor am gyfnodau byrion at ddibenion sy'n ymwneud â llif arian (e.e. taliadau credydwy, taliadau cyflogres) ond gan fanteisio ar werth ychwanegol buddsoddi am gyfnodau hirach lle'r oedd y llifau arian yn caniatáu hynny. Yn gryno, roedd y strategaeth fuddsoddi'n canolbwyntio ar yr isod:

- Dim buddsoddiadau mwy na blwyddyn o hyd.
- Dim buddsoddiadau gydag unrhyw barti i gontract nad yw'n cyflawni sgôr gredyd sylfaenol a ddiffinnir yn 'Wyrdd' gan Link ac eithrio banciau a gynorthwyir gan y Llywodraeth (a ddiffinnir yn 'Las' gan Link).
- Rhestr osod o bartion i gontract (yn amodol ar gyflawni meini prawf y sgôr gredyd) sef: Banc Barclays, Banc National Westminster, Grŵp Bancio Lloyds, HSBC, Cymdeithas Adeiladu Nationwide, Santander UK, Grŵp Banc Brenhinol yr Alban, Cymdeithas Adeiladu Coventry, Cymdeithas Adeiladu Leeds, Cymdeithas Adeiladu Swydd Efrog / Yorkshire, Cymdeithas Adeiladu Skipton, Banc Standard Chartered, UBS Cyf, Banc Rhyngwladol Goldman Sachs, Awdurdodau Lleol eraill a Chyfrif Swyddfa Rheoli Dyledion Llywodraeth y Deyrnas Unedig.

Mae canlyniadau'r buddsoddiadau a wnaethpwyd (rheolir y cyfan yn fewnol gan dîm y Trysorlys) yn 2022/23 fel a ganlyn:

<u>Balansau Cyfartalog y Buddsoddiadau</u>	<u>Cyfradd Enillion</u>	<u>Enillion Meincnod*</u>
Buddsoddiadau - £60.0m	1.99%	2.24%

* Cyfradd gyfartalog SONIA

Mewn termau cyllidebol, yr oedd yr union incwm o fuddsoddiadau yn £1.1m o gymharu â'r gyllideb ddiweddaraf a oedd yn £0.3m, gan esgor ar amrywiant ffafriol o £0.8m a hynny yn sgil y cynnydd yn y cyfraddau llog fel y nodwyd uchod. Yn ystod 2022/23 adroddwyd i'r Cabinet ynghylch y rhagolygon ar gyfer incwm ychwanegol.

9. AILDREFNU DYLEDION

Ni ad-dalwyd unrhyw ddyledion yn gynnar ac ni aildrefnwyd unrhyw ddyledion yn ystod 2022/23.

10. CYDYMFFURFIO Â CHYFYNGIADAU'R TRYSORLYS

Yn ystod y flwyddyn ariannol hon, gweithredodd y Cyngor o fewn terfynau'r trysorlys a'r Dangosyddion Darbodus a nodwyd yn adroddiad Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor am y flwyddyn.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam Crynodeb: Amherthnasol Hirdymor: Integreiddio: Cydweithio: Cynnwys: Atal:
Argymhelliad / Argymhellion:	Dylid nodi cynnwys yr adroddiad
Rhesymau dros y penderfyniad:	Nid oes angen un
Trosolwg a Chraffu:	Ystyriwyd hyn yn ystod y broses ar gyfer cymeradwyo'r Strategaeth
Fframwaith Polisi:	Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2022/23
Blaenoriaethau Corfforaethol:	Mae Rheoli'r Trysorlys yn sail i'r holl Flaenoriaethau Corfforaethol
Goblygiadau Ariannol:	Cyllideb Cyllid a Chaffael: Incwm Buddsoddi / Llog allanol sy'n cael ei dalu
Pwerau Statudol:	Deddf Llywodraeth Leol 2003
Papurau Cefndir:	Yr adroddiad ynghylch Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2022/23 a gyflwynwyd i'r Cyngor Llawn (Mawrth 2022)

Tudalen 390

Atodiadau:

Atodiad A – Portffolio Buddsoddi

Atodiad B – Portffolio Dyledion

**Swyddog Arweiniol
Corfforaethol:**

Duncan Hall, Swyddog Arweiniol Corfforaethol
Cyllid a Chaffael

Swyddog Adrodd:

Justin Davies – Rheolwr Corfforaethol Cyllid
Craidd

Dyddiad:

9 Mehefin 2023

BUDDSODDIADAU

MANYLION	GWERTH	CYFRADD	BUDDSODDI	
	£	LLOG %	O	I
<u>Y buddsoddiadau a dalir</u>				
Goldman Sachs International	4,000,000	4.190	06/10/2022	06/04/2023
Standard Chartered - Sustainable Deposit	2,000,000	4.050	02/12/2022	02/06/2023
Standard Chartered - Sustainable Deposit	2,000,000	4.270	07/02/2023	08/08/2023
DMADF	1,000,000	3.845	08/02/2023	04/04/2023
Yorkshire Building Society	1,000,000	3.900	14/02/2023	04/04/2023
DMADF	500,000	3.865	14/02/2023	11/04/2023
DMADF	1,000,000	3.855	15/02/2023	14/04/2023
DMADF	1,000,000	3.875	20/02/2023	14/04/2023
DMADF	1,000,000	3.890	21/02/2023	21/04/2023
DMADF	1,500,000	3.970	01/03/2023	28/04/2023
DMADF	700,000	3.915	03/03/2023	14/04/2023
DMADF	1,000,000	3.920	03/03/2023	18/04/2023
DMADF	2,500,000	3.920	03/03/2023	21/04/2023
DMADF	1,000,000	3.925	03/03/2023	24/04/2023
DMADF	1,000,000	3.925	03/03/2023	25/04/2023
DMADF	3,000,000	3.950	06/03/2023	28/04/2023
DMADF	500,000	3.960	07/03/2023	28/04/2023
Bank of Scotland	1,000,000	4.140	15/03/2023	15/06/2023
Bank of Scotland	500,000	4.130	17/03/2023	19/06/2023
Bank of Scotland	1,000,000	4.070	20/03/2023	20/06/2023
Bank of Scotland	1,000,000	4.090	21/03/2023	21/06/2023
Yorkshire Building Society	1,000,000	4.110	24/03/2023	28/04/2023
DMADF	500,000	4.060	27/03/2023	28/04/2023
DMADF	1,000,000	4.055	29/03/2023	28/04/2023
DMADF	4,000,000	4.055	30/03/2023	28/04/2023
DMADF	1,000,000	4.055	31/03/2023	28/04/2023
	<u>35,700,000</u>			
<u>Adneuon yng Nghyfrif Wrth Gefn Barclays</u>				
Banc Barclays	<u>2,954,331</u>		31/03/2023	-
<u>Adneuon mewn Cyfrif â Rhybudd</u>				
Cyfrif â 35 Diwrnod o Rybudd Nat West	<u>1</u>		31/03/2023	-
	<u>1</u>			
Cyfanswm y buddsoddiadau ar 31/03/23	<u>38,654,332</u>			

DYLLED ALLANOL

Atodiad B

Cyfeirnod y Benthyciad	Dull Ad-dalu	Dyddiad Dechrau	Dyddiad Aeddfedu	Cyfradd Llog Gwreiddiol	Balans ar 31/03/23
<u>Benthyciadau'r BBGC</u>					
417195	A	24-Rhag-71	02-Rhag-31	8.000%	17,884
419325	A	21-Maw-72	02-Rhag-31	7.750%	12,520
427730	A	12-Medi-73	02-Meh-33	9.875%	19,153
478179	M	26-Medi-96	31-Maw-56	8.125%	5,000,000
478585	M	10-Rhag-96	30-Medi-56	7.500%	3,000,000
480055	M	13-Hyd-97	30-Medi-57	6.375%	6,000,000
480689	M	27-Maw-98	30-Medi-52	5.875%	2,000,000
481159	M	20-Gor-98	31-Maw-53	5.500%	3,500,000
490819	M	24-Tach-05	31-Maw-31	4.250%	2,000,000
490981	M	11-Ion-06	31-Maw-51	3.900%	2,000,000
491703	M	07-Meh-06	30-Medi-41	4.350%	2,700,000
491819	M	07-Gor-06	30-Medi-31	4.500%	5,300,000
491837	M	12-Gor-06	02-Meh-39	4.450%	2,000,000
492936	M	20-Chw-07	06-Awst-32	4.550%	6,000,000
493733	M	10-Awst-07	30-Medi-37	4.750%	9,551,120
501411	A	10-Gor-12	31-Maw-32	2.860%	1,197,102
501928	A	01-Maw-13	31-Maw-29	2.630%	1,242,938
502054	A	28-Maw-13	06-Chw-33	2.860%	1,312,197
502477	A	13-Awst-13	30-Medi-28	3.110%	1,231,839
502596	M	10-Hyd-13	09-Hyd-36	4.210%	5,000,000
502827	M	06-Chw-14	10-Ion-25	3.660%	3,000,000
502828	M	06-Chw-14	10-Ion-27	3.840%	2,000,000
502981	A	09-Ebr-14	31-Maw-34	3.680%	1,467,848
502982	A	09-Ebr-14	30-Medi-28	3.230%	1,739,153
503489	M	25-Tach-14	31-Maw-45	3.670%	5,000,000
503490	A	25-Tach-14	31-Maw-44	3.400%	1,135,333
503728	M	09-Chw-15	31-Maw-60	2.750%	4,000,000
503729	M	09-Chw-15	31-Maw-61	2.750%	4,000,000
504645	A	04-Chw-16	30-Medi-45	2.760%	2,148,820
506318	M	06-Medi-17	01-Medi-28	1.970%	2,000,000
506319	M	06-Medi-17	01-Medi-46	2.560%	6,000,000
507963	M	30-Hyd-18	31-Maw-34	2.500%	2,000,000
507964	M	30-Hyd-18	30-Medi-48	2.460%	1,800,000
508214	M	13-Rhag-18	30-Medi-39	2.520%	2,000,000
509622	M	08-Awst-19	30-Medi-58	1.970%	2,000,000
509623	M	08-Awst-19	30-Medi-34	1.730%	1,800,000
					101,175,905
<u>Benthyciad Marchnad</u>					
BBFRML	M	20-Meh-16	13-Medi-66	3.660%	5,750,000

Tudalen 393

Benthyciad Ad-daladwy Llywodraeth

Cymru

HIELPL1	M	06-Maw-15	31-Maw-30	0.000%	556,075
HIELPL2	M	27-Maw-20	31-Maw-35	0.000%	250,000
PRS	M	26-Hyd-20	30-Meh-27	0.000%	80,000
					886,075

CYFANSWM **107,811,980**

Allwedd

A – Annuity (Blwydd-dâl)

M – Maturity (Benthyciad sy'n aeddfedu)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod:	4 Gorffennaf 2023
Teitl:	Grantiau a ddyfarnwyd o dan Gynllun Grantiau Cymunedol Ceredigion / Cronfa'r Degwm
Pwrpas yr adroddiad:	Rhoi diweddariad ar y grantiau presennol a ddyfarnwyd o Gronfa'r Degwm
Er:	Gwybodaeth
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Gareth Davies – Gwasanaethau Cyllid a Chaffael a'r Cyngorydd Clive Davies – Yr Economi ac Adfywio

Cronfa'r Degwm 2022/2023**1. Cefndir – Cynllun Grantiau Cymunedol Ceredigion**

Diben Cynllun Grantiau Cymunedol Ceredigion yw ehangu'r amrywiaeth o gyfleusterau, gweithgareddau a chyfleoedd sydd ar gael yng Ngheredigion. Mae grantiau ar gael i Grwpiau Cymunedol, Cyngorau Cymuned neu Gymdeithasau Chwaraeon a Hamdden Gwirfoddol dilys. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar wefan y Cyngor, gan gynnwys Canllawiau'r Cynllun a'r Ffurflenni Cais.

Caiff y cynllun ei redeg a'i gefnogi gan y gwasanaeth Cyllid a Chaffael a chaiff y ceisiadau eu hystyried gan y Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael, gan ymgynghori â naill ai'r Aelod Cabinet dros y Gwasanaethau Cyllid a Chaffael neu'r Aelod Cabinet dros yr Economi ac Adfywio.

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi gwybod i'r Aelodau am y grantiau a gafodd eu dyfarnu a'u talu yn ystod 2022/23 mewn perthynas â Chynllun Grantiau Cymunedol Ceredigion.

Cafodd COVID19 effaith fawr ar y grantiau a gafodd eu dyfarnu a'u talu yn ystod 2022/23. Gohiriwyd ambell gynllun cyfalaf – adlewyrchir hyn yn y wybodaeth a ddarperir isod.

2. Y Gyllideb Gyfalaf – Grantiau Cyfalaf a Ariannwyd gan y Cyngor

	<u>Nifer y</u> <u>grantiau</u>	<u>£</u>
Y gyllideb wedi'i hadolygu		200,000
Taliadau Grant Cyfalaf	15	<u>(90,701)</u>
Tanwariant		<u>109,299</u>

Tudalen 396

Yn Atodiad 1 ceir manylion y grantiau cyfalaf a gafodd eu cymeradwyo a'u talu yn ystod y flwyddyn.

3. Y Gyllideb Refeniw – Cronfa'r Degwm

Mae cyllideb Grantiau Cymunedol Ceredigion yn cynnwys cyfran y Cyngor o incwm buddsoddi Cronfa'r Degwm. Mae'r adroddiad hwn yn dangos y grantiau a ddyfarnwyd yn ystod 2022/2023.

a) Y grantiau a gymeradwywyd yn ystod y flwyddyn

	<u>Nifer y grantiau</u>	<u>£</u>
Dyfarniad Gwreiddiol (Tybiannol)		30,000
Taliadau Grant Refeniw Cronfa'r Degwm	5	(3,450)
Tanwariant		26,550

Talwyd ac ariannwyd y grantiau canlynol o elfen Cronfa'r Degwm yng Nghynllun Grantiau Cymunedol Ceredigion:

	£
Pwyllgor Gefeillio Aberteifi Brioude	1,750.00
Clwb Cerddoriaeth Llambod	500.00
Eglwys Sant Mihangel	500.00
Gŵyl Chwedleua 'Beyond The Border'	500.00
Gŵyl Dewi Llanbedr Pont Steffan	200.00
	3,450.00

b) Crynodeb

Dyma'r sefyllfa o ran balans y Cyngor ar gyfer incwm buddsoddi Cronfa'r Degwm:

	£'000
Balans agoriadol ar 01/04/2022	144
Incwm a dderbyniwyd gan Gyngor Sir Gâr	23
Llog a gafwyd ar y balans	2
	169
<u>Namyn</u>	
Grantiau a gymeradwywyd yn 2022/2023	3
Costau'r gwasanaethau cymorth	2
	5
Amcangyfrif o'r balans ar 31/03/2023	164

4. **Cyllideb Refeniw – Grantiau Polisi a Ariannwyd gan y Cyngor**

	<u>Nifer y grantiau</u>	<u>£</u>
Y Gyllideb Wreiddiol		25,100
<u>Taliadau Grant Refeniw</u>		
Papurau Bro	5	(2,500)

Tudalen 397

Eisteddfodau	8	(7,200)
Sioeau	5	(1,000)
Gwyliau Bwyd	2	(1,000)
Unigolion	6	<u>(1,200)</u>
Tanwariant		<u>12,200</u>

Yn Atodiad 2 nodir y grantiau Polisi Refeniw a gafodd eu cymeradwyo a'u talu yn ystod y flwyddyn.

Asesiad Effaith Integredig:

A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam

Naddo:- gan nad yw'r adroddiad hwn yn cyfeirio at newid polisi neu wasanaeth.

Argymhelliad:

Nodi'r grantiau a gymeradwywyd o Gronfa'r Degwm.

Rheswm dros y penderfyniad:

Ddim yn ofynnol

Trosolwg a Chraffu:

Cynllun Cymorth Grant a gymeradwywyd gan y Cyngor

Fframwaith Polisi:

Cynllun Cymorth Grant a gymeradwywyd gan y Cyngor

Blaenoriaethau Corfforaethol:

Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol

Goblygiadau Ariannol:

O fewn y gyllideb bresennol

Pwerau Statudol:

Deddf Llywodraeth Leol 1999

Papurau Cefndir:

Amherthnasol

Atodiadau:

Atodiad 1- Grantiau Cyfalaf ystyriwyd / cymeradwywyd yn 2022/23
Atodiad 2- Grantiau Refeniw ystyriwyd / cymeradwywyd yn 2022/23

Swyddog Arweiniol Corfforaethol:

Duncan Hall (Cyllid a Chaffael)

Swyddog Adrodd:

Fflur Lawlor (Cynorthwydd Grantiau Cymunedol ac Yswiriant)

Dyddiad:

05/06/2023

CYNLLUN GRANTIAU CYMUNEDOL CEREDIGION COMMUNITY GRANT

Grantiau Cyfalaf ystyriwyd / cymeradwywyd gan Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael gan ymgynghori â'r Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cyllid a Chaffael a Gwasanaethau Diogelu'r Cyhoedd neu Aelod Cabinet dros Wasanaethau Yr Economi ac Adfywio yn 2022/2023

Capital Grants considered / approved by Corporate Lead Officer - Finance and Procurement in Consultation with the Cabinet Member with responsibility for Finance and Procurement Services and Public Protection or Cabinet Member for Economy and Regeneration in 2022/2023.

Ymgeisydd / Applicant	Dyddiad Cymeradwywyd / Date Approved	Grant Cymeradw ywyd / Grant Approved £	Grant hawliwyd / Grant claimed £
-----------------------	--	---	--

Trosglwyddwyd o / Transfer from 2021/22

Cardigan Squash Club	16/03/2022	6,378	2,860
St. Tydfil Church, Llechryd	16/03/2022	1,945	1,495
St. John the Baptist's Church	16/03/2022	3,617	3,617
Eglwys Llanfihangel y Creuddyn	16/03/2022	3,690	2,969
Capel Bethlehem Dihewyd	16/03/2022	1,950	1,950
Ysgoldy Goch	16/03/2022	25,000	25,000
Llanddewi Brefi Village Hall & Recreation Ground	16/03/2022	2,550	2,550
Aberporth Community Hall	16/03/2022	25,000	7,975
Eglwys Llanarth	16/03/2022	4,475	4,475
		74,605	52,891

Ceisiadau Newydd / New Applications

Clwb Bowlio Aberystwyth	16/03/2022	2,096	0
Llangrannog Welfare Committee	16/03/2022	21,130	21,130
Queens Road Bowling Club	14/07/2022	4,293	3,128
Borth Sports & Playing Field Association	14/07/2022	8,023	8,023
Sioe Llangeitho	14/07/2022	3,354	3,354
Eglwys Annibynnol Nanternis	05/10/2022	1,474	1,474
Aberystwyth and District Hospice at Home Volunteers (HAHAV)	05/10/2022	25,000	0
Capel Bethania, Aberteifi	05/10/2022	9,420	0
Eglwys Mydroilyn	08/12/2022	4,794	701
Cyngor Cymuned Llansantffraed	08/12/2022	7,356	0
Neuadd Goffa Talybont	08/12/2022	4,200	0
Capel Pantycrugiau, Plwmp	08/12/2022	11,371	0
		102,511	37,810

Grantiau trosglwyddwyd I / Grants transferred to 2023/2024

Eglwys Llanfihangel y Creuddyn	22/03/2022	721	
Aberporth Community Hall	22/03/2022	17,025	
Clwb Bowlio Aberystwyth	22/03/2022	2,096	
Aberystwyth and District Hospice at Home Volunteers (HAHAV)	22/03/2022	25,000	
Capel Bethania, Aberteifi (in principle)	22/03/2022	9,420	
Eglwys Mydroilyn	22/03/2022	4,093	
Cyngor Cymuned Llansantffraed	22/03/2022	7,356	
Neuadd Goffa Talybont	22/03/2022	4,200	
Capel Pantycrugiau, Plwmp	22/03/2022	11,371	
St. Tydfil Church, Llechryd	14/06/2023	450	
		81,732	

Cynllun Grantiau Cymunedol Ceredigion Community Grant Scheme

Grantiau Refeniw ystyriwyd / cymeradwywyd gan Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael gan ymgynghori â'r Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cyllid a Chaffael a Gwasanaethau Diogelu'r Cyhoedd neu Aelod Cabinet dros Wasanaethau Yr Economi ac Adfywio yn 2022/2023

Revenue Grants considered / approved by Corporate Lead Officer - Finance and Procurement in Consultation with the Cabinet Member with responsibility for Finance and Procurement Services and Public Protection or Cabinet Member for Economy and Regeneration in 2022/2023

Ymgeisydd / Applicant	Dyddiad Cymeradwywyd / Date Approved	Grant £
Papurau Bro		
Papur Bro Y Tincer	06/06/2022	500
Papur Bro Y Barcud	27/07/2022	500
Papur Bro Clonc	27/07/2022	500
Papur Bro Y Garthen	22/02/2023	500
Papur Bro Y Ddolen	15/08/2022	500
Eisteddfodau		
Eisteddfod Dihewyd	19/05/2022	200
Eisteddfod Pantyfedwen	27/04/2022	3,000
Eisteddfod Gwyl y Banc RTJ Llambod	27/07/2022	3,000
Eisteddfod Felinfach	27/07/2022	200
Eisteddfod Llanarth	19/10/2022	200
Eisteddfod Cwmystwyth	23/09/2022	200
Cymdeithas Ceredigion	20/02/2023	200
Eisteddfod Rhydlewis	06/03/2023	200
Sioeau / Shows		
Sioe Talybont	27/06/2022	200
Sioe Amaethyddol Llangeitho	23/09/2022	200
Sioe Cwmsychpant	23/09/2022	200
Sioe Llanddewi Brefi	04/10/2022	200
Sioe Llanfair Clydogau	23/09/2022	200
Gwyl Fwyd / Food Festivals		
Gwyl Fwyd Llambod	27/06/2022	500
Cardigan River and Food Festival	27/07/2022	500
Unigolion / Individuals		
Alex Hammel - Selected to represent Wales Under 15 Basketball in Dundee, Scotland 26-19 May 2022 / Dewiswyd i gynrychioli Pêl-fasged Dan 15 Cymru yn Dundee, Yr Alban 26-19 Mai 2022	21/04/2022	200
Ceri Jones - Selected to represent Wales in Fly Fishing / Dewis i gynrychioli Cymru mewn pysgota plu - 29/09/2022	29/06/2022	200
Alaw Jones - Selected to represent YFC Wales on trip abroad to South Africa - 19/08/22 - 31/08/22 / Dewis i gynrychioli CFFl Cymru ar daith dramor i Dde Affrica - 19/08/22 - 31/08/22	27/07/2022	200
Mared Jones - Selected to represent YFC Wales on trip abroad to South Africa - 19/08/22 - 31/08/22 / Dewis i gynrychioli CFFl Cymru ar daith dramor i Dde Affrica - 19/08/22 - 31/08/22	15/08/2022	200
Elliw Dafydd - Selected to represent YFC Wales/NFYFC on trip abroad to Peru - 09/08/22 - 24/08/22 / Dewis i gynrychioli CFFl Cymru/NFYFC ar daith dramor i Peru - 09/08/22 - 24/08/22	27/07/2022	200
Iwan Jones-Evans - Dewis i gynrychioli Cymru yn Twrnamaint Rhyngwladol Cymru yn y Gwledydd Cartref mewn Saethu Targedau Clai - 10/09/22 / Selected to represent Wales at Home Countries International Tournament in Clay Target Shooting - 10/09/22	04/10/2022	200
		12,900

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	4ydd Gorffennaf 2023
Teitl:	Cofnodion Cyfarfod Cyngor Ieuenctid Ceredigion (17.03.23)
Pwrpas yr adroddiad:	Cyflwyno cofnodion cyfarfod diwethaf Cyngor Ieuenctid Ceredigion
Er:	Gwybodaeth
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Wyn Thomas, Aelod Cabinet ar gyfer Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau

CEFNDIR:

Un o'r dyletswyddau a roddwyd i Awdurdodau Lleol o fewn Llywodraeth Cymru – Rhannu Pwrpas: Rhannu Dyfodol: Canllawiau Statudol i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 - yw Atodiad B - y **Canllawiau Statudol ar Gyfranogiad Plant a Phobl Ifanc**.

Er mwyn cwrdd ag un o ofynion y ddeddfwriaeth, mae disgwyl i Awdurdodau Lleol weithio gyda phartneriaid perthnasol i:

- *Gefnogi Fforwm / Cyngor Ieuenctid y Sir fel corff cynrychioliadol o bobl ifanc i weithredu fel sianel ar gyfer barn pobl ifanc ar draws eu hawdurdod lleol a chynrychioli'r safbwyntiau hynny i gyrrff gwneud penderfyniadau lleol a chenedlaethol.*
- *Dylent anelu at fod mor gynhwysol â phosibl o ran lledaeniad daearyddol, oedran, rhyw ac i gynrychioli anghenion arbenigol a phobl ifanc mwy ymylol.*
- *Er mwyn i Fforymau / Cyngorau Ieuenctid y Sir weithredu'n effeithiol, bydd angen iddynt gael eu cefnogi'n ddigonol gan Awdurdodau Lleol a ddylai ystyried pa gymorth sydd ei angen i wneud hyn.*
- *Dylent gael eu hysbysu a'u cysylltu â'u strwythurau democrataidd lleol.*
- *Bydd angen iddynt hefyd gael eu cysylltu'n effeithiol â strwythurau cyfranogi cenedlaethol fel Young Wales, Comisiynydd Plant Cymru a Chynulliad Cenedlaethol Cymru.*

*Mae gan blant a phobl ifanc yr hawl ddynol i gael barn ac i'r safbwyntiau hyn fod o bwys. Mae'n dweud y dylid ystyried barn plant a phobl ifanc pan fydd pobl yn gwneud penderfyniadau am bethau sy'n eu cynnwys, ac ni ddylid eu diswyddo allan o law ar sail oedran. Mae hefyd yn dweud y dylid rhoi'r wybodaeth sydd ei hangen ar blant a phobl ifanc i wneud penderfyniadau da. **Erthygl 12 (Parch at farn y plentyn - Confensiwn y Cenedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP)***

Y SEFYLLFA BRESENNOL:

Gwasanaeth Gwaith Ieuenctid ac Ymgysylltu Ceredigion sy'n gyfrifol am gydlynu a rheoli Cyngor Ieuenctid Ceredigion ers iddo gael ei sefydlu gyntaf yn Hydref 2015. Maent yn cwrdd pedair gwaith y flwyddyn (unwaith bob tymor) ac mae'r Cyngor yn cynnal digwyddiad ar ddiwedd eu blwyddyn 'yn y rôl'. Mae cyfarfodydd y Cyngor Ieuenctid bellach yn cael eu cynnal nol yn y Siambr ym Mhenmorfa.

Oes Aseiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	<p>Crynodeb:</p> <p>Hirdymor: Cydbwysu angen tymor byr â chynllunio tymor hir ar gyfer y dyfodol</p> <p>Integreiddio: Darparu ymyrraeth gynnar i leihau problemau rhag datblygu</p> <p>Cydweithio: Ystyried sut y gall llesiant pobl ifanc effeithio ar bob un o'r nodau llesiant</p> <p>Cynnwys: Gweithio gydag eraill i greu cyfleoedd i bobl ifanc</p> <p>Atal: Cynnwys pobl ifanc a cheisio eu barn</p>
Argymhelliad / Argymhellion:	Cyflwyno cofnodion cyfarfod diwethaf Cyngor Ieuenctid Ceredigion i Bwyllgor Trosolwg a Craffu Cymunedau Dysgu a Cabinet, er gwybodaeth.
Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:	Cymeradwyo'r cais a bodloni gofynion y ddeddfwriaeth fel y nodir yn Atodiad B Llywodraeth Cymru - Rhannu Pwrpas: Rhannu Dyfodol: Canllawiau Statudol i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 - yw Atodiad B - y Canllawiau Statudol ar Gyfranogiad Plant a Phobl Ifanc.
Trosolwg a Chraffu:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Sy'n Dysgu
Fframwaith Polisi:	
Blaenoriaethau Gorfforaethol:	Strategaeth Gorfforaethol 2012-2027 Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Dim
Goblygiadau cyfreithiol:	Dim
Goblygiadau staffio:	Dim
Goblygiadau eiddo / asedau:	Dim

Tudalen 403

Risg(iau):	Dim
Pwerau Statudol:	Canllawiau Statudol ar Gyfranogiad Plant a Phobl Ifanc. Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn.
Papurau Cefndir:	Dim
Atodiadau:	Atodiad 1: Atodiad B- Canllawiau Statudol ynghylch cyfranogiad plant a phobl ifanc Atodiad 2: Cofnodion Cyfarfod Cyngor Ieuenctid Ceredigion 17.03.23
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Elen James, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Porth Cymorth Cynnar
Swyddog Adrodd:	Lowri Evans / Gwion Bowen
Dyddiad:	10fed Mai 2023

Rhannu Pwrpas: Rhannu Dyfodol 3 – Rôl Gytûn (byrddau gwasanaethau cyhoeddus)

SPSF 3 - ATODIAD B
CANLLAWIAU STATUDOL YNGHYLCH CYFRANOGIAD PLANT A PHOBL IFANC

Mae'r canllawiau statudol hyn yn cael eu cyhoeddi yn unol ag [Adran 17\(3\) o Fesur Plant a Theuluoedd \(Cymru\) 2010](#) ac maent yn berthnasol i awdurdodau lleol mewn perthynas â chynlluniau llesiant lleol, a phryd bynnag y byddant yn gwneud penderfyniadau a allai effeithio ar blant a phobl ifanc.

Mae gan Awdurdodau Lleol ddyletswydd i hybu a hwyluso cyfranogiad plant a phobl ifanc mewn penderfyniadau a allai effeithio arnynt. Y sail gyfreithiol ar gyfer y ddyletswydd hon yw Adran 12 o Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010. Mae'n ei gwneud yn ofynnol i Awdurdodau Lleol *wneud trefniadau y maent yn ystyried sy'n addas i hybu a hwyluso cyfranogiad gan blant ym mhenderfyniadau'r awdurdod a allai effeithio arnynt, ac i gyhoeddi a diweddarau gwybodaeth am ei drefniadau*. Gallai'r dyletswyddau hyn gael eu cyflawni drwy'r cynllun llesiant lleol.

Mae Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP) yn gonfensiwn rhyngwladol sy'n nodi hawliau sifil, gwleidyddol, economaidd, cymdeithasol a diwylliannol plant hyd at 18 oed. Mae'n cydnabod nid yn unig eu hawliau dynol sylfaenol ond yn rhoi hawliau ychwanegol iddynt i'w hamddiffyn rhag niwed fel un o'r grwpiau mwyaf agored i niwed mewn cymdeithas. Mae gan CCUHP 54 o erthyglau. Mae erthyglau 1-41 yn nodi sut y dylai plant a phobl ifanc gael eu trin. Mae'r 13 o erthyglau eraill yn nodi sut y dylai llywodraethau ac oedolion gydweithio i sicrhau y gallai plant a phobl ifanc gael mynediad at eu hawliau.

Yng Nghymru, mae'r ymrwymiad i'r Confensiwn yn cael ei ymgorffori mewn deddfwriaeth gyda [Mesur Hawliau Plant a Phobl Ifance \(Cymru\) 2011](#).

Mae Adran 1 y Mesur yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i roi sylw dyledus i'r Confensiwn wrth arfer eu swyddogaethau. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid i Weinidogion Cymru ystyried sut mae'r hyn maent yn ei wneud yn

Tudalen 405

Rhannu Pwrpas: Rhannu Dyfodol 3 – Rôl Gytûn (byrddau gwasanaethau cyhoeddus)

cysylltu â'r hawliau a'r rhwymedigaethau yn CCUHP a manteisiwyd ar bob cyfle i nodi sut i wireddu'r hawliau perthnasol cyn gwneud penderfyniadau. O ganlyniad, mae hyn yn treiddio l lawr i'r lefel leol drwy ddeddfwriaeth, rheoliadau a chanllawiau statudol.

Mae'r canllawiau hyn yn ymwneud â hawl plant a phobl ifanc i gymryd rhan sy'n hawl sylfaenol ac yn hawl galluogi fel y nodir yn Erthygl 12 CCUHP:

Mae gan blant yr hawl i ddweud eu barn ynghylch beth maent yn meddwl a ddylai ddigwydd, pan fo oedolion yn gwneud penderfyniadau sy'n effeithio arnynt hwy, ac i gael eu barn wedi ei hystyried.

Mae erthyglau'r CCUHP wedi'u crynhoi'n [Saith Nod Craidd](#) a ddylai fod yn sail l arferion gwaith unrhyw ddarpariaeth gan wasanaeth sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc yn genedlaethol ac yn lleol. Mae Nod Craidd 5 yn arbennig yn ymwneud â chyfranogiad plant a phobl ifanc gyda'r nod

Bod pob plenty a person ifanc yn cael gwrandawriad, yn cael eu trin a pharch, ac yn cael eu hil a'u hunaniaeth ddiwylliannol wedi'u cynabod

Bwriad y canllaw hwn felly yw rhoi cyfle i bob plantyn a pherson ifanc gael gwrandawriad a chael cyfrannu at wneud penderfyniadau.

Gall llais a chyfranogiad y dinesydd fod yn erfyn pwysig i ddeall ble mae system yn methu a lle mae diffyg cyd-drefnu rhwng darparwyr gwasanaethau yn gwastraffu adnoddau heb wella canlyniadau, i ailgynllunio gwasanaethau o gwmpas anghenion pobl ac i bwysu a mesur effeithlonrwydd gwasanaeth. Dylai plant a phobl ifanc gael eu hystyried fel dinasyddion nawr, nid dinasyddion y dyfodol. Dylai Awdurdodau Lleol feddwl sut y gallant roi'r grym i blant a phobl ifanc gyfrannu at wneud penderfyniadau a sicrhau bod clust i glywed eu barn. Er y bod yn well gan y rhan fwyaf o blant a phobl ifanc

Tudalen 406

Rhannu Pwrpas: Rhannu Dyfodol 3 – Rôl Gytûn (byrddau gwasanaethau cyhoeddus)

gyfrannu mewn grŵp, dylid ystyried sut y gall unigolion fod yn rhan o brosesau cynllunio a phenderfynu.

Gofynion

Er mwyn bodloni gofynion y Ddeddfwriaeth, mae disgwyl i Awdurdodau Lleol weithio gyda phartneriaid perthnasol i:

- hyrwyddo a hwyluso cyfranogiad plant a phobl ifanc o fewn cyd-destun eang y CCUHP, fel rhan o'u polisiau, gwasanaethau a'r ymgysylltu ehangach â dinasyddion. Mae disgwyl i Awdurdodau Lleol sicrhau bod cymaint o blant a phobl ifanc â phosibl yn ymwybodol o'u hawliau fel y nodir hwy yn y Confensiwn, gan gynnwys eu hawl i gymryd rhan ac i'w barn gael ei chlywed, a'u hawl i fod yn rhan o wneud penderfyniadau am bolisiau a gwasanaethau sy'n effeithio ar eu bywydau;
- gwreiddio cyfranogiad plant a phobl ifanc ym mhob agwedd ar gynllunio, darparu ac adolygu gwasanaethau. Dylai hyn gynnwys Asesu Llesiant Lleol, y cynllun llesiant lleol ac is-gynlluniau perthnasol;
- mabwysiadu Safonau Cyfranogi Cenedlaethol. Mae cefnogaeth i'r Safonau Cyfranogi Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r ymrwymiad i hawliau plant yng Nghymru a cheir llawer o enghreifftiau o arferion da o gyrrff sydd wedi mabwysiadu'r safonau fel cyfrwng i sicrhau bod unrhyw gyfranogiad yn ystyrlon ac effeithlon.
- cyhoeddi gwybodaeth am fanteision a threfniadau hyrwyddo a hwyluso cyfranogiad yn yr awdurdod, a rhannu enghreifftiau o arferion da, er enghraifft, trwy wefannau a thafleuni newyddion yn ogystal ag ar y Bod pob plentyn a pherson ifanc yn cael gwrandawriad, yn cael eu trin â pharch, ac yn cael eu hil a'u hunaniaeth ddiwylliannol wedi'u cydnabod. cyfryngau cymdeithasol a thrwy weithio gyda 'Young Wales'. Gall y plant a'r bobl ifanc eu hunain gymryd rhan amlwg i godi ymwybyddiaeth am

Tudalen 407

Rhannu Pwrpas: Rhannu Dyfodol 3 – Rôl Gytûn (byrddau gwasanaethau cyhoeddus)

bwysigrwydd cymryd rhan. Mae gan Lywodraeth Cymru lawer o adnoddau a allai gefnogi hyn ac y gellid eu haddasu yn ôl anghenion lleol. Yn ogystal â defnyddio adnoddau a'r cyfryngau sy'n rhwydd eu cyrraedd gan blant a phobl ifanc, gellid cynnwys gwybodaeth yn adroddiad cynnydd blynyddol y bwrdd gwasanaethau cyhoeddus;

- dylai gwybodaeth a deunyddiau sydd wedi'u hanelu at blant a phobl ifanc fod yn glir ac yn hawdd i'w deall. Dylent ateb eu cwestiynau a'r anghenion a nodwyd ganddynt, yn ogystal â bod yn gywir, yn gyfredol, yn berthnasol ac yn hygyrch o ran iaith a fformat.

- sicrhau bod ystod o gyfleoedd a'r gefnogaeth briodol yn cael eu darparu ar gyfer cyfranogiad effeithiol. Dylai'r cyfleoedd i blant a phobl ifanc fel unigolion gymryd rhan gael eu hintegreiddio i'r gwasanaethau o ddydd i ddydd yn ogystal â strwythurau cyfranogi penodol megis fforymau ar gyfer plant, fforymau ar gyfer pobl ifanc, neu grwpiau/fforymau sy'n cynrychioli plant a phobl ifanc sydd ar y cyrion, rhai sy'n agored i niwed neu rai sydd â diddordeb arbennig mewn mater penodol. Mae gan y fforymau a'r grwpiau hyn rôl allweddol i'w chwarae o ran cefnogi plant a phobl ifanc i gael llais ac i ddefnyddio eu hawliau fel y nodir hwy yn y Confensiwn;

- cefnogi Fforwm / Cyngor Ieuenctid Sirol fel corff cynrychiadol o bobl ifanc i weithredu fel sianel ar gyfer barn pobl ifanc ar draws eu hawdurdod lleol a chynrychioli'r safbwyntiau hynny i gyrff gwneud penderfyniadau lleol a chenedlaethol. Dylent anelu at fod mor gynhwysol â phosibl o ran lledaeniad daearyddol, oedran, rhyw ac at gynrychioli anghenion arbenigol a phobl ifanc sy'n fwy ar yr ymylon. Er mwyn i Fforymau/ Cyngorau Ieuenctid Sirol weithredu'n effeithiol, bydd angen iddynt gael eu cefnogi'n ddigonol gan Awdurdodau Lleol a ddylai ystyried pa gymorth sydd ei angen i wneud hyn. Dylent gael eu hysbysu gan eu strwythurau democrataidd lleol a'u cysylltu â hwy. Bydd angen iddynt hefyd gysylltu'n effeithiol i mewn i strwythurau cyfranogiad cenedlaethol megis 'Young Wales', Comisiynydd Plant Cymru a Chynulliad Cenedlaethol Cymru.

Tudalen 408

Rhannu Pwrpas: Rhannu Dyfodol 3 – Rôl Gytûn (byrddau gwasanaethau cyhoeddus)

- rhoi ystyriaeth briodol i'r iaith Gymraeg wrth hyrwyddo a hwyluso cyfranogiad ac fel rhan o baratoi'r cynllun llesiant lleol, gan adlewyrchu ei statws swyddogol yng Nghymru a'r nod llesiant cenedlaethol sef 'y Gymraeg yn ffynnu'.

Gweithio gyda phartneriaid

Er bod y canllawiau statudol hyn, a gyhoeddwyd o dan [Fesur Plant a Theuluoedd \(Cymru\) 2010](#) yn ymwneud ag Awdurdodau Lleol yn unig, byddem yn eu hannog I weithio'n agos gyda phob un o'u partneriaid perthnasol. Mae gweithio mewn ffordd amlasiantaethol yn arfer da ac mae Adran 25 [Deddf Plant 2004](#) yn gosod dyletswydd gyfreithiol ar awdurdodau lleol i hyrwyddo cydweithrediad gyda'r bwriad o wella llesiant plant yn yr ardal. Ymhellach, mae [Adran 38 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015](#) yn rhoi gofyniad ar fyrddau gwasanaethau cyhoeddus hefyd I ymgynghori wrth asesu cyflwr llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol yn eu hardal.

Mae llawer o enghreifftiau o bartneriaid sy'n cyfrannu at gyfranogiad plant a phobl ifanc ac yn ei brif ffrydio i'w meysydd gwaith a'u trefniadau ar gyfer ymgysylltu â dinasyddion. Gwelir rhai o'r rhain ar www.youngwales.wales and www.pupilvoicewales.org.uk.

Beth sy'n digwydd nawr?

Mae cwmpas y ddyletswydd i hyrwyddo a hwyluso cyfranogiad plant a phobl ifanc yn ehangach na chael eu cynnwys yn y cynllun llesiant lleol. Mae'n bwysig fod cyfranogiad yn dod yn rhan o bolisi ac arferion yr holl bartneriaid lleol. Dylai Awdurdodau Lleol weithio gyda phartneriaid lleol, gan gynnwys plant a phobl ifanc, er mwyn sicrhau bod cyfranogiad yn cael ei hyrwyddo a'i hwyluso.

Tudalen 409

Rhannu Pwrpas: Rhannu Dyfodol 3 – Rôl Gytûn (byrddau gwasanaethau cyhoeddus)

Fodd bynnag, gallai'r cynllun llesiant esbonio sut y gellid sicrhau bod pob agwedd ar gynllunio, darparu ac adolygu gwasanaethau a'u "trefniadau ar gyfer hyrwyddo a hwyluso cyfranogiad" wneud cyfranogiad ac ymgysylltiad plant a phobl ifanc yn ganolog iddynt. Gallai adroddiad cynnydd y bwrdd gwasanaethau cyhoeddus gynnwys crynodeb i esbonio sut mae'r dyletswyddau statudol hyn wedi'u cyflawni a sut y gellid gwneud yn well. Gallai adroddiad cynnydd blynyddol y byrddau gwasanaethau cyhoeddus ystyried y nodweddion gwarchoddedig, yn enwedig o ran oed, gan adrodd yn benodol ar ganlyniadau i blant a phobl ifanc.

Bydd Llywodraeth Cymru'n monitro trefniadau lleol ar gyfer cyfranogiad plant a phobl ifanc. Hefyd, mae cynlluniau llesiant lleol yn rhoi tystiolaeth i Arolygiaethau a Swyddfa Archwilio Cymru (WAO) wrth iddynt gynnal adolygiadau o effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gwasanaethau lleol. Gallai Arolygiaethau a'r WAO hefyd adolygu'r canlyniadau a gyflawnwyd a'r gweithdrefnau cysylltiedig i ddangos pa mor effeithiol y mae plant a phobl ifanc yn cael eu clywed a'u cynnwys.

Mae gan blant a phobl ifanc yr hawl i gael gwrandawriad, i gael llais ac i allu cael mynediad at gyfleoedd i chwarae rhan weithredol mewn gwneud penderfyniadau lle bynnag y bônt - yn yr ysgol, o gwmpas yn y gymuned neu fel defnyddwyr gwasanaethau.

Ein huchelgais yw i bob plentyn a pherson ifanc yng Nghymru wireddu eu hawliau fel y nodir hwy yn y Confensiwn. Efallai y bydd yna weithiau rwystrau i gyflawni hyn, ond drwy weithio mewn ffordd gydweithredol, mae gennym ni i gyd rôl o ran ystyried ffyrdd y gallai'r rhwystrau hyn gael eu dileu neu eu goresgyn. Mae Cymru wedi bod yn arwain y ffordd o ran cyfranogaeth plant a phobl ifanc, a rhaid cynnal y momentwm.

Gellir gweld rhagor o wybodaeth am arfer da mewn perthynas â chyfranogiad plant a phobl ifanc ar www.childrensrights.wales neu

http://www.childrensrights.wales/images/PDF/Participation_En2.pdf

Tudalen 410

Rhannu Pwrpas: Rhannu Dyfodol 3 – Rôl Gytûn (byrddau gwasanaethau cyhoeddus)

Mae gwybodaeth, adnoddau, deunyddiau ac arfer da sy'n cefnogi cyfranogiad yng Nghymru ar gael hefyd yn www.youngwales.wales.

Cofnodion Cyfarfod
Cyngor Ieuenctid Ceredigion
Siambwr y Cyngor, Penmorfa
Dydd Gwener 17 Mawrth 2023

(10:00 – 13.45)

Yn bresennol:

Ysgol Gyfun Aberaeron
 Ysgol Gyfun Aberaeron ac ASI SIDU
 Ysgol Bro Pedr
 Ysgol Bro Pedr
 Ysgol Bro Pedr a Chadeirydd y Cyngor Ieuenctid
 Ysgol Gyfun Penweddig
 Ysgol Gyfun Penweddig
 Ysgol Gyfun Penweddig
 Ysgol Penglais
 Ysgol Penglais
 Ysgol Henry Richard
 Ysgol Henry Richard
 Coleg Ceredigion a Chenhadon Cymunedol Aberystwyth
 Coleg Ceredigion a Chenhadon Cymunedol Aberystwyth

Yn Bresennol hefyd: Gwion Bowen (Swyddog Cyfranogiad Plant a Phobl Ifanc, Gwasanaeth Gwaith Ieuenctid ac Ymgysylltu), Lowri Evans (Rheolwr Tîm, Gwasanaeth Gwaith Ieuenctid ac Ymgysylltu – Cyngor Sir Ceredigion), y Cyngorydd Wyn Thomas (Aelod Cabinet dros Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau) a Chyngorydd Alun Williams (Dirprwy Arweinydd y Cyngor ac Aelod Cabinet dros Wasanaethau Gydol Oes a Lles)

Siaradwyr: Timothy Bray (Swyddog Partneriaeth Diogelwch Cymunedol ac Argyfyngau Sifil Posibl – Cyngor Sir Ceredigion) a Richard Timms (WELV Consulting Ltd.)

Ymddiheuriadau: Lloyd Warburton (ASI - Senedd Cymru), Elen James (Swyddog Arweiniol Corfforaethol, Porth Cymorth Cynnar – Cyngor Sir Ceredigion), Gethin Jones (Rheolwr Corfforaethol, Gwasanaeth Cymorth ac Atal – Cyngor Sir Ceredigion), (Ysgol Uwchradd Aberteifi), (Ysgol Uwchradd Aberteifi), (Ysgol Penglais), (Ysgol Gyfun Aberaeron), (Ysgol Bro Pedr), (Ysgol Gyfun Penweddig), (Ysgol Bro Teifi), (Ysgol Bro Teifi), (Ysgol Bro Teifi) a (Ysgol Bro Teifi)

Agenda y Cyfarfod:

Agenda Cyngor
 Ieuenctid 17.03.23.doc

COFNODION	
1	Croeso, Ymddiheuriadau a Chyflwyniadau
	<p>Agorodd Ifan Meredith y cyfarfod trwy estyn croeso i'r Cyngor Ieuenctid i'r Siambwr.</p> <p>Nodwyd yr ymddiheuriadau.</p>

Tudalen 412

	<p>Hysbyswyd y Cyngor leuenctid o'r trefniadau ymarferol gan IM.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siaradwyr • Dyfeisiau cyfieithu • Allanfeydd Tân • Toiledau • Cinio a lluniaeth <p>Esboniodd IM y bydd cofrestr yn mynd o gwmpas yn ystod y cyfarfod er mwyn i'r aelodau ei llenwi.</p>
<p>2</p>	<p>Ymgynghoriad a Holiadur Asesiad Strategol Trosedd ac Anrhefn Ceredigion</p> <p>Estynnodd y Cadeirydd groeso i Timothy Bray, Swyddog Partneriaeth Diogelwch Cymunedol ac Argyfyngau Sifil Posibl Cyngor Sir Ceredigion i'r cyfarfod.</p> <p>Rhoddodd Timothy gyflwyniad i'w rôl a'i gefndir o ran gyrfa, a rhannodd wybodaeth am waith y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol, sy'n eistedd o fewn Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion.</p> <p>Ar hyn o bryd, mae Timothy a'i dîm yn hwyluso'r 'Asesiad Strategol Trosedd ac Anrhefn', sy'n cynnwys holiadur cyhoeddus sydd wedi bod yn fyw am bron i 3 wythnos. Mae fersiwn o'r holiadur ar gael ar gyfer pobl ifanc, ac maent yn awyddus i gasglu safbwyntiau pobl ifanc yng Ngheredigion i fod yn rhan o'r ymateb i'r arolwg.</p> <p>Rhannodd Timothy gyflwyniad ar y sgrin a rhoddodd gopiâu papur o'r holiadur i'r aelodau i'w llenwi.</p> <div style="display: flex; justify-content: center; gap: 20px; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>YP Crime and Disorder Questionnai</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Youth Council SA Presentation.pptx</p> </div> </div>
<p>3</p>	<p>Pobl Ifanc ac Iechyd Meddwl: Trafodaeth Grŵp</p> <p>Estynnodd y Cadeirydd groeso i Gynghorydd Wyn Thomas, Aelod Cabinet dros Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau. Bu'r Cynghorydd Thomas yn hwyluso trafodaeth ynghylch Iechyd Meddwl a Lles a bu pobl ifanc yn rhannu eu safbwyntiau am y cymorth presennol sydd ar gael a'r bylchau yn y ddarpariaeth. Nododd y bobl ifanc bod rhestr aros er mwyn cael eich gweld gan y Gwasanaeth Cwnsela mewn Ysgolion.</p>
<p>4</p>	<p>Adborth am Brif Ganfyddiadau Prosiect Adolygu Ymgysylltu Cymunedol Gwledig Cymorth ac Atal</p> <p>Estynnodd y Cadeirydd groeso i Richard Timms, Ymgynghorydd gyda WELV Consulting i'r cyfarfod, a oedd wedi mynychu'r Cyngor leuenctid dan drefniant rhith ar 21/20/22 yn y lle cyntaf, i gynnal sesiwn ymgysylltu gyda phobl ifanc am eu hadolygiad ymgysylltu cymunedol gwledig.</p>

Mae Richard wedi dychwelyd er mwyn cynnig diweddariad a rhannu adborth am brif ganfyddiadau'r adroddiad.

youth council March
2023.pptx

Soniodd Richard am y canfyddiadau, gan gynnig trosolwg lefel uchel o'r prif ganfyddiadau.

Holodd Richard a fyddai modd rhannu'r adroddiad (ar ôl iddo gael ei gymeradwyo) gydag aelodau'r Cyngor Ieuenctid. Cytunodd LE a GB y caiff ei rannu ar Sianel MS Teams y Cyngor Ieuenctid, a thrwy'r cofnodion.

Ceredigion County
Council amended Mar

5 Adborth gan Is-grwpiau yr Amgylchedd ac Urddas Mislif

Rhoddodd LE a GB ddiweddariad i'r holl aelodau ar ran y ddau is-grŵp.

Is-grŵp yr Amgylchedd

Cyflwynodd GB gylch gorchwyl drafft is-grŵp yr amgylchedd i holl aelodau'r Cyngor Ieuenctid, yr oedd yr aelodau wedi dylanwadu arno a helpu i'w gynllunio yn ystod cyfarfodydd blaenorol yr is-grŵp. Fel grŵp newydd, roedd yr aelodau wedi sicrhau bod diben a strwythur is-grŵp yr amgylchedd yn cael ei amlygu yn glir, a nodwyd sawl blaenoriaeth er mwyn sicrhau bod yr is-grŵp yn gallu cymryd camau bychain tuag at ei brif nod yn ystod ei flwyddyn gyntaf.

“Nod Is-Grŵp yr Amgylchedd Cyngor Ieuenctid Ceredigion:

Yn unol ag Erthygl 12 Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP), bydd is-grŵp yr Amgylchedd Cyngor Ieuenctid Ceredigion yn canolbwyntio ar faterion amgylcheddol ac sy'n ymwneud â newid hinsawdd sy'n effeithio ar Bobl Ifanc sy'n byw yn Sir Ceredigion a thu hwnt.”

Caiff y cylch gorchwyl ei gynnwys hefyd fel rhaglen arfaethedig ar gyfer yr is-grŵp ar gyfer 2023.

Cytunwyd ar a mabwysiadwyd cylch gorchwyl Is-grŵp yr Amgylchedd gan y Cyngor Ieuenctid cyfan yn ystod y cyfarfod.

Environment
Sub-group Terms of F

Is-Grŵp Urddas Mislif

Cydnabu LE bod sawl aelod o'r Cyngor leuenctid wedi ffurfio'r Is-grŵp Urddas Mislif a'u bod wedi cyflawni rôl allweddol wrth siapio gwaith y grŵp, a mynegodd ei diolch i'r aelodau hynny am rannu eu hystyriaethau, eu syniadau a'u profiadau mewn perthynas ag Urddas Mislif. Bu hyn o gymorth mawr wrth sicrhau bod yr ymgyrch Urddas Mislif yn ystyried ac yn gweithredu ar sail llais pobl ifanc. Mae'r Is-Grŵp wedi cyfrannu cryn dipyn at y broses o wario Grant Urddas Mislif yr Awdurdod Lleol (a gafwyd gan Lywodraeth Cymru), er mwyn sicrhau ei fod yn bodloni anghenion pobl ifanc a chymunedau.

O ganlyniad i waith yr is-grŵp, mae hyn wedi ein galluogi i adolygu elfennau o'n dull gweithredu tuag at Urddas Mislif a Thlodi Mislif yng Ngheredigion, a'r hyn y gall y Cyngor leuenctid a'i is-grŵp ddylanwadu arno mewn ysgolion a chymuendau, yn enwedig ar gyfer pobl ifanc. Lluniwyd cynllun gwaith y llynedd, a rhoddodd JD ac AL gyflwyniad i fforwm y Penaethiaid. Er na fu popeth yn y cynllun gwaith o fewn cyrraedd eleni, mae'r wybodaeth ynddo ac a rannwyd gan aelodau'r is-grŵp wedi ein galluogi i ddeall yr hyn sy'n bwysig i bobl ifanc mewn perthynas ag Urddas Mislif.

Diweddariad o'r hyn a gyflawnwyd / yr hyn sy'n mynd rhagddo o ganlyniad i Is-Grŵp Urddas Mislif y Cyngor leuenctid:

- **Hyfforddiant Staff:** mae hwn yn rhywbeth a drafodwyd gan y grŵp ac roeddent yn teimlo y byddai'n cynorthwyo disgyblion mewn Addysg Gynradd, Uwchradd ac AB. Felly, trefnwyd hyfforddiant i staff am y glasoed ac urddas mislif ym mis Ebrill 2023, ac fe'i ddarparir gan elusen SRE, sef Brook. Nod yr hyfforddiant yw meithrin dealltwriaeth a chynyddu ymwybyddiaeth, gwybodaeth a hyder ymhlith gweithwyr proffesiynol, fel y gallant gynorthwyo disgyblion mewn perthynas â'r mislif, fel y gellir addysgu disgyblion am urddas mislif, a fel eu bod yn teimlo y gallant gael sgysiau agored gyda gweithwyr proffesiynol mewn lleoliadau amrywiol. Cynigir yr hyfforddiant i'r holl leoliadau cynradd, uwchradd ac AB, yn ogystal ag asiantaethau eraill sy'n gweithio gyda phobl ifanc, megis Gweithwyr leuenctid a Nyrsys Ysgol. Yn ogystal, estynnir gwahoddiad i aelodau'r Is-Grŵp sy'n dymuno mynychu'r hyfforddiant i staff efallai, er mwyn dysgu am yr hyn y mae'r hyfforddiant yn ei gynnig.

Gweithredu: LE i ganfod a oes unrhyw rai o aelodau'r Is-Grŵp yn dymuno mynychu'r hyfforddiant, a threfnu caniatâd gan eu hysgolion priodol, a chludiant yn ôl y gofyn.

Taflen Hyfforddiant
Urddas Mislif Staff 20

- **Hyfforddiant i Rieni / Gofalwyr:** Trefnwyd 2 webinar, gyda Brook unwaith eto. Mae'r rhain ar gyfer Rhieni a Gofalwyr plant a phobl ifanc yng Ngheredigion, er mwyn meithrin dealltwriaeth, ymwybyddiaeth a ffyrdd o gynorthwyo plant a phobl ifanc gyda'r mislif.

Taflen Gweminar
Urddas Mislif Rhieni~

- Cynhyrchion: Trafododd yr Is-Grŵp amrediad ac amrywiaeth y cynhyrchion sydd ar gael i bobl ifanc, a'r angen i gael dewis o gynhyrchion di-blastig, y mae modd eu hailddefnyddio neu ecogyfeillgar, yn ogystal â'r dewisiadau 'safonol'. Yn aml, gall y cynhyrchion hyn fod yn ddrud iawn, felly mae'n annhebygol y bydd pobl ifanc yn gallu fforddio prynu gwahanol eitemau er mwyn darganfod y rhai sydd fwyaf addas iddyn nhw, oherwydd eu pris. Felly, prynwyd cyflenwad mawr o gynhyrchion, ac ar ôl iddynt gyrraedd, cânt eu dosbarthu i Ysgolion Uwchradd a Cholegau a byddant ar gael i Ysgolion Cynradd hefyd. Dosbarthir cynhyrchion i sefydliadau a grwpiau cymunedol o hyd hefyd.
- Mynediad i gynhyrchion mewn ysgolion: Bu aelodau'r Is-Grŵp yn trafod ac yn cydnabod bod hyn yn amrywio o ysgol i ysgol, a bod cyfle i ddatblygu'r gwaith da a wnaethpwyd eisoes ar draws Ysgolion Uwchradd y Sir. Mae cynhyrchion ar gael yn nerbynfa neu gyfleuster hafan rhai ysgolion, ac mae cynhyrchion mewn ystafelloedd ymolchi neu ystafelloedd newid ysgolion eraill. Mae dull o sicrhau bod cynhyrchion ar gael i ddisgyblion, heb iddynt orfod gofyn amdanynt, mewn man canolog, sy'n lleihau'r stigma o fod angen cynhyrchion, yn bwysig. Gan ymateb i hyn, paratowyd taflenni a phosteri ar gyfer ysgolion, yn ogystal â 'stondinau' a gynigir i bob ysgol uwchradd, i'w lleoli mewn man addas yn eu barn nhw, fel y gall pobl ifanc gasglu amrywiaeth o gynhyrchion pryd bynnag y bydd angen iddynt wneud hynny.

2. Pick and Mix
Leaflets CYM.pdf

- Mynediad i gynhyrchion mewn cymunedau: mae sefydliadau a grwpiau cymunedol, megis llyfrgelloedd, banciau bwyd, canolfannau hamdden, canolfannau teuluoedd ac ati, yn cael stoc rheolaidd o gynhyrchion mislif i'w dosbarthu i bobl yn eu cymunedau, yn rhad ac am ddim. Roedd yr is-grŵp yn teimlo y byddai'n ddefnyddiol i bobl gael rhestr o'r manau hyn, fel eu bod yn gwybod ble y gallant gasglu cynhyrchion. O ganlyniad, lluniwyd cyfeiriadur o'r rhai sy'n eu cadw, ac mae ar gael ar wefan Cyngor Sir Ceredigion: [Urddas Mislif yng Ngheredigion – Cyngor Sir Ceredigion](#)

1. Community
Leaflets CYM.pdf

- Dillad sbâr mewn ysgolion. Trafododd yr is-grŵp cael dillad sbâr (trowsus, teits, a dillad isaf) ar gael mewn ysgolion uwchradd ar gyfer urddas mislif. Roeddent yn teimlo y gallai hyn leihau'r stigma sy'n gysylltiedig â'r mislif. Felly, o ganlyniad, prynwyd stoc o

	<p>deits, trowsus a dillad isaf mewn amrywiaeth o feintiau ar gyfer pob ysgol uwchradd, fel eu bod ar gael os bydd eu hangen ar ddisgyblion.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Addysg ar gyfer disgyblion: Teimlir y bydd cyfleu addysg a negeseuon cyson ynghylch y mislif ar draws holl ysgolion Ceredigion, yn rhai cynradd ac uwchradd, yn mynd i'r afael â rhywfaint o'r stigma sy'n ymwneud â'r mislif, gan gynnig addysg oes i blant a phobl ifanc. Bu'r is-grŵp yn trafod rhai o'r sialensiau sy'n gysylltiedig ag addysg am y glasoed mewn ysgolion cynradd, a'i fod wedi cael ei rannu yn ôl rhyw yn flaenorol, neu ar brydiau, nad yw'n cynnig yr addysg i bawb. O ganlyniad, bydd y Grant Urddas Mislif yn 2023-24 yn ariannu cyfres o sesiynau a ddarparir gan y sefydliad arbenigol, Brook, a chynigir y rhain i'r holl ysgolion ar gyfer disgyblion blwyddyn 7, 8 a 9 (yn yr uwchradd) ac i bob disgybl blwyddyn 5 a 6 (yn y cynradd). Cyflwynir y sesiynau hyn a chyfeirir atynt fel 'sioe deithiol gwybodaeth' rhwng mis Medi 2023 a mis Ionawr 2024. Rhennir gwybodaeth gydag ysgolion am y cynnig maes o law. <p>Unwaith eto, diolchodd LE i'r grŵp am eu mewnbwn yn ystod y flwyddyn, a'r gobraith yw y byddant yn gweld effaith eu gwaith cyn iddynt orffen ym Mlwyddyn 13. Wrth i'w cyfnod yn y swydd ddod i ben, dywedodd LE y byddai croeso i'r aelodau barhau fel rhan o'r is-grŵp ym mis Medi pe baent yn dymuno gwneud hynny.</p>
<p>6</p>	<p>Diweddariad gan Aelod SIDU Ceredigion yn Senedd Ieuenctid y Deyrnas Unedig (SIDU)</p>
	<p>Rhoddodd GB ddiweddariad byr ynghylch cyhoeddiad a wnaethpwyd gan Senedd y DU yn ddiweddar, a oedd yn cadarnhau y bydd Cyngor Ieuenctid Prydain yn parhau i arwain at Raglen SIDU ar gyfer 2023 – 2025.</p> <p>Yn ystod y tymor nesaf, bydd SIDU yn canolbwyntio ar yr argyfwng costau byw ac yn arbennig, prydau ysgol am ddim i <u>bob</u> disgybl yn ein hysgolion. Bydd SIDU yn lansio 'ymgyrch bwyd ar gyfer dysgu' a fydd yn ceisio sicrhau cefnogaeth yr AS lleol dros brydau ysgol am ddim i bob disgybl ysgol ar draws y DU.</p> <p>Fel rhan o raglen SIDU, cadarnhaodd AL ei fod yn edrych ymlaen i gyfarfod ASlau eraill o Gymru yn ystod cyfarfodydd misol (a gynhelir gan Blant yng Nghymru) a gweithio tuag at ddigwyddiad diwedd tymor SIDU, sef 'y ddadl fawr', a gynhelir yn Nhŷ'r Cyffredin, Llundain ym mis Tachwedd 2023.</p>
<p>7</p>	<p>Canlyniadau Ymgyrch Leol 'Rhoi dy Farn 2023' y Cyngor Ieuenctid</p>
	<p>Cyflwynodd GB ganlyniadau ymgyrch 'Rhoi dy Farn 2023'. Dywedodd GB bod 2184 o bobl ifanc wedi pleidleisio yn y bleidlais eleni, sef tua 37% o'r boblogaeth, o'i gymharu â'r sefyllfa y llynedd, lle'r oedd 2160 o bobl ifanc wedi pleidleisio ym mhleidlais Gwneud eich Marc Cyngor Ieuenctid Prydain.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Canlyniadau Rhoi Dy Farn.pptx</p> </div>

Esboniodd GB bod y 7 ysgol uwchradd wedi cymryd rhan, yn ogystal â Choleg Ceredigion (Aberystwyth ac Aberteifi), Hyfforddiant Ceredigion Training (HCT), Cenhadon Aberystwyth a Grŵp Ysbrydoli Ôl-16.

Canlyniadau Rhoi Dy
Farn Results 2023.pdf

Treuliodd yr aelodau ychydig amser yn pori trwy'r canlyniadau ac yn eu dadansoddi. Roedd yr aelodau yn cydnabod bod y canlyniadau yn cynrychioli'r prif faterion y mae pobl ifanc yn eu hwynebu ar hyn o bryd.

Soniodd IM y gallai nifer y pleidleisiau dros hyrwyddo'r iaith Gymraeg gael eu hystyried fel rhywbeth cadarnhaol hefyd, gan ei fod yn adlewyrchu'r gwaith a wneir gan Lywodraeth Cymru ac eraill i gyflawni'r targed o gael miliwn o siaradwyr Gymraeg erbyn 2025?

Awgrymodd AL ei bod yn anodd dewis un pwnc, gan eu bod oll yn bwysig. Awgrymodd MB bod y canlyniadau yn dangos sut y mae'r materion hyn yn effeithio ar bawb, a bod nifer o'r materion oll yn deillio o'r argyfwng costau byw, a phryderon sy'n ymwneud â thlodi i bob pwrpas. Er enghraifft, mae'r dadleuon ynghylch ail gartrefi a thrafnidiaeth oll yn ymwneud â fforddiadwyedd a'i bod yn rhesymol awgrymu mai'r 'argyfwng costau byw' sef pwnc y pleidleisiwyd drosto fwyaf, yw'r broblem fwyaf enbyd i bawb ar hyn o bryd.

Esboniodd GB bod gan yr aelodau ddewis nawr o ran pa bynciau y maent yn dymuno eu cyflwyno gerbron panelwyr Pawb a'i Farn ym mis Gorffennaf 2023. A ydynt yn dymuno adlewyrchu canlyniadau'r bleidlais yn llwyr, neu a ydynt yn dymuno ystyried unrhyw faterion eraill nad ydynt wedi sicrhau sgôr mor uchel yn y canlyniadau?

Y consensws cyffredinol ymhlith yr aelodau oedd yr hoffent ganolbwyntio ar y 4 pwnc a oedd wedi sicrhau nifer uchaf y pleidleisiau ymhlith pobl ifanc, sef:

- 1.) **Yr argyfwng Costau Byw** – mwy o gymorth gyda chostau trafndiaeth, prydau ysgol ac ynni
- 2.) **Gyrfaoedd** – Mwy o ddewis o brentisiaethau sy'n talu yn dda a mynediad i amrediad o gyfleoedd profiad gwaith
- 3.) **Addysg** – dylid addysgu sgiliau busnes ac entrepreneuriaeth mewn ysgolion
- 4.) **Trafnidiaeth** – mae angen bod bysiau yn rhedeg yn hwyrach yn ystod y nos ac mae'n rhaid iddynt fod yn fwy fforddiadwy, cysylltiadau trên gwell a llwybrau beic gwell

Ar ôl cinio, esboniodd GB y rhennir yr aelodau i grwpiau i ganolbwyntio ar lunio cwestiynau er mwyn ymateb i'r 4 pwnc llosg hwn, a gyflwynir i banel o ffigurau cyhoeddus yn ystod Pawb a'i Farn 2023. Bydd angen i'r aelodau benderfynu hefyd pwy hoffent eu gwahodd i ymuno â phanel Pawb a'i Farn 2023.

8 Digwyddiad 'Pawb A'i Farn Ceredigion 2023': Pynciau y Digwyddiad, y Cwestiynau a'r Panel

Yn ystod y sesiwn hon, rhannwyd y Cyngor leuenctid i grwpiau er mwyn iddynt ddechrau ystyried drafftio cwestiynau dan bob pwnc llosg. Aeth pob grŵp ati i baratoi cwestiwn i'w gyflwyno gerbron y panel, yna caiff y rhain eu mireinio a'u rhannu gydag aelodau'r panel cyn digwyddiad Pawb a'i Farn ym mis Gorffennaf 2023.

Costau Byw	Gyrfaoedd	Addysg	Trafnidiaeth
Aelodau: MJ, CJ, SB ac EM	Aelodau: AL, JD ac IE	Aelodau: MHe ac MHo	Aelodau: XSB, MB, LJ, MB ac IM

Yna, bu aelodau'r Cyngor leuenctid yn rhannu syniadau ac yn penderfynu ar yr aelodau panel yr hoffent eu gwahodd.

Dyweddodd GB bod Ben Lake AS yn aelod o'r panel bob blwyddyn a'i fod wedi cadarnhau y bydd yn mynychu yn 2023. Soniodd GB hefyd bod Comisiynydd Plant Cymru wedi mynychu yn flaenorol, ond yn anffodus, nid yw ar gael ar y dyddiad hwn, ond mae ei swyddfa wedi cynnig bod Sara Jarmin, Pennaeth Cyfathrebu a Pherfformiad yn Swyddfa Comisiynydd Plant Cymru, ar gael yn absenoldeb Rocco Cifuentes. Cadarnhaodd yr aelodau eu bod yn dymuno estyn gwahoddiad i Sara Jarmin o Swyddfa Comisiynydd Plant Cymru.

O ran materion sy'n ymwneud â Gyrfaoedd ac Addysg, roedd y Cyngor leuenctid yn dymuno estyn gwahoddiad i gynrychiolwyr o'r Awdurdod Lleol, a phenderfynwyd gwahodd y Cynghorydd Bryan Davies, Arweinydd y Cyngor a Mr Barry Rees, Cyfarwyddwr Corfforaethol Cyngor Sir Ceredigion.

Ymhellach, roedd y Cyngor leuenctid yn dymuno estyn gwahoddiad i un o Weinidogion Llywodraeth Cymru, ac ar ôl ystyried meysydd portffolio pob Gweinidog, teimlwyd mai Vaughan Gething AS, Gweinidog dros yr Economi, fyddai fwyaf addas i ymateb i bynciau llosg eleni.

Cydnabuwyd na fydd hi'n bosibl disgwyl i bob aelod arfaethedig o'r panel fynychu, oherwydd eu dyddiaduron prysur, ond bydd GB ac LE yn paratoi gwahoddiadau yn fuan ar ôl y cyfarfod, gan gadarnhau eu presenoldeb gyda'r Cyngor leuenctid cyn gynted ag y bo modd. Cydnabuwyd y bydd angen ystyried cydweithwyr eraill yn absenoldeb rhai o'r aelodau panel arfaethedig.

Aelodau Panel Arfaethedig i'w gwahodd i ddigwyddiad Pawb a'i Farn 2023
1.) Mr Ben Lake AS
2.) Ms Sara Jarmin, Pennaeth Cyfathrebu a Pherfformiad yn Swyddfa Comisiynydd Plant Cymru
3.) Mr Bryan Davies, Cynghorydd ac Arweinydd Cyngor Sir Ceredigion
4.) Mr Barry Rees, Cyfarwyddwr corfforaethol yng Nghyngor Sir Ceredigion
5.) Mr Vaughan Gething AS, Gweinidog dros yr Economi

Rhoddodd GB wybodaeth bellach ac ychydig gefndir am ddigwyddiadau pawb a'i Farn, gan esbonio y caiff 'cynulleidfa' eu gwahodd i ymuno o bob Ysgol Uwchradd, Coleg a sefydliad

	cynrychioliadol, a byddan nhw yn cael y cyfle i ymateb hefyd, gofyn cwestiynau neu roi adborth fel rhan o'r drafodaeth.
9	Rhannu Gwybodaeth a Dyddiad y Cyfarfod Nesaf
	<p>Gofynnodd y Cadeirydd i'r aelodau am unrhyw faterion eraill. Ni adroddwyd unrhyw faterion.</p> <p>Dywedodd GB mai'r tro nesaf y bydd y Cyngor leuenctid yn cyfarfod yn y Siambr fydd ar gyfer Digwyddiad diwedd cyfnod Pawb a'i Farn ar 14/07/23. Esboniodd GB y rhennir gwybodaeth gydag aelodau'r Cyngor leuenctid ac Ysgolion / Sefydliadau maes o law, ynghylch y trefniadau ar gyfer y digwyddiad, ac y bydd GB yn cysylltu cyn y digwyddiad efallai er mwyn cadarnhau rhai manylion o ran logisteg, manylion am y cwestiynau ac ati.</p> <p>Dyddiadau cyfarfodydd:</p> <p>Cyfarfod 1; 21/10/22 Cyfarfod 2; 03/02/23 Cyfarfod 3; 17/03/23 Diwedd y cyfnod, Digwyddiad Pawb a'i Farn; 14/07/23</p> <p>Gofynnodd y Cadeirydd i'r holl aelodau allgofnodi ar eu ffordd allan o Benmorfa, ac aros am eu cludiant yn y dderbynfa.</p> <p>Diolchodd y Cadeirydd a BG i'r grŵp am gyfarfod cynhyrchiol a chadarnhaol o Gyngor leuenctid 2022-23.</p> <p><i>Cyflwynir cofnodion cyfarfodydd y Cyngor leuenctid i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu a'r Cabinet Llawn, er mwyn sicrhau bod safbwyntiau pobl ifanc yn cael eu cyfleu i'r broses ddemocrataidd yng Ngheredigion.</i></p>

Ceredigion Community Safety Partnership

Crime and Disorder Strategic Assessment 2023 Young Person Version

The Ceredigion Community Safety Partnership **want to hear your thoughts on crime and disorder** across the county through this survey.

You can learn more about the work of the Community Safety Partnership (CSP) on the next page.

You will need to respond to this survey by **midday on 28 March 2023**.

You can send it back to the address at the end of the form, by returning it to your local Library or by sending it to

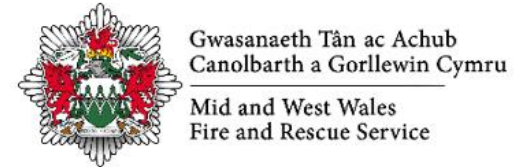
partnerships@ceredigion.gov.uk

You can also reply online by clicking [here](#).

Who is part of the Ceredigion Community Safety Partnership (CSP)?

Members of the Partnership are senior people who work in:

The CSP work together to protect local communities from crime and to help people feel safer. An important part of this work is to identify current issues and potential future threats that may affect Ceredigion. The answers given in response to this survey will tell us what worries people the most in terms of crime in Ceredigion. This will help us to plan and decide which activities should be prioritised.

Crime and Disorder Survey

Question 1: Tell us about your connection to Ceredigion.

- I live here.
- I work here.
- I live here and I work here.
- I am a student.
- I represent a Town or Community Council.

Question 2: Which of these areas do you identify with the most?

- Aberystwyth
- Tregaron
- Aberaeron
- Lampeter
- Cardigan
- Llandysul

Question 3: We want to know which of these issues are most important to you.

Very important A bit important Not important

Anti-social behaviour:

A person acts in a way which upsets someone who does not live with them.

Visible Police Presence (Town and Rural):

Seeing police officers in your area.

Substance Misuse (Drugs):

Using illegal drugs or medicine in a way that they are not meant to be used.

Illegal Supply of Drugs:

Giving or offering to give someone illegal drugs.

Substance Misuse (Alcohol):

Drinking alcohol in a way that is harmful.

Road Safety & Reducing Road Traffic Fatalities:

Teaching people how to behave safely when driving on or crossing the road.

Youth Offending – Protecting Young People:

Work with young people that get into trouble with the law and help them stay away from crime.

Vandalism, Criminal Damage and Graffiti:

When a person causes damage to something on purpose without permission.

Question 3: We want to know which of these issues are most important to you.

(Continued...)

Very important A bit important Not important

Violent Crime:

When a person uses violence or threatens to hurt someone in order to commit a crime.

Street Lighting:

Having lights by the side of the road or path when it's dark.

Vehicle Crime:

Stealing a vehicle, stealing something from a vehicle or causing damage to a vehicle.

Burglary:

Going into a building without permission to steal something.

Public Engagement and Media Influence:

Involving the public and sharing information to reduce crime.

Fear of Terrorism:

Violence or threats carried out by a person or group with a strong political opinion.

Public Order:

Making sure people behave properly in public.

Question 3: We want to know which of these issues are most important to you.

(Continued...)

Very important A bit important Not important

Arson and Deliberate Fires:

Starting a fire on purpose to damage something.

Reducing Business Crime:

When a business or person as part of their work is a victim of crime.

Rural Crime:

Crime and anti-social behaviour which happens in rural areas.

Violence Against Women and Girls:

Violence against females including physical, sexual or mental harm.

Domestic Abuse (including Stalking and Harassment):

Where a person controls, threatens or is violent to someone who lives with them.

Sexual Offences:

A sexual act directed at someone without the other person agreeing to it.

Hate Crime:

Crimes targeted at a person because of their race, religion, disability, sexuality or gender identity.

Question 3: We want to know which of these issues are most important to you.

(Continued...)

Very important A bit important Not important

Community Cohesion and Engagement, Reducing the Fear of Crime:

Different groups in the community coming together.

Reducing Reoffending:

Work with people who are in prison to help them stay away from crime when they come out.

Cyber & Online Crime:

Using a computer to carry out criminal activity.

Question 4: Tick the issues you think that have improved over the past 12 months.

- Anti-social behaviour
- Visible Police Presence (Town and Rural)
- Substance Misuse (Drugs)
- Targeting the Illegal Supply of Drugs
- Substance Misuse (Alcohol)

Question 4: Tick the issues you think that have improved over the past 12 months.
(Continued)

- Road Safety & Reducing Road Traffic Fatalities
- Youth Offending – Protecting Young People
- Vandalism, Criminal Damage and Graffiti
- Violent Crime
- Street Lighting
- Vehicle Crime
- Burglary
- Public Engagement and Media Influence
- Fear of Terrorism
- Public Order
- Arson and Deliberate Fires
- Reducing Business Crime
- Rural Crime
- Violence Against Women and Girls
- Domestic Abuse (inc. Stalking and Harassment)
- Sexual Offences

Question 4: Tick the issues you think that have improved over the past 12 months.

(Continued)

- Hate Crime
- Community Cohesion and Engagement, Reducing the Fear of Crime
- Reducing Reoffending
- Cyber & Online Crime

Question 5: Tick the issues you think that have got worse over the past 12 months.

- Anti-social behaviour
- Visible Police Presence (Town and Rural)
- Substance Misuse (Drugs)
- Illegal Supply of Drugs
- Substance Misuse (Alcohol)
- Road Safety & Reducing Road Traffic Fatalities
- Youth Offending – Protecting Young People
- Vandalism, Criminal Damage and Graffiti

Question 5: Tick the issues you think that have got worse over the past 12 months.
(Continued)

- Violent Crime
- Street Lighting
- Vehicle Crime
- Burglary
- Public Engagement and Media Influence
- Fear of Terrorism
- Public Order
- Arson and Deliberate Fires
- Reducing Business Crime
- Rural Crime
- Violence Against Women and Girls
- Domestic Abuse (inc. Stalking and Harassment)
- Sexual Offences
- Hate Crime

Question 5: Tick the issues you think that have got worse over the past 12 months.
(Continued)

- Community Cohesion and Engagement, Reducing the Fear of Crime
- Reducing Reoffending
- Cyber & Online Crime

Question 6: Has the amount of crime in your area changed over the last 12 months?

- A lot more crime
- A little more crime
- About the same amount of crime
- A little less crime
- A lot less crime

Question 7: Tell us about any new issues that we should be aware of.

Question 8: Do you think that alcohol abuse is a big problem in relation to crime in Ceredigion?

- Yes
- No

Question 9: Do you think that drug abuse is a big problem in relation to crime in Ceredigion?

- Yes
- No

Question 10: Do you know how to report Anti-social behaviour, and the ways it can be dealt with?

- Yes
- No

Question 11: Have you been a victim of cyber or online crime?

Yes

No

Question 12: What do you think might make you feel unsafe in your home?

[such as online crime, burglary, criminal damage]

Question 13: Have you heard about the work of the Ceredigion Community Safety Partnership?

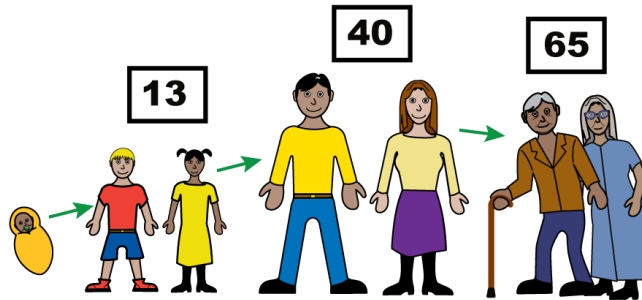

Yes

No

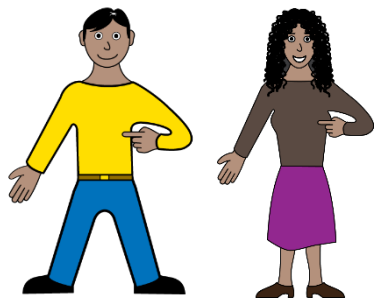
Question 14: Are there any other concerns that you would like to raise?

The next questions are about you. You don't have to answer them. They help us to understand if our survey has reached the right people.

Please write your age here:

Leave blank if you prefer not to say.

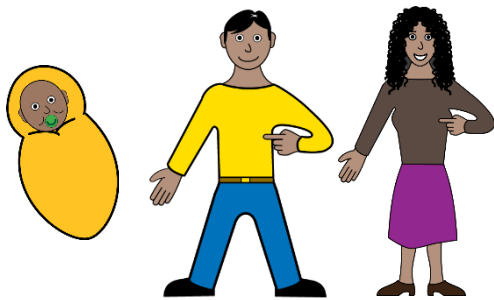
I am...

Male

Female

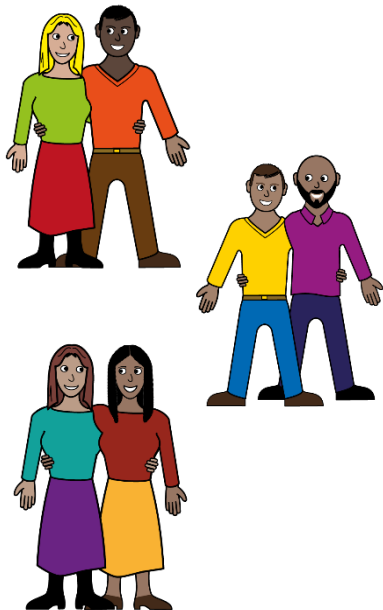
If you use a different word to describe yourself, please say what this is. _____

Leave blank if you prefer not to say.

Is your gender now the same as it was when you were born?

Leave blank if you prefer not to say.

I am...

Heterosexual / Straight

Gay

Bisexual

If you use a different word to describe yourself, please say what this is.

Leave blank if you prefer not to say.

National Identity: Are you...?

Welsh

English

Scottish

Northern Irish

Irish

British

Prefer not to say

If you use a different word to describe yourself, please say what this is.

Race: Are you?

Asian

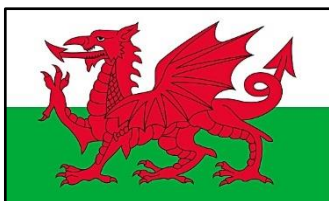
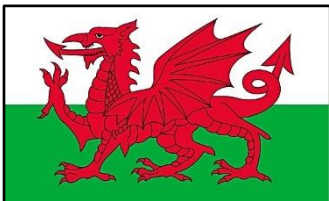
Black / African / Caribbean

Gypsy Traveller

Mixed

White

If you use a different word to describe yourself, please say what this is. _____

Language: What is your preferred language?

Welsh

English

Other

Prefer not to say

If you prefer to use a different language, please say what this is.

Language: Can you understand, speak, read or write Welsh?

Understand spoken Welsh

Speak Welsh

Read Welsh

Write Welsh

None of the above

Prefer not to say

Are you a disabled person? If yes, tick any of the boxes that says more about you.

Hearing difficulties

Sight difficulties

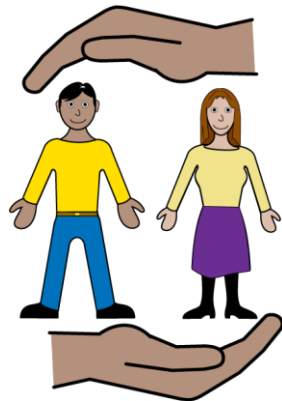
Speaking difficulties

Learning difficulties

Mental health condition

Physical disability

Please tell us here if you prefer to use your own words.

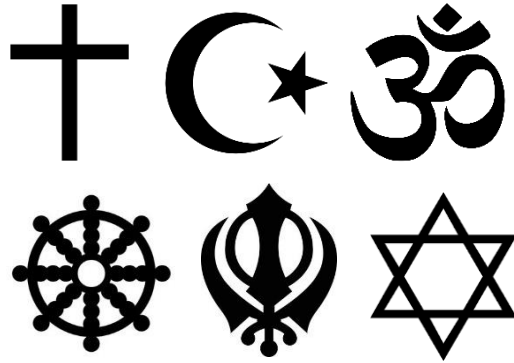

Are you a Young Carer?

Yes

No

A Young Carer looks after a friend or someone in their family. This may be because they are disabled or have a long illness or have problems because of their age.

What is your religion?

Please say if you do not have a religion.

We will only use your information for this survey. We will not share it without your permission.

We follow a law called the General Data Protection Regulation (GDPR) to keep your information safe.

We will keep your personal information for 1 year.

For more information about how we keep your information please read privacy policy here:

www.ceredigion.gov.uk/your-council/strategies-plans-policies/data-protection-and-gdpr-policy/

Thank you.

Your answers will help the Community Safety Partnership to keep Ceredigion safe.

Contact us:

Post:

Ceredigion Community Safety
Partnership
Canolfan Rheidol
Rhodfa Padarn
Llanbadarn Fawr
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 3UE

Phone:

01545 570881

Email:

partnerships@ceredigion.gov.uk

Further Information:

<http://www.ceredigion.gov.uk/your-council/consultations/crime-and-disorder-strategic-assessment-questionnaire/>

Acknowledgements:

Pictures by Freepik.com
Easy Read Symbols Copyright Leeds and
York Partnership NHS Foundation Trust.

Ceredigion Community Safety Partnership

Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion

Background and Membership

- The Ceredigion Community Safety Partnership was established in 1999 and is one of 20 Community Safety Partnerships in Wales.
- Community Safety Partnerships (CSP) were formed following the **Crime and Disorder Act 1998**, which made it a statutory duty for each Local Authority area to have a CSP.
- CSPs are made up of representatives from the **Police, Local Authorities, Fire and Rescue Authorities, Health and Probation services**, as well as other invited organisations.

Cefndir ac Aelodaeth

- Sefydlwyd Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion yn 1999 fel un o blith 20 o Bartneriaethau Diogelwch Cymunedol yng Nghymru.
- Ffurfiwyd Partneriaethau Diogelwch Cymunedol (PDC) yn dilyn **Deddf Trosedd ac Anhwylder 1998**, a oedd yn ei gwneud yn ddyletswydd statudol i bob ardal Awdurdod Lleol gael Partneriaeth Diogelwch Cymunedol.
- Mae'r Bartneriaeth yn cynnwys cynrychiolwyr o'r **Heddlu, yr Awdurdod Lleol, yr Awdurdod Tân ac Achub, y gwasanaeth lechyd, y gwasanaeth Prawf**, yn ogystal â sefydliadau eraill sy'n cael eu gwahodd.

Heddlu Police
**DYFED
POWYS**

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Gwasanaeth Tân ac Achub
Canolbarth a Gorllewin Cymru
Mid and West Wales
Fire and Rescue Service

Prawf Cymru
Wales Probation

GIG
CYMRU
NHS
WALES
Bwrdd Iechyd Prifysgol
Hywel Dda
University Health Board

Home Office

Tai
Wales & West
Housing

barcud

Comisiynydd Heddlu a Throseddu
Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

Cyngor Sir Gâr
Carmarthenshire
County Council

Maritime &
Coastguard
Agency

1872 PRIFYSGOL
ABERYSTWYTH
UNIVERSITY

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Cymdeithas Mudiadau
Gwirfoddol Ceredigion
Ceredigion Association
of Voluntary Organisations

Role and Governance

- The CSP meet a minimum of 3 times a year – **This is usually 4 times, and on a quarterly basis.**
- The Ceredigion CSP is a sub-group of the **Ceredigion Public Services Board (PSB)**. You may recall that the Youth Council recently took part in an engagement activity, whereby you were asked to share your thoughts on the PSB's draft **Local Well-being Plan for 2023-28**.
- The CSP ensures contribution to community safety elements contained within the Local Well-being Plan.
- The current **Chair of the CSP is Barry Rees** (Corporate Director, Ceredigion County Council).

Rôl a Llywodraethu

- Mae'r BDC yn cwrdd o leiaf 3 gwaith y flwyddyn – **Mae hyn fel arfer yn 4 gwaith, ac yn chwarterol.**
- Mae'r BDC yn is-grŵp o **Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion (BGC)**. Efallai eich bod yn cofio bod y Cyngor leuenctid wedi cymryd rhan mewn gweithgaredd ymgysylltu yn ddiweddar, lle gofynnwyd i chi rannu eich syniadau ar **Gynllun Llesiant Lleol drafft y BGC ar gyfer 2023-28**.
- Mae'r BDC yn sicrhau cyfraniad at elfennau diogelwch cymunedol sydd yn y Cynllun Llesiant Lleol.
- **Cadeirydd presennol y BDC yw Barry Rees** (Cyfarwyddwr Corfforaethol, Cyngor Sir Ceredigion).

Aims

- The CSP aim to **work together to reduce crime and disorder** across the county in order to protect local communities and help people feel safer.
- This is done in a number of ways – For example, sharing information, making sure resources are used to greatest effect, and working collaboratively to deliver on projects more effectively.
- A crucial area of the CSP's work is to **identify and examine current issues and potential future threats that may affect Ceredigion**.

Amcanion

- Nod y BDC yw **cydweithio i leihau troseddau ac anhrefn** ar draws y sir er mwyn diogelu cymunedau lleol a helpu pobl i deimlo'n fwy diogel.
- Mae hyn yn cael ei wneud mewn nifer o ffyrdd – Er enghraifft, rhannu gwybodaeth, sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio i'r effaith fwyaf, a chydweithio i gyflawni prosiectau yn fwy effeithiol.
- Rhan bwysig o waith y BDC yw **nodi ac archwilio'r materion cyfoes a bygythiadau posib a allai gael effaith ar Geredigion yn y dyfodol**.

Crime and Disorder Strategic Assessment

- To help with this, the CSP are currently carrying out a **Crime and Disorder Strategic Assessment**.
- As part of this Assessment, the CSP are gathering the views of Ceredigion's residents on crime and disorder in the county through a questionnaire.
- The CSP will also collect data from organisations in order to build a full picture of crime and disorder.

Aseiad Strategol Trosedd ac Anrhefn

- I helpu gyda hyn, mae'r BDC ar hyn o bryd yn cynnal **Aseiad Strategol Trosedd ac Anrhefn**.
- Fel rhan o'r Aseiad, mae'r BDC yn casglu barn trigolion Ceredigion ar droseddu ac anhrefn yn y sir drwy holiadur.
- Bydd y BDC hefyd yn casglu data gan sefydliadau er mwyn cael darlun llawn o droseddu ac anhrefn.

Crime and Disorder Strategic Assessment

- The answers given to the questionnaire will help the CSP:
- **Identify the main issues affecting the local area.**
- **Gain perspective on important issues like fear of crime, anti-social behaviour and drug or alcohol misuse.**
- **Help to prioritise activities and manage resources.**

Aseiad Strategol Trosedd ac Anrhefn

- Bydd yr atebion a roddir i'r holiadur yn helpu'r BDC:
- **Nodi'r prif faterion sy'n effeithio ar yr ardal leol.**
- **Cael cipolwg ar faterion pwysig megis ofn troseddau, ymddygiad gwrthgymdeithasol a chamddefnydd cyffuriau ac alcohol.**
- **Cynorthwyo i ddyrannu adnoddau yn effeithiol a blaenoriaethu gweithgarwch.**

What happens next?

- The feedback from the questionnaire and data collected will tell the CSP what issues it needs to focus on for the coming year.
- The analysis from the questionnaire and data from organisations will be published in a report on the CSP webpage in June.
- **Your opinion is important. We need your help to make sure that we focus on the right priorities in 2023-2024.**

Beth sy'n digwydd nesaf?

- Bydd yr adborth o'r holiadur a'r data a gesglir yn dweud wrth y BDC pa faterion sydd angen canolbwyntio arnynt ar gyfer y flwyddyn i ddod.
- Bydd y dadansoddiad o'r ymatebion a'r data gan sefydliadau yn cael ei gyhoeddi mewn adroddiad ar wefan y BDC ym mis Mehefin.
- **Mae eich barn chi'n bwysig. Mae angen eich help arnom i sicrhau ein bod yn canolbwyntio ar y blaenoriaethau cywir yn 2023-2024.**

The questionnaire

- The questionnaire should take around **10 to 15 minutes** to complete.
- The first 14 questions allows you to share **how you feel about crime and disorder** in your local area, and any issues you are concerned about not covered by the questionnaire.
- The second part of the questionnaire relates to **information about you**. You do not have to answer these questions, but it helps make sure that we have reached a range of audiences and are hearing everyone's voice.

Yr Holiadur

- Dylai'r holiadur gymryd tua **10 i 15 munud** i'w gwblhau.
- Mae'r 14 cwestiwn cyntaf yn caniatáu ichi rannu **sut rydych chi'n teimlo am drosedd ac anrhefn** yn eich ardal leol, ac unrhyw faterion rydych chi'n pryderu amdant sydd ddim yn rhan o'r holiadur.
- Mae ail ran yr holiadur yn ymwneud â **gwybodaeth amdanoch chi**. Nid oes rhaid i chi ateb y cwestiynau hyn, ond mae'n helpu i sicrhau ein bod wedi cyrraedd amrywiaeth o gynulleidfaoedd ac yn clywed llais pawb.

The questionnaire

- Question 3, 4 and 5 relates to specific types of issues. The first time these issues are introduced (Q3), an explanation has been given under each heading to provide you with extra information.
- For example...

Question 3: We want to know which of these issues are most important to you.

Very important A bit important Not important

Anti-social behaviour:

A person acts in a way which upsets someone who does not live with them.

Visible Police Presence (Town and Rural):

Seeing police officers in your area.

Substance Misuse (Drugs):

Using illegal drugs or medicine in a way that they are not meant to be used.

Yr Holiadur

- Mae cwestiwn 3, 4 a 5 yn ymwneud â mathau penodol o faterion. Y tro cyntaf i'r materion hyn gael eu cyflwyno (C3), rhoddwyd esboniad o dan bob pennawd i roi gwybodaeth ychwanegol i chi.
- Er enghraifft...

Cwestiwn 3: Rydym am wybod pa rai o'r materion hyn sydd bwysicaf i chi.

Pwysig iawn Eithaf pwysig Ddim yn bwysig

Ymddygiad Gwrthgymdeithasol:

Pan mae person yn ymddwyn mewn ffordd sy'n achosi gofid i rywun sydd ddim yn byw gyda nhw.

Presenoldeb gweladwy gan yr Heddlu (yn y trefi ac yng nghefn gwlad):

Gweld heddwision yn eich ardal chi.

Camdefnyddio Sylweddau (Cyffuriau):

Defnyddio cyffuriau anghyfreithlon neu feddyginiaeth mewn ffordd nad ydynt i fod i gael eu defnyddio.

The questionnaire

- We will only use your information for this survey. We will not share it without your permission.
- We follow a law called the General Data Protection Regulation (GDPR) to keep your information safe.
- You **don't** need to include your name or identifiable information (such as your school) to your response sheet.
- **Please let us know if you have any questions, and thank you for your help in keeping Ceredigion safe.**

Yr Holiadur

- Byddwn yn defnyddio eich gwybodaeth ar gyfer yr arolwg hwn yn unig.
- Rydyn ni'n dilyn deddf o'r enw'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR) i gadw'ch gwybodaeth yn ddiogel.
- Does **dim angen** i chi gynnwys eich enw na gwybodaeth adnabyddus (fel eich ysgol) ar eich taflen ymateb.
- **Rhowch wybod os oes gennych unrhyw gwestiynau, a diolch am eich cymorth i gadw Ceredigion yn ddiogel.**

Support / Cymorth

Below are some **support charities and reporting avenues** should you require them.

Isod mae **rhai elusennau cymorth a llwybrau adrodd** pe bai chi eu hangen.

**Gwasanaethau Dioddefwyr
a Thystion / Victim and
Witness Service**

☎ 0300 1232996

CrimeStoppers.
Speak up. Stay safe.

Crimestoppers & Fearless

Rhoi gwybodaeth yn
ddienw / Give information
anonymously

☎ 0800 555 111

childline
ONLINE, ON THE PHONE, ANYTIME

Childline

Gwybodaeth a chyngor /
Information and advice

☎ 0800 1111

**Byw Heb Ofn / Life Fear
Free**

Cymorth ar drais yn erbyn
menywod, cam-drin
domestig a thrais rhywiol /
Help about violence
against women, domestic
abuse and sexual violence

☎ 0808 801 0800

ACT

Rhoi gwybod am ymddygiad
amheus / Give information
about suspicious behaviour

☎ 0800 555 111

**Mewn argyfwng, ffoniwch 999.
In an emergency, phone 999.**

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Support & Prevention Rural Community Engagement Review
Feedback to the Youth Council March 2023

Purpose of the Review

Purpose

- Review the impact and sufficiency of the 'Rural Engagement and Outreach Provision' delivered by Support and Prevention teams in relation to six key questions

Overview of the project: Aims and Objectives

Where are we strongest?

Where are we weakest

What needs to change

How can we improve?

What is the best approach

How can we bolster partnerships and accessibility to specialist services

Outcome

- Clear overview of the Impact and sufficiency of support and prevention services, young people and communities.
- Support the Local Authority in developing stronger, more efficient and integrated approaches of delivery and management for the benefit of young people.

Feedback from Youth Council and Young People

Feedback from Youth Council and Young People

(age 16-18yrs old)

Life can be boring for us. There is little in the way of sport and leisure facilities in the rural areas and buses cost too much to travel to larger towns.

We want more support into employment opportunities not just education.

Public transport is poor, slow and expensive.

Our schools focus too heavily on academic abilities rather than on practical things like apprenticeships.

We would like to see more food bank support for people and families who are financially struggling. Life is getting harder, and a lot of my friends are worried about the future and what opportunities we will have in our towns for work and leisure.

We need and want more youth clubs, more often, and for later in the evening.

Can we have access to good career advisors in our schools? Our experiences of this service to date is poor.

Can we ask for more support in investing and looking after our public paths and bridle ways. These are at the heart of keeping our communities moving and also act as a good stress reliever, but some are in poor condition. Could we develop a local enterprise to bring them back to life?

Feedback from Youth Council and Young People

Can we develop more access to help for those of us who are not the best academically but have a lot to offer our communities? Most support at our schools feels like it goes to those who achieve the required grades.

Working out in the gym is really helping me with my mental health and gives me an opportunity to talk to my youth worker who I trust.

Can we have more sports activities and clubs please? We love boxing and basketball but there aren't many clubs here.

Young people leave to find work and study. There's a very clear route for people to leave to go for education, to go for work, but not a very clear route to come back to Ceredigion. We need improved transport and business grants, certainly for people moving back early in their career.

Improvements in the ability to buy houses. It's almost impossible to rent houses in West Wales.

Can we improve the quality and access to skills training that young people need in order to be able to go into a range of industries in Ceredigion?

Could more local businesses be encouraged to offer bursaries for young people for training or equipment required our chosen vocation.

Most of my friends have moved away due to better job prospects or to study in universities in Cardiff or Swansea. They think life in Ceredigion is hard due to the lack of good public transport and limited leisure facilities. We need more investment in these areas so more of us want to live and work in Ceredigion.

Welsh Government Youth Work Strategy for Wales

Feedback on strengths

Inclusive and accommodating

lead by example and no one is turned away. We are trusted by young people.

Advocacy: we listen and respond, giving young people tools to communicate with their families and teachers.

Youth worker presence in schools: we value having the capacity to ensure that every secondary school has a youth worker onsite 4 days per week

Feedback on strengths

Engagement: Opportunities for young people to have a voice and to be actively involved in advising the council of their opinions about its decisions.

'Gold standard' of working together

Increased our mobile outreach work into communities

Personalised 1:1 work to boost the confidence and self-belief of young people.

Feedback on challenges and areas to improve

Expand opening hours and access to youth clubs

We need to provide more 'youth space' within a range of settings across the county

Continue to evolve and grow our range/offer of 'vocational based interventions', that focus on the needs and wishes of the young person, from work experience placements to work taster sessions

Feedback on challenges and areas to improve

We have seen a big increase in supporting mental health needs post Covid-19

More investment in the offer of mobile outreach youth work

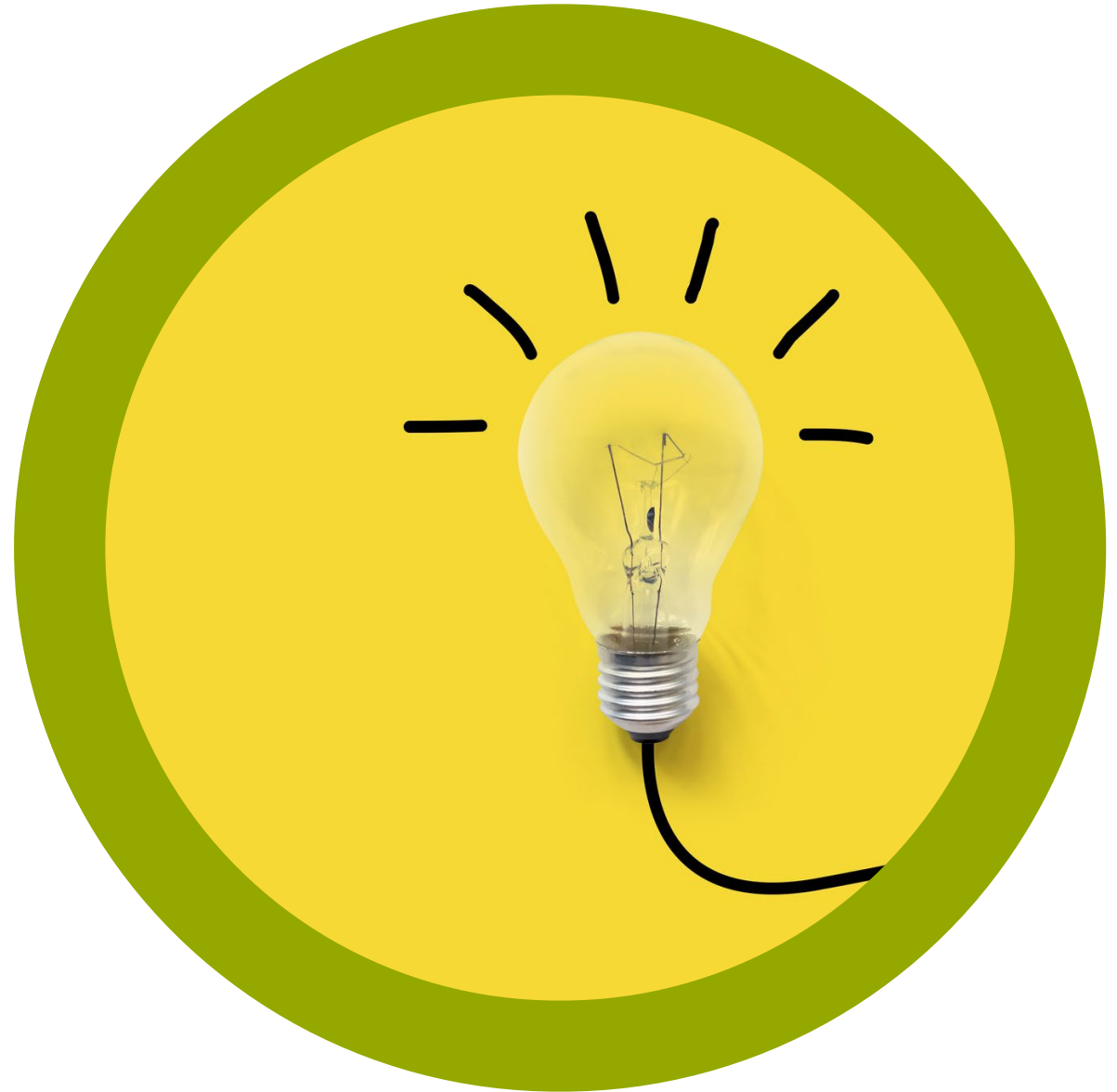
The lack of space for private meetings

Social Media presence, use of information technology is limited and could be more prolific and innovative.

Improvements to working in partnership with some schools

Recommendations

Recommendations

- Boost the application and use of social media
- Design and host a web portal of wellbeing resources and support for young people
- Consider the potential return on investment in developing a 'safe space' drop-in centre in Ceredigion for young people to receive support for an urgent mental health or emotional wellbeing need
- Strengthen the partnerships with local schools to further embed a supportive environment where young people are encouraged to fulfil their personal and academic potential, where they thrive, learn and develop emotionally and are supported to consider their career options in the world of business

Recommendations

- Design a toolkit that supports local people and voluntary groups in how to set up a youth club
- Enhance the offer of the 4 statutory youth clubs allowing for staffing and the associated costs in providing an extension to the opening hours of all 4 youth clubs including weekend provision.
- In partnership with the Dyfed-Powys Police Youth Ambassadors, help shape and respond to a range of priorities that were identified in the youth survey over the summer/autumn of 2022.
- Youth Outreach/Mobile provision – Review impact and expansion opportunities

Thank you for your time today

Please contact us at:

richard.timms@welv.co.uk

becky.bloor-steen@welv.co.uk

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Tudalen 469

An independent review of Support and Prevention Services, Rural Community Engagement, Mobile and Outreach Project. Report

MARCH 2023

Version 1

Welsh
CONSULTING LTD

Contents

Executive summary	Page 2
Overview of Ceredigion County Council Support and Prevention Service	Page 4
Aims of the project and the views of the Youth Council and young people in Ceredigion	Page 7
Where are we strongest?	Page 12
Where are we strongest? Measuring the impact	Page 17
Where are we weakest?	Page 21
What needs to change?	Page 26
How can we improve?	Page 31
What is the best approach?	Page 37
How can statutory functions and roles best be delivered to improve early intervention and prevention pathways?	Page 42
Recommendations	Page 44
Appendix: List of stakeholders who engaged or were contacted	Page 48

Executive summary

Between the ages of 11 and 25 young people undergo significant change and development as they transition between childhood, adolescence and young adulthood. During this period, the support from people who are involved in youth work is crucial in helping to enable and guide young people, giving them the opportunities and experiences in which they can develop personally, socially and academically.

The aim of youth work is to enable young people to develop holistically, working with them to facilitate their personal, social and educational development, to enable them to develop their voice, influence and place in society and to reach their full potential.

In September 2022 Ceredigion County commissioned WELV Consulting Ltd (WELV) to lead on an independent review of the Community Engagement and Outreach provision with an aim to support the Local Authority in developing stronger, more efficient and integrated approaches of delivery and management for the benefit of young people.

A key aspect of the project was to capture a wide range of views, from children and young people who are residents of Ceredigion, and also from internal staff and other community partners and stakeholders, along with relevant committees and boards, who will benefit or be impacted on through the decisions made based on the recommendations within this report.

To help shape the focus of the review, six questions were used that formed the basis of both the aims for the project and the structure of all engagement activity.

The questions were to identify:

- **Where are we strongest?** What areas are working well? What do staff and stakeholders value the most? Where can we model good practice?
- **Where are we weakest?** What is most detrimental to service efficiency and delivery? What services and provisions require long term investment?
- **What needs to change?** What barriers are currently preventing progress and results
- **Where are we innovative and how can we best empower staff and stakeholders?**
- **How can we improve?** How can services develop, evolve and move forward?
- **Why is this best approach?** What research/evidence is available to promote change
- **How can statutory functions and roles best be delivered to improve early intervention and prevention pathways?** How can we bolster partnerships and accessibility to specialist services?

This report outlines the responses to these six questions from all the stakeholders who WELV met with between the months of October 2022 and February 2023.

Based on the results of these discussions a range of recommendations are included to support the council and it's partners to apply the learning from this project and move forward in delivering its aims and objectives for young people across Ceredigion.

The recommendations have been directly informed by the voices of young people in Ceredigion, they are outlined on pages 44-47 of the report, in summary they are:

Executive summary

- To undertake a mapping and case tracking exercise to analyse the pathways, routes and timings of referrals into Support and Prevention, in order to agree upon clear transfer arrangements that ensure young people receive the help they require in terms of their care and support needs; both non-eligible wellbeing and prevention needs and eligible social care needs and outcomes.
- Boost the application and use of equipment and information technology, including the range of methods of communication when engaging with young people.
- Consider developing a web-portal (or an application such as Padlet) that seeks to support young people, wider youth support service professionals, as well as parents, with an overview of the Support and Prevention Service.
- Consider the potential return on investment in developing a 'safe space' drop-in centre in Ceredigion for young people to receive support for an urgent mental health or emotional wellbeing need.
- Design and publish a toolkit that supports local people and voluntary groups in how to set up a youth club which could further expand the offer of youth clubs within the rural communities of Ceredigion and operate as social enterprises.
- Source potential income/budget revenue(s) to further enhance the offer of the 4 statutory youth clubs, allowing for staffing and the associated costs in providing an extension to the opening hours of all 4 youth clubs; including weekend provision.
- Consider the potential learning opportunities of the Pembrokeshire YISP (Youth Inclusion Support Project) model that could further strengthen Ceredigion's reputation as a 'gold star' partnership arrangement (by Dyfed-Powys Police). Working with young people who are considered to be at risk of offending or anti-social behaviour, or where there are concerns about their emotional or mental health.
- To further extend and broaden the offer of support via 'mobile youth provision', which has significant value in rural Ceredigion.
- Improve how Support and Prevention mutually work in partnership together with schools to role model the core values of the Welsh Governments 'Framework on embedding a whole school approach to emotional and mental well-being' e.g. belonging, efficacy and having your voice heard.
- Undertake a review of the Child and Adolescent Mental Health Services (CAMHS) in Tier's 1 and 2 at the earliest possible opportunity during 2023, involving Porth Cymorth Cynnar, Porth Cynnal and the Regional Partnership Board.

We recognise resources are tight and difficult decisions have had to be made. However, effective outreach youth work is reliant on meaningful investment, engagement with young people and trusted partnership working across the sector. Furthermore, young peoples outreach work remains a robust approach for empowering young people to use their voice, be heard and play an active role in designing, delivering and holding accountable the services that they access.

The development of this report is the culmination of an approach engaging with young people, staff and volunteers and we are very grateful to everyone for their contributions.

Overview of Ceredigion County Council Support and Prevention Service

Overview of Ceredigion County Council Support and Prevention service

The Support and Prevention service is made up of multi-disciplined teams, with an overall aim of providing child and youth-led approaches to enable children and young people to be empowered, to achieve, to develop personally, emotionally, socially and be the best that they can be. The United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC) underpins everything that the teams do via the provision of universal and focused support for children and young people which includes:

- **Youth Work and Engagement** (youth work in schools, education progression, accredited learning and participation)
- **Support and Attainment** (primary/ secondary mentoring, transition, emotional wellbeing, nurturing and outreach)
- **Community Youth Work and Prevention** (16-24 support, community outreach, youth centres, focussed and universal provisions)

The Support and Prevention service has a clear focus on early intervention and targeted support; tailoring services/provision to meet the needs of young people in Ceredigion.

To achieve this, the service forms part of Ceredigion's 'Through Age and Wellbeing' integrated service delivery model (TAWM), that is designed to ensure young people get the right level and type of support, at the right time and should reduce the chances of the person developing established patterns of antisocial and harmful behaviour leading to involvement with statutory and specialist services.

Youth work and youth support services need to be seen as 'part of the team' and the Support and Prevention service work closely with a range of valued partners including:

- Education establishments e.g, primary and secondary schools
- Young people forums
- Further education providers
- Third and voluntary sector
- Dyfed-Powys Police Force (and other public sector organisations)

The Support and Prevention team and its partners, work together to reduce the duplication of services and increase the diversity of support on offer to young people within many aspects of support for a young person. This includes, but is not limited to; personal, social, educational, physical, mental and emotional wellbeing by promoting individual and family resilience, empowerment and independence.

Overview of the Support and Prevention service

Youth Work and Engagement

The aim of youth work and engagement is to enable young people to develop holistically, working with them to facilitate their personal, social and educational development, to enable them to develop their voice, influence and place in society and to reach their full potential.

School based Youth Workers engage with young people aged 11 – 18 both in universal and focussed contexts. Youth Workers strive to build and maintain meaningful relationships with all school pupils; that includes referred pupils whom are deemed at risk of disengagement from mainstream education due to one or a host of reasons. These reasons may include the inability to cope with conformity, breakdown within the home, family bereavement, abuse or exploitation.

Support and Attainment

The Children and Young People's Skills (CYP) Mentors support children and young people who may show behaviours that challenge as a result of their social and emotional experiences. The mentors provide support for children and young people in Primary Schools, Secondary Schools and other education settings across Ceredigion i.e. Alternative Curriculum and PRU. They engage with children and young people in both focussed one-to-one and small group based settings. The aim is to support children and young people to manage their emotions, channelling their energy positively, by focussing on attainment, both educationally and personally and providing restorative approaches to de-escalate behaviours that are not conducive to education and community settings.

Rather than focus on the child or young person being the 'issue', mentors promote an holistic and strengths-based approach to better understand the deeper reasons as to why they may be finding their current environment challenging and/or displaying negative behaviours.

Community Youth Work and Prevention

Youth work is a distinct profession with its own qualifications framework and National Occupational Standards (NOS). Youth Support Services are a suite of services that are given statutory basis in the 'The Learning & Skills Act' (2000) Section 123, which states; services which in the opinion of the National Assembly will encourage, enable or assist young persons (directly or indirectly): (a) to participate effectively in education or training, (b) to take advantage of opportunities for employment, or (c) to participate effectively and responsibly in the life of their communities. [programmes instead of officers.](#)

The council's Community Youth Work and Prevention team consists of youth workers, prevention and diversionary **officers** and support staff, all of whom provide targeted and universal interventions in line with the National Occupational Standards, 'Youth Work in Wales: Principles and Purposes' and the introduction of the Youth Justice Blueprint such as:

- Structured activity programmes
- Post-16 support i.e. engaging with those that are/at risk of becoming Not in Education, Employment or Training (NEET)
- Centre-based support i.e. Youth Club/Youth Centre and drop in provisions
- Detached/mobile outreach and pop up youth work
- Supporting youth justice preventions delivery, including Out Of Court Disposals and Diversion
- Promoting voluntary youth sector partnerships including managing Service Level Agreements

Aims of the project and the views of the Youth Council and young people in Ceredigion

Value

Tudalen 477

A key aspect of this project is to capture a wide range of views from children and young people who live in Ceredigion and also views of internal staff and other community partners, stakeholders and relevant committees and boards, who will benefit or be impacted upon through the decisions made based on the recommendations within the review.

The focus for the evaluation and review of the services and feasibility study is based on six questions which also form the basis of the aims for the project, these are to identify:

Project aims:

- **Where are we strongest?** What areas are working well? What do staff and stakeholders value the most? Where can we model good practice?
- **Where are we weakest?** What is most detrimental to service efficiency and delivery? What services and provisions require long term investment?
- **What needs to change?** What barriers are currently preventing progress and results
- **Where are we innovative and how can we best empower staff and stakeholders?**
- **How can we improve?** How can services develop, evolve and move forward?
- **Why is this best approach?** What research/evidence is available to promote change
- **How can statutory functions and roles best be delivered to improve early intervention and prevention pathways?** How can we bolster partnerships and accessibility to specialist services?

To address the aims we used a mixed method approach to maximise engagement from all relevant stakeholders, that sought to gain an understanding of the qualitative impact of the services currently provided and what models of delivery are required for the future.

Pages 10 – 36 below provide a summative review on the responses, views and opinions of all the stakeholders to the six questions, which have been grouped into 'themes' based on the 5 aims of the Welsh Governments 'Youth Work Strategy for Wales' 2019:

- Young people are thriving
- Youth work is accessible and inclusive
- Voluntary and paid professional youth work staff are supported throughout their careers
- Youth work is valued and understood
- A sustainable model for youth work delivery

The responses to each question also include the views of young people in Ceredigion about what life is like living in Ceredigion and what they would like to see change.

Proposal and Methodology

To complete the project a number of stages were required as described in the table below:

<p>01. DESK TOP REVIEW</p> <p>Critically review the impact and sufficiency of the 'Rural Engagement and Outreach Provision' delivered by Support and Prevention in relation to the six key questions outlined in the Rationale – via mixed-method approaches, including desk and field (blended) research</p>	<p>1.1 Desk top research based on key legislation and stakeholder feedback (see 02. below).</p> <p>1.2 Taking into account the views of people who support young people who will benefit or be impacted on through the decisions made based on the recommendations within the review.</p>
<p>02. CONSULTATION AND ENGAGEMENT</p> <p>A mixed method approach was adopted to maximise engagement from all relevant stakeholders that sought to gain an understanding of the qualitative impact of the services currently provided and what models of delivery are required for the future. The specific activities included:</p>	<p>2.1 One to one interviews with key stakeholders, partners and young people.</p> <p>2.2 Focus groups and face to face visits to youth clubs in Ceredigion.</p> <p>2.3 Virtual and face to face attendance at team meetings.</p>
<p>03. ANALYSIS AND RECOMMENDATIONS</p> <p>Upon the conclusion of stages 1 and 2 all the information gathered was collated and analysed to inform the development of the report.</p>	<p>3.1 Information in stage 1 and 2 used to help identify and support the Local Authority in developing stronger, more efficient and integrated approaches of delivery and management for the benefit of its residents.</p> <p>3.2 Development of a report to address all the points referred to in section 1 and 2 (above) with findings and references to any other reports or background information.</p>

Views of the Youth Council and young people about what life is like living in Ceredigion and what they would like to see change.

As part of the engagement activities we met with both the Ceredigion Youth Council (which consists of young people from every secondary school in the county) and representatives from young people's forums including Ceredigion Youth Service, Coleg Ceredigion and Ceredigion Actif, as well as young people who attend the Aberystwyth and Aberaeron youth clubs.

We asked them to tell us what is important to them about living in Ceredigion and what they wanted to see change. The feedback is shown in the graphics over the next two pages.

(age 16-18yrs old)

Life can be boring for us.

There is little in the way of sport and leisure facilities in the rural areas and buses cost too much to travel to larger towns.

We want more support into employment opportunities not just education.

Public transport is poor, slow and expensive.

Our schools focus too heavily on academic abilities rather than on practical things like apprenticeships.

We would like to see more food bank support for people and families who are financially struggling. Life is getting harder and a lot of my friends are worried about the future and what opportunities we will have in our towns for work and leisure.

We need and want more youth clubs, more often, and for later in the evening.

Can we have access to good career advisors in our schools? Our experiences of this service to date is poor.

Can we ask for more support in investing and looking after our public paths and bridal ways. These are at the heart of keeping our communities moving and also act as a good stress reliever, but some are in poor condition. Could we develop a local enterprise to bring them back to life?

Views of the Youth Council and young people in Ceredigion about what life is like living in Ceredigion and what they would like to see change.

Tudalen 180

Can we develop more access to help for those of us who are not the best academically but have a lot to offer our communities? Most support at our schools feels like it goes to those who achieve the required grades.

Working out in the gym is really helping me with my mental health and gives me an opportunity to talk to my youth worker who I trust.

Can we have more sports activities and clubs please? We love boxing and basketball but there aren't many clubs here.

Young people leave to find work and study. There's a very clear route for people to leave to go for education, to go for work, but not a very clear route to come back to Ceredigion. We need improved transport and business grants, certainly for people moving back early in their career.

Improvements in the ability to buy houses. It's almost impossible to rent houses in West Wales.

Can we improve the quality and access to skills training that young people need in order to be able to go into a range of industries in Ceredigion?

Could more local businesses be encouraged to offer bursaries for young people for training or equipment required our chosen vocation.

Most of my friends have moved away due to better job prospects or to study in universities in Cardiff or Swansea. They think life in Ceredigion is hard due to the lack of good public transport and limited leisure facilities. We need more investment in these areas so more of us want to live and work in Ceredigion.

WHERE ARE WE STRONGEST?

Building Relationships

It is through youth work – the establishment of trusted relationships with adults, healthy relationships with peers and safe spaces in which to develop – that young people can be supported to build resilience and better understand how to make effective choices.

I would like help from someone who understands me, so I am able to grow so I can be the best I can be.

I want to get the best help possible from someone I trust.

- **Consistency** for young people, we have a well established team who are trusted by young people and our partners.
- **Trusted relationship:** the high levels of trust that exists across the teams really helps in generating co-operation and meaningful relationships between young people and their youth workers. Our knowledge and expertise helps us make an important contribution to achieving results as we anticipate and respond quickly to problems.
- **Advocacy:** we are the safe person/guardian, we listen and respond, giving young people tools to communicate with their families and teachers.
- **Young peoples voices are always heard first:** we listen and the views of young people are at the centre of our team.
- **Nurturing:** we go back to basics with young people and help them learn the skills they need.
- **Personalised** 1:1 work to boost the confidence and self-belief of young people.

Where are we strongest?

Tudalen 483

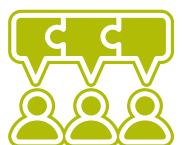
Youth work is accessible and inclusive

Youth work is accessible and inclusive to young people right across the country. While we must give important consideration to issues such as rurality and location of services, youth work must also be accessible and inclusive in a wider sense to all young people. It should reflect the range of diverse backgrounds, identities, experiences, and needs of young people in Wales.

We need and want more youth clubs, more often, and open later into the evenings please.

Can we have more access to help for those of us who are not the best academically but have a lot to offer our communities, most support at our schools feels like it goes to those who achieve the required grades.

- **Inclusive and accommodating:** we lead by example and no one is turned away. We are trusted by young people.
- **Build understanding:** we take an holistic approach to the life of young people (vs an education only focused approach).
- **Create safe spaces:** that all young people can voluntarily choose to access – these safe spaces may be physical (in a club or centre, on the street, at leisure facilities, as part of outreach), virtual (over the phone, digital) or emotional (by establishing welcoming, understanding, young person-informed cultures).
- **Flexible:** all of our teams are creative, innovative and responsive to changing circumstances. We are accessible to all young people.
- **Engagement:** a strength is our level of engagement and opportunities for young people to have a voice and to be actively involved in advising the council of their opinions about its decisions. This works well, for example; we have a really effective and active Youth Council which has been established since 2015 and a range of youth forums and consultation workshops which we know young people value and helps them to build their self-esteem, confidence, and a sense of collective influence.

Where are we strongest?

Tudalen 484

Paid and voluntary professional youth work staff are supported and valued throughout their careers

Our greatest resource is the youth workforce – both voluntary and paid professional staff – that provide opportunities and experiences for young people across the county. These opportunities and experiences are often varied and diverse, but serve primarily as the means for furthering a young person's social, emotional and personal development. We value their effort and want to reward it with an offer of learning and support and by securing the recognition their profession deserves.

Working out in the gym is really helping me with my mental health and gives me an opportunity to talk to my youth worker who I trust.

Without the help and support of my mentor there's no way I would have the confidence to go to a job interview, they have really helped me turn my life around for the better.

- **We are valued:** we feel valued by managers who are very approachable and solution focused, this helps us achieve better outcomes for young people.
- **Communication** skills across the team; we communicate really well together and we do not shy away from asking for advice and guidance from one another and from our managers which helps to ensure our credibility in developing meaningful relationships with young people to help and empower them.
- **Team work:** we are proud of our team work ethic, for example; in helping to set up and support the Youth Council to meet together 3/4 times a year. We work well together and we value each others contributions and this is backed up in the amount of development and learning we can access.

A sustainable partnership model for youth work

The systems and structures for the planning and delivery of youth work operate consistently to a shared set of standards and a robust understanding of the nature of youth work in Wales, including how it is equitably funded, planned, delivered and held accountable.

I need to know you are going to be there. Youth work needs to be something that lasts.

Can we have more sports activities and clubs please? We love boxing and basketball but there aren't many clubs here.

Where are we strongest?

Tudalen 485

- **Prevention work:** the earlier the better and we build on our trusted relationships. Early intervention via our nurturing programme helps us to catch issues before they escalate.
- **Youth worker presence in schools:** we value having the capacity to ensure that every secondary school has a youth worker onsite 4 days per week. This is particularly meaningful in rural areas where access to public transport for young people to travel to meet with us can be difficult. It works well as we are not expected to cover other schools, so we are able to build up a rapport with young people (and the teachers) and develop trusted relationships, including offering advice and support about the transition to life post education.
- **'Gold standard' of working together:** partnership working between Intact Team officers and Youth Services is 'gold standard' in Ceredigion. Partnership working and the sharing of relevant information is very cohesive, including project pathways and project safe programmes.
- **Effective outreach:** outreach works really well and Ceredigion Council leads on much of this work. We have a sustainable partnership that helps us protect and promote a young person's rights. The cohesive and efficient way we receive information strengthens how we respond to children and young people living in the area.
- **Community Safety Partnership meetings:** highly valued by the police as they enable them to become aware of the nature of crime and disorder, anti-social behaviour, and the misuse of drugs within the county. This was felt to be a really effective partnership which identifies methods of developing and implementing actions to reduce these problems and delivering direct resources to address them, with a strong 'evidence based', intelligence led foundation. The councils staff who work with young people are great at engaging with the police and comments included 'no one could achieve outcomes without each other, we trust and value their contribution'.
- **Work hard to sustain mutually beneficial relationships:** based on a clear understanding of the value of youth work in Ceredigion and a shared purpose to deliver enriching opportunities and experiences for our young people no matter their background or where they live.

Measuring the impact of support and prevention

Value

Measuring the impact of the strengths of Support and Prevention services

As part of the research in evaluating how the work of the Rural Engagement and Outreach Provision (provided by the Support and Prevention services) is having a positive impact on the Local Authority's vision of developing through-age services for young people, we undertook a range of desk top research using internal data supplied to us by the Support and Prevention service.

...through utilising additional funding via the UK Government Community Renewal Fund.

The tables below provide information on the number of young people who have been supported by the Support and Prevention teams from November 2021 to December 2022.

In total 308 young people received support in areas such as gaining a qualification and engaging in job searching to support with life skills.

In 2022 a total of 181 young people aged 16-25 engaged with post 16 support with projects such as Inspire, pop up events, structured activity programmes, one-to-one and small group outreach . A total of 89 workshops have been delivered and 66 young people have successfully been supported in entering education, employment and training.

Indicator	Target	Achieved Nov 21- Feb 2022	Achieved Mar 22 - Jun 22	Achieved Jul 22 - Sept 22	Achieved Oct 22 - Dec 22	Total Achieved	Difference
# of people supported to participate in education	0	0	46	20	46	112	-112
# of people supported to gain a qualification	0	0	5	4	5	14	-14
# of people supported to engage in job-searching	0	0	89	52	65	206	-206
# of people supported to gain employment	0	0	11	7	11	29	-29
# of people supported to engage in life skills	0	0	46	28	31	105	-105
Total Outputs	0	0	197	111		308	-308

Indicator	Target	Achieved Nov 21 - Feb 22	Achieved Mar 22 - Jun 22	Achieved Jul 22 - Sept 22	Achieved Oct 22 - Dec 22	Total Achieved	Difference
People engaged in job searching following support	25	27	32	20	16	95	-70
People in employment, including self-employment, following support	15	13	15	27	8	63	-48
People engaged in life skills support following interventions	50	27	46	28	31	132	-82
Total Outputs	90	67	93	75		235	-145

Where are we strongest?

Measuring the impact

The infographic below provides a summary of the impact of Rural Engagement and Outreach Provision provided by the Support and Prevention services.

95 young people engaged in job searching following support. This total exceeded the annual target by **70**

63 young people in employment, including self-employment following support. This total exceeded the annual target by **48**

132 young people engaged in life skills support following interventions. This total exceeded the annual target by **82**

112 young people participated in education following interventions who were risk of absconding or struggling with completing the curriculum

Where are we strongest?

Measuring the impact

The information below provides further evidence on the positive impact of meeting the wellbeing outcomes of young people following targeted support from the Support and Prevention teams

Project Pathway (ages 11-16): working with education providers and schools to improve their engagement with hard-to-reach young people which has led to reductions in offending and limiting the risk of exploitation in communities in partnership with multi-agencies including Dyfed-Powys Police, Team Around the Family and Choices.

01

Project Inspire (ages 17-25): engaging with people that are/at risk of becoming NEET and who are likely to commit criminal offences. Utilising centres to offer drop in provisions alongside workshops and activities to meet young peoples personal and social development. The activities and workshops that are offered to young people include personal and social development, money management; focusing on resilience, confidence and wellbeing.

02

Staff Project Evaluation Gym Sessions: 4 -week targeted Gym Programme aimed at working with 6 young people aged between 16-25 to develop their self-confidence, gain focus and reduce their anxiety. Targeted at people who have been excluded from school over the school year of 2021- 2022 and were at risk of becoming NEET. Impact has been significant improvement in their self-confidence, self-esteem, social skills and engaging better at school.

03

Emotional and Mental Wellbeing: a number of young people have been supported to apply for and obtain apprenticeships in sectors such as nursing, IT and sports science. The impact for these young people has been extensive, with improvements in self-confidence, personal resilience, self-awareness and self-esteem whilst also providing financial income generation for themselves, families and the local community.

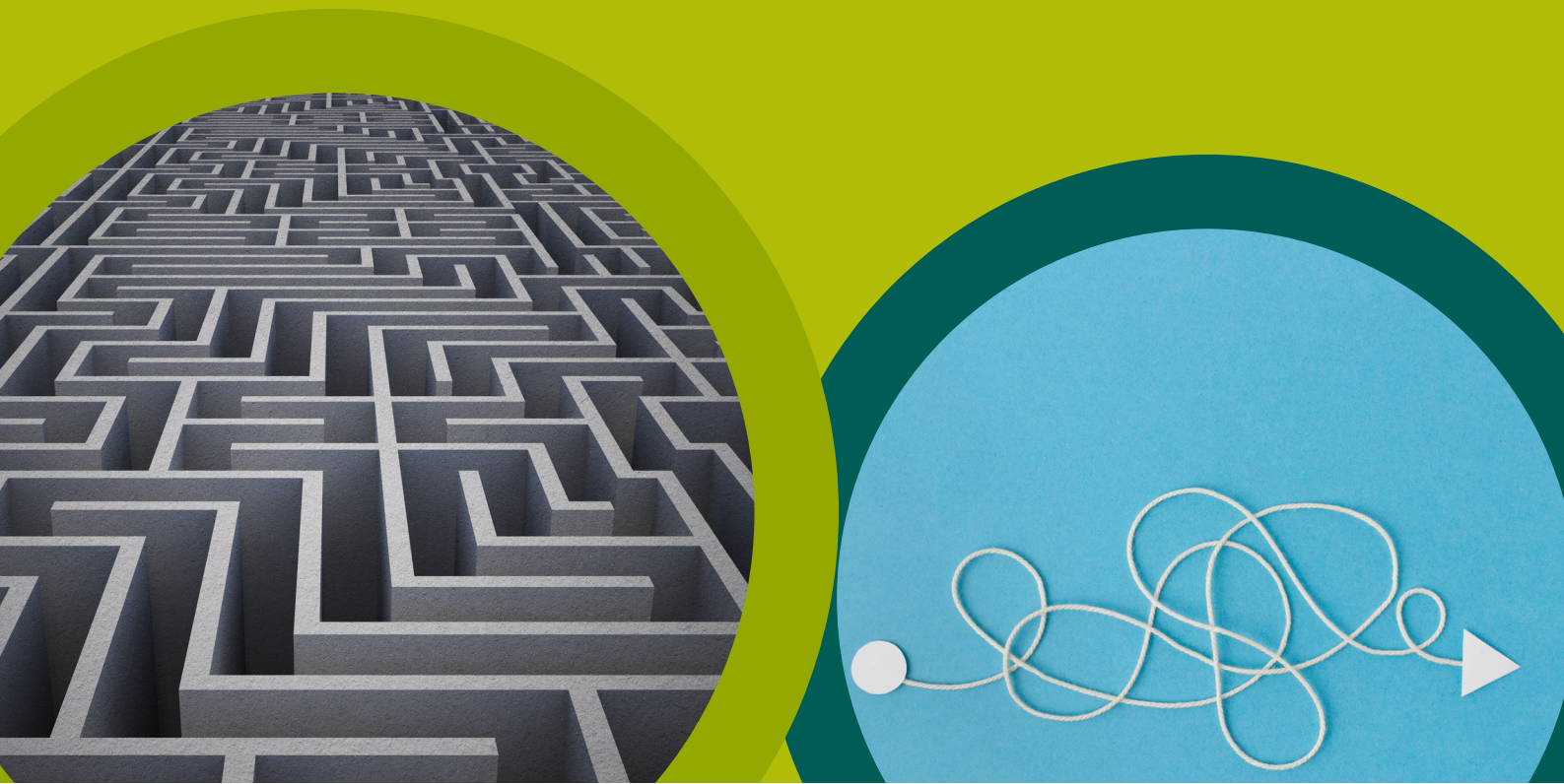
04

'Y FAN': a collaborative and youth-led project funded by the National Lottery Fund; providing a mobile provision to rurally isolated areas, villages, and towns in Ceredigion. The aim is to provide bespoke youth club programmes and activities to engage with young people, particularly those who are disadvantaged, vulnerable and require support. Demand has been very high bringing new initiatives to communities to help individuals connect with each other. It is pivotal in providing a through-age approach to building community resilience and wellbeing for young people.

05

WHERE ARE WE WEAKEST?

Where are we weakest?

Due to the impact of Covid-19, in 2021 and early 2022 the Support and Prevention service mainly delivered targeted and focused provision within education settings and those categorised as essential community visits i.e., wellbeing walks, home visits and outreach for those young people identified as vulnerable.

There are currently **530** individual cases recorded on 'Child-view' (the service management information system) – which includes primary, secondary and post 16 young people already open to support. According to the Porth Cynnal service strategy proposal for levels of need, the thresholds for the referrals received can be categorised as:

- 10% Acute
 - 6% Complex
 - 84% Vulnerable, and
 - 0% universal
- change to:
20% complex
70% Vulnerable
10% Universal

Since September 2022, **212** new referrals have been made from schools across Ceredigion.

The service would typically have a reach of up to **5,000** children and young people annually via both targeted and universal provision i.e. youth clubs, holiday provision, after-school clubs etc. and through utilising Service Level Agreements and collaborative work with the third sector, that accounts for up to **51% of the youth population (16–18)** in Ceredigion.

As the Support and Prevention service continues to recover from Covid-19, universal provision restarted in January 2022 as well as the re-start of community-based provisions such as youth clubs and engagement, recreational and social projects for children, young people and families living in rural areas. [350 young people accessed weekly youth club provision and holiday activities between January 2022 - September 2022.](#)

As part of our engagement activity we met with a range of stakeholders and asked them to share with us:

'Where are we weakest?': this question included opinions on what aspects of the service model were most detrimental to efficiency and delivery and what services and provisions require long term investment?

The information on pages 23 to 25 provide a summary of the responses to this question.

Where are we weakest?

Tudalen 492

Youth work is valued and understood

Youth work has a vital role to play in partnership with formal education to help realise the four purposes of Curriculum for Wales 2022. Furthermore, youth work services are important to the delivery of the Youth Engagement and Progression Framework (2017), supporting young people to remain engaged in their education, employment and training or re-engage where appropriate. To maximise the contribution of youth work to these areas, it needs to be valued and understood at all levels in the system so it is at the forefront of decision-makers minds when commissioning or considering the impact of provision.

Youth work should be important to everyone!

Our schools focus too heavily on academic abilities rather than more focus on practical things like apprenticeships.

- **Fractionalised relationship** with the education system and schools, struggling to obtain 'buy in', which can create conflict and a lack of joined up working.
- **Managing expectations:** communication within schools is another challenge. What schools 'expect' and what the team's roles actually are sometimes leads us into counter-productive relationships and risk increasing tension in the partnership.
- **Managing relationships:** a large focus of our work is within schools and that relationship can be difficult to manage both in terms of an understanding of our role and in managing the expectations placed on us.
- **Lack of clarity of roles and responsibilities** across all teams within the TAWM model, which causes confusion and delays to the provision of targeted support for young people. There is little clarity on priorities in terms of where the gaps are and who will address them.

A sustainable partnership model of youth work

The systems and structures for the planning and delivery of youth work operate consistently to a shared set of standards and a robust understanding of the nature of youth work in Wales, including how it is equitably funded, planned, delivered and held accountable.

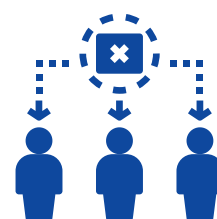
We need and want more youth clubs, more often, and for later in the evening.

I trust you but I'm worried and concerned about what will happen if you cannot support me later this year.

Where are we weakest?

Tudalen 493

- **We can often be seen as the '4th emergency service'** and sometimes only get to see a young person for 1 hr per week. Schools often 'refer' into us at crisis point and the age of referrals are getting younger due to the impact of the Covid-19 pandemic. Referrals do differ from school to school (town vs country) as the capacity within them is very different.
- **We have seen a big increase in supporting mental health needs post Covid-19:** our team do not have the sufficient capacity, the required range of specialist skills and knowledge sets, nor the resources and tools to manage the demand in a way that is person centred.
- **Sustainability of grant funds:** we do access grant provisions dependant on what is on the horizon at the time but we have some concerns over sustainability. The alternative curriculum is EU funded, which is a worry for us.
- **Increases in bespoke packages of care:** by providing personalised 1:1 we can sometimes get caught up in setting up bespoke packages for young people.
- **Staff capacity:** we cover such a vast area, including evening and weekend work, that it is hard to provide support and engage with young people consistently and we need to get the van out more. The 'van' (Y Fan) is a logistical challenge to manage and we need 2 vans and 2 dedicated staff per van as the demand for access to it is very high.
- **We don't say 'NO' enough:** we are seeing a significant increase in referrals that are not right for our intended purpose as a service and there is no exit strategy/transition plan in place for young people post 16yrs of age.
- **Increase in complex needs:** there has been a significant increase in the demands on our service to support young people with complex mental health needs e.g. self harming, anxiety, social and emotional developmental learning challenges. This impacts both on young peoples' confidence and self esteem and our capacity to provide the required levels of support. We also struggle to support young people in accessing CAMHS support. We feel very thinly spread but motivation and morale are still very good.

Where are we weakest?

Tudalen 494

Youth work is accessible and inclusive

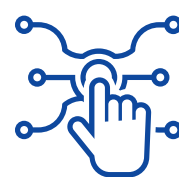
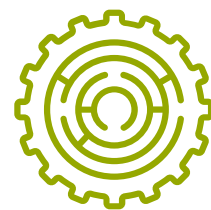
Youth work is accessible and inclusive to young people right across the country. While we must give important consideration to issues such as rurality and location of services, youth work must also be accessible and inclusive in a wider sense to all young people. It should reflect the range of diverse backgrounds, identities, experiences, and needs of young people in Wales.

Youth work must be accessible, including through outreach, in collaboration with schools and a range of partners, and digitally.

Everyone should be able to take part in the Gym activities but not many women seem to be signing up?

Can we develop more access to help for those of us who are not the best academically but have a lot to offer our communities, most support at our schools feels like it goes to those who achieve the required grades.

- **Resources and forms:** we still use paper forms (e.g. memberships and relevant information). We need e-forms accessible via tablets and smart phones so we are more efficient in our time and more carbon neutral.
- **Varied ICT systems:** the distribution and dissemination of relevant information in schools can sometimes be challenging. This is generally as a consequence of the various ICT systems that are used, which across the county, are not always interlinked and can cause confusion.
- **The lack of space for private meetings** in some of the schools makes it hard for us to find a suitable designated location for intervention work. Whilst this may sound basic, it is a growing area of weakness for both ourselves and the schools, that challenges our ability to hold trusted and confidential discussions.
- **Social Media presence:** use of information technology access is limited and could be more prolific and innovative.

WHAT NEEDS TO CHANGE?

What needs to change?

As part of our engagement activity we met with a range of stakeholders and asked them to share with us '**What needs to change?**'. This question included opinions on what barriers are currently preventing progress and results and how can we best empower staff and stakeholders to be innovative?

The information below provides a summary of the responses to this question.

A sustainable partnership model of youth work

The systems and structures for the planning and delivery of youth work operate consistently to a shared set of standards and a robust understanding of the nature of youth work in Wales, including how it is equitably funded, planned, delivered and held accountable.

Could more local businesses be encouraged to offer bursaries for young people for training or equipment required our chosen vocation?

Most of my friends have moved away due to better job prospects or to study in universities. They think life in Ceredigion is hard due to the lack of good public transport and limited leisure facilities.

Youth Work isn't just 9–5pm. We need to change/review staff structures, hours, contracts so we can provide a service that is both flexible and better enables young people to access the support required

Ideally we would want to expand and increase our nurturing provision for those young people who are not in a place ready to learn. The need for this intervention is increasing and is a core part of early prevention

What needs to change?

A sustainable partnership model of youth work

Can we improve collaboration in local communities to set up and manage more Youth Clubs, work closely with Area 43. We should not expect the council to always have to finance and manage them

Can we consider more investment in acquiring a second van (Y Fan) service model. Demand is so high and we need to continue to change and be innovative in how we provide young people with access to a youth club model given the rurality of the county

Each youth worker carries a high case load supporting young people with increasingly complex needs. Our ability to provide early intervention and prevention work is harder. As we recover from Covid-19 we need to re-introduce targeted prevention work wherever possible

All of the TAWM teams are holding onto an allocated caseload for longer to try and avoid escalation into specialist support as more young people are being referred to us in crisis. There is a risk of addressing the symptoms of the crisis and not the cause

What needs to change?

A sustainable partnership model of youth work

We need to provide youth worker capacity to the 'pupil referral unit'. This could be addressed via a grant application as part of the new shared prosperity fund

We need to provide more youth space within a range of settings across the county, i.e the wellbeing centre in Lampeter and widen our mobile outreach as access to any form of public transport in some towns and villages is minimal at best

Youth work is valued and understood

Youth work has a vital role to play in partnership with formal education to help realise the four purposes of Curriculum for Wales 2022 . Furthermore, youth work services are important to the delivery of the Youth Engagement and Progression Framework (2017) , supporting young people to remain engaged in their education, employment and training or re-engage where appropriate. To maximise the contribution of youth work to these areas, it needs to be valued and understood at all levels in the system, so it is at the forefront of decision-makers minds when commissioning or considering the impact of provision.

Youth work should be important to everyone!

Our schools focus too heavily on academic abilities rather than more focus on practical things like apprenticeships.

What needs to change?

Youth work is valued and understood

Can we change the tools and ICT support in how we 'capture and measure' some of our work (impact) as it is important to allow young people to simply 'offload' and that is very difficult to measure but is so important in terms of their wellbeing

We need an action plan for improving co-operation between schools and youth work. This plan of action must bring school and youth services closer together to foster a sense of community, enable participation and facilitate early interventions for both parties

Clarity about priorities relating to our service provision e.g. are we meant to be in schools and/or communities and what constitutes an appropriate referral within our remit and function

Can we do more around developing a marketing plan that improves understanding of the positive power and impact of youth work in Ceredigion

HOW CAN WE IMPROVE?

How can we improve?

As part of our engagement activity we met with a range of stakeholders and asked them to share with us 'How can we improve?'. This question included sharing views and reflections on how can services develop, evolve and move forward?

The information below provides a summary of the responses to this question.

Young people are thriving

To help ensure young people are able to thrive, we need to ensure we are creating safe spaces and youth work cultures that are caring, inclusive and understanding and which build trust and a sense of belonging. This is not just about providing these experiences, but ensuring that young people play an important role in the decisions that affect them now and in the future.

I want safe places to hang out, make friends, and try new things.

Our schools focus too heavily on academic abilities rather than more focus on practical things like apprenticeships.

Young people with higher needs are taking up a lot of resources and moving the team away from 'prevention' work towards 'targeted' support. We can improve by offering more mentors which would help in the short term but it isn't a longer-term solution

Can we consider evolving and growing our range/offer of 'vocational based interventions', that focus on the needs and wishes of the young person, from work experience placements to work taster sessions

How can we improve?

Youth work is accessible and inclusive

Can we improve our offer of centre-based support i.e. Youth Club/ Youth Centre and drop in provisions by extending our opening hours to evenings and weekends (youth clubs operate on after school hours)

Widen our group of younger people who complete an induction to our gym sessions and broaden the offer of health and sports recreational interventions. Encourage more females to take part and be there for them with a plan B if things might not work out

We need to improve on our model for detached/mobile, outreach and pop up youth work.

Could we also consider improving our detached youth work in parks, cafés, shopping centres and other spaces that young people have chosen to be

Our team could support local community groups to assist them in how to set up a youth club e.g. governance, registration, insurance, training and a framework for support

How can we improve?

A sustainable partnership model of youth work

The systems and structures for the planning and delivery of youth work operate consistently to a shared set of standards and a robust understanding of the nature of youth work in Wales, including how it is equitably funded, planned, delivered and held accountable.

We need and want more youth clubs, more often, and for later in the evening.

(age 16–18yrs old)

Life can be boring for us. There is little in the way of sport and leisure facilities in the rural areas and buses cost too much to travel to larger towns.

More work is required to support parents who are in severe distress and as a consequence of which, impacts on the health and wellbeing of their children. Perhaps widening our multi-agency and multi-disciplinary approach aimed at intervening early with families where behavioural difficulties are emerging so we can bridge the gap where universal interventions have been unsuccessful and where families do not meet the criteria for other services such as specialist CAMHS

Can we improve the support from CAMHS who themselves are overstretched. CAMHS undertake work based on strict commissioning and assessment criteria and many young people with complex conditions who are at risk of developing long-term mental health problems are falling through the net. This is because their mental health conditions/problems do not meet current threshold criteria for specialist mental health services. It comes at the expense of early intervention to support young people before their mental health problems become entrenched and severe thus requiring admission to inpatient services

How can we improve?

A sustainable partnership model of youth work

Look at Pembrokeshire model (YISP: Youth Inclusion Support Project) around referral partnerships meetings every 2 weeks to decide who is the best service to support young people. Issues are dealt with quicker via early intervention

Make further improvements to referral processes, the earlier the better, as escalated behaviours are naturally more expensive to manage

We need to further empower communities to take ownership and become intergenerational – active citizens focused on:

- Mental health support for young victims
 - Substance mis-use prevention activities for young people
 - Support for young adults who are committing low level offences, to build their confidence and access training and employment
-

Work with the Dyfed-Powys Police Youth Ambassadors through the Support and Prevention team to help shape and respond to a range of priorities that were identified in the youth survey over the summer and autumn of 2022

Why is this best approach?

What research evidence is available to promote change?

This section describes a range of research evidence and/or best practice examples that align to how Ceredigion County Council can further improve and develop stronger, more efficient and integrated approaches of delivery and management of support and prevention services for its residents.

An area of concern for all the teams in Support and Prevention was the significant increase in mental health needs of young people (and the increase in children under the age of 11 yrs post the Covid-19 pandemic), with schools often 'referring into' the teams at crisis point and waiting lists for mental health assessments and support are getting longer.

Outlined below are best practice examples of how Regional Partnership Boards are responding to this challenge, in implementing a 'no wrong door' approach to mental health and well-being.

No Wrong Door follow up report 2022

The Children's Commissioner for Wales report 'Making Wales a No Wrong Door Nation - how are we doing?' 2022', makes a call for every region to adopt a 'No Wrong Door' commitment so that children, young people and their families do not get bounced between services.

No Wrong Door touches on many children's human rights under the United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC), including article 24 – the right to the best possible standard of healthcare; article 20 – the right to special help if a child does not live with their family and article 23 – the right to special care if a child has a disability or mental health need. The report includes best practice examples and measurable outcomes relating to early help and prevention as to what a 'No Wrong Door' model should 'look and feel' like for children and young people.

Planning and implementing a No Wrong Door approach

- Cardiff & Vale Council have embedded mental health practitioners across schools, youth services and early help teams in the region to improve their support offer. Cardiff social services is piloting a new CAMHS social worker post, with the role designed to build bridges between health and social care. There are also 'Thinking Together' conversations taking place as casework supervision, using a Signs of Safety and Team around the Worker approach and following an agreed framework document.

What research evidence is available to promote change?

No Wrong Door Follow Up report 2022 (Contd.)

Planning and implementing a No Wrong Door approach

- Cwm Taf Morgannwg have appointed a new 'Whole School Approach Coordinator' employed by the Health Board, who is currently developing a self-assessment tool to assess schools' abilities to meet the emotional wellbeing needs of children and young people. The new In-Reach (CAMHS) service is also recruiting 13+ mental health nurses & practitioners to work with schools across the region to develop a new service. This work is being taken forward using the NEST framework as a planning tool to guide the direction of operational service development.
- In North Wales there are also plans for a new 'safe space' drop-in centre in Wrexham for children aged 13-18 to receive support for an urgent mental health or emotional wellbeing need. The centre will be led by CAMHS regional clinical lead, coordinated by health colleagues and the Local Authority. The project hopes to expand further to include third sector organisations. It will be open in the evenings, nights and weekends. The project aims to prevent or reduce deterioration in a young person's emotional, behavioural or wellbeing state which may otherwise result in an application of section 136 of the Mental Health Act.
- Powys RPB have established a 'Junior Start Well Board', made up of young people aged 11-25, which has now met several times. The Board has its own terms of reference and nominated their own chair. The Chairs of the Start Well Board (adult sub-group of the main Board) attend every meeting, and there is a standing item on the Start Well Board agenda to update all RPB Board members about access to support for their emotional wellbeing across the county.
- In West Glamorgan the health board have recently launched a website offering advice and support for children and young people based on good mental health and wellbeing called Tidy Minds. It provides advice and signposting for children and young people, as well as support for parents and carers. This website was co-produced with children and young people.
<https://tidyminds.org.uk>

What research evidence is available to promote change?

One Voice Wales Community Engagement Best Practice Guide

Another common theme that stakeholders frequently mentioned as a challenge or barrier to working with young people was the lack of 'suitable' private spaces to have discussions with young people. The One Voice Wales Community Engagement Best Practice Guide's focus is on sharing the learning and experiences of other Councils to build an opportunity to plan how local communities can be engaged in local projects and decision making.

As an example of best practice, the guide describes how Wrexham County Borough Council and Brymbo Community Council support young people to regularly meet and socialise in a private space. The approach could be adopted by the Support and Prevention service.

Brymbo Detached Youth Work project incorporating Dickie's Bench

Brymbo detached team operates under a Service Level Agreement between Wrexham County Borough Council and Brymbo Community Council. The aim of the project is to support young people through youth work intervention, developing services where young people regularly meet and socialise.

"Dickies Bench" developed because young people asked for a space to talk confidentially with staff across health and social care. Dickies Bench developed naturally – it is a park bench that has been "adopted" by the young people near the MUGA area in the community. If young people need support or a confidential chat, they sit on the bench and the workers know they are needed.

Dickies Bench is close enough to the MUGA area for staff not to become isolated, but far enough away to facilitate confidential conversations.

Dickies Bench is an integral part of the youth service delivery in Brymbo and is a focal point of provision in the area. It provides enough privacy for confidential conversations as well as maintaining the concept of still being in a bigger group. The model has provided the opportunity for young people to access support on a number of issues, some of which include:

- Sexual health and advise
- Information on drug/substance misuse
- Loneliness and isolation, including bereavement.
- Sometimes leaflets have been left on Dickies Bench as young people have asked for information that they want to read on their own

What research evidence is available to promote change?**Youth work in Wales: principles and purposes**

With empowerment making up one of the key pillars prescribed in 'Youth Work in Wales 3 Principles and Purposes', a further challenge identified by stakeholders related to having efficient and easy access to a range of tools and resources to deliver effective youth work to a broader range of young people in Ceredigion.

In 2021 Estyn published a research report on how Cardiff Council is transforming its open access youth work in communities, street-based youth work, youth mentoring support aligned to schools, as well as a post-16 offer, to support the Youth Engagement and Progression Framework and the approach may be of value to the Support and Prevention service.

Estyn: Transforming youth work provision: young person led digital innovation

Youth work was a focus for Estyn during Cardiff Council's inspection in 2021. The council's youth service worked in partnership with local young people to develop an innovative digital youth work offer in creating a bespoke, young person friendly website for the youth service teams.

The online offer from Cardiff Youth Service in 2021 was extremely limited, consisting of a few staff members using social media infrequently. This caused concern, considering young peoples use of social media and digital technology in their everyday lives.

They researched the evidence base and best practice examples for digital youth work with much of this coming from countries in Europe. They used the philosophy of Digital EU which describes digital youth work as 'proactively using or addressing digital media and technology in youth work'. Digital youth work is not a youth work method – digital youth work can be included in any youth work setting (open youth work, youth information and counselling, youth clubs, detached youth work).

From the engagement work between youth workers and young people they identified a need for information about the services that Cardiff Youth Service offered, as well as information on wider youth support services, to be easily accessible to all in a single online site. Young people told youth workers that they wanted opportunities to develop digital skills including filming, photography and editing and to communicate with youth workers through access to social media and safe digital spaces.

A website development group was set up and group members met weekly online to explore other websites and generate ideas about important features and site design. The group met with the web developer to outline their views, opinions and vision for the site. The site was improved and now contains useful information about Cardiff Youth Service, including a meet the team section, resources, membership forms, information about wider youth support services and a blog feature. The site can be accessed here: <https://www.cardiffyouthservices.wales/index.php/en/>

To ensure that young people can access the site, the street-based team explored how this can be done through QR codes. This system has been adopted throughout the service with the codes on posters and business cards.

How can statutory functions and roles best be delivered to improve early intervention and prevention pathways?

Improving early intervention and prevention pathways?

This section describes a range of observations from the engagement feedback from stakeholders that align to how Ceredigion County Council can further improve and develop statutory functions, the roles in the Support and Prevention service and bolster partnerships to improve early intervention and prevention pathway for its residents.

We have captured these views as outputs for suggested improvements which are listed below.

Consider developing a Support and Prevention 'Young People's Emotional Wellbeing' toolkit* for schools and colleges that provides staff with a comprehensive suite of resource tools and outlines the support available across Ceredigion, outlining any threshold referral criteria

Develop an integrated, innovative mental health youth hub, provided by a consortium led by the council, a voluntary sector organisation and CAMHS workers, based on a needs-led model with no pre-determined intervention. The workers have the flexibility to be creative in terms of how they support young people

Undertake a review of the Child and Adolescent Mental Health Services (CAMHS) in Tier's 1 and 2 at the earliest possible opportunity during 2023, involving Porth Cymorth Cynnar, Porth Cynnal and the Regional Partnership Board

Cross-service referral model and pathways to be re-defined including key referral criteria and points of access based on level of need, age range and input for any specific provision that may be more resource intensive

Recommendations

Recommendations

The recommendations below have been proposed based on the engagement activity undertaken to capture a wide range of views and opinions across a number of stakeholders, including feedback from children and young people, internal staff, managers and community partners.

The recommendations below are not listed in an order of priority, what needs to be done first, second and so forth but they are intended to be reviewed by Ceredigion Council to support the Local Authority in developing stronger, more efficient and integrated approaches of delivery and management and for consideration as to what would be most helpful to align with the Through Age Wellbeing Model and Action Plan 2021-2027.

- Referral pathways and criteria: to review the referral process into and move on out of the Support and Prevention services. To undertake a mapping and case tracking exercise to analyse the pathways, routes and timings of referrals into Support and Prevention in order to agree upon clear transfer arrangements that ensure young people receive the help they need in terms of their care and support needs, both non-eligible wellbeing and prevention needs and eligible social care needs and outcomes. It also means teams are able to take on a case in the knowledge that this has been done safely and all the relevant information has been passed onto them.
- Establish a sustainable and fit for future purpose referral pathway based on the outcomes of the review (as outlined above) and ensure that roles and responsibilities of the wider partners are captured within it. To potentially include MDT/bubble/partnership meetings on a regular basis where all partner agencies working around a young person regularly come together to information share via a formalised process.
- Social Media/Information Technology: boost the application and use of equipment and information technology, including the range of methods of communication when engaging with young people across Ceredigion. Expand the application and use of social media, sharing of information via WhatsApp groups etc.

Consider developing a web-portal (or an application such as Padlet) that seeks to support young people, youth workers, wider youth support service professionals, as well as parents and wider community members with an overview of the Support and Prevention Service. Co-producing content with young people and partners that seeks to inform, support and educate young people in issues that affect their lives and linked to the expansion of social media.

Recommendations

- ✔ Consider the potential learning opportunities of the Pembrokeshire YISP (Youth Inclusion Support Project) model that could further strengthen Ceredigion's reputation as a 'gold star' partnership arrangement (by Dyfed-Powys Police). Working with young people who are considered to be at risk of offending or anti-social behaviour, or where there are concerns about their emotional or mental health.
- ✔ It is recognised that the concept of a 'mobile youth provision' has significant value in rural Ceredigion but further consideration needs to be given to how best to ensure it has the most effective impact for the community. The current van is proving difficult to manage logistically due to the demand for access across the rurality of the county and we would suggest some thought be given to staffing the van with a 'permanent' role and 'activity plan' in order to establish the impact and outputs before potentially considering expansion of the offer of an additional vehicle/van.
- ✔ Develop a Support and Prevention 'Young People's Emotional Wellbeing' toolkit* for schools and colleges that provides staff with a comprehensive suite of resource tools and the support available across Ceredigion outlining any threshold referral criteria. The toolkit could be developed as a bespoke project or as part of a suite of resources for the youth service portal recommendation (outlined on the previous page).
- ✔ Consider the potential return on investment in developing a 'safe space' drop-in centre in Ceredigion for young people to receive support for an urgent mental health or emotional wellbeing need. The centre could be led by a CAMHS regional clinical lead, co-ordinated by health colleagues and the Local Authority, with an aim to prevent or reduce deterioration in a young person's emotional, behavioural or wellbeing and without the required support increases and risks of the need for specialist support.
- ✔ Collaborate with schools to improve how Support and Prevention work in partnership with schools to role model the core values of the Welsh Government's 'Framework on embedding a whole-school approach to emotional and mental well-being' e.g. belonging, efficacy and having your voice heard.

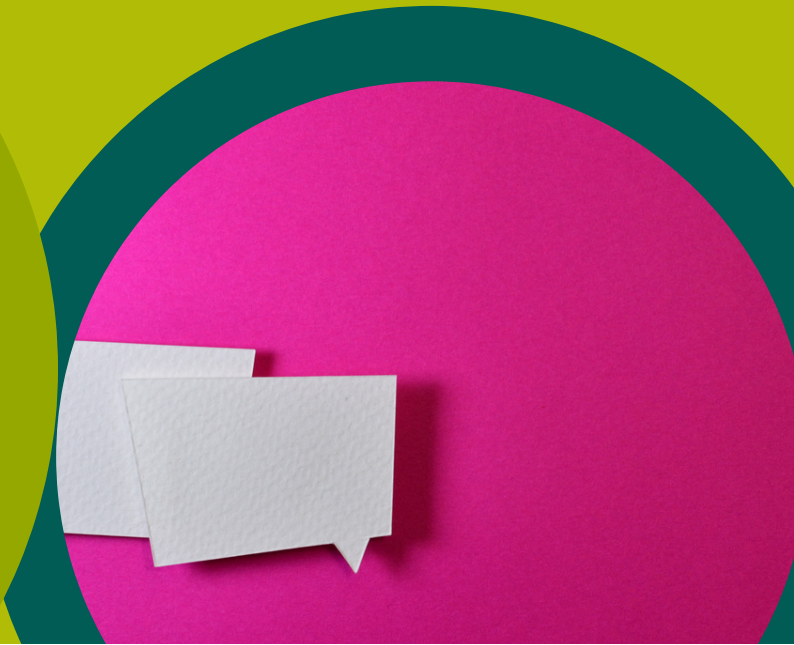
Recommendations

- ✔ Design and publish a toolkit that supports local people and voluntary groups in how to set up a youth club e.g., governance, registration, insurance, training and a framework for support which could further expand the offer of youth clubs within the rural communities of Ceredigion and operate as social enterprises.
- ✔ Source potential income/budget revenue(s) to further enhance the offer of the 4 statutory youth clubs allowing for staffing and the associated costs in providing an extension to the opening hours of all 4 youth clubs including weekend provision.
- ✔ Seek improvements in the availability of internal resources/tools for staff to be able to access in an efficient and timely manner when working with young people.
- ✔ In partnership with the Dyfed-Powys Police Youth Ambassadors help shape and respond to a range of priorities that were identified in the youth survey over the summer/autumn of 2022.

Appendix

List of stakeholders

Stakeholders engaged with and contacted

- Aberaeron Youth Club
- Aberystwyth Youth Club
- Area 43 – Cardigan Youth Charity
- CAVO – Ceredigion Association of Voluntary Organisations
- Ceredigion Youth Council
- CWVYS – Council for Wales of Voluntary Youth Services
- Aberystwyth Community Ambassadors
- Children and Young People Provider Forum
- Community Youth Work and Prevention Team
- Heddlu Dyfed–Powys Police Force
- Support and Attainment Team
- Tir Dewi (Farm Support)
- Young Farmers Club
- Ysgol Bro Pedr
- Ysgol Bro Teifi
- Ysgol Henry Richard

e – hello@welv.co.uk

t – 01745 3463068

w – www.welv.co.uk

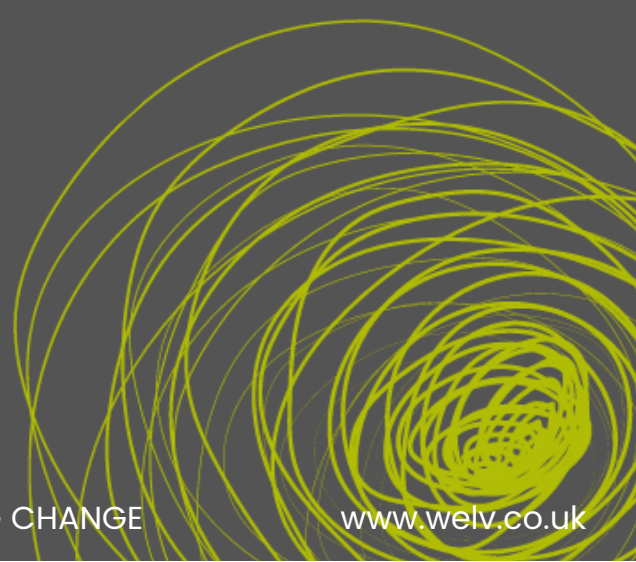
Copyright 2023

This report and its content is copyright of WELV Consulting Ltd © 2020. All rights reserved.

Any redistribution or reproduction of part or all of the contents in any form is prohibited other than the following:

- You may print or download to a local hard disk extracts for your personal and non-commercial use only
- You may copy the content to individual third parties for their personal use, but only if you acknowledge WELV Consulting Ltd as the source of the material
- You may not, except with our express written permission, distribute or commercially exploit the content.

Nor may you transmit it or store it in any other website or other form of electronic retrieval system. Content containing references to additional sources are acknowledged to them as the named author

Is-Grŵp yr Amgylchedd Cynghor Ieuenctid Ceredigion CYLCH GORCHWYL Ionawr 2023

Nod Is-grŵp yr Amgylchedd Cynghor Ieuenctid Ceredigion:

Yn unol ag Erthygl 12 Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP), bydd is-grŵp yr Amgylchedd Cynghor Ieuenctid Ceredigion yn canolbwyntio ar faterion amgylcheddol ac sy'n ymwneud â newid hinsawdd, sy'n effeithio ar Bobl Ifanc sy'n byw yn Sir Ceredigion a thu hwnt.

Yng Nghyd-destun CCUHP

Mae hanes hir yng Nghymru i'r ymrwymiad i gynorthwyo plant a phobl ifanc i sicrhau bod eu llais yn cael ei glywed ac i ddylanwadu ar weithgarwch gwneud penderfyniadau. Mae hwn yn rhywbeth a gefnogir gan Gyngor Ieuenctid Sir Ceredigion.

Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn – Mae Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP) yn amlinellu'r gofynion lleiaf o ran diogelu, darparu a chyfranogi y dylai pob plentyn a pherson ifanc ddisgwyl eu cael er mwyn byw bywydau diogel, hapus a boddhaus. Mae Erthygl 12 CCUHP yn gwarantu'r hawl i blant gael eu clywed ym mhob proses lle y caiff penderfyniadau eu gwneud ac y gallent effeithio arny'n nhw:

“ 1.) Nodir y bydd Partïon yn cynnig sicrwydd i'r plentyn sy'n gallu ffurfio eu safbwyntiau eu hunain y byddant yn cael yr hawl i fynegi'r safbwyntiau hynny mewn ffordd rydd ym mhob mater sy'n effeithio ar y plentyn, a rhoddir ystyriaeth briodol i safbwyntiau'r plentyn yn unol ag oedran ac aeddfedrwydd y plentyn.”

Diben Is-grŵp yr Amgylchedd

Diben Is-grŵp yr Amgylchedd yw sicrhau platfform i bobl ifanc godi ymwybyddiaeth, addysgu, eirioli ac ymgyrchu ar ran pobl ifanc arall ynghylch dull gweithredu cynaliadwy tuag at wella eu hamgylchedd lleol a'r hinsawdd yng Ngheredigion (a thu hwnt o bryd i'w gilydd).

Blaenoriaethau'r Is-Grŵp ar gyfer 2022/23

Bydd Cynghor Ieuenctid Ceredigion yn cefnogi Is-grŵp yr Amgylchedd a fydd yn:

- 1) Sefydlu Is-grŵp yr Amgylchedd newydd ar gyfer Cynghor Ieuenctid Ceredigion
- 2) Penderfynu ar enw ar gyfer is-grŵp yr Amgylchedd sy'n briodol i'w ddiben
- 3) Cytuno ar raglen flynyddol a fydd yn cynnwys cyfarfodydd rhith a chyfarfodydd wyneb yn wyneb
- 4) Rhoi blaenoriaeth i un maes gwaith a fydd yn amlygu effaith gadarnhaol er mwyn sicrhau newid i'r amgylchedd a'r hinsawdd yng Ngheredigion
- 5) Croesawu siaradwyr gwadd a mynychu lleoliad/digwyddiad/gweithgarwch a fydd yn gwella gwybodaeth am bwnc

Tudalen 520

Aelodaeth Is-grŵp yr Amgylchedd:

Bydd aelodaeth y fforwm ar agor i unrhyw aelodau Cyngor Ieuenctid Ceredigion ac unrhyw berson(au) ifanc sy'n byw yng Ngheredigion yn gyffredinol. Ni fydd uchafswm o ran nifer yr aelodau a ganiateir a bydd yr Is-grŵp yn ceisio datblygu cysylltiadau agos gyda Chynghorau/Grwpiau Eco Ysgolion unigol wrth iddo ddatblygu.

Cyfarfodydd a Rhaglen

Bydd Is-grŵp yr Amgylchedd Cyngor Ieuenctid Ceredigion yn cyfarfod dan drefniant rhith a wyneb yn wyneb. Trefnir cyfarfodydd fel y cytunir yn y rhaglen gweithgareddau.

Cynhelir cyfarfodydd rhith ar **ddydd Llun rhwng 1yp - 1.30yp**, a chytunir ar weithgareddau wyneb yn wyneb wrth gyfarfod dan drefniant rhith.

Rhaglen Ddrafft Is-Grŵp yr Amgylchedd Cyngor Ieuenctid Ceredigion Cyngor Ieuenctid Ceredigion: Tymor 2022/23	
Gweithgaredd	Amserlen
Cyfarfod Cychwynnol rhith Is-grŵp yr Amgylchedd	Rhagfyr 2022 7/12/22 a 15/12/22
Paratoi Cylch Gorchwyl drafft gydag aelodau Is-grŵp yr Amgylchedd, a fydd yn cynnwys rhaglen arfaethedig a chyfeiriad at Flaenoriaeth 1	Ionawr 2023
Cyfarfod Cyngor Ieuenctid Ceredigion: Eitem ar yr Agenda	3 Chwefror 2023
Cyfarfod rhith Is-Grŵp yr Amgylchedd: Blaenoriaeth 1	Mawrth 2023
Cyfarfod Cyngor Ieuenctid Ceredigion: Eitem ar yr Agenda	17 Mawrth 2023
Cyfarfod rhith/wyneb yn wyneb Is-Grŵp yr Amgylchedd: Blaenoriaeth 1	Ebrill/Mai 2023
Arholiadau	Mai – Mehefin 2023
Digwyddiad Cyngor Ieuenctid: Pawb A'i Farn Ceredigion 2023	14 Gorffennaf 2023
Cyfarfod rhith/wyneb yn wyneb Is-Grŵp yr Amgylchedd: Blaenoriaeth 1	Gorffennaf 2023
Taith/Ymweliad Gwyliau Haf	Awst 2023
Cyfarfod rhith Is-Grŵp yr Amgylchedd: Adolygu Blaenoriaeth 1	Hydref 2023
Cyfarfod rhith Is-Grŵp yr Amgylchedd: Grŵp newydd	Rhagfyr 2023

YSGRIFENYDDIAETH

Cyflawnir swyddogaeth Ysgrifenyddiaeth y cyfarfod gan Wasanaeth Ieuenctid Ceredigion, a fydd yn cynnig rhaglen flynyddol a fydd yn cynnwys trefnu'r lleoliad ar gyfer cyfarfodydd wyneb yn wyneb.

Tudalen 521

Bydd Gwasanaeth Ieuenctid Ceredigion yn cynorthwyo gyda'r gwaith o lunio agenda ar gyfer y cyfarfodydd, gan gyhoeddi papurau a chymryd nodiadau yn ystod y cyfarfodydd.

Cadeirydd

Cadeirir cyfarfodydd yr is-grŵp dan drefniant cylchdro o aelodau'r cyngor ieuenctid sy'n bresennol yn y cyfarfodydd.

Adolygiad Blynyddol Cylch Gorchwyl Is-grŵp yr Amgylchedd

Bydd adolygiad blynyddol o'r cylch gorchwyl yn galluogi is-grŵp yr amgylchedd i gynnig blaenoriaethau blynyddol newydd a rhaglen o ddigwyddiadau y bydd gofyn cytuno arnynt ar gyfer pob blwyddyn. Cynigir y dyddiad adolygu nesaf ar gyfer cyfarfod yr Is-grŵp a gynhelir ym mis Rhagfyr 2023.

Cytunwyd ar y Cylch Gorchwyl gan Gyngor Ieuenctid Ceredigion yn ystod trydydd cyfarfod llawn Cyngor Ieuenctid 2022/23 a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Penmorfa, Aberaeron.

Dyddiad: 17eg o Fawrth 2023

Hyfforddiant Urddas Mislif a'r Glasoed

GAN
BROOK

Ar gyfer athrawon, staff cynorthwyol ac asiantaethau sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc yng Ngheredigion.

Dewiswch o un o'r sesiynau canlynol:

25/04/23, 9.30yb - 12.30yp
~ Ystafell Ystwyth, Penmorfa, Aberaeron

26/04/23, 9.30yb - 12.30yp
~ Canolfan Hamdden Aberteifi, Aberteifi

27/04/23, 9.30yb - 12.30yp
~ Ystafell Medrus 3, Penbryn,
Campws Penglais, Prifysgol Aberystwyth

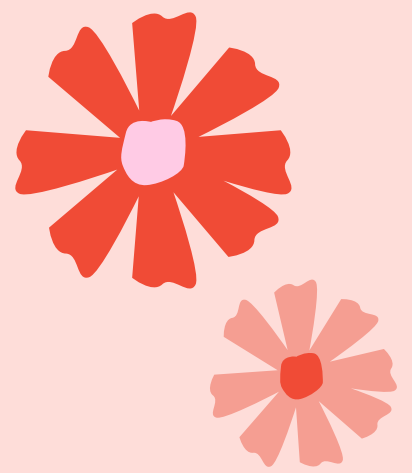
Diwedd
ar Dlodi
Mislif

I archebu lle neu am fwy o wybodaeth, cysylltwch â
lowri.evans@ceredigion.gov.uk / 07966249004

Mae digon o bethau i boeni am mewn bywyd, ni ddylai'r
mislif fod yn un ohonyn nhw.

Nod yr Hyfforddiant:

I rannu gwybodaeth a dealltwriaeth gyda gweithwyr proffesiynol am y broses o'r mislif, darparu dealltwriaeth o'r hyn y mae urddas mislif yn ei olygu, a rhoi sgiliau ymarferol i weithwyr proffesiynol addysgu eu disgyblion am y mislif.

Canlyniadau Dysgu:

- Cydnabod y gof ynion statudol ar gyfer ACRh ac addysg mislif.
- Deall 'Cynllun Gweithredu Strategol ar gyfer Urddas Mislif' Llywodraeth Cymru.
- Deall y broses fislif.
- Mynd i'r afael â mythau a thabw sy'n ymwneud â'r mislif.
- Deall pa gynhyrchion sydd ar gael, gan gynnwys cynhyrchion y gellir eu hailddefnyddio.
- Deall pa rwystrau all wynebu pobl sy'n cael mislif a sut i fynd i'r afael â'r rhain.
- Nodi newidiadau ymarferol i sicrhau bod ysgolion a lleoliadau addysg yn annog diwylliant sy'n rhoi urddas mislif i ddisgyblion.

Mae'r hyfforddiant hwn, sydd wedi'i ariannu gan Grant Urddas Mislif Llywodraeth Cymru, yn rhad ac am ddim.

Nifer cyfyngedig o lefydd ar gael*

Gweminar Urddas Mislif i Rieni a Gofalwyr

GAN
BROOK

Ar gyfer rhieni a gofalwyr plant a phobl
ifanc yng Ngheredigion

Dewiswch o un o'r sesiynau
canlynol:

25/04/23, 6.30yh - 7.30yh
~ dros Zoom

26/04/23, 5.30yh - 6.30yh
~ dros Zoom

Diwedd
ar Dlodi
Mislif

I gofrestru neu am fwy o wybodaeth,
cysylltwch â lowri.evans@ceredigion.gov.uk

Mae digon o bethau i boeni am mewn bywyd, ni ddylai'r
mislif fod yn un ohonyn nhw.

Nod yr Hyfforddiant:

I gynnig dealltwriaeth i rieni a gofalwyr o'r mislif a chynhyrchion mislif amrywiol, ac i ystyried sut y gallant gefnogi eu plentyn/person ifanc gyda'r mislif.

Canlyniadau Dysgu:

- Deall y broses fislif.
- Deall mythau a thabw sy'n ymwneud â'r mislif, a pha rwystrau sy'n gallu wynebu'r rhai sy'n cael mislif.
- Deall beth yw cynhyrchion y gellir eu hailddefnyddio, a pha gynhyrchion mislif sydd ar gael.
- Deall sut i gefnogi'r rhai sy'n cael mislif.

Mae'r ddwy weminar yma, sydd wedi'u hariannu gan Grant Urddas Mislif Llywodraeth Cymru, yn rhad ac am ddim. Bydd dolen Zoom yn cael ei rhannu gyda'r rhai sydd wedi cofrestru.

Nifer cyfyngedig o lefydd ar gael*

CYNNYRCH MISLIF BACH O BOPETH!

Cymer yr hyn sydd ei angen arnat,
pryd bynnag fydd ei angen.

Mae Cyngor Ieuencid
Ceredigion yn gweithio i fynd
i'r afael â thlodi mislif drwy
sichrau bod pob person ifanc
yng Ngheredigion yn gallu
cael gafael ar gynhyrchion
mislif, yn rhad ac am ddim,
pryd bynnag y mae eu hangen!

 Mae Cyngor Ieuenctid Ceredigion yn meddwl ei fod yn bwysig bod pobl ifanc yn gallu gwneud dewisiadau deallus am yr hyn sydd fwyaf addas i'w cyrff o ran eu mislif.

Mae Cynnyrch Mislif 'Bach o Bopeth' yn rhoi'r cyfle i chi roi cynnig ar amrywiaeth o gynhyrchion mislif **am ddim**, gan eich galluogi chi ddewis y cynhyrchion sy'n gweithio orau i chi.

Bwriad y cynllun hwn yw i hybu urddas mislif a mynd i'r afael â thlodi mislif.

Mae llawer o'r opsiynau yn eco-gyfeillgar, ddim yn cynnwys plastig neu'n ail-ddefnyddiadwy.

Cymerwch yr hyn sydd ei angen arnoch, pryd bynnag sydd ei angen.

Mae digon o bethau i boeni am mewn bywyd, ni ddylai'r mislif fod yn un ohonyn nhw.

Diwedd
i Dlodi
Mislif

CYNNYRCH MISLIF I'R GYMUNED

Cymer yr hyn sydd ei angen arnat,
pryd bynnag fydd ei angen.

Mae Cyngor Ieuencid
Ceredigion yn gweithio i fynd
i'r afael â thlodi mislif drwy
sichrau bod pob person yng
Ngheredigion yn gallu cael
gafael ar gynhyrchion mislif,
yn rhad ac am ddim, pryd
bynnag y mae eu hangen!

Tudalen 528

 Mae Cyngor Ieuencid Ceredigion yn meddwl ei fod yn bwysig bod pobl yn gallu gwneud dewisiadau deallus am yr hyn sydd fwyaf addas i'w cyrff o ran eu mislif.

Mae'r cynllun cynnyrch mislif i'r gymuned yn rhoi'r cyfle i chi roi cynnig ar amrywiaeth o gynhyrchion mislif **am ddim**, gan eich galluogi chi ddewis y cynhyrchion sy'n gweithio orau i chi.

Bwriad y cynllun hwn yw i hybu urddas mislif a mynd i'r afael â thlodi mislif.

Mae llawer o'r opsiynau yn eco-gyfeillgar, ddim yn cynnwys plastig neu'n ail-ddefnyddiadwy.

Cymerwch yr hyn sydd ei angen arnoch, pryd bynnag sydd ei angen.

Mae digon o bethau i boeni am mewn bywyd, ni ddylai'r mislif fod yn un ohonyn nhw.

Diwedd
i Dlodi
Mislif

Ymgyrch 'Rhoi Dy Farn 2023' Campaign

Canlyniadau / Results

Pwnc Llosg / Hot Topic	Cyfanswm / Total	Safle/Ranking
Addysg - gwella mynediad i gyfleoedd galwedigaethol a mwy o ddewis, gan gynnwys sgiliau bywyd / Education - improve access to vocational opportunities and greater choice that should include life skills	234	6 th
Addysg - dylid addysgu sgiliau busnes ac entrepreneuriaeth mewn ysgolion / Education - business and entrepreneurship skills should be taught in schools	267	3 rd
Ail Gartrefi - Tai fforddiadwy a mynediad i bobl ifanc lleol / Second Homes - Affordable housing and access for local young people	244	5 th
Argyfwng costau byw - mwy o gefnogaeth gyda chostau cludiant, cinio ysgol ac ynni / Cost of living Crisis - more support with costs of transport, school meals and energy	515	1 st
Cydraddoldeb - mwy o gyfleoedd chwaraeon i ferched mewn ysgolion ac yn y gymuned / Equality - more sports opportunities for girls in schools and in the community	201	7 th
Gyrfaoedd - Mwy o ddewis o brentisiaethau sy'n talu'n well a mynediad at amrywiaeth o gyfleoedd profiad gwaith / Careers - A greater choice of better paid apprenticeships and access to a range of work experience opportunities	372	2 nd
Hybu'r Gymraeg - mae angen gwneud mwy i hybu'r iaith / Promoting the Welsh language - more needs to be done to promote the language	95	8 th
Trafnidiaeth - mae angen i fysiau redeg yn hwyrach a bod yn fwy fforddiadwy, gwell cysylltiadau trên a gwell llwybrau beicio /Transport - buses need to run later and be more affordable, better train links and improved bike routes	256	4 th
Cyfanswm Pleidleisiau / Total Votes	2184	

Tudalen 532

Ymgyrch Cyngor Ieuenctid Ceredigion

'Rhoi Dy Farn 2023'

Ceredigion Youth Council Campaign

Canlyniadau / Results

Pwnc Llosg / Hot Topic	Cyfanswm / Total	Safle/Ranking
Argyfwng costau byw - mwy o gefnogaeth gyda chostau cludiant, cinio ysgol ac ynni / Cost of living Crisis - more support with costs of transport, school meals and energy	515	1af / 1st
Gyrfaoedd - Mwy o ddewis o brentisiaethau sy'n talu'n well a mynediad at amrywiaeth o gyfleoedd profiad gwaith / Careers - A greater choice of better paid apprenticeships and access to a range of work experience opportunities	372	2ail / 2nd
Addysg - dylid addysgu sgiliau busnes ac entrepreneuriaeth mewn ysgolion / Education - business and entrepreneurship skills should be taught in schools	267	3ydd / 3rd
Trafnidiaeth - mae angen i fysiau redeg yn hwyrach a bod yn fwy fforddiadwy, gwell cysylltiadau trên a gwell llwybrau beicio / Transport - buses need to run later and be more affordable, better train links and improved bike routes	256	4ydd / 4th
Ail Gartrefi - Tai fforddiadwy a mynediad i bobl ifanc lleol / Second Homes - Affordable housing and access for local young people	244	5ed / 5th
Addysg - gwella mynediad i gyfleoedd galwedigaethol a mwy o ddewis, gan gynnwys sgiliau bywyd / Education - improve access to vocational opportunities and greater choice that should include life skills	234	6ed / 6th
Cydraddoldeb - mwy o gyfleoedd chwaraeon i ferched mewn ysgolion ac yn y gymuned / Equality - more sports opportunities for girls in schools and in the community	201	7fed / 7th
Hybu'r Gymraeg - mae angen gwneud mwy i hybu'r iaith / Promoting the Welsh language - more needs to be done to promote the language	95	8fed / 8th
Cyfanswm Pleidleisiau / Total Votes	2184	

Mae canlyniadau'r bleidlais flynyddol yn nodi'r blaenoriaethau a fydd yn rhoi ffocws i ddigwyddiad blynyddol 'pawb a'i farn' y Cyngor Ieuenctid adeg tymor yr haf. / The results of the annual ballot sets out the priorities that will provide focus for the Youth Council's annual 'pawb a'i farn' event in the summer.

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	04/07/2023
Teitl:	Adroddiad Blynyddol y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad 2022-2023
Pwrpas yr adroddiad:	Rhoi cyfle i Gabinet ystyried y cynnydd a wnaed wrth gyflawni Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi y Cyngor yn ystod 2022-23
Er:	Gwybodaeth
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Matthew Vaux, Aelod Cabinet ar gyfer Partneriaethau, Gwasanaethau Tai, Cyfreithiol a Llywodraethu a Diogelu'r Cyhoedd

Cafodd Polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad Ceredigion 'Siarad, Gwranddo a Gweithio Gyda'n Gilydd' ei gymeradwyo gan y Cabinet ar 04/10/2022 a'i gyhoeddi ar 18/10/2022.

ceredigion.gov.uk/polisi/ymgysylltu_a_chyfranogi_cyngor_sir_ceredigion.pdf

Dyma'r Adroddiad Blynyddol cyntaf sy'n amlinellu ein cynnydd wrth gyflawni'r Polisi.

Mae'r Adroddiad Blynyddol wedi'i atodi fel Atodiad 1. Mae'r adroddiad yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd y Cynllun Gweithredu sydd wedi'i gynnwys yn y Polisi, ynghyd â'r Dulliau Ymgysylltu a ddefnyddir gan y Cyngor, rhai enghreifftiau o Ymgysylltu'n Barhaus a chrynodeb o'r ymarferion Ymgysylltu, Ymgynghori a 'Hysbysu' a gynhaliwyd yn ystod 2022-23.

Ar ddiwedd yr adroddiad mae adran casgliad wedi'i chynnwys i asesu'r gwelliannau a wnaed dros y flwyddyn ddiwethaf ac i nodi lle mae angen cynnydd pellach wrth symud ymlaen.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam Crynodeb: Hirdymor: Cydweithio: Cynnwys: Atal: Integreiddio:	Na, nid yw'n cyflwyno newid mewn polisi na gwasanaeth.
Argymhelliad / Argymhellion:	Nodi cynnwys yr adroddiad a lefel y gweithgaredd ymgysylltu a wneir gan yr Awdurdod Lleol.	

Tudalen 534

Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:	Er mwyn bod gweithgaredd ymgysylltu a wneir gan yr Awdurdod Lleol yn cael ei fonitro'n briodol.
Trosolwg a Chraffu:	Cyflwynwyd yr adroddiad blynyddol i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol ar 12/06/2023.
Fframwaith Polisi:	Strategaeth Gorfforaethol 2022-27
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	<ul style="list-style-type: none">• Hybu'r Economi, Cefnogi Busnesau a Galluogi Cyflogaeth• Creu Cymunedau Gofalgar ac Iach• Darparu'r Dechrau Gorau Mewn Bywyd a Galluogi Pobl o Bob Oed i Ddysgu• Creu Cymunedau Cynaliadwy a Gwyrdd sydd wedi'u Cysylltu'n Dda â'i Gilydd
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Dim
Goblygiadau cyfreithiol:	Her gyfreithiol os nad yw Cyngor Sir Ceredigion yn cynnal ymarferion ymgysylltu ac ymgynghori teg.
Goblygiadau staffio:	Dim
Goblygiadau eiddo / asedau:	Dim
Risg(iau):	Her gyfreithiol a risg i enw da os nad yw Cyngor Sir Ceredigion yn cynnal ymarferion ymgysylltu ac ymgynghori teg.
Pwerau Statudol:	Deddf Cydraddoldeb 2010 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 Mesur y Gymraeg 2011
Papurau Cefndir:	Dim
Atodiadau:	Atodiad 1- Adroddiad Blynyddol y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad 2022-2023
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Alun Williams, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd
Swyddog Adrodd:	Cathryn Morgan
Dyddiad:	14/06/2023

Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi Ceredigion 'Siarad, Gwranddo a Gweithio Gyda'n Gilydd' Adroddiad Blynyddol 2022-2023

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Awdur: Cathryn Morgan, Cydraddoldeb a Chynhwysiant

Deiliad Portffolio: Cyng Matthew Vaux

Cymeradwywyd gan y Cabinet: xx/xx/xxxx

Dyddiad cyhoeddi: xx/xx/xxxx

Ymgysylltu a Chyfranogi Ceredigion Adroddiad Blynyddol 2022-2023

Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r gwaith a wnaed gan y Cyngor yn ystod 2022-23 i gyflawni ein Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi gyda'r nod cyffredinol o wella'r ffordd yr ydym yn ymgysylltu ac yn ymgynghori â'r cyhoedd a rhanddeiliaid eraill.

Pam Ymgysylltu?

Mae ein polisi Ymgysylltu a Chyfranogi, a gymeradwywyd ym mis Hydref 2022, yn nodi sut y byddwn yn siarad ac yn gwranddo gyda phawb sy'n byw, yn gweithio neu'n astudio yng Ngheredigion, gan gynnwys pobl nad yw eu lleisiau'n cael eu clywed yn aml.

Mae'n bwysig ein bod yn rhoi cyfle i drigolion a rhanddeiliaid ddweud wrth y Cyngor am eu gwledigaeth eu hunain ar gyfer eu cymunedau ac am yr hyn y maent ei eisiau o ran darparu gwasanaethau.

Mae ein dyletswydd gyfreithiol i ymgynghori wedi'i nodi mewn gwahanol ddarnau o ddeddfwriaeth, gan gynnwys:

- **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015** - rhaid i'r Cyngor gynnwys pobl sydd â diddordeb mewn cyflawni'r nodau Llesiant Cenedlaethol.
- **Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021** - rhaid i'r Cyngor annog chyfranogiad y cyhoedd yn ein penderfyniadau.
- **Mesur y Gymraeg 2011** - rhaid i'r Cyngor ofyn i'r cyhoedd am eu barn ar yr effaith y bydd ein penderfyniadau yn ei chael ar y Gymraeg.
- **Deddf Cydraddoldeb 2010** - rhaid i'r Cyngor gynnwys ac ymgysylltu â phobl sy'n rhannu Nodweddion Gwarchoddedig.
- **Rheoliadau Gorchmynion Traffig Awdurdodau Lleol (Gweithdrefn) (Cymru a Lloegr) 1996** - rhaid i'r Cyngor ymgynghori â sefydliadau a bennir yn y Rheoliadau a rhaid iddynt hysbysu pobl sy'n debygol o gael eu heffeithio gan orchymyn traffig.
- **Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013** - rhaid i'r Cyngor gydymffurfio â'r [Cod Trefniadaeth Ysgolion](#) sy'n amlinellu'r egwyddorion y dylid eu hystyried wrth gynnig gwneud newidiadau i ddarpariaeth ysgolion.

Nid yw'n ymwneud â'n dyletswydd gyfreithiol yn unig, fodd bynnag. Mae ymgysylltu ac ymgynghori â'r cyhoedd yn rhoi gwell gwybodaeth i ni i helpu i wneud penderfyniadau. Gall hyn arwain at ganlyniadau gwell i'n trigolion.

ADRAN 1

Cynllun gweithredu: Cynnydd 2022-23

Nod 1: Prif ffrydio gwaith ymgysylltu a chyfranogi effeithiol ar draws Cyngor Sir Ceredigion

Gweithred	Cynnydd	Cyfrifoldeb	Statws RAG
Datblygu pecyn cymorth Ymgysylltu a rhoi hyfforddiant ar sut i'w ddefnyddio i bob Rheolwr Corfforaethol.	<p>Datblygwyd y pecyn cymorth ac mae'r cynnwys yn cael ei brofi ar ymarferion ymgysylltu cyfredol. Mae'r cynnwys wedi'i restru isod:</p> <ul style="list-style-type: none"> Offeryn gwneud penderfyniadau ymgynghori Templed Ymgysylltu / Ymgynghori Rhestr wirio Ymgysylltu ac Ymgynghori Canllawiau fformatau hygyrch Templed monitro cydraddoldeb Manylion cyswllt grŵp rhanddeiliaid <p>Cynigiwyd cyngor un-i-un yn ystod 2022-23. Bydd sesiynau grŵp ar ei ddefnydd yn cael eu cyflwyno yn ystod 2023-24.</p>	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed
Cynnal amserlen o ymarferion ymgynghori ac ymgysylltu a gyflawnir gan holl Wasanaethau'r Cyngor.	<p>Cwblhawyd – mae'r amserlen yn cael ei chadw gan y tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant a bydd yn cael ei diweddarau'n barhaus.</p> <p>Cynhaliwyd 5 x ymarfer ymgynghori, 7 x ymarfer ymgysylltu x a 4 ymarfer 'hysbysu' yn ystod 2022-23. Mae mwy o fanylion yn Adran 2 isod.</p>	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn
Cyhoeddi Adroddiad Blynyddol Ymgysylltu i fonitro'r datblygiadau wrth i ni newid sut rydym yn ymgysylltu â'r cyhoedd.	<p>Mae'r adroddiad hwn yn bodloni'r gofyniad ar gyfer 2022-23.</p>	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn

Nod 2: Sicrhau ein bod yn ymgysylltu â phobl Ceredigion yn y ffordd orau

Gweithred	Cynnydd	Cyfrifoldeb	Statws RAG
Adolygu a diweddarau ein rhestr o grwpiau rhanddeiliaid.	Mae'r rhestr wedi'i hadolygu a'i diweddarau. Ar ôl ei gwirio, bydd yn cael ei hychwanegu at y pecyn cymorth Ymgysylltu ac ar gael i holl staff y Cyngor.	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn
Datblygu'r defnydd o lwyfannau ymgysylltu ar-lein a chynnal y defnydd o ddulliau ymgysylltu nad ydynt yn ddigidol.	Mae'r dudalen we Ymgysylltu ac Ymgynghoriadau corfforaethol yn cael ei hadolygu a bydd yn cael ei diweddarau yn ystod 2023-24. Mae platfform ar-lein - 'Dweud eich dweud Ceredigion' - yn cael ei brofi ond nid yw'n cael ei ddefnyddio'n gyson eto. Mae dulliau ymgysylltu nad ydynt yn ddigidol yn cael eu defnyddio ond nid yn gyson ar draws holl wasanaethau'r Cyngor.	Pob Rheolwr Corfforaethol	Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed
Gwella'r ffordd yr ydym yn rhoi adborth i'r rheini sydd wedi cymryd rhan yn ein hymarferion ymgysylltu.	Mae dull cyson yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd a bydd yn cael ei gyflwyno ar draws holl wasanaethau'r Cyngor yn ystod 2023-2024.	Pob Rheolwr Corfforaethol	Coch Dim cynnydd wedi'i wneud

Nod 3: Bodloni ein cyfrifoldebau a'n dyletswyddau statudol o dan ddeddfwriaeth

Gweithred	Cynnydd	Cyfrifoldeb	Statws RAG
<p>Sicrhau bod mecanwaith ar waith fel bod y cyhoedd yn gallu mynychu cyfarfodydd y Cyngor yn bersonol neu o bell drwy system gyfarfod hybrid.</p>	<p>Mae'r mecanwaith yn ei le.</p> <p>Yn unol â Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, gall aelodau'r cyhoedd fynychu cyfarfodydd hybrid yn bersonol neu o bell.</p>	<p>Gwasanaethau Democrataidd</p>	<p>Gwyrdd cwblhawyd</p>
<p>Diwygio a diweddarau ein hofferyn Asesiad Effaith Integredig (AEI)</p>	<p>Mae'r offeryn Asesu Effaith Integredig diwygiedig ar gam 'drafft'. Mae'n cynnwys y wybodaeth ddiweddaraf am boblogaeth Ceredigion (<i>Cyfrifiad 2021</i>) ac mae'n ei gwneud yn ofynnol i swyddogion ystyried ymgysylltu â rhanddeiliaid fel rhan o'r asesiad.</p> <p>Bydd yr offeryn drafft yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet i'w gymeradwyo yn ystod 2023-2024.</p>	<p>Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant</p>	<p>Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed</p>
<p>Sefydlu system e-ddeisebau a chyhoeddi protocol sy'n nodi sut mae'r Cyngor yn bwriadu ymdrin â deisebau ac ymateb iddynt.</p>	<p>Mae'r Protocol Deisebau wedi'i restru o dan Ran 5 (Codau a Phrotocolau) cyfansoddiad Cyngor Sir Ceredigion. Mae'r cyfansoddiad ar gael i'r cyhoedd ar wefan y Cyngor - Cyfansoddiad y Cyngor - Cyngor Sir Ceredigion.</p> <p>Mae system e-ddeiseb yn cael ei datblygu ar hyn o bryd a bydd yn cael ei chyflwyno i'r pwyllgorau perthnasol yn fuan.</p>	<p>Gwasanaethau Democrataidd</p>	<p>Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed</p>

Nod 4: Cadw llygad ar y datblygiadau a'r arferion gorau diweddaraf ym maes ymgysylltu

Gweithred	Cynnydd	Cyfrifoldeb	Statws RAG
Adolygu a diwygio Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi Cyngor Sir Ceredigion	Cyhoeddwyd y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi cyfredol ym mis Hydref 2022. Bydd yn cael ei adolygu yn 2025, neu cyn hynny os bydd angen.	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn
Cadw pecyn cymorth ymgysylltu yn gyfredol i'r holl staff ei ddefnyddio.	Mae'r pecyn cymorth ymgysylltu yn cael ei ddatblygu Bydd yn cael ei ddiweddarau, ac ar gael i'r holl staff ar ôl iddo gael ei gymeradwyo a'i gyhoeddi ar wefan fewnol y staff.	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed
Cysylltu â chydweithwyr Ymgysylltu a Chydraddoldeb ledled Cymru.	<p>Mae'r rheolwr Cydraddoldeb a Chynhwysiant yn aelod o Rwydwaith Trechu Tlodi ac Anghydraddoldeb Cymru a Rhwydwaith Arweinwyr Ymgysylltu Cynghorau, y ddau yn cael eu rhedeg gan CLILC.</p> <p>Mae'r tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant yn cyfrannu at gyfarfodydd ymgysylltu a chydraddoldeb rhanbarthol ac ar hyn o bryd mae'n gweithio gyda rheolwyr Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Canolbarth a Gorllewin Cymru ar ymarfer ymgynghori rhanbarthol i baratoi ar gyfer adolygu ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol.</p>	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn

ADRAN 2

Dulliau ymgysylltu

Nid oes un ateb 'sy'n addas i bawb' i ymgysylltu. Ein nod yw defnyddio'r math gorau o ymgysylltu ar gyfer y sefyllfa gywir.

Cyflawnir ymgysylltiad parhaus trwy sgwrs barhaus rhwng y Cyngor a'n cymunedau lleol. Weithiau, ymarfer ymgysylltu neu ymgynghori wedi'i dargedu yw'r dull gorau. Mewn achosion eraill, mae gan y Cyngor ddyletswydd gyfreithiol i ddilyn proses benodol i hysbysu'r cyhoedd a rhoi cyfle i gael adborth.

Mae'n dod yn fwy anodd cael barn y cyhoedd ar yr ystod eang o wasanaethau a strategaethau y mae'r Cyngor yn eu darparu. Defnyddir amrywiaeth o dulliau i hyrwyddo ein hymarferion ymgysylltu ac ymgynghori gan gynnwys cyfryngau cymdeithasol, datganiadau i'r wasg, poster, ac e-byst wedi'u targedu at randdeiliaid.

Mae copïau papur o wybodaeth ac arolygon yn aml yn cael eu cynhyrchu. Yn gyffredinol, mae'r rhain ar gael i'w lawrlwytho o'n gwefan neu drwy gais. Maent hefyd yn cael eu dosbarthu trwy e-bost a'u rhoi yn ein Llyfrgelloedd a'n Canolfannau Hamdden. Anogir pob gwasanaeth i ddarparu fersiynau amgen, e.e. Hawdd eu Deall, Print Bras a chrynodebau Person Ifanc. Ymgwymerwyd â hyfforddiant Hawdd ei Ddeall gan 15 aelod o staff ym mis Ionawr/Chwefror 2023 ac mae gan 8 Gwasanaeth y Cyngor bellach fynediad at lyfrgell symbolau helaeth i alluogi rhagor o ddogfennau Hawdd eu Deall i gael eu cynhyrchu a'i gwneud yn haws i bobl ag anawsterau dysgu ymgysylltu â ni.

Mae sesiynau trafod, gweithdai thematig, cyfarfodydd gyda rhanddeiliaid allweddol a sesiynau galw heibio wyneb yn wyneb hefyd yn cael eu cynnig, yn enwedig lle ceisir adborth gan garfan benodol, er enghraifft y Cyngor leuenctid, neu mewn man penodol, er enghraifft llifogydd yn Llanybydder, Llandysul/Pont-Tyweli.

Mae pecyn cymorth Ymgysylltu yn cael ei ddatblygu a bydd hyn yn galluogi dull mwy cyson o ymdrin â'r ffordd y mae'r Cyngor yn ymgysylltu â'r cyhoedd.

Mae 'Dweud eich dweud Ceredigion' - yn cael ei brofi ond nid yw'n cael ei ddefnyddio'n gyson eto. Y nod yw datblygu'r platfform ar-lein hwn fel y gall pobl gofrestru i ddweud eu dweud ar feysydd penodol sydd o ddiddordeb iddynt gan ddefnyddio ystod o offer, er enghraifft byrddau syniadau, straeon, arolygon barn ac arolygon.

Rhai enghreifftiau o Ymgysylltiad Parhaus

Cymerodd **Clic – Canolfan Gyswilt Gwasanaethau Cwsmeriaid** 130,908 o alwadau ffôn yn ystod 2022-23 gydag amseroedd aros ar gyfartaledd ar draws pob llinell yn 2 funud 40 eiliad. Deliodd y Ganolfan Gyswilt â 35,852 o negeseuon e-bost yn yr un cyfnod. Mae cysylltiadau'n amrywio o geisiadau syml am wybodaeth, i atgyfeiriadau ac ymholiadau cymhleth. Mae ymholiadau a chyswilt â'r cyhoedd yn rhoi adborth gwerthfawr i'r Cyngor am y gwasanaethau rydym yn eu darparu ac maent yn rhan o'n sgysiau parhaus gyda phobl sy'n byw, gweithio ac astudio yng Ngheredigion.

Mae **Porth y dinesydd - Fy Nghyfrif** yn galluogi trigolion Ceredigion i sefydlu eu cyfrif eu hunain i weld manylion ar-lein am eu Treth Cyngor, Budd-dal Tai ac Ardrethi Busnes. Mae nodweddion ychwanegol yn cael eu cynnwys yn y porth fel y gall dinasyddion gael y wybodaeth ddiweddaraf am faterion sy'n ymwneud â'r Cyngor sydd o ddiddordeb iddynt.

Mae **cyfarfodydd y Cyngor** ar agor i'r cyhoedd, cyhoeddir yr holl gofnodion ar wefan y Cyngor yn ogystal â chalendr o gyfarfodydd sydd i ddod. Mae hyn yn galluogi aelodau o'r cyhoedd sydd â diddordeb i ddeall sut mae'r Cyngor yn cael ei redeg ac i wybod pa benderfyniadau sy'n cael eu gwneud ar unrhyw adeg benodol.

Mae **Cyngor Ieuenctid Ceredigion** yn cyfarfod ag Uwch Reolwyr ac Aelodau Etholedig bedair gwaith y flwyddyn. Cyflwynir cofnodion eu cyfarfodydd i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Dysgu a'r Cabinet, er mwyn sicrhau bod barn pobl ifanc yn cael ei bwydo i'r broses ddemocrataidd.

Mae'r **Fforwm Darparwyr Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc** yn galluogi gweithwyr o'r sector cyhoeddus, y trydydd sector a'r sector addysg bellach i rannu gwybodaeth. Mae aelodau'r Fforwm yn codi heriau sy'n wynebu'r plant, y bobl ifanc a'r teuluoedd yr ydym yn eu cefnogi ac yn gweithio gyda'i gilydd i ddod o hyd i atebion a fydd yn helpu.

Mae **Fforwm Mynediad Lleol Ceredigion** yn cynrychioli rheolwyr a pherchnogion tir, defnyddwyr tir a'r rheini sydd â buddiannau eraill. Mae'r fforwm yn cynghori'r Cyngor a chyrrff eraill ar faterion mynediad a hamdden.

Mae **Fforwm Anabledd Ceredigion** yn galluogi pobl ag anabledd i gyfarfod â swyddogion y Cyngor i drafod materion sy'n bwysig i'r gymuned anabl a'r Cyngor.

Fforwm Cymunedol Lluoedd Arfog Ceredigion yw fforwm i aelodau o'r Lluoedd Arfog a gweithwyr o'r sector cyhoeddus a'r trydydd sector rannu gwybodaeth a heriau a chydweithio i ddod o hyd i atebion a fydd yn helpu.

Mae **Grŵp Gweithredu Lleol Ceredigion - Cynnal y Cardi** yn cynnwys sefydliadau sy'n cynrychioli'r sector preifat, cymunedol a chyhoeddus i sicrhau cynrychiolaeth gytbwys o fuddiannau. Mae aelodau'n gweithio gyda'i gilydd i gefnogi gweithgarwch adfywio gwledig ledled Ceredigion.

Caiff **Fforwm Gofalwyr Ceredigion** ei gydlynw gan dîm y Gofalwyr a chymorth Cymunedol ac mae'n galluogi Gofalwyr di-dâl i siarad am y materion sy'n bwysig iddyn nhw. Mae'r **Gynghrair Gofalwyr** yn grŵp ar wahân sy'n cynnwys gweithwyr proffesiynol o bob sector sy'n cefnogi Gofalwyr di-dâl. Mae'r Fforwm a'r Gynghrair yn rhoi adborth gwerthfawr i'r Cyngor i helpu i wella'r gwasanaethau cymorth a ddarparwn.

Mae **Cysylltwyr Cymunedol** yn cynnal sesiynau galw heibio rheolaidd ledled Ceredigion, sy'n agored i bawb. Maent yn cefnogi'r cymunedau y maent yn gweithio ynddynt ac yn gweithio gyda phobl i ddatblygu ystod o rwydweithiau, gweithgareddau a digwyddiadau. Mae'r gweithgareddau hyn yn eu galluogi i nodi angen heb eu diwallu ac adborth i wasanaethau perthnasol.

Mae **Swyddog Heneiddio'n Dda Ceredigion** wedi bod yn casglu adborth gan bobl hŷn ar wahanol agweddau ar fywyd wrth i ni fynd yn hŷn yng Ngheredigion. Mae hon yn broses barhaus a bydd yn bwydo i mewn i hunanasesiad Oed-gyfeillgar a fydd yn cyfrannu at gynllun gweithredu Oed-gyfeillgar. Bydd hyn yn galluogi'r Cyngor i ddod yn aelod o'r Rhwydwaith Cymunedau Oed-gyfeillgar yng Nghymru.

Mae cyfarfodydd **Pathfinder** yn dod â phartneriaid ynghyd mewn ardaloedd daearyddol penodol i drafod materion sy'n wynebu plant a theuluoedd yn eu cymunedau. Mae cynrychiolwyr byrddau ieuchyd, y sector cyhoeddus a'r sector cymunedol yn gweithio gyda'i gilydd i gynllunio darpariaeth y dyfodol o ran rhianta a chymorth i deuluoedd sy'n seiliedig ar adborth gan y teuluoedd y maent yn gweithio gyda nhw bob dydd.

Cynghorau Tref a Chymuned sydd agosaf at y cyhoedd o ran diwallu anghenion lleol. Mae Aelodau Etholedig yn eistedd ar eu Cyngor Tref neu Gymuned lleol, sy'n rhoi llinell gyswllt uniongyrchol i'r Cyngor Sir i'r materion a'r heriau sy'n wynebu ein cymunedau lleol.

Ymarferion ymgysylltu a gynhaliwyd yn 2022-23

Cynhaliwyd saith ymarfer ymgysylltu wedi'u targedu yn ystod 2022-23. Roedd rhai yn cael eu rhedeg gan y Cyngor yn unig a rhai yn cael eu rhedeg mewn partneriaeth ag eraill wrth i ni geisio lleihau 'blinder ymgynghori'. Bydd adborth o'r ymarferion hyn yn cyfrannu at ddatblygu cynlluniau a strategaethau yn y dyfodol.

1. Datblygu Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol i ddarparu cronfa Ffyniant Gyffredin y DU (Mai/Mehefin 2022)

Cynhaliodd Tyfu Canolbarth Cymru (Cyngor Sir Ceredigion a Chyngor Sir Powys) ymarfer ymgysylltu mewnol ac allanol i wahodd barn ar sut y dylid defnyddio Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU dros y 3 blynedd nesaf.

Nifer yr ymatebion: 176 o ymatebion i arolwg ar-lein ynghyd â dros 150 o randdeiliaid a fynychodd weminar ac 20 o sefydliadau sy'n aelodau o Bartneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru.

Beth nesaf: Defnyddiwyd ymatebion i helpu i lunio blaenoriaethau lefel uchel Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol Canolbarth Cymru 2022-25. Mae'r Cynllun yn rhoi arweiniad i fusnesau a sefydliadau lleol sy'n dymuno gwneud cais am gyllid o Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU.

2. Llifogydd yn Llanybydder, Llandysul a Phont-Tyweli (Mehefin - Awst 2022)

Cynhaliodd Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol ymgysylltiad 12 wythnos a gynhaliwyd mewn partneriaeth â Chyfoeth Naturiol Cymru a Chyngor Sir Caerfyrddin i ofyn barn y cyhoedd i gael gwell dealltwriaeth o'r effaith y mae llifogydd yn ei chael ar y cymunedau.

Nifer yr ymatebion: 124 (58: Llanybydder a 66: Llandysul/Pont-Tyweli).

Beth nesaf: Bydd ymatebion yn bwydo i gam nesaf y gwaith ac yn ffurfio rhan o wneud penderfyniadau y bydd Cyfoeth Naturiol Cymru a Llywodraeth Cymru yn eu gwneud i ddylunio a gweithredu cynllun lleihau risg o lifogydd.

3. Arolwg Cyflogaeth a Sgiliau Canolbarth Cymru (Gorffennaf - Medi 2022)

Ymgysylltiad 7 wythnos a gynhelir gan Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Canolbarth Cymru (Cyngor Sir Ceredigion a Chyngor Sir Powys) i fod yn sail i Gynllun Cyflogaeth a Sgiliau Canolbarth Cymru 2022-25.

Nifer yr ymatebion: 69 (73% o Bowys / 27% o Geredigion)

Beth nesaf: Lanswyd Cynllun Cyflogaeth a Sgiliau Canolbarth Cymru 2022-25 ym mis Mawrth 2023. Mae'r Cynllun yn nodi sectorau allweddol a sgiliau a blaenoriaethau ar gyfer buddsoddiad rhanbarthol i gefnogi swyddi a thwf yn rhanbarth Canolbarth Cymru.

4. Addysg ôl-16 (Hydref 2022)

Cynhaliodd Ysgolion a Diwylliant 4 wythnos o ymgysylltu â busnesau, rhieni, disgyblion ysgolion cynradd ac uwchradd a myfyrwyr prifysgol. Gofynnwyd i'r ymatebwyr am eu barn am yr ystod o gyrsgiau a'r math o ddarpariaeth sydd ei hangen ar gyfer dysgwyr ôl-16.

Nifer yr ymatebion: 1,307 i'r arolwg ar-lein.

Beth nesaf: Bydd yr ymatebion yn bwydo i mewn i'r adolygiad o ddarpariaeth ôl-16 yng Ngheredigion.

5. Defnydd o Adeiladau'r Cyngor yn y dyfodol (Rhagfyr 2022/Ionawr 2023)

Cynhaliodd Economi ac Adfywio ymgysylltiad 8 wythnos gyda'r cyhoedd i ofyn am eu barn ar y ffordd orau o ddefnyddio prif swyddfeydd y Cyngor yn y dyfodol.

Nifer yr ymatebion: 533 (508 i'r arolwg ar-lein a 25 i fersiwn bapur). Cafwyd ymatebion ychwanegol hefyd drwy Clic.

Beth nesaf: Bydd adborth yn cael ei ystyried, ochr yn ochr ag adborth gan staff y Cyngor a data ar ddefnyddio desgiau ac ystafelloedd cyfarfod mewn ardaloedd swyddfa hybrid pilot.

6. Aseiad Strategol Trosedd ac Anhrefn (Ionawr – Mawrth 2023)

Cynhaliodd Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion ymgysylltiad 8 wythnos i gasglu barn am drosedd ac anhrefn yn y sir.

Nifer yr ymatebion: 89 o ymatebion i'r arolwg ar-lein, 3 ymateb ar arolwg papur a 9 ymateb o ddigwyddiad Cyngor Ieuencid Ceredigion.

Beth nesaf: Bydd yr ymatebion yn sail i Gynllun Cyflawni Diogelwch Cymunedol Ceredigion sy'n ceisio amddiffyn cymunedau lleol rhag trosedd a helpu pobl i deimlo'n fwy diogel.

7. Cynllun Gweithredu Dementia Ceredigion (Chwefror/Mawrth 2023)

Cynhaliodd ein rhaglen Llesiant Gydol Oed 6 wythnos o ymgysylltu â'r cyhoedd, gyda phwyslais arbennig ar bobl hŷn, i sefydlu sut yr ydym yn gwneud a beth y gallwn ei wneud i wella bywydau pobl sy'n byw gyda dementia a'r rheini sy'n gofalu amdanynt.

Nifer yr ymatebion: 35 o'r arolwg ar-lein ynghyd â 10 o sesiynau galw heibio mewn 6 lleoliad ar draws y sir. Casglwyd ymatebion ychwanegol o ymweliadau wyneb yn wyneb â 5 grŵp/cartref gofal, sesiynau ffocws gyda darparwyr gwasanaethau a 55 x galwadau fideo un i un.

Beth nesaf: Bydd ymatebion yn bwydo i ddatblygiad Cynllun Gweithredu Dementia Ceredigion.

Ymarferion ymgynghori a gynhaliwyd yn 2022-23

Cynhaliwyd pum ymarfer ymgynghori i gael adborth y cyhoedd ar gynlluniau neu gynigion penodol. Cyflwynwyd canlyniadau'r ymarferion ymgynghori i'r Cabinet ochr yn ochr â'r cynllun neu'r polisi terfynol. Mae'r holl gynlluniau a pholisïau a gymeradwywyd bellach wedi'u cyhoeddi ar wefan y Cyngor (ar wahân i'r Strategaeth Mamolaeth a Blynnyddoedd Cynnar ar gyfer Canolbarth Cymru a fydd yn cael ei chyflwyno i'r Cabinet ar 06/06/23).

1. Adroddiad Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant (Mai/Mehefin 2022)

Cynhaliodd Ysgolion a Diwylliant ymgynghoriad 4 wythnos i geisio barn partïon a chanddynt fuddiant ar adroddiad drafft yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant. Roedd y ddogfen ddrafft yn seiliedig ar ganlyniadau asesiad helaeth argaeledd gofal plant yng Ngheredigion.

Nifer yr ymatebion: 17

Effaith yr Ymgynghoriad: Roedd pobl yn cytuno'n gyffredinol â chynnwys yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant. Mae'n debyg bod hyn oherwydd yr ymgynghoriad helaeth a gynhaliwyd yn 2021-22 i fod yn sail i adroddiad yr asesiad. Datblygwyd y cynllun gweithredu yn unol â'r ddogfen wreiddiol.

2. Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi (Gorffennaf-Medi 2022)

Cynhaliodd Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd ymgynghoriad 8 wythnos i ofyn am farn partïon a chanddynt fuddiant ar sut y dylai'r cyngor ymgysylltu â'r cyhoedd ac i ofyn am adborth ar y polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad drafft.

Nifer yr ymatebion: 112

Effaith yr Ymgynghoriad: Diwygiwyd y polisi terfynol mewn ymateb i'r adborth a gafwyd.

3. Strategaeth Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar Canolbarth Cymru (Gorffennaf/Awst 2022)

Cynhaliwyd ymgynghoriad rhanbarthol 13 wythnos gan Awdurdodau Lleol Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro a Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda i ofyn am farn partiön a chanddynt fuddiant ar y strategaeth hon sy'n canolbwyntio ar gymorth integredig yn ystod 7 mlynedd gyntaf bywyd plentyn.

Nifer yr ymatebion: 137

Effaith yr Ymgynghoriad: Gwnaed gwelliannau i'r strategaeth yn seiliedig ar adborth a gafwyd.

4. Strategaeth Gorfforaethol Ceredigion 2022-27 (Awst/Medi 2022)

Cynhaliodd Polisi, Pherfformiad a Diogelu'r Cyhoedd ymgynghoriad 5 wythnos i ofyn barn trigolion Ceredigion ar Strategaeth Gorfforaethol ddrafft Cyngor Ceredigion a'r camau y byddwn yn eu cymryd i gyflawni ein Hamcanion Llesiant Corfforaethol arfaethedig dros y 5 mlynedd nesaf.

Nifer yr ymatebion: 51

Effaith yr Ymgynghoriad: Cafodd gwelliannau a wnaed o ganlyniad i'r ymgynghoriad eu hymgorffori yn y ddogfen derfynol.

5. Cynllun Llesiant Lleol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion 2023-28 (Hydref 2022-Ionawr 2023)

Cynhaliodd Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion ymgynghoriad 14 wythnos i ofyn am adborth gan y cyhoedd ar gynnwys y Cynllun Llesiant Lleol drafft ar gyfer Ceredigion. Roedd y Cynllun drafft yn seiliedig ar ganlyniadau asesiad helaeth, gan gynnwys ymgynghori, a gynhaliwyd yn 2021-22 ar gyflwr llesiant yng Ngheredigion.

Nifer yr ymatebion: 34 o arolygon wedi'u cwblhau, ynghyd ag adborth o sesiynau ffocws gydag 16 ysgol a Chyngor Ieuenctid Ceredigion. 7 ymateb manwl gan sefydliadau lleol a chenedlaethol a 15 ymateb ar y wal syniadau ar 'Dweud eich Dweud'.

Effaith yr Ymgynghoriad: Ymgorfforwyd sylwadau ac adborth yn y ddogfen derfynol a byddant hefyd yn gwella datblygiad y cynllun cyflawni manwl.

Ymarferion 'hysbysu' a gynhaliwyd yn 2022-2023

Mewn rhai achosion, mae gan y Cyngor ddyletswydd i hysbysu'r cyhoedd am gynnig a rhoi ffordd i bartïon a chanddynt fuddiant ymateb. Cynhaliwyd pedwar ymarfer 'hysbysu' yn ystod y cyfnod.

1. Cais am Gofrestru Maes Erw Goch

Mae'r holl ohebiaeth, gan gynnwys cofnodion cyfarfodydd y Cabinet sy'n ymwneud â'r mater hwn, wedi'u rhestru ar wefan y Cyngor

Nifer yr ymatebion: 2

2. Gorchmynion Rheoleiddio Traffig Arbrofol

Gwnaed dau Orchymyn Rheoleiddio Traffig Arbrofol i gadw a diwygio nifer o fesurau rheoli traffig a gyflwynwyd yn flaenorol yn ystod pandemig Covid-19 yn Aberaeron, Aberystwyth, Aberteifi a Cheinewydd trwy Orchmynion Rheoleiddio Traffig Dros Dro.

Nifer yr ymatebion: 34, ynghyd â thrafodaethau gyda'r Fforwm Anabledd

3. Cynlluniau Pensaer ar gyfer Ysgol Ardal Gymunedol Dyffryn Aeron

Cynhaliwyd noson agored ar gampws Theatr Felin-fach i bobl weld cynlluniau'r pensaer oedd hefyd ar gael ar wefan y Cyngor.

Nifer yr ymatebion: 48

4. Cau Llwybr Troed Ysgol Uwchradd Aberaeron

Rhestrir copi o'r Gorchymyn Rheoleiddio Traffig, ymatebion a sylwadau ar ymatebion gan y Cyngor ar wefan y Cyngor. Mae pob ymatebydd hefyd yn cael ymateb ysgrifenedig gan y Cyngor.

Nifer yr ymatebion: 8

Casgliad

Dyma'r Adroddiad Blynyddol cyntaf ar gyflawni Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi newydd y Cyngor 'Siarad, Gwranddo a Gweithio Gyda'n Gilydd'.

Mae llawer yn cael ei wneud i ymgysylltu â thrigolion a rhanddeiliaid, ond mae'r dull corfforaethol o weithredu yn anghyson. Fel arfer, cyflwynir adborth ar ein hymgyrchoedd ymgysylltu ac ymgynghori i gyfarfodydd y Cabinet ac mae angen gwneud mwy i sicrhau ein bod yn datblygu mecanwaith i adrodd yn ôl yn gyson i'r rheini sydd wedi rhannu eu barn.

Mae nifer yr ymatebion i ymgyrchoedd wedi'u targedu yn isel ar y cyfan. Cafodd y Cyngor ei feirniadu am ddiffyg gweithgareddau ymgysylltu yn ystod pandemig Covid-19, ond ar ôl Covid mae pryderon bod y lefel uwch o ymgynghori eisoes yn arwain at flinder ymgynghori a gorlwytho.

Mae'r gyfradd ymateb ar gyfer ymgynghoriadau cyhoeddus y DU yn 0.7% ar gyfartaledd ac fe wnaeth rhai o'n hymgyrchoedd ymgysylltu ac ymgynghori gyflawni hyn, er enghraifft ein 'Defnydd yn y Dyfodol mewn Adeiladau'r Cyngor' (0.75%). Nid ydym yn dibynnu ar ymatebion arolygon yn unig, fodd bynnag, ac ni allwn seilio ein cyfradd llwyddiant yn unig ar nifer yr ymatebion i arolygon. Mae rhai ymgyrchoedd wedi'u targedu at ardaloedd penodol, er enghraifft 'Llifogydd yn Llanybydder, Llandysul a Phont-Tyweli', byddai hyn yn lleihau nifer yr ymatebion a ragwelir. Byddai dadansoddiad pellach o lefel, math a ffynhonnell yr ymatebion yn ddefnyddiol, ond mae hyn yn anodd gydag adnoddau cyfyngedig.

Mae enghreifftiau da o ymgysylltu parhaus wedi'u rhestru ar dudalennau 7 ac 8 ac mae angen i ni wneud mwy gyda'r adborth gwerthfawr gan y grwpiau rhanddeiliaid hyn fel bod eu barn yn cyfrannu at gyd-destun ehangach ar draws holl wasanaethau'r Cyngor.

Rydym yn gweithio gyda llawer o bartneriaid strategol, ac mae hyn yn rhoi cyfle da i ni rannu adnoddau a lleihau blinder ymgynghori. Gall gweithio gydag eraill arwain at rai anghysondebau, ond bydd pecyn cymorth ymgysylltu corfforaethol cadarn yn helpu i fynd i'r afael â hyn.

Defnyddir ystod o ddulliau i ymgysylltu â'n cymunedau yng Ngheredigion ac mae'n bwysig ein bod yn parhau i ddatblygu dulliau ymgysylltu arloesol gan gydnabod bod yr adnodd ar gyfer y gwaith hwn yn gyfyngedig.

Er gwaethaf yr heriau hyn, mae gennym ddyletswydd glir i ymgysylltu ac ymgynghori â'n rhanddeiliaid ac mae angen i ni gynnal cydbwysedd rhwng dulliau ar-lein, copïau papur a chyfleoedd wyneb yn wyneb fel y gall trigolion a rhanddeiliaid gymryd rhan yn effeithiol gyda phenderfyniadau'r Cyngor.

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	Cabinet
DYDDIAD:	4 Gorffennaf 2023
LLEOLIAD:	Hybrid/Siambr y Cyngor
TEITL:	Adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol ynghylch Adroddiad Blynyddol y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi 2022-2023
DIBEN YR ADRODDIAD:	Darparu adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol yn dilyn y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mehefin 2023

CEFNDIR:

Cafodd Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi Ceredigion 'Siarad, Gwranddo a Gweithio Gyda'n Gilydd' ei gymeradwyo gan y Cabinet ar 04/10/2022 a'i gyhoeddi ar 18/10/2022. Cadarnhaodd Swyddogion mai dyma'r Adroddiad Blynyddol cyntaf sy'n amlinellu ein cynnydd wrth gyflawni'r Polisi.

Ar ôl trafod ac ystyried yr Adroddiad Blynyddol, cytunodd yr Aelodau ar y canlynol ac argymhellwyd bod y Cabinet yn gwneud y canlynol:

- cytuno ar gynnwys Adroddiad Blynyddol y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi 2022-2023

Yn amodol ar ystyried y canlynol:

1. Mewn perthynas â Nod 2, *Sicrhau ein bod yn ymgysylltu â phobl Ceredigion yn y ffordd orau*, Gweithred: Gwella'r ffordd yr ydym yn rhoi adborth i'r rheini sydd wedi cymryd rhan yn ein hymarferion ymgysylltu, Cynnydd: Mae dull cyson yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd a bydd yn cael ei gyflwyno ar draws holl wasanaethau'r Cyngor yn ystod 2023-2024, Cyfrifoldeb: Pob Rheolwr Corfforaethol – mae'r statws RAG yn goch, dim cynnydd wedi'i wneud,
 - Cytunodd yr Aelodau y dylai cyfranogwyr yr holl ymarferion ymgysylltu dderbyn y canlyniadau
 - Bod adroddiad monitro sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr.

Y Cynghorydd Rhodri Evans
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION**Adroddiad i'r: Cabinet****Dyddiad y Cyfarfod: 4 Gorffennaf 2023****Teitl: Ystyried dull tymor canolig o gomisiynu gwasanaeth 'Tîm a Reolir' ar gyfer y Tîm Gofal a Gynlluniwyd, Porth Cynnal, i sicrhau bod digon o gapasiti i ddarparu gwasanaeth diogel a hyfyw yn unol â dyletswyddau statudol y Cyngor o ran diogelu.****Pwrpas yr Adroddiad: Rhoi'r diweddaraf i'r Aelodau am wasanaeth y Tîm allanol a Reolir a ddechreuodd yng Ngheredigion ym Medi 2022. Hefyd amlinellu cynnig i gaffael contract newydd mwy hirdymor wrth i'r argyfwng recriwtio barhau ym maes gofal cymdeithasol ledled y Deyrnas Gyfunol.****Er: Penderfyniad****Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Y Cyngorydd Alun Williams, Aelod Cabinet dros Gydol Oes a Llesiant****1. CEFNDIR**

Yn ystod haf 2022 roedd yn amlwg bod argyfwng recriwtio sylweddol o ran gweithwyr cymdeithasol cymwys a bod hyn yn rhoi pwysau ar allu Porth Cynnal i gyflawni dyletswyddau diogelu statudol i blant. Mae'r swyddi gwag ar eu gwaethaf yn y Tîm Plant - Gofal a Gynlluniwyd.

Mae gofyniad rheoleiddiol ar i ddyletswyddau amddiffyn a diogelu plant gael eu cyflawni gan weithwyr cymdeithasol cymwys sydd wedi'u cofrestru gyda Gofal Cymdeithasol Cymru.

Mae ymgyrch recriwtio barhaus yn digwydd yn lleol, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol i sicrhau bod gweithwyr cymdeithasol cymwys yn cael eu recriwtio yn barhaol i'r gwasanaeth.

Aethpwyd i'r afael ag effaith tymor byr y swyddi gwag drwy gomisiynu gwasanaeth Tîm a Reolir drwy gwmni allanol. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnwys tîm ac iddo Reolwr Tîm a 7 gweithiwr cymdeithasol. Maent i gyd yn brofiadol o ran gwneud ymyriadau tymor byr i gefnogi gwaith cymdeithasol. Mae'r Tîm a Reolir wedi cael ei weithredu fel tîm cyflawn sy'n ymgymryd â phob agwedd ar ddiogelu, amddiffyn plant a gwaith llys teulu.

Roedd angen cymryd y camau hyn i gadw plant yn ddiogel a sicrhau'r gweithlu, Aelodau Etholedig, rheoleiddwyr a phartneriaid bod penderfyniadau cadarn yn cael eu gwneud i gynnal gwasanaeth sy'n cydymffurfio ac sy'n gweithredu'n effeithlon i gyflawni ei ddyletswyddau. Cafodd yr aelodau eu briffio ar y cam a gymerwyd ac

aethpwyd ati i gaffael gwasanaeth Tîm a Reolir o fewn amserlen dderbyniol, er mwyn cael hyder yn effeithiolrwydd y gwasanaeth.

Cytunwyd ar y contract ar 20 Medi 2022 am gyfnod o chwe mis i ddechrau, gyda modd i'w ymestyn am dri mis ac yna am dri mis pellach. Mae'r ddau estyniad yma wedi cael eu gweithredu gan ymestyn contract presennol y Tîm a Reolir hyd 20 Medi 2023.

Yn ystod y cyfnod hwn mae Arolygiaeth Gofal Cymru wedi cynnal Arolygiad Gwerthuso Perfformiad ar draws y gwasanaeth Llesiant Gydol Oes. Mae AGC wedi cadarnhau ein bod yn cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth i gyd, a'r polisiau a gweithdrefnau, ac yn eu dilyn. Ni fyddai wedi bod yn bosib cyflawni hyn oni bai am gymorth y Tîm a Reolir a'r defnydd craff a wnaed ohono yn y gwasanaethau rheng flaen.

2. Y Camau Nesaf a gynigir

Mae'n amlwg bod argyfwng recriwtio maes Gofal Cymdeithasol yn un dwfn a pharhaus ledled holl awdurdodau lleol Cymru. Bydd yr atebion a'r strategaethau a ddefnyddir i leddfu'r angen dybryd am weithwyr cymdeithasol parhaol yng Ngheredigion yn cymryd amser i'w datblygu a'u sefydlu. Mae'n amlwg na fydd hyn yn digwydd ymhén ychydig fisoedd ac mae'n ddoeth gwneud ystyriaethau tymor canolig i gael sefydlogi wrth fynd ymlaen ac i gynnal y dyletswyddau statudol.

Er mwyn cydbwysu sefydlogrwydd y ddarpariaeth a gwerth am arian, byddai contract mwy hirdymor hefyd yn rhoi mwy o sefydlogrwydd i ddarparwr allanol gan ostwng y prisiau sydd ynghlwm â'r gwaith. Ar hyn o bryd rhagwelir y gellir arbed tua 50% drwy fynd am gontract aml-flwyddyn yn hytrach na chontract byr arall o chwe mis. Byddai angen contract hyblyg o hyd ar gyfer estyniadau dewisol, a hefyd y gallu i leihau'r Tîm a Reolir yn ofalus, gam wrth gam, wrth i'r recriwtio ddwyn ffrwyth.

Mae'r opsiynau caffael penodol sydd ar gael yn cael eu hystyried ar hyn o bryd gan fod Fframweithiau posib a allai gynnig llwybr i'r farchnad. **Cynigir bod cyfnod y contract cychwynnol yn dair blynedd o hyd, gydag estyniad(au) dewisol posib ar ôl y cyfnod yna.** Y bwriad hefyd yw bod yna gymal cam-i-lawr ar gyfer y tair blynedd cyntaf fel bod modd lleihau'r Gwasanaeth a Reolir wrth i Weithwyr Cymdeithasol parhaol gael eu recriwtio.

3. Ystyriaethau Ariannol

Rhagwelir y byddai cost net y trefniant hwn hyd at oddeutu £300k y flwyddyn, gan ystyried y nifer bresennol o swyddi gwag y mae contract presennol y Tîm a Reolir yn eu cyflenwi. Byddai contract blwyddyn neu ddwy flynedd o hyd yn dal i gynnig cost ratach na'r contract presennol, ond byddai contract tair blynedd yn rhoi mwy o sicrwydd yn ogystal â'r gost leiaf fesul blwyddyn.

Ar gyfer 2023/24 byddai'r effaith ariannol yn cael ei hariannu o'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd, i osgoi rhoi pwysau gormodol ar Borth Cynnal a gwasanaethau eraill. Drwy ymrwymo i gontract aml-flwyddyn byddai'n creu ymrwymiad ariannol

sy'n ymestyn i'r blynyddoedd ariannol a ddaw. Felly, y tu hwnt i'r flwyddyn ariannol bresennol, byddai pwysau cyllidebol sylfaenol o tua £300k i'w ariannu fel rhan o broses pennu Cyllideb 24/25. Sylwer – mae'r holl ffigurau yn dibynnu ar ganlyniad y broses gaffael ei hun.

4. Casgliad

Er mwyn cynnig sefydlogrwydd parhaus a thymor canolig i'r gwasanaeth, ar gost sy'n dderbyniol, caiff y camau gweithredu eu cynnig gan y Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Porth Cynnal (Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol) a'u cefnogi gan y Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Cyllid a Chaffael (Swyddog Adran 151).

A wnaed Asesiad Effaith Integredig? Os na, esboniwch pam

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:

Crynodeb:
Hirdymor: Ddim yn berthnasol
Integreiddio: Ddim yn berthnasol
Cydweithio: Ddim yn berthnasol
Cynnwys: Ddim yn berthnasol
Atal: Ddim yn berthnasol

Argymhellion:

1. Nodi cyngor y Swyddog Arweiniol Corfforaethol - Porth Cynnal, sef bod yr amser wedi dod i benderfynu parhau i ddarparu gwasanaeth diogel i blant a'u teuluoedd drwy ddefnyddio Tîm a Reolir dros gyfnod hirach.
2. Awdurdodi'r Swyddogion i fynd ati i gomisiynu, drwy broses gaffael briodol, gwasanaeth cymwys Tîm a Reolir i ymgymryd â dyletswyddau amddiffyn plant fel yr amlinellir yn yr adroddiad.

Trosolwg a Chraffu: Cymunedau Iachach – 03/07/23

Blaenoriaethau Corfforaethol: Creu cymunedau gofalgar ac iach

Goblygiadau Ariannol a Chaffael: Fel y nodir yn yr adroddiad

Pwerau Statudol: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016

Atodiadau: Dim

Tudalen 556

**Swyddog Arweiniol
Corfforaethol:**

Audrey Somerton-Edwards, Swyddog Arweiniol
Corfforaethol dros dro - Porth Cynnal
Duncan Hall, Swyddog Arweiniol Corfforaethol -
Cyllid a Chaffael

Swyddogion Adrodd:

Audrey Somerton-Edwards
Duncan Hall

Dyddiad:

29 Mehefin 2023